Проект!
Приложение към проект на решение след обществено обсъждане
(Процедура, приключена с Решение № 249/20.04.2016 г. на КРС)

КОМИСИЯ
ЗА РЕГУЛИРАНЕ
НА СЪОБЩЕНИЯТА

Определяне, анализ и оценка на

ПАЗАРА НА ГЕНЕРИРАНЕ НА ПОВИКВАНИЯ ОТ ОПРЕДЕЛЕНО МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ТЕЛЕФОННИ МРЕЖИ

и

ПАЗАРА НА ТЕРМИНИРАНЕ НА ПОВИКВАНИЯ В ОПРЕДЕЛЕНО МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ИНДИВИДУАЛНИ ОБЩЕСТВЕНИ ТЕЛЕФОННИ МРЕЖИ

Приложение към Решение № XX/XX.XX.XXXX г.

РЕЗЮМЕ

Съгласно действащата нормативна уредба националният регулаторен орган в лицето на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС/регулатора) е длъжен периодично да анализира доколко е ефективна конкуренцията на пазарите на електронни съобщения, с което да осигури подходяща регулация в условията на променяща се пазарна среда.

Настоящият документ представлява трети преглед на пазарите на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

В него се определя пазарът на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи (пазар 2 от Препоръка на ЕК от 17 декември 2007 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните съобщения) и се прави оценка дали този пазар подлежи на ex-ante регулиране. В резултат от прилагане на теста на трите критерия, КРС стига до заключението, че разглежданият съответен пазар на едро не удовлетворява трите кумулативно приложени критерия, вследствие на което не подлежи на ex-ante регулиране.

Също така, в документа се определя съответният пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (пазар 1) в съответствие със списъка с пазари, подлежащи на ex-ante регулиране, приложение към Препоръка на ЕК от 9 октомври 2014 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните съобщения, подлежащи на регулиране *ex ante*, определят се предприятия със значително въздействие върху съответения пазар и специфичните задължения, които следва да бъдат наложени, продължени, изменени и/или отменени. Оценката на нивото на конкуренция на този съответен пазар е извършена на база данни за минал период от четири години (2011 – 2014 г.) и е направена прогноза за бъдещото му развитие.

Определянето и оценката на съответния пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи са разгледани в **Раздел VI** на документа. В този раздел е посочено, че разглежданият съответен пазар се състои от двадесет и един самостоятелно обособени продуктови пазара, включващи мрежите на историческото предприятие „Българска телекомуникационна компания” АД и на всички двадесет предприятия, предоставящи услуги в определено местоположение чрез обществени телефонни мрежи и/или услуги в България, които са декларирали пред КРС, че през 2014 г. са предоставяли услугата „терминиране в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи” и/или са посочили данни за наличието на активни абонати към края на 2014 г. Всеки от разгледаните продуктови пазари е с географски обхват територията на Република България.

В резултат на извършения пазарен анализ в Раздел VII на документа, имащ за цел да оцени наличието на предпоставки, възпрепятстващи ефективната конкуренция на разглеждания пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, КРС достигна до заключението, че следва да определи „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД, „АЙ ТИ

ДИ НЕТУЪРК” АД[1], „БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД” ЕАД, „БУЛСАТКОМ” ЕАД, „ВАРНА НЕТ” ООД, „ВЕСТИТЕЛ БГ” АД, ”ВИМОБАЙЛ” АД, „ГЛОБЪЛ КОМЮНИКЕЙШЪН НЕТ” АД, „ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ” АД, „ЕСКОМ” ООД[2], „ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” АД, „ИНТЕРУУТ БЪЛГАРИЯ” ЕАД, „КАБЕЛ САТ – ЗАПАД” ООД, „МОБИЛТЕЛ” ЕАД, „НЕТ 1” ЕООД, „НЕТ ИС САТ” ЕООД, „НЕТФИНИТИ” ЕАД, „ТЕЛЕКОМ 1” ООД, „ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА” ЕАД, „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД и PREMIUM NET INTERNATIONAL S.R.L. за предприятия със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

Заключението е направено на база анализа на следните критерии:

- пазарен дял на всяко предприятие;
- наличие на бариери за навлизане и разширяване на съответния пазар;
- липса на или недостатъчна пазарна сила на потребителите.

Заключенията от анализа на пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи са, че на съответния пазар не е установена ефективна конкуренция, което дава основание на КРС да наложи на предприятията със значително въздействие върху пазара следните специфични задължения:

По отношение на „Българска телекомуникационна компания” АД

- задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения;
- задължение за прозрачност;
- задължение за равнопоставеност;
- задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване;
- задължение за разделно счетоводство и ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност.

По отношение на останалите предприятия със значително въздействие на съответния пазар:

- задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения;
- задължение за прозрачност;
- задължение за равнопоставеност;
- ценови ограничения, включително задължение за разходоориентираност.

Отмяна на наложени специфични задължения:

Отменят се всички текущи задължения, наложени с Решение на КРС № 1361/31.05.2012 г. на „Българска телекомуникационна компания” ЕАД на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи, считано от датата на влизане в сила на решението на КРС за преразглеждане на специфичните задължения на свързаните пазари на дребно. Отлагателният срок е необходим с оглед необходимостта от осигуряване на необходимия преходен период за заинтересованите предприятия.

---

[1] Считано от 19.10.2015 г.” Ай ти ди нетуърк” АД се преименува на „Кулбокс” АД
[2] В целия документ се има предвид „ЕСКОМ” ООД с ЕИК № 040433493.

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕЗЮМЕ 2
I. Въведение 7
1. Правна рамка 7
1.1. Европейска регулаторна рамка 7
1.2. Национално законодателство 8
2. Ред, условия и процедура за определяне, анализ и оценка на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги относно наличието на ефективна конкуренция 9
2.1. Определяне на пазарите 9
2.2. Анализ и оценка на съответния пазар 11
2.3. Определяне на предприятие със значително въздействие върху пазара и налагане на специфични задължения 11
II. Обществено обсъждане и консултации с Европейската комисия. Сътрудничество с Комисията за защита на конкуренцията 13
III. Състояние и развитие на българския пазар на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение 80
1. Участници на пазара 81
2 Инфраструктура и взаимното свързване на обществени телефонни мрежи 86
2.1. Обществена електронна съобщителна мрежа на БТК и взаимно свързване между мрежата на БТК и мрежите на конкурентните предприятия 86
2.2. Мрежи на конкурентните предприятия и взаимно свързване между техните мрежи 87
2.3. Преход към взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP взаимно свързване) 87
3. Развитие на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение 88
3.1. Фиксирани телефонни постове 89
3.2. Приходи 97
3.3. Относителни дялове 101
3.4. Цени 104
IV. Граници между пазарите на едро за предоставяне на услуги за генериране, транзит и терминиране на повиквания. Взаимно свързване на мрежи 107
V. Генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи 109
1. Определяне на продуктовия обхват на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение 109
1.1. Въведение 109
1.2. Съответен продуктов пазар 109
2. Определяне на географския обхват на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение 120
3. Заключение относно продуктовия и географски обхват на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение 121
4. Прилагане на теста на трите критерия 121
4.1. Наличие на високи и непреходни бариери за навлизане на пазара 122
4.2. Липса на възможност за стимулиране и развитие на конкуренцията 129
4.3. Недостатъчна ефективност на конкурентното право 135
4.4. Заключение относно теста на трите критерия 135

VI. Терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи 137
1. Определяне на пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение 137
1.1. Въведение 137
1.2. Определяне на продуктовия обхват на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение 138
1.3. Определяне на географския обхват на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение 145
1.4. Заключение относно продуктовия и географски обхват на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение 146
2. Анализ и оценка на съответния пазар 148
2.1. Въведение 148
2.2. Критерии, използвани при анализа на ефективността на конкуренцията и определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи 148
3. Определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара 152
VII. Конкурентни проблеми 155
1. Отказ за съвместна търговия и за взаимно свързване 155
2. Прехвърляне на неценови предимства 156
3. Прехвърляне на ценови вертикални предимства 158
4. Неблагоприятна позиция на българските фиксирани предприятия в сравнение с фиксираните предприятия извън ЕС/ЕИЗ 160
VIII. Определяне на специфични задължения 161
1. Въведение 161
2. Текущи задължения 161
2.1. На пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи (Пазар 2 от Препоръка на ЕК 2007/879/ЕО), на който с Решение № 1361/31.05.2012 г. КРС определи БТК като предприятие със значително въздействие). 161
2.2. На пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (Пазар 1 от Препоръка на ЕК 2014/710/ЕС, на който с Решение № 1361/31.05.2012 г., КРС определи БТК и 19 други предприятия като предприятия със значително въздействие на пазара). 164
3. Оценка на въздействието на наложените с втори кръг на анализа специфични задължения на пазара на терминиране 169
3.1. Осигуряване на изпълнението на наложените на предприятията специфични задължения 169
3.2. Оценка на изпълнението на наложените на предприятията специфични задължения 170
3.3. Спорове между предприятията 178
4. Избор на специфични задължения 179
4.1. Цели 179
4.2. Принципи 179
4.3. Анализ на пропорционалността на задълженията 180
5. Налагане на конкретни специфични задължения 189
5.1 Задължения за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения 189
5.2. Задължение за прозрачност 192

5.3. Задължение за равнопоставеност 196
5.4. Задължение за публикуване на Типово предложение за взаимно свързване 197
5.5. Ценови ограничения 200
6. Оценка на ефекта от задълженията 203
6.1. Преки регулаторни разходи 205
6.2. Статичен пазарен ефект 206
6.3. Динамични ефекти 210
6.4. Резултати 211
IX. Приложения 213

I. Въведение

1. Правна рамка

1.1. Европейска регулаторна рамка

Определянето, анализът и оценката на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, които държавите-членки на Европейския съюз (ЕС) извършват, са инструмент, чрез който се доразвива започналата през 1998 г. политика на либерализация на пазарите на електронни съобщения. Хармонизираният подход при провеждане на тази политика в целия ЕС е гарантиран от достиженията на правото на ЕС (*acquis communautaire*) чрез създаването на основен пакет от директиви в областта на електронните съобщения, наречен „Европейска регулаторна рамка за електронни съобщителни мрежи и услуги" (Европейска регулаторна рамка). С разпоредбите, залегнали в този основен пакет, е съобразена националната политика в областта на електронните съобщения на всяка държава-членка на ЕС.

Регулаторната рамка дава приоритет на ролята на *ex ante* регулирането на сектора с цел осигуряване на условия за развитие на конкуренцията и на прилагане на принципите на конкурентното право при определяне, анализ и оценка на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги. Въвеждането на хармонизиран подход в регулацията на електронния съобщителен сектор изисква от държавите-членки на ЕС да съобразят регулаторните си актове и с конкурентното право на ЕС.

Европейската регулаторна рамка въвежда механизъм за постоянен периодичен преглед на пазарите, на които са наложени регулаторни задължения. Съгласно чл. 16(6) от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива), НРО извършват анализ на съответния пазар и изпращат нотификация относно съответния проект за мярка в рамките на три години от приемането на предходна мярка за същия пазар, съответно в рамките на две години от приемането на преработена препоръка за съответните пазари за пазари, които по-рано не са били предмет на нотификация пред ЕК.

Съгласно чл. 15(3) от Директива 2002/21/ЕО при определянето на съответните пазари НРО отчитат максимално препоръката на ЕК за съответните пазари, приета на основание чл. 15(1) от същата директива. ЕК е приела своята нова (трета) Препоръка от 9 октомври 2014 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните комуникации, подлежащи на *ex ante* регулиране в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Препоръка 2014/710/ЕС/Препоръка за съответните пазари от 2014 г.). В препоръката на ЕК е включен пазарът на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, чийто обхват остава непроменен (пазар 1 от Препоръка 2014/710/ЕС). В новата препоръка не се включва пазарът на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи. По този начин с новата Препоръка за съответните пазари от 2014 г. се редуцира списъкът от пазари, за които ЕК счита, че има основания да бъдат предмет на *ex ante* регулиране. От друга страна, разпоредбата на чл. 15 (3) на Директива 2002/21/ЕО дава право на НРО да определят пазари, различни от посочените в Препоръката за съответните пазари в случаите, когато това е оправдано от гледна точка на националните особености на сектора и при спазване разпоредбите на чл. 6 и 7 от същата директива. Предвид изложеното, предмет на настоящото решение е трети

кръг на анализ на пазарите на едро на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи (пазар 2 от Препоръка на ЕК 2007/879/ЕО) и на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (пазар 1 от Препоръка 2014/710/ЕС).

Насоките за извършване на пазарни анализи[3] определят принципите, на които НРО трябва да базират определянето и анализирането на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги относно наличието на ефективна конкуренция и определяне на предприятия със значително въздействие на съответния пазар. В т. 12 от Насоките за извършване на пазарни анализи ЕК посочва, че публикувайки тези насоки тя има за цел също така да разясни на заинтересованите лица и предприятията, които извършват дейност в сектора на електронните съобщения, как НРО следва да извършва своята оценка за значително въздействие върху пазара съгласно Рамковата директива, с цел постигане на максимална прозрачност и правна сигурност при прилагане на специалните нормативни актове в сектора.

Както и при предишните варианти на препоръката за съответните пазари, ЕК е публикувала Разяснителната бележка към Препоръката за съответните пазари от 2014 г. Разяснителната бележка съдържа мотивите на ЕК, които са довели до приемането на Препоръката за съответните пазари от 2014 г., както и насоки към НРО за прилагането на новата препоръка за съответните пазари.

На основание чл. 19(1) от Директива 2002/21/ЕО и като отчита в максимална степен становището на Органа на Европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС), ЕК приема препоръки за хармонизираното прилагане на разпоредбите от Европейската регулаторна рамка с оглед подпомагане постигането на нейните цели. ЕК приема тези актове, в случай че стигне до заключението, че различията в осъществяването на регулаторните задачи може да създаде бариера за вътрешния пазар. Съгласно чл. 19(2) от Директива 2002/21/ЕО, НРО имат за задължение да отчитат в максимална степен тези препоръки при изпълнение на своите задачи. Когато НРО предпочете да не следва дадена препоръка, той уведомява ЕК, като мотивира своята позиция. Относимата препоръка на ЕК към настоящото решение е Препоръка 2009/396/ЕО от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС (Препоръка 2009/396/ЕО/ Препоръка за цените за терминиране), с която ЕК препоръчва прилагането на хармонизиран подход за регулиране на цените за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

В допълнение, като част от ОЕРЕС, КРС отчита и прилага в максимална степен, при съобразяване с националните особености на разглежданите пазари, общите позиции на ОЕРЕС по относими към настоящото решение въпроси. Съгласно чл. 3(3) от Регламент (ЕО) № 1211/2009, НРО и ЕК отчитат в най-висока степен всяко становище, препоръка, насока, консултативна помощ или най-добра регулаторна практика, приети от ОЕРЕС.

1.2. Национално законодателство

Регулаторната рамка е въведена в българското законодателство със Закона за електронните съобщения (ЗЕС). За определяне, анализ и оценка на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги на национално ниво се прилагат разпоредбите на ЗЕС и на Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка

[3] *Commission guidelines on market analysis and the assessment of significant market power under the Community regulatory framework for electronic communications networks and services (2002/C 165/03)*

на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара (обн. ДВ. бр. 89 от 13.11.2012 г.) (Методиката).

Съгласно глава девета от ЗЕС, КРС периодично определя съответните пазари на обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, подлежащи на *ex ante* регулиране, анализира и оценява нивото на конкуренция на съответните пазари и при установяване липсата на ефективна конкуренция определя предприятия със значително въздействие върху съответния пазар, както и налага, продължава, изменя и/или отменя специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху пазара.

КРС осъществява своите правомощия в съответствие с общите принципи на конкурентното право и специфичните национални условия, като условията и редът за събиране на необходимата информация за определяне, проучване и анализ на съответните пазари на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за извършване на анализ и оценка на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, критериите за дефиниране на съответни пазари, за оценка за наличието на ефективна конкуренция и за определяне на предприятия със самостоятелно или съвместно значително въздействие върху съответните пазари, са регламентирани в ЗЕС и Методиката.

Съгласно чл. 43а, ал. 1 от ЗЕС, КРС се съобразява с препоръките на ЕК, когато е установено, че има различие при изпълнението на регулаторните функции, които могат да създадат бариери за единния пазар на ЕС. В случай че КРС не се съобрази с препоръките, тя уведомява ЕК, като мотивира своята позиция (чл. 43а, ал. 2 от ЗЕС). Следователно националният закон, в съответствие с чл. 19 от Директива 2002/21/ЕО, задължава КРС да отчита в максимална степен относимите препоръки на ЕК, цитирани по-горе.

2. Ред, условия и процедура за определяне, анализ и оценка на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги относно наличието на ефективна конкуренция

Определянето, анализът и оценката на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, подлежащи на *ex ante* регулиране, се извършва съобразно чл. 15 и чл. 16 от Рамковата директива, чл. 150-157б от ЗЕС и приложимите разпоредби на Методиката. Съгласно чл. 152, ал. 1 от ЗЕС, КРС определя съответните пазари в съответствие с изискванията на правото на Европейския съюз и националните условия. При изпълнение на тази разпоредба, КРС е задължена да отчита в максимална степен Препоръката за съответните пазари от 2014 г. и Насоките за извършване на пазарни анализи, като оценката относно наличието на ефективна конкуренция на съответния пазар се определя от НРО въз основа на изготвен анализ на съответния пазар.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от Методиката, КРС определя съответните пазари, върху които извършва анализ за наличието на ефективна конкуренция, съобразно списъка от пазари, посочени в Препоръката за съответните пазари от 2014 г. КРС може да определи и други съответни пазари – обект на *ex ante* регулиране, различни от определените в Препоръката за съответните пазари от 2014 г., като отчита особеностите на националния пазар.

Съгласно чл. 3, ал. 2 от Методиката, в процеса на определяне, анализ и оценка на съответните пазари, КРС следва да се съобрази с актуалните към момента Насоки за извършване на пазарни анализи.

2.1. Определяне на пазарите

Съответните пазари на обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за които се оценява ефективността на конкуренцията, са пазари на едро или на дребно, като

съответният пазар има продуктово и географско измерение (чл. 152, ал. 2 от ЗЕС във връзка с чл. 4 от Методиката). Разделянето на пазарите на едро и дребно е в съответствие с Препоръката за съответните пазари. По отношение на продуктовото измерение на съответния пазар, ЕК посочва в Насоките за извършване на пазарни анализи, че съответният пазар на продукти или услуги включва всички онези продукти или услуги, които са взаимозаменяеми или заместими в достатъчна степен не само поради техните обективни характеристики, благодарение на които са особено подходящи за задоволяване на постоянните нужди на потребителите поради техните цени, характеристики и предназначение, но и поради условията на конкуренция и/или структурата на търсенето и предлагането на въпросния пазар. Продуктите или услугите, които са взаимозаменяеми в ниска степен или в относително неголяма степен, не спадат към един и същи пазар. Следователно КРС следва да започне определянето на съответния пазар на продукти или услуги с групиране на продуктите или услугите, които потребителите използват за една и съща цел (крайна употреба).

В съответствие с европейското законодателство Методиката регламентира, че съответният продуктов пазар включва всички обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за които е налице взаимозаменяемост при търсенето и взаимозаменяемост при предлагането (чл. 5 от Методиката).

След определяне на съответния продуктов пазар следва да се определи и неговото географско измерение. При определяне на географското измерение на посочените в Препоръката за съответните пазари от 2014 г. пазари, КРС се ръководи от Насоките за извършване на пазарни анализи на ЕК. Географският пазар включва определена територия, в която се предлагат съответните взаимозаменяеми обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги и в която конкурентните условия са еднакви и се различават от тези в съседни географски райони (чл. 4, ал. 4 от Методиката).

Съответният географски пазар се определя при отчитане на следните два критерия (чл. 10 от Методиката):

1. покритие по територия на обществените електронни съобщителни мрежи;

2. наличие на еднакви законови и регулаторни изисквания за предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

Въз основа на тези два основни критерия географските пазари могат да бъдат определени като местни, регионални, национални или покриващи територията на две или повече страни (например общоевропейски пазари, пазари, съвпадащи с територията на Европейското икономическо пространство или глобални пазари).

Съгласно разпоредбите на чл. 152, ал. 5 и 6 от ЗЕС при определяне на съответен пазар, различен от посочените в приложимия акт на ЕК, КРС се ръководи от принципите на конкурентното право и изследва кумулативното наличие на следните 3 критерия:

1. наличие на високи и непреходни структурни, правни или регулаторни бариери за навлизане на пазара;

2. липса на възможност за стимулиране и развитие на конкуренцията на пазара за период до две години напред;

3. недостатъчна ефективност на конкурентното право за преодоляване на бариерите по т. 1 и за възстановяване на конкуренцията на съответния пазар.

Прилагането на тези критерии при дефиниране на съответен пазар е определено в Препоръката за съответните пазари от 2014 г. и Насоките за извършване на пазарни анализи и е въведено в българското законодателство.

КРС може да не извършва анализ на съответен пазар, посочен в приложим акт на ЕК, когато установи, че поне един от критериите по чл. 152, ал. 5 от ЗЕС не е изпълнен.

2.2. Анализ и оценка на съответния пазар

Целта на анализа и оценката на съответния пазар е КРС да установи наличието или липсата на ефективна конкуренция, т.е. да установи дали има предприятия със значително въздействие върху съответния пазар (чл. 154, ал. 2 от ЗЕС). Предприятие със значително въздействие върху пазара е предприятие, което самостоятелно или съвместно с други се ползва от позиция, равностойна на господстваща, т.е. позиция на икономическа сила, позволяваща му да следва поведение до съществена степен независимо от конкуренти, потребители и крайни потребители (§1, т. 51 от Допълнителните разпоредби на ЗЕС, чл. 14, параграф 2 от Рамковата директива).

2.3. Определяне на предприятие със значително въздействие върху пазара и налагане на специфични задължения

Наличието на предприятие със значително въздействие върху пазара се установява въз основа на редица критерии. Преценката се основава на перспективен анализ на пазара (*ex ante*), като се вземат предвид съществуващите пазарни условия.

Като отправна точка на анализа и показател за пазарна мощ често се използват пазарните дялове, но този критерий не е определящ. В т. 78 от Насоките за извършване на пазарни анализи ЕК подчертава, че съществуването на господстващо положение на пазара не може да бъде констатирано само въз основа на наличието на големи пазарни дялове и поради тази причина КРС следва да извършва подробен и цялостен анализ на икономическите характеристики на съответния пазар, преди да се произнесе за наличието на предприятия със значително въздействие върху даден пазар. В този смисъл ЕК отбелязва, че КРС може да установи възможността на едно предприятие да следва поведение до голяма степен независимо от своите конкуренти, клиенти и потребители, като за целта използва набор от критерии, посочени в т. 78 от Насоките за извършване на пазарни анализи.

В Методиката е посочено, че изборът на критерии и тежестта на всеки от тях в общата оценка на пазара зависи от особеностите на съответния пазар. Наличието на значително пазарно въздействие се установява на базата на съвкупност от използваните критерии, които, взети самостоятелно, могат да не бъдат определящи. Във връзка с посоченото, при определяне на дадено предприятие като предприятие със самостоятелно значително въздействие върху пазара КРС взема предвид неговия пазарен дял на съответния пазар и всички или някои от критериите, посочени в чл. 31 от Методиката. При определяне на дадени предприятия като предприятия със съвместно значително въздействие върху пазара КРС взема предвид всички или някои от критериите по чл. 32 от Методиката.

Съгласно чл. 16 (4) от Рамковата директива, в случай, че дадено предприятие бъде определено като предприятие със значително въздействие върху пазара, КРС следва да наложи поне едно регулаторно задължение на предприятието, определено като притежаващо значително въздействие върху съответен пазар.

Съгласно чл. 30, т. 4 и чл. 150, ал. 1 от ЗЕС, КРС е компетентният орган, който може да налага специфични задължения в случаите, когато след извършен анализ на съответен пазар е установена необходимостта от налагането на такива.

В случаите, когато въз основа на анализ на съответния пазар се установи, че е налице ефективна конкуренция, КРС не налага специфични задължения на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги на съответния пазар, а ако такива са били наложени на предходен етап, КРС ги отменя (чл. 155, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕС). В случаите, в които въз основа на анализ на съответния пазар се установи, че не е налице ефективна конкуренция, КРС определя предприятие или предприятия със значително въздействие върху пазара и налага на предприятието/предприятията специфични задължения. Ако вече са били наложени специфични задължения на предприятието или предприятията със значително въздействие върху пазара, КРС може да продължи действието им или да ги измени (чл. 156, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕС).

II. Обществено обсъждане и консултации с Европейската комисия. Сътрудничество с Комисията за защита на конкуренцията

1. С Решение № 356/06.08.2015 г. КРС откри процедура по обществено обсъждане по проекта на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

В рамките на процедурата в КРС са постъпили становища от БТК, „Мобилтел" ЕАД (Мобилтел), „Теленор България" ЕАД (Теленор), Сдружение за електронни комуникации (СЕК). Изготвеният проект е съгласуван от Комисия за защита на конкуренцията (КЗК).

В настоящия раздел са отразени бележките на заинтересованите лица, постъпили в хода на общественото обсъждане, като КРС изразява мотивирана позиция на по всеки от повдигнатите въпроси.

Постъпилите становища са представени в цялост в Анекс 3 към проекта на основно тяло на анализ, тъй като са част от процедурата по приемане на окончателния текст на решението на КРС.

А. СТАНОВИЩА ОТ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

I. Общи бележки, постъпили в рамките на процедурата по обществено обсъждане:

1. *В „Принципните бележки" на своето становище БТК застъпва позиция, че КРС следва да се съсредоточи не само върху законосъобразността на крайния административен акт, но и върху неговата целесъобразност. Според БТК от съществено значение е целесъобразността на административния акт, като е необходимо той да е навременен, полезен, стопански ефективен и социално оправдан. Според БТК определеният от КРС регулаторен режим трябва да отговаря както на целите на чл. 4 от ЗЕС, така и на повдигнатите от заинтересованите лица проблеми в регулаторния режим. Решението на Комисията следва да осигурява възможност за потребителите да извлекат максимална полза от ползваните услуги, да подпомага развитието на ефективна конкуренция (както на разглеждания пазар, така и на свързаните с него хоризонтални такива) и да решава повдигнатите от заинтересованите лица проблеми.*
В становището си БТК засяга няколко основни проблема както следва:

- *ценова регулация само върху цените за терминиране на повиквания с произход Европейски съюз/Европейска икономическа зона (ЕС/ЕИЗ);*
- *ясно фокусиране върху целите на обезпеченията по договорите за взаимно свързване, като се обърне специално внимание на проблемите от практиката именно с коректни платци;*
- *включване в пазарния анализ на всички предприятия получили разрешение за ползване на ограничен ресурс - номера;*
- *равнопоставеност при налагане на специфичните задължения и в частност задължението за разделно счетоводство.*

БТК излага аргументи в подкрепа на отмяната на наложените специфични задължения по отношение на терминирането на повиквания, генерирани в държави извън ЕС/ЕИЗ. Според БТК, КРС следва да вземе под внимание препоръките на други държавни институции - Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерство на финансите - за това, че налагането на ценова регулация следва да е съобразено приоритетно с националния интерес, интересите на българските предприятия и запазване на тяхната

конкурентоспособност, отчитане на възможните ефекти върху потребителите и не на последно място влиянието на тази регулация върху държавния бюджет. Доколкото МТИТС е органът, който провежда държавната политика в сектора, според БТК отчитането на становището му е от съществено значение. В подкрепа на изложеното по отношение прилагането на регулирани цени за терминиране за трафика извън ЕС/ЕИЗ, предприятието счита че това води до:

- *загуби за българските оператори до 25 млн. лева на година;*
- *ограничен капацитет за инвестиции в България;*
- *2.5 милиона лева загубени данъци за българската държава;*
- *натиск върху цените за крайните потребители.*

БТК прави обобщение на практиката в други държави-членки на ЕС по въпроса за диференцирането на регулаторния подход в зависимост от произхода на повикванията (в или извън ЕС/ЕИЗ). Според БТК, в процеса по прилагането му, европейските регулатори са установили неблагоприятни ефекти, водещи до влошаване на конкурентоспособността на операторите в ЕС/ЕИЗ спрямо тези извън ЕС/ЕИЗ и пренасянето на благоприятния ефект от секторната регулация върху пазари, извън обсега на Общността. Според БТК това е и причината да се наблюдава трайна тенденция на изключване на ценовата регулация за повиквания с произход извън ЕС/ЕИЗ. В становището на БТК се сочи, че към настоящия момент различни цени за терминиране могат да прилагат предприятията от Белгия, Унгария, Норвегия, Чехия, Франция, Хърватска, Словения, Германия, Португалия, Италия, Естония и Гърция. Според БТК в нотификациите на проектите на решения до ЕК регулаторните органи са изключили от ценова регулация трафика с произход от държави извън ЕС/ЕИЗ със сходни аргументи, а именно че „изключването на ценовия контрол върху повикванията от държави извън ЕИЗ ще допринесе за създаване на по-силни позиции и увеличаване на силата на преговаряне с операторите извън ЕИЗ, които нямат задължение за предоставяне на услуги на чужди оператори на база на ценови контрол". С оглед разрешения проблем в изброените по-горе държави, БТК счита, че може да се заключи, че регулаторните органи във всяка държава-членка са действали при оперативна самостоятелност - правомощие, което е налице и при КРС.

В подкрепа на изложеното, БТК посочва, че за периода на действие на наложените мерки от втория кръг на пазарен анализ, БТК е поставило въпроса за асиметрията между прилаганите от страна на българските оператори цени за терминиране и тези, приложими в мрежи на оператори извън ЕС/ЕИЗ и че е имала проактивни действия, които са се изразили в следното:

- *В предходния пазарен анализ, БТК е изложило позиция за липсата на пропорционалност на подхода за налагане на задължение за прилагане на регулирани цени за терминиране спрямо трафика, генериран от мрежи извън ЕС/ЕИЗ, както и потенциалните конкурентни проблеми, пред които са изправени българските предприятия в резултат от прилагането на този подход, водещ до прехвърляне на значителни средства към предприятията, предоставящи услуги извън ЕС/ЕИЗ и увеличаване на пазарната им сила;*
- *Във връзка с представен от КРС проект на споразумение за намаление на цените на услугите за международен роуминг между регулаторните органи и оператори в определени държави, измежду които такива извън ЕС/ЕИЗ, като Албания, Босна и Херцеговина, Черна гора, Косово, Македония, Сърбия и Турция, БТК е споделило притесненията си (писмо с вх. № 12-12-284/05.09.2014 г.), че споразумението създава предпоставки за възникване на потенциални конкурентни проблеми, противопоставящи интересите на държавите-членки срещу тези на държавите извън ЕС. БТК е посочило, че проектът на споразумение е в ущърб на мобилните оператори в ЕС и ефектът от прилагането му ще е причина за засилване на пазарната сила на оператори в държавите, към които е отправена покана за присъединяване към споразумението,*

но не са членове на ЕС за сметка на оператори от Общността, които прилагат разходоориентирани цени за терминиране в съответствие с препоръка на ЕС;

- *По покана на КРС, БТК участва в семинар за обсъждане на промените в Препоръката на ЕС за съответните пазари и е поставило акцент върху необходимостта от промяна в подхода за регулаторно третиране на трафика в зависимост от неговия произход;*
- *В предоставената информация в изпълнение на Решение №257/11.06.2015 г., БТК е посочило задълбочаването на проблема в резултат от наблюдаваната значителна асиметрия между цените за терминиране в мрежата на БТК и тези в мрежите на оператори извън ЕС/ЕИЗ, като е приложило съответната сравнителна информация.*

БТК счита, че е предприело всички възможни необходими действия за поставяне на въпроса пред регулатора. Според предприятието, продължаването на ценовата регулация на трафика с произход извън ЕС/ЕИЗ ще ограничава и занапред възможностите на българските предприятия за преговори по отношение терминирането на трафик извън ЕС/ЕИЗ относно цената за терминиране на международен трафик и само ще задълбочи наблюдаваният дисбаланс в паричните потоци в ущърб на българските предприятия. Поради това БТК е на мнение, че КРС следва да търси решение на проблема още в рамките на настоящия пазарен анализ, като извади от обхвата на регулацията цените за терминиране във фиксирани мрежи, прилагани от българските оператори по отношение на трафика, генериран извън ЕС/ЕИЗ. Според БТК прилагането на такъв подход ще създаде предпоставки за:

- *Подобряване възможностите за договаряне на цени за терминиране в мрежи извън ЕС/ЕИЗ в посока постигане на по-ниски цени за терминиране и избягване на необходимостта от влошаване на условията за крайните потребители;*
- *Повишаване конкурентноспобността на българските оператори спрямо тези извън ЕС/ЕИЗ, както и спрямо операторите в ЕС/ЕИЗ, където е приложен този подход;*
- *Избягване на ефекта на субсидиране от страна на българските потребители и оператори в полза на оператори извън ЕС/ЕИЗ;*
- *Положителен ефект върху приходната част на държавния бюджет.*

БТК представя и допълнителни аргументи във връзка с мотивите на КРС за запазване на настоящия подход, които са разгледани по-нататък на съответното място.

В заключение на своето становище, БТК посочва, че изменение на предлаганите в рамките на общественото обсъждане специфични задължения е изцяло в правомощията на КРС с оглед неговата оперативна самостоятелност, като счита, че административният акт следва да изпълнява критериите за навременност, полезност, стопанска ефективност и да бъде социално оправдан, за да бъде целесъобразен. БТК сочи, че решението на КРС следва да отчита всички повдигнати регулаторни проблеми и да дава адекватна защита от възможни негативни последици.

БТК счита, че КРС следва да създаде възможност за българските предприятия да влияят върху цените на повикванията към мрежи извън ЕС/ЕИЗ, така както тази възможност вече е създадена в други държави-членки на ЕС. В подкрепа БТК цитира чл. 41а от ЗЕС, съгласно който взаимодействието на КРС с ЕС, ЕК и другите регулаторни органи е с цел „развитието на единния пазар на ЕС", а не с цел развитието на пазарите на държави извън Съюза за сметка на Единния общностен пазар. Според БТК, КРС може да аргументира и защити пред ЕК диференциране на цените за терминиране на трафик от/извън ЕС/ЕИЗ, така както това е извършено вече от регулаторните органи на повече от десет други държави-членки. В този смисъл, КРС следва да приеме решение по целесъобразност в защита на предприятията и потребителите. Според БТК вече е налице установена позиция от регулаторни органи в рамките на Общността, която е

отправила ясен сигнал в отговор на цените за терминиране на повиквания извън ЕС/ЕИЗ и този подход е подкрепен от ЕК.

Становище на КРС

Становището на БТК е изградено основно около предложената от него отмяна на ценовата регулация на повиквания, генерирани в държави извън ЕС/ЕИЗ. Становището на КРС по този въпрос е изложено по-долу в т. III „Ценови ограничения" във връзка с постъпилите становища относно ценовите задължения. Позициите на БТК относно налагането на задължението за равнопоставеност, разделно счетоводство и включването на всички активни предприятия на пазара на фиксирани телефонни услуги са разгледани на съответното им място.
По отношение на посочените от БТК действия под формата на представяне на позиции и информация, както и в становища относно проект на споразумение за роуминг между оператори в Балканските страни и участие в семинар на КРС, от описаните действия на БТК не може да се приеме, че са положени проактивни действия за преодоляване на асиметрията между цените, заплащани от БТК за терминиране на повиквания в държави извън ЕС.
Твърдението на БТК, че целта на решенията на КРС са да решава повдигнатите от заинтересованите лица проблеми не кореспондира с нормативната уредба. Специално по отношение на становището на БТК, че КРС е длъжна да вземе под внимание препоръките на други държавни институции, КРС посочва, че преценката за налагане на специфични задължения е единствено на комисията като независим регулаторен орган (чл. 3а от Директива 2002/21/ЕО).

2.Според Теленор:

- в настоящия проект на анализ отсъства обзор на изпълнението от страна на историческия оператор на регулаторните мерки, наложени с втория анализ на съответния пазар;
- не е налице анализ и оценка на въздействието от вече наложените мерки от предходния анализ върху развитието на пазара, степента на конкуренцията, технологичното и продуктово развитие на обсъжданите и анализирани услуги;
- липсват и изводи за ефективността на наложените мерки, степента на постигане на целите, заложени с въвеждането на мерките и основни изводи за следващия регулаторен период.
Дружеството посочва, че подобна оценка стои в основата на изготвянето на последващ анализ, а нейната липса оказва отрицателно влияние върху подбора на регулаторни мерки и възпрепятства постигането на по-правилен и актуален подход към регулирането на съответния пазар.

Становище на КРС

Всички изводи, до които КРС е достигнала, са изградени въз основа на внимателно проучване и анализиране на информацията за състоянието на пазара през последните няколко години, състоянието му в момента, както и тенденциите за развитие през следващите няколко години, отчетено е влиянието върху участниците на пазара, както и върху крайните потребители и са спазени в най-голяма степен изискванията и насоките, заложени в българското и европейското законодателство в областта.
КРС не може да се съгласи изцяло с позицията на Теленор относно липсата на оценка на изпълнението на регулаторните задължения от страна на историческото предприятие.

КРС счита отправените от предприятието принципни бележки за неоснователни. Видно от раздел VIII на приложението към проекта на решение КРС посочва текущите задължения на БТК и подробно описва изпълнението, съответно неизпълнението на наложените регулаторни задължения, не само от страна на историческото предприятие, но и от всички предприятия, определени като такива със значително въздействие върху разглеждания пазар. Въздействието от прилагането/неприлагането на тези задължения върху развитието на пазара, степента на конкуренция и технологичното и продуктово развитие на „обсъжданите и анализирани услуги" се съдържа в раздели VI и VIII от приложението към проекта на решение. В същите раздели при детайлен прочит се открояват и съответните изводи и заключения по отношение на степента на постигане на заложените цели. В тази връзка, КРС не приема и позицията на Теленор, че правилната оценка на състоянието на пазара е осуетена.
КРС се съгласява с Теленор за важната роля, която правилната оценка на ефекта от наложените регулаторни мерки заема в изготвянето на последващи анализи, но не може да се съгласи с липсата на такава (виж т. 3 и 6, Раздел VIII от приложението към проекта на решение). КРС подчертава, че в досегашната си практика при анализиране на съответните пазари комисията винаги се позовава на задълбочена оценка от ефекта на наложените специфични задължения, изготвена на базата на предоставени от предприятията данни, постигайки по този начин приемственост, последователност и обоснованост при вземането на решения, относно подбора на регулаторни мерки, отразяващи в максимална степен актуалното състояние на съответния пазар. Независимо от посоченото, регулаторът вземайки предвид становищата на предприятията, допълнително анализира ефекта от наложените задължения за прилагане на еднакви цени за терминиране на повиквания, с произход държави извън ЕС/ЕИЗ върху баланса на трафика, приходите и разходите им.

3. *В своето становище Теленор посочва, че КРС е отбелязала наличието на нови участници на пазара, но не е отчела действителното въздействие, което те биха имали за предстоящия регулационен период върху изследваните пазари, както и какъв би бил ефекта от отсъствието на налагане спрямо тях, към настоящия момент, на специфични задължения. Според Теленор, това се явява предпоставка за непълнота на пазарния анализ. Предприятието посочва, че предоставянето на ограничен ресурс на тези предприятия и заявените им намерения да предоставят определен набор от електронни съобщителни услуги на крайни потребители, както и предоставянето на информация за финансовото състояние на регулатора, са достатъчно изчерпателни критерии, „въз основа на които КРС е в състояние да прецени бъдещата роля и потенциала за въздействие на новите участници в пазарите, регулирани с този анализ". Според Теленор такава оценка не е налице и това поставя под съмнение изпълнението на ex-ante регулацията с настоящия анализ. Допълнително предприятието счита, че отсъствието на регулаторни мерки и тяхното налагане, впоследствие за новите участници на този пазар ще бъде неравнопоставено третиране на предприятията, като възниква въпроса за точността „в обхвата и оценката на визираните в анализа пазари с оглед отсъствие на отразяване на ролята на всички участници в тях".*

Становище на КРС

КРС счита, че отправената от Теленор бележка за отсъствие на детайлна оценка на новите участници в пазара и въздействието, което те биха имали за предстоящия регулационен период върху изследваните пазари, е неоснователна, поради следните причини:

• В поставения на обществено обсъждане анализ КРС определя, анализира и оценява състоянието и развитието на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи (пазар на генериране) и на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (пазар на терминиране) за периода 2011 – 2014 г. Въз основа на информацията, предоставена от предприятията в изпълнение на Решения № № 119/19.01.2012 г., 80/24.01.2013 г., 40/23.01.2014 г., 23/22.01.2014 г. КРС извършва анализ на данните за брой абонати, приходи и трафик и изготвя оценка на разглеждания пазар, като обхваща всички участници на него (предприятия, които предоставят услуги от продуктовия обхват на пазара), включително и новите, които са навлезли на посочените пазари след 2010 г.

• В случай, че под „нови участници" Теленор визира предприятия, които в рамките на разглеждания период не са предоставяли фиксирана телефонна услуга, но притежават разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера от ННП за предоставяне на такава, то КРС обръща внимание, че тези предприятия не са участници на анализирания пазар. Това е така, защото само по себе си притежанието на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера и заявените намерения за предоставяне на фиксирана телефонна услуга, не превръщат дадено предприятие в участник на посочения пазар, поради факта, че в рамките на разглеждания период, предприятието не е осъществявало дейност на този пазар, а и посочените обстоятелства не гарантират момента на предстоящото навлизане на него. Следователно неправилно е да се твърди, че подобни предприятия следва да бъдат определени за предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране, както и да им бъдат налагани специфични задължения, каквото е виждането на Теленор. В тази връзка, в т. 1.4. на Раздел VI от анализа, КРС е посочила, че „Евентуалната поява на ново предприятие, осъществяващо електронни съобщения посредством обществена телефонна мрежа и предоставящо фиксирани мрежи и/или услуги, би формирала нов обособен пазар на едро, включващ предоставяните от предприятието услуги за терминиране в неговата собствена мрежа."

С оглед на гореизложеното, КРС намира за некоректно твърдението на Теленор, че в анализа липсва оценка за бъдещото въздействие на новите участници върху анализираните пазари и изразява несъгласие с виждането, че с настоящия анализ е поставено под съмнение изпълнението на ex ante регулацията.

4. *В принципните бележки на своето становище Теленор посочва, че КРС следва „да промени позицията си спрямо съдържащото се в настоящия Проект задължение на предприятията за прилагане на единни цени за терминиране, независимо от произхода на трафика." Според Теленор, ако се приложи механизъм, при който цените за терминиране се определят въз основа на свободно търговско договаряне, ще има възможност за „известно компенсиране на така или иначе намалените приходи при използването на единни цени за национално и международно терминиране в рамките на Европейския съюз като форма на подкрепа на единния пазар между държавите-членки." В подкрепа на изказаното мнение, предприятието цитира данни от Годишния доклад на КРС за 2014 г. относно промяната в обема на пазара на електронните съобщения в България и изтъква, че една от основните причини за свиването на пазара е резкия спад в цените за взаимно свързване. Теленор отбелязва, че намалението на цените за терминиране, които прилагат между българските предприятия, оказва по-малко влияние върху свиването на пазара в сравнение с изпълнение на задължението за въвеждане на единни цени, независимо от произхода на трафика, прилагани за терминиране на входящи международни повиквания. Според предприятието „Тъй като терминирането на международен трафик е „чист" приход за телеком операторите, той има голямо отражение върху финансовата*

стабилност на компаниите от сектора и играе водеща роля в подкрепата на развитието на пазара, както по отношение на услугите, които се предлагат и тяхното качество, така и по отношение на технологичното развитие на сектора." В тази връзка Теленор посочва размера на намалението в постъпленията през първата година от въвеждане на „единните цени" и го сравнява с обема на планираните инвестиции.. В заключение е отбелязано, че „около една трета от средствата за финансиране на модернизацията на националните мрежи, които преди това постъпваха от международен трафик, легнаха директно на плещите на крайните потребители в страната."

Становище на КРС

Становището на КРС по този въпрос е изложено по-долу в т. III. „Ценови ограничения" от този раздел на документа.

II. По отношение пазара на генериране на повиквания от определено местоположение

II. 1. Бележки по проекта на решение

5. *В становището си БТК дава предложение да отпадне т. II.2. от Проекта на решение, съгласно която: „Отмяната на задълженията с т. II.1. проявява действие от приемането на решение на КРС за преразглеждане на специфичните задължения, наложени с Решение № 195/14.03.2013 г. на КРС" или алтернативно да бъде изменена по следния начин:*
„II.2. До приемане на решение на КРС за преразглеждане на специфичните задължения, наложени с Решение № 195/14.03.2013 г. на КРС БТК предлага съответните услуги на едро при свободно търговско договаряне."
В мотивите за това свое предложение БТК посочва, че тази промяна е необходима, за да се постигне съответствие с европейската регулаторна рамка относно правилата за налагане на специфични задължения, според която не се допуска продължаване действието на определени специфични задължения, когато необходимостта от тяхното прилагане е отпаднала. В тази връзка предприятието посочва, че отмяната на наложените задължения под отлагателно условие е в пряко противоречие на нормативните изисквания (ЗЕС, Рамкова директива). Причините, поради които КРС въвежда отлагателния режим, са две: 1. необходимост засегнатите страни да получат предизвестие с достатъчен срок и 2. обвързаност на отменените мерки със специфични задължения, наложени с Решение № 195/14.03.2013 г. Подходът на КРС противоречи на чл. 16, т. 3. от Рамковата директива, където е посочен само първият аргумент – необходимост от подходящо предизвестие на засегнатите страни.
БТК посочва, че ако КРС счита за необходимо да въведе правила за определен отлагателен период, тези правила следва да регламентират достатъчно ясно, че мерките на пазара, установен за ефективно конкурентен, се отменят, считано от датата на решението на КРС за анализ и оценка на този пазар.

Становище на КРС

В проекта на решение КРС определя пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи като съответен пазар, който не подлежи на ex ante регулиране, и отменя специфичните задължения, наложени на „Българска телекомуникационна компания" ЕАД с т. IX от Решение № 1361/31.05.2012

г. на КРС. Отмяната на задълженията следва да прояви действие от приемането на решение на КРС за преразглеждане на специфичните задължения, наложени с Решение № 195/14.03.2013 г. на КРС.
Неоснователно е твърдението на БТК, че КРС е посочила две самостоятелни причини за въвеждане на посочения отлагателен режим. Както отбелязва и самото предприятие, разпоредбата на чл. 16(3) от Директива 2002/21/ЕО изисква засегнатите от изменението или отмяната на наложените специфични задължения страни да получат предизвестие с достатъчен срок за предстоящото изменение или отмяна на задълженията. С т. II.2. от Проекта КРС е предвидила именно такова предизвестие с достатъчен срок - преходен период за прилагане на отменените специфични задължения. В допълнение, комисията е счела за целесъобразно да обвърже този срок с приемане на решение за анализ на пазарите на достъп до обществена телефонна мрежа и обществени телефонни услуги в определено местоположение (трети кръг пазарни анализи), предвид пряката връзка между специфичните задължения на пазара за генериране на повиквания и задълженията, наложени с Решение № 195/14.03.2015 г. на КРС. Срокът е определяем, като при продължителността на преходния период са отчетени изискванията на чл. 157а от ЗЕС.

II.2. Бележки по определяне, анализ и оценка на съответния пазар на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи

6. В становището си Теленор посочва, че приема всички съображения на КРС по повод дерегулацията на пазара на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи, като също счита, че ex-post предпазните мерки на конкурентното право са по-подходящи за справяне с потенциални пазарни проблеми, отколкото ex ante регулаторната намеса.
7. *Останалите заинтересовани страни не са представили възражения по предложението на КРС за оттегляне на регулацията от пазара на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи.*

Становище на КРС

КРС приема посоченото в становището на Теленор и счита, че липсата на възражения в постъпилите становища от останалите заинтересовани страни е израз на съгласие както с така определения от регулатора продуктов и географски обхват на пазара, така и със заключението, че разглежданият пазар на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи не удовлетворява трите кумулативно приложени критерия, вследствие на което не подлежи на ex-ante регулиране.

III. По отношение пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи

III.1. Бележки по проекта на решение

8. *В становището си БТК предлага точка III.1. от Проекта на решение да бъде допълнена, като в същата следва да се включат всички предприятия, които са получили разрешение за ползване на ограничен ресурс – номера.*
В мотивите си за това свое предложение, историческото предприятие посочва, че с оглед спецификите на пазара на терминиране на трафик в собствена мрежа, всяко предприятие притежава 100% пазарен дял на съответния пазар поради пълния контрол върху собствената му мрежа. Също така обръща внимание на факта, че с подаване на

уведомление пред КРС и с получаването на разрешение за ползване на номера, всяко предприятие може да започне незабавно да води преговори за взаимно свързване, а също така да започне предоставянето на услуги на собствени абонати. Съгласно изложеното в становището, БТК счита, че с оглед спецификите на съответните пазари идентифицираните конкурентни проблеми са идентични за всеки участник, без оглед на броя абонати, който притежава. Този факт е отчетен от КРС в Проекта на решение, защото тя не се е водила от броя абонати на всяко дружества, за да прецени дали да наложи задължения за достъп, прозрачност, равнопоставеност и ценови ограничения.
В становището си БТК коментира позицията на КРС, застъпена в Проекта на решение, че при появата на нов участник би се сформирал нов съответен пазар. Предприятието смята, че това изявление на регулатора не е гаранция по никакъв начин за навременна намеса в посока налагане на мерки, както те са определени за всички останали участници. В отговорите по общественото обсъждане на изискванията за взаимно свързване, базирано на Интернет протокол, е посочено, че „КРС няма обективна възможност незабавно да анализира пазарите на терминиране на фиксирана мрежа, които могат да се идентифицират при всяко навлязло предприятие". Коментира се и факта, че КРС може да получи информация за това дали дадено предприятие осъществява реално дейност едва след получаване на годишните въпросници, като тази информация се предоставя в края на първото тримесечие след годината, за която се отнася. БТК обобщава, че с горното – изявлението на КРС в комбинация с процедурата за получаване на данни, се доказва, че предприятията, които към днешна дата са получили разрешение, могат незабавно да започнат дейност, но КРС няма да предприеме своевременни мерки спрямо тях.
В подкрепа на изложените мотиви БТК представя и информация (търговска тайна) по договор за взаимно свързване с предприятие, което не е включено в анализа, но което очевидно осъществява дейност, видно от терминирания трафик в мрежата на БТК. При запазване текста на точка III.1. от Проекта на решение, въпросното предприятие ще осъществява своята дейност без тежестите за прилагане на регулирани цени, задължение за публикуване на условия за достъп до мрежата, задължение за равнопоставеност. Такава ще бъде и ситуацията с всички други дружества, които към момента имат предоставени номера, включително имат сключени договори за взаимно свързване с БТК, видно от информацията, предоставена в КРС, но същите няма да бъдат субект на регулация.
Не на последно място, БТК посочва, че по този начин се създава дисбаланс на пазара и се наблюдава противоречие на основните цели и принципи на закона.

Становище на КРС

Въз основа на следните мотиви КРС не приема предложението на БТК за включване на всички предприятия, които са получили разрешение за ползване на ограничен ресурс – номера в обхвата на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи:

- Проектът на анализ обхваща периода 2011 – 2014 г. и както е посочено в Раздел III „Състояние и развитие на българския пазар на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение" се основава на събраната и обобщена информация от отчета за дейността по предоставяне на обществена телефонна услуга в определено местоположение през съответната година (представен съгласно Решения на КРС №№ 119/19.01.2012 г., 80/24.01.2013 г., 40/23.01.2014 г. и 23/22.01.2015 г.) Анализът обхваща период от 2011 – 2014 г. Съгласно предоставената информация за 2014 г., предприятията, които реално са осъществявали дейност по предоставяне на услугата

терминиране в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи и/или са посочили данни за наличието на активни абонати към края на 2014 г, са 21 на брой.

- Както вече КРС посочи при предишния кръг пазарен анализ притежанието на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера и заявените намерения за предоставяне на фиксирана телефонна услуга, не превръщат дадено предприятие в участник на съответен пазар, поради факта, че в рамките на разглеждания период, предприятието може да не е осъществявало дейност на същия. Наличието на разрешение за ползване на ограничен ресурс - номера не е гаранция за навлизане на съответния пазар.
- При поява на ново предприятие, което декларира пред КРС, със съответни данни, че осъществява електронни съобщения посредством обществена телефонна мрежа, както и предоставя фиксирани мрежи и/или услуги, както е посочено в т. 1.4. на Раздел VI ще е налице основание да се пристъпи към преразглеждане на съответния пазар на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.
- По повод на представената от БТК информация (търговска тайна) относно терминиран трафик в мрежата на БТК от предприятие, което не е включено в анализа, КРС отбелязва, че:
  - При спазване изискванията на чл. 40, ал. 1 ЗЕС, регулаторът има правомощия да изисква данни от предприятията, необходими за целите на анализите по всяко време. В тази връзка, КРС не намира аргументите на БТК за своевременност при налагане на задължения въз основа на анализ на съответен пазар за издържани. Нещо повече, в мотивите си БТК не отчита необходимостта от спазване на процедурите за изготвяне на анализите на съответните пазари, които са законово установени.
  - Представената от БТК нформация (за периода януари – август 2015 г.) не попада в рамките на периода, който е обект на пазарния анализ (2011 – 2014 г.). Независимо от това обстоятелство, КРС извърши проверка, в резултат на която установи, че в посочения от БТК период предприятието е използвало за вътрешна употреба, с цел тестване качеството на гласова услуга, номера, предоставени му през 2013 г. от КРС, съгласно разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера. От предоставената от БТК информация се вижда, че терминираният в мрежата на БТК трафик от това предприятие (в периода януари – август 2015 г.) е от тези тестови номера. В резултат от проверката е предоставена и декларация от предприятието, че същото няма абонати нито към 01.07.2015 г., нито към 31.12.2015 г.. С оглед на посочените обстоятелства КРС констатира, че визираното от БТК предприятие не предоставя обществени телефонни услуги в определено местоположение по търговски начин на крайни потребители на пазара на дребно и услугата „терминиране в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи”, както към края на 2014 г., така и към края на 2015 г. Становището на регулатора е, че липсват основания цитираното предприятие да бъде включено в обхвата на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуална обществена телефонна мрежа.
  - Що се отнася до „създаването” на дисбаланс на пазара, произтичащ от липсата на ценова регулация за новонализащо на пазара предприятие, то КРС отбелязва, че такива възможности биха били налице, при условие, че между страните по договори за взаимно свързване е постигнато съгласие новонавлизащото

предприятие да не прилага симетрични (еднакви) цени за терминиране, а по-високи такива.

9. *В становището си Сдружението за електронни комуникации (СЕК) предлага в т. 7 „Задължения за предоставяне на информация" и по-конкретно в текста на т. 7.1. да бъде направена необходимата редакция, тъй като предложеният текст е неясен. От една страна въпросният диспозитив на проекта на решение препраща към т. IV от същото, където са изброени всички предприятия с господстващо положение на съответния пазар – терминиращи повиквания в своите фиксирани, съответно мобилни мрежи, а от друга се въвежда задължение за предоставяне на информация по отношение „терминирания трафик в мобилната мрежа със следната степен на детайлност:", като в т. 7.1.1. – 7.1.4. очевидно се изисква предоставяне на информация за приходите от терминиране и съответстващ трафик от фиксирана към фиксирана мрежа и от фиксирана към мобилна мрежа. СЕК посочва, че така изписано се създава неяснота относно това, кои предприятия са адресати на този диспозитив от решението – само тези използващи мобилна мрежа или и тези с фиксирана мрежа.*

Становище на КРС

Приема се. Точка 7.1. е редактирана.

10. *Мобилтел счита, че събираната информация не отчита наличието на трафик без CLI. Същевременно, ако КРС не разполага с тази информация, не би могла да извърши коректен бъдещ анализ на трафика. Не на последно място, липсата на конкретни разбивки на трафика по видове дестинации ще доведе до несъответствие между данните за общо терминирания трафик и съответно данните за видовете терминиран трафик. Поради посоченото, Мобилтел предлага т.V.7 от проекта на Решение да се допълни с предоставяне на данни за приходи от терминиране и съответстващ трафик за повиквания без идентификация на викащата линия.*

Становище на КРС

КРС приема направеното предложение, като намира, че то е в унисон с променената позиция на регулатора по отношение на цените за терминиране на повиквания с произход държави извън ЕС/ЕИ. В тази връзка в приложението към проекта на решение (пазарен анализ), по отношение на задължението за предоставяне на информация, са внесени съответни изменения

11. *Теленор счита, че предвиденото в проекта на решение задължение за предоставяне на информация по отношение приходи от терминиране и съответстващ трафик общо за всички повиквания, за повиквания от други мрежи, за повиквания от фиксирани мрежи, в т.ч. и отделно обема на трафика, генериран от собствените фиксирани номера към мобилната мрежа на съответното предприятие, на международни повиквания и съответстващ трафик общо, както и в разбивка за терминиране на международни повиквания, генерирани от държави от ЕС/ЕИЗ и съответстващият им трафик и за терминиране на международни повиквания, генерирани от държави извън ЕС/ЕИЗ и съответстващият им трафик, е непропорционално и представлява допълнителна регулаторна тежест, която изисква да се направят допълнителни разходи, без да е налице обоснованост при налагането.*

Дружеството изисква КРС да изложи обосновка по отношение на необходимостта и ползата за развитието на пазара от предоставянето на тези данни. Теленор посочва, че задължението ще създаде тежест за предприятията, тъй като информацията е отделна от вече съществуващите въпросници, а за част от нея дори не са изградени функционалности, по които да бъде събирана, което ще доведе до допълнителни разход и ангажирани ресурси за неясна цел. Теленор апелира задължението да бъде променено, като бъде съобразено със съществуващите въпросници, както и да бъде представена мотивирана обосновка за необходимостта от събирането на такава информация.

Становище на КРС

КРС припомня на Теленор, че задължението за предоставяне на информация за обема на приходите от терминиране и съответстващият им трафик за всяко шестмесечие, в срок до един месец след изтичане на шестмесечието, не е ново и със съответните мотиви е наложено на Теленор с Решение № 1362/31.05.2012 г.[4] Предвид посоченото КРС е на мнение, че детайлизирането на задължението не създава значителни регулаторни тежести за предприятието. В приложението към проекта на решение (пазарен анализ) регулаторът е обосновал детайлизирането на посоченото задължание. В допълнение, предвид приетото предложение на Мобилтел, КРС не приема мотивите на Теленор за отмяна на задължението.

III.2. По определяне на съответния пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи

12. *Теленор изразява становище, че обхватът на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение, съдържащ се в представения Проект на анализ, е правилно определен по отношение и на двата аспекта: (i продуктов - 21 самостоятелно обособени продуктови пазара и (ii) географски - мрежите на предприятията, находящи се на територията на Република България. Предприятието посочва, че Проектът на анализ съдържа относително точна картина на съществуващото положение.*

Становище на КРС

КРС приема посоченото в становището на Теленор.

III.3. Оценка на въздействието на наложените специфични задължения на предприятията със значително въздействие на съответния пазар

13. *БТК счита, че КРС не е направила достатъчно задълбочен анализ на последиците за българските оператори, в резултат на изпълнение на задължението за прилагане на регулирани цени за терминиране, независимо от произхода на повикванията. БТК изтъква, че единственият коментар на комисията е свързан със заключението, че се наблюдава нарастване на обема на терминирания трафик с произход ЕС/ЕИЗ за периода 2012 г. – 2014 г.*
БТК смята, че съществено място в анализа на този проблем следва да заема оценката на ефекта върху приходите за българските оператори в резултат на прилагане на асиметричните цени за терминиране. За целта, според БТК, е необходим допълнителен анализ на приложимите цени за терминиране в мрежи извън ЕС/ЕИЗ, на базата на

[4] *т. V.1.4.2.*

който да се извърши оценка на ефекта върху реализираните трафични обеми. Според БТК обаче подходът, който КРС възприема при събирането на информация за целите на настоящия анализ е крайно неточен и не позволява коректното интерпретиране на получените данни. БТК изтъква, че това от една страна се дължи на факта, че българските оператори посочват общо реализираните разходи за обслужване на повиквания за дадена държава, а отклоненията в средния разход за терминиране, заплащан от отделните български предприятия, във връзка с обслужването на повиквания в дестинации извън ЕС/ЕИЗ, са резултат не от силни позиции при договаряне, до каквото заключение е стигнала КРС, а от реализирането на определена продуктова стратегия, намираща израз в преимуществен трафичен поток към фиксирани или мобилни мрежи в определена дестинация. В допълнение БТК посочва, че повсеместна практика сред българските оператори за осъществяване на международна свързаност е използването на транзитни мрежи. Така в общите разходи за обслужване на международните повиквания влиза и цена за транзит, като според БТК в общия случай не може да се направи разграничение, така че да бъде отделена само цената за терминиране. Въпреки това, БТК е на мнение, че КРС е имала възможността да направи по-адекватна оценка за нивата на прилаганите цени за терминиране в мрежи извън ЕС/ЕИЗ, като направи по-подходяща формулировка на въпросниците и по този начин събере съответната информация от българските предприятия, които действат и като транзитиращи. В допълнение БТК счита, че КРС е следвало да се възползва и от възможността да изиска, по силата на действащи меморандуми с регулаторни органи, с държави извън ЕС/ЕИЗ, насрещна информация за приложимите цени за международно терминиране.

Въпреки неправилния подход обаче, БТК посочва, че от събраната от КРС информация, горепосоченият ефект е видим на ниво трафични обеми, реализирани общо към държави извън ЕС/ЕИЗ и в рамките на ЕС. БТК прави обобщение на заключенията от събраните данни за трафика, като посочва, че за периода 2010 г. – 2014 г. се наблюдава превес на входящ трафик в мрежата на предприятието с произход държави извън ЕС/ЕИЗ над изходящия към същите дестинации. БТК отбелязва, че през първите две години от горепосочения период разликата между тези трафици е почти двойна, в полза на входящия трафик. БТК посочва, че през 2012 г. все още се наблюдава положителния ефект върху приходите по отношение на трафика с произход държави извън ЕС/ЕИЗ, поради обстоятелството, че ценовата регулация не обхваща целия период от време. БТК сочи, че през 2013 г. въвежданата регулация е обърнало ефекта в негативна посока. Като резултат БТК посочва не само намалението в обема на приходите от прилагането на регулирани цени, но и повишението в разходите при намаляващи обеми на изходящ трафик. Според БТК включването в регулация на трафика, генериран от държави извън ЕС/ЕИЗ, лишава БТК от възможността за договаряне на цени за терминиране, които да осигурят положителен ефект върху приходите, както видно това е било възможно през 2012 г. БТК посочва, че през 2014 г. въпреки наблюдаваното балансиране на входящия и изходящия трафик от/към държави извън ЕС/ЕИЗ, негативният ефект върху приходите остава силно изразен, поради значителната асиметрия между цените за терминиране, прилагани от БТК и тези в държави извън ЕС/ЕИЗ. Тази асиметрия според БТК е причина делът на разходите на предприятието, свързан с терминирането на повиквания в държави извън ЕС/ЕИЗ спрямо общите разходи за международно терминиране да достигне …% през 2014 г. (търговска тайна) при …% през 2012 г. (търговска тайна) БТК изтъква, че последното може да бъде изведено директно като извод на база на данните, представени от дружеството с нарочните въпросници на КРС. В допълнение БТК подчертава, че от същите данни е видно намалението на изходящи трафик към държави в ЕС/ЕИЗ за периода 2012 г. – 2014 г., въпреки намалението на цените за

терминиране в Общността. БТК посочва, че през 2013 г. се наблюдава спад в обема на този трафик от почти …% (търговска тайна) спрямо 2012 г., но остава съизмерим спрямо реализирания през 2014 г. Според БТК, намаляването на тези обеми се дължи на засилената субституция на фиксираната с мобилната гласова услуга в рамките на ЕС, а задържането на темповете на спад е постигнато чрез предлагането на множество оферти, осигуряващи по-благоприятни условия за потребителите, при осъществяване на разговори в рамките на ЕС/ЕИЗ.
Въпреки намалението на трафика към държави извън ЕС/ЕИЗ нарастващият дял на разходите, според БТК, неминуемо оказва натиск върху цените на дребно. БТК изтъква, че до момента този натиск е бил удържан, благодарение на маржа, който предприятието реализира при предоставяне на международни разговори, но при продължаваща негативна тенденция, предприятието ще се изправи пред необходимостта да влоши условията за крайните потребители. Това, според БТК, би довело до възникването на конкурентни проблеми, които следва да бъдат обект на регулаторния режим. В тази връзка, БТК подчертава нуждата от намеса на КРС, в рамките на своята законова компетентност, не само за недопускане на увеличаване на цените за повиквания към държави извън ЕС/ЕИЗ, но и за тяхното намаляване.

Становище на КРС

КРС приема позицията на БТК относно необходимостта от задълбочаване на анализа за последиците за българските оператори в отношенията им с оператори извън ЕС/ЕИЗ, породени в резултат на изпълнение на задължението за прилагане на регулирани цени по отношение на трафика с произход държави извън ЕС/ЕИЗ. В тази връзка допълва анализа за оценка на ефекта от изпълнението на текущите специфични задължения, наложени на предприятията (виж т. VIII. 3.2. от приложението към проекта на решение). Заключенията от този анализ подкрепят становището на БТК за наличието на неблагоприятни последици за българските оператори в отношенията им с оператори извън ЕС/ЕИЗ.
В същото време КРС не би могла да се съгласи с мнението на БТК за „неточния подход, възприет от регулатора при събирането на информация", който „не позволява коректното интерпретиране на получените данни". В тази връзка, регулаторът посочва, че в същата част от становището си БТК изтъква, че въз основа на данните, събрани в резултат от изпълнение на Решение на КРС № 257/11.06.2015 г., могат да бъдат изведени изводи за неблагоприятните последици от прилагането на регулираните цени за терминиране на повиквания с произход извън ЕС/ЕИЗ.
КРС е съгласна с изразеното от БТК твърдение, че повсеместна практика сред българските оператори за осъществяване на международна свързаност е използването на транзитни мрежи, обстоятелство, видно и от информацията, получена в изпълнение на решение на КРС № 257/11.06.2015 г. КРС обаче подчертава, че обект на настоящия анализ е пазарът на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи на територията на Република България, което изключва необходимостта и възможността на КРС да събира информация от транзитиращите предприятия или от предприятията, терминиращи извън територията на страната.
По отношение на изразеното мнение за потенциално влошаване условията за крайните потребители, поради съществуващия регулаторен режим, КРС подчертава, че всеки проведен международен разговор от абонат на БТК се заплаща по цени на дребно, в съответствие с условията и цените на тарифния план, избран от абоната въз основа на обявените офертите. КРС обръща внимание, че цените на дребно не са обект на регулация и българските оператори са свободни сами да определят ценовите си стратегии и

политики.
В заключение, въз основа на заключенията от анализа за оценка на ефекта от изпълнението на текущите специфични задължения, наложени на предприятията (виж т. VII. 3.2.), КРС се съгласява с позицията на предприятието за отмяна на задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране по отношение на повикванията с произход държави извън ЕС/ЕИЗ.

III.4 Конкурентни проблеми на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи

14. *В тази част от своето становище БТК излага виждането си, че еднаквите цени за терминиране на международни повиквания, без оглед на произхода на обаждането, са причина за наличието на конкурентни проблеми, които се свеждат до:*

- *сериозен дисбаланс в паричните потоци (приходи и разходи) между операторите от България и държавите извън ЕС/ЕИЗ, дължащ се на силно изразени асиметрични и прекалено високи цените за терминиране. В подкрепа БТК представя данни за изменение на цените за терминиране на повиквания към държави извън ЕС/ЕИЗ, с които потребителите на БТК осъществяват най-много разговор, за 2012-2015 г., както и данни за средните цени за терминиране към същите дестинации за 2012-2014 и 2015 г.*

Предприятието представя и пространно разяснение за начина на осъществяване на свързаност с мрежи извън ЕС/ЕИЗ (пряко или чрез транзитираща мрежа) в подкрепа на тезата си, че заплащаните от българските оператори значително по-високи цени към дестинации извън ЕС/ЕИЗ, не следва да се разглеждат като спекулативни ценови стратегии от стана на тразитиращите мрежи.

- *липса на пазарна сила и позиции при договаряне на цените за терминиране, липса на възможност за ползване на привилегии от гарантирано количество трафик, скала на отстъпки в зависимост от количеството и други договорни похвати за постигане на по ниски цени. Въз основа на приложена информация (търговска тайна) предприятието посочва, че към август 2015 г. дружеството не е в състояние да договори по-ниски цени за терминиране в мрежи извън ЕС/ЕИЗ, а би следвало занапред да заплаща още по-високи цени, което според предприятието допълнително ще задълбочи пазарните изкривявания. То акцентира и върху факта, че поради наличието на регулирани цени българските оператори са лишени от възможността да повишат цените си за терминиране, в отговор на произволно вдигане на цените за терминиране на повиквания в мрежите на операторите извън ЕС/ЕИЗ, което води до нарастване на дисбаланса. Според БТК, ефекта от така наблюдаваните диспропорции е пренасяне на благоприятния ефект от прилагането на регулацията върху мрежи, на предприятия опериращи извън територията на ЕС/ЕИЗ и на техните потребители в ущърб на българските оператори и потребители.*

В заключение БТК обобщава, че ако тенденцията на нарастване на цените за терминиране в мрежи на оператори извън ЕС/ЕИЗ се запази, без да се даде възможности на предприятието да й се противопостави, то дружеството ще бъде принудено да коригира потребителските си цени в посока на тяхното увеличаване.

Становище на КРС

КРС приема виждането на БТК, че дисбаланса, дължащ се на значително по-високите цени за терминиране, прилагани от оператори извън ЕС/ЕИЗ в сравнение с цените за терминиране в държави от ЕС/ЕИЗ, както и липсата на силни преговорни позиции, са в

ущърб на българските предприятия, предоставящи услугите си въз основа на собствени фиксирани мрежи (български фиксирани предприятия), но е на мнение, че в контекста на Общата позиция на Групата на европейските регулатори относно подхода при определяне на подходящи специфични задължения[5], те не представляват конкурентен проблем на така дефинирания продуктов и географски пазар на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. В същото време регулаторът е на мнение, че в условията на един хипотетичен вътрешен пазар на едро за терминиране на гласови услуги, българските фиксирани предприятия са неблагоприятна позиция, в сравнение с предприятия от държави от ЕС/ЕИЗ, които прилагат диференцирани цени за терминиране по отношение на повиквания, с произход държави извън ЕС/ЕИЗ, което е в ущърб на развитието на вътрешния пазар на електронни съобщения в ЕС. КРС споделя мнението на предприятието, че прекалено високите цени за терминиране, прилагани от някои държави извън ЕС/ЕИЗ имат за резултат значително намаляване на приходите, което от своя страна рефлектира върху инвестиционните възможности на предприятията, и в крайна сметка ползите за потребителите от инфраструктурната конкуренция се забавят. Предвид посоченото регулаторът внася съответни промени в приложението към проекта на решение (пазарен анализ), в частта конкурентни проблеми.

III.5. Специфични задължения, които да бъдат наложени на предприятията със значително въздействие

III 5.1. Задължения за достъп до и използване на необходими мрежови елементи и съоръжения

15. *Мобилтел предлага да бъдат отложени сроковете по т.2 на Решение № 355 от 06.08.2015 г., с която предприятията се задължават да договорят и представят до 01.01.2016 г. в КРС условията за извършване на измервания на параметрите по т. 1.7.1 и т. 1.7.2 от решението, тъй като с проекта на настоящето решение са включени още седем предприятия. Новите предприятия ще имат по-къс срок за изпълнение на посоченото задължение поради факта, че окончателното решение на КРС няма да се приеме по-рано от края на месец октомври 2015 г., което ги поставя в неравноправно положение спрямо останалите предприятия на съответния пазар, които вече са в процес на изготвяне на условията за измервания. Според Мобилтел същото ще се отрази и на останалите предприятия, адресати на посоченото решение, в случай че всички задължени предприятия не успеят да договорят условията за измерване в посочения срок, ще е налице неизпълнение от страна на всички предприятия на специфично задължение и ще подлежат на санкция.*

Становище на КРС

Бележката се приема по принцип, като КРС внася промени на задължението на в приложението към проекта на решение (пазарен анализ т. VIII, т.5.1) и в Анекс 1 „Изисквания към предприятията за изпълнение на задълженията за предоставяне на взаимно свързване, базирано на интернет протокол (IP взаимно свързване)”.

III. 5.2. Задължения за прозрачност, в т.ч. за изготвяне и публикуване на Типово предложение

[5] *ERG (06) 33 final version – стр.25*

16. *Според БТК, задължението по т. V.4 от проекта следва да отпадне, тъй като предложената мярка е непропорционална на тенденциите за развитие на пазара. БТК цитира мотива на КРС за налагане задължение за Типово предложение за взаимно свързване (ТПВС), а именно „БТК продължава да е най-голямото предприятие, имащо най-голям брой абонатни постове и пазарен дял, поради което вероятността конкурентите на съответния пазар, в това число новонавлизащи предприятия, да поискат взаимно свързване и достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения, е значително по-голяма от тази БТК да поиска взаимно свързване и достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения от конкурентните си.“ Въз основа на това регулаторът сочи, че отказът за достъп до мрежата на БТК би имал съществен негативен ефект върху развитието на конкуренцията и същевременно счита за наложително да осигури спазването на задължението за равнопоставеност чрез предварително одобряване на условията за взаимно свързване.*
Според БТК, КРС е извела правилни заключения за тенденциите на развитие на свързаните пазари на дребно, но посочените заключения не са намерили израз при определяне на задълженията на едро и тяхното актуализиране спрямо реалната пазарна ситуация. Според БТК, след като КРС установява трайна тенденция на спад в абонатите на фиксираната мрежа на БТК и то за сметка на конкурентните предприятия на дружеството, заключението, че мащабите на абонатната база на БТК правят безинтересен за БТК достъпа до други мрежи, е изгубило своята актуалност. След като установената от КРС пазарна тенденция показва за разглеждания период от три години напред очакван спад на абонатите на БТК, а в същото време конкурентите на дружеството затвърждават своите позиции при предоставяне на услуги на дребно и то чрез мрежи с национален обхват, заключението че БТК е слабо заинтересована от свързване с мрежите на другите предприятия, е крайно несъстоятелно.
Според БТК, регулаторът не дава отговор на следните въпроси:
Защо Комисията счита, че единствено БТК е дружеството, чиито условия за достъп следва да подлежат на предварително одобрение, а такова не следва да се дължи по отношение условията за достъп до мрежите на Мобилтел, Теленор, Близу и Булсатком – активни участници на пазара с национално развити мрежи и с възходяща тенденция при предоставянето на услуги на свързаните пазари на дребно, вкл. и пакетни услуги?
Защо Комисията счита, че БТК би имала инициативата да компрометира задълженията за прозрачност, равнопоставеност и предоставяне на достъп, ако няма типово предложение при условие, че БТК осъществява дейност и чрез своята мобилна мрежа без типово предложение, но това никога не е ползвано от оператора в ущърб на неговите конкуренти?
Предприятието счита, че няма логично обяснение за това защо КРС решава да запази най-тежката възможна неценова мярка по отношение на БТК, а не намира основание да наложи такава по отношение на основните конкурентни на дружеството, вкл. на тези с национално развити мрежи. Според БТК, анализът на мотивите на КРС показва единствено, че регулаторът се придържа към заключения, които са били валидни при първоначалното налагане на задължението за прилагане на типово предложение, които отдавна са загубили своята актуалност.
Според БТК, задължението за публикуване на условията за достъп до мрежата в комбинация със задължението по закон за внасяне на всички споразумения за взаимно свързване са напълно достатъчни за осъществяване на адекватен контрол от страна на КРС и в тази връзка условието на т. V.4. от проекта на решение следва да отпадне от окончателния проект на решение, като само такъв подход ще бъде в съответствие с изискванията на чл. 157, т.1 и т.2 във връзка с чл. 4, ал.2 от ЗЕС.

Становище на КРС

КРС не би могла да се съгласи със становището на БТК, че предложената мярка е непропорционална на тенденциите на развитието на пазара. БТК не отрича, че е предприятието, имащо най-голям брой абонатни постове и пазарен дял. Действително в анализа е отчетена тенденцията за намаляване на броя на абонатите на фиксирана гласова услуга, но същевременно е отчетено и, че броят на телефонните постове на историческото предприятие е два пъти по-голям от този на всички конкурентни предприятия взети заедно. Това се предопределя от конкурентното предимство, произтичащо от мрежата на БТК, чиято големина дава по-големи възможности да бъдат осъществявани повиквания от/към мрежата на предприятието. В допълнение следва да бъде отчетено, че основните конкуренти на БТК не са новонавлизащите предприятия, а предприятия съществуващи на пазара от години, но въпреки това темпът, с който те увеличават абонатите си на фиксирани гласови услуги не е голям, а делът на постовете им в общия брой постове се увеличава бавно - средно с 4% на година. С оглед на това КРС счита, че предвид значението на мрежата и ключовата роля, която БТК има на пазара на фиксирани гласови услуги, е оправдано и пропорционално на предприятието да бъде наложено задължение за изготвяне на ТПВС, чието съдържание е с по-висока степен на подробност, отколкото информацията, която конкурентните предприятия следва да публикуват/предоставят, съгласно предвидените по отношение на тях от регулатора задължения за прозрачност.
КРС не би могла да приеме, че липсата на задължение за изготвяне на типово предложение за достъп до мобилната мрежа на БТК е основание да се счита, че за предприятието не са налице стимули за неравнопоставено третиране на конкурентите или за непрозрачност при предоставяне на достъп до фиксираната му мрежа. В тази връзка КРС отбелязва, че са налице съществени различия между нивото на конкуренция и тенденциите на развитие на пазарите на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи и в индивидуални обществени телефонни мрежи в определено местоположение. Това е видно както от пазарните дялове, изчислени на база брой абонати, така и от броя на участниците на съответните пазари.
В допълнение КРС подчертава, че БТК е била, продължава да е и се очаква да бъде в следващия тригодишен период водещо предприятие по отношение на предоставяне на фиксирана гласова услуга.

17. *Според Теленор в Проекта на решение следва да се специфицират отделните условия и изисквания на Типовото предложение в пълнота. Конкретната забележка на Теленор е свързана с описанието в Типовото предложение на точките на взаимно свързване (ТВС), а именно да отпаднат минимално изискуемите към момента 3 точки на взаимно свързване, като технологично на горното логическо йерархично ниво броят на ТВС да бъде редуциран. Мотиви за това са тенденция на намаление на реално използвания брой точки на взаимно свързване (ТВС) при взаимното свързване с мрежата на БТК в разглеждания период (2011 - 2014 г.), както и факта, че конкурентите на БТК свързват фиксираните си мрежи само в една точка на взаимно свързване.*

Становище на КРС

Предвид факта, че действащото ТПВС е от 2014г., КРС не вижда причина да променя броя на определените ТВС, относими към същото. При определянето им, КРС се е съобразила с мрежата на БТК, като в същата няма промяна в разглеждания период, която да налага промяна в броя на ТВС. В допълнение, на проведените обществени консултации по проекта на ТПВС не са получени становища по отношение на броя на точките за взаимно свързване.

По отношение на ТВС за IP взаимно свързване, то същите ще бъдат определени от БТК съгласно V.4.1.2. на проекта на решение. В допълнение регулаторът припомня, че с Решение № 13/10.01.2013г. бе създадена Консултативна структура по въпросите на взаимното свързване, базирано на Интернет протокол. В хода на дискусията относно необходимия брой точки на взаимно свързване не бе постигнато общо решение с аргументи, че предприятията биха могли да имат различни изисквания относно минималния брой точки за взаимно свързване от гледна точка на политиката за управление на трафика в своите мрежи и че това изискване може да се тълкува като задължение, свързано с определяне на конфигурацията на мрежата на дадено предприятие. В тази връзка КРС прие да не налага задължения за минимален брой точки за взаимно свързване, а предприятията сами да го определят.
Във връзка с гореизложеното КРС не счита за необходимо да уточнява брой на точките за взаимно свързване с настоящото решение.

III.5.3. Задължение за равнопоставеност

18. *БТК счита, че следва да се оттегли дефинираното правило за поведение при изискване на обезпечения, въведено от КРС при обсъждане на задължението за равнопоставеност. Според БТК, КРС некоректно е интерпретирала задължението за равнопоставеност, давайки тълкование по казуса за предоставяне на банкова гаранция. Въпросът за предоставянето на парична или банкова гаранция се отнася до гарантираната възможност за предоставяне на обезпечения за ползваните услуги по взаимно свързване с цел защита от неизправни длъжници и гарантиране на вземанията за трафика по взаимно свързване. Според предприятието спазването на наложеното задължение за равнопоставеност означава условията по гаранциите да са идентични за всички предприятия. БТК спазва така дефинираното условие за равнопоставеност и като доказателство посочва внесените в КРС на основание чл. 159, ал. 3 от ЗЕС споразумения.*
Според предприятието задължението за равнопоставеност предполага еднаквото третиране на предприятията по отношение на предоставяната услуга, а не по отношение на качеството на отсрещната страна. Поради което задължението не следва да се тълкува в смисъл на разделяне на предприятията по критерии, които са чисто търговски и се отнасят до моментното им финансово състояние. Като аргумент БТК сочи, че КРС изисква банкови гаранции в процедурите по обществени поръчки без да се съобразява с репутацията, финансовото и икономическо състояние на изпълнителя.
Според БТК разделянето на предприятията на две групи въвежда субективен критерий в клаузите на предприятията за банкови гаранции, а именно качеството на лицето. Според БТК това е недопустимо с оглед задължението за КРС по чл. 166, ал. 4 от ЗЕС, съгласно която Регулаторът следва да спазва принципа на обективност. В подкрепа на своята теза БТК посочва и чл. 286, ал. 2 във вр. с чл. 1, ал. 1 от Търговския закон.
БТК посочва разпоредбата на чл. 168 от ЗЕС, според която равностойните условия следва да се прилагат при сходни обстоятелства, т.е. сходни факти от обективната действителност и не следва да включват субективни критерии. БТК счита, че исканите от предприятието банкови гаранции напълно отговарят на Решение № 256/2013 г. на КРС, с което КРС установи, че обезпеченията, които се изискват от водещите оператори, не са от такова естество, че практически да водят до отказ за предоставяне на достъп. БТК счита, че въвеждането на един субективен елемент в клаузите за банковите гаранции не съответства на дефиницията за задължението за равнопоставеност. В тази връзка предприятието намира, че КРС не е представила аргументация въз основа на какви правни и фактически основания приема за обосновано

да разтълкува задължението за равнопоставеност на база на субективното положение на предприятието, с което БТК сключва договор.
В Позицията на КРС - приложение към Решение № 256/2013 г. на КРС, ясно е заявено, че при жалба ще разглежда всеки случай по отделно, т.е. няма да се намесва общо и по принцип в отношенията между предприятията, свързани с обезпечения на вземанията по договори. Ето защо БТК е на мнение, че с дефиниране на общо правило на поведение и индиректно налагане на общо задължение за всички предприятия, КРС нарушава застъпения в собствената си позиция подход към клаузите за банкови гаранции. Според БТК, преди предприемане на каквито и да било действия в посока налагане на допълнителни задължения по отношение на клаузите за банковите гаранции, КРС следва да промени позицията си след извършване на нови обществени консултации.
В заключение, предприятието посочва, че дружеството ще може да изисква обезпечения едва след реалното настъпване на събития от негативен характер, което ще обезсмисли характера на предоставянето на обезпечения като превантивна мярка.
В допълнение БТК отново обръща внимание на случаите, при които предприятие прекратява дейността си или фалира, което става по един и същ начин - поддържане на добра кредитна история и ползване на значително количество услуги в последния месец, което не се заплаща. Подробно описание на този проблем БТК е описало при предложението си за въвеждане на гаранции от 2011 г., което обобщава в настоящото си становище. Според БТК предложението на КРС за отделяне на коректните от некоректни платци би означавало, че на коректен платец БТК може да изиска банкова гаранция едва след изтичането на 86 дни и да му се дадат 15 дни за предоставяне на банкова гаранция, което на практика означава, че всяко предприятие може да напусне пазара без да заплати за услугите, ползвани за период по-дълъг от едно тримесечие. Превенирането на възможността от възникването на нови такива ситуации е единствено чрез запазване на възможността за БТК да продължи да изисква обезпечения по съществуващия и към момента ред, без да се въвеждат допълнителни тълкувания на задължението за равнопоставеност, както това е направено с проекта на пазарен анализ.
БТК счита, че КРС следва да обърне внимание на Закона за задълженията и договорите (ЗЗД), където в чл. 71 изрично е посочено, че задължението може да се изисква и предсрочно, в случай че длъжника „със своите действия е намалил дадените на кредитора обезпечения. Това е гарантирано от законодателя право на кредитора и в тази връзка той не може да се откаже от последното предварително дори чрез договор. Това важи с още по-голяма сила за търговските отношения, като такива между професионалисти. Клаузите за банковите гаранции предполагат изчисляване и преизчисляване с оглед прогнози, капацитети и недобросъвестното поведение на длъжниците. Това е достатъчна гаранция за прилагане на индивидуален подход, спазване на равнопоставеност и изключва всякаква предпоставка за прекомерност на обезпечението.
В заключение БТК поставя следните два въпроса към КРС:
i) Как БТК да обезпечи вземанията си за тримесечие от редовните платци, доколкото предоставяне на обезпечение в облигационно (търговско) отношение е позволено от чл. 71 от ЗЗД без поставяне на ограничения относно качеството на платеца?
ii) Какви гаранции може да даде КРС, че коректните платци, които не са предоставили банкови гаранции ще продължат да изпълняват добросъвестно задълженията си по сключените договори и ще се разплатят за ползваните услуги в посочения по-горе период от три месеца?

Според БТК отговорите на тези въпроси ще представляват отношението на КРС към

гарантирането на нормалните търговски отношения в сектора и защита на търговските интереси на предприятията. БТК е на мнение, че единственият начин за противопоставяне на потенциалната възможност от възникване на казуси с лоши несъбираеми вземания е запазване на условията за обезпечение, както те са регламентирани по действащите договори. Другият възможен подход е въвеждане на предплащане на ползваните услуги, което в крайна сметка е равносилно на внасяне на парична гаранция и би променило търговските отношения между предприятията.

Становище на КРС

В съответствие с разпоредбите на чл. 166, ал. 2, т. 2 и във връзка с чл. 168 от ЗЕС, с проекта на решение КРС предвижда задължението за равнопоставеност, наложено с Решение № 1361/31.05.2012 г. на предприятията със значително въздействие на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, да бъде съответно наложено, продължено и изменено както следва: предоставяне на взаимно свързване (включително достъп до помещения и съоръжения, необходими за взаимното свързване) при равностойни условия (включително цени), за сходни обстоятелства, при които вече е предоставено взаимно свързване на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни услуги.
Задължението за равнопоставеност следва да се разглежда в два аспекта. В обичайния случай задължението изисква от предприятието със значително въздействие на пазара да прилага равностойни условия по отношение на банковите гаранции спрямо всички предприятия, с които има действащи договори. Това е така, защото насрещните страни по договорите сключват и изпълняват договорите при сходни обстоятелства. Сходни обстоятелства са установените дълготрайни търговски отношения между страните. Освен това, взаимното свързване с оператор като БТК е абсолютно необходимо за предприятията, с оглед на това, че БТК е един от основните доставчици на фиксирани телефонни услуги в страната със значителен брой абонати.
Както е посочено и в проекта на решение, в контекста на изискването на банкови гаранции по договори трябва да се различават две групи предприятия: коректни и редовни платци с добра кредитна оценка и съответно – длъжници, които са с повишен риск да не заплатят дължимите суми по договора. Прилагането на едни и същи условия спрямо двете групи длъжници без прилагането на какъвто и да е разграничителен критерий нарушава задължението за равнопоставеност.
В съответствие с тези принципи, КРС е имала възможност да оцени условията за предоставяне на взаимно свързване с фиксираната мрежа на БТК (типово предложение). Съгласно одобрените от КРС условия за изискване на банкови гаранции в типовите предложения на БТК, Типовото предложение включва възможност за отпадане на банкови гаранции, в случай че в рамките на срока на валидност на банковата гаранция предприятието, предоставило същата, няма просрочени плащания, съобразно изчерпателно посочени критерии. В такива случаи другата страна няма право да изисква предоставяне на нова банкова гаранция, освен ако е налице извършена кредитна оценка от независима кредитна агенция, която показва наличие на повишен кредитен риск. С Решение № 1098/01.12.2011 г. КРС е дала указания на БТК да измени типовото предложение за взаимно свързване с фиксирана мрежа. Предвиден е срок за банковата гаранция - в случай, че за периода предприятието няма просрочени плащания, БТК не може да иска нова гаранция без да е налице някое от основанията за нейното изискване.[6]

---

[6] *Точка I.6. от Приложение № V към Решение № 1098 от 01.12.2011 г. на КРС, http://crc.bg/files/_bg/Annex_V-Obligatory_Instructions.pdf*

По отношение на останалите предприятия, с Решение № 256/03.04.2013 г. КРС е приела позиция относно размера на банковите гаранции или други подобни обезпечения, изисквани по договорите за взаимно свързване от предприятията, регулирани с Решения № 1361 и 1362 от 31 май 2012 г. Съгласно посочената позиция: „към настоящия момент не е необходима намесата на комисията с оглед на това, че по-голяма част от предприятията са постигнали съгласие по отношение на условията за предоставяне на обезпечения на вземанията по договорите. Конкретният размер на обезпечението и условията, при които се изисква от предприятията, се договоря между предприятията при съобразяване с наложените им специфични задължения с Решения № 1361 и 1362 от 31 май 2012 г. При надлежно сезиране с жалба или искане за даване на задължителни указания, Комисията за регулиране на съобщения ще разглежда всеки случай по отделно по отношение на неговото съответствие с наложените специфични задължения на предприятията."
КРС не изключва случаи, в които гореизложеното не следва да намери приложение спрямо конкретни предприятия, но тези изключения следва да са мотивирани подробно и подкрепени с доказателства от предприятието изискващо гаранции за плащанията по взаимното свързване. При всички положения, БТК следва да продължи да прилага одобреното от КРС типово предложение и по-специално условията, одобрени с Решение № 1098/01.12.2011 г.

III. 5.4. Задължение за разделно счетоводство

***19**. БТК счита, че т. V.5. от проекта следва да отпадне и т.IV.5 от решение № 372/2015 г. на КРС следва да бъде отменена. Алтернативно, ако Комисията приеме за обосновано продължаването на наложеното задължение на БТК, същото да бъде наложено от КРС на Мобилтел, Теленор, Близу Медия енд броудбенд и Булсатком. В подкрепа на становището си БТК посочва следното:*

Въпросът с посочената мярка има комплексен характер. Избраният от КРС подход при дефиниране на мярката в последните пазарни анализи демонстрира генерална промяна в разбирането на регулатора относно предназначението на мярката и начинът за нейното налагане. По предложението за отпадане на задължението, БТК счита следното:

Според БТК мотивите на КРС компрометират изцяло провежданото обществено обсъждане. В мотивите при дефиниране на задължението КРС реферира към решение № 1882/2012 г., за което изрично посочва, че е влязло в законна сила след съдебен контрол. Това оставя БТК без възможност да обсъди въведените с проекта правила за прилагане на разделно счетоводство. Мотивите за методологията вече са обсъдени и КРС не отчита факта, че от обществените консултации за приемане на решение № 1882/2012 г. са изминали повече от три години и е възможно да са настъпили промени или установени от предприятията практически въпроси във връзка с прилагането на методологията. С избраната от КРС конструкция регулаторът на практика превенира всякаква възможност за обсъждане на Методологията и за въвеждане на промени в нея.

Според БТК, ако задължението бъде запазено само и единствено по отношение на БТК, то същото би било непропорционално и в пряко противоречие на изискванията на закона. Идентифицираните конкурентни проблеми са относими за всички предприятия и едностранното налагане на задължения единствено за БТК се явява необосновано. БТК реферира към мотивите относно алтернативно предложение, които според предприятието доказват причината запазването на мярката само за БТК да бъде

считана за противоречща на чл. 157, т.1 и т.2 от ЗЕС.

Във връзка с предложението на БТК за налагане на задължение за водене наразделно счетоводство на Мобилтел, Теленор, Близу Медия енд броудбенд и Булсатком, предприятието посочва, че КРС се аргументира с общо твърдение за възможност от антиконкурентно поведение, като се реферира към идентифицираните конкурентни проблеми. Според БТК относимите конкурентни проблеми са разгледани от КРС като валидни за всички участници на пазара. БТК счита, че налагането на задължение единствено и само за историческото предприятие не може да бъде оправдано.

Според БТК, КРС игнорира установените тенденции за развитие на пазара които показват, че необходимостта от адекватен контрол на задълженията за равнопоставеност и забрана за крос-субсидиране са валидни за повече предприятия. Предприятието посочва, че КРС е установила тенденция на спад в абонатите на БТК на фиксирана услуга и възходяща тенденция при предлагане на пакетни услуги, където конкурентните на БТК успешно развиват дейност. В анализа се посочва изрично, че за периода 2011 – 2014 г. по този показател БТК е изместено на трето място от МОБИЛТЕЛ и БЛИЗУ, които взети заедно, към края на 2014 г. обслужват почти 91% от абонатите на пакети с фиксирана телефония у нас. По отношение на Теленор също е установено разнообразие на предлаганите услуги, които се конкурират с офертите, предлагани от БТК. В същото време, всяко от посочените дружества, както и Булсатком, разполагат с мрежи в национален мащаб за предоставяне на услуги. Задължението за водене на разделно счетоводство има за предмет именно преодоляване на така посоченият конкурентен проблем. Според БТК налагането на задължението само и единствено по отношение на БТК се явява непропорционална мярка.

В допълнение БТК сочи противоречива практика на КРС при налагане на задължението за разделно счетоводство. Според БТК, избраният от КРС подход противоречи на подхода спрямо основните конкурентни на БТК в лицето на Мобилтел и Теленор. Комисията предлага на пазара на терминиране на трафик в мобилна мрежа задължението да се наложи на БТК като ново. В резултат БТК ще бъде с идентично задължение, наложено с три административни акта. В същото време, за Мобилтел и Теленор задължението остава само на един пазар, като не се предвижда налагане на тази мярка на пазара на терминиране на трафик в определено местоположение. БТК посочва, че не намира основание за такова неравнопоставено третиране на дружествата, в резултат на което едно и също задължение се налага на историческото предприятие с повече от един административен акт, а за Мобилтел и Теленор задължението се запазва само в един административен акт.
БТК поддържа няколкократно изразената теза за това, че КРС следва да запази подхода, приложен в първия и втория кръг на анализи на разглеждания пазар, като налага специфичното задължение само на един пазар. Комисията поддържа тази позиция по отношение Мобилтел и Теленор и в тази връзка посоченият подход следва да се запази и за БТК. Според БТК това налага отмяна на задължението, наложено с решение № 372/2015 г., както и отпадане на задължението, предложено в проекта, приет с решение № 357/2015 г.

Становище на КРС

Целта на наложеното задължение за водене на разделно счетоводство е подробно мотивирана от комисията в съответната част от решението. Както вече беше посочено в

становище на БТК[7], с аналогично съдържание относно подхода на КРС при определяне на задължението за водене на разделно счетоводство, цикличността на пазарните анализи и необходимостта всеки регулиран пазар да се преразглежда независимо от останалите регулирани пазари изисква от КРС да наложи задължението за водене на разделно счетоводство с настоящото решение. Препратка към друго решение на КРС обвързва продължаването на задължението за водене на разделно счетоводство с анализа на друг съответен пазар, което не позволява разглеждането на отделните съответни пазари независимо един от друг. Възможността за отпадане на задължението за водене на разделно счетоводство не следва да се изключва предварително, което се доказва и с настоящото решение,което предвижда отмяна с отлагателен срок на задълженията на БТК на пазара на генериране на повиквания в определено местоположение (т. IX.5.1. от Решение № 1361/31.05.2012 г.). Настоящото решение доказва правилността на налагане на специфичното задължение за водене на разделно счетоводство на всеки съответен пазар по отделно.

Регулаторът не намира основание да се твърди, че с мотивите си КРС компрометира проведеното обществено обсъждане. С препратката към Решение № 1882/23.08.2012г. единствено се посочва, че формата и методологията в Анекса към Приложението към проекта на Решението е идентична на вече одобрената от КРС с предишното решение. Действащото Решение № 1882/23.08.2012 г. е прието във връзка с Решение № 1361/31.05.2012 г., поради което действието му не се разпростира върху други решения на КРС. Категорично трябва да се отхвърли позицията на БТК, че КРС въвежда в Проекта на решение съдържанието на „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство" (Анекс 2) като задължително, без да се дава възможност за въздействие върху него, в резултат на което настоящото обществено обсъждане се явява безпредметно. Именно с включване на Анекс 2, като част от приложението към проекта на настоящото решение и поставянето му на обществено обсъждане се дава възможност на БТК и на заинтересованите страни да направят обосновани и адекватни предложения за изменения. Противното - КРС да не включи формата и методологията за за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство като част от проекта на решение, е равнозначно да се придаде многократно приложение на Решение № 1882/23.08.2012 г., което като индивидуален административен акт няма такова действие. Всъщност тази теза на БТК по отношение на Решение № 1882/23.08.2012г. е напълно противоположна на изразената позиция на историческото предприятие, че задължението следва да се налага с едно решение на КРС – в такава хипотеза, ако се приеме предложението на БТК за препратка към друго решение на КРС, то предприятието няма да има възможност да изложи каквито и да било аргументи относно прилагането на задължението за разделно счетоводство на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение.

КРС не приема аргумента на БТК, че ако задължението за разделно счетоводство се запази само по отношение на историческото предприятие, същото би било непропорционално и в пряко противоречие на изискванията на закона.

Действително, видно от данните в анализа, е регистриран спад в броя на абонатите на БТК на фиксирани гласови услуги, но същевременно БТК продължава да е най-голямото предприятие, имащо най-голям брой абонатни постове и пазарен дял, поради което вероятността конкурентите на историческото предприятие на разглеждания пазар, в това число новонавлизащи предприятия, да прилагат антиконкурентни практики е значително

[7] *постъпило в рамките на общественото обсъждане на проекта на решение за анализ на пазарите на едро на локален достъп в определено местоположение и пазар на едро на централен достъп в определено местоположение*

по-малка от тази БТК да прилага такива спрямо конкурентите си. Предвид анализираните данни сочещи относително големия пазарен дял на пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи на БТК, КРС е изразило мнение, че налагането на задължение за разделно счетоводство на историческото предприятие ще ограничи стимулите и възможностите за антиконкурентно кръстосано субсидиране в посока пренасяне на ценови предимства към широк кръг от пазари на дребно. Въз основа на посоченото в анализа обстоятелство, че само БТК е определено като предприятие със значително въздействие върху няколко пазара, КРС е направила заключение, че по отношение останалите конкурентни предприятия налагането на задължение за разделно счетоводство би било непропорционална мярка, тъй като би довело до ненужни административни тежести за тях. Пропорционалността на наложеното на БТК задължение за разделно счетоводство е обоснована в т. VIII.4.3. „Анализ на пропорционалността на задълженията" от приложението към проекта на решение, където КРС е оценила възможностите за налагане на най-подходящите и най-малко обременяващи специфични задължения и е взела предвид различията в стимулите и възможностите на различните пазарни участници да прилагат антиконкурентни практики.

В допълнение КРС е изследвала и вредата върху конкуренцията на свързаните пазари на дребно от евентуално прилагане на антиконкурентно крос-субсидиране от страна на БТК, която предвид значително по-малкия брой на потребителите, ползващи услугите на конкурентните предприятия в сравнение с тези на историческото предприятие, би била значително по-малка в сравнение с тази, която би възникнала при такова поведение от страна на БТК.

На следващо място, КРС не счита за основателни аргументите на БТК относно налагането на задължението за разделно счетоводство на Мобилтел, Теленор, Близу Медия енд броудбенд и Булсатком. Посоченият от предприятието аргумент за високия пазарен дял на база пакетни услуги с включена в тях фиксирана телефонна услуга на Мобилтел и Близу не е достатъчно основание за налагане на задължението за разделно счетоводство, тъй като анализът на пазарния дял на БТК на база останалите 5 показатели (брой телефонни постове, приходи от услуги на едро и дребно, обем изходящ трафик, брой терминирани минути и приходи от терминиране), го определя като значително доминиращ, тъй като варира в интервала от 60% до 80%.

В заключение според КРС диференцирането на регулаторни мерки, спрямо различните участници на пазара е в съответствие на принципа на пропорционалност. КРС счита за неоснователни аргументите на историческото предприятие призоваващи към реципрочност при налагането на задължението за разделно счетоводство, аналогично на проекта на решение относно анализа на пазара на терминиране в индивидуални мобилни мрежи, защото това би означавало задължението да се наложи на всичките 21 предприятия, определени като имащи значително въздействие на разглеждания пазар, като 16 от които притежават пазарен дял под 1%.

КРС не намира никакво основание за възраженията на БТК за налагане на едно и също специфично задължение с три административни акта и твърдяната неравнопоставеност спрямо Мобилтел и Теленор поради факта, че с решението се налагат специфични задължения единствено на БТК. Доколкото отношение имат наложените задължения на Мобилтел и Теленор с действащото Решение № 1362/31.05.2012г., съответно окончателното решение на КРС в третия кръг анализи на пазарите на едро на терминиране в индивидуални мобилни мрежи, БТК не може да твърди, че е в утежняващо положение само поради обстоятелството, че е регулирано на всички съответни пазари с

пет решения на КРС (Решения №№ 1361/31.05.2012г., 1362/31.05.2012г., 1954/27.09.2013г., 195/14.03.2013г. 372/13.08.2015 г.) като по този начин има наложено задължение за водене на разделно счетоводство на повече от един пазар. Следствие на позицията на БТК, като предприятие със значително въздействие на няколко съответни пазара, регулирани от КРС, е налагането на повече на брой специфични задължения, включително налагането на задължение за водене на разделно счетоводство на всеки един съответен пазар, за който КРС е установила необходимост от това.
С оглед на гореизложеното, КРС счита че не са налице основания за изменение на проекта на решение, съобразно предложението на БТК. По същите аргументи е неоснователно и искането за изменение на Решение № 372/13.08.2015г. Последното решение е предмет на спор за неговата законосъобразност пред ВАС, включително относно законосъобразността на наложеното задължение за водене на разделно счетоводство (а.д. № 13588/2015 г.).

20. *Според Теленор задължението за водене на разделно счетоводство е необосновано, тъй като:*

- *Липсва анализ на предоставяните вече няколко години данни от разделното счетоводство на БТК.*
- *Липсва оценка от страна на КРС дали са постигнати целите, заложени в заложени в документа „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство”, които са свързани с доказване на изпълнението на задължения за прозрачност, равнопоставеност, липса на антиконкурентно крос-субсидиране и доказване че предприятието със значително въздействие на съответен пазар не прилага прекалено високи или прекалено ниски цени.*
- *Налице е неефективност при прогнозиране на тенденциите на пазара на електронни съобщения, поради липсата на интерпретация от страна на КРС на информацията, получена чрез отчетите по разделното счетоводство.*

В допълнение Теленор посочва, че предприятията, предоставящи пакетни услуги, включващи освен фиксирана телефония и мобилни, и телевизионни, и интернет услуги, съчетават услуги от пазари, които не подлежат на ex-ante регулиране и съответно нямат наложени ценови ограничения. Според Теленор това създава възможност за крос-субсидиране между различните пазари, което в дългосрочен план може да доведе до увреждане на конкуренцията и като последствие да бъдат накърнени интересите на потребителите. Предприятието е на мнение, че изпълнението на задълженията за липса на антиконкурентно крос-субсидиране от предприятията със значително въздействие на пазара може да бъде доказано въз основа на данните от отчетите по разделно счетоводство (РСО).

Становище на КРС

КРС не би могла да се съгласи със становището на Теленор относно липса на обоснованост на предложената мярка - задължение на БТК за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство.
На първо място регулаторът отбелязва, че досегашната му практиката, съобразена и с практиката на националните регулаторни органи на държавите-членки сочи, че изборът на специфични задължения, които да бъдат наложени на предприятията със значително въздействие на съответните пазари е подчинен на целите на анализа и се обосновава с идентифицираните конкурентни проблеми. В тази връзка, изтъкнатите от Теленор аргументи за липса на обоснованост на мярката са несъстоятелни, още повече, че Теленор не оспорва идентифицираните на пазара на едро на терминиране на повиквания в

определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи конкурентни проблеми, свързани с възможността, при оттегляне на наложените задължения, предприятията със значително въздействие на разглеждания пазар да прилагат антиконкурентни практики по отношение прозрачността, равнопоставеността, антиконкурентното крос-субсидиране и прилагането на прекалено високи или прекалено ниски цени.

На второ място обръщаме внимание, че КРС е извършила анализ на пропорционалността на предложените специфични задължения в т.ч. и на задължението за разделно счетоводство. В Раздел VIII, т. 4.3.4. „Задължение за разделно счетоводство“ от проекта на анализа КРС е посочила, че чрез задължението за водене на разделно счетоводство се гарантира, че регулаторът ще има необходимата информация, за да ограничи възможните нарушения на задълженията за равнопоставеност и прозрачност или неизпълнение на ценови ограничения, както и че регулаторното счетоводство е един от основните инструменти за осъществяване на мониторинг и контрол на наложените задължения. Следователно, в случай, че заключенията от анализите на данните от регулаторните счетоводни отчети (РСО) сочеха неизпълнение на наложени специфични задължения, то спрямо задължените предприятия биха били приложени предвидените в ЗЕС санкции.

По отношение на липсата на анализ на данните от РСО и липсата на оценка за постигане на целите, заложени в документа „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство” посочваме, че КРС, в рамките на процедура, различна от процедурата по изготвяне на пазарните анализи е анализирала данните от РСО. Въз основа на това към задължените предприятия са отправени множество бележки във връзка с коректното попълване на РСО за отчетните 2013 г. и 2014 г.

Също така обръщаме внимание, че в проекта на анализ на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени мрежи, КРС е определила като предприятия със значително въздействие върху съответния пазар 22 предприятия, докато предложението за задължение за водене на разделно счетоводство касае само едно от тях. Евентуалното приемане на бележката на Теленор за „интерпретирането” само на данни от разделното счетоводство за целите на анализа би означавало игнориране на данните на останалите 21 предприятия. Последното е основание за КРС да счита за необоснована бележката на предприятието за наличие на неефективност при прогнозиране на тенденциите на пазара на електронни съобщения въз основа на данните от РСО. В допълнение акцентираме върху факта, че в проекта на пазарния анализ са отчетени тенденциите в развитие на съответния пазар, в т.ч. на влиянието, което те могат да окажат на вертикално свързаните с него пазари.

III.5.5. Задължение за система за определяне на разходите

***21**. БТК изразява становище задължението по т. 6.1.3. да отпадне при окончателното приемане на решението на КРС поради следните мотиви:*

✓ *Налагането на задължение за прилагане на разходоориентирани цени определени въз основа на Системата за определяне на разходите (Системата) на БТК за услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване според предприятието е немотивирано поради липсата на мотиви в проекта на решение. Според БТК липсващите мотиви би следвало да бъдат изведени при изследването на конкурентните проблеми в анализа. Предприятието също изтъква, че посочването на евентуални конкурентни проблеми по отношение на тези услуги от страна на КРС би било валидно не само за БТК, а за всички участници на пазара и в тази връзка счита, че задължението за разходоориентираност следва да бъде наложено на основните му конкуренти с изградени национални мрежи – Мобилтел, Теленор, Близу Медия енд Броудбанд и Булсатком, както и на всички участници на разглеждания пазар.*

✓ *Според БТК, в пълно противоречие с разпоредбите на ЗЕС, Комисията разширява задължението за прилагане на Система за определяне на разходите по отношение на услугите за съвместно разполагане и достъп до мрежови съоръжения и елементи, като въвежда изискването определянето на разходоориентираните цени да става въз основа на резултатите от Системата, която обхваща всички услуги, предмет на задължението за прилагане на разделно счетоводство. Според предприятието това изискване е качествено ново за БТК и на практика обвързва две задължения със самостоятелно правно и регулаторно значение. В допълнение дружеството посочва, че в приложението на проекта на решение липсват всякакви мотиви за изискването системата да включва всички услуги, присъстващи в разделното счетоводство, което според предприятието обезсмисля провежданото обществено обсъждане и в този смисъл е самостоятелно основание за отпадането му. БТК счита също, че представянето на резултати от Системата за всички услуги присъстващи в обхвата на задължението за разделно счетоводство се явява в пряко противоречие на чл. 218 от ЗЕС във връзка с чл. 170 от ЗЕС и следователно счита, че ако задължението за прилагане на Система се запази, въведеното допълнение следва да отпадне от окончателния текст на решение.*

Становище на КРС

КРС изразява несъгласие във връзка с изразеното от БТК становище относно липсата на конкуренти проблеми и на мотиви за налагане на задължението за разходоориентираност за услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване.

Видно от т. VII.1 КРС е посочила, че „всяко от предприятията със значително въздействие на пазара на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи има възможността и стимула да откаже или да предоставя взаимно свързване и достъп до съоръжения, необходими за взаимното свързване на своите конкуренти по веригата надолу при дискриминационни условия или прекомерни изисквания, в т.ч. и по отношение на цените". Регулаторът посочва, че задължението за изготвяне и публикуване на ТПВС, включва определено от КРС минимално съдържание, в.т.ч. и цени и механизъм за калкулиране на цените за всяка от услугите. Последните са регулирани съгласно наложените от КРС ценови ограничения. По мотивите, изложени в приложението към настоящия проект на решение КРС намира за обосновано и пропорционално да продължи действието на текущото задължение за изготвяне и публикуване на ТПВС, ведно с минималното му съдържание, в т.ч. и относно цените за услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата.

КРС припомня, че задължението за прилагане на разходоориентирани цени за услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата е наложено на предприятието още в първия кръг[8] на анализа на съответния пазар, а неговото действие е продължено в следващия кръг на пазарния анализ. Задължението за прилагане на система за определяне на разходите нито е ново за БТК, нито е изключение за пазара на терминиране във фиксираната мрежа на предприятията. БТК прилага система за определяне на разходите във връзка със задължения за разходоориентираност, наложени с Решение № 372/13.08.2015 г. С оглед на това

[8] *Решение на КРС №237/17.03.2009 г.*

продължаването на задължението за прилагане на система за определяне на разходите няма да създаде прекомерни затруднения за БТК
КРС не може да се съгласи с мнението на БТК, че наличието на мрежа с национално покритие е определящ фактор за пазарната мощ на конкурентите на БТК. Както е посочено в анализа за състоянието и развитието на българския пазар на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, въпреки засиления конкурентен натиск БТК продължава да е предприятието с най-голям брой телефонни постове (два пъти по-голям от този на всички конкурентни предприятия взети заедно). За БТК са налице възможности да продължи да се възползва от конкурентното си предимство, произтичащо от мрежата на предприятието, чиято големина дава по-големи възможности да бъдат осъществявани повиквания от/към мрежата му. Отчитайки посоченото, КРС е на мнение, че в сравнение със своите конкуренти БТК има по-големи стимули да прилага дискриминационни условия или прекомерни цени за услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп, при евентуално оттегляне на регулаторната намеса. С оглед на прецизност, КРС допълва мотивите си за продължаване действието на наложеното на БТК задължение за разходоориентираност на цените за услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата на предприятието на систематичното му място в настоящия документ..

КРС намира за несъстоятелно твърдението на БТК за незаконосъобразност на задължението услугите, обхванати в Системата на БТК да в съответствие тези, предмет на задължението за разделно счетоводство. Посочваме, че обхватът на задължението за разделно счетоводство е обоснован в Решение на КРС 1882/2012 г. и БТК вече е изменило Системата в съответствие с измененото задължение за разделно счетоводство. Системата за определяне на разходите е одобрена с Решение № 578/19.08.2014 г. на КРС. Решение № 578/19.08.2014 г. на КРС е влязло в сила с постановяване на Решение № 13001/02.12.2015 г. на ВАС, 5 чл. с-в на ВАС.

III. 5.6. Ценови ограничения

22. *В своето становище БТК за пореден път изразява позицията, че КРС следва да прецизира проекта на решение като предвиди прилагането на ценова регулация единствено по отношение на трафика с произход държави от ЕС/ЕИЗ. Предприятието посочва, че в известна степен европейските регулатори са подценили значението на необходимостта от диференциране на регулаторния подход в зависимост от произхода на повикванията (в ЕС/ЕИЗ и извън ЕС/ЕИЗ) с оглед постигане целите на Единния европейски пазар. Въпреки това, според БТК е установено безспорно „наличието на неблагоприятни ефекти, водещи до влошаване на конкурентоспособността на операторите в ЕС/ЕИЗ, спрямо тези извън ЕС/ЕИЗ, и пренасянето на благоприятния ефект от тази секторна регулация върху пазари, извън обсега на Общността". Според предприятието „това е и причината да се наблюдава трайна тенденция на изключване на ценовата регулация за повиквания с произход извън ЕС/ЕИЗ". БТК изразява несъгласие с извода на КРС, че наличието на практика за отпадане на ценовата регулация за повиквания с произход извън ЕС/ЕИЗ е по-скоро изключение, отколкото трайна тенденция. Като мотив за наличието на тенденцията БТК изтъква, че по данни на Cullen International регулаторите на 12 държави-членки (Белгия, Унгария, Норвегия, Чехия, Франция, Хърватска, Словения, Германия, Португалия, Италия, Гърция, Естония) вече прилагат или са предложили диференциране на цените за терминиране на трафик в зависимост от произхода, като е въпрос на време да започнат да го прилагат. Според*

БТК „регулаторите във всички тези държави успешно са съумели да аргументират защитата на интересите на предприятията и потребителите на национално ниво.” По нататък в становището се реферира към практиките на регулаторните органи на държавите-членки приели диференциран подход по отношение на цените за терминиране в зависимост от произход на повикването – от/извън държави от ЕС/ЕИЗ. БТК посочва, че прилагането на диференцирани цени за терминиране на трафик в зависимост от произхода на повикването (в/извън ЕС/ЕИЗ) изисква представяне на доказателства за произхода на повикването. Предприятието разяснява начина по който се идентифицира трафика без CLI в държавите-членки, прилагащи диференциран подход на цени за терминиране на трафик в зависимост от произхода на повикването (в/извън ЕС/ЕИЗ). Това се осъществява с анализ по А-номер при съпоставянето му с номерационни планове на всички държави, по сигнализация код на съответната държава или чрез доказване на произхода на трафика, съгласно договорите между операторите.
В тази връзка предприятието допълва, че делът на трафика без CLI е нисък, което показва, че операторите се придържат към препоръките на ITU и ECC и предават коректно информация за А-номера. Според БТК случаите, при които се установява липсата на информация за А-номера се свеждат до: а) повиквания от аналогови номера, каквито има само в ЕС/ЕИЗ; б) трафик от държави, в които от съображения за сигурност не предават тази информация и в) трафик през ограничен брой транзитни оператори, които не запазват информацията за А-номера. Като единствено в последния случай е възможно липсата на информация за А-номера да засегне трафик с произход ЕС/ЕИЗ номер, поради което не очакват да възникнат проблеми с идентификацията за произхода на тези повиквания, още повече, че в интерес на самите оператори е да предоставят данни, доказващи произхода на трафика от ЕС/ЕИЗ при наличие на ценова диференциация. Според БТК това е причината регулаторите в посочените държави да оставят на предприятията да решат в договорите си начините за определяне и таксуване на трафика без CLI, без да поставят пред тях задължения за въвеждане на каквито и да било допълнителни технически способи за доказване на произхода му. Според БТК същият подход е приложим в България.
В допълнение, БТК поставя въпроса за идентифициране на повикването в контекста на приложението на гражданското право като посочва, че при договорите за взаимно свързване, като търговски договори, следва да се приложи принципа, че страната която се ползва от даден факт следва да може да го установи (чл. 154, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс). В България всяка страна носи доказателствената тежест за факта, от който извлича изгодни за себе си правни последици. Тази тежест на доказване задължава съда да обяви за ненастъпили правните последици, чиито юридически факт не е настъпил. Според БТК терминиращата повиквания страна по договора следва да представи доказателства за произхода на трафика, независимо дали това е информацията за А-номера или други доказателства за трафика без CLI.
На следващо място, БТК посочва, че в рамките на административни производства и по-конкретно производство по разглеждане на спорове между предприятия по чл. 54 от ЗЕС, доказателствената тежест е за административния орган и за лицата, за които административния акт е бил благоприятен (чл. 170 от Административнопроцесуалния кодекс). При евентуален спор КРС и страната, която се ползва от издаденото решение следва да установят фактическите основания за издаване на акта. Според БТК, в производството пред КРС и в последствие пред съда: (а) страната, която претендира, че определен трафик следва да се таксува по диференцирана цена, е необходимо да докаже неговия произход, а (б) страната, в чиято мрежа се терминира трафика следва да докаже единствено, че е изпълнила задълженията си за приемане или отхвърляне на доказателствата за произхода на трафик по сключения договор. Посоченото разпределение на доказателствената тежест е следвано и до настоящия момент от

КРС при повдигане на спорове. Доказателствената тежест в административнонаказателното производство е на административнонаказващия орган.

БТК посочва, че доказателствената тежест за установяване на произхода на трафика не пада върху предприятието, в чиято мрежа се терминират повиквания в нито едно производство, което може да касае последното като субект. Според БТК именно затова регулаторите от изброените по-горе държави-членки на ЕС не са изисквали от предприятията да въвеждат технически средства и/или софтуер с оглед установяване на произхода на трафика във всички случаи. В тази връзка регулаторните органи са указали, че доказването на произхода на трафика следва да е предмет на сключените договори. БТК счита, че приетият вече в няколко държави-членки на ЕС подход е съобразен с принципите на действащото право и всяко отричане на този подход като неразумен и необоснован би било отричане на тази вече установена европейска практика. Отричането на приетите в правото и изложени по-горе принципи и несъгласието с възприетия вече от други регулатори подход остава без каквото и да било логично обяснение. Според БТК такова отричане категорично не намира основание в установените правила за приложимия ред за доказване на факти и обстоятелства.

БТК не е съгласна и със заключението на КРС, че съгласно стандартните ценови листи на предприятията за международни разговори към дестинациите извън ЕС/ЕИЗ се прилагат цени, равни или по-ниски от цените, които тези предприятия прилагат спрямо повикванията, насочени към държавите от ЕИС/ЕИЗ, тъй като изследването на динамиката и структурата в приложимите стандартни ценови листи на предприятията в частта осъществяване на международни повиквания не позволява извършването на адекватна оценка за ценова политика при осъществяването на международни разговори, както и не позволява да се изследва релацията между тази политика и заплащаните от страна на предприятията цени на едро.

Предприятието е на мнение, че докато прилагането на единен подход при регулиране на цените за терминиране в рамките на Общността безспорно оказва своето благоприятно въздействие, то същото не е в сила по отношение на повикванията извън ЕС/ЕИЗ. По отношение на тези повиквания българските оператори са изправени пред предизвикателството да се справят с непрекъснато растящите цени за терминиране в мрежи извън ЕС/ЕИЗ, което ограничава възможностите им за подобряване на условията за крайните потребители. В подкрепа предприятието изтъква, че в рамките на три години нараства делът на разходите на БТК, свързани със заплащане на цени за терминиране по направления държави извън ЕС/ЕИЗ, в общите разходи за международно терминиране на компанията, което неминуемо оказва натиск върху цените на дребно. Предприятието сочи, че до момента този натиск е бил удържан за сметка на маржа, който компанията реализира при предоставянето на международни разговори. Според БТК „промяната в маржа между цените на едро и цените на дребно е свързано с едностранна промяна в договорите с действащите крайни потребители и в тази връзка със създаване на възможност за прекратяване на посочените договори без неустойка. Такава стъпка от страна на БТК ще има единствено за резултат прекратяване на договорите точно от клиентите, които се ползват в най-голяма степен от цените на БТК към предприятия извън ЕС/ЕИЗ и тази промяна ще ги засегне пряко." Предвид посоченото БТК счита, че заключението на КРС за липсата на необходимост от оттегляне на ценовата регулация по отношение на трафика с произход държави извън ЕС/ЕИЗ, поради наличието на еднакви цени за международните повиквания на дребно, е необосновано от икономическа гледна точка и единствено ще доведе до финансови загуби за конкретното предприятие.

БТК изразява несъгласие с аргументите на КРС за продължаване на действащата ценова регулация спрямо трафика, генериран извън ЕС/ЕИЗ поради наличието на превес

на входящия трафик от тази посока в сравнение с изходящия такъв. В подкрепа предприятието реферира към изложеното в т. II.2.2 и фиг. 1-2 от своето становище.

В заключение БТК е на мнение, че аргументите, с които европейските регулатори обосновават изключването от обхвата на ценовата регулация терминирането на трафик от държави извън ЕС/ЕИЗ са валидни и по отношение на разглеждания пазар на терминиране в България. В допълнение, предприятието сочи, че принципите на европейската регулаторна рамка предвиждат осъществяването на регулаторни интервенции единствено с цел да се предотврати възникването на конкурентен проблем. Според БТК, КРС не е установила наличието на конкурентни проблеми при оттегляне на регулаторната намеса спрямо трафика с произход извън ЕС/ЕИЗ и следователно не са налице основания за нейното продължаване.

Становище на КРС

КРС, вземайки предвид и нотификациите на регулаторните органи на държавите-членки извършен в периода от месец август 2015 г. до месец януари 2016 г., приема за обоснована позицията на БТК относно наличието на тенденция за промяна в подхода при регулиране на цените за терминиране на повиквания с произход извън ЕС/ЕИЗ. КРС се съгласява с твърдението на БТК, че „изследването на динамиката и структурата в приложимите стандартни ценови листи на предприятията в частта осъществяване на международни повиквания не позволява извършването на адекватна оценка за ценова политика при осъществяването на международни разговори, както и не позволява да се изследва релацията между тази политика и заплащаните от страна на предприятията цени на едро по отношение на връзката между цените за международни повиквания към държави извън ЕС/ЕИЗ и цените за терминиране на тези повиквания, поради липсата на задължение за прилагане на цени за терминиране в съответствие с изискванията залегнали в Препоръка 2009/396/ЕО относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС от държавите извън ЕС/ЕИЗ. Въз основа на заключенията от допълнителния анализ за негативния ефект от унифицираните цени за терминиране на повиквания, без оглед на техния произход върху баланса на трафика и плащанията на предприятията, КРС приема за обосновано и прецизира проекта на решение като предвижда прилагането на разходоориентирани цени, определени в съответствие с препоръка 2009/396/ЕО да се прилага само по отношение на трафика с произход държави от ЕС/ЕИЗ. В тази връзка в проекта на решение и в приложението към него, на систематичните им са направени изменения.

Регулаторът обаче не би могъл да се съгласи с позицията на предприятието, че не може да се очаква да възникнат проблеми с идентификацията на произхода на повикванията (CLI), както и със застъпеното от предприятието становище, че предприятията следва да решат в договорите си начина на определяне и таксуване на трафика без CLI.

При дерегулиране на цените за терминиране с произход от държави извън ЕС/ЕИЗ, тези повиквания ще бъдат таксувани на различни от регулираните цени. При тази ситуация, не е ясно каква цена за терминиране ще се прилага по отношение на повиквания без или с некоректен номер на викащата страна, за които не може да се установи нито държавата, нито мрежата/платформата на произход на повикването.

КРС отчита и практиките на някои от големите български фиксирани и мобилни предприятия да налагат в договорите си за взаимно свързване с техни български контрагенти неоправдани изисквания по отношение на представянето на CLI. Със свои решения 300/18,04,2013 г., 744/03,10,2013 г. и 909/12,12,2013 г. КРС се произнесе със задължителни указания по спорове за прекратяване на практики на тези предприятия, насочени към ограничаване на терминирането на трафик без CLI, транзитиран от

български алтернативни оператори, в разрез с наложените задължения за предоставяне на услугата терминиране за всички повиквания, без оглед на техния произход. Например, в договорите за взаимно свързване бяха определени клаузи, в съответствие с които непредставянето на CLI се счита за съществено нарушение на договора и води до неговото прекратяване. Такава клауза се включва или пряко в договорните условия, или като елемент на ограничен показател за качество – например, повикванията с CLI не следва да надвишават 2% от постъпващите повиквания. Сред посочените практики е и изискването на едно от големите предприятия за таксуване на допълнителна цена от 0,039 лв./мин. за терминиране на всяко повикване без CLI, независимо от наложените специфични задължения за ценови контрол. При условие, че подобни практики бяха предприети от трите големи български оператора при ясни регулаторни задължения, определени с решения № 1361/31,05,2012 г. и № 1362/31,05,2012 г., КРС счита, че съществуват реални условия те да бъдат възобновени при дерегулиране на цените за терминиране на повиквания с произход от държави извън ЕС/ЕИЗ. КРС счита че дерегулирането на повиквания с произход от държави извън ЕС/ЕИЗ ще бъде свързано пряко и с повишаване на цените за терминиране на повиквания без CLI.

КРС направи анализ на наличната информация, който показа, че делът на повикванията без CLI, е значително нисък. Това се потвърждава и от становището на БТК, а именно, че дела на трафика без CLI е нисък, което показва, че операторите се придържат към препоръките на ITU и ЕС и предават коректно информация за А-номера". Както самото предприятие отбелязва прилагането на диференцирани цени за терминиране на трафик в зависимост от произхода на повикването (в/извън ЕС/ЕИЗ) изисква представяне на доказателства за произхода на повикването. В тази връзка, от предоставената в КРС информация, която бе потвърдена и на проведена в КРС среща на 26.08.2015 г., е видно, че българските предприятията не разполагат със системи за достоверно установяване на номера на викащата страна.

Също така КРС счита, че при дерегулиране на цените за терминиране на повиквания с произход от държави извън ЕС/ЕИЗ, което ще се отрази и на цените за повиквания без CLI, се създават реални предпоставки за прилагане на ценова дискриминация от големите български фиксирани и мобилни предприятия с цел изтласкване на алтернативните предприятия от пазара на национални/европейски транзитни услуги.

Предвид изложеното, КРС счита, че приложимата цена за повиквания без CLI следва да бъде регулираната цена за терминиране.

По отношение на изложените правни аргументи относно тежестта на доказване в гражданските и административни дела, КРС отчита основните принципи на доказването на фактите и тежестта да докаже законосъобразността на своите актове.

Независимо от възможността страните да отнесат спора до гражданския съд, това не освобождава комисията от задължението да упражнява контрол за точното изпълнение на наложените специфични задължения, което е единствено в правомощията на комисията (чл. 21, ал. 1 от ЗЕС). Това налага разглеждането на случая в две посоки – с оглед евентуални административни производства по чл. 54 и сл. от ЗЕС и административнонаказателни производства по общия ред като двете производства се прилагат независимо едно от друго.

В хипотезата на разглеждане на спор относно изпълнението на наложените специфични задължения на предприятията, предоставящи терминиране на повиквания, КРС следва да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая като в случай, че това не може да се осъществи в рамките на процедурата по чл. 54 от ЗЕС, КРС може да осъществи и проверка (чл. 58, ал. 1; чл. 60, т. 2 от ЗЕС). Съгласно чл. 35 и чл. 36 от АПК, КРС събира доказателствата служебно, за което страните дължат съдействие.

По отношение на разглеждането на спорове в гражданският съд, подобна възможност ще възникне само в случай, че БТК може да въведе условие на договорите за взаимно свързване, което допуска възможността предприятието да прилага по-висока цена за повиквания без CLI, за които няма доказателства, че са генерирани в рамките на ЕС/ЕИЗ. Договорите за взаимно свързване на БТК, както и на всяко друго регулирано предприятие, трябва да са изцяло съобразени с наложените му специфични задължения. Прилагането на две различни цени в зависимост от държавата на генериране на повикването изисква от БТК да организира своята дейност и сключваните от него договори по начин, по който във всеки един момент изпълнява наложените му специфични задължения. В този смисъл, в тежест на БТК е да изпълнява наложените му задължения, съответно така да организира дейността си, че да не се стига до ситуация, в която не изпълнява наложените му ценови задължения. Въвеждането на задължение в договорите за взаимно свързване за предприятието, което ползва услугата, да доказва неговия произход е приложимо само в случай, че въпросното предприятие има обективна възможност да направи това. Също както БТК, така и свързаното предприятие могат да няма обективна възможност да установят произхода на повикванията, но това не води автоматично до третирането на тези повиквания като такива извън ЕС/ЕИЗ при положение, че нито една от страните не могат да установят произхода на повикването. Именно затова в позицията на КРС е застъпено, че за въвеждане на диференциация на трафика е необходимо регулираните предприятия да създадат техническата възможност да различават трафика според неговия произход. Предвид липсата на такива възможности КРС отново изразява мнението си, че приложимата цена за повиквания без CLI следва да бъде регулираната цена за терминиране.
КРС се съгласява и с твърдението на БТК, че „изследването на динамиката и структурата в приложимите стандартни ценови листи на предприятията в частта осъществяване на международни повиквания не позволява извършването на адекватна оценка за ценова политика при осъществяването на международни разговори, както и не позволява да се изследва релацията между тази политика и заплащаните от страна на предприятията цени на едро". Регулаторът е на мнение, че твърдението на БТК за връзката между цените за международни повиквания към държави извън ЕС/ЕИЗ и цените за терминиране на тези повиквания, е валидно по отношение повикванията към държави извън ЕС/ЕИЗ, поради липсата на задължение за прилагане на цени за терминиране в съответствие с изискванията залегнали в Препоръка 2009/396 на ЕК относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС от държавите извън ЕС/ЕИЗ.
КРС намира, че частта от становището, в което БТК посочва, че КРС не е установила наличието на конкурентни проблеми при оттегляне на регулаторната намеса спрямо трафика с произход извън ЕС/ЕИЗ и следователно не са налице основания за нейното продължаване е в противоречие с мнението на самото предприятие, застъпено в т.3.2. от становището му.

23. *В становището си Мобилтел отново посочва необходимостта от промяна в регулаторния подход на КРС. Според Мобилтел е необходимо диференциране на специфичните задължения, което се изразява в налагане на цени за терминиране на повиквания, единствено по отношение на повиквания генерирани от потребители на предприятия, установени на територията на държава-членка на ЕС/ЕИЗ, в съответствие с принципите на единния европейски пазар.*
Като отбелязва, че въпросът е повдиган от предприятието и преди, Мобилтел препраща към своите аргументи, изложени в писма вх. №№№ 12-01-1900/29.06.2015 г., 12-01-2583/27.07.2015 г. и 12-01-3048/13.08.2015 г. и насочва вниманието на КРС към следните четири проблема:

*i**) наличие на ценова асиметрия и на ценова дискриминация по отношение на българските предприятия, които са резултат от прилагането на еднакви цени за терминиране на трафика, без оглед на неговия произход.*
Мобилтел посочва, че този регулаторен подход води до негативни явления, които засягат „конкурентноспособността на българските предприятия спрямо тези извън ЕС/ЕИЗ, както и спрямо предприятията в ЕС/ЕИЗ, където е приложен подход за дерегулация на терминирането на трафик извън ЕС/ЕИЗ." Също така подходът поставя българските предприятия в по-слаба преговорна позиция, като на практика предприятията от държави извън ЕС/ЕИЗ налагат едностранно високи цени за терминиране на трафик в техните мрежи. В становището се посочва, че „в европейските държави, които вече са приложили по-либерализиран режим и са изключили от обхвата на регулиране трафика, генериран извън ЕС/ЕИЗ предприятията имат възможност да договорят търговски изгодни условия, като по този начин българските предприятия са в неравнопоставено положение и от гледна точка на единния европейски пазар." Предприятието е на мнение, че „наличието на ценова асиметрия и респективно на ценова дискриминация застрашава и свързаните пазари на дребно, тъй като различните условия за реализиране на услуги на едро имат отражение и върху предоставяните услуги на дребно. На практика с наложените ценови ограничения върху българските предприятия се субсидират чужди предприятия и респективно абонати в държави извън ЕС/ЕИЗ". В подкрепа на позицията си предприятието представя данни за трафика и разходите за изходящия международен трафик за първите пет месеца на 2015 г. и за разликите между прихода от входящи международни повиквания и разхода за осигуряване на изходящи такива към съседни държави, които не са част от ЕИЗ.
Предприятието посочва, че няма директно взаимно свързване с предприятията в посочените страни и трафикът се обслужва чрез предприятия, предоставящи транзитни услуги. Поради това цената на транзитните предприятия не може да се раздели на две компоненти – терминиране и транзит. Мобилтел припомня, че „Този подход, използван от транзитиращите предприятия е установен и от самата Комисия в Приложението към Решение № 506/30.04.2010 г. относно определяне, анализ и оценка на пазара на транзитни услуги в обществени фиксирани телефонни мрежи." В тази връзка предприятието цитира текст от приложението към посоченото решение. Според Мобилтел, тъй като пазарът на транзитни услуги е счетен за конкурентен на ниво ЕС, КРС е следвало „да събере съответните доказателства за цени за терминиране в най-проблемните дестинации (които частноправните субекти няма как да съберат) и съответно да докаже наличието на арбитражни ценови практики, тъй като приемането на важни регулаторни решения на база допускания не е допустимо". Предприятието посочва, че „с оглед конкурентния пазар и факта, че Мобилтел има сключени договори с няколко транзитиращи предприятия с цел диверсификация на риска и използването на най-ниските цени, то не са налице обстоятелства за наличие на големи маржове, защото икономическата логика, свързана с дейността им се базира на ефикасност и ефективност".
Мобилтел отбелязва, че „съгласно Решение № 1361/ 31.05.2012 г. когато българските предприятия имат точки на присъствие извън територията на Република България, те могат да определят допълнителна цена за пренос на трафика до страната, но тази цена следва да е ясно разграничена от цената за терминиране, спрямо която е налице ценова регулация. Това задължение обаче не е валидно за чуждите предприятия и няма правен механизъм да бъде изисквано реципрочно поведение от тяхна страна."
Мобилтел представя данни за: изменението в цените за терминиране във фиксирани мрежи за периода 2012-2015 г. за 5-те държави с дял над 50% от трафика към страни

извън ЕС/ЕИЗ и за среден приход на минута от терминиране на повиквания във фиксирана мрежа (сравнение на BEREC (BoR (15) 72) по данни, актуални към 01.01.2015 г.
Позовавайки се на собствените си данни, представени в придружително писмо към въпросниците Мобилтел категорично не приема аргумента на КРС, че наложеното задължение за терминиране на повиквания е довело до нарастване на обема терминирани минути с произход от ЕИЗ.
Мобилтел счита, че ако се приеме предложението на предприятието за отпадане на ценовата регулация за входящи международни повиквания с произход извън ЕИЗ, то това няма да окаже негативен ефект върху развитието на единния европейски пазар, тъй като той няма да бъде засегнат. Предприятието е на мнение, че със запазване на текущия регулаторен режим по отношение на терминирането на всички входящи международни повиквания, ще се постигне поставянето на българските предприятия в неравнопоставено положение, дори и по отношение на европейските такива, които договарят свободно цените си за терминиране на трафик с произход извън ЕИЗ. В заключение Мобилтел още веднъж обръща внимание, че прилагането на асиметрични цени за терминиране има негативен ефект за българската икономика и че промяната в регулаторния подход на КРС е от съществено значение с оглед подобряване на икономическото развитие и конкурентоспособността на българската икономика. Предприятието сочи, че „непрекъснато растящите разходи за осигуряване на изходящи международни повиквания към държави извън ЕИЗ могат да имат като бъдещ ефект забавяне на темпа на инвестиции, доколкото маржът на телеком предприятията в последните години е подложен на изключителен конкурентен натиск." В тази част от становището си предприятието препраща към препоръка от Министерство на финансите (изх. № 26-00-870/04.09.2015 г.) при вземане на ценови решения КРС да отчита влиянието им върху държавния бюджет и посочва, че „съобразяването с финансовата политика на държавата и мнението на ресорното ведомство не се явява в противоречие със статута на независим орган на Комисията." В допълнение е направена и препратка към становище на МТИТС, изразено в писмо (изх. № 11-00-99/07.09.2015 г.), приложено към становището на Мобилтел. Въз основа на тези писма Мобилтел посочва, че „доколкото указания на органа по политиката не противоречат на акт с по-висша сила, то тези указания се явяват обвързващи за КРС *и са част от преценката за законосъобразност на актовете на регулатора."*

ii) необходимост регулаторния подход на КРС да бъде в унисон с практиката, която вече е приложена в редица други европейски държави, в които е установено неравнопоставено третиране на националните оператори
Мобилтел отново посочва, че в последните години се наблюдава устойчива тенденция в рамките на ЕС/ЕИЗ (Белгия, Унгария, Норвегия, Чехия, Франция, Хърватия, Словения, Германия, Италия, Португалия, Естония и Гърция) да се налага ценово регулиране само по отношение терминирането на международни повиквания, чийто произход е от държави-членки на ЕС/ЕИЗ. Предприятието отбелязва, че във всички случаи на нотификация на посочените изменения пред ЕК, проекто-мерките и мотивите за тях са били одобрявани без коментари или възражения и обръща внимание на две групи мотиви, представени в нотификациите на регулаторите:

- *осигуряване спазването на целите, посочени в чл. 8, пар. 2 от Директива 2002/21/ЕС и гарантиране, че потребителите получават максимални ползи от избор, цени и качество на услугите;*

- *минимизиране на ефекта от липсата на реципрочност и на равнопоставеност по отношение на интензитета на регулиране на търговската дейност на предприятията в и извън ЕС/ЕИЗ.*

Според Мобилтел, видно от цитираното по-горе писмо, изх. № 11-00-99/07.09.2015 г. на МТИТС, министерството е препоръчало на КРС при приемане на окончателните мерки да вземе предвид и съществуващите регулаторни практики по този въпрос в останалите държави-членки на ЕС с цел създаване на по-силни позиции на националните предприятия при преговори с предприятия извън ЕС/ЕИЗ.

iii). Отпадане на регулацията по отношение на международен трафик без CLI, терминиран от транзитни предприятия, за който трафик българските предприятия нямат техническа възможност да установят коректен А номер, респективно мрежа/местонахождение на генериране на повикването.
В тази връзка Мобилтел изтъква две основни мотива, а именно, че:
- не следва терминиран трафик, който не отговаря на нормативните изисквания, да бъде таксуван при облекчени условия, тъй като съгласно европейските и националните нормативни изисквания предприятията са длъжни да генерират и предават през точките на взаимно свързване CLI по определени международни формати. Предприятието твърди, че премахването на регулаторните облекчения би имало дисциплиниращ ефект върху транзитните предприятия и/или генериращите предприятия, които не пренасят през мрежите си или манипулират CLI.
Същевременно Мобилтел отбелязва, че в случай че бъде премахнато регулирането само върху международен трафик, с произход извън ЕС/ЕИЗ, който има коректно CLI, то тогава транзитните предприятия, респективно генериращите предприятия, ще имат стимул да не генерират и пренасят или да манипулират CLI на трафик, с произход извън ЕС/ЕИЗ, за да има възможност да бъде терминиран в Република България при регулирани цени. Посоченото може да доведе до повишаване на терминирането на международен трафик без CLI, което би намалило ефекта от евентуално въведени облекчения и съответно би поставило българските предприятия в неравнопоставено положение.
- българските предприятия имат техническа възможност да диференцират входящия трафик с CLI, генериран в ЕС/ЕИЗ и извън ЕС/ЕИЗ. На практика произход може да бъде определен за 97%[9] от целия трафик, като анализът на наличието на CLI се извършва в пълно съответствие с Препоръка E157 на ITU, където в т. 7.2, подточка „г" е посочено, че за повиквания, генерирани през интернет следва да се предава кода на държавата. Посоченото означава, че трафикът без CLI като цяло е незначителен процент от общия трафик и съответно дерегулирането му не би имало негативно отражение върху съответните пазари. В предоставената с писмо с вх. № 12-01-1900/21.08.2015 г. информация Мобилтел е изпратило допълнителни данни относно типа на терминирания трафик. Също така предприятието отбелязва, че до момента не е бил необходим детайлен анализ за целите на разплащанията с предприятията, които терминират международен трафик в мрежите на Мобилтел, поради наложени, с решения на КРС №№ 1361 и 1362, задължения за терминиране на гласови повиквания в мобилната и фиксираната мрежи на предприятието при регулирани цени, без оглед произхода на трафика, включително и по отношение на трафика без CLI. Предприятието посочва, че към настоящия момент се разработват и променят функционалности на системата му за следене на трафик на едро и предоставя допълнителна актуализирана информация,

[9] *Мобилтел е представило допълнителна информация в КРС с писмо вх. № 12-01-1900/21.08.2015 г.*

която показва че трафикът без CLI за периода юни 2014 – юли 2015 е пренебрежимо малък.
За да подкрепи гореизложените мотиви за отпадане на регулацията по отношение на международен трафик без CLI предприятието обстойно обосновава несъгласието си с изложеното в проектите на КРС твърдение, че промяната на регулаторния подход в Европа е относима само до трафик с идентифициран произход. Като доказателство в тази посока Мобилтел се позовава на изречение от анализа на КРС , а именно, че „Независимо от избраната опция диференцирането на цените за терминиране на международни повиквания е свързано с представяне на доказателства за идентифициране произхода на повиквания.”. По нататък предприятието посочва, че е безспорно, че предприятията следва да имат възможност да разчитат CLI, когато е предавано в мрежите. В случаите, когато обаче на мрежово ниво не се предава или се манипулира CLI, не винаги съществува техническа възможност терминиращото предприятие да определи произхода на трафика. В тази връзка, част от европейските регулатори изрично посочват, че трафик без или с манипулирано CLI следва да се таксува на по-високи от регулираните цени с цел дисциплиниращ ефект спрямо транзитиращите предприятия. Като пример за приложимостта на дерегулацията и по отношение на международен трафик без CLI е посочена практиката на Португалия, Италия и Хърватия.
Също така предприятието сочи, че не отговаря на обективната истина твърдението на КРС, че промяната в режимите е относима само до преки договори за взаимно свързване и това е видно от изричното коментиране, от страна на регулаторите и ЕК, на влиянието на трафика без CLI. В мотивите си Мобилтел посочва, че пряко взаимно свързване по отношение на целия международен трафик не се практикува от нито едно предприятие, напротив използват се вериги от транзитиращи предприятия. Отбелязано е, че осъществяването на транзит на международен трафик е обособен сегмент на пазара на взаимно свързване и съществуват редица предприятия, които осъществяват единствено такава дейност. Също така, предприятието посочва, че в рамките на задълженията, наложени на пазара на терминиране в определено местоположение, КРС е въвела изисквания за IP взаимно свързване, за да бъдат минимизирани разходите на национално ниво за осигуряване на свързаност. Същевременно, обаче, от разсъжденията на регулатора в настоящия проект може да се направи извода, че според КРС е разумно да има пряко взаимно свързване с държавите извън ЕС/ЕИЗ и то само, за да не се допуска дерегулация на трафика без CLI.
В заключение, като общ мотив за дерегулиране на международен трафик без CLI, Мобилтел се позовава на принципите на договорното право и изискванията за добросъвестност, според които неизправната страна по договор за взаимно свързване, която иска да се облагодетелства от по-ниски цени за терминиране, следва да докаже произхода на трафика. Когато дадено предприятие терминира трафик в Република България и този трафик е без идентификация, то това предприятие следва да докаже, че е трафик от ЕС/ЕИЗ и да изисква прилагане на регулирани цени. Всяко друго тълкуване, освен незаконосъобразно, би противоречало на търговската и регулаторна логика.
Според Мобилтел, горепосоченото дава основание на все повече регулатори в ЕС/ЕИЗ да либерализират режима на терминиране на международен трафик, с оглед възстановяване на справедливостта и баланса в регулацията на пазара на електронни съобщителни услуги в интерес на икономиката и потребителите. В тази връзка Мобилтел твърди, че е некоректен извода на КРС, посочен на стр. 82 от приложението към проекта на решение „От данните може да се направи заключение, че при регулаторна намеса не се наблюдава наличие на конкурентен проблем, свързан с

прекалено високи цени за терминиране за периода 2012-2014 г." Според Мобилтел цитираният извод на КРС е в контекста на анализа на цените за терминиране в държави извън ЕС/ЕИЗ и по този начин КРС на практика отрича очевидната дискриминация по отношение на българските предприятия.
Мобилтел отбелязва, че от гледна точка на българския пазар безспорно няма конкурентен проблем, свързан с прилагане на прекалено високи цени за терминиране, при условие, че тези цени са драстично намалени от регулатора. Предприятието посочва, че „поддържането на прекомерно високи цени за терминиране обаче в други държави пряко засяга българския пазар и в този смисъл регулаторът няма основание да неглижира наличния проблем." Според Мобилтел, „В рамките на своите правомощия националният регулатор има възможност да облекчи регулацията по отношение на терминирането на повиквания от определени държави, които допускат дискриминационно третиране на партньорите си от ЕС, като по този начин ще защити конкурентоспособността на българските предприятия. Като отказва да дерегулира този трафик, Комисията на практика задълбочава съществуващият и създаден с Решение № 1362 от 31.05.2012 г. конкурентен проблем. Предприятието е на мнение, че е доказало с безспорни данни наличието на дискриминационно третиране предвид драстичните разлики в цените за терминиране.
Въз основа на посоченото по-горе, Мобилтел предлага в настоящия пазарен анализ на съответния пазар на терминиране задължението на предприятията за равнопоставено третиране на трафика да бъде ограничено изрично до терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави от Европейския съюз/Европейската икономическа общност, в собствената си мобилна мрежа. В тази връзка е предложена следната редакция на т. V 5. от проекта на решение – Ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност:
„5. Продължава и изменя наложените на „Българска телекомуникационна компания" ЕАД, „Мобилтел" ЕАД и „Теленор България" ЕАД задължения, като определя същите, както следва:
5.1. Продължава и изменя наложеното на „Българска телекомуникационна компания " ЕАД, „Мобилтел " ЕАД и „ Теленор България " ЕАД задължение за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави от Европейския съюз/Европейската икономическа общност, в собствената си мобилна мрежа, считано от 01.07.2016 г. Разходоориентираните цени за терминиране на повиквания се определят въз основа на разходите на ефективен оператор, изчислени чрез BU-LRIC (Bottom-Up-Long Run Incremental Cost) модел на КРС. Стойностите на разходоориентираните цени се определят с решение на комисията, прието след адаптиране на модела, одобрен с Решение № 135/14.02.2013 г. на КРС.
5.2. До определяне на стойностите на разходоориентирани цени съобразно т. 5.1. „Българска телекомуникационна компания" ЕАД, „Мобилтел" ЕАД и „Теленор България " ЕАД се задължават да прилагат разходоориентирани цена за терминиране на повикванията по т. 5.1. в размер на 0,019 лв./мин., определена с Решение № 135/14.02.2013 г. на Комисията за регулиране на съобщенията."
В тази връзка, Мобилтел предлага, също така да бъдат изменени съответно и задълженията по т. V 2.1.8 и V 2.3, като от текста отпаднат думите „ независимо от техния произход ", като те бъдат заменени с „ национални повиквания и повиквания с произход държави от Европейския съюз/Европейската икономическа общност, в собствената си мобилна мрежа.

Становище на КРС

Позицията на КРС по проблемите, съдържащи се в тази част от становището на Мобилтел са както следва:
а) изготвеният от КРС допълнителен анализ потвърждава становището на Мобилтел, че прилагането на унифицирани цени за терминиране на повиквания, без оглед на техния произход има негативен ефект върху баланса на трафика и плащанията на предприятията за повиквания от/в държави извън ЕС/ЕИЗ. Регулаторът се съгласява, че в основата на този ефект са асиметричните и високи цени за терминиране, прилагани от държави извън ЕС/ЕИЗ, които имат за резултат ценова дискриминация. Предвид посоченото, КРС приема за обосновано становището на Мобилтел, в тази му част, и прецизира проекта на решение като предвижда прилагането на разходоориентирани цени, определени в съответствие с препоръка 2009/396/ЕО да се прилага само по отношение на трафика с произход държави от ЕС/ЕИЗ. В тази връзка в проекта на решение и в приложението към него, на систематичните им места са направени изменения.
Във връзка с намесването на пазара на транзитни услуги, КРС отбелязва, че услугите за терминиране и за транзит се разглеждат на два отделни пазара, което е в съответствие и с Препоръката на ЕК 2007/879/ЕО от 17 декември 2007 г. От цитата на Мобилтел за националния елемент в услугите за транзит на входящи и изходящи международни повиквания е видно, че националният елемент е елемент на услугата за транзит, а не на друга услуга.
Що се отнася до виждането на Мобилтел, че КРС е следвало да събере съответните доказателства за цени за терминиране в най-проблемните дестинации (които частноправните субекти няма как да съберат) и съответно да докаже наличието на арбитражни ценови практики, КРС отбелязва, че услугите, предоставяни от чужди предприятия на българските оператори не са предмет на анализа.
По отношение на цитираните от Мобилтел писма на Министерство на финансите и МТИТС, (изх. № 11-00-99/07.09.2015 г.), КРС подчертава, че съгласно ЗЕС и Европейската регулаторна рамка правомощията и отговорността за регулиране на терминирането на повиквания са предоставени единствено на КРС. Съгласно ЗЕС МТИТС няма правомощията да дава указания на КРС в качеството му на независим регулаторен орган. Противното би означавало тежко нарушение на чл. 3 от Директива 2002/21/ЕО, гарантиращ независимостта на КРС при взимане на регулаторни решения. Съгласно чл. 3а от Директива 2002/21/ЕО, без да се засягат разпоредбите на параграфи 4 и 5, националните регулаторни органи, отговарящи за регулирането на пазара ex ante или за разрешаването на спорове между предприятията съгласно членове 20 и 21 от настоящата директива, действат независимо и не търсят, нито приемат указания от други органи във връзка с изпълнението на тези задачи, възложени им съгласно националното законодателство, което прилага правото на Общността.

б) КРС не би могла да се съгласи със становището на Мобилтел, че избора на подходящи мерки, следва да бъде подчинен на постигането на „унисон с практиката, която вече е приложена в редица други европейски държави, в които е установено неравнопоставено третиране на националните оператори.” Както вече е посочено по-горе секторният регулатор извършва своята дейност, съгласно закона, в оперативна самостоятелност, като конкретните специфични задължения, наложени на предприятията със значително въздействие върху съответен пазар, се определят въз основа на идентифицираните конкурентни проблеми, които биха могли да възникнат при липса на регулация на съответния пазар. В тази връзка КРС подчертава, че в съответствие със своите правомощия по чл. 30 от ЗЕС и с оглед постигане на целите му, определени в чл. 4 от същия, КРС е предложила специфични задължения на предприятия, определени като такива със значително въздействие върху съответния пазар. Следва да посочим, че при

налагането на специфични задължения КРС спазва принципите за обективност, прозрачност, пропорционалност и равнопоставеност, като отчита и разпоредбите на чл. 157 от ЗЕС, съгласно които наложеното специфично задължение е пропорционално тогава, когато съответства на причината за установената неефективна конкуренция и на целения резултат.

в) По позицията на Мобилтел за отпадане на регулацията по отношение на международен трафик без CLI, терминиран от транзитни предприятия, за който трафик българските предприятия нямат техническа възможност да установят коректен А номер, респективно мрежа/местонахождение на генериране на повикването, е валидно становището на КРС по т. 5.6.1 по-горе. Във връзка с посоченото в приложението към проекта на решение (пазарен анализ) на систематичните им места са направени изменения.

24. *В тази част от становището си Теленор обръща внимание върху наложеното във втори кръг на пазарния анализ специфично задължение за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на повиквания, без оглед на техния произход, в собствената си фиксирана мрежа, считано от 01.07.2016 г., като разходоориентираните цени за терминиране на повиквания се изчисляват чрез BULRIC модел на КРС.*

Предприятието изказва свои съображения по повод на BULRIC модел на КРС, приет с Решение № 134/14.02.2013 г., което се обжалва от Теленор и други заинтересовани участници на пазара. Резюмирайки мотивите си за обжалване на посоченото решение дружеството настоява за прозрачност на BULRIC модела на КРС и неговото преразглеждане.

Като се позовава на проекта на пазарния анализ, в частта му касаеща промяната в подхода на регулаторните органи на държавите-членки по отношение на регулирането на цените за терминиране на международни гласови повиквания, Теленор намира, че направените от регулатора изводи относно липсата на необходимост от диференциране на цените за терминиране на международни гласови повиквания в зависимост от произхода на повикването (в ЕС/ЕИЗ и извън ЕС/ЕИЗ) са необосновани. Според предприятието конкурентните проблеми, които биха могли да възникнат в бъдеще се разглеждат в много тесни граници. Предприятието посочва, че в държавите извън ЕС/ЕИЗ не е налице регулация по отношение на цените за терминиране и съответно цените се определят на търговски начала и в повечето случаи тези нерегулирани цени са по-високи от цените за терминиране на операторите в ЕС. Последното води до ценова асиметрия, която може да се преодолее с диференцирано тарифиране на цените за терминиране на международен трафик в и извън Европейската Икономическа Зона (ЕИЗ, Общ пазар). Дружеството обръща внимание върху мотивите на регулаторите, диференцирали цените за терминиране на международни гласови повиквания, а именно - защита на икономическите интереси на операторите, както и защита интересите на крайните потребители, сравнени с конкурентите и потребителите извън Общия пазар.

Тълкувайки регулаторната рамка и по-конкретно наличието на евентуално противоречие с основния принцип в европейското право за недискриминация, който изисква еднакво третиране в сходни ситуации, Теленор изтъква, че „всички европейски регулатори, които са приели диференцирано третиране на трафика, считат, с одобрението на Европейската Комисия, че чл. 8 от Рамковата директива не се нарушава, тъй като е налице равно третиране в рамките на ЕС, (каквато е и целта на Директивата), а пазарът на терминиране на трафик извън ЕС/ЕИЗ е изваден от общия пазар на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи.

Във връзка с горепосоченото, Теленор предлага да бъде преразгледано задължението за еднакво третиране на трафик, независимо от произхода му, като се направи разграничение между трафикът, който идва от държави в ЕС/ЕИЗ, за който ще се прилагат установените с анализа цени, и трафик, който идва от държави извън ЕС/ЕИЗ, за който да се прилагат търговски договорени цени.

Предприятието посочва че различното третиране на цените за терминиране според произхода на трафика следва да се приеме в пазарния анализ на КРС, тъй като на този пазар в България се наблюдават и трите ясни и конкретни причини за това:

- *Налице е липса на задължение за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране за телекомуникационните оператори извън ЕС/ЕИЗ, определени въз основа на препоръчваните от ЕК pure BU-LRIC модели;*
- *Налице са по-високи и асиметрични цени за терминиране, прилагани от телекомуникационните оператори извън ЕС/ЕИЗ, които не винаги произтичат от по-високите разходи за предоставяне на услугата;*
- *Налице са сериозни предпоставки за по-високи цени на международни разговори на пазара на дребно, заплащани от потребителите на държавите-членки за повиквания извън ЕС/ЕИЗ в сравнение с цените на дребно, заплащани от потребителите от държави извън ЕС/ЕИЗ за повиквания в рамките ЕС/ЕИЗ.*

В подкрепа на предложението си предприятието представя практиките на европейските регулатори (*Чехия, Германия, Франция,Унгария, Италия, Норвегия, Словения, Гърция, Хърватска*), *в които според него се прилагат „регулаторни мерки, целящи хармонизация на Общия пазар и засилване на икономическата сила на европейските оператори за сметка на тези извън ЕС/ЕИЗ”. Теленор отбелязва, че „в нито една от горепосочените практики не е установено категоричен резултат за реално разминаване между цените на дребно в и извън ЕС/ЕИЗ, но във всеки от анализите се изтъква, че по-високите цени на пазара на едро водят до повишаване на цените за потребителите на свързания пазар на дребно – национален или европейски, за да могат операторите да компенсират високите цени за терминиране на операторите извън ЕС/ЕИЗ.” Според Теленор „КРС би следвало да обърне внимание в посока на това да кредитира и отрази предоставените му различни данни от операторите, и да определи различно регулаторно третиране спрямо трафика за всеки един от тях.” Предприятието посочва „проблемните” за него дестинации, „към които има много значителен трафичен интерес, а цените за терминиране на международен трафик в мрежите на техните оператори са несъразмерно високи”, както и „загубите” си, произтичащи от наложените от КРС цени за терминиране. Предприятието сочи, че тези загуби са пречка то да притежава по-силна позиция за преговаряне с операторите извън ЕС/ЕИЗ и да „засили своята конкурентоспособност заедно с останалите европейски оператори в рамките на Общия Европейски пазар.”*

Предприятието е отбелязало и технологичната възможност да се проследява произхода на трафика (А-номера), с цел установяване на приложимите цени за терминиране, предвид произхода на трафика. В тази връзка, Теленор препраща към практиката на хърватския регулатор и сочи, че когато идентификацията не би била възможна, практиката на останалите европейски страни е трафикът да се счита за генериран извън ЕС/ЕИЗ и спрямо него да се прилагат цени, уговорени на търговски начала.

В заключение, позовавайки се на данни за трафика без CLI[10]*, приложени към становището му, предприятието предлага да бъде премахната регулацията на цените за терминиране по отношение на този вид трафик.*

[10] *под …% - търговска тайна*

Становище на КРС

Във връзка с настояването на Теленор за преразглеждане на BULRIC модела на КРС, приет с Решение № 134/14.02.2013 г., регулаторът посочва, че в раздел VIII „Определяне на специфични задължения", т. 5.5.2 „Разходоориентирани цени" ясно е посочено, че „Към настоящия момент КРС е сключила договор № 03-08-33/10.07.2015 г. за адаптиране на BULRIC модела, въз основа на който ще бъдат определени цените за терминиране за периода до 2020 г.".
При наличие на съдебен спор, както това коректно е посочено от Теленор, КРС се въздържа от изразяване на становище относно съображенията на предприятието във връзка с BULRIC модела въз основа на който са определени сега действащите цени за терминиране във фиксирани мрежи, в т.ч. и по съображенията отнасящи се до неговата прозрачност.
По отношение на регулирането на цените за терминиране на международни повиквания с произход държави извън ЕС/ЕИЗ и на приложимите цени за терминиране на повиквания без CLI позицията на КРС е изложена в т.III „Ценови ограничения" от настоящия раздел на документа.

III.6. Очаквано въздействие от предложените специфични задължения

25. *В своето становище БТК не е съгласно с използваните от КРС теоретични постановки за разглеждане на очаквания от регулатора ефект, поради което, не може да приеме еднозначно наличието на доказателство в подкрепа на избраните специфични задължения. На първо място БТК посочва, че при калкулиране на регулаторните разходи КРС не е подкрепило с факти и данни стойността на допълнителните разходи за задължените на съответния пазар предприятия, като анализът на преките регулаторни разходи на практика не отчита наличието на такива за задължените предприятия. В тази връзка БТК счита, че е налице подценяване на преките регулаторни разходи.*
На второ място дружеството има съмнения относно оценката и заключенията от анализирания от КРС потенциален статичен регулаторен ефект. По-конкретно БТК отбелязва, че според тях представената теоретична постановка, която се основава на Съображение 3 от Препоръка 2009/396/ЕО45[11]*, респективно на твърдението на КРС, че продуктите на едро са градивен елемент в производствената верига при формиране на цените за крайните потребители, не е подкрепена с конкретни данни и анализи. БТК посочва, че при наблюдение на реалната ситуацията на пазара е отчетен спад с 37,57% на трафика от фиксирани телефонни мрежи, докато този от мобилни мрежи нараства с 22,84%. Дружеството подкрепя тезата на КРС, че този спад се дължи на наличието на все по-изгодни за потребителя абонаментни планове на пазара, в които предприятията, предоставящи мобилни телефонни услуги предлагат все повече минути за разговор извън рамките на мрежата си, както и минути за разговор към фиксираните мрежи на своите конкуренти в страната и към мрежи в чужбина. Според БТК посочената тенденция следва да е основа на анализа в тази част.*
На следващо място БТК счита, че приходът от месечен абонамент не следва да бъде включен предвид факта, че самият пазарен анализ обхваща единствено терминиран трафик, а не достъп. Според предприятието това предполага изкривяване на направените изводи, а същевременно и финансовия ефект. В допълнение, според

[11] *„...по-ниските разходи на предприятията за терминиране на гласови повиквания в мрежите на конкурентите се пренася в известна степен в по-ниски ценови условия за услугите на дребно за изходящ трафик."*

предприятието твърдението, че регулаторните мерки рефлектират верижно върху приходите на предприятията и предлаганата от тях ценова структура на услугите на пазарите на дребно, както и в повишаване на изговорения трафик от страна на потребителите и изместване на търсенето, не може да бъде прието като аксиома. БТК привежда за пример, че данните от анализа в пазара на мобилна телефония показват, че през 2014 г. общият брой на случаите, в които един потребител извършва повиквания към фиксирани мрежи, е почти 7 пъти по-малък от общия брой повиквания, проведени към мобилни мрежи. За сравнение през 2010 г. броят на извършените повиквания към фиксирани мрежи е бил 5 пъти по-малък.
Дружеството е на мнение, че в статичния ефект е необходимо е да бъдат изследвани и други фактори от вида на жизнения цикъл на дадения продукт, като всеобхватното участие на повече услуги в анализа, които нямат пряко отношение към специфичните задължения и това води до неправилни резултати и до налагането на непропорционални мерки.
В допълнение, БТК поставя под съмнение наличието на обективност при определянето на стойностите на разглежданите параметри за степен на пренасяне на разходите върху крайната цена и външният ефект, при който пазарната крива на търсенето се измества от положителния социален ефект, доколкото поне при първия параметър основен драйвър е характеристика на съответния пазар (брой пазарни участници), но стойностите са едни и същи, въпреки различията между пазарите на фиксирани и мобилни услуги.

Становище на КРС

КРС отбелязва, че основавайки се на извършения анализ в т. 3.2., Раздел VIII от приложението към проекта на решение и при привеждането на най-добрите практики[12] за изследване на потенциалните икономически ефекти върху заинтересованите страни, регулаторът използва хипотетичен сценарий с оглед преодоляване липсата на възможност за пряка сравнимост между ситуация, при която липсва регулация и такава, в която е приложена съвкупността от всички изброени мерки в проекта на решение на КРС. В тази връзка КРС намира за необосновано и невярно твърдението, че подобен подход не следва да намери място в пазарния анализ. По отношение съмненията на БТК относно прозрачността при измерването на преките регулаторни разходи, регулаторът обръща внимание, че при тяхното изчисляване е възприет сравнителен анализ, като източниците за самите методи и калкулации са посочени[13] в приложението към проекта на решение. КРС намира за напълно невярно твърдението на БТК, че анализът на преките регулаторни разходи не отчита наличието на такива за задължените предприятия, като подчертава наличието на стойност, надхвърляща почти три пъти общите разходи на регулатора, което ясно показва намерението на КРС да не подценява значението на тези разходи. Регулаторът обръща внимание, че въпреки съмнението си по отношение стойността на тези разходи БТК не е представило разчет, който да послужи като основа за преоценка от страна на КРС.
Във връзка с изразените съмнения на БТК относно оценката и заключенията от анализирания от КРС потенциален статичен ефект, регулаторът счита, че същите са

[12] http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/docs/ia_2009/sec_2009_0599_en.pdf
[13] *„...същите са формирани на база стойност за актуализация на BU-LRIC модел и предполагаемата изискуема заетост, измерена в отработени часове на база сравнителен анализ, и средната стойност на компенсацията на наетите за един отработен час съответно в секторите „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти, и далекосъобщения" и „Държавно управление" към края на 2014 г. по данни на НСИ."*

необосновани с оглед факта, че в тази част от анализа са отчетени общовалидни икономически закономерности[14], подкрепени в подхода на ЕК при оценка на въздействието от прилагането на Препоръка 2009/396/ЕО. КРС счита, че от представения от БТК спад в изговорения трафик от фиксирани телефонни мрежи не може да се направи заключение за липса на кореспондиращ ефект вследствие регулаторното понижаване на цената за терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. Регулаторът посочва, че допълнителният/инкрементален ефект от прилагането на регулация на съответния пазар не следва да се измерва посредством общите тенденции в развитието на трафика, тъй като в този случай е налице траен спад в изговорения трафик от фиксирани телефонни мрежи, екзогенен за разглеждания случай. Самото дружество се съгласява с тезата на КРС, че това намаление се дължи основно на засилен конкурентен натиск от страна на мобилните предприятия, а не на понижените цени на едро за терминиране на гласови повиквания. Редно е обаче да се отчете, че благодарение наложените регулаторни задължения, пред БТК и пред всяко предприятие, предоставящо телефонни услуги в определено местоположение, също се създава възможност да се предлагат повече минути за разговор извън рамките на мрежата си, както и минути за разговор към мобилните мрежи на своите конкуренти в страната. В тази връзка КРС е на мнение, че при липсата на регулация тенденцията на спад в използването на фиксирани телефонни услуги потенциално би била още по-негативна, като това важи в значителна степен за off-net разговорите, именно защото понижените разходи за терминиране позволяват развитието на иновации в предлагането на абонаментни планове, които подчертават привлекателността на разговорите към всички мрежи и интензивното потребление от крайните потребители. Последното несъмнено окачествява терминирането на гласови повиквания като градивен елемент в производствената верига при формиране на цените за крайните потребители. В подкрепа на посоченото до тук КРС отбелязва, че на пазара са налице все повече оферти, включващи интензивно потребление към други мрежи, като показателно в това отношение е отчетеното в т. 3.2., Раздел VIII от приложението към проекта на решение нарастване на дела на off-net трафика над три пъти.

В отличие с твърдението на БТК, че представеният теоретичен модел не отразява действителността, КРС счита, че използваното от предприятието сравнение на броя извършени повиквания от мобилни към фиксирани мрежи цели да препише резултати, които са напълно несравними по отношение оценката на въздействието, тъй като сходно с предходния пример отчитат обща тенденция, а не инкрементална регулаторен ефект. КРС уточнява, че практически изследването в т. 6, Раздел VIII „Оценка на ефекта от задълженията" оценява какъв би бил резултатът в краткосрочен (статичен) и дългосрочен аспект, ако не се приложи съвкупността от мерки, описана в проекта на решение, което не би било възможно освен посредством използването на структурен модел[15]. Регулаторът отбелязва, че сходен теоретичен подход, в който регулаторните мерки рефлектират верижно върху приходите на предприятията и предлаганата от тях ценова структура на услугите на пазарите на дребно, както и в повишаване на изговорения трафик от страна на потребителите и изместване на търсенето, е предприет от холандския регулатор АСМ[16] и КРС го използва като прилагане на добра практика.

---

[14] Валидността на закономерностите в теорията на търсенето и изключенията са обсъдени във втория абзац на булет 4, т. 6.2., Раздел VIII от пазарния анализ

[15] Такава необходимост е отчетена в оценката на ЕК за въздействието от прилагането на Препоръка 2009/396/ЕО45 и в един от често цитираните в научната литература доклади, посветени на измерване на потенциалните ползи и разходи от налагането на регулация на пазарите на терминиране – Genakos, C., T., Valletti, (2014), "Evaluating a Decade of Mobile Termination Rate Regulation", CEP Discussion Paper No 1282

[16] Решение на АСМ от май 2013 г. ACM/DTVP/2013/200840.

Относно бележката на БТК, че приходът от месечен абонамент, в т.ч. и предлаганата от предприятията ценова структура на услугите на пазарите на дребно, не следва да бъдат отчитани, КРС обръща внимание, че този подход е използван с цел теоретичният модел да отразява по-широк кръг взаимодействия предвид констатираното в анализа нарастване на потреблението, което е включено в абонамент за сметка на това извън абонамент. В тази връзка КРС уточнява, че с цел изследване възможността намаляване цената на една конкретна услуга да води до нарастване цените на други услуги, така че операторът да постигне подобни приходи, е логично да се вземе предвид и предлагането на абонаментни планове с включена фиксирана телефонна услуга. Все пак с оглед прозрачност, регулаторът отчита, че при равни други условия и пренебрегване на предположението за двукомпонентно ценообразуване (промяна ценова структура на услугите на пазарите на дребно), ведно с предположението за изместване на търсенето, нетните обществени ползи пропорционално биха били с около $^1/_3$ по-малко от калкулираните в Раздел VIII, таблица 13, но също ще са положителна сума. В допълнение, КРС подчертава, че независимо от широкия диапазон при оценката на статичното благосъстояние и наличието на близки до нула стойности, в динамичен аспект са налице множество благоприятстващи устойчивата конкуренция ефекти, неминуемо водещи до постигането на максимални ползи за потребителите, което не е оспорено от нито едно предприятие в рамките на общественото обсъждане и което е основната цел на регулацията на съответния пазар, характеризиращ се с наличието на естествен монопол.

По отношение мнението на БТК, че при калкулирането на потенциалния статичен ефект следва да се вземат предвид *„други фактори от вида на жизнения цикъл на дадения продукт”*, КРС обръща внимание, че статичният ефект отразява зависимостите, които се осъществяват в резултат от краткосрочното поведение на ценообразуващите елементи по цялата верига на производство, като жизненият цикъл на продуктите не следва да попада в подобен тип оценка. Регулаторът се съгласява с твърдението на предприятието, че всеки продукт има свой жизнен цикъл, но също така посочва, че отчитането му в динамичен аспект не би променило заключенията, направени от КРС в т. 6.3., Раздел VIII от приложението към проекта на решение.

По отношение съмнението на БТК за необективност при определянето на стойностите на разглежданите параметри за степен на пренасяне на разходите върху крайната цена и външният ефект, при който пазарната крива на търсенето се измества от положителния социален ефект, КРС посочва, че теоретично при първият параметър освен броят участници е от значение и изпъкналостта на кривата на търсене, респективно нейната производна крива на пределните приходи, както и фактори като продуктова диференциация и концентрация на пазара[17]. Така например при изпъкналост на кривите по отношение координатното начало е възможно степента на пренасяне на разходите върху крайната цена дори да надвишава единица, което би повишило пропорционално изчислените нетните ползи. Тъй като КРС, с цел опростяване, е приела предположението за линейност и с оглед факта, че предприятията предлагат относително хомогенен продукт, то теоретичната граница на параметъра е от 0.5 до 1 и въпреки избора на еквивалентен базисен вариант (0.75) за пазарите на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение и в индивидуални мобилни мрежи, КРС е изчислила и граничните случаи за двата пазара с цел пълна прозрачност, както е посочено в таблица 14, Раздел VIII.

Същевременно, по отношение съмненията относно оценката на външния ефект, при който пазарната крива на търсенето се измества от положителния социален ефект, КРС

[17] *RBB Economics, (2014), „Cost pass-through: theory, measurement, and potential policy implications”, A Report prepared for the Office of Fair Trading*

отбелязва, че в своята Препоръка 2009/396/ЕО Комисията е посочила, че ползите за потребителите на приемащата мрежа са значими и следва да бъдат отчетени. В свое изследване холандският регулатор АСМ[18] приема, че те са най-малко 20% от ползите на повикващата страна. Доколкото е налице правопропорционална зависимост между стойността на посочения параметър и сумата от нетните ползи, регулаторът счита, че в своя хипотетичен сценарий обосновано е представил положителна стойност на този параметър, като същата дори е по-ниска от горецитираните стойности, с което при сравнителен анализ КРС не надценява калкулираните социалните ползи, а дори ги подценява в своята оценка. Така например при използване на прилаганите от АСМ 20% вместо 10% стойност на разглеждания параметър потребителските ползи в основния сценарий биха били с над 45% по-големи.

26. *Според Теленор липсва оценка на въздействието от наложените мерки от предходния анализ, както и реален показател, че търсените ефекти са постигнати. Предвид посоченото Теленор изразява съмнения, че прилаганият от КРС подход, изразен във Фигура 30 от т. 6.2. от анализа е осъществим, изхождайки от данните в исторически аспект.*
На следващо място, предприятието посочва, че според него направената оценка от страна на регулатора е направена въз основа на неясни и неправилни изводи, които използват данни с неизвестен произход. Дружеството отбелязва също така несъгласието си с определената от КРС стойност на параметъра „ефект на водното легло/waterbed", като изказва мнение, че стойността му следва да се измени в окончателното решение.
На последно място, Теленор посочва, че „в таблици 13 и 14 от т.6.4. са посочени суми, за които не е налично никакво обяснение как са образувани", като с цел гарантиране принципът на прозрачност е необходимо да бъде предоставена информация за основата, на която КРС прави своите изводи.

Становище на КРС

КРС посочва, че оценката на въздействието от наложените с предходния кръг мерки е направена в т. 3.2., Раздел VIII от приложението към проекта на решение, като при прилагането на структурния модел за оценка на инкрементaлните ползи от прилагането на мерките в настоящия пазарен кръг спрямо ситуация, в която пазарът е дерегулиран, КРС използва реалните данни за декомпозицията на трафика. В тази връзка КРС счита за необосновано твърдението на Теленор, че избраният подход на анализ е непоследователен.
Регулаторът обръща внимание, че в хода на анализа, в цитираната по-горе т. 3.2., Раздел VIII, е констатирано трикратно увеличение на дела на разговорите извън мрежа спрямо общия трафик за периода 2010 г. – 2014 г., което може да се счита за видим резултат от регулаторните мерки на КРС, така че фигура 30 от т. 6.2., Раздел VIII има отношение именно към тази зависимост при равни други условия. КРС категорично не може да се съгласи с твърдението на Теленор относно теоретичната коректност на анализа с оглед факта, че дори самото предприятие, при сходно естество на пазарните характеристики, многократно препраща към теоретични и емпирични изследвания в своето становище по общестеното обсъждане, открито с Решение 357/06.08.2015 г.
По отношение бележката на Теленор, че направената оценка от страна на регулатора е направена въз основа на неясни и неправилни изводи, които използват данни с неизвестен произход, КРС отбелязва, че частичен отговор е представен в отговора на становището на

[18] *Решение на АСМ от май 2013 г. ACM/DTVP/2013/200840.*

БТК, т. 23, по-горе. В допълнение КРС отново обръща внимание, че в проекто-анализа са използвани подходи, сходни с най-добрите практики, като КРС е цитирала надлежно всеки свой източник. Редно е да се отчете също така, че както КРС е посочила в своя анализ, фигура 30 от т. 6.2., Раздел VIII отразява среднопретеглените цени, пресметнати от КРС в хода на анализа, както и разходите на ефективен оператор, както е посочено в булет 1, т. 6.2., Раздел VII при хипотетична ситуация с регулирани и нерегулирани цени за терминиране. Отчитайки факта, че нито едно предприятие, в т.ч. и Теленор, не е представило допълнително свои разчети, които да са оправна точка за КРС, не счита, че е налице необходимост от промени на посочения подход.
По отношение изразеното несъгласие на предприятието във връзка с определената от КРС стойност на параметъра „ефект на водното легло/waterbed" – 0.75, регулаторът посочва, че това е стойността единствено в базовия сценарий, като напълно ясно КРС е отчела и вероятността от промяна в максимално широк диапазон. Както и в анализа си, КРС отново обръща внимание, че диапазонът на въздействие на ефекта на водното легло е лимитиран от наличието на конкурентни ограничения, както е отбелязано и в цитирания от Теленор доклад, ето защо при силна конкуренция стойността на параметъра е висока, а при слаба конкурентна среда - ниска. С оглед факта, че пред КРС не са представени практически и теоретични аргументи, с които дружеството да обоснове необходимостта от промяна, регулаторът счита изборът на диапазон от $^{1}/_{2}$ до пълно пренасяне за обоснован, като такъв е прилаган и в регулаторната практика[19].
В допълнение КРС счита за напълно необосновани обвиненията на предприятието, че в таблици 13 и 14 от т. 6.4. са посочени суми, за които не е налично никакво обяснение как са образувани, като обръща внимание, че в раздел VIII, т. 6.2. ясно е посочена методологията и източниците на калкулациите, извършени в анализа.

Б. Становище на Комисия за защита на конкуренцията

С Решение № 729/08.09.2015 г. Комисия за защита на конкуренцията (КЗК/ общия регулатор в областта на конкуренцията) се произнесе относно Проекта на решение на КРС за определяне, анализ и оценка на пазарите на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

В своето решение КЗК отбелязва, че нейната намеса в процедурата по съгласуване на изготвените от регулаторния орган анализи следва да бъде съсредоточена в тази част от дейността, която изисква съобразяване с принципите на правото на конкуренция, а именно - определяне, анализ и оценка на съответните пазари на електронни съобщителни мрежи и услуги относно наличието на ефективна конкуренция. В тази връзка, КЗК посочва следното:

✓ *По отношение на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени индивидуални телефонни мрежи:*

- *КЗК споделя направения от секторния регулатор извод, че на така определения пазар значението на исторически изградената мрежа за достъп на „БТК", като бариера за навлизане и разширяване на пазара, е намаляло вследствие стартирането на услугата чрез мобилни наземни мрежи и в резултат от появата на кабелни мрежи с национално значение, както и от възможността за изграждането на собствена абонатна мрежа от конкурентите;*

[19] *Решение на АСМ от май 2013 г. ACM/DTVP/2013/200840.*

- *КЗК споделя заключението на КРС, че не е изпълнено условието да липсва възможност за стимулиране и развитие на конкуренцията, поради обстоятелството, че се наблюдава трайна тенденция на спад на пазарния дял на БТК, за сметка на ясно изразена тенденция на ръст в пазарните дялове на алтернативните предприятия, които предоставят все по-широка гама от електрони съобщителни услуги на пазара, като сред тях има и такива, които се конкурират с почти цялата гама от услуги, предлагани от БТК;*

- *КЗК е на мнение, че наблюдаваният намален ръст в позициите на БТК за сметка на засилване позициите от страна на конкурентните предприятия, както и липсата на сериозни бариери за навлизане и разширяване на пазара, говорят за ефективна конкуренция в сектора и поддържа заключението на КРС, че необходимостта от ex ante регулиране на пазара е отпаднала. В тази връзка КЗК счита, че на българския пазар на едро за генериране на гласови повиквания „...ex post предпазните мерки на конкурентното право са по-подходящи за справяне с потенциални пазарни проблеми отколкото ex ante регулаторната намеса".*

✓ *По отношение на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на обществени телефонни мрежи:*

КЗК счита, че КРС правилно е определила конкурентните проблеми, които биха могли да възникнат на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, поради което счита, че изводите на секторния регулатор относно необходимостта от регулаторна намеса на този пазар са правилно изведени след дефиниране на конкурентните проблеми.

КЗК посочва, че в хода на настоящото производство пред КЗК са получени становища от „Мобилтел" ЕАД, „Теленор България" ЕАД и от „Българска телекомуникационна компания" ЕАД относно продължаването на задълженията за неприлагане на диференцирани цени според произхода на повикването в зависимост от това дали те са генерирани в държави в или извън Европейския съюз/Европейската икономическа зона (ЕС/ЕИЗ). В тази връзка КЗК отбелязва следното:

- *Налагането на задължения при наличие на предприятие/я със значително въздействие на пазара е в изключителните правомощия на секторния регулатор, който действа в условията на оперативна самостоятелност;*

- *КЗК счита, че така изложените проблеми (в постъпилите становища на предприятията), произтичащи от регулирането на цените за терминиране, без оглед на произхода, следва да бъдат обстойно разгледани от КРС с оглед преценката дали не поставят българските оператори в неравностойна позиция спрямо своите контрагенти извън ЕС/ЕИЗ, лишавайки ги от възможността за генериране на повече приходи, които биха могли да бъдат използвани за подобряване на инфраструктурата и повишаване благосъстоянието на потребителите чрез предлагането на по-качествени услуги на по-ниски цени;*

- *Особено важно е да се анализира въпросът дали и доколко ниската цена на терминирането на международен трафик от държави извън Европейския съюз и високата цена на генерирането от български мрежи и съответно терминирането в мрежи на държави извън ЕС, не води до значителен дисбаланс в ущърб на предприятията, опериращи в страната;*

- *При условие че предприятията в страната са ограничени във възможността си в рамките на равнопоставен преговорен процес да договарят пропорционални условия,*

КЗК счита, че от евентуалното намаляване на регулацията на цените за терминиране извън ЕС/ЕИЗ биха могли да възникнат положителни ефекти върху конкуренцията на съответния пазар в страната.

В заключение КЗК посочва в становището си, че КРС е определила съответните пазари в съответствие с критериите и принципите на правото на конкуренцията. По отношение на регулирането на цените за терминиране на трафик извън ЕС/ЕИЗ, КЗК счита, че КРС, в качеството си на компетентен секторен регулатор, трябва да изследва законовите възможности за евентуално осигуряване на възможност на телекомуникационните предприятия, опериращи в страната, за прилагане на балансирани и равноправни конкурентни условия спрямо контрагентите, включително и тези извън ЕС/ЕИЗ.

Становище на КРС

Видно от представеното в приложение проекта на анализ становище, в рамките на своите правомощия и компетентност, общият регулатор в областта на конкуренцията напълно подкрепя дефиницията и изводите на КРС относно наличието на възможности за стимулиране и развитие на конкуренцията на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи, както и дефиницията и изводите на КРС относно липсата на ефективна конкуренция на пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.
По отношение на отправените призиви от страна на КЗК във връзка с адресирани до общия регулатор становища от предприятията, посочваме, както правилно е отбелязала и самата КЗК, че в изключителните правомощия на секторния регулатор е налагането на специфични задължения при наличие на предприятие/я със значително въздействие на пазара.
Във връзка с горното КРС отбелязва, че въз основа на постъпилите становища в рамките на общественото обсъждане, е извършен допълнителен анализ и на систематичното място в проекта на анализ и проекта на решение КРС е посочила, че задължението за разходоориентирани цени въз основа на BU LRIC модел на комисията се отнася до повиквания, генерирани от държави от ЕС/ЕИЗ.

В. Заключение

Във връзка с постъпилите становища в хода на процедурата по обществено обсъждане, открита с Решение № 356/06.08.2015 г., КРС прецени за необходимо да измени проекта на решение. С оглед диференциране на задължението за прилагане на разходоориентирани цени, определени в съответствие с Препоръка 2009/396/ЕО, което представлява съществено изменение на проекта на решение, КРС счита, че съгласно чл. 36 от ЗЕС следва да постави новия проект на решение на втора процедура за обществено обсъждане. В изменения проект са направени и някои по съществени изменения по отношение на: оценка на ефекта от наложените във втори кръг на анализа задължения; очаквания ефект от задълженията, които КРС предлага да бъдат наложени във трети кръг на анализа; предлаганите задължения за прозрачност. Във връзка с бележки, съдържащи се в постъпилите становища са презицирани и редактирани някои текстове. С оглед на гореизложеното, с Решение № 41/28.01.2016 г. КРС откри второ обществено обсъждане на проекта на решение за определяне, анализ и оценка на пазарите на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и на

терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

2. С Решение № 41/28.01.2016 г. КРС откри повторна процедура по обществено обсъждане по проекта на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

В рамките на процедурата в КРС са постъпили становища от „Българска телекомуникационна компания" ЕАД (БТК), „Мобилтел" ЕАД (Мобилтел), „Теленор България" ЕАД (Теленор). Изготвеният проект е съгласуван от Комисия за защита на конкуренцията (КЗК).

В настоящия раздел са отразени бележките на заинтересованите лица, постъпили в хода на втората процедура на общественото обсъждане, като КРС изразява мотивирана позиция на по всеки от повдигнатите въпроси.

Постъпилите становища са представени в цялост в Анекс 4 към основното тяло на проекта на анализ, тъй като са част от процедурата по приемане на окончателния текст на решението на КРС.

А. СТАНОВИЩА ОТ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

I. По анализа и оценката на съответния пазар на едро на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи

С изключение на БТК заинтересованите страни, представили становищата си в рамките на втората процедура на обществено обсъждане, нямат бележки по проекта на решение и приложения към него анализ и оценка на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение.

I.1. Относно отлагателния период за отмяна на наложени на БТК специфични задължения

I.1.1. БТК поддържа без изменение предложението си, представено в рамките на първата процедура на обществено обсъждане, за отпадане на т. II.2. от Проекта на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение, съгласно която: „Отмяната на задълженията с т. II.1. проявява действие от приемането на решение на КРС за преразглеждане на специфичните задължения, наложени с Решение № 195/14.03.2013 г. на КРС" *или алтернативно тя да бъде изменена по следния начин:*
„II.2. До приемане на решение на КРС за преразглеждане на специфичните задължения, наложени с Решение № 195/14.03.2013 г. на КРС, БТК предлага съответните услуги на едро при свободно търговско договаряне."

Предприятието не приема доводите на КРС, че мярката по т. II.1. е обвързана със задължения на предприятието на друг пазар. Според БТК такова обвързване е в пряко противоречие с правилото на чл. 16, т. 3 от Рамковата директива, където е посочено изрично, че отлагателен срок може да се предвиди, доколкото това е необходимо за осигуряване на преходен период на засегнати предприятия. БТК е на мнение, че в анализа си КРС е установила по безспорен начин липса на интерес към ползване на разглежданата услуга на едро. Това според предприятието е доказателство, че не са налице засегнати предприятия, ползващи услугата генериране, за които следва да бъде осигурен преходен период или конкретния случай правилото на чл. 16, т.3 от Рамковата

директива е неприложимо и за КРС не са налице основания да продължи действието на наложените регулаторни задължения.

Становище на КРС

Предвид липсата на нови аргументи от страна на БТК и въз основа на мотивите, изложени в рамките на първата процедура за обществено обсъждане, КРС поддържа без изменение позицията си относно необходимостта от предвиждане на преходен период за прилагане на отменените специфични задължения.

II. По определяне, анализа и оценка на съответния пазар на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на обществени индивидуални телефонни мрежи

II.1. Относно определянето на участници на съответния пазар и на предприятия със значително въздействие

II.1.1. В рамките на второто обществено обсъждане БТК отново застъпва виждането си, че като предприятия със значително въздействие върху пазара следва да бъдат включени всички предприятия, на които е предоставена възможност да осъществяват електронни съобщения и да предоставят услуги по търговски начин.

Предприятието изразява несъгласие и намира за некоректна позицията на КРС, че за да бъде включено дадено предприятие като участник на съответен пазар и за да бъде обявено за предприятие със значително въздействие върху този пазар е необходимо то да осъществява дейност. В тази връзка БТК не приема доводите на КРС, че пазарния анализ обхваща периода 2011-2014 г. Според предприятието този факт не може да е основание регулаторът да не обръща внимание на развитието на пазара през 2015 г., при положение, че определянето на мерки и специфични задължения се отнася за следващия тригодишен период, считано от 2016 г.

БТК намира за противоречив подхода на КРС при определяне на участници на съответния пазар. В подкрепа предприятието сочи, че довода на КРС, че наличието на разрешения за ограничен ресурс – номера не е гаранция за навлизане на пазара, изтъкнат в анализа на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на обществени индивидуални телефонни мрежи, е в противоречие с този, застъпен на пазара на едро на терминиране в индивидуални мобилни мрежи, в който липсата на предоставен код за достъп до цифрови мобилни наземни мрежи е причината за невключване на „Булсатком“ ООД като участник на съответния пазар. възможност да предоставят услуги по търговски начин.

В допълнение БТК се позовава на Решение № 1361/31.05.2012 г. на КРС, в което VOXBONE S.A./N.V. е обявено за предприятие със значително въздействие върху пазара на терминиране на повиквания във фиксирана мрежа без последното реално някога да е предоставяло услуги, без да е изградило мрежа на територията на страната и без да е сключило договори за взаимно свързване с останалите предприятия. Включването на посоченото предприятие, като такова със значително въздействие на пазара се основава със създадената възможност за последното да предоставя услуги на съответния пазар, но не и с реалното им предоставяне, наличие на трафик или сключени договори за взаимно свързване.

Предприятието е на мнение, че подходът на КРС за включване и определяне на предприятия със значително въздействие върху съответния пазар следва да е същия

като при VOXBONE S.A./N.V., доколкото съгласно на официалния регистър на КРС права за предоставяне на фиксирани гласови услуги са възникнали за повече предприятия от посочените в проекта на пазарен анализ.

Становище на КРС

КРС проучи практиката на националните регулаторни органи (НРО) на държавите-членки относно подхода им при определяне на предприятия със значително въздействие на съответния пазар. В резултат установи, че подходът на НРО при определяне на предприятия със значително въздействие на съответния пазар е свързан с установяване на дейност на съответен пазар.
В тази връзка КРС поддържа становището си, че възможността за предоставяне на услугата терминиране, сама по себе си не предполага определянето на дадено предприятие за предприятие със значително въздействие върху съответния пазар, тъй като на практика е възможно, то да не я предоставя и следователно да липсва съответен пазар.
Що се отнася до Решение на КРС № 1361/31.05.2012 г., то регулаторът напомня, че решението е взето след провеждане на процедура по обществено обсъждане, в рамките на която КРС е представила своите аргументи.

II.1.2. Без да оспорва позицията на КРС, предоставена в рамките на първото обществено обсъждане на проекта на решение и приложения към него анализ на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на обществени индивидуални телефонни мрежи, Теленор поддържа без изменение становището си, че предоставянето на ограничен ресурс на тези предприятия и заявените им намерения да предоставят определен набор от електронни съобщителни услуги на крайни потребители, както и предоставянето на информация за финансовото състояние на регулатора, са достатъчно изчерпателни критерии „въз основа на които КРС е в състояние да прецени бъдещата роля и потенциала за въздействие на новите участници в пазарите, регулирани с този анализ”.

Становище на КРС

Виж становището по т. II.1.1.

III. По предложените специфичните задължения

III.1. Относно задължението за изготвяне на Типово предложение за взаимно свързване от страна на БТК

III.1.1. Както и в предходното обществено обсъждане БТК поддържа становището си за отмяна на задължението за изготвяне на Типово предложение за взаимно свързване (ТПВС). По същество, мотивите на предприятието за отмяната на задължението не се различават от посочените в първото обществено обсъждане, а именно – неправилна интерпретация от страна на КРС на пазарното поведение на предприятията за изминалия период и очакванията за развитие на нивото на конкуренция занапред при определяне на задължението. БТК счита, че наличието на устойчива тенденция на спад през последните години при абонатите на фиксирана гласова услуга на БТК, за сметка на възходящата при основните конкуренти на дружеството е ясна индикация за това, че в рамките на следващия тригодишен период поддържаната от страна на БТК абонатна база ще определя задължението за изготвяне на Типово предложение за

взаимно свързване като неадекватна мярка. Също така, БТК игнорира аргументите на КРС относно темповете на нарастване на абонатите на конкурентите с аргументът, че: „Механичното сравнение на брой абонати към даден момент не е достатъчно основание за налагане на конкретно специфично задължение.”.

Предприятието отново сочи, че ТПВС е най-тежката възможна неценова мярка, която ограничава съществено възможностите на задълженото предприятие да бъде гъвкаво по отношение актуализация на условията за достъп до мрежата си с оглед технологичното развитие на последната и вътрешните процеси в дружеството. В допълнение, според БТК, задължението за ТПВС ограничава възможностите за въвеждане на адекватни мерки, когато това се налага за защита спрямо недобросъвестни контрагенти, тъй като всяка промяна в условията за взаимно свързване подлежи на предварително одобрение от КРС в рамките на продължителна процедура. БТК счита, че по този начин е поставена в неблагоприятно положение спрямо конкуренти си, което не е оценено от страна на КРС.

Становище на КРС

КРС не приема аргументите, изложени в становището на БТК, въз основа на които предприятието предлага задължението за изготвяне на Типово предложение за взаимно свързване да отпадне.
КРС не би могла да се съгласи с твърденията на БТК, че задължението не е съобразено с тенденциите на пазара. Напротив, КРС е отчела, при това не механично, тенденцията на спад в броя на телефонните постове на БТК, която за периода 2012-2014 г. е около 1% на година. За същия период показателят „брой телефонни постове” на основните конкуренти на БТК отбелязва следните тенденции: ръст от около 1% за Близу и Теленор и от 0,02% за Булсатком; спад от около 1% за Мобилтел. Тенденцията в развитието на разглеждания показател за всички останали предприятия сочи задържане на броя на телефонните постове или ръст от не повече от 0,01% за година. (виж Таблица 2 от Приложението към проекта на решение, поставен на обществено обсъждане с Решение на КРС № 41/28.01.2016 г.) Също така, КРС е отчела и тенденцията на спад на показателя общ брой терминирани минути, за периода 2012 - 2014 г., в мрежата на БТК[20] и в тази на основните конкуренти[21] на БТК. Посочените данни потвърждават още веднъж становището на КРС, че в следващите три години не може да се очаква, че пазарният дял на БТК, изчислен на база броя на телефонните постове и общ брой терминирани минути, ще отбележи рязък спад, а този на конкурентите висок ръст.
Отчитайки посоченото, регулаторът не би могъл да промени становището си, че вероятността БТК да прилага спрямо конкурентите си практики затрудняващи или препятстващи навлизането на пазара на последните все още е значителна. Това се потвърждава и от факта, че през разглеждания три годишен период е имало случаи, при които БТК е водило недобросъвестно преговори с новонавлизащи предприятия, забавяло е сключване на допълнителни споразумения с предприятия с малък брой абонати, както и е включвало допълнителни условия в договорите несъответстващи на наложените задължения[22]. В тази връзка КРС счита, че както за новонавлизащите предприятия, така и

[20] *приблизително 4% на година*
[21] *приблизително 1% за предприятията Близу, Теленор и Мобилтел*
[22] *Виж Годишни доклади на КРС за:*
2012 г. стр. 94 - http://www.crc.bg/files/_bg/IV_Deinosti_po_ZES_i_ZEDEP_CRC_GD_2012.pdf;
2013 г. стр. 81
http://www.crc.bg/files/_bg/Godishen_doklad_2013_02_Pravna_i_regulatorna_ramka.pdf;
2014 г. стр. 44
http://www.crc.bg/files/_bg/02_-_Pravna_i_regulatorna_ramkaGD_2014_.pdf

за тези с малък брой абонати е от изключителна важност наличието на одобрени от регулатора условия за взаимно свързване с мрежата на историческото предприятие.
В допълнение, КРС счита, че наличието на предварително одобрено от КРС типово предложение за взаимно свързване е гаранция и за БТК, че условията в него съответстват на регулаторните изисквания.
КРС не приема, че ТПВС не е важно и за бъдещия период. От 01.01.2017 г. предстои да започне реалното предоставяне на услуги по IP взаимно свързване. В тази връзка е необходимо да се извърши и предоговаряне на условията за осъществяване на взаимно свързване. По тази причина и с оглед осигуряване на изпълнението от предприятието на задължението за равнопоставеност, в Решение № 355/2015г., е предвидено задължение на БТК до 01.03.2016 г. да представи в комисията типово предложение с включени условия за предоставяне на IP взаимно свързване. Тъй като БТК вече е изпълнила това задължение комисията не изисква внасяне на ново типово предложение вследствие на наложеното с настоящия анализ специфично задължение.
Във връзка с възможността предприятията да договарят цените за терминиране с произход от държави извън ЕС/ЕИЗ, КРС счита за уместно да направи уточнението, че посочените в ТПВС цени се отнасят и за терминиране на транзитирани повиквания (национални повиквания и повиквания с произход от ЕС/ЕИЗ) през мрежата на взаимно свързания оператор от мрежи на трети страни. По отношение на договарянето на условия за терминиране на повиквания с произход от държави извън ЕС/ЕИЗ от предприятия опериращи на българския пазар, КРС отбелязва, че БТК следва да прилага неценовите условия и срокове в одобреното типово предложение.
Във връзка с гореизложеното, КРС счита мярката за публикуване на типово предложение за взаимно свързване за изключително важна и изхождайки от принципа за пропорционалност счита, че задължението следва да бъде продължено.

III.2. Относно въвеждането на дерегулация на цените за терминиране на повиквания с произход от държави извън ЕС/ЕИЗ

III.2.1. Във връзка с предложената мярка за дерегулиране на цените за терминиране на повиквания с произход държави от ЕС/ЕИЗ и сключените въз основа на ТСВС договори БТК предлага два подхода при въвеждане на мярката:
(а) едностранно уведомяване за приложимите цени по дестинации на всички партньори (предприятия и транзитиращи предприятия) към датата на въвеждане на промяна; или
(б) спиране на трафика от такива дестинации до сключване на нови договори/изменения на споразуменията.

Предприятието се позовава на международната практика, която в тези случаи е фактическо изменение на цените от датата на уведомяване (или съответно от посочена в уведомлението конкретна дата) без да е налице предварително изменение на действащите договори, като сочи, че този подход е в унисон и с въведената в България практика специфичните ценови задължения да се спазват от датата на налагането им от страна на КРС, а не от датата на реално подписаното допълнително споразумение към договора за взаимно свързване.

Според предприятието е налице вероятност за липса на съдействие за изменение на договорите за взаимно свързване, свързана с промяна на цени за терминиране на трафик с произход извън ЕС/ЕИЗ поради което, то счита, че КРС следва да обсъди в настоящия

анализ тази ситуация и да гарантира на предприятията възможността самостоятелно да упражняват правото си едностранно да прилагат цени за терминиране след едностранно уведомление и независимо от клаузите на сключените към момента договори, доколкото е налице промяна в регулацията.

Становище на КРС

Договорите за взаимно свързване се сключват при регулирани условия и не могат да противоречат на наложените специфични задължения (чл. 159, ал. 2 от ЗЕС). Както е посочено от КРС в мотивите от проекта на настоящото решение, задълженията, които налагат изменение на вече сключените договори за взаимно свързване, изискват от предприятията да предприемат всички необходими действия по изменението им, с оглед включването на условия съобразно наложените с настоящото решение специфични задължения. Дейността на предприятията следва да бъде съобразена с решението на КРС във всеки момент на неговото действие. В тежест на регулираните предприятия е да уредят своите търговски отношения по начин, който да не поставя изпълнението на специфичните задължения в зависимост от съгласието на насрещната страна по договора. Един от възможните подходи за осигуряването на пълно съответствие със специфичните задължения е въвеждането на клауза в договорите за взаимно свързване, която да позволява едностранното им изменение, когато това изменение е следствие от решение на КРС (налагащо ценови ограничения, даващо задължителни указания с конкретни изисквания и т.н.). Подобна клауза е изцяло съответстваща на чл. 159, ал. 2 от ЗЕС и премахва възможността регулираното предприятие да бъде в ситуация да избира между изпълнение на решението на КРС и сключения договор. КРС счита въвеждането на подобна възможност за едностранно изменение, формулирана при стриктно съблюдаване на изискванията наложени с решение на КРС, за подходящ подход за осигуряване на изпълнението на специфичните задължения.
В становището на БТК допълнително се посочва, че КРС „*следва да обсъди в настоящия анализ тази ситуация и да гарантира на предприятията възможността самостоятелно да упражняват правото си едностранно да прилагат цени за терминиране след едностранно уведомление и независимо от клаузите на сключените към момента договори, доколкото е налице промяна в регулацията*.”. За разлика от описаната в предишния абзац хипотеза, в този случай се касае за нерегулирани отношения, поради което чл. 159, ал. 2 от ЗЕС не намира приложение и не може да се твърди необходимост от въвеждане на регулаторни задължения. Поради това въпросът за прилагането на нерегулираните условия е предмет на двустранни преговори между страните при спазване на общите правила за договаряне и предоставяне на взаимно свързване, установени с приложимите към случая разпоредби на Раздел I, Глава Десета от ЗЕС и Наредба № 1 за условията и реда за осъществяване на достъп и/или взаимно свързване. Предложеният механизъм за едностранно изменение на условията на договорите следва да бъде уреден в договора за взаимно свързване, както и да бъде в съответствие с общото законодателство и по-специално Закона за защита на конкуренцията. Оценка за съответствието на този подход е задължение за предприятията.

III.2.2. Според Мобилтел въвеждането на нови цени за терминиране на трафик с произход извън ЕС/ЕИЗ би могло да се реализира като се осигури възможност на предприятията безпроблемно да определят нови цени в най-кратки срокове, независимо от тези, които са заложени към момента. Предприятието отчита факта, че към момента, договорите на засегнатите предприятия предвиждат прилагане на регулирани цени за терминиране на международен трафик, без да се отчита произхода на трафика. Предприятието се аргументира и с позицията на КРС, че при промяна на

цените за терминиране, произтичаща от решения по пазарни анализи, предприятията са длъжни да прилагат новите цени, дори без да са изменени действащите договори. Според Мобилтел този подход следва да се прилага и в случаите, когато пазарният анализ въвежда ценова дерегулация, като дава възможност за определянето на нови цени на свободни търговски принципи.

За да се обезпечи възможността за въвеждане на нови цени за терминиране на трафик без CLI, Мобилтел предлага следната промяна в проекта на решение: „В срок не по-дълъг от 14 дни от приемане на Решението за определяне на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и за определяне, анализ и оценка на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, Предприятията публикуват на интернет страниците си ценова листа за определяне на цени на трафик, за които не е наложено ценово ограничение. При необходимост в същия срок, предприятията инициират изменение на договорите си за взаимно свързване с оглед привеждането им съответствие с настоящото Решение.

Цените се прилагат не по-рано от 14 дни след уведомяване на предприятието, с което е сключен договор за взаимно свързване. В същия срок цените се изпращат за сведение в КРС.“

При представяне на конкретното си предложение за промяна в текстовете на проекта на решение, Мобилтел отчита, че с анализа се запазва задължението за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и съоръжения без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията. Освен това предприятието отчита и функциите на КРС като регулатор да прилага контрол на пазара на терминиране.

Становище на КРС

Становището на Мобилтел е принципно идентично на изложеното в становището на БТК, поради което важи изложеното по-горе в т. III.2.1. Мобилтел предлага друг възможен подход за прилагане на нерегулираните цени чрез ценова листа, публикувана на страницата на предприятието и уведомление до предприятията, с които има сключени договори. Също както по отношение на предложението на БТК, този подход не се отнася до регулирани услуги, поради което предприятията са свободни да договорят новите цени по всеки правно допустим начин. Въпросът за прилагането на нерегулираните условия е предмет на двустранни преговори между страните при спазване на общите правила за договаряне и предоставяне на взаимно свързване, установени с приложимите към случая разпоредби на Раздел I, Глава Десета от ЗЕС и Наредба № 1 за условията и реда за осъществяване на достъп и/или взаимно свързване. Предложеният механизъм за едностранно изменение на условията на договорите следва да бъде уреден в договора за взаимно свързване, както и да бъде в съответствие с общото законодателство и по-специално Закона за защита на конкуренцията. Оценка за съответствието на този подход е задължение за предприятията.

III.2.3. Във връзка с приемането на принципа на разделяне на терминирания трафик на такъв от ЕС/ЕИЗ и такъв извън ЕС/ЕИЗ, Теленор обръща внимание на имплементирането и въвеждането в сила на новата регулация. Предприятието е на мнение, че КРС трябва да окаже помощ в процеса на изменение на договорите за взаимно свързване.

Становище на КРС

Теленор, подобно на БТК и Мобилтел, търси съдействието на КРС във връзка с изменението на договорите за взаимно свързване. В тази връзка важи и казаното по-горе по отношение на становищата на БТК и Мобилтел (т. III.2.1 и III.2.2.).

Целта на дерегулацията е да се установят отношения на пазара, които да са уреждат при свободно търговско договаряне и в съответствие с общото законодателство. Няма основание и правомощия за КРС да се намесва по въпроси, които изрично оставя на свободното договаряне между страните. Пряко следствие на отмяната на задълженията е преустановяване на намесата на КРС по отношение на съответния въпрос (доколкото не е предмет на други общо приложими секторни правила), поради което регулаторът няма правомощия за намеса във връзка уреждането на нерегулираните цени, които Теленор възнамерява да наложи в договорите за взаимно свързване. Правно и обективно нелогично би било КРС да окаже съдействие за налагане на условия за услуги, които с решението изрично са изключени от обхвата на наложените задължения, още повече като се отчита, че ненамесата съответства на исканията на предприятията за осигуряване на свободно търговско договаряне. Последното предполага осъществяването на съответни преговори между страните, а не едностранното им налагане и още по-малко – със съдействието на регулаторния орган.

III.3. Относно ценовото третиране на повикванията без CLI

III.3.1. БТК възразява срещу предложението на КРС и предлага в анализа да бъде изрично уточнено, че когато предприятията имат техническа възможност да определят произхода на трафика, съгласно изискванията на действащите препоръки и стандарти, то те следва да могат да таксуват трафика без CLI спрямо приложимата за конкретната държава цена. В тази връзка БТК сочи, че разполага с техническа възможност да установи произхода на трафика без CLI и да приложи изискванията на Препоръка E157 на ITU (Препоръката), които се отнасят до установяване на следните три елемента: (1) код на държавата, (2) идентификационен код на мобилната мрежа; съответно географски код при фиксираните мрежи и (3) конкретен национален номер, предоставен на клиента.
Мотивите, с които предприятието подкрепя своето предложение и възразява срещу позицията на КРС повикванията без CLI да бъдат таксувани по регулирани цени са следните:

- *според БТК, евентуалното отхвърляне на горното предложение, е равностойно на отказ на регулатора да насърчи прилагането на Препоръката. Последното според направеното от предприятието тълкуване на разпоредби от Рамковата директива е в противоречие с разпоредбата на чл. 17, т. 2 от Директива 2002/21/ЕО.*
- *евентуалното прецизиране на позицията на КРС относно регулаторното третиране на трафика, за който не се предоставя информация за CLI в съответствие с Препоръката няма да е причина за неравнопоставено третиране на трафика с произход ЕС/ЕИЗ. Като причина за това твърдение БТК посочва, че в рамките на Общността всички предприятия следва да изпълняват изискванията на цитираната Препоръка. Поради това в случай, че повикване бъде генерирано от мрежа на предприятие на територията на Общността, то като минимум следва да се осигури предаване на информация за код на държавата по произход на трафика.*
- *множество държави извън ЕС/ЕИЗ нямат задължение за предоставяне на CLI, съгласно Препоръката, а в други държави тази информация не се предоставя във връзка с националната сигурност. Като типични примери в тази насока е БТК сочи Русия (посочена в предишното обществено обсъждане като дестинация, от която се*

терминира значителен трафик), където операторите на фиксирани мрежи ползват аналогови централи и не предоставят информация за CLI в съответствие с Препоръката и Израел, където с оглед защита на национална сигурност операторите не предоставят каквато и да е информация за CLI при международни повиквания. Посочените примери, според БТК, следва единствено да укажат, че КРС предлага на обществено обсъждане вътрешнопротиворечиви права и задължения, изразяващи се в:
(а) дерегулация на цената на терминирания от държави извън ЕС/ЕИЗ трафик; и
(б) регулиране на цената на терминираният трафик от държави извън ЕС/ЕИЗ, които не предоставят информация за CLI в съответствие с Препоръката.

- *в проекта на пазарен анализ и в проекта на решение не е налице анализ на въздействието на предложената регулация на цената за терминиране на трафик без CLI върху интереса на предприятията да терминират повиквания на възможно най-ниската цена. Според БТК анализ в тази посока би показал висок реален риск за увеличаване на трафика с произход държави извън ЕС/ЕИЗ, за който предаваната между мрежите информация не включва дори код на държавата по произход на трафика, с оглед създадената възможност за неговото терминиране на нетърговска регулирана цена. Предприятието подчертава, че в случая има предвид не манипулирането на А-номер от транзитните оператори с оглед осъществяване на по-голям марж, а подаването на трафик без CLI от мрежата на викащия потребител. Доколкото операторите в множество държави извън ЕС/ЕИЗ нямат задължение за предоставяне на CLI, то те няма да имат и икономически интерес от предоставяне на информацията за CLI при определяне на различна цена за терминиране.*
- *таксуването на повикванията без CLI ще лиши националните предприятия от възможността да имат силни преговорни позиции по отношение на предприятията извън ЕС/ЕИЗ и ще постави под въпрос ефекта от дерегулирането на цените на повикванията с произход извън ЕС/ЕИЗ, тъй като чрез неприлагането на CLI ще бъдат избегнати търговските преговори;*
- *практиката на регулаторните органи в Чехия, Франция, Германия, Хърватия, Италия, Словения, Португалия и Естония сочи, че цената за терминиране на трафик без CLI не е регулирана от тях, а в повечето от посочените държави регулаторните органи са оставили на операторите да извършат преценка по отношение на този трафик и да решат въпроса в сключените договори. За да стигнат до извод за необходимостта от определяне на нерегулирана цена за трафика без CLI, регулаторните органи са ползвали абсолютно същия мотив - „постъпващия до момента трафик без CLI е незначителен от общо терминирания трафик, но този мотив е отнесен към факта, че в ЕИЗ членуват 31 държави от общо 194 и в тази връзка регулирането на неговата цена е необосновано от тази гледна точка и необходимостта от свеждане на регулаторната намеса до минимално необходимото. Като допълнителен мотив европейските регулаторни органи са изтъкнали факта, че в интерес на всеки оператор и неговите клиенти в рамките на ЕС е да предоставя информация за CLI с оглед възможността за обратно избиране. Чрез въвеждането на такива условия по отношение на трафика без CLI конкретните регулаторни органи са съобразили и необходимостта от приложението на чл. 17, т. 2 от Директива 2002/22/ЕО;*
- *въвеждането на дерегулация на цените на трафик с произход извън ЕС/ЕИЗ, регулирането на цените на трафика без CLI без съмнение ще се отрази върху процента на терминиране на такъв трафик. Предприятието сочи, че КРС не е посочила гаранции за защита на интересите на регулираните предприятия при увеличаване на терминирания трафик без информация за CLI (дори без код на държавата по произход на трафика). БТК счита, че е необходимо в настоящия анализ КРС да предвиди*

възможности предприятията да засилят предвидените в договорите за взаимно свързване санкционни и контролни мерки и да намалят сроковете по разследване на терминирането на трафик с манипулиран А-номер, включително трафик, манипулиран като такъв без информация за CLI в съответствие с Препоръката. Последното важи особено за транзитиране на международен трафик, когато в схемата участват няколко транзитни предприятия и фактическият „манипулатор“ не може да се проследи от страна на БТК. Постановяването на възможности за санкционни и контролни мерки при увеличаване на терминирания трафик без информация за CLI може да бъде съчетано с прилагане на обективна процедура по доказване на манипулирания трафик. Например осъществяване на критичен брой тестови повиквания от трето независимо лице, които да показват ясна тенденция на манипулиране на CLI за повече от 10 повиквания и съответно осъществяване на измама. Методът се използва масово от много оператори от ЕС с оглед избягване на измами и санкциониране на постъпването на трафик с манипулирана информация за CLI. Като пример за такова трето лице (услугите на което е ползвало и БТК) предприятието сочи базираното в Белгия дружество Meiccі Solutions. Услугата за мониторинг на такива дружества се свежда до установяване на манипулация на CLI при процент от конкретен брой тестови повиквания, което изчислено по определена статистически издържана методология води до извод за нарочно манипулиране на А-номера с цел измама. Доколкото извършване на мониторинг за манипулиране на А-номера е позната практика сред операторите от ЕС/ЕИЗ (дори се предлага от дружества, базирани в ЕС), БТК е на мнение, че КРС ще подкрепи въвеждане на санкционни мерки в договорите за взаимно свързване след извършване на обективни проверки в тази насока.

В заключение, с оглед изложеното БТК очаква Регулаторът да се ангажира с ясна подкрепа на регулираните предприятия за защитата на техния икономически интерес и избягване на измами от манипулиране на А-номера, т.е. извършване на промяна или заличаване на CLI. В допълнение КРС следва да гарантира, че ще вземе отношение по наложените задължения при чувствително увеличаване на терминирания трафик без CLI.

Становище на КРС

КРС приема за обосновано твърдението, че когато предприятията в съответствие с Препоръка ITU-T E.157 могат да определят произхода на повикването по: кода на държавата, идентификационния код на мобилната мрежа, съответно по географския код при фиксираните мрежи или конкретен национален номер, предоставен на клиента предприятията следва да таксуват трафика по приложимата за съответното направление цена. По отношение на трафика, който не съдържа информация за произхода на повикването (държавата, мрежата/платформата на произход на повикването) или същата не може да бъде определена, КРС счита, че преприятията могат да прилагат цена за терминиране на повиквания без идентификация на линията на викащия (CLI), определена при условията на търговско договаряне и публикувана на интернет страницата на задълженото предприятие.
В тази връзка на систематичните им места в проекта на решение и в приложението към него са внесени съответни корекции.
По отношение на включване в договорите за взаимно свързване на процедури за разследване на трафик с манипулиран А-номер, както и санкционни мерки за ограничаване на такъв трафик, КРС счита, че това изцяло попада в сферата на определяне и договаряне на условията за взаимно свързване между предприятията. КРС отбелязва, че манипулирането на А-номера представлява съзнателна промяна или подмяна на

предаваната между мрежите информация за CLI. В тези случаи, КРС е на мнение, че предприятията следва да разполагат с подходящи механизми за обективно разследване, проверка и установяване на неправомерно поведение от страна на контрагентите си с оглед защита на интересите, както на предприятията, така и на потребителите. Регулаторът е на мнение, че начина и последователността на действие в тези случаи, както и санкционните мерки следва да са описани ясно в договорите за взаимно свързване. С оглед спазване на принципа на равнопоставеност те следва да са приложими към всички предприятия (национални и такива опериращи извън територията на страната), с които съответния оператор има или сключва договор за взаимно свързване. Същевременно КРС отбелязва, че посочените мерки следва да се прилагат само по отношение на трафик, за който предприятията имат основателно съмнение за манипулиране на А-номера, а не във всеки случай на трафик без CLI.

III.3.2. По отношение на промяната на ценовата регулация Мобилтел счита, че възприетият от КРС подход при регулиране на цените за терминиране на трафик с произход извън ЕС/ЕИЗ, предложен в настоящия проект на пазарен анализ (Реш. на КРС № 41/28.01.2016 г.), в голяма степен отговаря на актуалната пазарна ситуация и предоставя възможност на българските предприятия свободно да определят тези цени.

В същото време предприятието се опасява, че възниква възможност за предприятията от страни извън ЕС/ЕИЗ целенасочено да генерират трафик без CLI предвид липсата на ефективни способи за въздействие от страна на българския регулатор при подобна практика. В тази връзка Мобилтел предлага „КРС да запази ценовата регулация за трафик с произход ЕС/ЕИЗ, като за терминиране на трафик без CLI постави ограничение неговата цена да не надвишава най-високата цена за терминиране на трафик с произход извън ЕС/ЕИЗ".

Като алтернативен подход, Мобилтел предлага запазването на регулацията на цени за терминиране на трафик без CLI, единствено за обеми до X%(търговска тайна) от общия терминиран трафик. В подкрепа на последното си предложение предприятието излага информация, че към момента терминираният трафик без идентификация на линията на викащия във фиксираната мрежа на Мобилтел е с много малък обем – около X%(търговска тайна) от общия входящ трафик. Направена е и справка, която сочи, че терминираният международен трафик във фиксираната мрежа на предприятието е под X%(търговска тайна) от общия терминиран международен трафик в Мобилтел (фиксирана и мобилна мрежи). Според Мобилтел реализиран трафик в подобни размери не би създал проблем за българските оператори както по отношение на качеството, така и по отношение на целенасочено „избягване" на по-високите цени, които биха били определени за държави извън ЕС/ЕИЗ. Предприятието излага и посоченото от КРС твърдение, че произходът на трафика без CLI не би могъл да бъде установен. Според Мобилтел, в ситуация, в която предприятие извън ЕС/ЕИЗ генерира такъв трафик, вследствие на което общият обем транзитиран или терминиран от българските предприятия трафик без CLI нарасне, то на практика не биха могли да бъдат предприети каквито и да е действия, които да неутрализират отрицателния ефект от подобно явление, дори и да бъде установен произхода за отделни тестови повиквания. Предприятието твърди, че подобни опасения са отчетени и от други страни в ЕС, които са запазили ценовата регулация единствено за трафик с произход от ЕС/ЕИЗ.

В подкрепа на тезата си Мобилтел отбелязва, че при първи кръг пазарен анализ, приет с Решение № 237 от 17.03.2009 г., КРС дава възможност за определяне на цените за терминиране на международен трафик в съответствие с принципа на свободното търговско договаряне. Мобилтел твърди, че това действие е подкрепено от всички

предприятия, тъй като по този начин националните транзитиращи оператори могат да увеличат приходите си от транзит на международен трафик при установените общоприети проценти на печалба. Предприятието изразява тълкуването си, че тогава КРС възприема цената за терминиране на повиквания без CLI да се определя съгласно принципа на свободното търговско договаряне, за да се избегне опасността от злоупотреби, изразяващи се в целенасочено премахване на CLI от оператори, които желаят да реализират краткосрочни допълнителни печалби. Според Мобилтел тази мярка по никакъв начин не е довела до изтласкване на алтернативните предприятия от пазара на национални/европейски транзитни услуги, а напротив – техният брой е нараснал значително. Предприятието счита, че за сметка на това, рязко намалява „нерегламентираното терминиране на манипулиран международен трафик от лица нерегламентирано използващи различни технически средства за абонатен достъп до мрежите".

Становище на КРС

Виж мотивите по т.III.3.1.

III.3.3. Теленор изразява опасения, че с оглед на това, че трафикът без CLI се приравнява ценово на националния и този от ЕС/ЕИЗ се създават предпоставки за различни опити за измами (fraud) най-често изразяващи се в манипулиране на CLI. В тази връзка предприятието счита, че е от изключително голямо значение да бъде предвиден механизъм за противодействие на такива опити. Като най-ефективна мярка за противодействие то посочва ценовото приравняване на трафика без CLI с този от страни, извън ЕС/ЕИЗ. Като алтернатива то посочва определяне на максимално допустимо ниво на повиквания без CLI, което да се определи на база исторически данни.

Становище на КРС

Виж мотивите по т.III.3.1.

III.4. Относно задължението за равнопоставеност спазване на принципа на равнопоставеност и предвидените по сключените договори обезпечения на вземанията

III. 4.1. БТК подкрепя тълкуването на КРС на принципа на равнопоставеност и отбелязва, че дружеството и КРС имат еднакво разбиране за приложимостта на принципа на равнопоставеност, отнесен към предвидените в договорите условия за обезпечаване на вземанията. В тази връзка предприятието посочва, че ще предложи нови условия за обезпечаване на вземанията, които ще стимулират добросъвестното отношение към сключените договори, ще облекчат режима на обезпечаване по отношение на коректните платци, ще защитят икономическите интереси на предприятието и ще допринесат за стабилността на телекомуникационния сектор като цяло.

Становище на КРС

Позицията на БТК е в подкрепа на изложеното в мотивите на пазарния анализ относно приложението на задължението за равнопоставеност към условията за предоставяне на обезпечения по договорите за взаимно свързване. КРС иска да подчертае, че поради общата формулировка на задължението не може да се направи изчерпателна оценка за приложението му към всички бъдещи случаи. Целта на направеното от КРС тълкуване на приложението на задължението към стандартната ситуация за необходимостта от

съобразяване на условията в зависимост от това дали е коректен или некоректен платеца не изчерпва всички хипотези.

III.5. Относно задължението за разделно счетоводство

III.5.1. Както при първото, така и в рамките на настоящото обществено обсъждане БТК предлага задължение за разделно счетоводство да бъде наложено на Мобилтел, Теленор, „Близу Медия енд броудбенд“ ЕАД (Близу) и „Булсатком“ ООД (Булсатком).

Предприятието намира за неправилен подхода на КРС при оценка на необходимостта от налагане на задължението на посочените предприятия. Според БТК подходът на КРС не отговаря на реалната пазарна обстановка и се явява в противоречие на принципите и правилата за ex ante регулация.

БТК счита, че аргументите, посочени в позицията на КРС, се основават на механично сравнение между пазарните дялове на БТК и конкурентите на дружеството. Предприятието счита, че не е извършен анализ на пазарните тенденции в съответствие с принципите на ex-ante регулацията, не са отчетени потенциалните възможности за развитие на всеки един от участниците на пазара и в тази връзка липсва оценка за възникването на потенциални конкурентни проблеми, изискващи регулаторна намеса.

Предприятието отново сочи, че тенденциите на развитие на пазара ясно показват, че БТК е в низходяща тенденция на развитие на пазара на фиксирани гласови телефонни услуги, докато основните и конкуренти са в обратната, възходяща тенденция. Дружеството отново акцентира върху изпреварващата позиция на конкурентите по отношение на пакетните услуги. Според БТК това е доказателство за потенциалната им възможност да упражнят антиконкурентни практики в стремежа си да затвърдят позиции на свързаните пазари на дребно.

Предприятието обръща внимание върху факта, че КРС не отрича потенциалния риск от възникване на антиконкурентно поведение, но според него неправилно сравнява този риск с положението на БТК към днешна дата. То се позовава на позицията на КРС, че „вредата върху конкуренцията на свързаните пазари на дребно от евентуално прилагане на антиконкурентно крос-субсидиране“ от страна на конкурентните на БТК „би била значително по-малка в сравнение с тази, която би възникнала при такова поведение от страна на БТК“. Според БТК и тази констатация на КРС доказва потенциална възможност от възникване на антиконкурентен проблем, което задължава КРС да предприеме съответни мерки с цел да превенира възможностите за увреждане на конкуренцията (чл.4, ал.1, т.1, б. “б“ от ЗЕС).

На следващо място БТК сочи, че с проекта на решение КРС предлага да се продължи действието на наложените на Мобилтел, Теленор и Близу задължения за прозрачност и равнопоставеност, както и такива да бъдат наложени на Булсатком. КРС е подчертала, че разделното счетоводство се явява съществено необходимо средство за контрол върху изпълнението на тези задължения поради което БТК е на мнение, че въздържането от регулаторна намеса се явява непропорционално и необосновано регулаторно решение, което създава предпоставки за възникване на конкурентни проблеми за разглеждания период занапред, без възможност за ефективна намеса на регулатора при тяхното възникване.

БТК не приема и аргумента на КРС за необоснована административна тежест при евентуално налагане на мярката, като посочва, че такова твърдение би било вярно по отношение на Мобилтел и Теленор, ако на всеки пазар КРС въвежда нова методология

за водене на разделно счетоводство, различна от методологиите, наложени на други пазари.
В заключение дружеството посочва, че с избрания подход КРС на практика приравнява основните конкуренти на БТК на предприятията с пазарен дял под 1%, което предприятието намира за недопустимо и категорично не подкрепя.

Становище на КРС

Аргументите, на които се позовава БТК във връзка с предложението си за налагане на задължение за разделно счетоводство да бъде наложено на Мобилтел, Теленор, Близу и Булсатком, са принципно идентични на тези изложени в рамките на първото обществено обсъждане. Предвид посоченото, както и във връзка с позицията на КРС, изложена в т. III.1.1. по-горе, регулаторът поддържа без изменение позицията си, изразена в рамките на първата процедура по обществено обсъждане на проекта на решение за трети кръг определяне, анализ и оценка на пазара на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на обществени индивидуални телефонни мрежи във връзка с предложението на БТК за налагане на задължение за разделно счетоводство на посочените предприятия.

Намираме за некоректен мотива, че сама по себе си изпреварващата позиция на основните конкурентни на БТК по отношение на предоставяне на пакетните услуги на крайните потребители е основание за налагане на задължения за разделно счетоводство. КРС отново подчертава, че БТК е предприятието с най-голяма абонатна база на пазара на дребно. Предприятието има възможност и генерира най-голям обем трафик в рамките на собствената си мрежа, както и най-голям обем на терминиране на повиквания, в т.ч. и генерирани от собствената мобилна мрежа на предприятието, което е доказано с данните от настоящия кръг на пазарния анализ. Предвид значително по-големия обем трафик, който реализира БТК за КРС няма съмнение, че за предприятието са налице възможности да генерира приходи, в пъти по-високи от тези на конкурентите си, което да му позволи пренасяне на ползи, произтичащи единствено от значителното въздействие на предприятието на съответния пазар, върху вертикално свързани пазари на дребно и по този начин да увреди пазарното положение на конкурентите си.

В допълнение, КРС поддържа становището си, че за конкурентните предприятия такъв ефект е пропорционално по-нисък и пренебрежим спрямо административната тежест на задължението.

III.5.2. Без да оспорва позицията на КРС, предоставена в рамките на първото обществено обсъждане на проекта на решение и приложения към него анализ на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на обществени индивидуални телефонни мрежи, Теленор поддържа без изменение становището си, че задължението за водене на разделно счетоводство е необосновано, защото:

- *Липсва анализ на предоставяните вече няколко години данни от разделното счетоводство на БТК.*
- *Липсва оценка от страна на КРС дали са постигнати целите, заложени в документа „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство”, които са свързани с доказване на изпълнението на задължения за прозрачност, равнопоставеност, липса на антиконкурентно крос-субсидиране, и доказване че предприятието със значително въздействие на съответен пазар не прилага прекалено високи или прекалено ниски цени.*
- *Налице е неефективност при прогнозиране на тенденциите на пазара на електронни съобщения, поради липсата на интерпретация от страна на КРС на*

информацията, получена чрез отчетите по разделното счетоводство.
В допълнение Теленор посочва, че предприятията, предоставящи пакетни услуги, включващи освен фиксирана телефония и мобилни, и телевизионни, и интернет услуги, съчетават услуги от пазари, които не подлежат на ex-ante регулиране и съответно нямат наложени ценови ограничения. Според Теленор това създава възможност за крос-субсидиране между различните пазари, което в дългосрочен план може да доведе до увреждане на конкуренцията и като последствие да бъдат накърнени интересите на потребителите. Предприятието е на мнение, че изпълнението на задълженията за липса на антиконкурентно крос субсидиране от предприятията със значително въздействие на пазара може да бъде доказано въз основа на данните от отчетите по разделно счетоводство (РСО).

Становище на КРС

Предвид липсата на нови аргументи, КРС поддържа без изменение позицията си от първото обществено обсъждане[23], застъпена в проекта на решение и приложения към него трети кръг на анализ на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на обществени индивидуални телефонни мрежи.

IV. По други въпроси от проекта на анализа

IV.1. Като не приема аргументите на регулатора, относно задължението за предоставяне на информация, предвидено в проекта на решение на КРС за определяне, анализ и оценка на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи Теленор отбелязва, че предложението на дружеството за отмяна на това задължение не само не е прието, а с новата редакция на проектоанализа се налагат дори по-подобни разбивки на исканата информация.

Предприятието счита, че при положение че събираната с наложеното задължение информация ще се използва за създаване на механизми за предотвратяване на нарушения с CLI, то същото с готовност би съдействало за предоставянето ѝ, но отново изтъква, че КРС следва да изложи обосновка по отношение на необходимостта и ползата за развитието на пазара от предоставянето на тези данни. В противен случай, предприятието апелира задължението да бъде променено, като бъде съобразено и изисквано с годишните въпросници на КРС.

Становище на КРС

КРС изразява несъгласие с мнението на Теленор. Целта на предложеното задължение за предоставяне на информация е ясно обоснована в проекта на анализа. Там КРС е посочила, че информацията се предоставя с оглед осъществяване на контрол за спазване на наложените задължения за ценови ограничения. Необходимостта от предоставяне на информация произтича както от диференцирането на цените за терминиране на повикванията с произход държави в и извън ЕС/ЕИЗ, така и на тези за терминиране на повиквания без CLI. В тази връзка КРС уточнява, че предприятията следва да предоставят справки на всеки шест месеца. Първият шестмесечен период започва да тече, считано от 01.07.2016 г. Справките се предоставят в срок до 10 работни дни от изтичане на съответния период. При поискване от страна на КРС, предприятията представят разбивка на справките по месеци и държави, където е приложимо. В допълнение регулаторът отбелязва, че както в рамките на първата, така и в рамките на втората процедура на

[23] *Открито с Решение на КРС № 356/06.08.2015 г.*

обществено обсъждане на разглеждания съответен пазар заинтересованите страни, с изключение на Теленор, не възразяват срещу предложената мярка.

IV.2. Като не приема аргументите на КРС Теленор, с изключение на някои редакции, поддържа без изменение становището си, представено в рамките на първата процедура на обществено обсъждане на проекта на решение за трети кръг определяне, анализ и оценка на пазара на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на обществени индивидуални телефонни мрежи по отношение на следните части от него:

- *Отсъствие на оценка от ефекта на наложените специфични задължение с предходния (втори) кръг на анализ на същия пазар;*
- *Определяне на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение*
- *Оценка на ефекта от задълженията.*

Становище на КРС

Предвид липсата на нови аргументи КРС поддържа без изменение позициите си, изразени в първия кръг на процедурата по обществено обсъждане на проекта на решение за трети кръг на определяне, анализ и оценка на пазара на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на обществени индивидуални телефонни мрежи, по горепосочените части от становището на Теленор, представени с писмо на дружеството вх. № 12-01-3550//12.09.2015 г.

Б. Становище на Комисията за защита на конкуренцията

С Решение № 730/08.09.2015 г. КЗК се произнесе относно проекта на решение на КРС за анализ и оценка на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.
В своето Решение № 145/25.02.2016 г. КЗК отбелязва, че намесата ѝ в процедурата по съгласуване следва да бъде съсредоточена в частта от дейността, свързана с определяне, анализ и оценка на съответните пазари, с оглед съобразяване с принципите на правото на конкуренцията.
Общият регулатор счита, че КРС се е съобразила с отправената препоръка, по отношение регулирането на цените за терминиране на трафик извън ЕС/ЕИЗ, изразена в Решение № 730/08.09.2015 г. на КЗК като е коригирала проекта на мярката. Според КЗК промяната би спомогнала за осигуряването на ефективна конкуренция на съответните пазари.

Становище на КРС

Видно от представеното становище, в рамките на своите правомощия и компетентност, общият регулатор в областта на конкуренцията напълно подкрепя дефиницията на съответния пазар на едро на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, както и изводите на КРС относно наличието на ефективна конкуренция на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение и съответно липсата на ефективна конкуренция на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

III. Състояние и развитие на българския пазар на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение

В настоящия раздел се разглежда състоянието и развитието на българския пазар на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение за периода 2011 – 2014 г. (2010 г. – последната година от анализирания период 2008 – 2010 г. при втория кръг анализ на пазара на терминиране). Настоящият анализ се основава на събраната и обобщена информация от отчета за дейността по предоставяне на обществена телефонна услуга в определено местоположение през съответната година (представен съгласно Решения на КРС №№ 119/19.01.2012 г., 80/24.01.2013 г., 40/23.01.2014 г. и 23/22.01.2015 г.).

Както вече бе посочено в предходния кръг на анализа[24], въз основа на дефинициите за „Обществена телефонна услуга", „Фиксирана телефонна услуга" и „Повикване"[25] в ЗЕС, КРС счита, че като част от пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, могат да бъдат разглеждани електронни съобщителни услуги, които отговарят на следните характеристики:

1. Обмяната на съобщения се осъществява пряко или непряко (при спазени изисквания за качество на услугата, стандарти и технически спецификации);

2. Мрежата предоставя възможност за осъществяване на национални и международни повиквания;

3. Обмяната на съобщения се осъществява посредством номер или номера от национален или международен номерационен план.

Последното от изредените условия е свързано с възможността за ползване на ограничен ресурс – номера от Националния номерационен план на Република България (ННП), предоставяни от КРС на предприятията, осъществяващи електронни съобщения, след издаване на съответно разрешение.

Съгласно Наредба № 1 от 22 юли 2010 г. за правилата за ползване, разпределение и процедурите по първично и вторично предоставяне за ползване, резервиране и отнемане на номера, адреси и имена[26] (Наредба за номерата), КРС предоставя за ползване на предприятията два типа национално значими номера от ННП – с географски и с негеографски национални кодове за направление.

Обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение за реализиране на входящи и изходящи национални и международни повиквания, се осъществяват посредством национално значими номера с географски код за направление от ННП. Обществени телефонни услуги могат да се предоставят в определено местоположение и чрез услугата „избор на оператор", като за тази цел КРС издава на съответното предприятие разрешение за ползване на код за избор на оператор.

Видовете повиквания, които потенциално всеки краен потребител (домашен или бизнес) би могъл да извърши от определено местоположение на обществена телефонна мрежа, са следните:

- повиквания в рамките на една мрежа (селищни и междуселищни);

[24] *Стр. 164 от Приложението към към Решение на КРС № 1361/31.05.2012 г.*
[25] *ЗЕС, Допълнителни разпоредби, § 1, т. 41, т. 47 и т. 77*
[26] *Обн. ДВ. бр.64 от 17 Август 2010г., изм. ДВ. бр.12 от 8 Февруари 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.74 от 28 Септември 2012г.,* ***изм. и доп. ДВ. бр.28 от 28 Март 2014г.***

- повиквания към други обществени телефонни мрежи, чрез които се предоставят услуги в определено местоположение (селищни и междуселищни);
- повиквания към мобилни наземни мрежи;
- повиквания към мрежи в чужбина;
- повиквания към номера за комутируем достъп до Интернет;
- повиквания с цел пренос на факсимилни съобщения;
- повиквания към негеографски номера от типа 700XYZZZ (за достъп до услугата „персонален номер"), 800XYZZZ (услуги с безплатен достъп), 90XYTZZZ (за достъп до услуги с добавена стойност), кратки номера за спешни повиквания (112 – единен европейски хармонизиран номер за достъп до спешни повиквания, 150 – за достъп до служба „Спешна медицинска помощ", 160 – за достъп до служба „Пожарна безопасност и защита на населението", 166 – за достъп до служба „Полиция"), повиквания към номера 118XX и др.

Чрез закупуване на услугата на едро за генериране на повиквания, конкурентните предприятия могат да предоставят на потребителите на БТК услугата „избор на оператор" за осъществяване на:

- национални (селищни и междуселищни) повиквания;
- повиквания към мобилни наземни мрежи;
- повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги с код 700 за достъп до услугата „персонален номер" и с код 90 за достъп до услуги с добавена стойност;
- международни повиквания.

В допълнение на посоченото по-горе, следва да бъде отбелязано, че за периода обект на настоящия пазарен анализ (2011 – 2014 г.), чрез услугата „избор на оператор", не са осъществявани повиквания към негеографски номера.

След сравнение на взаимозаменяемостта на услугите, предоставяни в определено местоположение чрез номера с географски код за достъп и услугите, предоставяни чрез номера с национален код за достъп до национални негеографски услуги (раздел V, т. 1.2.1.1. и раздел VI, т. 1.2.1.1), КРС стигна до следните заключения:

- Услугите, предоставяни чрез номера с национален код за достъп от типа 8A, 98A или 99x (кодове за достъп до мобилни мрежи) не са част от пазарите на генериране и терминиране на повиквания от/в определено местоположение на обществени телефонни мрежи;

- Услугите, предоставяни с национален код за достъп от типа *700XYZZZ, 800XYZZZ, 90XYTZZZ* (кодове за достъп до национални негеографски услуги), *118XY, 116XYZ* не са част от пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

1. Участници на пазара

Като участници на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, се разглеждат предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги, отговарящи на посочените по-горе характеристики.

„Българска телекомуникационна компания" ЕАД (БТК) е историческото предприятие в България с най-добре развита обществена електронна съобщителна мрежа в национален мащаб (виж т. 2 от настоящия раздел по-долу) и най-голям брой крайни потребители.

Освен БТК, през 2014 г. 37 конкурентни предприятия притежават издадени разрешения за предоставяне на обществени телефонни услуги чрез фиксирана мрежа и/или достъп до обществена телефонна услуга чрез услугата „избор на оператор" От тях 11 са оторизирани да предоставят услугата „избор на оператор".

Към края на 2014 г. конкурентните предприятия, които разполагат с мрежи с национален обхват за предоставяне на достъп на крайни потребители до фиксирана телефонна услуга са: „БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД" ЕАД, „БУЛСАТКОМ" ЕАД, МОБИЛТЕЛ" ЕАД и „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ" ЕАД[27].

В таблица 1 по-долу е представена информация по години за конкурентните предприятия, предприятия, които в периода 2010 – 2014 г. притежават разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера от ННП за осъществяване на обществени електронни съобщения чрез обществена електронна съобщителна мрежа и предоставяне на фиксирана телефонна услуга, и/или разрешение за предоставяне на достъп до обществена телефонна услуга чрез услугата „избор на оператор", както и информация за тези от тях, които са осъществявали дейност чрез предоставяне на посочените услуги на пазара.

[27] Поради преименуване на „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ" ЕАД, считано от 04.11.2014 г. за целите на настоящия анализ всички позования и данни на „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ" ЕАД са относими към „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ" ЕАД

Таблица 1

Справка на конкурентните предприятия, оторизирани да осъществяват дейност по предоставяне на обществена гласова телефонна услуга чрез фиксирана мрежа (чрез географски и/или негеографски номера от ННП) и/или достъп до обществена телефонна услуга чрез услугата "избор на оператор"

Наименование на предприятието	2010 г.		2011 г.		2012 г.		2013 г.		2014 г.	
	Оторизирани[1]	Действащи[2]	Оторизирани	Действащи	Оторизирани	Действащи	Оторизирани	Действащи	Оторизирани	Действащи
	(Брой предприятия)									
Общо:	**26**	**20**	**34**	**18**	**36**	**22**	**39**	**23**	**37**	**24**
"АЙ ТИ ДИ НЕТУЪРК" АД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"669С" ЕООД					⊘		⊘		⊘	☎
"АЛФА ТЕК" ООД							⊘		⊘	
"БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД" ЕАД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"БТК НЕТ" ЕООД	⊘	☎	⊘		⊘		⊘		⊘	
"БУЛСАТКОМ" ЕАД	⊘		⊘		⊘		⊘	☎	⊘	☎
"БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕКОМ И ТЕЛЕВИЗИЯ" АД			⊘		⊘		⊘			
"ВАРНА НЕТ" ООД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"ВЕСТИТЕЛ БГ" АД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"ВИМОБАЙЛ" АД			⊘		⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"ВОЙСКОМ" АД[3]					⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"ГЛОБЪЛ КОМЮНИКЕЙШЪН НЕТ" АД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ" АД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"ЕСКОМ" ООД	⊘		⊘		⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ" АД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"ИНТЕРБИЛД" ООД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘		⊘	
"ИНТЕРУУТ БЪЛГАРИЯ" ЕАД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"ИНФОХЕЛП" ЕООД	⊘		⊘		⊘		⊘			
"ИП ЛЪРЛД КОМЮНИКЕЙШЪНС" ЕООД			⊘		⊘		⊘	☎	⊘	
"КАБЕЛ САТ-ЗАПАД" ООД	⊘		⊘		⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"МОБИЛТЕЛ" ЕАД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"НЕКСКОМ-БЪЛГАРИЯ" ЕАД[4]	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	
"НЕТ 1" ЕООД			⊘		⊘		⊘	☎	⊘	☎
"НЕТ ИС САТ" ЕООД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"НЕТ-КЪНЕКТ ИНТЕРНЕТ" ЕООД			⊘		⊘		⊘		⊘	
"НЕТУЪРКС-БЪЛГАРИЯ" ЕООД			⊘		⊘		⊘		⊘	
"НЕТФИНИТИ" ЕООД/"НЕТФИНИТИ	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"НОВАТЕЛ" ЕООД							⊘		⊘	
"ОРБИТЕЛ" ЕАД[6]	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"РОНХИЛ БЪЛГАРИЯ" ЕООД			⊘							
"СКАТ ТВ" ООД	⊘	☎	⊘	☎	⊘					
"СПЕКТЪР НЕТ" ЕАД[7]	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎				
"ТЕКСБРИДЖ ТЕЛЕКОМ СЪРВИСИЗ" ЕООД[3]			⊘		⊘		⊘		⊘	
"ТЕЛЕДАТА" АД	⊘		⊘		⊘		⊘			
"ТЕЛЕКАБЕЛ" АД			⊘		⊘		⊘		⊘	
"ТЕЛЕКОМ 1" ООД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА" ЕАД							⊘		⊘	☎
"ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ" ЕАД	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎	⊘	☎
"ТЕРА КОМЮНИКЕЙШЪНС" АД[3]			⊘		⊘	☎				
"ТЕРАВОЙС" ЕАД[3]							⊘	☎	⊘	☎
"ТРАНС ТЕЛЕКОМ" АД	⊘		⊘							
"ТРИТЕЛ" ООД							⊘		⊘	
COMPATEL LIMITED							⊘		⊘	
PREMIUM NET INTERNATIONAL S.R.L.					⊘		⊘		⊘	☎
ВОКСБОУН ЕС ЕЙ (VOXBONE S.A./N.V.)	⊘	☎	⊘		⊘		⊘		⊘	

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Забележки:

[1]Предприятия, притежаващи регистрация за предоставяне на услугата през съответната година и разрешение за индивидуално определен ограничен ресурс – номера от ННП.
[2]Предприятия, предоставящи услугата на крайни потребители (абонати) по данни от отчет за дейността им през съответната година (представен съгласно Решения на КРС №№ 119/19.01.2012 г., 80/24.01.2013 г., 40/23.01.2014 г. и 23/22.01.2015 г.).
[3]Предприятието предоставя телефонни услуги само чрез негеографски номера.
[4]Към момента на изготвяне на анализа предприятието не е предоставило отчет за дейността си през 2014 г., съгласно Решение на КРС № 23/22.01.2015 г.
[5]С Решение на КРС № 869/21.11.2013 г. в издаденото на "НЕТФИНИТИ" ЕООД разрешение за номера № 01591/19.11.2009 г., наименованието на дружеството от "НЕТФИНИТИ" ЕООД е изменено на "НЕТФИНИТИ КОМЮНИКЕЙШЪНС" ЕООД; със същото Решение разрешението е прехвърлено от "НЕТФИНИТИ КОМЮНИКЕЙШЪНС" ЕООД на "НЕТФИНИТИ" ЕАД.
[6]През месец октомври 2014 г. "ОРБИТЕЛ" ЕАД се влива в "МОБИЛТЕЛ" ЕАД.
[7]През месец ноември 2012 г. "СПЕКТЪР НЕТ" ЕАД се влива в "МОБИЛТЕЛ" ЕАД.

Конкурентните предприятия, които реално са осъществявали дейност през 2014 г. на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение са 24 (включително „ОРБИТЕЛ” ЕАД, което след вливането си в „МОБИЛТЕЛ” ЕАД през месец октомври 2014 г. прекратява дейността си).

Две от действащите през 2014 г. предприятия предоставят услуги само чрез негеографски номера от ННП за достъп до услуги с добавена стойност („ВОЙСКОМ” АД и „ТЕРАВОЙС” ЕАД).

В резултат от общия брой активни предприятия, предприятията, които предоставят достъп на крайни потребители до фиксирана телефонна услуга чрез географски номера от ННП, вкл. чрез услугата „избор на оператор” ,през 2014 г. наброяват 23[28]. От тях 4 предоставят услугата „избор на оператор”, като към момента на изготвяне на анализа 2 от предприятията вече са преустановили предоставянето на тази услуга („669С” ЕООД и „ОРБИТЕЛ” ЕАД). По данни от представената в КРС информация за отчет на дейността през 2014 г. „АЛФА ТЕК” ООД, „БТК НЕТ” ЕООД, „ИНТЕРБИЛД” ООД, „ИП ЛЪРЛД КОМЮНИКЕЙШЪНС” ЕООД, „НЕТ-КЪНЕКТ ИНТЕРНЕТ” ЕООД, „НЕТУЪРКС-БЪЛГАРИЯ” ЕООД, „НОВАТЕЛ” ЕООД, „ТЕКСБРИДЖ ТЕЛЕКОМ СЪРВИСИЗ” ЕООД, „ТЕЛЕКАБЕЛ” АД, „ТРИТЕЛ” ООД, COMPATEL LIMITED и „ВОКСБОУН ЕС ЕЙ (VOXBONE S.A./N.V.)” през 2014 г. не са предоставяли услуги чрез географски и/или негеографски номера от ННП на крайни потребители.

Към момента на изготвяне на анализа „НЕКСКОМ-БЪЛГАРИЯ” ЕАД не е предоставило отчет за дейността си през 2014 г., съгласно Решение на КРС № 23/22.01.2015 г.

В сравнение с 2010 г., през 2014 г. на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение има 16 нови предприятия („АЛФА ТЕК” ООД, „669С” ЕООД, „ВИМОБАЙЛ” АД, „ВОЙСКОМ” АД, „ИП ЛЪРЛД КОМЮНИКЕЙШЪНС” ЕООД, „НЕТ 1” ЕООД, „НЕТ-КЪНЕКТ ИНТЕРНЕТ” ЕООД, „НЕТУЪРКС-БЪЛГАРИЯ” ЕООД, „НОВАТЕЛ” ЕООД, „ТЕКСБРИДЖ ТЕЛЕКОМ СЪРВИСИЗ” ЕООД, „ТЕЛЕКАБЕЛ” АД, „ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА” ЕАД, „ТЕРАВОЙС” ЕАД, „ТРИТЕЛ” ООД, COMPATEL LIMITED и PREMIUM NET INTERNETIONAL S.R.L.), от които 7 осъществяват дейност през 2014 г., като от

[28] Включително БТК и „ОРБИТЕЛ” ЕАД.

началото на 2015 г. до момента на изготвяне на анализа 1 от тези предприятия е преустановило своята дейност на пазара[29]. В рамките на периода 2011 – 2014 г. общо 9 предприятия са напуснали пазара („БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕКОМ И ТЕЛЕВИЗИЯ" АД, „ИНФОХЕЛП" ЕООД, „ОРБИТЕЛ" ЕАД, „РОНХИЛ БЪЛГАРИЯ" ЕООД, „СКАТ ТВ" ООД, „СПЕКТЪР НЕТ" ЕАД, „ТЕЛЕДАТА" АД, „ТЕРА КОМЮНИКЕЙШЪНС" АД и „ТРАНС ТЕЛЕКОМ" АД, като две от тях, поради вливане в „МОБИЛТЕЛ" ЕАД („СПЕКТЪР НЕТ" ЕАД през 2012 г. и „ОРБИТЕЛ" ЕАД през 2014 г.). От началото на 2015 г. до момента на изготвяне на анализа още 1 предприятие („АЛФА ТЕК" ООД) е прекратило регистрацията си[30].

В заключение, от представената по-горе информация за участниците на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, може да бъде направен изводът, че за периода 2010 – 2014 г. се наблюдават следните тенденции:

- Налице е ръст, както при броя на предприятията, регистрирали намерения или получили разрешения за осъществяване на дейност на пазара на електронни съобщителни услуги (с 46,15%), така и при реално осъществяващите дейност на пазара (с 25,00%);

- Освен БТК, четири от конкурентните предприятия в България разполагат с мрежи с национален обхват за предоставяне на достъп на крайни потребители до фиксирана телефонна услуга;

- На пазара има 16 нови предприятия, 7 от които осъществяват дейност (за периода 2008 – 2010 г. броят на новонавлезлите предприятия е 9, като 4 от тях са действащи);

- Броят на оторизираните предприятия за предоставяне на достъп до гласова телефонна услуга чрез услугата „избор на оператор" остава непроменен – 11, но броят на предприятията, които предоставят услугата намалява от 7 на 4 (спад от 42,86%). Към момента на изготвяне на анализа броят на тези предприятия е едва 2;

- Продължава процесът на консолидация на пазара – предприятия „СПЕКТЪР НЕТ" ЕАД и „ОРБИТЕЛ" ЕАД се вливат последователно в „МОБИЛТЕЛ" ЕАД през 2012 г. и 2014 г.

[29] *Съгласно подадено заявление с вх. № 18-00-8/03.02.2015 г. предприятие "669С" ЕООД се отказва от предоставения му код за достъп до услугата "избор на оператор".*
[30] *Съгласно подадено заявление с вх. № 12-01-1231/19.03.2015 г. е прекратено действието на разрешение № 01923/12.12.2013 г. за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера, издадено на предприятие "АЛФА ТЕК" ООД (Решение на КРС № 147/02.04.2015 г.)*

2 Инфраструктура и взаимното свързване на обществени телефонни мрежи

2.1. Обществена електронна съобщителна мрежа на БТК и взаимно свързване между мрежата на БТК и мрежите на конкурентните предприятия

В предходния кръг на пазарния анализ бе установено, че БТК вече е изградила високоскоростна, изцяло IP-базирана опорна преносна мрежа от следващо поколение. Разположените в опорната мрежа пакетни комутатори и маршрутизатори изпълняват функциите по насочването на гласовия и сигнализационен трафик между комутационните съоръжения в мрежата. Продължава да е в сила условното разделяне на IP-базираната опорна мрежа на БТК на две логически йерархични нива. На горното логическо йерархично ниво логическите функции по управление на трафика в мрежата се изпълнява от три програмни комутатора (Soft Switch), разположени в градовете София, Варна и Пловдив. Програмните комутатори управляват маршрутизацията на повикванията в мрежата на базата на разпределено обслужване (в три зони) по географски кодове за направление (географски NDC). Това ниво включва и намиращите се в тези населени места медийни шлюзове (Universal Media Gateways, UMG), посредством които се реализира взаимно свързване с мрежата на БТК в определените от предприятието минимум три броя точки на взаимно свързване.

На долното логическо йерархично ниво са разположени още 24 медийни шлюза в останалите областни центрове на страната (Благоевград, Бургас, Велико Търново, Видин, Враца, Габрово, Добрич, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Перник, Плевен, Разград, Русе, Силистра, Сливен, Смолян, Стара Загора, Търговище, Хасково, Шумен и Ямбол).

Продължава да е валидно заключението от Приложението[31] към Решение № 1361/31.05.2012 г. на КРС (раздел VII, т. 6.4.1.1 и т. 6.4.2.1), че медийните шлюзове могат да се приемат като крайни мрежови съоръжения на IP-базираната опорна мрежа на БТК, т.е. като съоръжения, определящи границата между опорната и абонатната част на мрежата и като мрежови съоръжения, чрез които се реализира взаимно свързване с мрежата на БТК. Предвид развитието на опорната мрежа на БТК, взаимното свързване с мрежата му се осъществява именно чрез медийните шлюзове, като отпадна необходимостта от разпределяне на точките на взаимно свързване на локални и регионални. Освен това, поради неприложимостта на трите сегмента на взаимно свързване (локален, единичен и двоен), характерни за йерархично изградена TDM мрежа, те са редуцирани до два (локален и национален) въз основа на посочената по-горе логическа йерархия на управление на трафика в мрежата на предприятието. Следва да бъде отбелязано, че определянето на сегментите е основано на географските кодове, обслужвани от всеки от медийните шлюзове, които са подробно определени в Решение № 1361/31.05.2012 г. на КРС. Като следствие, взаимното свързване между мрежата на БТК и мрежите на другите участници на пазара се осъществява в следните сегменти:

- локален сегмент – който се прилага за генериране/терминиране на повиквания с географски кодове, обслужвани от съответен медиен шлюз, към който е организирана точката на взаимно свързване, като този сегмент обедини локален и единичен сегмент, характерни за йерархичното TDM взаимно свързване;

[31] *Определяне, анализ и оценка на пазарите на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи*

• национален сегмент – който се прилага за генериране/терминиране на повиквания с географски кодове, които не се обслужват от медийния шлюз, към който е организирана точката на взаимно свързване, като този сегмент отговаря на двоен сегмент, характерни за йерархичното TDM взаимно свързване.

Взаимното свързване на мрежата на БТК с мрежите на другите участници на пазара се осъществява все още при използване на сигнализацията по общ канал № 7 (CCS7).

През разглеждания период (2011 – 2014 г.) при взаимното свързване с мрежата на БТК е отбелязана тенденция на намаление на реално използвания брой точки на взаимно свързване (ТВС). Въз основа на информацията, представена в КРС с индивидуалните договори за взаимно свързване и тяхното изменение, към момента само три предприятия[32] имат ТВС с мрежата на БТК в 10 и повече областни центрове, а останалите – в максимум 4 областни центъра. Всички новонавлезли предприятия на пазара след 2010 г. са реализирали взаимно свързване в поне 1 ТВС с мрежата на БТК.

2.2. Мрежи на конкурентните предприятия и взаимно свързване между техните мрежи

През разглеждания период след изготвянето на предишния пазарен анализ, няма промяна в начина, по който конкурентните предприятия предоставят обществени телефонни услуги в определено местоположение, а именно чрез изградените IP-базирани мрежи от следващо поколение.

Управлението на трафика в мрежите им се осъществява посредством програмни комутатори (Soft Switch). За осигуряване на взаимно свързване към други електронни съобщителни мрежи се използват медийни шлюзове (media gateway), разположени в точките на присъствие на предприятията, към които се реализира взаимното свързване. Като правило, конкурентите на БТК свързват фиксираните си мрежи само в една точка на взаимно свързване. Най-често използваните от тях протоколи за взаимно свързване са SIP и H.323. При осъществяване на взаимно свързване с мрежите на мобилните предприятия се използва система за сигнализация по общ канал № 7 (CCS7). Едно от предприятията, предоставящо телефонни услуги в определено местоположение чрез мобилната си мрежа, също предлага взаимно свързване с използване на протокол SIP.

2.3. Преход към взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP взаимно свързване)

С Решение № 1361/31.05.2012 г. КРС определи задължение на предприятията със значително въздействие на пазари 2 и 3, съгласно Приложението към Препоръка 2007/879/ЕО за съответните пазари, да предоставят взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP). С оглед постигане на оперативна съвместимост между услугите на национално ниво, всички аспекти на процеса по преминаване към IP взаимно свързване бяха обсъдени в рамките на консултативна структура, с участието на КРС и заинтересованите предприятия.

С Решение № 13/10.01.2013 г. на КРС бяха определени „Правила за осъществяване на дейността на консултативната структура по въпросите на взаимното свързване, базирано на интернет протокол (IP)" (правила). Съобразно правилата, бяха проведени четири срещи на консултативната структура, на които бяха обсъдени основни въпроси, свързани с осъществяването на IP взаимно свързване, като протоколи и версии на протоколите за сигнализация, мрежови елементи, чрез които се осъществява взаимното свързване и капацитет на линиите за взаимно свързване, оптимален брой точки на взаимно свързване,

[32] … (*търговска тайна)*

описание на услугите и възможности за поддържане на услуги като пренос на факсимилни съобщения, CLIP, CLIR, пренасочване на повикванията и др. Дискутирани бяха и осигуряване на качество на услугите от край до край, приложими стандарти, препоръки и технически спецификации, както и срока на преход към и на въвеждане на IP взаимно свързване.

Работата на консултативната структура приключи с изготвяне на обща позиция на база на постъпилите становища и протоколите от проведените срещи. Въз основа на общата позиция, с Решение № 798/18.12.2014 г., КРС прие проект на решение за определяне на изискванията и сроковете за предоставяне на взаимно свързване, базирано на интернет протокол и откри процедура за общественото му обсъждане. Със свое Решение № 270/17.06.2015 г., КРС прие резултатите от проведеното обществено обсъждане и окончателен проект на решение, който бе нотифициран пред ЕК. По отношение на задължените предприятия по Решение № 1361/31.05.2012 на КРС, в проекта са определени основните и допълнителни услуги, които ще се предоставят при IP взаимно свързване, условията за осигуряване на сигурността и целостта на взаимно свързаните мрежи, изискванията към интерфейса „мрежа-мрежа" и към качеството на предоставяните услуги, както и за договаряне и следене на параметрите за качество, някои приложими стандарти и др. Проектът регламентира 01.01.2017 г. като срок за ефективно изпълнение на задължението за предоставяне на IP взаимно свързване. Предвиден е и срок до 01.03.2016 г. задължените предприятия да публикуват на страниците си в интернет условията за предоставяне на IP взаимно свързване, а БТК да внесе типово предложение за взаимно свързване с включени условия за предоставяне на взаимно свързване базирано на интернет протокол.

Проектът предвижда определените от КРС изисквания да се прилагат единствено за нови заявки за точки на взаимно свързване. Изграденото взаимно свързване се променя само по искане на някоя от страните по индивидуален договор за взаимно свързване.

В рамките на периода за нотификация ЕК не представи бележки по чл. 7а от Рамковата директива и КРС прие окончателно Решение № 355/06.08.2015 г. за определяне на изискванията за изпълнение на задълженията за предоставяне на взаимно свързване, базирано на интернет протокол от предприятията по Решение № 1361/31.05.2012 г. на КРС. Следва да бъде отбелязано, че новонавлезлите на пазара предприятия, посочени в раздел IV, т. 1 по-долу, не са адресати на Решение № 1361/31.05.2012 г. Независимо от това, те използват протокол SIP при взаимното си свързване, когато това се допуска от страната по договора, и таксуват цените за терминиране, определени в Решение № 1361/2012 г.

3. Развитие на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение

В резултат на изготвените пазарни анализи от втори кръг, с Решение № 1361/31.05.2012 г. КРС определи пазарите на едро за генериране и терминиране на повиквания от/в определено местоположение на обществени телефонни мрежи (пазари 2 и 3 съгласно Препоръка 2007/879/ЕО), като съответни и подлежащи на ex-ante регулиране, както и предприятията със значително въздействие върху тях.
Както вече бе посочено и при предходния кръг на анализа, пазарите на едро за генериране и терминиране на повиквания от/в определено местоположение на обществени телефонни мрежи са тясно свързани с пазарите на дребно за обществено достъпни телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, тъй като осъществяването на повиквания от страна на крайните потребители не би могло да бъде осъществено без участието на услугите на едро – генериране и терминиране. В тази връзка, в т. 3.1., т. 3.2., т. 3.3. и т.

3.4. по-долу КРС разглежда състоянието и тенденциите на развитие при броя на фиксираните телефонни постове, приходите от предоставяне на фиксирани телефонни услуги, динамиката на относителните дялове на предприятията, предоставящи обществени телефонни услуги в определено местоположение и цени.

3.1. Фиксирани телефонни постове

Към края на 2014 г. броят на фиксираните телефонни постове в страната е 1 743 759. Данните, с които КРС разполага, показват, че след отчетения ръст от 5,3% през 2011 г. спрямо предходната година, за периода 2011 – 2014 г. се регистрира трайна тенденция на намаление при броя на фиксираните телефонни постове у нас. Отчетеният спад в края на 2014 г. спрямо 2010 г. е в размер на 16,91%[33], а спрямо 2011 г. е с 21,09%.

Посоченият спад в броя на фиксираните телефонни постове в България намира най-сериозно отражение върху броя на постовете на историческото предприятие БТК, като от данните, представени на фигура 1 по-долу се вижда, че за периода 2010 – 2014 г. неговите постове непрекъснато намаляват. Общият спад за посочения период е с 33,55%.

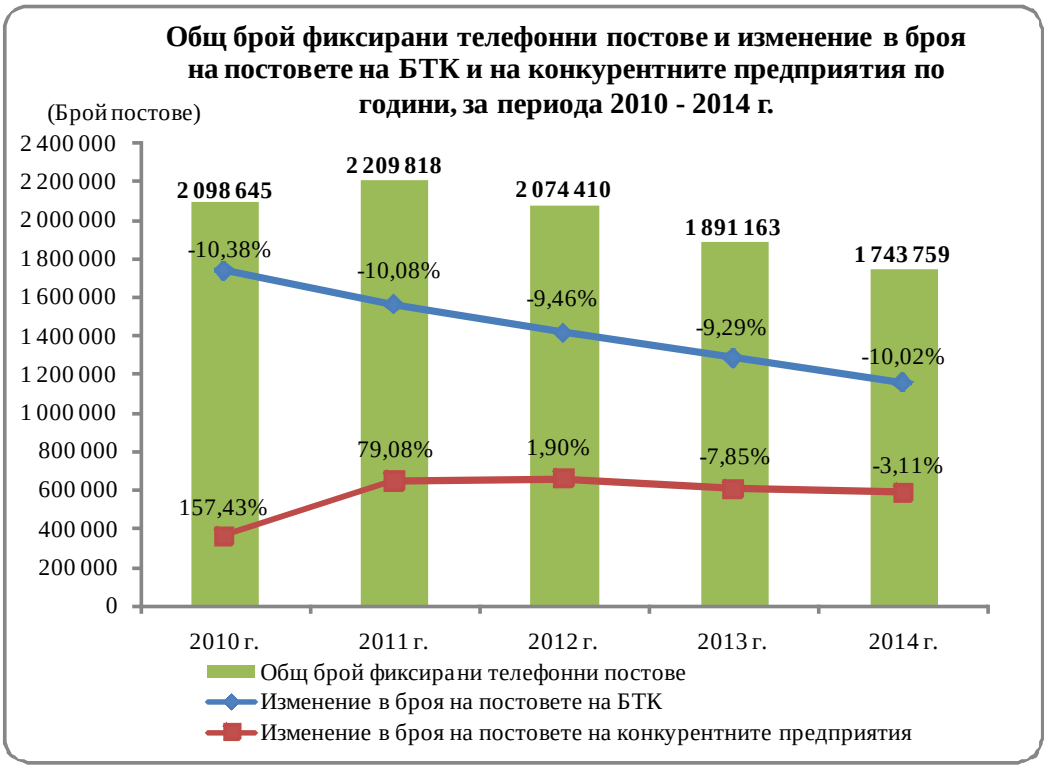

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 1

Броят на фиксираните телефонни постове при конкурентните предприятия като цяло бележи ръст за разглеждания период в размер на 62,91%. Той се дължи преди всичко на бързото развитие на фиксираните гласови услуги, предоставяни от „МОБИЛТЕЛ" ЕАД (МОБИЛТЕЛ) и „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ" ЕАД (ТЕЛЕНОР) чрез мобилна мрежа с национално покритие, както и на услугите, предоставяни чрез кабелната мрежа с национално покритие от „БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД" ЕАД (БЛИЗУ). За периода 2010 – 2014 г. отчетеният ръст в броя на постовете при МОБИЛТЕЛ е съответно с 89,28%, при ТЕЛЕНОР със 77,20% и с 31,59% при БЛИЗУ. Посочените 3 предприятия са

[33] *Данните за 2010 г. са актуализирани след изготвяне на анализа от втори кръг.*

основните конкуренти на БТК, с оглед на факта, че индивидуалните пазарни дялове на останалите конкурентни предприятия, изчислени на база брой постове, към края на 2014 г., са под 1%.

Независимо от посочения ръст в броя на постовете на конкурентните предприятия, видно от данните на фигура 1 по-горе, пониженото търсене на фиксирани телефонни услуги от страна на потребителите се отразява негативно и върху броя на техните постове, като през последните две години при тях също е налице спад, съответно със 7,85% за 2013 г. и с 3,11% за 2014 г.

На фигура 2 е представена информация за относителния дял на телефонните постове на БТК и на конкурентните предприятия, в общия брой на фиксираните телефонни постове в страната за периода 2010 – 2014 г.

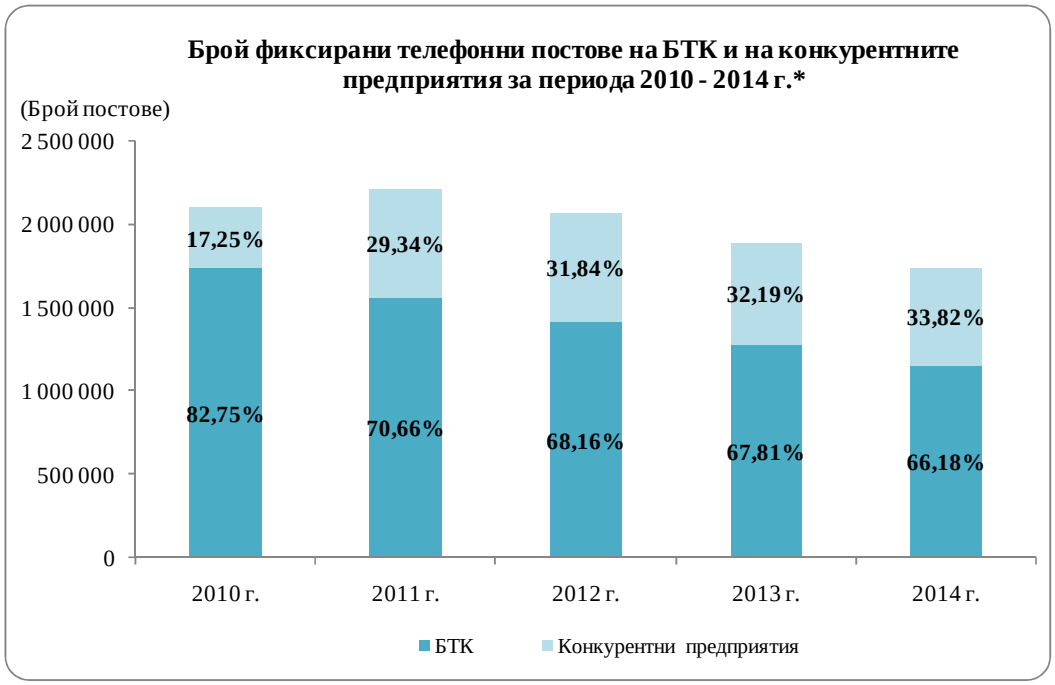

**Данните за 2010 г. са актуализирани след провеждане на предходния кръг на пазарния анализ.*

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 2

На фона на регистрираната низходяща тенденция при броя на фиксираните телефонни постове в страната, конкурентните предприятия упражняват все по-голям натиск върху историческото предприятие на пазара на фиксирани телефонни услуги. В резултат, макар и бавно (средно с 4% на година), делът на постовете им непрекъснато се увеличава и към края на 2014 г. достига 33,82% (фигура 2). За периода 2010 – 2014 г. се наблюдава най-значителен ръст при броя на постовете на ТЕЛЕНОР (с почти 8 процентни пункта), следван от МОБИЛТЕЛ (с почти 6 процентни пункта) и БЛИЗУ (с почти 3 процентни пункта). Отчетеният спад в дела на постовете на историческото предприятие за посочения период е в размер на почти 17 процентни пункта.

Представените на фигура 3 данни показват, че липсва интерес от страна на потребителите и към услугата „избор на оператор", което предопределя и отчетения по-горе спад (в т. 1.) в броя на предприятията, които я предоставят.

Независимо от регулаторната намеса и наложените с Решение № 1361/31.05.2012 г. ценови ограничения на БТК на пазара на едро за генериране на повиквания от определено местоположение, при услугата „избор на оператор" също е налице трайна тенденция на спад в броя на потребителите. Данните показват, че спрямо 2010 г. броят на потребителите на услугата намалява с 99,13%, като към края на 2014 г. тя се използва едва от 32 потребителя.

Също така, в рамките на разглеждания период (2011 – 2014 г.) нито едно от конкурентните предприятия не се е възползвало от възможността за предоставяне на достъп на дребно до обществени телефонни услуги в определено местоположение чрез наемане на абонатни линии на едро (wholesale line rental - WLR) или чрез закупуването на необвързан достъп до абонатната линия.

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 3

Фигура 4 представя сравнение на изменението на фиксираната телефонна плътност (по население и домакинства) за периода 2010 – 2014 г.

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 4

Отчетената низходяща тенденция в броя на фиксираните телефонни постове за периода 2011 – 2014 г. обуславя трайна тенденция на намаление и при показателя „фиксирана телефонна плътност" (спад с почти 6 процентни пункта по население и с 13,63 процентни пункта по домакинства). Към края на 2014 г. показателят фиксирана телефонна плътност по домакинства възлиза на 48,04%, което показва, че по-малко от половината от домакинствата в страната имат фиксиран телефон. За сравнение, в края на 2010 г. 59,13% от домакинствата са имали фиксиран телефон[34].

Наблюдаваният спад в броя на потребителите на фиксирана телефонна услуга у нас е в резултат от все по-слабия интерес на домакинствата към нея и тенденцията все по-голяма част от тях да я заменят с мобилна услуга. По данни от извършено проучване на Eurobarometer, публикувано през март 2014 г.[35] (фигура 15, Раздел V, т. 1.2.1.1. от документа), за периода декември 2011 – януари 2014 г. се наблюдава ръст от 12 процентни пункта при домакинствата в страната, които използват само мобилна гласова услуга и спад от 9 процентни пункта при тези, които използват фиксирана услуга (домакинства, използващи както само фиксирана, така и комбинация от фиксирана и мобилна гласова услуга).

По данни на КРС, към 31.12.2014 г. показателят „мобилна телефонна плътност" възлиза на 137,1%. Данните за обема на изходящия трафик показват, че за периода 2010 – 2014 г. трафикът от фиксирани телефонни мрежи намалява с 37,57%, докато този от мобилни мрежи нараства с 22,84%. Факторът, който в значителна степен допринася за отлива на потребители от фиксирана телефонна услуга и води до ръст в потреблението на мобилната, е наличието на все по-изгодни за потребителя абонаментни планове на пазара, в които предприятията, предоставящи мобилни телефонни услуги предлагат все повече

[34] *Показателят проникване по население е изчислен въз основа на данни на НСИ: http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/Pop_6.1.1_Pop_DR.xls; показателят проникване сред по домакинства е изчислен въз основа на данни за брой на обикновените домакинства (3 005 589) от „Преброяване на населението и жилищния фонд към 01.02.2011 г." на НСИ.*

[35] *Special Eurobarometer 414, „E-Communications and Telecom Single Market Household Survey": http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_419_400_en.htm#414*

минути за разговор извън рамките на мрежата си (off-net), както и минути за разговор към фиксираните мрежи на своите конкуренти в страната и към мрежи в чужбина. В резултат, по данни на КРС за периода 2010 – 2014 г. е налице ръст от 102,03% при изговорените минути от мобилни към други мобилни мрежи (off-net) в страната и ръст от 3,73% при изговорените минути от мобилни към фиксирани мрежи (вкл. в рамките на собствената фиксирана мрежа). Изговорените минути от мобилни мрежи към мрежи в чужбина нарастват, съответно с 1,21%.

Данните, с които КРС разполага показват, че на фона на все по-слабия интерес от страна на потребителите към фиксираната телефонна услуга, предлагането ѝ в пакет с други електронни съобщителни услуги[36] има ключова роля за конкуренцията между предприятията на пазара на гласови услуги в определено местоположение - броят на абонатите, които към края на 2014 г. използват фиксирана телефонна услуга в пакет с други електронни съобщителни услуги, е 551 621, което представлява с 40,24% повече спрямо 2010 г. Независимо от отчетения ръст обаче, видно от данните на фигура 5 по-долу, низходящата тенденция в броя на потребителите на фиксирана телефонна услуга у нас се отразява негативно и върху броя на абонатите, ползващи услугата в пакет, като е налице спад в размер на 12,57% през 2014 г. спрямо 2011 г.

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 5

Броят на предприятията, които през 2014 г. предоставят пакетни услуги с фиксирана телефонна услуга на пазара е 11, което представлява с 1 предприятие повече спрямо 2010 г. Към края на 2014 г. делът на абонатите, използващи фиксирана телефония в пакет с други електронни съобщителни услуги, спрямо общия брой абонати на фиксирана телефонна услуга достига 31,63%, като е налице ръст от почти 13 процентни пункта за периода 2010 – 2014 г. Посоченият ръст се дължи на увеличение от над 2 пъти

[36] *Пакетната услуга включва две или повече електронни съобщителни услуги (фиксирана гласова услуга, мобилна гласова услуга, фиксиран достъп до интернет, мобилен достъп до интернет, телевизия и други), предлагани от дадено предприятие заедно (с обща цена).*

при броя на абонатите на пакетни услуги с фиксирана телефония на конкурентните предприятия, чийто пазарен дял на база брой абонати на пакетни услуги с фиксирана телефонна услуга достига 92,44% към края на 2014 г. (фигура 6).

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 6

Лидер по брой абонати на пакетни услуги с фиксирана телефонна услуга през 2010 г. е БТК, но за периода 2011 – 2014 г. историческото предприятие е изместено на трето място от МОБИЛТЕЛ и БЛИЗУ, които взети заедно, към края на 2014 г. обслужват почти 91% от абонатите на пакети с фиксирана телефония у нас. Посочените данни показват, че БТК е обект на сериозен конкурентен натиск от страна на конкурентните предприятия, както на пазара на фиксирани телефонни услуги, така и в сегмента, свързан с предоставяне на пакетни услуги с фиксирана телефония.

Фигура 7 по-долу представя данни за структурата на абонатите по видове пакетни услуги с включена в тях фиксирана гласова услуга. За периода 2010 – 2014 г. най-използвана от потребителите е пакетната услуга с фиксирана и мобилна гласова услуга, следвана от пакетната услуга с включени фиксирана гласова услуга, фиксиран достъп до интернет и телевизия.

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 7

Пакетни услуги с фиксирана и мобилна гласова услуга на пазара се предлагат от две предприятия - МОБИЛТЕЛ и БТК, като за периода 2010 – 2014 г. абсолютен лидер по брой потребители на пакетната услуга е МОБИЛТЕЛ - към края на 2014 г. делът на абонатите, на които историческото предприятие предоставя посочената пакетна услуга е под 2%.

Данните, представени на фигура 7 показват, че през 2014 г. пакетите, в които се комбинират фиксирана и мобилна гласова услуга (двойни, тройни и четворни пакети) се използват от 69,04% от общия брой абонати на пакети с фиксирана гласова услуга у нас и от 21,84% от общия брой на абонатите на фиксирана гласова услуга. В рамките на разглеждания период 2010 – 2014 г. се наблюдава ръст и при двата показателя, съответно с 19 и с 13 процентни пункта.

Относителният дял на абонатите, които използват пакетни услуги с включена в тях фиксирана и мобилна услуга показва, че към края на 2014 г. поне 1/5 от абонатите на фиксирана гласова услуга в страната възприемат фиксираната и мобилната гласови услуги като взаимно допълващи се.

КРС счита, че отчетеният ръст в броя на абонатите, използващи фиксирана телефонна услуга в пакет с други електронни съобщителни услуги, както и наблюдавания ежегоден ръст в броя на потребителите на електронни съобщителни услуги в пакет показва, че изграждането на собствена абонатна мрежа, чрез която конкурентните предприятия предоставят конвергентни услуги е печеливша стратегия, която има определяща роля за конкурентоспособността им както на пазара на фиксирани телефонни услуги, така и на пазара на обществени електронни съобщения като цяло. Според КРС това обстоятелство предопределя до голяма степен и посочения по-горе спад в търсенето на услуги на едро за генериране на повиквания, както и липсата на такова по отношение ползването на абонатни линии под наем на едро и закупуването на необвързан достъп до абонатната линия.

Следващата фигура показва броя на пренесените номера във фиксирани мрежи за периода 2010 – 2014 г. Услугата преносимост на номера, позволява по всяко време потребителите да запазят своя телефонен номер и да изберат съответен абонаментен план на даден фиксиран оператор, който най-добре отговаря на техните нужди. Видно от данните, броят на потребителите, които се възползват от услугата, се увеличава с всяка изминала година и към края на 2014 г. са пренесени 342 314 номера, което е с 81,25% повече в сравнение с пренесените номера през 2010 г. Това от една страна свидетелства за гъвкавостта и свободата, които тази услуга носи на крайните потребители при избор на доставчик на фиксирана телефонна услуга, а от друга тази тенденция би дала отражение върху развитието на пазара на дребно на фиксирани телефонни услуги, по отношение на атрактивността на предлаганите оферти с оглед привличане на потребителите на конкурентите, а оттам преразпределяне на дяловете.

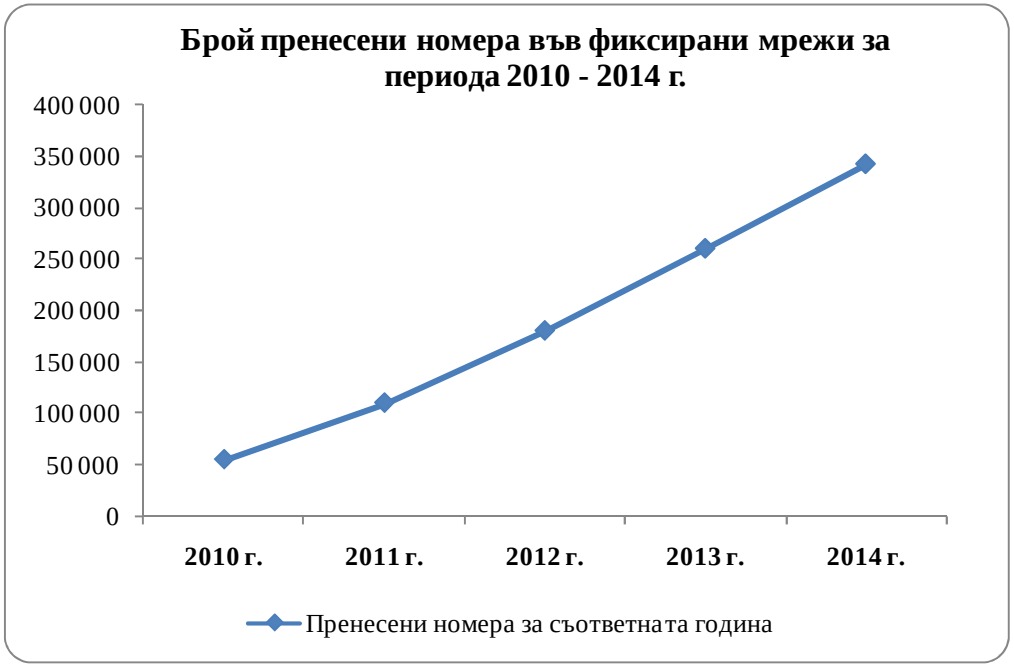

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 8

Въз основа на всички представени по-горе данни за периода 2010 – 2014 г. относно състоянието и тенденциите на развитие при броя на фиксираните телефонни постове/броя на абонатите, използващи фиксирана гласова услуга, КРС стигна до следните заключения:

- Интересът на потребителите към фиксираните телефонни услуги у нас бележи трайна тенденция на намаление, в резултат на конкурентния натиск от страна на мобилните телефонни услуги;

- За периода 2010 – 2014 г. се наблюдава тенденция към намаляване на пазарния дял на историческото предприятие, изчислен на база брой постове, за сметка на конкурентите на пазара, чиито дял нараства с почти 17 процентни пункта;

- Независимо от регулаторната намеса и наложените ценови ограничения на БТК на пазара на едро за генериране на повиквания от определено местоположение липсва интерес от страна на потребителите към услугата „избор на оператор” и нейното съществуване на пазара е символично;

- Предоставянето на пакетни услуги с включена в тях фиксирана телефонна услуга има ключова роля за задържане на потребители при фиксираните телефони услуги. Това обстоятелство обуславя до голяма степен навлизането на конкурентните предприятия на пазара на фиксирани телефонни услуги чрез изграждане на собствена абонатна мрежа за предоставяне на конвергентни услуги и липсата на търсене на услуги на едро за генериране на повиквания, ползването на абонатни линии под наем на едро и закупуването на необвързан достъп до абонатната линия;

- Най-използваните пакетни услуги с фиксирана гласова услуга у нас са тези, при които фиксираната гласова услуга се комбинира с мобилна. Това показва, че за тези абонати (почти 22% от абонатите на фиксирана гласова услуга през 2014 г.) двете услуги са взаимно допълващи се;

- Конкурентните предприятия упражняват сериозен конкурентен натиск върху историческото предприятие в сегмента от пазара, свързан с предоставяне на пакетни услуги с фиксирана гласова услуга;

- Изграждането на собствени абонатни мрежи от страна на конкурентните предприятия е печеливша стратегия не само по отношение на пазара на фиксирани телефонни услуги, но има определяща роля и за развитието на бизнеса им по предоставяне на обществени електронни съобщителни услуги като цяло;

- На пазара на фиксирани телефонни услуги се наблюдава значителен ръст в броя на пренесените номера (с 81,25%), което свидетелства за гъвкавостта и свободата, които тази услуга носи на крайните потребители при избор на доставчик на фиксирана телефонна услуга, както и за подобряване ефективността на конкуренцията на пазара на дребно на фиксирани телефонни услуги;

- Броят на телефонните постове на историческото предприятие продължава да бъде най-голям (два пъти по-голям от този на всички конкурентни предприятия взети заедно), което се предопределя от конкурентното предимство, произтичащо от мрежата на БТК, чиято големина дава по-големи възможности да бъдат осъществявани повиквания от/към мрежата на предприятието.

3.2. Приходи

Устойчивата тенденция на спад в приходите от предоставяне на фиксирани телефонни услуги[37] продължава и през 2014 г., като те възлизат на 223 млн. лв. (фигура 9), което представлява намаление с почти 44% спрямо 2010 г.

[37] *Приходите от предоставяне на фиксирани телефонни услуги включват: приходи от предоставяне на достъп (такси за откриване на телефонни постове и месечен абонамент, вкл. частта на приходите от месечен абонамент, отнасящи се до фиксирана телефонна услуга, ползвана в пакет с други електронни съобщителни услуги); приходи от реализирани повиквания (национални и международни разговори, вкл. приходи от пакетни услуги), приходи на едро (транзит, терминиране и генериране) и други приходи (физическа реализация на взаимно свързване и други нетрафични приходи).*

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 9

Отчетеният спад в обема на приходите от фиксирани телефонни услуги се дължи както на намаляващия интерес на потребителите към фиксираните телефонни услуги (вж. т. 3.1 от настоящия раздел), така и на понижаване на цените на едро за терминиране (за периода 2010 – 2014 г. е налице трайна тенденция на спад в общия обем на приходите от терминиране, като при историческото предприятие намалението е с 86,61%, а при конкурентните предприятия с 35,60%).

На фигура 10 е показана тенденцията на плавно намаляване на относителния дял на приходите от фиксирани услуги в общия обем на пазара на електронни съобщения в България. Към края на 2014 г. делът на приходите от фиксирани телефонни услуги намалява почти с 4 процентни пункта спрямо 2010 г., като съставлява 8,81% от общия обем на пазара на електронни съобщения[38]. За сравнение, през 2010 г. делът на приходите от фиксирани телефонни услуги в общия обем на пазара е 12,57%[39].

[38] *Общият обем на пазара на електронни съобщения включва приходите от гласови телефонни услуги (фиксирани, мобилни и други гласови услуги), услуги за предоставяне на линии под наем, услуги за пренос на данни и/или достъп до интернет, услуги за разпространение на радио и/или телевизионни програми, пакетни услуги и други електронни съобщителни услуги*

[39] *Данните за 2010 г. са актуализирани след приемане на анализа, съгласно Решение на КРС № 1361/31.05.2012 г.*

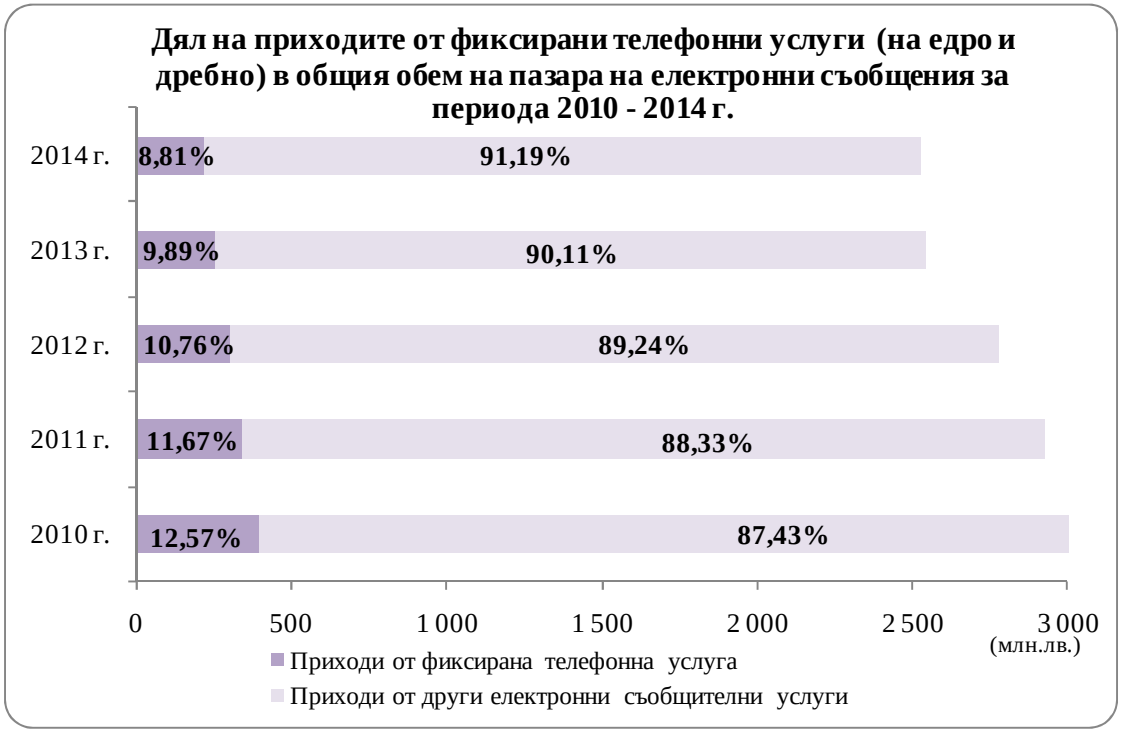

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 10

В сравнение с 2010 г. (края на периода на втория пазарен анализ) през 2014 г. не се наблюдава значителна промяна в структурата на приходите от фиксирани телефонни услуги на историческото предприятие. При конкурентните предприятия се наблюдава промяна в структурата на приходите, като в сравнение с 2010 г. през 2014 г. приходите от национален трафик на дребно заемат третия по големина дял от общия обем на приходите от фиксирани телефонни услуги на едро и дребно (фигура 11), отстъпвайки втората позиция на приходите от транзит.

За периода 2010 – 2014 г. основна част от приходите на БТК и на конкурентните предприятия продължават да заемат приходите от достъп[40]. За 2014 г. делът на тези приходи при БТК е 74,12%, а при конкурентните предприятия – 56,55% (фигура 11). За сравнение, през 2010 г. делът на приходите от достъп при БТК е 65,45%, а при конкурентните предприятия – 40,78%.

Високият дял на приходите от достъп в структурата на приходите на историческото и конкурентните предприятия се дължи основно на политиката им през последните години да предлагат на потребителите си абонаментни планове с все повече включени минути за разговор, включително при предлагането на пакетни услуги, с фиксирана гласова телефонна услуга. Данните, подадени от предприятията, показват, че значителна част от обема трафик, генериран от абонатите на фиксирана телефонна услуга, са минути, включени в месечните абонаменти. През 2014 г. този вид трафик възлиза на близо 73% от общо генерирания трафик на дребно, като 71,6% от него е в рамките на собствената мрежа, 15,5% към други фиксирани мрежи, 2,6% към мобилни мрежи и 10,3% към мрежи

[40] *Включват се приходите от инсталационни такси и месечен абонамент от абонаментни планове за фиксирана телефонна услуга и частта на приходите от месечен абонамент, отнасящи се до фиксирана телефонна услуга, ползвана в пакет с други електронни съобщителни услуги.*

в чужбина. За периода 2010 – 2014 г. трафикът, извън абонаментните планове бележи устойчива тенденция на спад, като отчетеното намаление за периода е в размер на 67.99%.

Наблюдаваната тенденция на ръст в обема на минутите, включени в абонаментните планове на предприятията се отразява върху обема на приходите от национален трафик на дребно[41]. Делът на тези приходи за периода 2010 – 2014 г. непрекъснато намалява както при БТК, така и при конкурентните предприятия. За 2014 г. приходите от трафик при осъществяване на национални повиквания представлява съответно 16,49% за историческото предприятие и 11,30% за конкурентните предприятия (фигура 11)

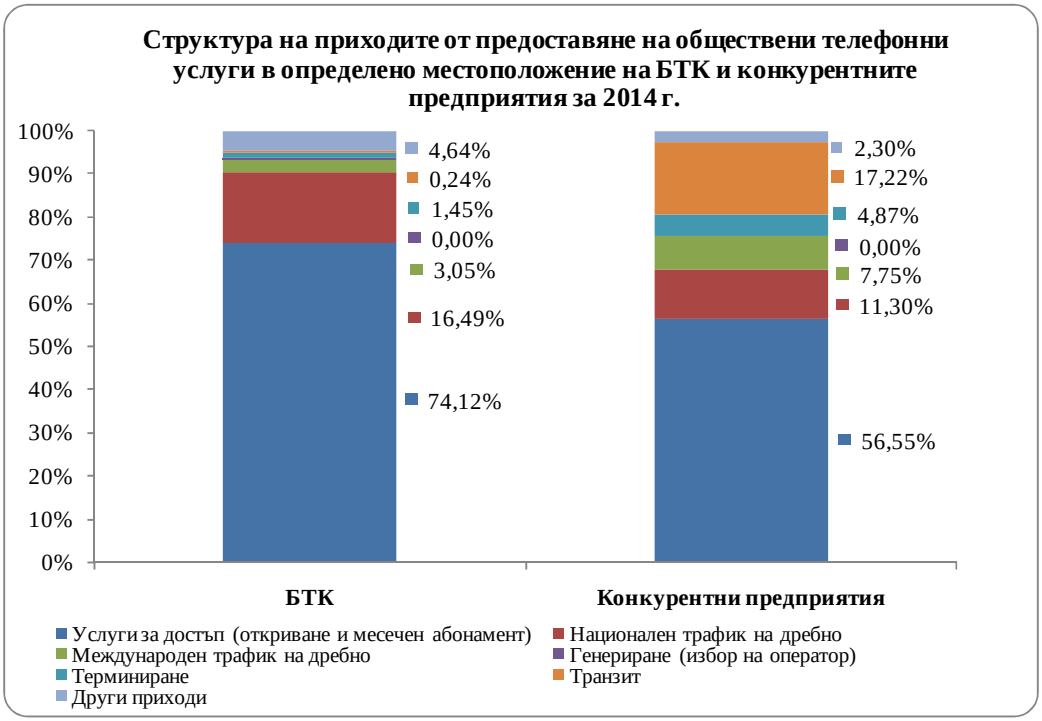

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 11

В резултат на наложените ценови ограничения на пазара на едро за терминиране[42], делът на приходите от терминиране бележи трайна тенденция на спад в периода след предходния кръг на анализа. През 2014 г. тези приходи заемат 1,45% от общите приходи от фиксирана гласова услуга при БТК и 4,87% при конкурентните предприятия. За сравнение, през 2010 г. техният дял е съответно 5,50% при БТК и 9,40% при конкурентните предприятия.

От структурата на приходите на БТК за 2014 г. е видно, че приходите от услугата „избор на оператор" заемат несъществена част едва 0,004%, от общите приходи на предприятието, при 0,05% през 2010 г. Това потвърждава направения по-горе извод, че интересът към услугата е изчерпан и конкурентните предприятия въпреки възможностите, които имат за предоставяне на услугата „избор на оператор" чрез използване на абонатната мрежа на историческото предприятие, предлагат фиксирани телефонни услуги, използвайки собствен абонатен достъп (видно от т. 3.1).

[41] *Включват селищни и междуселищни разговори, разговори към мобилни наземни мрежи, към мрежи за широколентов безжичен достъп (BWA)/неподвижен безжичен достъп (FWA) с национален код за достъп 99x и към негеографски номера (700XYZZZ, 800XYZZZ, 90XYTZZZ, 118XY, 116XYZ и други номера за достъп до спешни повиквания)*

[42] *Решения на КРС №№1361/31.05.2012 г. и 134/14.02.2013 г.*

3.3. Относителни дялове

На фигура 12 са представени пазарните дялове на БТК и на конкурентните предприятия, на база постове, за периода 2010 – 2014 г. Видно от представените данни, макар и бавно, историческото предприятие непрекъснато губи позиции на посочения пазар, за разлика от своите конкуренти, съвкупният пазарен дял на трима от които (БЛИЗУ, МОБИЛТЕЛ и ТЕЛЕНОР), нараства двойно за посочения период.

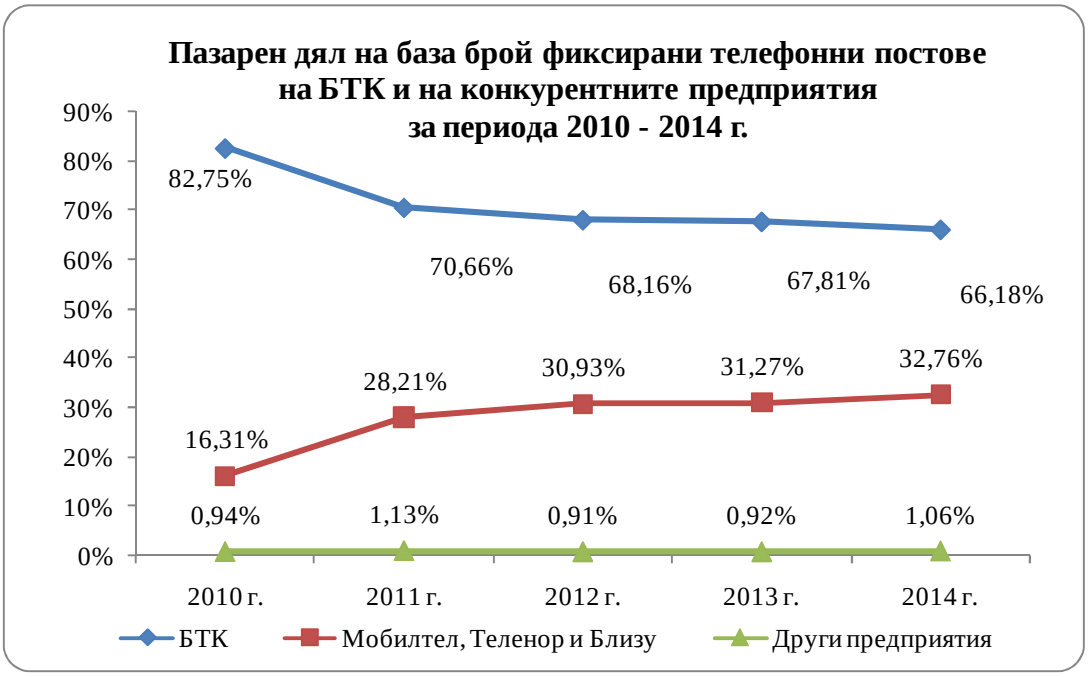

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 12

В таблица 2 по-долу е представена динамиката на относителните дялове на всички предприятия, предоставящи обществени телефонни услуги в определено местоположение в периода 2010 – 2014 г. От тези данни е видно, че най-голямо увеличение на пазарния дял при конкурентните предприятия се наблюдава при ТЕЛЕНОР (с 8 процентни пункта), следван от МОБИЛТЕЛ (с 6 процентни пункта) и БЛИЗУ (с 3 процентни пункта). Представените данни в таблица 2 също така показват, че тенденцията на плавно намаляване на относителните дялове на БТК, отчетена при предходния кръг анализ на пазарите на генериране и терминиране на повиквания от/в определено местоположение на обществени телефонни мрежи, се запазва за всички показатели през периода 2010 – 2014 г.: отчетеното намаление при показателя „приходи от услуги на дребно и едро" е с 9 процентни пункта, при показателя „общо реализиран изходящ трафик е с почти 15 процентни пункта, при показателя „общ брой терминирани минути" е с почти 18 процентни пункта, а при показателя „общи приходи от терминиране" е регистрирано най-голямо намаление на относителния дял на историческото предприятие – с почти 28 процентни пункта. Последното преди всичко се обуславя от посочено по-горе в т. 3.2. намаление на цените за терминиране, както и от отчетения спад в броя на фиксираните телефонни постове на историческото предприятие през разглеждания период.

Също така следва да се подчертае, че независимо от устойчивата тенденция на намаление, пазарните дялове на БТК са сравнително високи към края на 2014 г. В тази връзка следва

да бъде отбелязано, че бавният им спад се обуславя преди всичко от историческата роля на БТК на пазара на фиксирана телефонна услуга в България, както и от обстоятелството, че не малка част от абонатите на историческото предприятие (26% от общия брой на абонатите на предприятието за 2014 г. и 30% от домашните му абонати) ползват абонаментни планове, които са от обхвата на универсалната услуга (предоставянето на универсалната услуга, на територията на цялата страна, е възложено като задължение на историческото предприятието) и за 2014 г. тази категория абонати допринася 7% в пазарния дял на историческото предприятие на база постове. В допълнение следва да бъде отчетено, че конкурентните предприятия навлизат и развиват дейност на пазара на фона на все по-слабото търсене на фиксирана телефонна услуга като цяло, поради конкурентния натиск, който мобилната телефонна услуга упражнява върху нея. Въпреки това обаче, те засилват своя натиск върху историческото предприятие, в резултат на което е налице и предлагане на повече и по-атрактивни абонаментни планове за потребителите. В допълнение облекчената процедура за преносимост на номера във фиксирани мрежи след 2010 г. дава възможност на всички потребители, във всеки един момент, да избират между офертите за фиксирана телефонна услуга на поне 3 предприятия – БТК, МОБИЛТЕЛ и ТЕЛЕНОР, а тези, в градовете и по-големите села – между офертите на поне 5 предприятия (БТК, МОБИЛТЕЛ, ТЕЛЕНОР, БЛИЗУ и БУЛСАТКОМ).

Таблица 2

Предприятия	Пазарни дялове според:																									
	Общ брой телефонни постове*					Приходи от услуги на дребно и едро					Общо реализиран изходящ трафик					Общ брой терминирани минути					Общите приходи от терминиране				
	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
БТК	**82,75%**	**70,66%**	**68,16%**	**67,81%**	**66,18%**	**92,45%**	**89,46%**	**84,97%**	**83,06%**	**83,38%**	**92,75%**	**89,00%**	**87,12%**	**83,88%**	**78,15%**	**87,48%**	**80,98%**	**77,80%**	**73,73%**	**69,97%**	**87,76%**	**82,38%**	**77,88%**	**65,26%**	**59,86%**
"669C" ЕООД										0,00%					0,00%										
"Ай Ти Ди Нетуърк" АД	0,23%	0,29%	0,39%	0,38%	0,43%	0,24%	0,34%	0,40%	0,47%	0,51%	0,24%	0,79%	0,36%	0,34%	0,31%	0,17%	0,44%	0,47%	0,42%	0,40%	0,13%	0,29%	0,43%	0,65%	0,68%
"Близу Медиа енд Броудбенд" ЕАД	4,90%	7,27%	7,26%	6,65%	7,77%	1,87%	2,02%	2,36%	1,51%	1,76%	0,60%	2,11%	2,44%	4,05%	5,44%	2,71%	3,82%	4,21%	4,80%	5,07%	2,87%	4,07%	5,04%	11,72%	13,85%
"БТК Нет" ЕООД**						0,10%	0,04%	2,25%	1,79%	0,85%	0,10%	0,04%													
"Булсатком" АД				0,00%	0,02%				0,00%	0,01%				0,00%	0,00%			0,00%	0,01%	0,13%				0,01%	0,36%
"Варна нет" ООД	0,01%	0,01%	0,02%	0,02%	0,03%	0,01%	0,01%	0,02%	0,08%	0,09%	0,01%	0,03%	0,03%	0,04%	0,04%	0,01%	0,02%	0,03%	0,04%	0,04%	0,01%	0,02%	0,03%	0,06%	0,07%
"Вестител БГ" АД	0,04%	0,05%	0,05%	0,05%	0,06%	0,03%	0,03%	0,03%	0,04%	0,04%	0,05%	0,04%	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,03%	0,03%	0,04%	0,04%
"Вимобайл" АД			0,02%	0,04%	0,05%			0,01%	0,03%	0,05%			0,00%	0,03%	0,10%			0,00%	0,02%	0,03%			0,00%	0,02%	0,03%
"Глобъл Комюникейшън Нет" АД	0,01%	0,03%	0,03%	0,04%	0,05%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,00%	0,01%	0,02%	0,01%	0,01%	0,00%	0,01%	0,02%	0,01%	0,01%	0,00%	0,01%	0,02%	0,03%	0,04%
"Голд Телеком България" АД	0,00%	0,01%	0,01%	0,06%	0,08%	0,07%	0,16%	0,21%	0,66%	0,70%	0,09%	0,21%	0,30%	0,78%	1,02%	0,04%	0,41%	0,57%	0,54%	0,62%	0,09%	0,76%	0,98%	0,60%	0,62%
"Еском" ООД			0,01%	0,02%	0,02%			0,00%	0,01%	0,01%			0,00%	0,00%	0,01%			0,00%	0,01%	0,03%			0,00%	0,02%	0,02%
"Източна Телекомуникационна Компания" АД	0,01%	0,02%	0,02%	0,02%	0,01%	0,04%	0,04%	0,02%	0,01%	0,03%	0,03%	0,07%	0,05%	0,02%	0,85%	0,01%	0,02%	0,01%	0,00%	0,01%	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	0,01%
"Интербилд" ООД	0,13%	0,11%	0,09%			0,05%	0,05%	0,04%	0,01%	0,00%	0,02%	0,03%	0,03%			0,21%	0,22%	0,21%			0,11%	0,11%	0,11%		
"Интеруут България"	0,02%	0,02%	0,01%	0,02%	0,02%	0,44%	0,26%	0,19%	0,22%	0,25%	0,64%	0,36%	0,31%	0,30%	0,34%	1,51%	1,43%	1,08%	1,28%	2,59%	1,74%	1,09%	0,79%	1,39%	2,46%
"Ип Лърлд Комюникейшънс" ООД				0,02%				0,00%	0,01%	0,00%				0,01%											
"Кабел Сат-Запад" ООД		0,00%	0,01%	0,04%	0,05%			0,00%	0,01%	0,01%			0,00%	0,02%	0,04%			0,00%	0,01%	0,03%			0,00%	0,02%	0,03%
"Теленор България" ЕАД	6,82%	9,44%	10,59%	13,08%	14,54%	1,22%	3,18%	3,86%	4,18%	5,14%	1,18%	2,41%	2,91%	3,95%	6,31%	2,49%	5,23%	6,73%	7,90%	8,98%	2,30%	4,98%	6,29%	7,49%	7,79%
"Мобилтел" ЕАД	4,59%	11,50%	13,08%	11,54%	10,45%	0,99%	2,35%	3,43%	4,96%	4,60%	1,31%	2,36%	3,79%	4,90%	6,06%	2,55%	5,05%	6,72%	9,06%	10,24%	1,93%	3,60%	6,06%	10,03%	12,12%
"Некском-България" ЕАД	0,11%	0,07%	0,04%	0,04%	0,00%	0,38%	0,14%	0,05%	0,03%		0,30%	0,07%	0,05%	0,02%	0,00%	0,19%	0,07%	0,00%	0,00%	0,00%	0,12%	0,03%	0,00%		
"Нет 1" ЕООД				0,00%	0,02%			0,00%	0,01%	0,04%				0,01%	0,05%				0,06%	0,15%				0,12%	0,33%
"Нет Ис Сат" ООД	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,12%	0,11%	0,10%	0,27%	0,51%	0,30%	0,30%	0,30%	0,46%	0,49%	0,06%	0,08%	0,15%	0,24%	0,18%	0,05%	0,08%	0,11%	0,50%	0,17%
"Нет -Кънект Интернет" ЕООД***							0,00%	0,26%	1,50%	1,04%			0,10%					0,00%	0,00%				0,00%		
"Нетуъркс - България" ЕООД***								0,00%	0,00%	0,00%															
"Нетфинити" ЕООД	0,00%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,00%	0,04%	0,18%	0,16%	0,09%	0,01%	0,05%	0,31%	0,24%	0,12%	0,00%	0,05%	0,10%	0,11%	0,12%	0,00%	0,03%	0,07%	0,21%	0,21%
"Орбител" ЕАД	0,12%	0,13%	0,14%	0,11%	0,00%	1,52%	1,17%	1,11%	0,94%	0,59%	1,75%	1,51%	1,20%	0,83%	0,47%	1,77%	1,43%	1,17%	1,65%	1,09%	2,26%	1,86%	1,20%	1,74%	1,04%
"Скат" ТВ	0,00%	0,00%				0,00%	0,00%				0,00%					0,00%	0,00%				0,00%	0,00%			
"Спектър Нет" АД	0,21%	0,33%				0,69%	0,58%	0,45%			0,56%	0,52%	0,56%			0,60%	0,63%	0,63%			0,53%	0,63%	0,90%		
"Телеком 1" ООД	0,03%	0,04%	0,03%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%	0,03%	0,03%	0,03%	0,07%	0,08%	0,07%	0,07%	0,08%	0,14%	0,09%	0,08%	0,07%	0,07%	0,06%	0,04%	0,04%	0,08%	0,07%
"Телекомуникационна компания Варна" ЕАД					0,14%					0,16%					0,05%					0,22%					0,21%
"Транс Телеком" ЕАД											0,00%														
"Трител" ООД***										0,02%															
Premium Net International S.R.L.					0,00%					0,10%					0,00%										
Воксбоун Ес Ей (Voxbone S. A./N.V.)						0,05%					0,00%														
Общо:	100,00%	100,00%	100,00%	100,0%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,0%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,0%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,0%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,0%	100,00%

*Данните за 2010 г. са актуализирани след изготвяне на предходния кръг на пазарния анализ.
**Предприятието предоставя услугите транзит и взаимно свързване (2011 - 2014 г.)
***Предприятието предоставя само услугата транзит (2011 - 2014 г.)

Източник: *Данни, подадени в КРС*

3.4. Цени

На пазара на дребно съществуват множество и различни ценови оферти, чрез които участниците на пазара се стремят да повлияят на потребителското търсене. Би могло да се обобщи, че като цяло предприятията с относителен дял над 1%[43], изчислен на база телефонни постове, предлагат абонаментни планове, в които са включени:

- голям или „неограничен" брой безплатни минути за повиквания в собствената мрежа;
- определен брой минути за повиквания към други фиксирани или мобилни мрежи, който обичайно е значително по-нисък в сравнение с включените минути в рамките на собствената мрежа;
- значително по-високи цени за повиквания след изчерпване на включените в абонаментните планове минути.

Най-прилаганите начини на тарифиране на разговорите са на минута или на секунда, което означава, че всяка започната минута от разговора се отчита като цяла (при отчитане на разговорите на минута), съответно при посекундното отчитане първоначално се тарифират 30 секунди, а след това разговорът се тарифира на секунда. Изключение от този начин на тарифиране прави БТК, като считано от 2013 г. предприятието въведе комбиниран начин на тарифиране, включващ първоначална цена за повикване плюс цена на минута за всички видове гласови повиквания (в мрежата на предприятието, към фиксирани и към мобилни мрежи).

Участниците на пазара на дребно на фиксирана гласова телефонна услуга, които участват и на пазара на дребно на мобилна услуга, предлагат изгодни цени за разговори в собствената си мобилна мрежа, в т.ч. определен обем безплатни минути.

На фигура 13 са представени средните цени на дребно за повиквания от фиксирана мрежа към други фиксирани мрежи (F2F), и от фиксирана мрежа към мобилни мрежи (F2M), за периода 2010 – 2014 г. общо за всички предприятия, както и по отделно за БТК и конкурентните предприятия. Цените са изчислени като съотношение между реализирания приход от телефонни повиквания[44] и реализирания трафик, извън включените минути в абонамента[45], който за разглеждания период намалява с 67,99%. Данните показват, че средната цена на всички предприятия за повиквания към фиксирани и към мобилни мрежи в периода 2010 – 2012 г. намалява с 29,09%, след което бележи ръст от 6,74% в края на 2014 г. спрямо 2012 г. Нарастването на средната цена за периода 2012 – 2014 г. е следствие от увеличението на средната цена на БТК (с 13,35%) и намалението на тази цена с 18,61% при конкурентните предприятия.

---

[43] *БТК, „Близу Медиа Енд Броудбенд" ЕАД, „Мобилтел" ЕАД и „Теленор – България" ЕАД*
[44] *Трафичен приход и приход от първоначална цена (call set-up).*
[45] *Включва се и трафика от услугата „избор на оператор".*

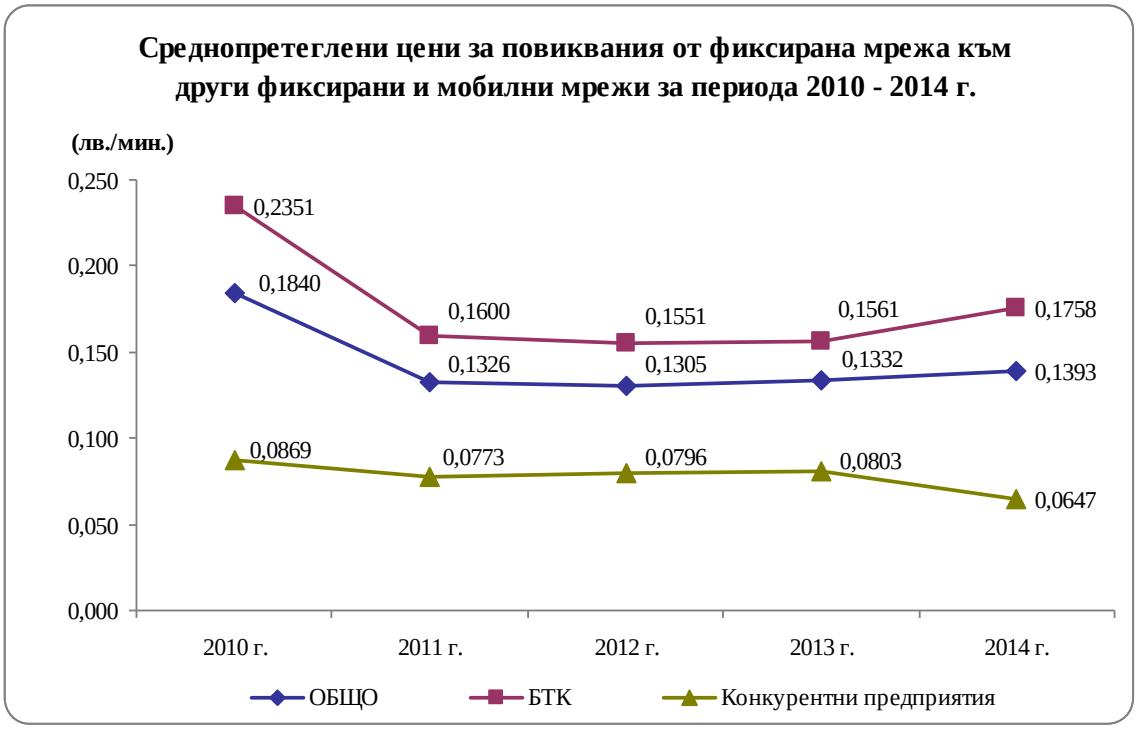

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 13

Съгласно данните[46], с които разполага КРС, средната F2F цена за периода 2010 – 2014 г. се увеличава с 12,29%, докато средната F2M намалява с 12,38%, Ръстът на средната F2F цена е следствие от отчетения ръст с 15,24% на средната цена на историческото предприятие и намаление на същата цена (с 28,76%) на конкурентните предприятия. Намалението на средната F2M цена се дължи както на намаление на цените на БТК (с 20,43%), така и на конкурентните предприятия (с 47,19%).

Изчислената, въз основа на представените в КРС данни, средна цена за повиквания в собствена мрежа (on-net) през 2014 г. възлиза на 0,060 лв./мин., което представлява нарастване с 12,72% спрямо 2010 г. Нарастването на on-net цените е следствие от увеличаването им, както от историческото предприятие (с 13,69%), така и от конкурентните предприятия (4,31 пъти). В периода 2011 г. – 2014 г. при конкурентните предприятия се наблюдава спад от 47,22% на средната цена за повиквания в собствената мрежа, докато средната цена за повиквания в собствената мрежа при БТК бележи ръст с 16,05%.

Представената по-горе информация сочи нарастване на средните цени на дребно, което се дължи основно на намаляване на дела на трафика извън включения в пакетите, както и на промяна в ценовата политика, включително принципите на тарифиране на БТК изразяваща се в изменение на цените, по които се таксуват разговорите след изчерпване на включените в пакета минути.

С решение № 257/11.06.2015 г. КРС изиска от участниците на пазара на фиксирани гласови телефонни услуги на дребно детайлна информация за международните повиквания. Изтъквайки причини като унищожаване на данни по реда на чл. 251б, ал. 1 и

[46] *Годишни въпросници за отчет на дейността през 2012 г., 2013 г., и 2014 г.*

чл. 251ж от ЗЕС, липса на обективна възможност[47] данните да бъдат предоставени в исканата от КРС разбивка предприятията, участници на този пазар не представиха[48] или представиха непълна и/или неточна информация[49]. В тази връзка за целите на анализа КРС разглежда цените за международни разговори за държавите в и извън Европейския съюз/Европейската икономическа зона (ЕС/ЕИЗ) на предприятията, предоставили данни в пълен обем[50] и в детайлност, съответстваща на изискванията на регулатора.

Данните, предоставени в изпълнение на Решение № 257/11.06.2015 г. за периода 2012 – 2014 г. сочат, че 65% от изходящите повиквания на потребителите са насочени към държави от ЕС/ЕИЗ, а едно от предприятията декларира изходящи повиквания, насочени само към държави от ЕС/ЕИЗ. Според ценовите листи на предприятията цените за международни разговори с държави от ЕС/ЕИЗ варират в границите от 0,02 лв./мин. до 0,18 лв./мин. Представената информация за обема генерирани повиквания към най-търсени през 2014 г. международни дестинации[51] извън ЕС/ЕИЗ показва, че това са САЩ, Турция, Русия и Украйна. Цените за международни разговори към посочените международни дестинации, обявени в ценовите листи на "АЙ ТИ ДИ НЕТУЪРК" АД, "БУЛСАТКОМ" ЕАД, БТК, "ВАРНА НЕТ" ООД, не се различават от цените, които тези предприятия прилагат спрямо повикванията, насочени към държавите от ЕС/ЕИЗ. Следва да се отбележи, че според представените данни три от предприятията реализират повикванията към държави извън ЕС/ЕИЗ чрез транзит през чужд капацитет. Само едно от предприятията, прилага различни ценови нива за посочените най-търсени дестинации, но няма реализирани повиквания към тях за целия разглеждан период (2012 – 2014 г).

Посоченото дотук доказва, че цената за терминиране в чуждата мрежа не е водеща при формиране на цените на дребно за изходящи международни повиквания. Предвид изложеното КРС е на мнение, че въз основа на представените данни не може да се заключи, че българските потребители са ощетени и заплащат по-високи цени за международни разговори с потребители на фиксирана гласова телефонна услуга от най-търсените дестинации извън ЕС/ЕИЗ, в сравнение с цените, които заплащат за разговори с потребители от държави в ЕС/ЕИЗ.

[47] *Сключените договори с тразитиращи предприятия са с крайна цена, която включва както цената за транзитиране на повикването, така и цената за терминиране*
[48] *"ВЕСТИТЕЛ БГ" АД*
[49] *"БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД" ЕАД, "ЕСКОМ" ООД, "КАБЕЛ САТ-ЗАПАД" ООД, "МОБИЛТЕЛ" ЕАД, "НЕТ ИС САТ" ЕООД, "НЕТФИНИТИ" ЕООД, "ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ" ЕАД*
[50] *"АЙ ТИ ДИ НЕТУЪРК" АД, "БУЛСАТКОМ" ЕАД, БТК, "ВАРНА НЕТ" ООД, "ВИМОБАЙЛ" АД, "ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ" АД, "ИНТЕРУУТ БЪЛГАРИЯ" ЕАД, "НЕТ 1" ЕООД, "ТЕЛЕКОМ 1" ООД*
[51] *С обем генериран трафик над 1000 минути*

IV. Граници между пазарите на едро за предоставяне на услуги за генериране, транзит и терминиране на повиквания. Взаимно свързване на мрежи

Както беше посочено в предходния пазарен анализ, вземайки под внимание характеристиките на услугите на едро, предоставяни от разглежданите предприятия на националния пазар и спазвайки принципа, че всички мрежови елементи следва да се имат предвид при анализа, КРС стигна до заключение, че границите между пазарите на едро за генериране, транзит и терминиране на повикване в определено местоположение на обществена телефонна мрежа трябва да бъдат изцяло съобразени с особеностите на услугите за генериране, транзит и терминиране, видни от договорите за взаимно свързване между предприятията.

Услугите на историческото предприятие се предоставят в различни нива на неговата мрежа, като при реализиране на абонатния достъп все още се използват TDM цифрови централи, а мрежите на конкурентните предприятия на практика имат плоска структура. Отчитайки този факт, КРС смята, че не би било правилно определен мрежови елемент да се приеме за разделителна точка между всяка от услугите на едро (напр. услугата генериране да обхваща единствено преноса на повикване от крайния абонат до локалната TDM централа) и че границите между отделните пазари на услуги на едро би следвало да бъдат поставени в точките на взаимно свързване на мрежите на предприятията, независимо къде се намират те в рамките на мрежата на всяко отделно предприятие (фигура 14).

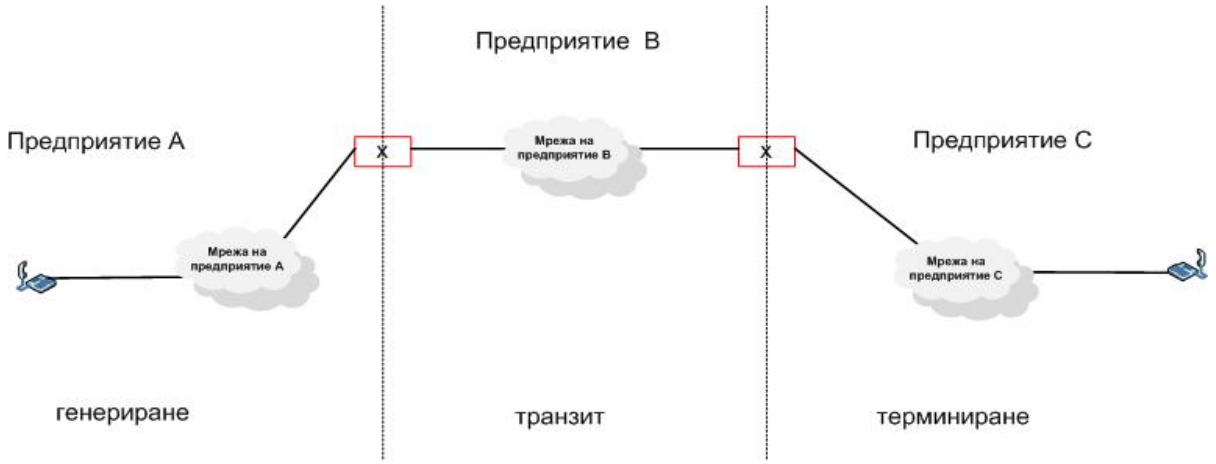

Граници между пазарите на едро за предоставяни услуги за генериране, транзит и терминиране на повиквания

Забележка: х-точка представлява точката на взаимно свързване между мрежите на различните предприятия

Фигура 14

При така поставените граници, разглежданите пазари са:

- пазар на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи – включва услугите по пренос на повикване, изходящо от определено местоположение на мрежата на предприятието на викащия потребител, през инфраструктурата на същото предприятие до точка на взаимно свързване, където

повикването се прехвърля в мрежата на друго предприятие за транзит и/или терминиране;

- пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи – включва услугите по пренос на входящо повикване от точката на взаимно свързване до определено местоположение в мрежата на предприятието на викания потребител.

- пазар на транзитни услуги в обществени телефонни мрежи – включва услугите по пренос на трафик между две точки на взаимно свързване на мрежата на едно предприятие с мрежите на други предприятия, като трафикът се генерира, пренася и терминира в мрежите на другите предприятия

Така определените граници между трите пазара не са променени в сравнение с границите, определени в предходните кръгове на анализ на тези пазари.

V. Генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи

1. Определяне на продуктовия обхват на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение

1.1. Въведение

В резултат от извършения втори кръг анализ на пазара на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи, с Решение № 1361/31.05.2012 г. КРС определи посочения пазар като съответен и подлежащ на ex-ante регулиране.

Съгласно Решение на КРС № 1361/31.05.2012 г. съответният пазар включва мрежите на БТК, "АЙ ТИ ДИ НЕТУЪРК" АД, "БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД" ЕАД, "ВАРНА НЕТ" ООД, "ВЕСТИТЕЛ БГ" АД, VOXBONE S.A./N.V, "ГЛОБЪЛ КОМЮНИКЕЙШЪН НЕТ" АД, "ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ" АД, "ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ" АД, "ИНТЕРБИЛД" ООД, "ИНТЕРУУТ БЪЛГАРИЯ" ЕАД, "КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ" ЕАД, "МОБИЛТЕЛ" ЕАД, "НЕКСКОМ-БЪЛГАРИЯ" ЕАД, "НЕТ ИС САТ" ЕООД, "НЕТФИНИТИ" ЕАД, "ОРБИТЕЛ" ЕАД, "СКАТ ТВ" ООД, "СПЕКТЪР НЕТ" ЕАД и "ТЕЛЕКОМ 1" ООД. Историческото предприятие (БТК) е определено за предприятие със значително въздействие на пазара. На предприятието са наложени задължения за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и съоръжения, за прозрачност, за равнопоставеност, за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване, за разделно счетоводство и ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност.

Както вече бе посочено в настоящия документ, КРС определя съответните пазари, на които извършва анализ за наличието на ефективна конкуренция, съобразно списъка от пазари, посочени в Препоръките за съответните пазари.

Пазарът на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи понастоящем не фигурира в списъка към Препоръка на ЕК 2014/710/ЕС. С оглед на това обстоятелство и предвид необходимостта от достигане до заключение относно необходимостта от продължаване, изменение, допълнение или отмяна на наложените с Решение № 1361/31.05.2012 г. задължения, съгласно действащата нормативна уредба, при определяне на съответен пазар, който не е посочен в приложимия акт на ЕК, регулаторът изследва кумулативното наличие на критериите по чл. 152, ал. 5 от ЗЕС, а именно:

- наличие на високи и непреходни структурни, правни или регулаторни бариери за навлизане на пазара;
- липса на възможност за стимулиране и развитие на конкуренцията на пазара за период до две години напред;
- недостатъчна ефективност на конкурентното право за преодоляване на бариерите за навлизане на пазара и осигуряване на условия за конкуренция на съответния пазар.

1.2. Съответен продуктов пазар

Продуктовият пазар включва всички обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, които могат да се приемат от потребителите като взаимозаменяеми по

отношение на техните характеристики, предназначение и цени (чл. 4, ал. 3 от Методиката).

Услугите за генериране на повиквания съответстват, на ниво пазар на дребно, на възможността да се извършват изходящи телефонни повиквания. На ниво пазар на едро, генерирането на повикване е ресурсен елемент, който се предоставя и купува с цел алтернативните предприятия, които не достигат чрез директна връзка до крайния клиент, да могат да предоставят фиксирани гласови услуги на крайни клиенти.[52]

Както вече бе посочено в раздел IV на документа, пазарът на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи включва услугите по пренос на повикване, изходящо от определено местоположение на мрежата на предприятието на викащия потребител, през инфраструктурата на същото предприятие до точка на взаимно свързване, където повикването се прехвърля в мрежата на друго предприятие за транзит и/или терминиране. Т.е. същността на предлаганите продукти/услуги на пазара на едро за генериране, е да се осигури възможност на изходящите от даден краен потребител повиквания, да бъдат генерирани (осъществени), без да се прави разграничение дали повикването се извършва от домашен или бизнес потребител и дали е селищно, национално или международно. Това е така, защото при създаването на условия за генериране на едно повикване (предоставянето на съответната услуга на едро, позволяваща осъществяването му), целта е предоставяне на възможност за повиквания от всяко едно определено местоположение към всяка една дестинация (предоставяне на домашния потребител или на бизнес клиента на пълен набор от услуги – възможност за осъществяване на повиквания както в собствената мрежа, така и към потребители на обществени телефонни услуги в България и в чужбина).

В раздел III „Състояние и развитие на българския пазар на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение" от настоящия документ, са посочени видовете повиквания, които потенциално всеки краен потребител (домашен или бизнес) би могъл да извърши от определено местоположение на обществена телефонна мрежа. Чрез закупуване на услугата на едро за генериране на повиквания, конкурентните предприятия могат да предоставят на потребителите на БТК услугата „избор на оператор" за осъществяване на:

- национални (селищни и междуселищни) повиквания;
- повиквания към мобилни наземни мрежи;
- повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги с код 700 за достъп до услугата „персонален номер" и с код 90 за достъп до услуги с добавена стойност;
- международни повиквания.

По отношение на повикванията към негеографски номера за предоставяне на услуги с код 700 за достъп до услугата „персонален номер" и с код 90 за достъп до услуги с добавена стойност, които могат да се предоставят чрез закупуване на услугата на едро за генериране, следва да се отбележи, че за периода обект на настоящия пазарен анализ (2011 – 2014 г.), чрез услугата „избор на оператор" не са осъществявани повиквания към посочените негеографски номера.

В съответствие с чл. 5 от Методиката и съображение 7 от преамбюла на Препоръката за съответните пазари, при определянето на услугите, които се включват в съответния продуктов пазар на генериране на повиквания в определено местоположение на обществени телефонни мрежи, КРС изследва взаимозаменяемостта при търсенето и предлагането, както на пазарите на дребно, така и на пазарите на едро.

[52] *Разяснителна бележка към Препоръката за съответните пазари, стр. 24-25*

1.2.1. Взаимозаменяемост при търсенето

Взаимозаменяемост при търсенето е налице, когато при относително малко, но постоянно повишаване на цената на дадена електронна съобщителна мрежа и/или услуга потребителите са склонни да пренасочат търсенето си към други електронни съобщителни мрежи и/или услуги, които са в състояние да я заменят на базата на техните характеристики, предназначение и цени[53].

1.2.1.1. Взаимозаменяемост при търсенето на пазари на дребно

При анализа на поведението на потребителите на пазара на дребно на услуги, предоставяни в определено местоположение чрез обществени телефонни мрежи (фиксирани гласови услуги) следва да бъдат разгледани възможните алтернативи за заместване на изходящите повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи (чрез които да бъде избегнато закупуването на услуги на едро за генериране на повиквания в определено местоположение на обществени телефонни мрежи). В рамките на втория кръг пазарни анализи КРС изследва дали е налице взаимозаменяемост между:

- повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и повиквания от мобилни мрежи;
- повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и повиквания от мрежи за широколентов безжичен достъп (BWA)/неподвижен безжичен достъп (FWA) чрез негеографски номера с национален код за достъп от типа 99x.

Резултатите от анализа на взаимозаменяемостта между горепосочените повиквания, направени при определяне на продуктовия обхват на пазара на генериране от втори кръг показаха, че от гледна точка на търсенето на дребно не е налице взаимозаменяемост както между повикванията от мобилни мрежи и повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи, така и между повиквания от мрежи за широколентов безжичен достъп (BWA)/неподвижен безжичен достъп (FWA) чрез негеографски номера с национален код за достъп от типа 99x и повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи.

В рамките на настоящия трети кръг на пазарния анализ, КРС извърши оценка дали за периода 2011 – 2014 г. са настъпили съществени изменения на пазара, които биха променили заключенията на регулатора от предходния кръг на анализа.

В резултат КРС отново стигна до заключението, че взаимозаменяемост между повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и повиквания от мобилни мрежи липсва, като аргументи за това, са представени по-долу в анализа относно взаимозаменяемостта между тях.

КРС счита, че няма основания да извършва анализ на взаимозаменяемостта между повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и повиквания от мрежи за широколентов безжичен достъп (BWA)/неподвижен безжичен достъп (FWA) чрез негеографски номера с национален код за достъп от типа 99x. Причините са преустановеното предоставяне на гласови телефонни услуги чрез мрежи за широколентов безжичен достъп (BWA)/неподвижен безжичен достъп (FWA). На практика, от 2011 г. услугата се предлага на пазара от едно единствено предприятие

[53] *Чл. 6, ал. 1 от Методиката*

(„МАКС ТЕЛЕКОМ" ООД)[54], което с писмо от 29.10.2013 г. уведоми КРС, че към тази дата е преустановило предлагането на телефонни услуги на нови абонати в своята WiMax мрежа. Предприетите стъпки от „МАКС ТЕЛЕКОМ" ООД (МАКС ТЕЛЕКОМ) напълно отговарят и на въведените промени в нормативната уредба за ползване на номерационен ресурс.

Комисията изследва допълнително взаимозаменяемостта между управляеми и неуправляеми VoIP услуги и традиционните телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение. В съответствие с изложените по-долу аргументи, КРС направи извод, че само управляемите VoIP услуги могат да се считат за алтернатива на традиционните телефонни услуги.

а) Взаимозаменяемост между повиквания от мобилни мрежи и повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи

От гледна точка на търсенето на пазарите на дребно потенциална алтернатива на възможността за извършване на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи е извършването на повикване от мобилни мрежи.

В своята Разяснителна бележка ЕК посочва, че в периода, обхванат от настоящата Препоръка, на ниво ЕС не се предвижда фиксираната и мобилната взаимозаменяемост да бъде достатъчно висока, че да оправдае идентифицирането на комбиниран пазар на услуги за достъп. В допълнение ЕК отбелязва, че съществуват големи разлики между държавите-членки и фиксираното проникване е индикатор, който се нуждае от оценка, когато се извършва пазарен анализ на национално ниво. ЕК също така посочва, че националните регулаторни органи трябва да отчетат дали мобилният широколентов достъп би заменил фиксирания широколентов достъп, тъй като гласът със сигурност би го последвал и крайните потребители най-вероятно ще се откажат от абонамента за фиксиран глас[55].

С оглед на горепосоченото, на следващата фигура 15 са представени данни от извършено проучване на Eurobarometer, публикувано през март 2014 г.[56] относно относителния дял на домакинствата в страната, които използват фиксирана и/или мобилна гласова услуга. Представените данни показват, че за периода декември 2011 – януари 2014 г. се наблюдава ръст от 12 процентни пункта при домакинствата, които използват само мобилна гласова услуга и спад от 9 процентни пункта при тези, които използват фиксирана (домакинства, използващи както само фиксиран, така и комбинация от фиксирана и мобилна гласова услуга). Като цяло, от представените данни е видно, че на пазара се наблюдава засилване на взаимозаменяемостта между фиксирана и мобилна гласова услуга, но към януари 2014 г. все още значителна част от домакинствата в страната (43%) използват фиксирана гласова услуга, като за 36% от тях фиксираната и мобилната гласова услуга не са взаимозаменяеми, а взаимно допълващи се, тъй като ги използват заедно.

---

[54] *С Решение на КРС № 814/18.08.2011 г. е отнето разрешение № 01331/19.12.2008 г. за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера за осъществяване на обществени електронни съобщения чрез обществена електронна съобщителна мрежа и предоставяне на фиксирана телефонна услуга, издадено на „ТРАНС ТЕЛЕКОМ" АД.*

[55] *Разяснителна бележка към Препоръката за съответните пазари, стр.25*

[56] *Special Eurobarometer 414, „E-Communications and Telecom Single Market Household Survey": http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_419_400_en.htm#414*

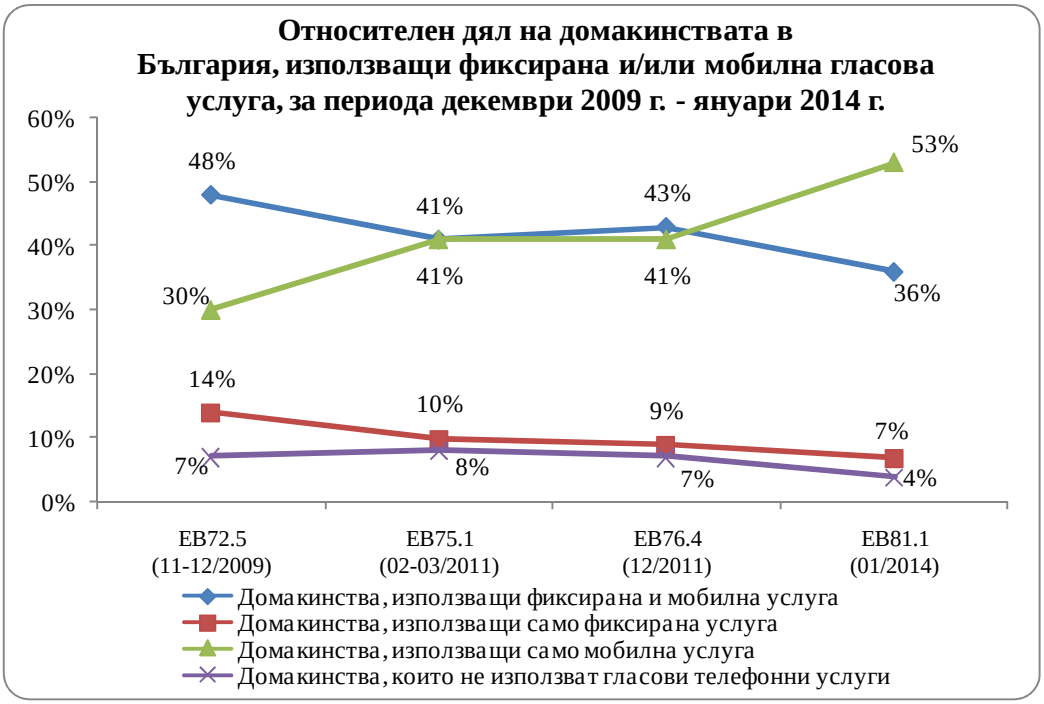

Източник: *Special Eurobarometer 414, „E-Communications and Telecom Single Market Household Survey"*[57]

Фигура 15

Анализът на данните, с които КРС разполага сочи, също така, че за периода 2010 – 2014 г. е налице ръст от 95,64% в броя на абонатите на пакетни услуги, при които се комбинират фиксирана и мобилна гласова услуга. За посочения период, делът на абонатите, които използват пакети с фиксирана и мобилна гласова услуга, спрямо общия брой на абонатите на пакетни услуги бележи ръст от 19 процентни пункта, което също показва, че потребителите у нас възприемат мобилния телефон и мобилната гласова услуга като допълнение, а не като заместител на гласовата услуга, предоставяна в определено местоположение.

Аналогично е поведението на потребителите и по отношение на взаимозаменяемостта между фиксирания и мобилния широколентов достъп до интернет – според КРС крайните потребители възприемат мобилния достъп до интернет по-скоро като допълваща услуга към достъпа в определено местоположение, вместо като взаимозаменяема. Доказателство, подкрепящо това твърдение са данните от фигура 16 по-долу, които сочат, че за периода 2010 – 2014 г. се наблюдава ръст както при проникването на мобилният достъп до интернет, така и при фиксирания широколентов достъп.

[57] http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_419_400_en.htm#414

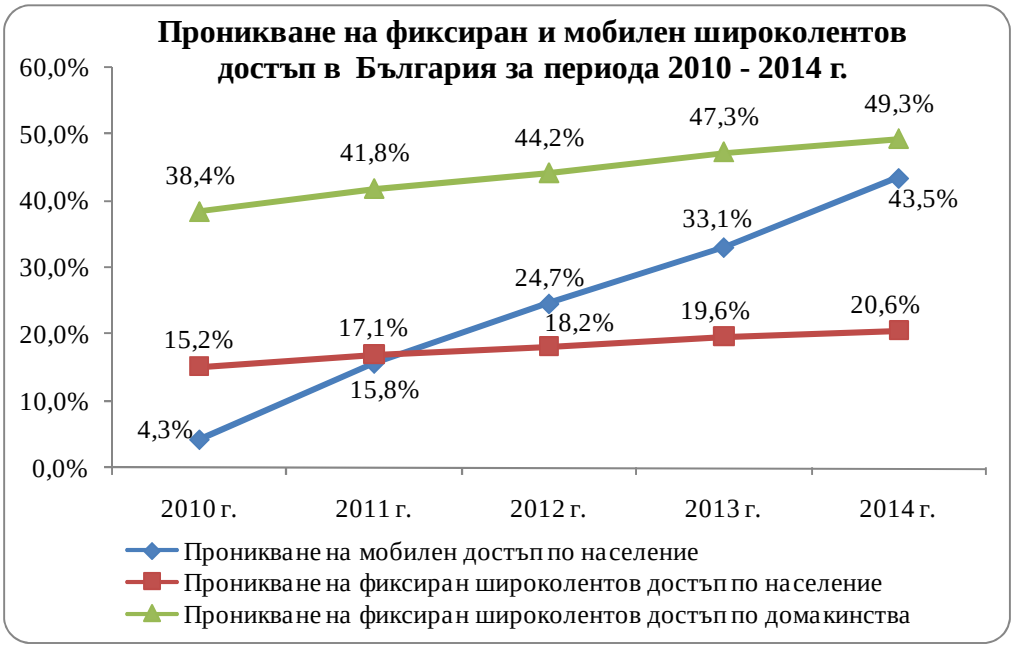

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 16

Посочената възходяща тенденция и при двата вида достъп до интернет (фигура 16) дава основание на регулатора да счита, че не е налице взаимозаменяемост от страна на търсенето между двата вида достъп до интернет, тъй като на пазара няма индикации за отказ на абонатите, ползващи достъп в определено местоположение за сметка на този през мобилна мрежа. Следователно, липсата на взаимозаменяемост между фиксирания и мобилния широколентов достъп до интернет е допълнително доказателство за липсата на взаимозаменяемост между фиксираната и мобилната гласова услуга.

КРС отчита, че е налице възможност да съществува взаимозаменяемост между двата типа повиквания, но мобилната телефонна услуга притежава уникални за нея характеристики, които не могат да бъдат открити при фиксираната услуга, основната от които е мобилността. Както бе посочено и при предходния кръг на анализа, за да бъде осъществено повикване от мобилна мрежа на първо място е необходимо наличието на съответно безжично крайно устройство, SIM карта и покритие на мобилната наземна мрежа в определеното местоположение, в което се намира потребителят. Освен това, мобилните услуги и обществените телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, се различават и по други основни характеристики - при мобилните услуги, за разлика от тези, предоставяни в определено местоположение, крайните точки не са фиксирани географски, т.е. налице е подвижност на потребителите, което определя услугата като мобилна. Също така, мобилната мрежа осигурява свързаност на потребителите си на територията, на която мрежата има покритие, във всеки един момент, предоставяйки непрекъснати мрежови услуги, свързани с идентификацията на потребителя в пространството и актуализиране на информацията, посредством непрекъснат процес на обмен на сигнализационен трафик.

В рамките на предходния кръг на пазарния анализ КРС стигна до заключението, че повикванията от мобилни мрежи и повикванията от определено местоположение не са взаимозаменяеми и не би трябвало да бъдат разглеждани като част от един пазар, тъй като между фиксираните и мобилните телефонни услуги е налице асиметрична взаимозаменяемост и двете услуги формират различни продуктови пазари. Понастоящем

регулаторът продължава да поддържа своето заключение, както и виждането, че е много малко вероятно потребителите на мобилни услуги да се откажат от уникалните характеристики на мобилната услуга, и да предпочетат да я заменят с фиксирана при относително малко, но трайно повишаване на цената на мобилната услуга.

В заключение, с оглед на всичко посочено по-горе, становището на КРС е, че от гледна точка на търсенето на дребно, степента на взаимозаменяемост между повикванията от мобилни мрежи и повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи в страната все още е такава, че регулаторът няма основание да счита, че двете услуги са взаимозаменяеми и са част от един и същ продуктов пазар.

б) Взаимозаменяемост между управляемите и неуправляемите VoIP услуги и традиционните телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение

При втория кръг на пазарен анализ на пазарите на дребно[58] КРС установи, че управляемите VoIP (т.н. managed VoIP или managed VoB) услуги могат да се разглеждат като взаимозаменяеми с останалите обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, поради характеристиките на двете услуги, качеството и цената им[59]. КРС отчете, че управляемите VoIP услуги се предоставят чрез географски номера от ННП, а предприятието, което предоставя широколентовия достъп, упражнява контрол както върху характеристиките на предоставения достъп, така и върху управлението на трафика в мрежата с оглед предоставяне на фиксираната телефонна услуга. Това предопределя възможност за контролиране на качеството на услугата и на обслужване от край до край. При това, с използването на управляем VoIP могат да се осъществят всички видове изходящи и входящи повиквания, като се осигуряват и допълнителни услуги, характерни за „традиционната" фиксирана телефония (например, пренос на факсимилни съобщения, пренасочване на повикване (Call forwarding), тонално номеронабиране (DTMF), идентификация на линията на викащия). В България управляеми VoIP услуги се предоставят чрез номера от ННП от почти всички конкурентни предприятия, предоставящи телефонни услуги в определено местоположение, при качество на обслужване на клиентите, което не се различава от това на традиционните телефонни услуги.

По отношение на неуправляемите VoIP услуги КРС установи, че те не могат да се считат за взаимнозаменяеми с традиционните фиксирани телефонни услуги, поради съществени различия.

КРС потвърждава и с настоящия анализ наличието на различия в характеристиките на неуправляемите VoIP (unmanaged VoIP или OTT VoIP) и традиционните телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение. На първо място, неуправляемите VoIP услуги са достъпни през ползван ***общ достъп*** до интернет и качеството им зависи в голяма степен от скоростта на връзката и прехода (разстоянието) в глобалната интернет мрежа между викащия и викания. При тях не се прилага технологично приоритизиране и управление на трафика за телефонните услуги, които следва да се предоставят в реално

---

[58] *Пазар на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение за домашни и бизнес потребители (Препоръка на ЕК за съответните пазари от 2007), пазар на обществено достъпни национални телефонни услуги, предоставяни на домашни и бизнес потребители в определено местоположение и пазар на обществено достъпни международни телефонни услуги, предоставяни на домашни и бизнес потребители в определено местоположение (Препоръка на ЕК за съответните пазари от 2003)*

[59] *Приложение към Решение № 195/14.03.2013 г. на КРС, стр. 123*

време. По тази причина, когато VoIP пакетите се третират наравно с всички останали пакети съществува голям риск от загуба на пакети, тяхното забавяне – поради ниска скорост на достъпа и задръствания в мрежата, и получаването на ехо. В резултат, се получава заглъхване, прекъсване и интерференция на сигналите на аудио връзката, т.е. до значително влошено качество. Друга съществена разлика е, че при OTT VoIP услугите не се изпълняват и други изисквания, характерни за традиционните телефонни услуги, като осигуряване на достъп до единен европейски хармонизиран номер за спешни повиквания 112, както и до номера за телефонни справочни услуги или до негеографски номера за достъп до услуги.

На второ място, неуправляемите VoIP услуги зависят от наличието на достъп до Интернет, предоставен от друг доставчик, и не изискват ползването на телефонен апарат и номера от ННП. Освен това, при срив в електрозахранването те не могат да се ползват, докато при традиционните телефонни услуги захранването е независимо и не се прекъсва.

На трето място, OTT VoIP услугите могат да се ползват не само от местоположението, в което се предоставят традиционните телефонни услуги, но и от всяка друга точка, в която може да се получи достъп до интернет при използване на преносимо крайно устройство (например, лаптоп).

На четвърто място, при използването на OTT VoIP услуги като Skype, Vonage, Viber и др., разговори могат да се осъществяват само между потребители на тези доставчици. Дори с осигурената възможност за повикване към потребители по света с географски номера (например, Skype out), обратно повикване може да бъде направено само чрез използване на традиционни телефонни услуги или чрез включване в потребителите на съответния OTT VoIP доставчик. По тази причина, въпреки тяхната достъпност, абонатите на традиционни телефонни услуги за достъп в определено местоположение все още не приемат неуправляемите VoIP услуги за достатъчно взаимозаменяеми. В подкрепа на това твърдение е информацията, представена в специално изследване на Eurobarometer[60] за България, в съответствие с която 55% от интервюираните използват персоналния си компютър за безплатни повиквания през интернет към абонати на същия доставчик на OTT VoIP услуга. Същевременно, само 1% от включените в изследването използват тази услуга за извършване на по-евтини международни повиквания към фиксирани или мобилни номера.

Въз основа на горното, КРС потвърждава направения извод в предходния кръг на пазарния анализ, че по отношение на търсенето съществува взаимозаменяемост между управляемите VoIP услуги и традиционните телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение. Комисията потвърждава и извода, че между неуправляваните VoIP услуги на дребно и традиционните фиксирани телефонни услуги няма наличие на взаимозаменяемост.

1.2.1.2. Взаимозаменяемост при търсенето на пазари на едро

Чрез закупуване на услугата за генериране на повиквания на едро „избор на оператор" конкурентните предприятия предоставят услугите на дребно „избор на оператор за всяко повикване" и „избор на оператор на абонаментна основа" на абонати на БТК. Единствено предприятията, които контролират достъпа до крайния потребител, могат да предоставят услуги на едро за генериране на повиквания чрез услугата „избор на

[60] *Special Eurobarometer 414: E-communications and telecom single market household survey, January 2014* http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_414_en.pdf

оператор”. При увеличение на цената на услугите на едро за генериране на повиквания предприятията, които искат да закупят такива услуги, не биха имали възможност да ги заменят с услуги на друго предприятие, предоставящо достъп до обществени телефонни услуги. Предприятие, което желае да предоставя услуги на потребителите на предприятие X не би могло да закупи услуги за генериране (при използване на услугата „избор на оператор”) от предприятие Y като вероятен заместител на услугите за генериране на предприятие X. От тази гледна точка, в случай на повишение на цената на едро на услугата „генериране”, тя най-вероятно би се отразила в повишение на цената на дребно, освен ако доставчикът на услугата на дребно не реши да поеме увеличението, отказвайки се от част от своята печалба и запазвайки нивото на цената на дребно.

Както вече бе посочено при предходния кръг на анализа, за предприятията са налице следните варианти за избягване закупуването на услуги за генериране на повиквания от предприятието, контролиращо достъпа до крайния потребител, в случай на повишаване на техните цени:

- да изградят собствена инфраструктура до определеното местоположение, в което желаят да предоставят своите услуги на дребно на краен потребител;
- да закупят от предприятието, контролиращо достъпа до крайния потребител, необвързан достъп до абонатната линия;
- да използват наета линия, за да се свържат с определеното местоположение на крайния потребител.

В рамките на предходния анализ на взаимозаменяемостта при търсенето на пазари на едро КРС разгледа като възможни алтернативи на услугите за генериране закупуването на необвързан достъп до абонатната линия и използването на наети линии. Изграждането на собствена инфраструктура от предприятията до определеното местоположение не бе разгледано от регулатора като алтернатива на услугите за генериране, тъй като то е свързано с високи първоначални капиталови вложения за изграждане на абонатна мрежа, които реално са в пъти по-големи в сравнение със закупуването на услуги за генериране на повиквания.

а) Закупуването на необвързан достъп до абонатна линия като заместител на закупуването на генериране на повиквания на едро

При предходния кръг на анализа КРС посочи, че реализирането на необвързания достъп до абонатната линия включва следните услуги:

- вътрешни кабели за свързване;
- усукана медна двойка или оптика до дома (FTTH);
- съвместно ползване на помещения и съоръжения;
- други услуги (backhaul, информационни услуги).

Конкурентното предприятие, което желае да използва необвързан достъп до абонатната линия трябва да заплати всички тези услуги. В таблица 3 са представени разходите за свързване, необходими за ползване на необвързан достъп до една абонатна линия.

Таблица 3

Услуга		Разход за свързване* в лв. без ДДС за една абонатна линия
Самостоятелен необвързан достъп до абонатната линия	Месечен абонамент	14,93
	Инсталационна такса	47,00
Съвместен необвързан достъп до абонатната линия	Месечен абонамент	5,33
	Инсталационна такса	97,00

**Разходът е изчислен въз основа на цените, посочени в Приложение № 3 към Типово предложение за сключване на договор за предоставяне на необвързан достъп до абонатна линия на БТК, одобрено с Решение на КРС № 703/30.10.2014 г. Цените са съгласно наложените с Решение № 246/22.02.2011 г. ценови ограничения.*

Източник: *Приложение № 3, Типово предложение за сключване на договор за предоставяне на необвързан достъп до абонатна линия на БТК*

Към разходите, посочени в таблица 3, следва да бъдат добавени и разходите за съвместно ползване на помещения и съоръжения, под формата на еднократни такси (в зависимост от вида на изградения шкаф и предоставянето на постоянно захранване с различни мощности) и месечен абонамент, съобразен със заявения обем.

Следва да се отбележи, че при ползване на услугата „генериране" конкурентните предприятия трябва да заплащат наетия капацитет (за ползване на 2048 kbit/s комутируем порт и 2048 kbit/s наета линия[61]) и услугите за трафик, докато видно от представените данни при услугата „необвързан достъп до абонатната линия" те са обвързани с по-големи разходи, тъй като последните са относими към обслужването на значително по-малък брой абонати, обслужвани в рамките на отделен главен/оптичен репартитор.

Взимайки предвид характеристиките на двата вида услуги и разходите, свързани с предоставянето им, КРС потвърждава отново направеното при предходния кръг на анализа заключение, че те не са взаимозаменяеми.

б) Използване на услугата „линия под наем" като заместител на услугата на едро „генериране на повиквания"

КРС поддържа своето становище от предходния кръг на анализа, че линиите под наем не представляват взаимозаменяема услуга на едро за генериране на повиквания, тъй като двете услуги не са функционално еквивалентни. Генериране на повиквания е трафична услуга, при която се пренася гласов трафик, докато линията под наем представлява услуга за осигуряване на прозрачен капацитет между две крайни точки в електронна съобщителна мрежа, между които крайният потребител може да пренася различен вид трафик (видео, глас и данни). По отношение на техническите характеристики на двете услуги, при първата крайните потребители ползват управление на комутацията в

[61] *Съгласно Типово предложение на БТК за взаимно свързване на обществени далекосъобщителни мрежи, Ценова листа: https://www.vivacom.bg/bg/residential/obshti-uslovija#tipovi-predlojenija*

мрежата, осигурено от доставчика на услугата, докато линията под наем е услуга без комутация по заявка, т. е. крайният потребител може да пренася информация единствено между двете крайни точки в мрежата.

При услугата на едро за генериране, чрез една или няколко точки на достъп (на взаимно свързване) в мрежата на историческото предприятие, конкурентното предприятие има възможност за предоставяне на услуги на голям брой абонати. За предоставяне на услуги чрез линии под наем е необходимо такива линии да се изградят до всеки един абонат. По същество това се доближава до изграждане на собствена инфраструктура до определеното местоположение, което както вече бе посочено е свързано с високи първоначални капиталови вложения. Според КРС тези различия биха ограничили конкурентните предприятия да започнат да използват услугата „линия под наем" достатъчно бързо и по ефективен начин при малко, но трайно увеличение на цените на услугите за генериране на повиквания. На конкурентните предприятия би бил необходим значителен по обем трафик, за да оправдаят финансовите разходи, свързани с наемането на линии.

Поради тези причини, КРС продължава да счита, че линиите под наем не са ефективен заместител на услугата на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи.

1.2.1.3. Заключение – взаимозаменяемост при търсенето

Предвид гореизложеното, може да бъде направено заключение, че от гледна точка на търсенето на дребно и на едро не са налице услуги, които могат да бъдат разглеждани като взаимозаменяеми по отношение на услугите за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи.

1.2.2. Взаимозаменяемост при предлагането

Взаимозаменяемост при предлагането е налице, когато вследствие на малко, но значимо и трайно повишаване на цената за предоставяне на електронната съобщителна мрежа и/или услуга предприятия, които не осъществяват електронни съобщения и не предоставят електронни съобщителни услуги на съответния пазар, са в състояние в краткосрочен план, до една година, да навлязат на него без значителни допълнителни разходи за материални и нематериални дълготрайни активи, допълнителни инвестиции, стратегически решения и други[62].

1.2.2.1. Взаимозаменяемост при предлагането на пазари на дребно

Взаимозаменяемост от гледна точка на предлагането на пазара на дребно на повиквания, предоставяни от/в определено местоположение ще е налице, в случай, че на пазара на дребно се появи предприятие, предлагащо нова услуга, която дава възможност на потребителите да осъществяват повиквания с характеристики, сходни на повикванията от определено местоположение и крайни цени, които конкурират настоящите крайни цени за извършване на повиквания от определено местоположение.

КРС продължава да счита, че в момента на пазара не съществува предлагане на подобна взаимозаменяема услуга на повикванията от определено местоположение, както и че в краткосрочен план не се очаква да се появи подобна възможност. В съответствие с аргументите, изложени в т. 1.2.1.1 от настоящия раздел по-горе, КРС поддържа становището си от предходния кръг на анализа, че на този етап предлаганите

[62] *Чл. 7, ал. 1 от Методиката*

възможности за осъществяване на изходящи повиквания посредством неуправляеми VoIP услуги (unmanaged VoIP, OTT VoIP), без използване на номера от ННП, не могат да бъдат разглеждани като реална алтернатива на предоставянето на дребно на обществени телефонни услуги в определено местоположение. По тази причина, предлагането на тези услуги не може да се счита за взаимозаменяемо с предлагането на обществени телефонни услуги в определено местоположение.

1.2.2.2. Взаимозаменяемост при предлагането на пазари на едро

Взаимозаменяемост при предлагането на пазара на генериране на повиквания в определено местоположение ще е налице, когато предприятия, които до този момент не са предоставяли услугата генериране, могат да започнат да я предоставят, без да са необходими значителни инвестиции за това.

Както вече бе посочено в предходния кръг на анализа, КРС счита, че всяко едно предприятие, което предоставя чрез своята обществена телефонна мрежа услуги на дребно в определено местоположение, може във всеки един момент да започне да предоставя услуги на едро за генериране на повиквания от определено местоположение. Чрез закупуването на тези услуги дадено предприятие получава възможност да предлага обществена телефонна услуга чрез „избор на оператор на всяко повикване" и „избор на оператор на абонаментна основа" на абонатите на предприятието, предоставящо услугата на едро за генериране на повиквания. Единствено предприятието, което има достъп до абонатната линия може да предоставя услугата на едро за генериране на повиквания, докато услуги на дребно чрез „избор на оператор на всяко повикване" и „избор на оператор на абонаментна основа" могат да се предоставят от предприятия, които нямат изградена инфраструктура за достъп до крайните потребители. По тази причина КРС продължава да счита, че не са налице услуги, които могат да бъдат разглеждани като взаимозаменяеми на услугата „генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи".

1.2.2.3. Заключение - взаимозаменяемост при предлагането

Вземайки предвид изложеното дотук, КРС поддържа становището си от предходния кръг на анализа, че от гледна точка на предлагането на дребно и на едро не са налице услуги, които могат да бъдат разглеждани като взаимозаменяеми с услугата „генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи". Заключението съвпада с изводите, направени от ЕК в Разяснителната бележка към Препоръката за съответните пазари[63].

2. Определяне на географския обхват на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение

Съгласно Насоките за извършване на пазарните анализи и оценката на значително въздействие върху пазара и Методиката, географският обхват на съответния пазар в сектора на електронните съобщения традиционно се определя въз основа на два главни критерия:

- покритие по територия на обществените електронни съобщителни мрежи;
- наличие на еднакви законови и регулаторни изисквания за предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

[63] *Разяснителна бележка към Препоръката за съответните пазари, стр. 25 - 26*

Вземайки предвид разпоредбите на европейското и националното законодателство, както при предходния кръг на анализа, така и в рамките на настоящия, КРС дефинира съответния географски пазар на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи като национален по своя обхват.

Националният обхват на разглеждания пазар произтича от:

- националното покритие на мрежата на БТК – историческото предприятие разполага с най-добре изградена медна мрежа за достъп на национално ниво, осигуряваща на предприятието почти всеобхватен достъп до крайните потребители, отчитайки покритието на тази мрежа по население и територия;
- липсата на различия в законовите или регулаторни изисквания по отношение на предоставяне на услугите, включени в обхвата на продуктовия пазар.

3. Заключение относно продуктовия и географски обхват на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение

В резултат на проведения анализ, целящ определянето на съответния пазар, КРС достигна до следните заключения:

1. Съответният продуктов пазар, обект на този анализ, е пазарът на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи. Географският обхват на разглеждания съответен пазар е територията на Република България.

2. Съответният пазар включва мрежите, собственост на всички активни към момента на извършване на анализа предприятия, предоставящи на своите потребители на дребно услуги в определено местоположение (чрез географски номера от ННП) чрез обществени телефонни мрежи и следователно имащи потенциална възможност да предоставят услуги за генериране на повиквания от определено местоположение на едро. Съответният пазар включва мрежите на историческото предприятие „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД и на двадесет, активни към момента на анализа, конкурентни предприятия („АЙ ТИ ДИ НЕТУЪРК” АД, „БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД” ЕАД, „БУЛСАТКОМ” ЕАД, „ВАРНА НЕТ” ООД, „ВЕСТИТЕЛ БГ” АД, „ВИМОБАЙЛ” АД, „ГЛОБЪЛ КОМЮНИКЕЙШЪН НЕТ” АД, „ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ” АД, „ЕСКОМ” ООД, „ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” АД, „ИНТЕРУУТ БЪЛГАРИЯ” ЕАД, „КАБЕЛ САТ ЗАПАД” ООД, „МОБИЛТЕЛ” ЕАД, „НЕТ 1” ЕООД, „НЕТ ИС САТ” ЕООД, „НЕТФИНИТИ” ЕАД, „ТЕЛЕКОМ 1” ООД, „ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА” ЕАД, „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД, PREMIUM NET INTERNATIONAL S.R.L.).

4. Прилагане на теста на трите критерия

В рамките на настоящия трети кръг анализи на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, КРС прилага теста на трите критерия, като отчитайки специфичните национални условия регулаторът определя дали пазарът на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи, е съответен пазар и подлежи на ex ante регулиране.

Неизпълнението на изискванията на един от трите критерия би означавало, че пазарът не следва да бъде определен като подлежащ на ex-ante регулиране[64]. В този случай, съгласно чл. 152, ал. 6 от ЗЕС КРС може да не извършва анализ на пазара.

4.1. Наличие на високи и непреходни бариери за навлизане на пазара

В Разяснителната бележка на ЕК се посочва, че бариерите за навлизане на пазара на едро за генериране на повиквания от определено местоположение са до голяма степен зависими от способността на предприятията да развиват или да имат директна връзка за достъп до крайния клиент" [65].

В рамките на анализа относно наличието на високи и непреходни бариери за навлизане на пазара на едро за генериране на повиквания от определено местоположение КРС изследва наличието на високи и непреходни структурни, правни или регулаторни бариери за навлизане на пазара.

4.1.1. Структурни бариери за навлизане на пазара

Съгласно чл. 14, ал. 1 от Методиката, структурни бариери за навлизане на пазара са тези, които се явяват като бариера в резултат от необходимите първоначални разходи или условията на търсенето и създават неравноправни условия между предприятията със значително въздействие върху пазара и навлизащите на него предприятия, затрудняващи или препятстващи навлизането на последните. В тази връзка КРС анализира дали на пазара на едро за генериране на повиквания от определено местоположение е налице контрол върху инфраструктура, която не може лесно да бъде дублирана, дали са налице икономии от мащаба и обхвата и вертикална интеграция.

4.1.1.1. Контрол върху инфраструктура, която не може лесно да бъде дублирана

Оценката за наличие на контрол върху инфраструктура, която не може лесно да бъде дублирана е свързана с проверка относно това дали дадено предприятие има право на собственост или контрол върху електронна съобщителна мрежа, за изграждането на която потенциалните конкуренти ще трябва да направят значителни по размер разходи за продължителен период от време и която му дава възможност да следва поведение, независимо от другите доставчици. Контролът, упражняван от дадено предприятие върху подобна инфраструктура може да е съществена бариера за навлизане на потенциални конкуренти на съответния пазар.

Както беше посочено в анализа от предходния кръг, всяко конкурентно предприятие, което има желание да навлезе на пазара на дребно на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, има възможност на избор: или да навлезе, предоставяйки както достъп на потребителите до мрежата си, така и възможност за осъществяване на повиквания, или да навлезе, предоставяйки единствено възможност за осъществяване на изходящи повиквания чрез услугите на дребно „избор на оператор на всяко повикване" и/или „избор на оператор на абонаментна основа" на потребителите на друго предприятие, чрез закупуване на услуга на едро за „генериране".

Ако едно предприятие желае да започне да предоставя на свои потребители на дребно обществени телефонни услуги в определено местоположение, то има няколко алтернативи пред себе си по отношение на осигуряването на достъп (свързаност) до крайния потребител – да изгради собствена мрежа за достъп или да наеме части от

[64] *Съображение 17 от преамбюла на Препоръка 2014/710/ЕС.*
[65] *Разяснителна бележка към Препоръката за съответните пазари, стр. 26*

мрежата на друго предприятие (напр. необвързан достъп до абонатната линия или чрез абонатни линии под наем (WLR)). Изграждането на собствена мрежа за достъп обаче представлява структурна бариера за навлизане на пазара, тъй като е необходимо да бъдат извършени значителен обем инвестиции за нейното изграждане и поддържане. При използване на вече изградена мрежа за достъп на друго предприятие, което предлага услугата на едро „избор на оператор" и услугата „отдаване на абонатна линия под наем на едро" (WLR) до известна степен се облекчава навлизането на съответния пазар, тъй като то не е придружено с влагането на значителен обем инвестиции за изграждане на собствена мрежа. За целта, с Решение на КРС № 195/14.03.2013 г. регулаторът наложи на пазара на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение за домашни и бизнес потребители задължение на БТК за предоставяне на услугата „отдаване на абонатни линии под наем на едро", като през 2014 г., с писмо вх. № 04-04-145/18.07.2014 г. историческото предприятие уведоми КРС, че по собствена инициатива намалява цената за месечнен абонамент за POTS линия (предложената цена отговаря на наложените от КРС ценови ограничения и определения марж, съгласно Решение на КРС № 195/14.03.2013 г.). Също така, с Решение на КРС № 246/22.02.2011 г. бе продължено действието на наложеното на историческото предприятие задължение за предоставяне на необвързан достъп до абонатната линия.

Към края на 2014 г. броят на конкурентните предприятия в страната, които предоставят достъп на дребно до обществена телефонна услуга в определено местоположение на свои потребители е 20, като 5 от тях са навлезли на пазара след 2011 г. Данните, с които КРС разполага показват, че в рамките на разглеждания период (2011 – 2014 г.) нито едно от конкурентните предприятия не се е възползвало от възможността за предоставяне на достъп на дребно до обществени телефонни услуги в определено местоположение чрез наемане на абонатни линии на едро или чрез закупуването на необвързан достъп до абонатната линия.

През 2014 г. едва 4 предприятия са се възползвали от услугата на едро за генериране на повиквания от определено местоположение, като към момента на изготвяне на анализа 2 от тях вече са се отказали от нея. Броят на потребителите у нас, които към 31.12.2014 г. са използвали услугата на дребно „избор на оператор", е едва 32.

Следователно, изводът, който може да бъде направен е, че конкуренцията на пазара на генериране на повиквания в България не се влияе от наличието на наложеното на историческото предприятие задължение за предоставяне на услугата „избор на оператор", нито от наложеното задължение за предоставяне на услугата „отдаване на абонатни линии под наем на едро"[66].
В тази връзка следва да бъде отбелязано, че в Разяснителната бележка ЕК посочва[67], че упадъкът в търсенето на услугата „генериране" като ресурсен елемент за предоставяне на гласови услуги в определено местоположение може да бъде съпоставен с миграция към следващото стъпало на инвестиционната стълба, с оглед на това, че конкурентните предприятия изграждат собствени мрежи за достъп до крайните потребители и произвеждат свои собствени VoIP услуги, вместо да закупуват услуги на едро за генериране на повиквания. Посоченото напълно съответства с наблюдаваната в България ситуация на пазара на гласови услуги в определено местоположение.

[66] *Наложени на пазара на едро за генериране на повиквания при предходния преглед на пазара (Решение № 1361/31.05.2012 г.) и на пазарите на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение и на пазарите на обществено достъпни телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение (Решение на КРС № 195/14.03.2013 г.)*
[67] *Разяснителна бележка към Препоръката за съответните пазари, стр. 26.*

В допълнение следва да бъде отбелязано, че изграждането на собствени мрежи за достъп до крайните потребители, от страна на конкурентните предприятия в България, се осъществява на фона на тенденция на спад в търсенето на гласови услуги в определено местоположение и конкурентен натиск, както от страна на мобилните гласови услуги, така и от страна на т. нар. „VoIP с негарантирано качество". Независимо от това обстоятелство, данните, с които КРС разполага показват, че разходите, които конкурентните предприятия извършват за изграждане на собствена абонатна мрежа им позволяват успешно да навлязат и да се развиват на пазара - за периода 2010 - 2014 г. се отчита ръст от почти 17 процентни пункта в пазарния дял на конкурентните предприятия, изчислен на база брой телефонни постове. Към края на 2014 г. пазарният дял на историческото предприятие БТК възлиза на 66,18%, като 26% от абонатите му ползват абонаментни планове, които са от обхвата на универсалната услуга, а в мрежата му се реализира с почти 15 процентни пункта по-малко изходящ трафик от предоставяне на обществени телефонни услуги в определено местоположение[68] в сравнение с 2010 г. За сравнение, през 2010 г. БТК притежава 82,75% от телефонните постове и 92,75% от изходящия трафик. В тази връзка следва да бъде отбелязан и фактът, че видно от представената информация в раздел III на документа, предлагането на фиксирана телефонна услуга в пакет с други електронни съобщителни услуги има ключова роля за привличането и задържането на потребители, както на пазара на фиксирани телефонни услуги у нас, така и на пазара на електронни съобщения като цяло, поради което изграждането на собствена абонатна мрежа за предоставяне на конвергентни услуги е печелившата стратегия, на която предприятията залагат за развитие на бизнеса и конкурентоспособността си на пазара на електронни съобщения в България. Също така, следва да бъде отчетено, че изградените мобилни наземни мрежи за предоставяне на гласова телефонна услуга в определено местоположение на конкурентните на БТК предприятия МОБИЛТЕЛ и ТЕЛЕНОР са с национален обхват, както и кабелните мрежи на БЛИЗУ и „БУЛСАТКОМ" ЕАД (БУЛСАТКОМ). С оглед на горепосоченото може да се приеме, че значението на исторически изградената мрежа за достъп на БТК (изградена на базата на усукана метална двойка), като бариера за навлизане и разширяване на пазара е намаляло, в следствие стартирането на услугата чрез мобилни наземни мрежи, както и в резултат от появата на кабелни мрежи с национално покритие.

В заключение, с оглед на обстоятелството, че към настоящия момент в България напълно липсва интерес, както към закупуване на услуги за достъп на едро, така и към услугата на едро за генериране на повиквания и конкурентните предприятия успешно разгръщат собствени мрежи за достъп до крайните потребители, включително с национален обхват, както и с оглед на обстоятелството, че е налице тенденцията към подобряване нивото на конкуренцията на пазара на дребно, КРС счита, че мрежата на БТК, респективно изграждането на инфраструктура за достъп на дребно до обществени телефонни услуги в определено местоположение от страна на конкурентните предприятия, вече не представлява безусловна бариера, която не може да бъде преодоляна за навлизане на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи.

4.1.1.2. Наличие на икономии от мащаба и обхвата

[68] *Изменението в броя телефонни постове в рамките на разглеждания период 2010 - 2014 г., както и изменението в обема реализиран изходящ трафик е представено в раздел IV, т. 3.3. Относителни дялове.*

Икономии от мащаба възникват, когато с нарастване обема на предоставяните от дадено предприятие електронни съобщителни мрежи и/или услуги намаляват средните разходи за единица. Такива икономии се наблюдават, когато процесът на производство и реализация на дадена електронна съобщителна мрежа и/или услуга е съпроводен с високи фиксирани разходи и/или е налице висока степен на специализация, в резултат на която се отчита висока производителност.

При икономиите от обхвата, намаление на разходите може да бъде постигнато чрез общ процес на производство/предоставяне на няколко електронни съобщителни мрежи и/или услуги като икономии от обхвата са налице, когато дадено предприятие използва капацитета на една съществуваща електронна съобщителна мрежа за производство и предоставяне на повече от една услуга.

Наличието на икономии от мащаба и от обхвата може да представлява бариера за навлизане на нови конкуренти на пазара, особено когато условията на пазара се характеризират с недостатъчно търсене за развитие на ефективност от дейността и за новонавлизащите предприятия ситуацията е значително по-трудна, отколкото за историческото предприятие, тъй като предлаганите от тях услуги трябва да се конкурират с услуги, които са добре позиционирани на пазара от историческото предприятие.

В рамките на предходния кръг на анализа КРС отбелязва, че БТК е в състояние да се възползва от икономии от мащаба и от обхвата поради силните позиции, които има на пазарите на дребно за предоставяне на достъп и обществени телефонни услуги в определено местоположение и на широката гама услуги на едро и дребно, които предоставя чрез инфраструктурата си.

С оглед на горепосоченото отново следва да бъде отбелязано, че паралелно с регистрираната тенденция на спад при търсенето на фиксирани гласови услуги в страната, за периода 2010 – 2014 г. се наблюдава и спад при всички пазарни дялове на историческото предприятие (Таблица 2, Раздел III., т. 3.3. Относителни дялове), изчислени на база брой фиксирани телефонни постове (от 80,52% на 66,18%), приходи от услуги на дребно и едро (от 92,45% на 83,38%), общ изходящ трафик (от 92,75% на 78,15%), брой терминирани минути (от 87,48% на 69,97%) и приходи от терминиране (от 87,76% на 59,86%). В рамките на посочения период БТК е загубила малко над 1/3 от фиксираните си телефонни постове, а годишните й приходи от предоставяне на гласови услуги в определено местоположение са спаднали наполовина. В тази връзка следва да бъде отчетено, че загубата на пазарен дял от страна на БТК на пазарите на гласови услуги в определено местоположение се дължи както на отчетения спад в търсенето на фиксирани гласови услуги в страната, така и на това, че конкурентните предприятия все по-успешно се позиционират на пазара и засилват конкурентния си натиск върху историческото предприятие. Това води до отслабване на позициите на историческото предприятие на пазара, свързани с извличане на ползи от икономии от мащаба и обхвата. В допълнение, КРС също така е на мнение, че от предимството, свързано с ефекта на съкращаване на средните разходи за единица, като резултат от голям брой потребители на дадена мрежа, могат да се възползват както БТК, така и конкурентните предприятия, тъй като последните изграждат мрежи и предлагат услуги предимно в големите, гъсто населени градове и села на страната.

По отношение на характерната до скоро само за БТК широка гама от обществени електронни съобщителни услуги (фиксирани и мобилни гласови телефонни услуги, услуги за пренос на данни и/или достъп до интернет, спътникова (сателитна) и IP телевизия, услуги по предоставяне на линии под наем и достъп до канална мрежа) следва

да бъде отчетено, че тя вече почти изцяло се предлага и от конкурентни предприятия – през 2014 г. МОБИЛТЕЛ предлага на пазара почти всички от посочените услуги, с изключение на достъп до канална мрежа, а ТЕЛЕНОР – с изключение на телевизия и достъп до канална мрежа. Също така към момента на изготвяне на анализа на пазара вече е налице и реализация на обявения в края на 2014 г. от предприятия БЛИЗУ и МАКС ТЕЛЕКОМ бизнес модел за взаимно предоставяне на услуги на едро, който дава възможност на двете предприятия да използват на едро инфраструктурата и търговската си мрежа. В резултат, понастоящем най-големият доставчик на кабелна телевизия в страната БЛИЗУ разшири портфолиото си и освен телевизия, фиксирана гласова услуга и фиксиран достъп до интернет вече предлага на крайните потребители и мобилен достъп до интернет чрез мобилната мрежа от четвърто поколение (4G) по стандарта LTE на МАКС ТЕЛЕКОМ. Съответно, посоченият бизнес модел ще даде възможност на МАКС ТЕЛЕКОМ да предлага на потребителите както мобилен глас и мобилен интернет, така и телевизия. Така, разширявайки своята гама от услуги на дребно, предприятията имат възможност да предлагат и все по-широка гама от пакетни услуги с включена в тях фиксирана гласова услуга (bundled offers). В тази връзка следва да бъде отбелязано, че данните, с които КРС разполага показват, че към края на 2014 г. лидер по брой абонати на пакетни услуги с включена в тях фиксирана гласова услуга е МОБИЛТЕЛ - с 66%, следван от БЛИЗУ - с 25% и БТК - с почти 8%.

В заключение, отчитайки обстоятелството, че на пазара освен БТК оперират и 20 конкурентни предприятия, а 4 от тях притежават мрежа с национален обхват (ТЕЛЕНОР, МОБИЛТЕЛ, БЛИЗУ и БУЛСАТКОМ), като ТЕЛЕНОР и МОБИЛТЕЛ предлагат почти цялата гама от услуги, които предлага историческото предприятие, КРС е на мнение, че понастоящем позициите на БТК на пазарите на дребно за предоставяне на достъп и обществени телефонни услуги в определено местоположение са отслабнали и констатираните при предходния пазарен анализ икономии от мащаба и обхвата на предприятието не представляват сериозна бариера за навлизане на съответния пазар.

4.1.1.3. Наличие на вертикална интеграция

При оценка съгласно този критерий се отчита дали дадено предприятие, включително свързани с него лица, действа/действат като доставчик на услуги на пазара на едро и същевременно предлага/предлагат услуги на крайни потребители на пазара на дребно, като на пазара на дребно се конкурира/конкурират с потребителите на своите услуги, предложени на пазара на едро. Наличието на вертикална интеграция може да представлява бариера за навлизането на нови конкуренти на съответните пазари на едро и дребно, да създава преимущества пред съществуващите конкуренти на тези пазари и да е потенциална възможност за прехвърляне на пазарно въздействие от единия на другия пазар.

В качеството си на единствен доставчик на услуги на едро за генериране на повиквания в страната БТК притежава 100% пазарен дял на този пазар. От представените по-горе данни е видно, че на свързаните с него пазари на дребно на достъп до обществени телефонни услуги и на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, историческото предприятие е обект на конкурентен натиск както от страна на конкурентните предприятия, така и от страна на нарастващата взаимозаменяемост между фиксирани и мобилни услуги, като за периода 2010 – 2014 г. относителните дялове на БТК на всички пазари бележат спад (разгледани в Раздел III, т. 3.3.).

Също така, както бе посочено по-горе, търсенето на услугата „генериране" като ресурсен елемент за предоставяне на гласови услуги в определено местоположение почти е изчезнало от пазара, тъй като конкурентните предприятия предпочитат сами да си произвеждат услуги за генериране, изграждайки свои собствени мрежи за достъп до крайните потребители.

Следователно липсата на регулация на пазара на едро за генериране на повиквания от определено местоположение не би повлияла отрицателно върху конкурентната среда на пазарите на дребно, на които БТК все още продължава да е основен участник.

4.1.2. Правни и регулаторни бариери за навлизане на пазара

Съгласно чл. 14, ал. 2 от Методиката, правни или регулаторни бариери за навлизане на пазара са тези, които не се основават на икономически условия, а са резултат от законодателни, административни или други държавни мерки, които в някаква степен ограничават достъпа до пазара на потенциалните конкуренти или тяхното бъдещо поведение.

В съображение 13 от преамбюла на Препоръката за съответните пазари, ЕК посочва, че пример за правна или регулаторна бариера, която възпрепятства или пречи на навлизането на даден пазар е ограничението за броя на предприятията, които имат достъп до радиочестотен спектър или цените, или други мерки, свързани с цените, наложени на предприятията, които влияят не само върху навлизането, но и върху позиционирането на предприятията на пазара.
В рамките на предходния кръг на анализа КРС посочи, че правните и регулаторни бариери, които могат да бъдат относими към навлизането на разглеждания пазар, са свързани с необходимостта от ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера от ННП, кандидатстване и получаване на съответно разрешение от регулатора и заплащане на съответна годишна такса на КРС от страна на предприятието, за ползване на ограничения ресурс. В допълнение, понастоящем като евентуална регулаторна бариера може да бъде посочена и ценовата регулация, чрез която КРС задължи всички предприятия със значително въздействие върху съответните пазари, предоставящи услугите „генериране" и „терминиране" на повиквания от/в определено местоположение на обществени телефонни мрежи да прилагат разходоориентирани цени, определени въз основа на разходите на ефективен оператор чрез BULRIC[69] модел, приет с решение на КРС № 134/14.02.2013 г.

По отношение на бариерите, свързани с необходимостта от използване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера от ННП следва да бъде отбелязано, че в периода след предходния кръг на анализа, са предприети съответни регулаторни мерки от страна на КРС (промени в начина на номеронабиране на географски номера в Република България, приемане на ново типово Разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера, за осъществяване на обществени електронни съобщения, преминаване към географски кодове с дължина не повече от три цифри), които значително повишиха ефективността при използване на ограничения ресурс и увеличиха ресурса от географски номера във всички региони на страната. В тази връзка КРС счита, че към настоящия момент е осигурен достатъчен ресурс от географски номера и са отпаднали регионите с недостатъчен ресурс. Новите окрупнени номерационни области имат капацитет от 1 милион номера при двуцифрените кодове и 100 хиляди номера при

[69] *Модел „отдолу-нагоре" (Bottom-Up) за определяне на дългосрочните допълнителни инкрементални разходи (LRIC*)

трицифрените – т.е. налични са достатъчно номера във всички региони за всяко предприятие, което желае да предоставя фиксирана телефонна услуга.

Също така, след изменението на Наредба № 1 през 2012 г., е регламентирана и възможността предприятията, които ползват първично предоставени номера от ННП да предоставят вторично групи от номера на предприятия, които са уведомили КРС за намерението си да осъществяват дейност по препродажба на услугите, предоставяни чрез съответните номера. С това изменение на правилата за ползване, разпределение и процедурите по първично и вторично предоставяне на номера значението на посочената по-горе бариера значително намалява, тъй като се дава възможност на предприятия, които нямат разрешения за ползване на ограничен ресурс – номера от ННП да препродават услуги, предоставяни чрез тези номера.

Изменението на Функционалните спецификации за преносимост на географски номера при промяна на доставчика на фиксирана телефонна услуга и/или при промяна на адреса в рамките на един национален код за направление също способства за намаляване на регулаторните бариери, тъй като отменя изискването предприятията да имат предоставени номера за кода на населеното място, в което ще се реализира преносимостта.

Що се отнася до регулаторните бариери, свързани с ценовите ограничения на пазарите на едро, КРС счита, че те по-скоро следва да бъдат възприети като предимство, отколкото като бариера за новонавлизащите на пазара предприятия. Това е така, защото наложената ценова регулация води до по-добра предвидимост на разходите при изготвяне на бизнес плановете на новонавлизащите конкурентни предприятия, като в същото време им дава възможност да се възползват от много по-ниски цени на едро, в сравнение с тези, които са заплащали вече навлезлите на пазара предприятия, което респективно означава заплащане на по-ниски разходи на едро и реализиране на икономии.

В заключение, с оглед на горепосоченото, КРС е на мнение, че на разглеждания пазар не са налице правни или регулаторни бариери за навлизане на него.

4.1.3. Заключение относно наличието на високи и непреходни бариери за навлизане на пазара

Въз основа на представения по-горе анализ относно наличието на структурни, правни и регулаторни бариери за навлизане на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение КРС стигна до заключението, че първият от трите критерия – наличие на високи и непреходни бариери за навлизане на пазара не е изпълнен.

КРС счита, че на пазара не са налице високи и непреодолими структурни, правни и регулаторни бариери за навлизане на него, поради това, че:

– към края на 2014 г. броят на конкурентните предприятия в страната, които предоставят достъп на дребно до обществена телефонна услуга в определено местоположение на свои потребители е 20, като 5 от тях са навлезли на пазара след 2011 г.;
– освен историческото предприятие – БТК, има още четири конкурентни предприятия, чиито мрежи за достъп до крайния потребител са с национален обхват (ТЕЛЕНОР, МОБИЛТЕЛ, БЛИЗУ и БУЛСАТКОМ);

– конкурентните предприятия в страната не се възползват от възможността за предоставяне на достъп на дребно до обществени телефонни услуги в определено местоположение чрез наемане на абонатни линии на едро или чрез закупуване на

необвързан достъп до абонатната линия, а изцяло изграждат свои собствени абонатни мрежи;

– търсенето на услугата „генериране" като ресурсен елемент за предоставяне на гласови услуги в определено местоположение почти е изчезнало от пазара, тъй като конкурентните предприятия предпочитат сами да си произвеждат услуги за генериране, изграждайки свои собствени мрежи за достъп до крайните потребители;

– наблюдава се ясно изразена тенденция на ръст в пазарните дялове на конкурентните предприятия и загуба на позиции от страна на историческото предприятие на пазарите на генериране и терминиране от/в определено местоположение;

– конкурентните предприятия предоставят все по-широка гама от електронни съобщителни услуги на пазара, като сред тях има и такива, които предлагат почти цялата гама от услуги, които предлага историческото предприятие;

– налични са достатъчно географски номера от ННП във всички региони за всяко предприятие, което желае да предоставя фиксирана телефонна услуга;

– вторично предоставяне на номера дава възможност на предприятия, които нямат разрешения за ползване на ограничен ресурс – номера от ННП, да препродават услуги, предоставяни чрез тези номера.

4.2. Липса на възможност за стимулиране и развитие на конкуренцията

Анализът на втория критерий изисква да се изследва дали, дори при наличието на високи и непреходни бариери за навлизане, в рамките на бъдещ период до две години напред, пазарът на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи не клони към ефективна конкуренция.

За целта, КРС ще разгледа и анализира както структурата, така и характеристиките на пазара и пазарния дял на БТК.

Като резултат от предходния, втори кръг на анализа и оценката на пазара на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществена телефонна мрежа, с Решение № 1361/31.05.2012 г., КРС определи историческото предприятие БТК за предприятие със значително въздействие на пазара и в резултат на наложените му задължения, към момента това е единственото предприятие, което предоставя услугата на едро за генериране на повиквания „избор на оператор", от което произтича и неговия 100%-тов пазарен дял на пазара на едро на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи в рамките на разглеждания период.

В рамките на периода 2010 – 2014 г. на свързаните с пазара на едро за генериране на повиквания, пазари на дребно на достъп до обществени телефонни услуги и на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, историческото предприятие е обект на сериозен конкурентен натиск, както от страна на конкурентните предприятия, така и от страна на все по-нарастващата взаимозаменяемост между фиксираната и мобилната гласова услуга. Представените данни в Раздел III от настоящия документ показват, че трайната тенденция на намаляване на фиксираните телефонни постове на историческото предприятие се запазва и през периода, обект на настоящия пазарен анализ, като към края на 2014 г. БТК има почти с 583 хил. бр. телефонни постове по-малко спрямо края на 2010 г., а отчетеното увеличение при неговите конкуренти възлиза на малко повече от 227 хил. бр. Налице е спад и при всички останали пазарни дялове на историческото предприятие, изчислени на база приходи от услуги на дребно и едро (с 9 процентни пункта), общ изходящ трафик (с почти 15

процентни пункта), брой терминирани минути (с почти 18 процентни пункта) и приходи от терминиране (с почти 28 процентни пункта). Също така към настоящия момент освен БТК, фиксирани телефонни услуги на национално ниво предлагат и 4 от конкурентните предприятия, а въведените след 2010 г. облекчения в процедурата за преносимост на номерата способстват допълнително за развитието на конкуренцията на пазара. Данните, с които КРС разполага показват, че общият брой на пренесените, към края 2014 г. номера във фиксирани мрежи, е 342 317, което представлява 12,21% от общия брой крайни потребители[70], като през 2014 г. броят на пренесените номера е нараснал с 81,25% спрямо 2010 г.

Видно от данните на фигура 17 по-долу БТК продължава да губи позиции и на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи, при отчитане на пазарните дялове, които биха имали предприятията, ако към общия обем трафик от услуги на едро за генериране, предоставяни на други предприятия, се включи и трафикът, в който са включени и вътрешните доставки на услуги за генериране (self-supply), с цел предоставяне възможност на собствените потребители да извършват изходящи повиквания на дребно.

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 17

Представените данни на горната фигура показват, че за периода 2010 – 2014 г. е налице трайна тенденция на намаление в пазарния дял на БТК, който в края на 2014 г. възлиза на 78,22%, което представлява с 15 процентни пункта по-малко, в сравнение с 2010 г. (средно с 3,8% всяка година). Това показва, че историческото предприятие губи позиции на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи с по-бързи темпове, в сравнение с периода, обект на предходния пазарен анализ, когато отчетеният спад е средно с 1,5% на година. В същото време, на разглеждания пазар на едро се наблюдава почти пълна липса на интерес от страна на конкурентните предприятия към услугата на едро за генериране на повиквания, тъй като както вече бе посочено по-горе в настоящия документ, навлизането на пазара на достъп

[70] *Източник: Годишен доклад на Комисията за регулиране на съобщенията за 2014 г.*

до обществена телефонна мрежа в определено местоположение чрез изграждане на собствена абонатна мрежа, вече не представлява сериозна бариера за конкурентните предприятия.

В следващата таблица 4 е представен списък с предприятията, притежаващи разрешение за осъществяване на дейност по предоставяне на достъп до обществена гласова телефонна услуга чрез услугата „избор на оператор” за периода 2010 - 2014 г.

Таблица 4

Справка за предприятията, оторизирани и осъществяващи дейност по предоставяне на достъп до обществена гласова телефонна услуга чрез услугата "избор на оператор" за периода 2010 - 2014 г.

Наименование на предприятието	2010 г.		2011 г.		2012 г.		2013 г.		2014 г.	
	Оторизирани	Действащи	Оторизирани	Действащи	Оторизирани	Действащи	Оторизирани	Действащи	Оторизирани	Действащи
Общ брой предприятия:	**11**	**7**	**9**	**5**	**11**	**4**	**11**	**3**	**11**	**4**
"669С" ЕООД[1]					✍		✍		✍	☎
"АЙ ТИ ДИ НЕТУЪРК" АД[2]	✍	☎								
"АЛФА ТЕК" ООД							✍		✍	
"КЕЙБЪЛТЕЛ" ЕАД/"БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД" ЕАД[3]	✍									
"БТК НЕТ" ЕООД[4]	✍	☎	✍	☎	✍		✍		✍	
"ВЕСТИТЕЛ БГ" АД[5]	✍		✍		✍		✍		✍	
"ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ" АД	✍	☎	✍	☎	✍	☎	✍	☎	✍	☎
"ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ" АД	✍		✍	☎	✍	☎	✍	☎	✍	☎
"КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ" ЕАД/"ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ" ЕАД[6]	✍		✍		✍		✍		✍	
"НЕКСКОМ-БЪЛГАРИЯ" ЕАД[7]	✍	☎	✍		✍		✍		✍	
"НЕТУЪРКС - БЪЛГАРИЯ" ЕООД			✍		✍		✍		✍	
"ОРБИТЕЛ" ЕАД[8]	✍	☎	✍	☎	✍	☎	✍	☎	✍	☎
"СПЕКТЪР НЕТ" ЕАД[9]	✍	☎	✍	☎	✍	☎				
"МОБИЛТЕЛ" ЕАД[10]					✍		✍		✍	
"ТРАНС ТЕЛЕКОМ" ЕАД[11]	✍	☎								

[1] Съгласно подадено заявление с вх. № 18-00-8/03.02.2015 г. "669С" ЕООД се отказва от предоставения му код за достъп до услугата "избор на оператор" (Решение на КРС № 75/19.02.2015 г.).

[2] Съгласно подадено заявление с вх. № 12-01-1231/19.03.2015 г. на "АЛФА ТЕК" ООД е прекратено действието на разрешение № 01923/12.12.2013 г. (Решение на КРС №147/02.04.2015 г.)

[3] През 2010 г. дружество "КЕЙБЪЛТЕЛ" ЕАД се влива в дружество "ЕВРОКОМ КАБЕЛ МЕНИДЖМЪНТ БЪЛГАРИЯ" ЕАД, чийто правоприемник е "БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД" ЕАД.

[4] Към 31.12.2011 г. "БТК НЕТ" ЕООД няма абонати на услугата.

[5] Съгласно подадено заявление с вх. № 18-00-83/24.07.2014 г. предприятие "ВЕСТИТЕЛ БГ" АД се отказва от предоставения му код за достъп до услугата "избор на оператор" (Решение на КРС № 542/04.08.2014 г.).

[6] На 04.11.2014 г. предприятие "КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ" ЕАД е преименувано на "ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ" ЕАД.

[7] Предприятието не е предоставило отчет за дейността си през 2014 г., съгласно Решение на КРС №23/22.01.2015 г.

[8] През месец октомври 2014 г. "ОРБИТЕЛ" ЕАД се влива в "МОБИЛТЕЛ" ЕАД и към 31.12.2014 г. предоставянето на услугата е преустановено.

[9] *През месец ноември 2012 г. "СПЕКТЪР НЕТ" ЕАД се влива в "МОБИЛТЕЛ" ЕАД и към 31.12.2012 г. предоставянето на услугата е преустановено.*
[10] *Съгласно подадено заявление с вх. № 12-08-236/11.02.2015 г. "МОБИЛТЕЛ" ЕАД се отказва от предоставения му код за достъп до услугата "избор на оператор" (Решение на КРС № 101/24.02.2015 г.).*
[11]*Предприятие "ТРАНС ТЕЛЕКОМ" АД не е предоставило отчет на дейността през 2010 г.*

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

От представените в таблицата по-горе данни е видно, че в сравнение с 2010 г., през 2014 г. броят на конкурентните предприятия, които закупуват от БТК услуги на едро за генериране на повиквания е намалял с 43%, като към момента на изготвяне на анализа този спад възлиза на 71% (към момента на изготвяне на анализа само 2 предприятия използват услуги на едро за генериране на повиквания).

В периода след 2010 г. продължава да се наблюдава трайна тенденция на намаляване, както на реализирания трафик, така и на приходите на БТК от предоставяне на услугата на едро „избор на оператор" (фигура 18), като през 2014 г. реализираният трафик е с 91% по-малко спрямо 2010 г., а при приходите, съответно с 96%. Отчетеното намаление в броя на абонатите, използвали услугите „избор на оператор за всяко повикване" и „избор на оператор на абонаментна основа" за периода 2010 – 2014 г. е съответно с 99% (от 3661 абоната към 31.12.2010 г. на 32 абоната към 31.12.2014 г.).

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 18

Очевидно, нито намалението на цените на услугата „генериране", резултат от наложените мерки в рамките на анализа от втори кръг, нито наложеното с Решение на КРС № 195/14.03.2013 г. на БТК задължение за предоставяне на услугата „отдаване на абонатни линии под наем на едро", не са довели до повишаване на търсенето на услуги на едро за генериране на повиквания от страна на конкурентните предприятия. Това

потвърждава направения в Разяснителната бележка от ЕК извод[71], че търсенето на услугата „генериране", с цел предоставяне на услуги на дребно на клиенти, които са свързани с PSTN, ще става все по-малко значимо, особено с оглед на миграцията към изцяло IP-базирани мрежи.

От данните, представени на фигура 19 и фигура 20 по-долу, е видно, че реализираният трафик и приходите от услугите „избор на оператор за всяко повикване" и „избор на оператор на абонаментна основа", предоставяни на крайните потребители, съставляват пренебрежимо малка част съответно от общия реализиран изходящ трафик от мрежата на историческото предприятие (0,13%) и от общите приходи, реализирани чрез електронната съобщителна мрежа на БТК (0,004%).

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 19

[71] *Разяснителна бележка към Препоръката за съответните пазари, стр. 27*

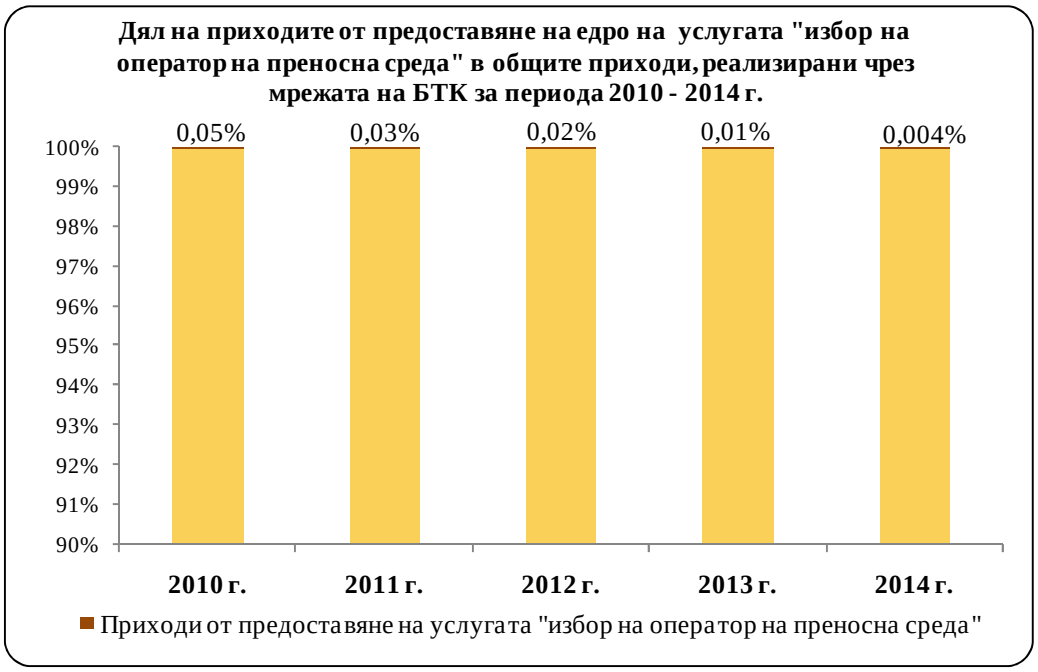

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 20

От своя страна, делът на абонатите, използвали услугите „избор на оператор за всяко повикване" и „избор на оператор на абонаментна основа", представлява незначителна част от общия брой абонати на историческото предприятие, като към края на 2014 г. възлиза на 0,003% (фигура 21).

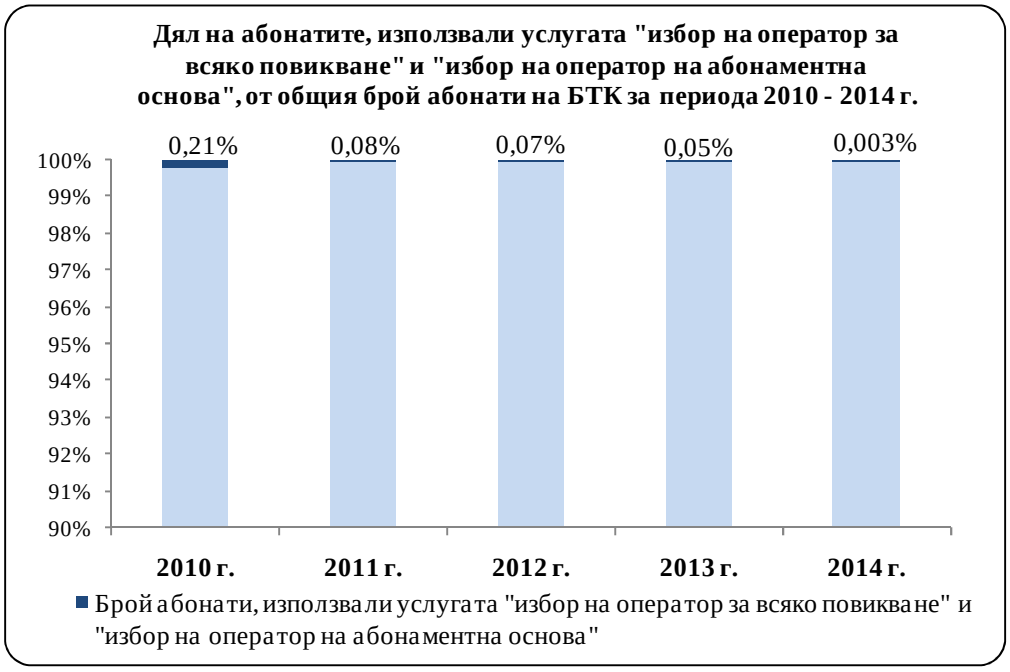

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 21

От представените по-горе данни може да бъде направен извод, че на пазара на едро за генериране на повиквания е налице трайна тенденция за намаляване на пазарния дял на историческото предприятие и увеличаване на съответните пазарни дялове на

конкурентните предприятия, като търсенето на услуги на едро за генериране на повиквания от определено местоположение в България е сведено до минимум. В резултат, значението на посочените услуги на едро за развитието на конкуренцията на пазара на гласови услуги от определено местоположение в страната е толкова незначително, че липсата на регулация на пазара на едро за генериране на повиквания не би се отразила негативно върху бъдещото му развитие.

4.2.1. Заключение относно липса на възможност за стимулиране и развитие на конкуренцията

Въз основа на представения по-горе анализ, КРС стигна до заключението, че вторият от трите критерии – липса на възможност за стимулиране и развитие на конкуренцията на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение за период до две години напред не е изпълнен.

КРС счита, че на пазара не е налице липса на възможност за стимулиране и развитие на конкуренцията, поради това, че:

– на пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи се наблюдава трайна тенденция на спад при пазарния дял на историческото предприятие;

– интересът от страна на конкурентните предприятия към закупуване на услуги на едро за генериране на повиквания от определено местоположение е сведен до минимум, като към момента на изготвяне на анализа едва 2 предприятия използват услугата, а към 31.12.2014 г. общият брой на потребителите на услугите „избор на оператор за всяко повикване" и „избор на оператор на абонаментна основа" е едва 32;

– текущото развитие на алтернативни инфраструктури, 4 от които с национално покритие показва, че навлизането на пазара на достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение вече не се характеризира с високи и непреодолими бариери, следователно пазарът на едро за генериране на повикване клони към ефективна конкуренция в рамките на период от две години напред.

4.3. Недостатъчна ефективност на конкурентното право

С оглед на обстоятелството, че на разглеждания пазар на едро за генериране на повиквания не са идентифицирани високи и непреодолими бариери за навлизане и ефективността на конкуренцията на пазара устойчиво се повишава, може да бъде направено заключение, че правото в областта на конкуренцията е достатъчно за преодоляване на евентуални изкривявания на пазарната среда. Следователно, в съответствие с посоченото в Разяснителната бележка на ЕК, КРС счита, че на българския пазар на едро за генериране на гласови повиквания *„…ex post предпазните мерки на конкурентното право са по-подходящи за справяне с потенциални пазарни проблеми, отколкото ex ante регулаторната намеса"*[72].

4.4. Заключение относно теста на трите критерия

След прилагането на теста на трите критерия КРС стигна до заключението, че разглежданият пазар на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи не удовлетворява трите кумулативно приложени критерия, а именно: на пазара не са налице високи и непреходни бариери за

[72] *Разяснителна бележка към Препоръката за съответните пазари, стр. 27.*

навлизане, а наблюдаваните тенденции на него показват, че той клони към ефективна конкуренция.

С оглед на горепосоченото КРС счита, че пазарът на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи не предполага ex-ante регулиране и текущите регулаторни задължения, наложени с Решение на КРС №1361/31.05.2012 г. на историческото предприятие БТК на посочения пазар следва да бъдат оттеглени.

В тази връзка КРС е на мнение, че липсата на регулация на посочения пазар на едро, не би повлияла негативно върху конкуренцията на него, тъй като:

1. Конкуренцията на пазара на генериране на повиквания в България не се влияе от наличието на наложените на историческото предприятие задължения за предоставяне на услугата „избор на оператор", нито от наложеното задължение за предоставяне на услугата „отдаване на абонатни линии под наем на едро".

2. Бариерите за навлизане на пазара не са високи и непреодолими и конкурентните предприятия произвеждат свои собствени VoIP услуги, изграждайки мрежи за достъп до крайните потребители, вместо да закупуват услуги на едро за достъп или генериране на повиквания.

VI. Терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи

1. Определяне на пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение

1.1. Въведение

При втория кръг на анализ на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи КРС със свое Решение № 1361/31.05.2012 г. определи 20 самостоятелно обособени продуктови пазара[73], всеки от тях с географски обхват територията на Република България.

Съгласно чл. 157а, т.1. от ЗЕС, КРС в срок до три години от определяне на специфични задължения на предприятието или предприятията със значително въздействие върху съответен пазар определя, анализира и оценява съответни пазари и налага, продължава, изменя или отменя специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху тях. През настоящата (2015) година изтича споменатият по-горе тригодишен период, поради което КРС следва да извърши трети кръг на анализ на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, с цел да се установи наличието на ефективна конкуренция.

Съответните пазари (продуктови[74] и географски[75]), върху които се извършва анализ за наличието на ефективна конкуренция, съгласно чл. 3, ал. 1 от Методиката, се определят съобразно списъка от пазари, посочени в актуалната към съответния момент Препоръка на ЕК (Препоръка на ЕК 2014/710/ЕС), приета на основание чл. 15(1) от Директива 2002/21/ЕО. Пазарът на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи е един от пазарите на едро, включен в този списък. Съгласно съображение 11 от уводната част на Препоръката, съответните пазари на едро, включени в Приложението към нея, могат да имат характеристиките, които да оправдаят ex ante регулиране, защото като цяло те отговарят кумулативно на трите критерия, използвани досега за определяне на съответните пазари.

Съгласно чл. 151, ал. 1 от ЗЕС КРС периодично определя съответните пазари на обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, подлежащи на ex ante регулиране, проучва, анализира и оценява нивото на конкуренция на съответните пазари и при установяване липсата на ефективна конкуренция определя предприятия със значително въздействие на съответния пазар.

Анализът за наличието на ефективна конкуренция е необходимо да отчита и бъдещото развитие, ето защо пазарите се дефинират като се вземат под внимание очакваните или предполагаеми технологични или икономически промени в рамките на разумен времеви хоризонт, свързан с периода до изготвянето на следващия анализ.

---

[73] *Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на: „Българска телекомуникационна компания” АД, „Ай Ти Ди Нетуърк” АД, „Близу Медиа Енд Броудбенд” ЕАД, „Варна Нет” ООД, „Вестител БГ” АД, VOXBONE S.A./N.V, „Глобъл Комюникейшън Нет” АД, „Голд Телеком България” АД, „Източна телекомуникационна компания” АД, „Интербилд” ООД, „Интеруут България” ЕАД, „Космо България Мобайл” ЕАД, „Мобилтел” ЕАД, „Некском България” ЕАД, „Нет Ис Сат” ЕООД, „Нетфинити” ЕООД, „Орбител” ЕАД, „Скат ТВ” ООД, „Спектър Нет” ЕАД и „Телеком 1” ООД*

[74] *Чл. 4, ал. 3 от Методиката*

[75] *Чл. 4, ал. 4 от Методиката*

При анализиране на пазарите се взема предвид и технологичната неутралност, отнасяща се до използваната инфраструктура при предоставяне на електронни съобщения (чл. 8, §. 1 от Рамковата директива и чл. 4, ал. 2, т. 2 от ЗЕС), както и принципите на конкурентното право (чл. 15, §. 3 от Рамковата директива и чл. 150, ал. 1 от ЗЕС).

1.2. Определяне на продуктовия обхват на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение

Според чл. 9 от Методиката съответният продуктов пазар включва всички обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за които е налице взаимозаменяемост при търсенето и взаимозаменяемост при предлагането.

1.2.1. Взаимозаменяемост при търсенето

Взаимозаменяемост при търсенето е налице, когато при относително малко, но значимо и трайно повишаване на цената на дадена електронна съобщителна мрежа и/или услуга потребителите са склонни да пренасочат търсенето си към други електронни съобщителни мрежи и/или услуги, които са в състояние да я заменят на базата на техните характеристики, предназначение и цени[76].

Основна характеристика на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи е приложимият в ЕС принцип „Викащата страна заплаща повикването" (CPP – Calling Party Pays Principle). Според него страната, генерираща едно повикване, заплаща изцяло неговата цена, докато страната, която получава повикването, не заплаща за приемането му. В резултат от прилагането на този принцип е трудно да се окаже натиск върху предприятията, предоставящи услугата в посока намаляване на цените за терминиране, тъй като гласово повикване към даден краен потребител не може да бъде заменено с терминирането на гласово повикване към друг краен потребител.

С оглед на горепосоченото и факта, че крайните потребители със своето поведение имат възможност да оказват влияние върху търсенето на услугата „терминиране", заменяйки я с други услуги (например разговори в рамките на една мрежа) и основавайки се на съображение 7 от уводната част на Препоръката за съответните пазари, КРС първо анализира взаимозаменяемостта при търсенето на пазара на дребно на предоставяне на услугата „повикване към други фиксирани мрежи", като взема предвид поведението на потребителите, извършващи и приемащи повикване, и след това – на ниво пазар на едро на терминиране на повикване в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

1.2.1.1. Взаимозаменяемост при търсенето на пазари на дребно

При анализа на поведението на потребителите следва да се обърне внимание на възможните алтернативи за заместване на повикванията, терминирани в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, които евентуално биха могли да окажат влияние върху условията на предлагане на услугата „терминиране".

КРС изследва дали е налице взаимозаменяемост между:

а) повиквания към мобилни мрежи и повиквания към фиксирани мрежи;

б) повиквания в рамките на дадена фиксирана мрежа и повиквания между различни фиксирани мрежи или повиквания от мобилни към фиксирани мрежи,

[76] *Чл. 6, ал. 1 от Методиката*

в) повиквания към негеографски номера с код за достъп 700, 800, 90 и 118 и към географски номера в определено положение на обществени телефонни мрежи

и

г) управляемите и неуправляемите VoIP услуги на дребно и традиционните телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение.

Както беше посочено в Раздел V, т. 1.2.1.1., КРС няма основания при този кръг на пазарния анализ да извършва анализ на взаимозаменяемостта между повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и повиквания от мрежи за широколентов безжичен достъп (BWA)/неподвижен безжичен достъп (FWA) чрез негеографски номера с национален код за достъп от типа 99X. Причина затова са преустановеното предоставяне на гласови телефонни услуги чрез мрежи за широколентов безжичен достъп (BWA)/неподвижен безжичен достъп (FWA) и мигрирането на съществуващите абонати на единственото предприятие (МАКС ТЕЛЕКОМ), което предоставяше услугата до месец октомври 2013 г., към изградената му нова LTE мрежа.

а) Взаимозаменяемост между повиквания към мобилни мрежи и повиквания към фиксирани мрежи

Както и в предходните два кръга на пазарни анализи, КРС изследва дали от гледна точка на търсенето на пазарите на дребно повикване към мобилни мрежи може да се приеме за потенциална алтернатива на повиквания към фиксирани мрежи. Разглеждайки основните характеристики на всеки от двата типа мрежи и на услугите, предлагани чрез тях се установява наличие на съществени разлики.

При мобилната телефония крайните точки не са фиксирани географски, т.е. налице е подвижност на потребителите, което определя услугата като мобилна. При фиксираната телефония, за да бъде осъществено едно повикване към фиксирана мрежа е необходимо наличието на телефонен пост във фиксирано крайно местоположение на мрежата. Повикванията към фиксирана мрежа могат да бъдат разглеждани като повиквания към географска точка, а повикванията към мобилни мрежи – към определен потребител – физическо лице. Това е така, защото мобилната мрежа за разлика от фиксираната осигурява свързаност на потребителите си на територията, на която мрежата има покритие, във всеки един момент, предоставяйки непрекъснати мрежови услуги, свързани с идентификацията на потребителя в пространството и актуализиране на информацията, посредством непрекъснат процес на обмен на сигнализационен трафик.

КРС счита, че повикванията към абонати/потребители, обслужвани във фиксирани или в мобилни мрежи, имат еднакви характеристики и предназначение от гледна точка на извършване на повикването от определено местоположение – свързване с търсената страна с оглед двустранен обмен на гласова комуникация. Независимо от това, предвид все още съществуващата голяма разлика в цените на повиквания от определено местоположение, насочени към абонати/потребители на фиксирани и мобилни мрежи, КРС счита, че те не могат да се считат за взаимозаменяеми на пазара на дребно.

Предвид горното, КРС счита, че от гледна точка на търсенето не е налице взаимозаменяемост между двата вида повиквания – повиквания към мобилни мрежи и повиквания към фиксирани мрежи, тъй като са налице съществени разлики в техните характеристики, които се явяват пречка за възприемането им от потребителите като взаимозаменяеми на този етап от развитието на електронните съобщения.

б) Повиквания в рамките на дадена фиксирана мрежа като заместител на повиквания между различни фиксирани мрежи или повиквания от мобилни към фиксирани мрежи

В България цените на дребно за повиквания в рамките на една и съща фиксирана мрежа (on-net повиквания) са по-ниски, дори и в някои случаи безплатни в сравнение с цените на повиквания между различни фиксирани мрежи или на тези от мобилни към фиксирани мрежи. Предвид този факт, повикванията в рамките на мрежата могат да се разглеждат като възможна алтернатива на повиквания от мобилна към фиксирана или повиквания между различни фиксирани мрежи.

Тази алтернатива може да се използва от потребителя, извършващ повикването, само ако той от една страна е едновременно абонат на няколко предприятия, предоставящи фиксирани телефонни услуги, което предполага да разполага с няколко фиксирани телефонни поста и телефонни апарата и от друга страна – ако знае абонат на кое предприятие е виканата страна, което допълнително е възпрепятствано с ползването на услугата „преносимост на номера”.

На практика е почти невъзможно тези условия да бъдат реализирани едновременно от потребителите, ето защо КРС е на мнение, че от гледна точка на търсенето не е налице взаимозаменяемост между повиквания в рамките на мрежата и повиквания от мобилни към фиксирани или повиквания между различни фиксирани мрежи.

в) Повиквания към негеографски номера с код за достъп 700, 800, 90 и 118 и към географски номера в определено местоположение на обществени телефонни мрежи.

При втория кръг на пазарен анализ при определяне обхвата на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи КРС стигна до извода, че крайните потребители не биха заменили повиквания към негеографски номера с код за достъп *700*[77], *800*[78], *90*[79] *и 118*[80] с повиквания към географски номера за достъп до обществени телефонни мрежи.

През 2014 г. броят на предприятията, притежаващи регистрация за предоставяне на гласови телефонни услуги в определено местоположение, както и разрешения за ползване на негеографски номера от обхват 700, 800, 90 и/или 118, е 26 (виж таблица 5).

[77] *„персонален номер”*
[78] *услуги с безплатен достъп*
[79] *услуги с добавена стойност*
[80] *телефонни справочни услуги*

Таблица 5

Справка за предприятия, притежаващи регистрация за предоставяне на гласови телефонни услуги в определено местоположение през 2014 г., както и разрешения за ползване на негеографски номера от обхват 700, 800, 90 и 118

№	Наименование на предприятието	Негеографски номера с код			
		700	800	90	118
	Общ брой:	18	21	8	3
1	"АЙ ТИ ДИ НЕТУЪРК" АД	✍	✍		
2	"БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД" ЕАД	✍	✍		
3	"БУЛСАТКОМ" ЕАД	✍	✍		
4	"БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ" ЕАД	✍	✍	✍	✍
5	"ВАРНА НЕТ" ООД	✍	✍		
6	"ВИМОБАЙЛ" АД	✍	✍		
7	"ВОЙСКОМ" АД			✍	
8	"ГЛОБЪЛ КОМЮНИКЕЙШЪН НЕТ" АД	✍			
9	"ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ" АД	✍	✍		
10	"ЕСКОМ (Хасково)" ООД	✍	✍		
11	"ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ" АД	✍	✍		
12	"ИНТЕРБИЛД" ООД		✍		
13	"ИНТЕРУУТ БЪЛГАРИЯ" ЕАД	✍	✍		
14	"МОБИЛТЕЛ" ЕАД	✍	✍	✍	✍
15	"НЕКСКОМ-БЪЛГАРИЯ" ЕАД		✍		
16	"НЕТ 1" ЕООД	✍	✍		
17	"НЕТ ИС САТ" ЕООД	✍	✍		
18	"НЕТФИНИТИ" ЕАД	✍	✍		
19	"ОРБИТЕЛ" ЕАД	✍	✍		
20	"ТЕКСБРИДЖ ТЕЛЕКОМ СЪРВИСИЗ" ЕООД			✍	
21	"ТЕЛЕКАБЕЛ" АД	✍	✍		✍
22	"ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА" ЕАД		✍	✍	
23	"ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ" ЕАД	✍	✍	✍	
24	"ТЕРАВОЙС" ЕАД			✍	
25	PREMIUM NET INTERNATIONAL S.R.L.			✍	
26	VOXBONE S.A./N.V.		✍		

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Характеристиките на услугите, предоставяни чрез географски номера и чрез негеографски номера с код за достъп 700, 800, 90 и 118, продължават да са коренно различни по своята същност и не се очакват съществени промени до следващия пазарен анализ. Последните не са предназначени за извършване на лични телефонни разговори, използват се само за осъществяването на входящи повиквания и се предоставят първично на операторите на мрежи. Частни лица и/или доставчици на услуги договарят ползването на определен негеографски номер с предприятието, на което КРС е предоставила първично обхват от такива номера. Ползвателите на негеографски номера могат да се разглеждат като крайни потребители (абонати) на предприятието, от което са

получили вторично номер или на предприятието, в чиято мрежа са пренесли такъв номер.

КРС счита, че крайните потребители не биха заменили повиквания към географски номера, чрез които се предоставя достъп в определено местоположение на обществени телефонни мрежи, с повиквания към негеографски номера за предоставяне на: телефонни справочни услуги (код за достъп 118), „персонален номер" (код за достъп 700), услуги с безплатен достъп (код за достъп 800) и услуги с добавена стойност (код за достъп 90), поради различните характеристики и предназначение на услугите, както и поради спецификите на прилагане на цените, които в някои случаи, в зависимост от вида на повикването, са по-високи при повикванията към негеографски номера за предоставяне на услуги.

г) Взаимозаменяемост между управляемите и неуправляемите VoIP услуги на дребно и традиционни телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение

Подробни аргументи относно взаимозаменяемостта между управляеми (managed VoIP) и неуправляеми VoIP услуги (unmanaged VoIP или OTT VoIP) са изложени в раздел V, т. 1.2.1.1. Те се отнасят както за извършването на повиквания, свързани с генериране,така и за получаването на повиквания, при използване на терминиране.

По тази причина, представеното по-горе заключения от изследването, че управляемите VoIP услуги могат да се считат от потребителска гледна точка за взаимозаменяеми с традиционните телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, са напълно относими и при изследването на взаимозаменяемостите на търсенето от гледна точка на пазара на терминиране.

Аналогично, относими са и заключенията относно съществените различия между характеристиките на неуправляемите VoIP услуги и традиционните телефонни услуги по отношение на получаването на повикванията, което отново обосновава извода, че те не са взаимозаменяеми.

1.2.1.2. Взаимозаменяемост при търсенето на пазари на едро

Търсенето на ниво пазар на едро е свързано с търсенето на ниво пазар на дребно. Поради този факт, потребител на дадено предприятие, предоставящо телефонни услуги, за да може да се свърже с потребител на друго предприятие, трябва генерираните от този потребител повиквания да се терминират единствено в мрежата на предприятието, потребител на което е виканата страна.

Все още не е налице възможност, която да позволява на едно предприятие да избира коя мрежа да бъде използвана при терминиране на дадено повикване. Всеки опит за терминиране на едно повикване в мрежа, различна от тази, на която е потребител виканата страна, ще представлява неуспешно повикване. КРС не очаква да се появи подобна технология в периода до следващия пазарен анализ.

При втория кръг на пазарен анализ при определяне обхвата на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи КРС изследва дали е налице взаимозаменяемост при търсенето на услугите, предоставяни на едро за терминиране на повиквания към негеографски номера с код за достъп 700, 800, 90 и 118 и терминиране на повиквания към географски номера и стигна до заключението, че тези услуги на едро не са взаимнозаменяеми.

През периода след втория кръг на пазарен анализ до момента продължава да е налице основният разграничаващ фактор между услугите за терминиране на повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги и услугата за терминиране на повиквания към географски номера в определено местоположение на обществени телефонни мрежи, а именно възможността на всеки доставчик на негеографски услуги или частно лице (например, абонат на номер с код за достъп 700 за предоставяне на услугата „персонален номер") да договаря цените на получаваните услуги, в ролята на краен потребител, с предприятието, в чиято мрежа се поддържа номера и се терминират повикванията.

Въз основа на горното и позовавайки се и на изложените аргументи при втория кръг на анализ на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени мрежи, КРС потвърждава направеното заключение, че услугите на едро „терминиране на повиквания към негеографски номера с код за достъп 700, 800, 90 и 118" и „терминиране на повиквания към географски номера" не са взаимнозаменяеми от гледна точка на търсенето.

От гледна точка на пазара на едро, получаването на повикване към абонат с географски номер, който използва управляема VoIP връзка, независимо дали генерираното повикване е от фиксиран, мобилен телефон или интернет-базирано приложение (напр. Skype), е свързано с използване на по същество сходни функционалности, като при традиционно PSTN/ISDN повикване. Получаването на това повикване е свързано и със заплащане на цена за терминиране в определено местоположение на предприятието, което обслужва предоставения географски номер.

Горното се отнася и за терминиране на повиквания (генерирани в мобилни и фиксирани телефонни мрежи или чрез VoIP интернет приложения), насочени към абонати с географски номер, но използващи неуправляема VoIP връзка, т.е. които предоставят подобни услуги при използване на общ интернет достъп. Следва да бъде отбелязано, обаче, че в България няма предприятия, на които са предоставени номера от ННП с подобно предназначение. Разрешения за ползване на номера се издават на предприятия, които осъществяват електронни съобщения чрез мрежи за предоставяне на обществени телефонни услуги или за предоставяне на обществени електронни съобщителни услуги (чл. 3 от Наредба № 1 за номерата).

Предвид горното КРС смята, че към настоящия момент не е налице взаимозаменяемост на услугата „терминиране на повиквания на ниво пазар на едро".

1.2.1.3. Заключение – взаимозаменяемост при търсенето

В следствие на направения анализ на взаимозаменяемостта при търсенето на дребно и на едро, може да бъде направено заключение, че не са налице услуги, които могат да бъдат разглеждани като взаимозаменяеми по отношение на услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи". Заключението напълно съвпада с изводите, направени от ЕК в Разяснителната бележка към Препоръката относно съответните пазари[81].

1.2.2. Взаимозаменяемост при предлагането

Взаимозаменяемост при предлагането е налице, когато вследствие на малко, но постоянно повишаване на цената за предоставяне на електронната съобщителна мрежа и/или услуга предприятия, които не осъществяват електронни съобщения и не

[81] *Разяснителна бележка към Препоръка на ЕК 2014/710 , стр.28-31*

предоставят електронни съобщителни услуги на съответния пазар, са в състояние в краткосрочен план, до една година, да навлязат на него без значителни допълнителни разходи за материални и нематериални дълготрайни активи, допълнителни инвестиции, стратегически решения и други[82].

1.2.2.1. Взаимозаменяемост при предлагането на пазари на дребно

Взаимозаменяемост на пазара на фиксирани мрежи и/или услуги на дребно от гледна точка на предлагането ще е налице, когато предприятия, които до този момент не са предоставяли на потребителите си услуги за повиквания към други предприятия, предоставящи фиксирани мрежи и/или услуги, могат да започнат предоставянето им, конкурирайки настоящите крайни цени на изходящите повиквания към други мрежи.

През периода след втория кръг на анализа на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи са регистрирани средно 9 нови предприятия. Тези от тях, които са осъществявали дейност през изследвания период (2011 – 2014 г.), както и по-дългогодишните участници на пазара на фиксирани телефонни услуги, предлагат на своите потребители средни цени за повиквания към други мрежи, близки по своята стойност.

КРС счита, че за периода до следващия пазарен анализ не се очаква да се появи предприятие, което да конкурира настоящите крайни цени на изходящите повиквания към други мрежи, тъй като не е налице технологична възможност едно предприятие да избегне закупуването на услугата „терминиране", която оказва пряко влияние върху крайните цени на дребно. По тази причина би могло да се направи заключение, че към настоящия момент не съществува взаимозаменяемост при предлагането на пазара на дребно на фиксирани мрежи и/или услуги.

1.2.2.2. Взаимозаменяемост при предлагането на пазари на едро

Взаимозаменяемост при предлагането на пазара на терминиране на повиквания ще е налице, когато предприятия, които до този момент не са предоставяли услугата „терминиране", могат да започнат да я предоставят, без да са необходими значителни инвестиции за това.

Според КРС технологично е възможно да съществуват услуги, които биха дали възможност на един потребител на дребно да прави избор в коя мрежа да се терминира всяко негово изходящо повикване и които следователно могат да бъдат приети за алтернативи на услугата „терминиране". С оглед установената пазарна практика обаче на потребителите не се предоставя избор коя мрежа да терминира всяко тяхно обаждане, което изключва възможността за взаимозаменяемост на услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи" с услугата „терминиране в друга мрежа".

Същото се отнася и за повиквания към абонати с географски номера, които използват управляеми VoIP услуги. Както бе отбелязано по-горе, неуправляеми VoIP услуги (или OTT VoIP услуги чрез общ достъп до интернет) не могат да бъдат част от разглеждания пазар на терминиране, тъй като – според действащите нормативни разпоредби, при тях не се ползват номера от НПП и, съответно, не могат да се заплащат цени за терминиране на повикванията.

[82] *Чл. 7, ал. 1 от Методиката*

От гледна точка на взаимозаменяемостта на предлагането, услуги за терминиране на повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги могат да бъдат предоставяни и от мрежи с ограничено покритие, доколкото това терминиране няма географски характеристики. Същевременно, от гледна точка на ефективността на инвестициите и рентабилността, съществуват значителни различия между предоставянето на интелигентни мрежови услуги, от една страна, и предоставянето на фиксирани гласови телефонни услуги на абонати, от друга страна, като първите генерират значително повече трафик на абонат от вторите. От тази гледна точка, в резултат на малко, но значимо увеличение на цените (5%-10%) на дадена негеографска услуга с посочените кодове за достъп, предприятията, предоставящи услуги чрез обществени електронни съобщителни мрежи, могат да започнат да предоставят терминиране за тази услуга в кратък срок (във времевия хоризонт на настоящия анализ) и без необходими съществени инвестиции и значителни невъзвръщаеми разходи, дори когато не разполагат с добре развита мрежа за достъп. От друга страна, предоставянето на услуги за терминиране на повиквания към фиксирани абонатни номера (географски номера за достъп до мрежи) изисква значителни инвестиции за изграждане на мрежа за достъп, свързани с характерните за тези мрежи голям обем на невъзвръщаемите разходи и зависимост от икономиите от мащаба и от обхвата, които представляват съществена бариера за навлизане на пазара в рамките на разумен период от време (съпоставим с времевия хоризонт на настоящия анализ).

Въз основа на анализа на критериите за взаимозаменяемост на предлагането, КРС счита, че услугите за терминиране на повиквания към негеографски номера за достъп до услуги и за терминиране на повиквания към географски номера за достъп до мрежи (фиксирани абонатни номера) не принадлежат към един и същ продуктов пазар.

1.2.2.3. Заключение - взаимозаменяемост при предлагането

Вземайки предвид казаното дотук, КРС стигна до заключение, че от гледна точка на предлагането на дребно и на едро не са налице продукти, които могат да бъдат разглеждани като взаимозаменяеми с услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи". Заключението напълно съвпада с изводите, направени от ЕК в Разяснителната бележка към Препоръката за съответните пазари[83].

1.3. Определяне на географския обхват на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение

КРС дефинира съответния географски пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи като *национален* по своя обхват, позовавайки се на европейското[84] и националното законодателство[85].

Услугата „терминиране на гласови повиквания" се предоставя от предприятията само и единствено в собствената им фиксирана обществена телефонна мрежа. Това е предпоставка всяка мрежа да бъде разглеждана като отделен продуктов пазар, като всички мрежи са с териториален обхват – Република България. В допълнение, разрешенията, издадени на всяко от предприятията, предоставящи телефонни услуги в

[83] *Разяснителна бележка към Препоръката на ЕК 2014/710 , стр.28-31*
[84] *Разяснителна бележка към Препоръката на ЕК 2014/710*
[85] *Чл. 152, ал. 2 от ЗЕС, чл. 4, ал. 4 и чл. 10, ал.1 от Методиката*

определено местоположение, за изграждане на собствената им мрежа, също имат обхват територията на страната.

При втория кръг на пазарен анализ на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуална обществена телефонна мрежа КРС отбеляза, че произходът[86] на трафика няма значение при дефиниране на услугата „терминиране на повиквания в индивидуални обществени телефонни мрежи". Тя се предоставя винаги, когато е налице постъпване на входящо повикване в мрежата на съответното предприятие от друга мрежа и се изразява в пренос на входящото повикване от точката на взаимно свързване на предприятието на викащия потребител до крайна точка на индивидуалната обществена телефонна мрежа, в която се намира викания потребител.

При настоящия анализ КРС потвърждава направените заключения относно произхода на трафика, тъй като не се наблюдава промяна по отношение процеса на осъществяване на входящи повиквания към дадена индивидуална обществена телефонна мрежа.

1.4. Заключение относно продуктовия и географски обхват на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение

В резултат на направения анализ, целящ определянето на съответния пазар, КРС достигна до следните заключения:

1. Съответният продуктов пазар, обект на този анализ, е пазарът на **терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.**

Съответният продуктов пазар се състои от следните 21 самостоятелно обособени продуктови пазара, всеки от тях с географски обхват мрежите на предприятията, находящи се на *територията на Република България*:

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на БТК;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „АЙ ТИ ДИ НЕТУЪРК" АД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД" ЕАД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „БУЛСАТКОМ" ЕАД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ВАРНА НЕТ" ООД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ВЕСТИТЕЛ БГ" АД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа "ВИМОБАЙЛ" АД;

---

[86] *В разяснителната бележка към Препоръка 2014/710/ЕК е посочено, че терминирането на повиквания, генерирани в държави-членки от ЕС или извън него следва да бъдат част от продуктовия пазар, тъй като услугата за гласово терминиране е функционално същата и често неразличима от гледна точка на терминиращия оператор.*

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ГЛОБЪЛ КОМЮНИКЕЙШЪН НЕТ” АД;

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ” АД;

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ЕСКОМ” ООД;

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” АД;

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ИНТЕРУУТ БЪЛГАРИЯ” ЕАД;

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „КАБЕЛ САТ – ЗАПАД” ООД

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „МОБИЛТЕЛ” ЕАД;

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „НЕТ 1” ЕООД;

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „НЕТ ИС САТ” ЕООД;

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „НЕТФИНИТИ” ЕАД;

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ТЕЛЕКОМ 1” ООД.

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА” ЕАД;

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД;

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на PREMIUM NET INTERNATIONAL S.R.L.

2. Посочените двадесет и един пазара включват мрежите, собственост на всички предприятия, които са декларирали пред КРС, че през 2014 г. са предоставяли услугата терминиране в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи и/или са посочили данни за наличието на активни абонати към края на 2014 г.

Евентуалната поява на ново предприятие, осъществяващо електронни съобщения посредством обществена телефонна мрежа и предоставящо фиксирани мрежи и/или услуги, би формирала нов обособен пазар на едро, включващ предоставяните от предприятието услуги за терминиране в неговата собствена мрежа.

2. Анализ и оценка на съответния пазар

2.1. Въведение

Анализът на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи има за цел да оцени наличието на предпоставки, възпрепятстващи функционирането на пазара и ефективната конкуренция, които могат да позволят на едно или повече предприятия, участници на съответния пазар, самостоятелно или съвместно, да имат господстващо поведение до степен на съществена независимост от конкуренти, потребители и крайни потребители.

2.2. Критерии, използвани при анализа на ефективността на конкуренцията и определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи

При анализа на пазара на едро на повиквания, терминирани в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, следва да се отчете фактът, че предприятията, предоставящи услугата терминиране на повиквания, притежават качеството на естествени (фактически) монополисти на съответния пазар, включващ единствено собствената им мрежа.

Като отправна точка в анализа и показател за наличието на пазарна мощ се използват пазарните дялове на предприятията, включени в съответния пазар. Самото наличие на висок пазарен дял обаче не е достатъчно, за да се установи присъствие на значително господстващо положение. Поради тази причина анализът се прави и въз основа на други критерии[87], чрез които се измерва пазарната мощ на предприятията като в зависимост от конкретните характеристики на разглеждания пазар Националните регулаторни органи решават кои от тях да се използват при анализиране ефективността на конкуренцията и определяне на предприятията със значително въздействие[88] на съответния пазар.

КРС застъпва позицията си, изразена при първия и втория кръг на пазарни анализи на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, че за анализа на ефективността на конкуренцията и определянето на предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, е необходимо да бъдат изследвани следните критерии:

- пазарен дял на предприятието;
- наличие на бариери за навлизане и разширяване на съответния пазар;
- липса на или недостатъчна пазарна сила на потребителите.

Критерии като общ размер на предприятието, наличие на икономии от мащаба, обхвата, вертикална интеграция, както и наличие на лесен или привилегирован достъп до капиталовите пазари и/или финансови ресурси по никакъв начин не биха променили изводите, направени по отношение на определянето на предприятия със значително въздействие върху пазара, поради факта, че дейност на всеки от разглежданите пазари

[87] *Чл. 31 от Методиката*
[88] *Съгласно чл. 21 от Методиката предприятие със значително въздействие върху пазара е предприятие, което самостоятелно или съвместно с други се ползва от позиция, равностойна на господстваща, т.е. позиция на икономическа сила, позволяваща му да следва поведение до съществена степен независимо от конкуренти, потребители и крайни потребители*

осъществява само по едно предприятие и са налице естествено непреодолими бариери за навлизане на всеки от пазарите.

2.2.1. Пазарен дял

Оценката на пазарния дял, както вече беше казано, е отправна точка при анализа на значителното въздействие върху пазара. Ако пазарният дял на едно предприятие е по-голям от 50%, то това може да бъде разглеждано като ясен знак за наличието на значително въздействие върху пазара, освен при изключителни обстоятелства. По правило предприятия с пазарен дял под 25% не се считат за предприятия със значително въздействие върху пазара.

Както вече беше посочено, в рамките на предходните и настоящия анализ всяка обществена телефонна мрежа, в която се терминират повиквания, се разглежда като отделен пазар (т. 1.3. Съответен географски пазар от настоящия раздел). Това означава, че всяко предприятие притежава 100% пазарен дял на съответния пазар на терминиране на повиквания в собствената му обществена телефонна мрежа, което е предпоставка всички предприятия, които предоставят услугата „терминиране" в собствената си мрежа, да бъдат обявени за предприятия със значително въздействие върху пазара.

2.2.2. Наличие на бариери за навлизане и разширяване на съответния пазар

При наличие на входни бариери за навлизане на нови предприятия на съответен пазар, дадено предприятие, извършващо дейност на него, може да увеличи цените на предлаганите електронни съобщителни мрежи и/или услуги и да реализира устойчива свръхпечалба, без това да предизвика навлизането на нови предприятия, които биха я намалили[89].

Прилагането на принципа „Викащата страна заплаща повикването" (Calling Party Pays Principle), който е основна характеристика на услугата „терминиране на повиквания", както бе посочено по-горе, ограничава взаимозаменяемостта при предлагане на тази услуга и изключва възможността за навлизане на нови предприятия на разглеждания пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (Раздел т. 1.2.2.2. Взаимозаменяемост при предлагането на пазари на едро от настоящия раздел).

Бариера за навлизане на пазара е и технологичното ограничение, при което единствено предприятието, собственик на дадена мрежа, има възможност да терминира дадено повикване, предназначено за негов потребител. Други предприятия, освен предприятието, потребител на което е страната, за която е предназначено повикването, нямат възможност да предоставят услугата „терминиране" поради липсата на инфраструктура, която да даде тази възможност. Така контролът върху собствената инфраструктура на предприятията, която не може да бъде дублирана, се явява непреодолима бариера, изключваща навлизането на други предприятия на съответния пазар, ограничен до рамките на една обществена телефонна мрежа.

При липсата на подходяща инфраструктура и възможност за нейното изграждане, единствената възможност за предоставяне на услугата на дребно „повикване към други фиксирани мрежи" (обвързана с услугата на едро „терминиране в индивидуални фиксирани мрежи") е сключването на договор за взаимно свързване между предприятията и закупуването на услугата „терминиране на едро". Нивата на цените на услугата „терминиране в определено местоположение на обществени телефонни мрежи"

[89] *Чл. 31, т. 12 от Методиката*

в договорите за взаимно свързване между предприятията в края на 2014 г., са съобразени с Решения № № 1361/31.05.2012 г. и 134/14.02.2013 г. на КРС и наложените задължения за ценови ограничения и симетричност. При липсата на подобна регулация, те биха били определяни чрез търговско договаряне между отделните предприятия, което неминуемо създава условия за непрозрачност и неравнопоставеност между договарящите се страни.

КРС поддържа мнението си от предходния кръг на пазарен анализ, че стопроцентовият пазарен дял на отделните предприятия на всеки от разглежданите пазари за терминиране на повиквания в собствената му обществена телефонна мрежа и липсата на конкуренция на всеки от тези пазари обезсмисля по-подробния анализ на всяка от съществуващите бариери за навлизане или разширяване на съответния пазар (като наличието на икономии от обхвата, на разходи, необходими при навлизане в сектора, които не могат да бъдат възстановени при неговото напускане, контрол върху инфраструктура, която не може лесно да бъде дублирана).

Имайки предвид липсата на конкуренция на всеки от разглежданите пазари (при пазарен дял от 100% на всяко предприятие), както и непреодолимите бариери за навлизане на всеки от тях, КРС счита, че е вероятно всички предприятия, които предоставят услугата „терминиране в собствената си обществена телефонна мрежа", да са предприятия със значително въздействие върху пазара.

2.2.3. Липса на или недостатъчна пазарна сила на потребителите

Съгласно критерия „липса на или недостатъчна пазарна сила на потребителите"[90], ако дадено предприятие има потребители със силни позиции при водене на преговори, то те на теория могат да окажат въздействие върху конкуренцията и да ограничат способността на предприятието да следва поведение, независимо от своите потребители. Подобен тип силна покупателна способност е налице, когато тези потребители закупуват голям дял от предлаганите от предприятието електронни съобщителни мрежи и/или услуги, реализират значителна част от постъпленията на предприятието, добре са информирани за конкурентни предприятия, предлагащи сходни електронни съобщителни мрежи и/или услуги, и са в състояние да преминат лесно и без значителни разходи към тях, и/или дори да започнат сами да предоставят съответните електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

При изследването на покупателната способност КРС анализира поведението на предприятията, реализиращи най-голямо потребление на услугата „терминиране на повиквания", предоставяна от всички предприятия, собственици на фиксирани обществени телефонни мрежи (както историческото предприятие, така и всички конкурентни предприятия).

В периода 2008 – 2010 г. (разглеждан при предходния кръг пазарен анализ) трафикът, генериран от трите най-големи предприятия – БТК, МОБИЛТЕЛ и ТЕЛЕНОР в общия терминиран трафик е бил между 32% (2010 г.) и 50% (2008 г.), като най-ниска стойност е отчетена през 2010 г.

На фигура 22 е илюстрирана динамиката в относителните дялове на броя терминирани минути от гласови повиквания, изходящи от мрежите на трите предприятия, посочени в предходния абзац и завършващи в мрежите на разглежданите общо двадесет и едно фиксирани предприятия за периода 2010 – 2014 г.

[90] *Чл. 31, т. 4 от Методиката*

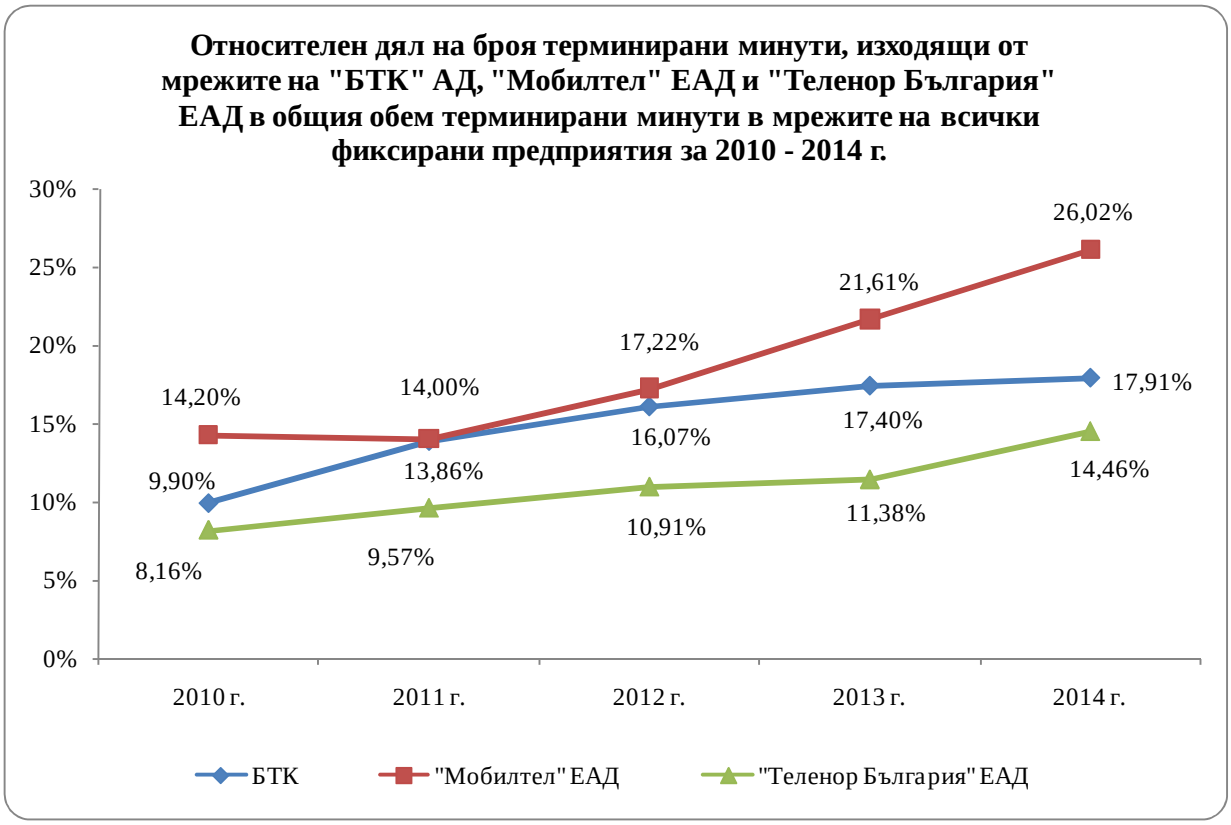

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 22

От графиката е видно, че средната покупателна способност на БТК, МОБИЛТЕЛ и ТЕЛЕНОР в рамките на разглеждания период се увеличава от 32% през 2010 г. на 58% през 2014 г. Това показва, че тези предприятия биха могли да окажат въздействие върху предлаганите от конкурентите цени за терминиране на гласови повиквания. С Решение № 1361/31.05.2012 г. КРС определи 20 предприятия за предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, сред които и БТК, МОБИЛТЕЛ и „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ” ЕАД (понастоящем с наименованието ТЕЛЕНОР). Регулаторната намеса при определянето на цените на едро на предприятията ограничава възможността им да оказват конкурентен натиск, поддържайки високи цени за терминиране в собствената си мрежа. Върху покупателната способност на посочените предприятия влияние оказва и законовото задължение за договаряне на взаимно свързване. Трябва да се отбележи, че е налице потенциална възможност за поставяне на искания за намаляване на цените на услугата „терминиране”, чието удовлетворяване е малко вероятно, предвид липсата на възможност да бъде отказано закупуването на услуги по терминиране, предоставяни от разгледаните предприятия, осъществяващи електронни съобщения чрез обществени телефонни мрежи в определено местоположение. Всичко това силно ограничава покупателната им способност и допълнително увеличава възможността за предприятията, предоставящи услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи”, да следват поведение независимо от своите потребители.

С Решение № 1362/31.05.2015 г. БТК, МОБИЛТЕЛ и „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ" ЕАД са определени за предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. Наложеното им задължение за равнопоставеност, както и законовото задължение за договаряне на взаимно свързване с други електронни съобщителни мрежи и не на последно място високият брой потребители на всяко от предприятията, ограничава възможността трите мобилни предприятия да откажат закупуването на услуги по терминиране, което да доведе до понижаването на цената на услугата „терминиране", предоставяна от предприятията, осъществяващи електронни съобщения чрез обществени телефонни мрежи в определено местоположение. Това силно намалява покупателната способност на БТК, МОБИЛТЕЛ и ТЕЛЕНОР и допълнително стимулира възможността на предприятията, предоставящи услугата терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, да следват поведение независимо от своите потребители.

Според установената практика за предоставяне на услугата „терминиране на повиквания", както и според наложения принцип „Викащата страна заплаща повикването" (Calling Party Pays Principle), предприятието, купуващо услугата „терминиране на повикване", няма техническата възможност да избере своя доставчик на услугата „терминиране", тъй като тази услуга може да бъде предоставена само и единствено от предприятието, потребител на което е търсената при повикването страна. По същата причина не съществува и възможност дадено предприятие-купувач само да предостави нужната му услуга по терминиране на гласово повикване. Следователно предприятията-купувачи нямат възможност да оказват каквото и да е въздействие върху своите доставчици чрез тяхната замяна с други доставчици или като започнат сами да предоставят необходимите им услуги.

С оглед изложеното дотук, КРС счита, че към настоящия момент не са налице предприятия, които имат възможност чрез своята покупателна способност да окажат въздействие върху цените на разглежданите услуги за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

3. Определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара

В резултат на извършения пазарен анализ, имащ за цел да оцени наличието на предпоставки, възпрепятстващи ефективната конкуренция на разглеждания пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, вземайки предвид изводите, направени при анализа на всеки един от разгледаните критерии, а именно:

- фактът, че съответният пазар се състои от 21 обособени продуктови пазара, включващи мрежите на всички предприятия, предоставящи услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение", от което произтича и 100%-вият пазарен дял на всяко предприятие на съответния пазар, включващ собствената му мрежа[91];

- липсата на конкуренция на всеки от разглежданите пазари и непреодолимите бариери за навлизане на тях;

- липсата на предприятия, които имат възможност чрез своята покупателна способност да окажат въздействие върху цените на разглежданите услуги за терминиране на гласови

[91] *Разяснителната бележка, стр. 25, според която всеки обособен продуктов пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение има монополистичен характер*

повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи,

КРС стигна до заключението, че следва да определи:

- БТК за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „АЙ ТИ ДИ НЕТУЪРК" АД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД" ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „БУЛСАТКОМ" ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ВАРНА НЕТ" ООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ВЕСТИТЕЛ БГ" АД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- "ВИМОБАЙЛ" АД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ГЛОБЪЛ КОМЮНИКЕЙШЪН НЕТ" АД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ" АД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ЕСКОМ" ООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ" АД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ИНТЕРУУТ БЪЛГАРИЯ" ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „КАБЕЛ САТ – ЗАПАД" ООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;

- „МОБИЛТЕЛ” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „НЕТ 1” ЕООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „НЕТ ИС САТ” ЕООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „НЕТФИНИТИ” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ТЕЛЕКОМ 1” ООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- PREMIUM NET INTERNATIONAL S.R.L. за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа.

Посочените двадесет и един пазара включват мрежите, собственост на всички предприятия, които са декларирали пред КРС, че през 2014 г. са предоставяли услугата „терминиране в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи” и/или са посочили данни за наличието на активни абонати към края на 2014 г.

Евентуалната поява на ново предприятие, осъществяващо електронни съобщения посредством обществена телефонна мрежа и предоставящо фиксирани мрежи и/или услуги, би формирала нов обособен пазар на едро, включващ предоставяните от предприятието услуги за терминиране в неговата собствена мрежа.

VII. Конкурентни проблеми

КРС запазва подхода си от първия и втория кръг на анализа на съответните пазари като разглежда наличието на конкурентни проблеми и отчита в максимална степен Общата позиция на Групата на европейските регулатори (ГЕР/ERG) в която е посочено, че под „конкурентен проблем" се разбира всяко пазарно поведение на предприятие със значително въздействие върху съответния пазар, чрез което се цели конкурентите да не се допуснат да навлязат на пазара, да се изтласкат от пазара на дребно или да се експлоатират потребителите. В настоящия анализ КРС разглежда конкурентните проблеми, подробно описани в първия и втория кръг на анализа, при допускането, че регулаторната намеса ще бъде оттеглена.

Заключенията от анализа на теста на трите критерия по отношение на пазара на едро за генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи сочат, че същият не подлежи на ex ante регулиране, тъй като не изпълнява кумулативно трите критерия за определяне на съответен пазар. Съгласно чл. 152, ал. 6 от ЗЕС, Комисията може да не извършва анализ на съответен пазар, посочен в приложим акт на ЕС, когато установи, че поне един от критериите по ал. 5 не е изпълнен.
С оглед на гореизложеното КРС счита, че не са налице конкурентни проблеми на пазара на едро за генериране на повиквания и регулаторът няма основания за продължаване на действащите задължения, наложени на БТК и същите следва да бъдат отменени, считано от датата на влизане в сила на решение на КРС за извършен трети преглед на свързаните пазари на дребно.

Заключенията от анализа на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи сочат липса на ефективна конкуренция и наличие на предприятия със значително въздействие на съответните пазари. С оглед определяне на ex-ante регулаторни мерки, които да бъдат наложени, КРС изследва конкурентните проблеми, които е вероятно да възникнат при липса на регулация, отчитайки характеристиките на съответния пазар и на вертикално свързаните с него пазари.

Съобразно заключенията от първия и втория кръг на анализа на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи и отчитайки характеристиките на съответния пазар, КРС счита, че при липса на регулация биха възникнали следните конкурентни проблеми:

1. Отказ за съвместна търговия и за взаимно свързване

С Решение № 237/17.03.2009 г. и Решение № 1361/31.05.2012 г. КРС отчете отказа за съвместна търговия и за предоставяне на взаимно свързване като съществен конкурентен проблем, който води до ограничаване на продажбите на конкурентите и дори до „затваряне" на пазарите на дребно за потенциални нови участници и изтласкване на съществуващите конкуренти от тях. Тактиките на забавяне на процеса на договаряне на достъп и взаимно свързване чрез прилагане на дискриминационни и/или прекомерни изисквания, също се категоризират като отказ за взаимно свързване и отказ за съвместна търговия.

При липса на регулация предприятие със значително въздействие, което терминира повикания в собствената си обществена телефонна мрежа би могло да отхвърли искане за взаимно свързване или да прекрати/анулира вече сключени договори за взаимно свързване.

Без споразумение за взаимно свързване навлизането на пазара на потенциални конкуренти ще бъде под въпрос, а такава ситуация би имала отрицателно въздействие върху конкуренцията, тъй като може да доведе до затваряне пазара на терминиране и свързаните с него пазари на дребно. Следва да се отбележи, че предвид мрежовия ефект и значителният дял от близо 70% на БТК в общия обем на терминираните минути в индивидуални обществени телефонни мрежи за 2014 г., предприятието теоретично, би могло успешно да осъществява дейността си и при липса или ограничено взаимно свързване с конкурентите предприятия. Това е така поради факта, че в сравнение с историческото предприятие, конкурентните предприятия все още имат значително по-малък брой абонати. В тази връзка за конкурентните предприятия и новонавлизащите участници на този пазар взаимното свързване със съществуващите мрежи, и по-специално мрежата на историческото предприятие, е от изключително значение. Същевременно всяко от предприятията със значително въздействие на пазара на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи има възможността и стимула да откаже или да предоставя взаимно свързване и достъп до съоръжения, необходими за взаимното свързване на своите конкуренти по веригата надолу при дискриминационни условия или прекомерни изисквания, в т.ч. и по отношение на цените. По този начин предприятието със значително въздействие ограничава навлизането на пазара на нови предприятия или препятства конкурентите си с по-малка пазарна сила (по-малък брой абонати и по-нисък процент от трафика, терминиран в техните мрежи).

Евентуално прекратяване на споразумение за взаимно свързване би довело до ограничаване на дейността на предприятията, които предлагат услугите си на този пазар, тъй като те ще са в състояние да предлагат услугите си само на собствените си абонати. В случай на евентуално прекратяване на споразумение за взаимно свързване най-големи щети биха претърпели предприятията, които получават малък процент от трафика в своите собствени мрежи. Евентуален отказ от взаимно свързване би довел до нарушаване на оперативната съвместимост и би увредил интересите на потребителите, тъй като би препятствал възможността на потребителите на едно предприятие да общуват с потребителите на друго предприятие.

2. Прехвърляне на неценови предимства

Друг потенциален конкурентен проблем възниква когато интегриран оператор има значително въздействие на един пазар, свързан хоризонтално или вертикално с други съседни пазари по веригата на производството или дистрибуцията. При такива обстоятелства, предприятието със значително въздействие може да се опита да прехвърли пазарната си мощ на свързаните пазари. Това би могло да даде възможност на предприятието със значително въздействие да укрепи позициите си на свързаните пазари и потенциално да укрепи своята пазарна мощ на въпросния пазар, на който то има значително въздействие.

В първия и втория кръг анализи на разглеждания пазар на терминиране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи, приет с Решение № 237/17.03.2009 г. и с Решение № 1361/31.05.2012 г., КРС разгледа потенциалните конкурентни проблеми, свързани с възможно прехвърляне на пазарна сила на свързаните пазари. Примери за такова поведение са:

Дискриминационно използване или непредоставяне на информация

Информацията, предоставяна от предприятия, преди и по време на сключване и действие на договор за взаимно свързване и предоставянето на услуги по него, може да бъде използвана от предприятието със значително въздействие на пазара в негова полза. В случай, че информацията за направена заявка от конкурентно предприятие за ползване на услуги бъде предоставена на отделите на предприятието, които отговарят за продажбите на дребно, последните ще могат да предоставят оферти за задържане на тези потребители. По този начин, предприятието със значително въздействие на пазара може успешно да попречи на навлизането на конкурентни предприятия на дребно.

Също така, при липса на регулаторна намеса, предприятие със значително въздействие върху съответния пазар, би имало мотиви да възпрепятства достъпа до мрежата си, като откаже да предостави необходимата информация на конкурентите си за сключване на споразумения за предоставяне на услуги на едро като по този начин би препятствало осъществяването на дейност от конкурентните предприятия на свързаните пазари. Пример в това отношение е непредоставяне на информация на конкурентите на пазарите на дребно относно настоящи или планирани бъдещи промени в архитектурата и приложимите протоколи, в техническите изисквания и/или управлението и поддържането на междусистемни връзки. Непредоставянето на такава информация може да цели, от една страна, възпрепятстване на конкурентите да предлагат сравними алтернативни услуги на дребно или, от друга страна, да е насочено към повишаване на техните разходи за взаимно свързване.

Пакетни/свързани услуги

С цел повишаване на разходите на конкурентните предприятия на пазара на дребно, предприятие със значително въздействие върху съответния пазар би имало мотив, при липса на регулаторна намеса, да обвърже предоставянето на необходимия ресурс (input) с друг продукт или услуга. Като пример в тази посока може да се посочи изискването да се откриват допълнителни точки на взаимно свързване на национално ниво, единствено с цел да се обслужва сигнализационен трафик. Подобно изискване би довело до значително повишаване на разходите на конкурентно предприятие, което би искало да предоставя услуги на дребно само в даден регион на държавата.

Дискриминация по отношение на качеството

Предприятие със значително въздействие върху съответния пазар, при липса на регулаторна намеса и отмяна на съществуващите задължения, би имало мотив да предлага качество на обслужване за взаимно свързване, което е по-ниско от качеството, което предприятието осигурява при предоставяне на собствените си услуги.
Например, в случай на мрежови проблеми, предприятие със значително въздействие има възможност да даде приоритет на завършването на гласови повиквания, направени от собствената си мрежа или мрежа на свързано с него предприятие в ущърб на повиквания към и от други мрежи. Поради това, настоящите или потенциални конкуренти могат да загубят доверието на абонатите си, което от една страна води до увреждане на ниво търговия на дребно, а от друга до необходимостта да се инвестира в увеличаване на капацитета на мрежата, за да са в състояние да предоставя качествени услуги на крайните потребители. По този начин, може да има необосновано увеличаване на разходите на настоящи или потенциални конкуренти на ниво търговия на дребно.

Стратегическо планиране на продуктовите характеристики

Предприятие със значително въздействие върху съответния пазар би имало мотив, при липса на регулация да прилага тактики, с които да повиши разходите на конкурентните предприятия, както и да ограничи продажбите им. Стратегическото планиране може да включва всички характеристики на предлаганите на едро продукти и/или услуги. Например, предприятието със значително въздействие може да налага използване на стандарти, които трудно се поддържат от конкурентните предприятия и са свързани с необходими допълнителни инвестиции.

КРС счита, че описаните потенциални неценови конкурентни проблеми биха довели до увреждане на конкурентната среда при липса на регулация и отмяна на съществуващите специфични задължения. Регулаторът е на мнение, че обоснованите и пропорционални мерки могат да противодействат на прилагането на тактики за прехвърляне на неценови вертикални предимства от страна на предприятието със значително въздействие на пазара на едро на терминиране на повиквания от определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи на вертикално свързаните пазари на дребно.

3. Прехвърляне на ценови вертикални предимства

Заключенията от третия кръг на пазарния анализ потвърждават заключенията от първия и втория кръг относно наличието на конкурентни проблеми произтичащи от факта, че предприятията, предоставящи услуги на пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, притежават качеството на естествени (фактически) монополисти на съответния пазар и следователно може да се очаква при липса на регулация те да имат поведение намиращо израз в различни форми на ценова дискриминация, изразяваща се в:

Прекалено високи цени

Прекалено високите цени за терминиране, включително услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване (колокация) са форма на злоупотреба с господстващо положение. Прекалено високите цени за терминиране се отнасят до ситуация, при която предприятие със значително въздействие, благодарение на принципа на „викащата страна плаща", е мотивирано да увеличи цената за терминиране на гласови повиквания на едро в собствената си мрежа, тъй като такова увеличение не оказва влияние върху цените на дребно на неговите собствени абонати.

В съответствие с изводите от анализа на пазара (Раздел VI от документа) съответните пазари на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи се характеризират със 100% пазарен дял, високи бариери пред навлизането, свързани с контрола върху инфраструктурата, която не може лесно да се дублира, малко или никакво поле за потенциална конкуренция и липса на или недостатъчна пазарна сила на потребителите. Това означава, че поради липсата на достатъчен конкурентен натиск предприятията със значително въздействие на разглеждания пазар са независими от своите конкуренти и потребители по отношение на ценовото си поведение. Определянето на прекалено високи цени на едро на терминиране на гласови повиквания води до ръст на разходите за услугата на едро на терминиране на гласови повиквания, но също така и на растежа на дохода, реализиран от операторите на тези услуги. В крайна сметка прекалено високите цени за терминиране на гласови повиквания се възстановяват чрез по-високи цени за повиквания, плащани от

крайни потребители.

КРС счита, че регулирането на цените за терминиране е необходимо, с оглед преодоляване на конкурентния проблем, свързан с прилагането на прекомерно високи цени за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи.

Асиметрични цени

При липса на регулация предприятията със значително въздействие са в състояние да прилагат различни цени за терминиране спрямо конкурентите на съответния пазар, както и на конкурентите си на вертикално свързаните по веригата надолу пазари на дребно. Цените за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи, които надвишават ефективните разходи, могат да доведат до on-net/off-net ценова дискриминация. В резултат ще се увеличат разговорите в мрежата на абонатите в определено местоположение, като поради сравнително по-висока цена на дребно за гласови повиквания към други мрежи ще стимулират нарастването на трафика в собствените мрежи. Тъй като абонатите на малките мрежи осъществяват по-голяма част от повикванията си към абонатите на големи мрежи, влиянието на on-net/off-net ценовата диференциация на дребно вероятно ще бъде по-изразено за тези мрежи и техните абонати.
КРС е на мнение, че в условията на един хипотетичен вътрешен пазар на едро за терминиране на гласови услуги може да се появи дискриминация по отношение на равнището на цените, ако предприятието със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на гласови повиквания се опитва да прехвърли пазарната си сила върху пазара на дребно като прилага цени за терминиране по-високи от тези, които прилага за повикванията спрямо свои собствени поделения или спрямо свързани с него предприятия. Чрез подобно поведение предприятието със значително въздействие върху пазара, опериращо на хипотетичния вътрешен пазар на едро за терминиране на гласови услуги, ще има възможност да постави конкурентите си в трудна позиция, която се дължи на липсата на баланс в пазарните им дялове. Споменатата ситуация, която може да възникне на пазара, води до директно нарастване на разходите на конкурентите и в крайна сметка може да ги принуди да преустановят дейността си на пазара.
Предвид изложеното КРС счита, че при липса на регулаторна намеса предприятията със значително въздействие на съответния пазар имат възможност да се възползват от пазарната си сила, прилагайки ценовата дискриминация, която има за резултат нарастване на разходите на конкурентите и евентуално излизане от пазара

Крос-субсидиране

Заключенията от текущия пазарен анализ, които потвърждават изводите от предходните два кръга пазарни анализи, са че при липса на регулаторна намеса, предприятията, осъществяващи дейност на съответния пазар биха имали стимул да надценят разходите от предоставяне на услугата „терминиране” така, че те да покрият действителните разходи за предоставяне на услуги на други свързани пазари на дребно. Неефективното използване на икономическите ресурси в резултат на крос-субсидирането, в дългосрочен план може да доведе до увреждане на конкуренцията и като последствие да бъдат накърнени интересите на потребителите.

4. Неблагоприятна позиция на българските фиксирани предприятия в сравнение с фиксираните предприятия извън ЕС/ЕИЗ

Съгласно наложените задължения във втори кръг на анализа на пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи българските предприятия, предоставящи гласови услуги въз основа на фиксираните си мрежи (фиксирани предприятия) прилагат регулирани цени за терминиране на повикванията в техните мрежи независимо от произхода на повикването.

Данните от настоящия кръг на анализа сочат, че преобладаваща част от трафика, който се терминира в мрежите на българските мобилни предприятия е с произход държави от ЕС/ЕИЗ. Същевременно относителния дял на трафика, с произход от съседни държави (Македония, Сърбия, Турция), както и от Русия и Украйна отбелязва значителен ръст в общия обем на трафика терминиран в мрежите на българските фиксирани предприятия. Този трафик се тарифира от българските фиксирани предприятия по регулирани цени, определени в съответствие с Препоръка 2009/396 на ЕК относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС. От друга страна предприятията от държави извън ЕС/ЕИЗ прилагат цени значително по-високи от цените за терминиране, прилагани от българските фиксирани предприятия. Предприятията от държави извън ЕС/ЕИЗ и конкретно тези от изброените 5 държави не регулират цените за терминиране в техните мрежи по начина по който са регулирани цените на българските предприятия. Тази ситуация на практика поставя в неблагоприятна позиция българските фиксирани предприятия спрямо предприятия на държави извън ЕС/ЕИЗ. КРС се съгласява, че такава позиция може да се счита за бариера на пазара, която е в ущърб на крайните потребители в България и на предприятията със значително въздействие върху този пазар.

VIII. Определяне на специфични задължения

1. Въведение

Въз основа на извършения анализ (Раздел VI) КРС установи, че на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи не е налице ефективна конкуренция. В съответствие с разпоредбата на чл. 156 от ЗЕС регулаторът определя предприятия със значително въздействие на съответния пазар, във връзка с което са налице основания КРС да наложи поне едно от следните специфични задължения:

- Задължение за предоставяне на достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения – чл. 166, ал. 2, т. 4 и чл. 173 от ЗЕС;
- Задължение за прозрачност – чл. 166, ал. 2, т. 1 от ЗЕС;
- Задължение за равнопоставеност (недискриминация) – чл. 166, ал. 2, т. 2 от ЗЕС;
- Задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване – чл. 167, ал. 3 от ЗЕС;
- Задължение за разделно счетоводство – чл. 166, ал. 2, т. 3 от ЗЕС;
- Задължение за ценови ограничения, включително задължение за разходоориентираност на цените – чл. 166, ал. 2, т. 5 от ЗЕС.

2. Текущи задължения

В предходния, втори, кръг на анализа на съответните пазари КРС наложи на предприятията със значително въздействие следните специфични задължения:

2.1. На пазара на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи (Пазар 2 от Препоръка на ЕК 2007/879/ЕО), на който с Решение № 1361/31.05.2012 г. КРС определи БТК като предприятие със значително въздействие).

2.1.1. Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и съоръжения

- запазване на предоставения достъп за реализиране на взаимно свързване и генериране на гласови повиквания от определено местоположение на обществената телефонна мрежа на БТК;
- предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване и предоставяне на услугата „генериране на повиквания от определено местоположение на обществената телефонна мрежа на БТК”;
- осигуряване (при поискване) на сигнализационно обслужване на маршрутизацията на повикванията - в посочените в искането точки на взаимно свързване и в съответствие с договорените протоколи за сигнализация;
- прилагане от 01.07.2012 г. на два сегмента (национален и локален) за генериране на повиквания от определено местоположение на обществената телефонна мрежа на БТК, определени съобразно посоченото в приложението към Решение № 1361/31.05.2012 г.;

- предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите;

- предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, необходими за реализиране на взаимното свързване;

- добросъвестно водене на преговори с предприятия, искащи достъп;

- предоставяне на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP) при спазване на изискванията и сроковете, определени в решение на КРС, прието след провеждане на консултации със заинтересованите предприятия. С Решение № 355/06.08.2015 г. КРС определи изискванията и сроковете за предоставяне на взаимното свързване, базирано на Интернет протокол.

- допълнителни изисквания във връзка със задължението за достъп, посочени в т. IX.1.2 от Решение № 1361/31.05.2012 г.: осигуряване на възможност за ползване на услуги на едро при условия, които кореспондират с условията за предоставяне на услугите на дребно; уведомяване в случай на невъзможност за сключване на договора или предоставяне на услуги; предоставяне на информация на КРС с оглед осигуряване на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP); определяне на представители в консултативна структура по въпросите на взаимното свързване, базирано на Интернет протокол (IP).

2.1.2. Задължение за прозрачност:

- публикуване и актуализиране на официалната страница на предприятието в интернет на информация за цените и условията за генериране на повиквания и за осигуряване на необходимия за реализиране на взаимното свързване достъп, приложими към трети лица, свързани с предприятието, както и при осъществяване на взаимно свързване с мобилната мрежа на БТК;

- периодично актуализиране на наличната информация на интернет страницата на предприятието – при настъпили промени, съгласно наложените задължения или други промени, както и в случай на дадени указания от КРС.

2.1.3. Задължение за равнопоставеност:

- предоставяне на взаимно свързване при равностойни условия за сходни обстоятелства, при които вече е предоставено взаимно свързване на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни услуги, включително и на свързани лица;

- предоставяне на услуги и информация на предприятие, искащо взаимно свързване, при същите условия и качество като тези, ползвани от предприятието със значително въздействие върху пазара при предоставяне на собствени услуги, както и предлагани от предприятието със значително въздействие на пазара на свързаните с него лица и на предприятията, с които вече е сключен договор.

2.1.4. Задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване с определено от КРС минимално съдържание:

- описание на услугите по взаимно свързване, условия и срокове за предоставянето им;

- описание на точки на взаимно свързване – местоположение, брой, капацитет на свързване, начини за маршрутизация и сигнализация;

- изисквания за управление, маршрутизиране, отчитане на трафика и прогнози за трафик;

- процедури за планиране, откриване, промяна и закриване на точките за свързване;

- стандарти, технически изисквания, интерфейси за взаимно свързване и протоколи за сигнализация;

- изисквания за качество – стойности на параметри на качеството на услугите при взаимното свързване;

- изисквания за номериране, адресиране и за идентификация на линията на викащия;

- услуги по съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, когато тяхното предоставяне от БТК е необходимо за реализиране на взаимното свързване – относимите реквизити са подробно посочени в т. IX.4.1, б. „з" от Решение № 1361/31.05.2012 г.;

- срокове за отговор на заявките за предоставяне на всяка от услугите, процедури за отстраняване на повреди, процедури за възстановяване на услугата и нейното качество;

- стандартни условия на договора, включително, когато е необходимо, обезщетения при неизпълнение на сроковете за предоставяне на услугите;

- цени и механизъм за калкулиране на цените за всяка от услугите, съгласно наложените от КРС ценови ограничения;

- друга относима информация, необходима за осъществяване на взаимното свързване (включването на други условия в Типовото предложение, различни от определеното минимално съдържание, не трябва да ограничават развитието на конкуренцията и да създават неравнопоставеност, както и да внасят неяснота при регламентиране на изискванията за реализиране на взаимно свързване);

- задължение за внасяне на проект на изменение на действащото Типово предложение за взаимно свързване, съобразен както с измененията на специфичните задължения на предприятието, така и с проекта на Типово предложение за взаимно свързване, одобрен с Решение № 375/14.04.2011 г. на КРС. С Решение на КРС № 75/13.02.2014 г. бе одобрен изменения проект на Типово предложение, представен от БТК.

2.1.5. Разделно счетоводство

Задължението се отнася до въвеждане и прилагане на разделно счетоводство, съобразно изискванията към Методологията за въвеждане на разделно счетоводство и формите за представяне на регулаторни счетоводни отчети, в срок до шест месеца от уведомяването за произнасянето на КРС с Решение № 1882/23.08.2012 г.

2.1.6. Ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност, предвиждащи:

- прилагане на разходоориентирани цени за генериране на повиквания в собствената си обществена фиксирана телефонна мрежа, считано от 01.07.2013 г., като конкретните стойности са определени от КРС с Решение № 134/14.02.2013 г.[92];

[92] *Невлязло в сила. Изпълняемо, съгласно разпореждането за предварително изпълнение*

- прилагане на ценови ограничения за цените за генериране на повиквания, определени чрез сравнителен анализ (benchmark), съгласно посоченото в Приложението към Решение № 1361/31.05.2012 г. като ценовите ограничения се прилагат до определяне на разходоориентирани цени от КРС, съгласно Препоръката на ЕК от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в Европейския съюз (2009/396/ЕО)[93], въз основа на разходите на ефективен оператор и изчислени чрез BULRIC (Bottom-Up Long-Run Incremental Cost) модел на Комисията;

- прилагане на разходоориентирани цени за услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване;

- във връзка с изпълнение на задължението за прилагане на разходоориентирани цени за услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, БТК се задължава да въведе необходимите промени в системата за определяне на разходите си, при отчитане на измененията относно воденето на разделно счетоводство. Изменената система на БТК е одобрена от КРС с Решение № 578/19.08.2014 г. на КРС;

- до определяне на разходоориентирани цени БТК е било задължено да прилага цени за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, съгласно одобреното от КРС Типово предложение за взаимно свързване.

2.2. На пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (Пазар 1 от Препоръка на ЕК 2014/710/ЕС, на който с Решение № 1361/31.05.2012 г., КРС определи БТК и 19 други предприятия[94] като предприятия със значително въздействие на пазара).

2.2.1. Задължения за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и съоръжения

2.2.1.1. По отношение на БТК

По отношение на БТК задължението се отнася до:

- запазване на предоставения достъп за реализиране на взаимно свързване и терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на обществената телефонна мрежа на БТК;

- предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване и предоставяне на услугата „терминиране на повиквания", без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията, в определено местоположение на обществената телефонна мрежа на БТК;

---

[93] *Commission Recommendation on the Regulatory Treatment of Fixed and Mobile Termination Rates in the EU 07.05.2009, OB L 124 (2009) 67-74.*

[94] *„Ай Ти Ди Нетуърк" АД, „Близу Медиа Енд Броудбенд" ЕАД, „Варна Нет" ООД, „Вестител БГ" АД, VOXBONE S.A./N.V., „Глобъл Комюникейшън Нет" АД, „Голд Телеком България" АД, „Източна телекомуникационна компания" АД, „Интербилд" ООД, „Интеруут България" ЕАД, „Космо България Мобайл" ЕАД, „Мобилтел" ЕАД, „Некском България" ЕАД, „Нет Ис Сат" ЕООД, „Нетфинити" ЕООД, „Орбител" ЕАД, „Скат ТВ" ООД, „Спектър Нет" ЕАД и „Телеком 1" ООД.*

- осигуряване (при поискване) на сигнализационно обслужване на маршрутизацията на повикванията, в посочените в искането точки на взаимно свързване и в съответствие с договорените протоколи за сигнализация;

- прилагане от 01.07.2012 г. на два сегмента (национален и локален) за терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на обществената телефонна мрежа на БТК, определени съобразно посоченото в приложението към Решение № 1361/31.05.2012 г.;

- предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите;

- предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, необходими за реализиране на взаимното свързване;

- добросъвестно водене на преговори с предприятия, искащи достъп;

- предоставяне на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP) при спазване на изискванията и сроковете, определени в решение на КРС, прието след провеждане на консултации със заинтересованите предприятия. С Решение на КРС № 355/06.08.2015 г. бяха определени изискванията и сроковете за предоставяне на взаимното свързване, базирано на Интернет протокол;

- допълнителни изисквания във връзка със задължението за достъп, подробно посочени в т. Х.1.2. от Решение № 1361/31.05.2012 г., за осигуряване на възможност за ползване на услуги на едро при условия, които кореспондират с условията за предоставяне на услугите на дребно; уведомяване в случай на невъзможност за сключване на договора или предоставяне на услуги; предоставяне на информация на КРС с оглед осигуряване на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP); определяне на представители в консултативна структура по въпросите на взаимното свързване, базирано на Интернет протокол (IP).

2.2.1.2. По отношение на останалите предприятия

По отношение на останалите предприятия задължението се отнася до:

- запазване на предоставения достъп за реализиране на взаимно свързване и терминиране на гласови повиквания в съответната обществена телефонна мрежа;

- предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване и предоставяне на услугата „терминиране на повиквания”, без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията, в определено местоположение в съответната обществена телефонна мрежа;

- добросъвестно водене на преговори с предприятия, искащи достъп;

- предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите;

- предоставяне на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP), при спазване на изискванията и сроковете, определени в решение на КРС, прието след провеждане на консултации със заинтересованите предприятия. С Решение на КРС №

355/06.08.2015 г. бяха определени изискванията и сроковете за предоставяне на взаимното свързване, базирано на Интернет протокол;

- допълнителни изисквания във връзка със задължението за достъп, подробно посочени в т. Х.1.4. от Решение № 1361/31.05.2012 г. – предоставяне на информация на КРС с оглед осигуряване на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP); определяне на представители в консултативна структура по въпросите на взаимното свързване, базирано на Интернет протокол (IP).

2.2.2. Задължения за прозрачност:

2.2.2.1. По отношение на БТК

По отношение на БТК задължението се отнася до:

- публикуване и актуализиране на официалната страница на предприятието в интернет на информация за цените и условията за терминиране на повиквания, независимо от техния произход, и за осигуряване на необходимия за реализиране на взаимното свързване достъп, приложими към трети лица, свързани с предприятието, както и при осъществяване на взаимно свързване с мобилната мрежа на БТК;

- периодично актуализиране на горепосочената информация на интернет страницата на предприятието – при настъпили промени, относими към някое от условията, както и в случай на дадени указания от КРС.

2.2.2.2. По отношение на останалите предприятия

По отношение на останалите предприятия задължението се отнася до:

- осигуряване прозрачност на условията, при които се предоставя взаимно свързване и необходимия за неговото реализиране достъп, включително и по отношение на терминирането на международни повиквания, чрез публикуване и актуализиране на официалните страници в интернет и предоставяне при поискване на информация относно:

- описание на предлаганите услуги за взаимно свързване, условия и срокове за предоставянето им;

- местоположение и брой на точките на взаимно свързване, както и капацитет на свързване;

- срокове за откриване, промяна и закриване на точки на взаимно свързване;

- технически изисквания, интерфейси за реализиране на достъп с цел реализиране на взаимно свързване, протоколи за сигнализация;

- условия за предоставяне на терминиране на трафик;

- условия за предоставяне на необходимите технически и програмни средства за реализиране на взаимното свързване;

- условия за осигуряване на достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за осигуряване на достъп до мрежата с цел терминиране на трафик в нея;

- цени на предлаганите услуги по взаимно свързване за терминиране на трафик и за осигуряване на достъп до необходимите мрежови съоръжения и елементи, необходими за осигуряване на достъп до мрежата с цел терминиране на трафик в нея;

- условия и цени за предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, в случаите когато предприятието предоставя услуги по съвместно ползване;

- изисквания за качество – стойности на параметри на качеството на услугите при взаимното свързване;

- изисквания за номериране, адресиране и за идентификация на линията на викащия;

• публикуване и актуализиране на страницата в интернет на информация за цените и условията за терминиране на повиквания, независимо от техния произход, и за осигуряване на необходимия за реализиране на взаимното свързване достъп, приложими към трети лица, свързани с предприятието, както и при осъществяване на взаимно свързване с други мрежи на същото предприятие;

• периодично актуализиране на горепосочената информация на интернет страницата на предприятието – при настъпили промени, относими към някое от условията, както и в случай на дадени указания от КРС.

2.2.3. Задължения за равнопоставеност, относими към всички предприятия със значително въздействие върху пазара

• предоставяне на взаимно свързване при равностойни условия за сходни обстоятелства, при които вече е предоставено взаимно свързване на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни услуги, включително и на свързани лица;

• предоставяне на услуги и информация на предприятие, искащо взаимно свързване, при същите условия и качество като тези, ползвани от предприятието със значително въздействие върху пазара при предоставяне на собствени услуги, както и предлагани от предприятието със значително въздействие на пазара на свързаните с него лица и на предприятията, с които вече е сключен договор.

2.2.4. Задължение на БТК за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване с определено от КРС минимално съдържание

- описание на услугите по взаимно свързване, условия и срокове за предоставянето им;

- описание на точки на взаимно свързване – местоположение, брой, капацитет на свързване, начини за маршрутизация и сигнализация;

- изисквания за управление, маршрутизиране, отчитане на трафика и прогнози за трафик;

- процедури за планиране, откриване, промяна и закриване на точките на свързване;

- стандарти, технически изисквания, интерфейси за взаимно свързване и протоколи за сигнализация;

- изисквания за качество – стойности на параметри на качеството на услугите при взаимното свързване;

- изисквания за номериране, адресиране и за идентификация на линията на викащия;

- услуги по съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, когато тяхното предоставяне от БТК е необходимо за реализиране на взаимното свързване –

относимите реквизити са подробно посочени в т. X.4.1, б. „з” от Решение № 1361/31.05.2012 г.;

- срокове за отговор на заявките за предоставяне на всяка от услугите, процедури за отстраняване на повреди, процедури за възстановяване на услугата и нейното качество;

- стандартни условия на договора, включително, когато е необходимо, обезщетения при неизпълнение на сроковете за предоставяне на услугите;

- цени и механизъм за калкулиране на цените за всяка от услугите, съгласно наложените от КРС ценови ограничения;

- друга относима информация, необходима за осъществяване на взаимното свързване (включването на други условия в Типовото предложение, различни от определеното минимално съдържание, не трябва да ограничават развитието на конкуренцията и да създават неравнопоставеност, както и да внасят неяснота при регламентиране на изискванията за реализиране на взаимно свързване);

- за внасяне на проект на изменение на действащото Типово предложение за взаимно свързване, съобразен както с измененията на специфичните задължения на предприятието, така и с проекта на Типово предложение за взаимно свързване, одобрен с Решение № 375/14.04.2011 г. на КРС. С Решение на КРС № 75/13.02.2014 г. бе одобрен измененият проект на Типово предложение, представен от БТК.

2.2.5. Задължение на БТК за водене на разделно счетоводство

- Задължението се отнася до въвеждане и прилагане на разделно счетоводство, съобразно изискванията към методологията за въвеждане на разделно счетоводство и формите за представяне на регулаторни счетоводни отчети, в срок до шест месеца от уведомяването за произнасянето на КРС с Решение № 1882/23.08.2012 г.

2.2.6. Ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност

2.2.6.1. По отношение на БТК

По отношение на БТК задължението се отнася до:

- прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на повиквания без оглед на техния произход, в обществената фиксирана телефонна мрежа на БТК, считано от 01.07.2013 г., като конкретните стойности са определени от КРС с Решение № 134/14.02.2013 г.[95];

- прилагане на ценови ограничения за цените за терминиране на повиквания, без оглед на техния произход, определени чрез сравнителен анализ (benchmark), съгласно посоченото в приложението към Решение № 1361/31.05.2012 г. Ценовите ограничения се прилагат до определяне на разходоориентирани цени от КРС, съгласно Препоръката на ЕК от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в Европейския съюз (2009/396/ЕО)[96], въз основа на разходите на ефективен оператор и изчислени чрез BULRIC (Bottom-Up Long-Run Incremental Cost) модел на Комисията;

[95] *Невлязло в сила. Изпълняемо, съгласно разпореждането за предварително изпълнение.*
[96] *Commission Recommendation on the Regulatory Treatment of Fixed and Mobile Termination Rates in the EU 07.05.2009,* ОВ L 124 (2009) 67-74.

- прилагане на разходоориентирани цени за услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване;

- във връзка с изпълнение на задължението за прилагане на разходоориентирани цени за услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, БТК се задължава да въведе необходимите промени в системата за определяне на разходите си, при отчитане на измененията относно воденето на разделно счетоводство. Изменената система на БТК е одобрена от КРС с Решение № 578/19.08.2014 г. на КРС;

До определяне на разходоориентирани цени БТК е било задължено да прилага цени за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, съгласно одобреното от Комисията Типово предложение за взаимно свързване.

2.2.6.2. По отношение на останалите предприятия

По отношение на останалите предприятия задължението се отнася до:

- прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на повиквания, без оглед на техния произход, в обществената фиксирана мрежа на съответното предприятие, считано от 01.07.2013 г., като конкретните стойности са определени от КРС с Решение № 134/14.02.2013 г.[97];

- налагане на ценови ограничения на цените за терминиране на повиквания, без оглед на техния произход, съгласно посоченото в приложението към Решение № 1361/31.05.2012 г., като ценовите ограничения се прилагат до определяне на разходоориентирани цени от КРС, съгласно Препоръката на ЕК от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в Европейския съюз (2009/396/ЕО)[98], въз основа на разходите на ефективен оператор и изчислени чрез BULRIC (Bottom-Up Long-Run Incremental Cost) модел на Комисията;

3. Оценка на въздействието на наложените с втори кръг на анализа специфични задължения на пазара на терминиране

3.1. Осигуряване на изпълнението на наложените на предприятията специфични задължения

Осигуряването на изпълнението на Решение № 1361/31.05.2012 г. изиска намесата на регулатора, чрез провеждане на изпълнително производство, поради липса на пълно и точно изпълнение от страна на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар на наложените им специфични задължения. БТК, МОБИЛТЕЛ и ТЕЛЕНОР изпълниха частично наложените им задължения, поради което КРС образува производства за принудително изпълнение на Решение № 1361/31.05.2012 г.

С Постановление № 1 от 24 януари 2013 г. КРС наложи периодична имуществена санкция на БТК и периодична глоба на представляващото го лице. Неизпълнението на специфичните задължения се състоеше в прилагане на цена над регулираната по отношение на терминирането на повиквания без идентификация на линията на викащия (CLI), която в последствие БТК изменя като пълна забрана за терминиране на тези

[97] *Невлязло в сила. Изпълняемо, съгласно разпореждането за предварително изпълнение.*
[98] *Commission Recommendation on the Regulatory Treatment of Fixed and Mobile Termination Rates in the EU 07.05.2009, OB L 124 (2009) 67-74.*

повиквания. БТК не представи и проект на Типово предложение за взаимно свързване, изменен в съответствие с Решение № 1361/31.05.2015 г. на КРС, в срока определен с решението. БТК не беше изпълнило изцяло задължението за прозрачност и задължението за предприемане на действия за изменение на действащите договори за взаимно свързване с оглед включването на условия съобразно наложените специфични задължения.

С Постановление № 3 от 13 февруари 2014 г. КРС наложи периодична имуществена санкция на МОБИЛТЕЛ и периодични глоби на представляващите го лица. Неизпълнението на специфичните задължения се състоеше в прилагане на цени за терминиране на международни повиквания, които не отговарят на наложените ценови ограничения. С Постановление № 1 от 13 февруари 2014 г. КРС наложи периодична имуществена санкция на „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ" ЕАД и периодични глоби на представляващите го лица. Неизпълнението на специфичните задължения се състоеше в прилагане на параметър за качество по договорите за взаимно свързване, с което се ограничава достъп до мрежата на предприятието. Въведеният параметър имаше ефект на количествено ограничение на повикванията без идентификация на линията на викащия (CLI), формулирано като максимален процент от общия брой терминирани повиквания за съответния период.

С Постановление № 3 от 19 юни 2014 г. КРС наложи периодична имуществена санкция на БТК и периодична глоба на представляващото го лице. Предприятието не беше въвело необходимите промени в действащата Система за определяне на разходите (Системата) на предприятието, съгласно изискванията на Решение № 1361/31.05.2012 г. Съществена част от неизпълнението на Решение № 1361/2012 г. представляваше поведение на предприятията, с което ограничаваха достъпа до техните мрежи за терминиране на повиквания без идентификация на линията на викащия (CLI). Въведените от предприятията ограничения не отговаряха на наложените от КРС задължения за предоставяне на терминиране на повиквания без ограничения в техния произход и при спазване на задълженията за равнопоставеност и наложените ценови ограничения.

Проблемите, свързани с подписването на споразумения за взаимно свързване между част от предприятията, както и възникналите други спорове между предприятията, са разгледани систематично по-долу в частта „Спорове между предприятията".

След налагане на периодичните санкции и глоби, предприятията са отстранили неизпълнението на специфичните задължения като в някои случаи това е направено след значителен период от време, поради отказ на предприятието да се съобрази с позицията на КРС.

3.2. Оценка на изпълнението на наложените на предприятията специфични задължения

Ефектът от наложените с Решение № 1361 от 31.05.2012 г. на КРС ценови ограничения, в комбинация със задълженията за прозрачност и равнопоставеност, на практика гарантира отстраняването на възможностите за прилагане на дискриминационни практики под формата на прекалено високи или асиметрични цени в зависимост от произхода на трафика.

В резултат на наложените от КРС ценови ограничения, през 2014 г. цените за генериране и терминиране на повиквания, прилагани от историческото предприятие, са по-ниски, в

сравнение с 2010 г. Намалението е между 64,3%[99] и 75,0%[100]. Намалението на цените е в следствие от наложените в първи и втори кръг на анализа задължения за симетричност и за разходоориентираност на цените. За периода от 2010 г. до 30.06.2013 г. предприятията със значително въздействие върху пазара прилагаха разходоориентирани цени, определени от КРС въз основа на сравнителен анализ (benchmark). Считано от 01.07.2013 г. с Решение № 134/14.02.2013 г., КРС задължи предприятията със значително въздействие на горепосочените пазари да прилагат цени за генериране и за терминиране, определени в съответствие с Препоръка 2009/396/ЕО.

В следствие от намалението на цените за терминиране, както се вижда от фигурите по-долу, се отчита ръст от 40,5% в обема терминирани минути за повикванията, произхождащи от други фиксирани и мобилни мрежи през 2014 г., спрямо тези от 2010 г.

Следва да се отбележи, че отчетеният за конкурентните предприятия ръст на обема терминиран трафик, е в размер на 75,8% през 2014 г. спрямо 2010 г., докато трафикът, терминиран в мрежата на БТК, е нараснал с 25,4% за същия период. Последното потвърждава факта, че намаляването на цените за терминиране до нивото на разходите на ефективен оператор допринася за отстраняване на проблема, свързан със затваряне на трафик в мрежата, предвид обстоятелството, че цената на едро е един от компонентите за формиране на цената на дребно.

[99] *Изчислението е направено въз основа на действащата към 31.12.2010 г. цена за терминиране на минута разговор в двоен сегмент, слаб трафик – 0,0140 лв./мин.*
[100] *Изчислението е направено въз основа на действащата към 31.12.2010 г. цена за терминиране на минута разговор в двоен сегмент, силен трафик – 0,0200 лв./мин.*

**Средните цени на едро за терминиране са изчислени на база приходи и брой терминирани минути.*

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 23

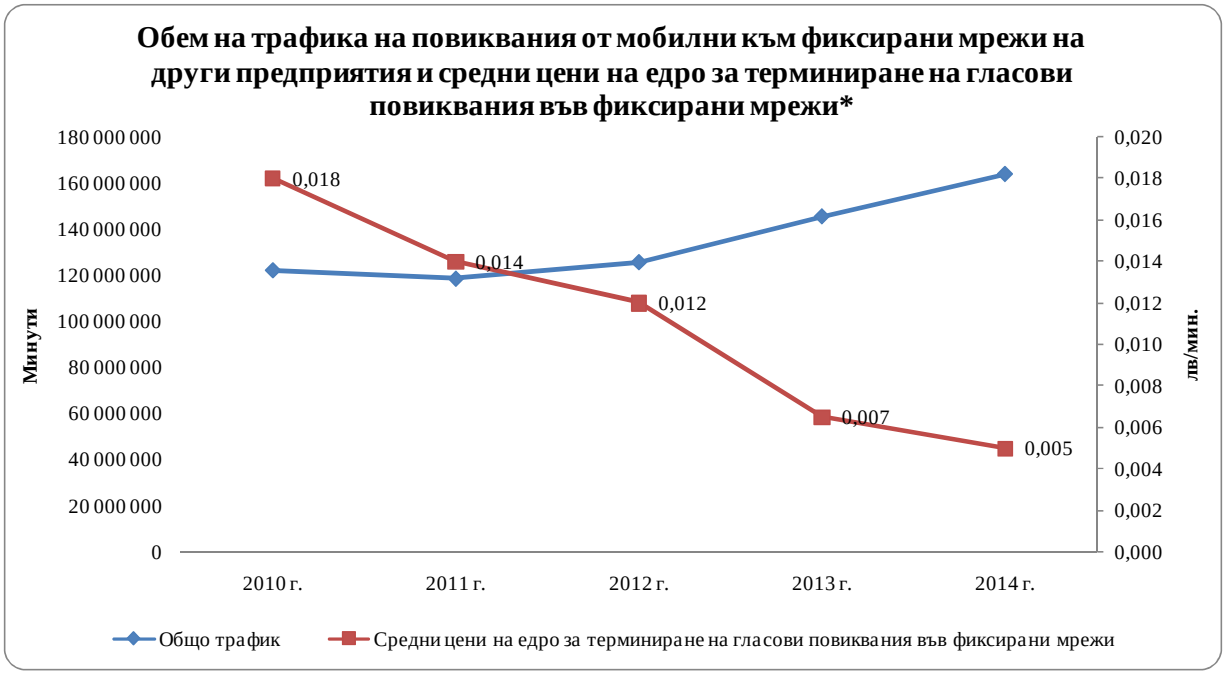

**Средните цени на едро за терминиране са изчислени на база приходи и брой терминирани минути.*

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 24

Ефектът от регулаторна намеса по отношение ценовата дискриминация на повиквания към други фиксирани мрежи (off-net) в полза на повикванията в рамките на една фиксирана мрежа (on- net) е илюстриран на долната фигура.

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 25

Макар и бавно е налице тенденция на ”отваряне на трафика” към мрежите на конкурентните предприятия, като делът на off-net трафика е нараснал тройно за разглеждания шест годишен период.

На следващата фигура е представено сравнение на средните цени на дребно, изчислени като частно между приходите извън абонаментните планове от повиквания от фиксирана към други фиксирани мрежи (off-net), които са разделени на съответния трафик[101] и средните цени за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, изходящи от други фиксирани мрежи[102], за периода 2010 – 2014 г.

[101] *Средните цени са изчислени като приходите от повиквания, генерирани от фиксирани мрежи към абонати на други фиксирани мрежи, са разделени на съответния трафик. Не са приспаднати приходите от първоначалната цена за свързване (call set-up) за плановете, за които се прилага. Не са взети предвид включените в абонаментните планове минути, които не са таксувани и съответно приходите от месечния абонамент.*

[102] *Средните цени са изчислени, като приходите от терминиране на повиквания във фиксирани мрежи, генерирани в други фиксирани мрежи са разделени на съответния трафик.*

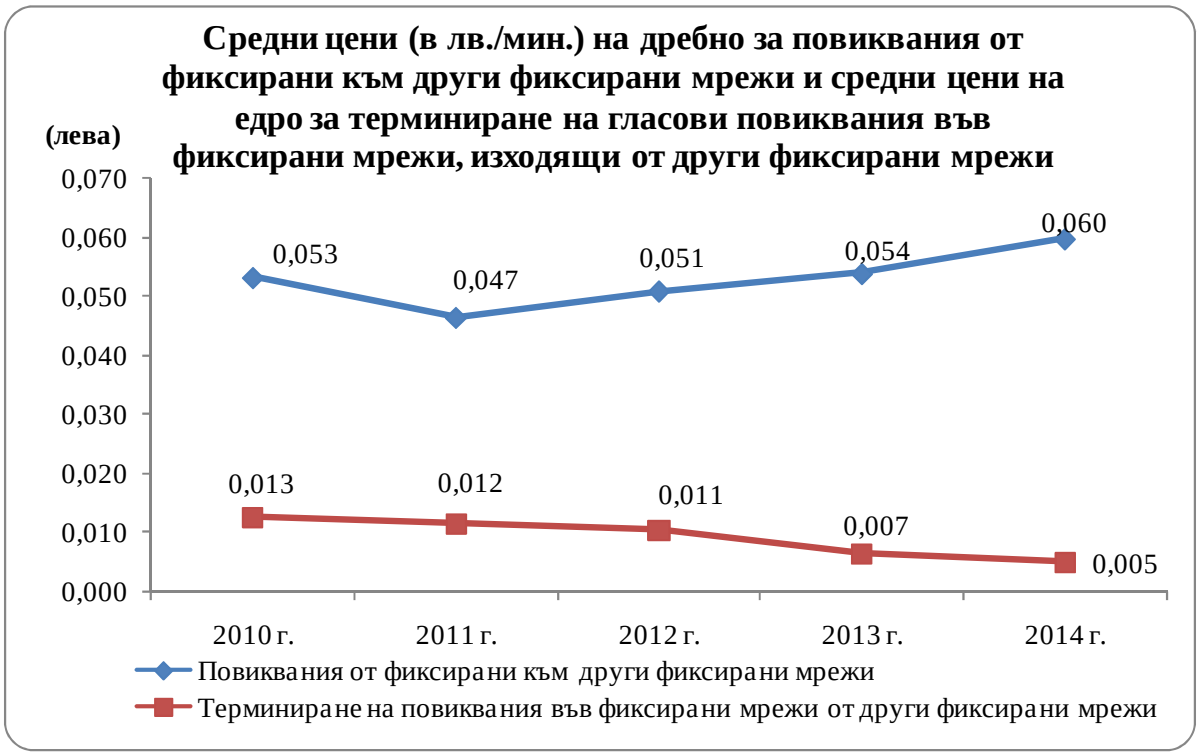

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 26

Видно от графиката, цените на дребно за повиквания към други фиксирани мрежи намаляват до 2012 г., а за периода 2012 – 2014 г. се наблюдава плавно повишение, въпреки намалението на цените на едро. Това се дължи най-вече на намаляване на дела на трафика извън включения в пакетите и промени в начина на тарифиране, като някои предприятия таксуват повикванията, отчитайки всяка започната минута на осъществено повикване, като цяла. В допълнение, през 2013 г. историческото предприятие въведе първоначална цена за повикване и цена на минута за всички видове гласови повиквания (в мрежата на предприятието, към фиксирани и към мобилни мрежи).
Не на последно място следва да се посочи, че в резултат от намалението на цените на едро предприятията предлагат абонаментни планове с включени минути към други национални мрежи, което говори за следване на политика на предоставяне на нови оферти с по-добри условия за потребителите. В обема на повикванията към други фиксирани мрежи, делът на включените минути нараства от 10,1% през 2010 г. на 58,9% през 2014 г. Данните в долната таблица ясно сочат, че трафикът извън включения в абонамента, спрямо общия обем трафик, намалява с близо 26 процентни пункта:

Таблица 6

Дял на трафика в абонамента към общия обем изговорен трафик	**2010 г.**	**2011 г.**	**2012 г.**	**2013 г.**	**2014 г.**
БТК	50,4%	42,6%	35,6%	30,5%	26,0%
Конкурентни предприятия	84,8%	61,0%	50,1%	38,2%	30,0%
Общо	**52,6%**	**44,6%**	**37,4%**	**31,7%**	**26,8%**

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Както се вижда от долната фигура намалението на цените на едро за терминиране във фиксирани мрежи се отразява и като намаление на средните цени[103] на дребно за повиквания от мобилни към фиксирани мрежи, които се заплащат от крайните потребители.

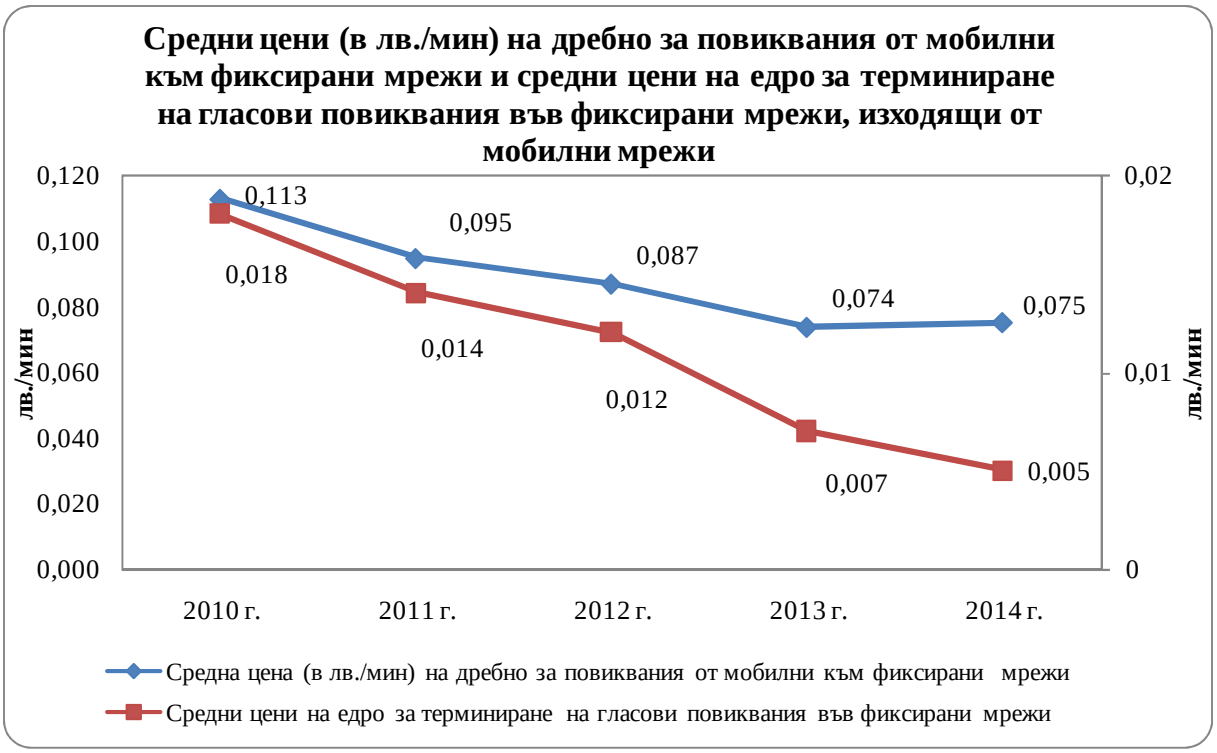

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 27

Оценката на ефекта от прилагането на задължението за ценова равнопоставеност, по отношение на терминирания трафик от международни повиквания, е извършена въз основа на данните, представени от предприятията в изпълнение на Решение на КРС № 257/11.06.2015 г. Както вече беше посочено в Раздел III „Състояние и развитие на българския пазар на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, т. 3.4. „Цени", девет предприятия са представили в пълен обем изисканата от КРС информация, поради което анализът и заключенията за ефекта от наложеното задължение се базират на данните на тези предприятия.

Ефектът от наложеното задължение за ценова равнопоставеност намира израз в намаление на средните[104] цени за терминиране приблизително 6 пъти през 2014 г. спрямо 2012 г.

В долната таблица е представена информацията за входящия и изходящия международен трафик, за периода 2012 г. – 2014 г. - общо, от/към държави в ЕС/ЕИЗ и от/към държави извън ЕС/ЕИЗ.

[103] *Средните цени на дребно са изчислени на база приходи и трафик от повиквания към фиксирани мрежи (в т.ч. към собствена фиксирана мрежа)*
[104] *Изчислени като частно от сумата на приходите и обема на терминирания трафик*

Таблица 7

Година	Входящ трафик общо (мин.)	Входящ трафик ЕС/ЕИЗ (мин.)	Входящ трафик извън ЕС/ЕИЗ (мин.)	Изходящ трафик общо (мин.)	Изходящ трафик ЕС/ЕИЗ (мин.)	Изходящ трафик извън ЕС/ЕИЗ (мин.)
2012 г.	243 836 484	181 037 810	62 798 674	116 444 851	74 985 695	41 459 156
2013 г.	268 578 900	199 975 269	68 603 631	106 569 560	69 352 189	37 217 370
2014 г.	201 705 849	174 884 361	26 821 488	104 185 553	67 197 673	36 987 880

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

От данните в таблицата е видно, че:

- за разглеждания период общият входящ трафик от международни повиквания в мрежите на българските фиксирани оператори надхвърля почти два пъти изходящия такъв;

прилагането на разходоориентирани цени за терминиране без оглед на произхода на трафика, т.е. и по отношение на международните повиквания, води до нарастване на относителния дял на трафика от/към държави в ЕС/ЕИЗ, за сметка на трафика от/към държави извън ЕС/ЕИЗ, като през 2014 г. трафикът, обменян между България и държавите-членки представлява 79% от общия международен трафик. КРС счита, че това е ясен знак за консолидирането и развитието на единния вътрешен пазар на Общността;

- за разлика от предходните две години през 2014 г. се наблюдава рязък спад в обема на трафика от входящи международни повиквания, постъпващи от страни извън ЕС/ЕИЗ. В резултат през 2014 г. баланса на трафика за повиквания с произход държави извън ЕС/ЕИЗ се обръща като обемът на трафика на изходящите повиквания към държави извън ЕС/ЕИЗ надхвърля обема на терминирания такъв.

Въз основа на представените от предприятията данни, КРС анализира баланса на приходите (от терминиране на входящи международни повиквания от държави извън ЕС/ЕИЗ) спрямо разходите (за плащане на терминираните изходящи международни повиквания към държави извън ЕС/ЕИЗ). Резултатът от анализа на КРС е онагледен на графиката по-долу.

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 28

Видно от графиката, е налице силно изразен дисбаланс между приходите от терминиране и разходите, които плащат от българските фиксирани предприятия за повиквания генерирани от техните мрежи и терминирани в мрежите на държави извън ЕС/ЕИЗ. Приходите от терминиране на международни повиквания с произход държави извън ЕС/ЕИЗ на фискираните предприятия в България рязко спадат през 2013 г., което е резултат от въведената в средата на 2012 г. ценова регулация. През 2014 г. тези приходи са почти 12 пъти по-малко от акумулираните приходи през 2012 г. Същевременно за целия разглеждан период разходите, заплащани от българските предприятия за международни повиквани към държави извън ЕС/ЕИЗ остават сравнително постоянни, независимо от отчетеното намаление на изходящия международен трафик към тези дестинации.

Информацията, получената от предприятията в изпълнение на Решение на КРС № 257/11.06.2015 г. показва също, че основният дял на международния трафик от/към държави извън ЕС/ЕИЗ се формира от следните четири дестинации: САЩ, Русия, Турция и Украйна. Графично тази информация е изобразена на долната графика:

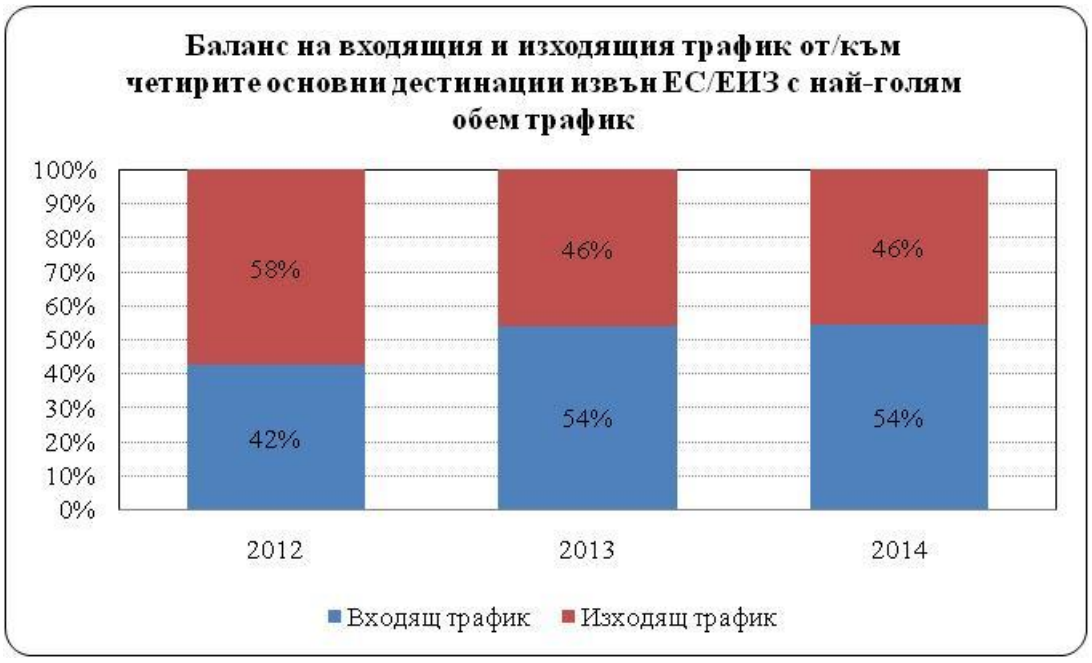

***Източник**: Данни, подадени в КРС*

Фигура 29

В заключение КРС счита, че поради еднаквите цени за терминиране на повиквания с произход държави извън ЕС/ЕИЗ българските фиксирани предприятия са в неблагоприятна позиция от гледна точка на разходите за заплащане на повиквания терминирани в мрежи на предприятия извън ЕС/ЕИЗ, в сравнение с разходите за терминиране, които тези предприятия заплащат на българските предприятия.

3.3. Спорове между предприятията

Съгласно разпоредбите на Глава IV, Раздел VIII от ЗЕС „Решаване на спорове между предприятия" когато някоя от засегнатите страни е отправила писмено искане, КРС оказва съдействие или дава задължителни указания за разрешаване на спорове. Оказването на съдействие е процедура по медиация на спора, докато в процедурата по даване на задължителни указания спорът може да бъде разрешен с мотивирано решение на КРС. Видът на процедурата се определя от предприятието, подало искането до КРС. Във връзка с изпълнението на специфичните задължения по Решение № 1361/31.05.2012 г. на КРС са провеждани процедури както по разрешаване на спорове, така и по оказване на съдействие за постигане на съгласие.

След приемане на Решение № 1361/31.05.2012 г. в КРС постъпват искания за разрешаване на спорове между предприятия, търсещи достъп, и БТК, МОБИЛТЕЛ и „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ" ЕАД. Споровете, възникнали между отделните оператори, имат различен предмет и обобщено се отнасят до следното:

- Неизпълнение на наложените специфични задължения за терминиране на международен трафик при ценовите условия, определени в Решение на КРС № 1361/31.05.2012 г.;
- Откази за предоставяне на взаимно свързване, включително забавяне на процеса на сключване на договори за взаимно свързване;
- Отказ за увеличаване на капацитета на взаимното свързване;

- Поставяне на допълнителни ценови или неценови условия при терминиране на международен трафик без идентификация на линията на викащия (CLI).

Наблюдава се значително по-голям брой възникнали между предприятията спорове, за решаване на които е поискана намесата на КРС. В случаите, когато отправеното искане за даване на задължителни указания е било основателно, КРС се е произнесла с решение за даване на задължителни указания. Дадените от Комисията задължителни указания са обжалвани от предприятията, но с оглед разпореденото предварително изпълнение на решенията, предприятията са се съобразили с указанията на КРС.

4. Избор на специфични задължения

4.1. Цели

Отчитайки идентифицираните конкурентни проблеми (Раздел VII от настоящия анализ), както и ефекта от наложените във втори кръг на анализа специфични задължения (т. 3.2. от настоящия раздел), КРС следва да избере и наложи на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар регулаторни мерки, по начин осигуряващ постигане на целите, определени в чл. 4 от ЗЕС, а именно:

- Създаване на условия за развитие на конкуренцията;
- Подпомагане развитието на единния вътрешен пазар на електронни съобщения на Общността;
- Подкрепа на интересите на гражданите.

В изпълнение на целите, регламентирани в ЗЕС, КРС, при спазване на принципа за пропорционалност, следва да избере задължения, които са най-подходящи с оглед отстраняване на идентифицираните конкурентни проблеми на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

Наред с посоченото, при избора на специфични задължения КРС следва да приложи в максимална степен съгласуван регулаторен подход, като вземе предвид следното:

✓ Общата позиция на Групата на европейските регулатори относно подхода за налагане на специфични задължения в областта на електронните съобщителни мрежи и услуги[105];

✓ Коментарите на ЕК, в съответствие с членове 7 и 7а от Рамковата директива, във връзка с регулаторните мерки, нотифицирани от държавите-членки в рамките на консултативния механизъм на ЕС в областта на електронните съобщителни услуги;

✓ Препоръка на ЕК от 2009 относно хармонизирания подход при регулиране на цените за терминиране в ЕС[106];

✓ Препоръка на ЕК от 2005 г. за разделно счетоводство и отчитане на разходите[107].

4.2. Принципи

Съгласно разпоредбите на чл. 166 от ЗЕС КРС може да налага, продължава, изменя или отменя специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху

[105] *Revised ERG Common Position on the approach to Appropriate remedies in the ECNS regulatory framework, ERG (06)33, May 2006 - http://www.erg.eu.int/doc/meeting/erg_06_33_remedies_common_position_june_06.pdf*
[106] *European Commission Recommendation of 7 May 2009 on the Regulatory Treatment of Fixed and Mobile Termination Rates in the EU (2009/396/EC) (OJ L124/67 20.5.2009) (2009 Termination Rates Recommendation).*
[107] *European Commission Recommendation of 19 September 2005 on accounting separation and cost accounting systems under the regulatory framework for electronic communications (2005/698/EC)*

съответния пазар, като спазва принципите за обективност, прозрачност, пропорционалност и равнопоставеност.

Разпоредбите на чл. 157 от ЗЕС предвиждат, че наложеното специфично задължение е пропорционално тогава, когато съответства на причината за установената неефективна конкуренция и на целения резултат. В допълнение разпоредбите на чл. 175 от ЗЕС предвиждат, че при налагане на специфично задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения, КРС следва принципа на пропорционалност, като взема предвид:

1. техническа и икономическа жизнеспособност на ползването или инсталирането на съоръжения от конкурентни предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, с оглед развитието на пазара и характера и вида на използваното взаимно свързване и достъп;

2. възможност за предоставяне на достъп с оглед на наличния капацитет;

3. направени първоначални инвестиции от собственика на инфраструктурата, отчитайки всички направени публични инвестиции и свързаните с тях рискове;

4. запазване на конкуренцията в дългосрочен аспект и по-специално икономически ефективна конкуренция по отношение на инфраструктурата;

5. права на интелектуална собственост, когато са относими;

6. предоставяне на общоевропейски услуги;

7. наложени специфични задължения на същото предприятие на съседни свързани пазари.

Вземайки предвид законовите разпоредби и като отчита възможностите за избор на специфично задължение, КРС счита, че прилагането на принципа за пропорционалност при избор на специфични задължения означава, че регулаторният орган трябва да избере най-малко обременяващата мярка за съответното предприятие със значително пазарно въздействие. В същото време, тази мярка следва да е необходима и обоснована от гледна точка на целения резултат.

4.3. Анализ на пропорционалността на задълженията

В тази част на анализа КРС оценява възможностите за налагане на най-подходящите и най-малко обременяващи специфични задължения с оглед постигане на целите, посочени в т. 4.1. от настоящия раздел, като отчита и различията в стимулите и възможностите на пазарните участници на пазара на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи да прилагат антиконкурентни практики.

4.3.1. Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения

В Раздел VII от настоящия анализ, КРС отбеляза, че предприятията, предоставящи обществени телефонни услуги в определено местоположение, контролират изцяло достъпа до своите мрежи, поради което отказът да се осигури взаимно свързване за терминиране на трафик в техните мрежи ще доведе до нарушаване на условията на конкуренцията. Отказът за съвместна търговия, съответно отказът на достъп, и умишленото забавяне или отлагане, което може да се счита за отказ от предоставяне на достъп или услуга, са сред потенциалните конкурентни проблеми на пазара на едро на

терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. Като отчита факта, че за всяко от предприятията със значително въздействие върху съответния пазар е налице пълен контрол върху собствената му мрежова инфраструктура, то връзката между техните абонати и тези на други предприятия е в пряка зависимост от реализирането на взаимно свързване. В тази връзка, КРС счита, че предприятията следва да имат равнопоставени задължения за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения, гарантиращи предоставянето на услугата „терминиране".

В съответствие с чл. 173 от ЗЕС, КРС може да наложи на предприятие със значително въздействие върху съответен пазар задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения, когато прецени, че отказът за предоставяне на такъв достъп или налагането на срокове и условия, които се приравняват на отказ, ще доведе до възпрепятстване на конкуренцията на пазарите на дребно или е в ущърб на крайните потребители. Същевременно, в съответствие с принципа на пропорционалност, КРС разглежда алтернативните регулаторни опции, които биха имали сходен със задължението за достъп краен ефект, с оглед преодоляване на конкурентните проблеми, свързани с отказа на достъп или антиконкурентно поведение, имащо ефекта на отказ от достъп.

Като алтернативна опция на задължението за достъп може да се разглежда задължението за равнопоставеност, чрез което на търсещите достъп предприятия се гарантират еквивалентни условия за продуктите на едро спрямо свързаното надолу по веригата условно подразделение на вертикално интегрираното предприятие. От своя страна задължението за прозрачност засилва действието на мярката за равнопоставеност чрез публичност на информация, нужна на пазарните участници за постигане на равни условия при реализиране на дългосрочните им инвестиционни решения.

Въпреки наличието на сходни алтернативни задължения, КРС е на мнение, че горепосочените опции не биха разрешили основния конкурентен проблем, свързан с отказа на достъп, тъй като същите се налагат във връзка с условията за предоставянето му. Осигуряването на достъп за реализиране на взаимно свързване с цел предоставяне на услугата „терминиране" и осигуряването на свързаност от край до край на крайните потребители е пряко свързано със защита на техните интереси и създаване на условия за разнообразие на предлагането и възможност за избор на услуги. КРС счита, че регулаторната намеса, във връзка с удовлетворяване на основателните искания за достъп, следва да е насочена към улесняване на ефективното използване на съществуващите обществени телефонни мрежи и навлизането на пазара на нови предприятия. В тази връзка според КРС задълженията за равнопоставеност и прозрачност не са достатъчни, за да се осигури ефективен достъп. Последното е илюстрирано в табличен вид (таблица 9) чрез съпоставка между съотносимите към задължението за достъп конкурентни проблеми и възможните алтернативни мерки за решаването им.

Същевременно, КРС е на мнение, че задълженията за прозрачност и за равнопоставеност, в допълнение към задължението за достъп, биха подпомогнали нормалното развитие на конкуренцията и биха спомогнали за ограничаване на практики, сходни с отказа на достъп, като поставяне на прекомерни и неравнопоставени изисквания, включително поставяне на ограничения, свързани с произхода на терминирания трафик, както и от случаи на забавено удовлетворяване на искания за осъществяване на взаимно свързване.

Таблица 9

Регулаторна мярка / Конкурентен проблем	**Задължение за прозрачност, в т.ч. изготвяне и публикуване на типово предложение**	**Задължение за равнопоставеност**	**Задължение за спазване на ценови ограничения**	**Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения**
Отказ за взаимно свързване	Възможно при комбинация със задължение за достъп и равнопоставеност	Възможно при комбинация със задължение за достъп и прозрачност	Не е в съответствие с естеството на проблема	Самостоятелно изпълнява целите на регулатора
Умишлено забавяне или отлагане	Възможно при комбинация със задължение за достъп и равнопоставеност	Възможно при комбинация със задължение за достъп и прозрачност	Не е в съответствие с естеството на проблема	Възможно при комбинация със задължение за прозрачност и равнопоставеност
Прекомерни изисквания	Възможно при комбинация със задължение за достъп и равнопоставеност	Възможно при комбинация със задължение за достъп и прозрачност	Не е в съответствие с естеството на проблема	Възможно при комбинация със задължение за прозрачност и равнопоставеност

Видно от посоченото в горната таблица, задължението за достъп, самостоятелно или в комбинация с други мерки, ограничава всеки един от разгледаните случаи на потенциално антиконкурентно поведение. В тази връзка КРС е на мнение, че задължението за предоставяне на достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения не само е подходящо, но също така е и необходимо, докато задълженията за прозрачност и/или равнопоставеност могат да бъдат считани, по-скоро, за спомагателни допълващи мерки, които улесняват прилагането на задължението за достъп. В съответствие с посоченото дотук, няма друг ефективен и по-малко обременяващ инструмент, който да ограничава възможността за едностранно определяне на условия за реализиране на взаимно свързване и за осигуряване на необходимия достъп за терминиране на повиквания в определено местоположение.

Във връзка с горепосочените мотиви, КРС счита, че задължението за достъп до и използване на необходими мрежови средства и съоръжения, е единствената мярка, която противодейства на антиконкурентно поведение, свързано с отказа на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване. В тази връзка КРС счита, че предвид постигането на целите, посочени в т. 4.1 от настоящия раздел, мярката е обоснована и пропорционална.

4.3.2. Задължение за равнопоставеност

Както бе описано в предходната точка 4.3.1., задължението за достъп не отнема напълно възможността на предприятията със значително пазарно въздействие да препятстват развитието на конкуренцията на съответния пазар посредством неценови дискриминационни форми на поведение. Тъй като участниците на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение осъществяват дейност на свързани пазари, същите имат възможност и стимул да третират при различни условия своето подразделение надолу по веригата спрямо конкурентите.

В съответствие с анализа на потенциалните конкурентни проблеми КРС обръща особено внимание върху естеството на поведението, свързано с дискриминационни тактики. Такова дискриминационно поведение може да доведе до повишаване на разходите на новонавлизащите предприятия и на предприятията с по-нисък пазарен дял, както и до ограничаване на техните приходи, което неминуемо би намалило конкурентоспособността им. Задължението за прилагане на еквивалентни условия при еквивалентни обстоятелства, в т.ч. собственото си звено на дребно, свързаните филиали или партньорски фирми, елиминира в голяма степен риска от дискриминационно поведение. По тази причина КРС намира задължението за равнопоставеност за подходящо от гледна точка на реализацията на посочените в т. 4.1. цели, което спомага за гарантирането на равните условия на пазара.

При спазване принципа на пропорционалност КРС следва да оцени и съпостави ефекта от различни задължения, чийто обект е естеството на посочените в тази част конкурентни проблеми, а именно задълженията за прозрачност, достъп и спазване на ценови ограничения (в случай на ценова дискриминация). Ограничаването на потенциалния конкурентен проблем, свързан с дискриминационното поведение, изразяващо се в асиметрия между цените за терминиране на повиквания от мобилни във фиксирани мрежи и тези от фиксирани към други фиксирани мрежи, е предмет на обсъждане в т. 4.3.5. от настоящия раздел. Въпреки това, регулаторът отчита, че налагането на задължение за равнопоставеност би имало само допълващи функции в тази ситуация, като дори е малко вероятно да е необходима мярка за предотвратяване затварянето на пазарите на дребно на повиквания, при условие за наличие на задължения за ценови ограничения и прозрачност на съответния пазар на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение.

Като взема предвид, че предприятията със значителна пазарна сила могат неправомерно да прикрият и/или използват информация, регулаторът е на мнение, че задължението за недопускане на дискриминация е подходящо, особено в тези случаи, когато свързаното подразделение на дребно на съответното предприятие със значителна пазарна сила и конкурентът на дребно, искащ достъп, се нуждаят от една и съща информация.

Таблица 10

Регулаторна мярка / **Конкурентен проблем**	**Задължение за прозрачност, в т.ч. изготвяне и публикуване на типово предложение**	**Задължение за равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство**	**Задължение за спазване на ценови ограничения**	**Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения**
Неценова дискриминация (използване и непредоставяне на информация, дискриминация по отношение на качеството)	Възможно при комбинация със задължение за достъп и равнопоставеност	Възможно при комбинация със задължение за достъп и прозрачност	Не е в съответствие с естеството на проблема	Възможно при комбинация със задължение за равнопоставеност и прозрачност
Ценова дискриминация	Възможно при комбинация със задължение спазване на ценови ограничения и равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство	Възможно при комбинация със задължение за спазване на ценови ограничения и прозрачност	Възможно при комбинация със задължение спазване на прозрачност и равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство	Не е в съответствие с естеството на проблема

Въз основа на гореизложеното, КРС счита, че налагането на задължение за равнопоставеност е подходяща мярка, която ефективно ще допринесе за премахване на пазарните недостатъци, намиращи израз най-вече в неценови проблеми, свързани основно с наличие на бариери и неравни условия за навлизане на пазара. Задължението за равнопоставеност ще гарантира, че всяко предприятие със значително въздействие върху пазара като цяло ще прилага еднакви условия спрямо което и да е от останалите конкурентни предприятия при наличие на сходни обстоятелства. Последното гарантира, че насърчаването на собственото звено на дребно надолу по веригата и от страна на предприятието (предимно) с най-висок пазарен дял е ограничено.

Въз основа на гореизложеното КРС счита, че задължението за равнопоставеност е обоснована и пропорционална мярка, която допринася за реализирането на задълженията за достъп и спазване на ценови ограничения.

4.3.3. Задължение за прозрачност, в т.ч. задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение

Функциите на задълженията за прозрачност и за изготвяне и публикуване на Типово предложение са насочени главно към предоставяне на информацията, която е необходима на страните при предоставяне на достъп. Разликата между тях са условията, които задължително следва да присъстват в Типовото предложение (примерна оферта), като в допълнение задължението за Типово предложение подлежи на обществено обсъждане, т.е. има по-голяма тежест от задължението да се публикува определена информация, необходима за предоставяне на достъп и взаимно свързване. КРС счита, че посочените задължения се прилагат като допълваща мярка, която спомага за реализирането на останалите наложени задължения.

Отчитайки заключенията от предходните точки, КРС е на мнение, че задължението за прозрачност е необходимо допълнение и заедно със задълженията за равнопоставеност и достъп, е подходяща мярка, която ще допринесе за преодоляването на потенциалните конкурентни проблеми, посочени в Раздел VIII от настоящия анализ. По-детайлният обхват на задължението за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване, спрямо задължението за прозрачност, ще гарантира постигането на равни пазарни условия за всички търсещи взаимно свързване от БТК, както и за навременна оценка за коректността при изпълнението на задължението за равнопоставеност.

Предвид посоченото до тук, КРС счита, че с оглед постигане на целите, посочени в т. 4.1., задължението за прозрачност, в т.ч. задължението за изготвяне и публикуване на Типово предложение от страна на БТК, е обоснована и пропорционална мярка.

4.3.4. Задължение за разделно счетоводство

Според КРС задължението за водене на разделно счетоводство гарантира, че регулаторът ще има необходимата информация да ограничи възможните нарушения на задълженията за равнопоставеност и прозрачност или неизпълнение на ценови ограничения. С оглед относително големия пазарен дял на пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи на БТК, КРС е на мнение, че налагането на задължение за разделно счетоводство на историческото предприятие ще ограничи възможностите за кръстосано субсидиране в посока пренасяне на ценови предимства към широк кръг от пазари на дребно. От друга страна КРС счита, че по отношение останалите конкурентни предприятия налагането на задължение за разделно счетоводство би било

непропорционална мярка, тъй като би довело до ненужни административни тежести за тях.

Предвид факта, че е един от основните регулаторни инструменти, без който осъществяването на мониторинг и контрол би било съществено затруднено, регулаторът е на мнение, че прилагане на разделно счетоводство ще допринесе за реализирането на отбелязаните в т. 4.1. цели, тъй като благоприятства създаването на регулаторна сигурност по отношение на еквивалентните условия за конкурентните предприятия.

4.3.5. Ценови ограничения

В точки 4.3.1. – 4.3.4., по-горе, КРС обоснова пропорционалността на задълженията за достъп, равнопоставеност, прозрачност, в т.ч. изготвяне и публикуване на Типово предложение от страна на БТК и разделно счетоводство, прилагано от БТК. Тези задължения обаче не ограничават възможностите на предприятията със значително въздействие върху пазара да приложат ценови стратегии за прехвърляне на предимства, поради което съществува риск от повишаване на цените по цялата производствена верига до крайните потребители.

В съответствие с посоченото в Раздел VIII от настоящия документ, пазарната сила на отделните пазари за терминиране е вероятно да доведе до прекомерно високи цени на услугата „терминиране", което на свой ред би довело до алокативна неефективност и деструктивно ценообразуване. В частта, посветена на потенциалните конкурентни проблеми, КРС достигна до заключението, че предприятията със значително въздействие върху пазара нямат пазарен стимул, който би допринесъл за предприемане на действия за доброволно намаляване на цените за терминиране в определено местоположение на обществените телефонни мрежи. Регулаторът отчете също така и други възможни пазарни нарушения, свързани с пренасянето на ценови предимства.

Във връзка с горепосоченото КРС разглежда целесъобразността и необходимостта от регулиране на цените за терминиране на повиквания в определено местоположение на обществени телефонни мрежи, като следва да се очертаят два възможни регулаторни режима, които да са отправна точка към по-нататъшното детайлизиране, а именно непряк и пряк ценови контрол. Вариант за непряк ценови контрол е налагането на задължения, основани на еквивалентното третиране на трети страни, търсещи взаимно свързване. Такова третиране би могло да се постигне най-малко посредством налагането на вече разгледаните задължения за равнопоставеност и изготвяне и публикуване на Типово предложение. Както обаче бе посочено по-горе в т. 4.3.2., задължението за равнопоставеност не гарантира само по себе си, нито в комбинация с изготвяне и публикуване на Типово предложение, ограничаването на потенциалното прилагане на прекомерни цени.

С оглед невъзможността на непрекия ценови контрол да изпълни целите, посочени в т. 4.1. от настоящия раздел, КРС изяснява необходимостта от налагане на пряк ценови контрол относно цените за терминиране на повиквания в определено местоположение на обществени телефонни мрежи. Приложимите варианти за осъществяване на такъв регулаторен подход се основават на използването на ограничаване цените на услугите до предварително определен ценови таван (ценови праг), разходоориентираност или сравнителен анализ между определените от предприятието цени и цените за същите услуги на сравними конкурентни пазари на други държави-членки на Европейския съюз (сравнителен анализ/бенчмарк).

По отношение спазването на ценово ограничение, базирано на сравнителен анализ на цени (бенчмарк), КРС счита, че за бъдещия период на действие на наложените задължения, съгласно настоящия пазарен анализ, този подход не би могъл да осигури реализирането на изложените регулаторни цели, тъй като е проблематичен от гледна точка съпоставимостта (техническа и технологична) на съответните съоръжения в отделните държави-членки.

По отношение спазването на ценови праг, различен от ориентирането на цената към себестойността ѝ, КРС е на мнение, че с оглед съществената значимост на терминирането на повиквания в определено местоположение на обществени телефонни мрежи за прогнозирането на приходите от този вид услуга и вземането на дългосрочни инвестиционни решения спрямо тяхното ниво, мярката не би могла да бъде достатъчно прозрачна, за да осигури постигането на целите, посочени в т. 4.1. от настоящия раздел. Все пак особен вид ценови праг е прилагането на т. нар. „Bill and keep" подход, при който операторът на повикващата страна не плаща на оператора на терминиращата страна, което на практика означава, че ефективните такси за терминиране са нулеви. Основното предимство на "Bill and keep" е, че е опростен и прозрачен метод, тъй като операторите не трябва да плащат нищо един за друг. Този подход обаче не е изцяло съгласуван в практиката на държавите-членки на ЕС[108], както и е възможно да увеличи обема на нежелани телефонни обаждания/спам[109], поради което КРС счита, че неговото налагане не би било пропорционално на целените резултати.

Предвид посоченото до тук и отчитайки в максимална степен Препоръка 2009/396/ЕО КРС счита, че подходящият подход намира израз в определяне на разходоориентирани цени. По конкретно според горецитираната Препоръка *„... предвид способността на операторите, осъществяващи крайната връзка, и на стимулите за тях да повишават цените значително над разходите, ориентирането на цените към себестойността се счита за най-подходящата намеса за справяне с този проблем в средносрочна перспектива"*.

Отчитайки посоченото и с оглед постигането на целите, посочени в т. 4.1., КРС счита, че задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на повиквания в определено местоположение на обществени телефонни мрежи е подходяща и пропорционална мярка. Същевременно вземайки предвид идентифицираните конкурентни проблеми и по-конкретно неблагоприятната позиция на българските фиксирани предприятия в сравнение с фиксираните предприятия извън ЕС/ЕИЗ, КРС е на мнение, че мярката е подходяща и пропорционална по отношение на повикванията с произход държави от ЕС/ЕИЗ

По нататък, конкретизирайки регулаторния подход при дефинирането на задължението за разходоориентираност, КРС счита за най-подходящо определянето на цените за терминиране въз основа на разходите на ефективен оператор, чрез методологията чисти дългосрочни допълнителни (инкрементални) разходи (pure Long Run Incremental Costs – pure LRIC), при модел „отдолу нагоре" (BU) или чист BU-LRIC модел на регулатора, в съответствие с Препоръка за цените за терминиране, поради следното:

---

[108] *„Study on the future of interconnecting charging methods", 23 ноември 2010, TERA consultants/Hogan Lovells, налично на:*
http://www.teraconsultants.fr/en/issues/Report-by-TERA-Consultants-fo-%20the-European-Commission-on-the-future-of-interconnection-charging-methods

[109] *В раздел 6.1.2 от придружаващата Обяснителна бележка към Препоръката за терминиране от 7 май 2009 г. е посочено, че един потенциално проблематичен въпрос може да бъде неефективна маршрутизация на трафика от оператори, които не участват в Bill and keep схемата.*

- моделът „отдолу нагоре“ съответства на концепцията за развитие на ефективна мрежа за ефективен оператор, т.е. с използване на текущите разходи се конструира технико-икономически модел на ефективна мрежа. Този модел отразява нужното количество оборудване, а не наличното понастоящем;
- методологията LRIC приема всички разходи за променливи, тъй като всички активи се подменят в дългосрочен план. Така определените чрез тази методология цени позволяват ефективно възстановяване на разходите;
- моделите BU-LRIC включват само тези разходи, които са предизвикани от предоставянето на определена добавка, т.е. допълнителна услуга. Подходът на допълнителните разходи, при който се разпределят само ефективно направените разходи, които не биха възникнали, ако включената в добавката услуга не се предоставя повече (т.е. разходи, които могат да се избегнат), спомага за ефективно производство и потребление и свежда до минимум потенциалните нарушения на конкуренцията, както се посочва и в параграф 13 от Преамбюла на Препоръката за цените за терминиране;
- Прилагането на чист BU-LRIC предполага, че допълнителната услуга, която се предоставя, е терминирането като услуга на едро, поради което включва само разходи, които могат да се избегнат. Отчитайки и факта, че LRIC позволява възстановяване на всички фиксирани и променливи разходи (като се има предвид, че фиксираните разходи се превръщат в променливи в дългосрочен план), които са допълнителни за предоставянето на услуга на едро за терминиране на гласови повиквания, прилагането на този модел улеснява ефикасното възстановяване на разходите.

КРС напълно подкрепя изразената от ЕК позиция в параграф 13 от Преамбюла на Препоръка 2009/396/ЕО, че колкото по-голямо е отклонението на цените за терминиране от допълнителните разходи, толкова повече нарастват нарушенията в конкуренцията между пазарите на фиксирана и мобилна връзка и/или между операторите с асиметрични пазарни дялове и потоци на трафика. В този смисъл прилагането на чист BU-LRIC модел за определяне на цените за терминиране ще гарантира възстановяване на ефективно направените от предприятията разходи, като по този начин ще осигури равни условия за конкуренция между участниците на пазара. Следва да се отбележи, че поради спецификата на пазара предприятията нямат стимули да повишават своята ефективност, особено ако притежават по-голям брой абонати. В тази връзка КРС намира, че налагането на цени за терминиране, калкулирани въз основа на разходите на ефективен оператор, на практика стимулират предприятията да постигат по-висока ефективност. В допълнение, участниците на пазара, които имат по-малък брой потребители, няма да заплащат за неефективното използване на ресурсите от страна на предприятията с по-голям брой абонати, а така се преодолява и проблема със затварянето на трафик в мрежата на едно предприятие.

Не на последно място, както и ЕК е посочила в параграф 15 от Преамбюла на Препоръка 2009/396/ЕО, терминирането е услуга, която поражда ползи и за повикващата, и за повикваната страна (ако повикваният няма полза, той не би приел повикването), което от своя страна означава, че и двете страни пораждат разходите за осъществяване на повикването. Следва да се отбележи, че принципът за причинно-следствена връзка при определянето на разходоориентирани цени предполага, че причинителят на дадени разходи следва да ги поеме. Предвид изложеното и като се отчита двустранният характер на пазарите за терминиране с пораждане на разходи от две страни, КРС споделя позицията на ЕК, че не всички съответни разходи трябва да се възстановяват чрез регулираната цена на едро за терминиране. В този смисъл определянето на цените въз

основа на чист BU-LRIC позволява компенсирането на ефективните разходи, които възникват само в резултат на увеличение на терминирания на едро трафик.

Отчитайки посоченото и с оглед постигането на целите, отбелязани в т. 4.1. от настоящия раздел, КРС счита, че задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на гласови повиквания в определено местоположение въз основа на pure BU-LRIC модел, е подходящо и пропорционално, като чрез него се допринася за преодоляване на конкурентните проблеми, свързани с прекалено високи цени, ценова дискриминация и асиметрия, затваряне на трафик в мрежата, и осигурява равни условия за конкуренция между участниците на пазара, както и съвместимост с препоръчания от ЕК подход.

4.3.6. Обобщение

В обобщение на изложеното в точки 4.3.1. – 4.3.5. КРС посочва, че задълженията за достъп, равнопоставеност, прозрачност, в т.ч. изготвяне и публикуване на Типово предложение от страна на БТК, разделно счетоводство, спазвано от БТК, и спазване на ценови ограничения под формата на разходоориентираност, са пропорционални по отношение дефинирани конкурентни проблеми и целените резултати. В изпълнение на принципа на пропорционалност, не е налице задължение, което следва да бъде наложено на предприятията със значително въздействие, но което да не допринася за предотвратяването на един или повече потенциални конкурентни проблеми. Последното се илюстрира от долната таблица 11.

Таблица 11

Регулаторна мярка / Конкурентен проблем	**Задължение за прозрачност, в т.ч. изготвяне и публикуване на типово предложение**	**Задължение за равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство**	**Задължение за спазване на ценови ограничения**	**Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения**
Отказ на взаимно свързване	✓	✓		✓
Прехвърляне на вертикални предимства посредством неценови модели на поведение	✓	✓		✓
Прехвърляне на вертикални предимства посредством ценови модели на поведение	✓	✓	✓	

В заключение КРС счита за целесъобразно последващото конкретизиране на гореописаните мерки.

5. Налагане на конкретни специфични задължения

5.1 Задължения за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения

В Раздел VII, т. 1. от настоящия документ беше посочено, че всяко от предприятията със значително въздействие на пазара на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи има възможността и стимула да откаже или да предоставя взаимно свързване и достъп до съоръжения, необходими за взаимното свързване, на своите конкуренти надолу по веригата при дискриминационни условия или прекомерни изисквания, в т.ч. и по отношение на цените. КРС счита, че предвид различията в пазарната мощ на участниците на разглеждания пазар, са налице и различия по отношение на техните преговорни позиции. Както вече беше отбелязано, по-малките или новите участници на пазара имат по-малки възможности или стимули (от по-големите и по-утвърдени предприятия) за отказ или забавяне на достъпа, основно, произтичащи от необходимостта да гарантират на абонатите си възможността да получават обаждания от абонати на други мрежи, с цел увеличаване на броя на абонатите. Въпреки това не е изключено тези по-малки или по-нови участници да могат ефективно да отказват или забавят достъпа. По-специално те могат да имат посоченото антиконкурентно поведение по отношение на предприятията, които имат подобен или по-малък размер и/или по отношение на тези, с които те са в пряка конкуренция на пазара на дребно надолу по веригата.

С оглед посоченото, КРС е на мнение, че в съответствие с разпоредбите на чл. 166, ал. 1 и ал. 2 във връзка с разпоредбите на чл. 173 и чл. 174 от ЗЕС, задължението за достъп до и ползване на необходими мрежови съоръжения на предприятията със значително въздействие върху разглеждания пазар за терминиране в обществени телефонни мрежи следва да бъде продължено и съответно изменено, както следва:

По отношение на БТК

Продължаване и изменяне на наложеното във втори кръг на анализа на съответния пазар задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения, както следва:

- запазване на предоставения, преди налагане на настоящото задължение, достъп за осигуряване на взаимно свързване до ефективното преминаване към взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP);
- предоставяне, от 01.01.2017 г., на достъп с оглед осигуряване на IP взаимно свързване при спазване на изискванията и сроковете, съгласно Анекс 1 към Приложението на настоящото решение, одобрени с Решение № 355/06.08.2015 г. на КРС;
- предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване за предоставяне на услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на обществената му телефонна мрежа”, без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията;
- прилагане на два сегмента (национален и локален) за терминиране на повиквания в определено местоположение на обществената телефонна мрежа на БТК, при използване на сигнализация CCS7. Географските кодове, за които се прилага терминиране в национален и локален сегмент са в съответствие с одобреното с Решение № 75/2014 г. на КРС Типово предложение за взаимно свързване;

- предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите
- осигуряване, при поискване, на CCS7 сигнализационно обслужване на маршрутизацията на повикванията, в посочените в искането точки на взаимно свързване;
- прилагане на един сегмент за терминиране на повиквания в определено местоположение на обществената телефонна мрежа на БТК, при използване на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP);
- предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, необходими при реализиране на взаимното свързване;
- добросъвестно водене на преговори с предприятия, искащи достъп.

Наред с посоченото, във връзка с установените конкурентни проблеми и с оглед разпоредбата на чл. 174, ал. 2 от ЗЕС КРС счита, че е необходимо да постави условия, при които следва да се изпълняват изискванията за достъп. Тези условия могат да бъдат предмет и на изричен акт на КРС, различен от настоящия анализ като произнасяне по условията на Типово предложение. В същото време, КРС счита за необходимо определените условия, наложени с предишния пазарен анализ да бъдат продължени предвид важността им за осигуряване на устойчива конкурентна среда.

Условията, които следва да бъдат изпълнявани от БТК, са:

- БТК се задължава да осигури възможност на заинтересованите предприятия за ползване на услуги на едро при условия, които кореспондират с условията за предоставяне на услугите на дребно, предлагани от БТК.
- БТК се задължава да уведомява писмено предприятията, с които води преговори за сключване на договор за взаимно свързване и/или за предоставяне на услуги, регламентирани във вече сключен договор за взаимно свързване, като се задължава да предоставя писмено обосновано уведомление до съответното предприятие, когато не може да сключи договора за взаимно свързване и/или да предостави услугата в срока, определен респективно в действащата нормативна уредба, Типовото предложение за взаимно свързване и/или сключения договор за взаимно свързване.

Услугата „терминиране” се предоставя винаги, когато е налице постъпване на входящо повикване в мрежата на съответното предприятие от друга мрежа. В тази връзка, както и с оглед разпоредбата на чл. 9, ал. 3 от Наредба № 1 за условията и реда за осъществяване на достъп и/или взаимно свързване, КРС счита, че специфичното задължение за достъп следва да включва изрично изискване за предоставяне на услугата без ограничения на същата според произхода на повикванията.

Задължението за прилагане на два логически сегмента на терминиране на трафик в мрежата на БТК е действащо към момента и не би представлявало тежест за предприятието.

Условието за предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите е обосновано от необходимостта от наличие на достъп до мрежови елементи и ресурси, които позволяват достъп на потребителите до услугите, предоставяни от мрежите.

Задължението на БТК за предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP) е наложено с т. IX.1 и т. X.1 от Решение № 1361/31.05.2012 г. на КРС. С Решение № 355/06.08.2015 г. на КРС са определени конкретните технически изисквания за предоставяне на IP взаимно свързване. Същите се съдържат в Анекс 1 „Изисквания към предприятията за изпълнение на задълженията за предоставяне на взаимно свързване, базирано на интернет протокол (IP взаимно свързване)”към Приложението на настоящото решение на КРС. В изпълнение на т. 2 на Решение № 355/06.08.2015 г. на КРС и в указания срок 01.01.2016 г. БТК е постигнало споразумение с останалите адресати на Решение № 1361/31.05.2012 г. относно условията за измерване на параметрите за качество. С оглед на това се налага прецизиране на т. 2 от Анекс 1 предвид наложеното задължение за предоставяне на IP взаимно свързване на нови предприятия. БТК се задължава да изпълнява постигнатото споразумение.
Споразумението за условията за измерване на параметрите за качество може да бъде изменяно, когато това е обективно оправдано. Предприятията са длъжни да представят на КРС измененията в срок от 7-дни от сключването на новото споразумение.

Като изхожда от факта, че задължението за достъп до мрежата на БТК е обвързано със законово регламентираното задължение за договаряне на взаимно свързване при наличие на искане от страна на друго предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи, с оглед осигуряване на оперативна съвместимост между услугите и отчитайки текущите задължения, наложени на предприятието, КРС счита, че продължаването на тяхното прилагане, в съответствие с наложените изменения, не би създало значителни затруднения за предприятието.

По отношение на конкурентните предприятия

Предвид значително по-малкия брой на потребителите, ползващи услугите на тези предприятия в сравнение с тези на историческото предприятие, вредата върху конкуренцията на свързаните пазари на дребно от евентуален отказ за терминиране на повиквания в мрежите им би била значително по-малка в сравнение с тази, която би възникнала при евентуален отказ за терминиране в мрежата на БТК.

Като взема предвид нарастването на броя на потребителите на конкурентните предприятия, посочено в Раздел III за разглеждания в пазарния анализ период, за да се преодолее възможността от некоректно поведение от тяхна страна на пазара и за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите с оглед свързването на крайните потребители от край до край, КРС счита, че детайлизиране на задълженията за достъп с оглед удовлетворяване на исканията за достъп и взаимно свързване при условията на реципрочност е пропорционална мярка, чието прилагане не би довело до каквито и да било загуби за конкурентните предприятия. КРС счита, че е необходимо на предприятията да се наложат следните задължения:

- запазване на предоставения, преди налагане на настоящото задължение, достъп за осигуряване на взаимно свързване;
- предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване за предоставяне на услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на обществените им телефонни мрежи”, без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията;

- предоставяне на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP) при спазване на изискванията и сроковете, съгласно Анекс 1 приложение към настоящия документ;
- предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите;
- добросъвестно водене на преговори с предприятия, искащи достъп.

В изпълнение на т. 2 на Решение № 355/06.08.2015 г. на КРС и в указания срок 01.01.2016г. адресатите на същото са постигнали споразумение за условията за измерване на параметрите за качество. Поради тази причина т. 2 от Анекс 1 е изменена, като адресатите на Решение № 355/06.08.2015 г. на КРС, се задължават да изпълняват постигнатото споразумение.
Предвид факта, че споразумението е изготвено и страни по него са по-голяма част от предприятията в сектора, КРС счита, че задължените предприятия могат да се присъединят към него в указания срок. При положение, че е постигнато съгласие между установените доставчици, не би следвало на най-новите участници на пазара да поставят нови изисквания. По изключения новите участници на пазара могат да искат изменения на споразумението в обосновани случаи.
Предприятията – адресати на настоящото решение, които не са адресати на Решение № 355 от 06.08.2015 г., се задължават да се присъединяват към постигнатото споразумението в срок до 01.07.2016 г., като за целта същото им бъде предоставено от подписалите го предприятия. Предприятията-адресати на Решение № 355/06.08.2015 г. се задължават да оказват пълно съдействие на присъединяващите се предприятия с оглед постигане на съгласие относно условията за измерване на параметрите за качество.

Споразумението за условията за измерване на параметрите за качество може да бъде изменяно, когато това е обективно оправдано. Предприятията са длъжни да представят на КРС измененията в срок от 7-дни от сключване на новото споразумение..

Посочените специфични задължения са равнопоставени на задълженията на БТК от гледна точка на последствията за състоянието на конкуренцията на вертикално свързаните пазари на дребно при евентуално антиконкурентно поведение на предприятията, определени за предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. Те са насочени и към създаване на условия за защита на конкуренцията чрез насърчаване развитието на оперативна съвместимост между услугите и реализиране на свързаност от край до край.

5.2. Задължение за прозрачност

Налагането на задължение за прозрачност ще гарантира на заинтересованите предприятия достатъчно информация и яснота в процеса на осъществяване на взаимно свързване. В раздел VII от настоящия документ КРС установи, че предприятията със значително въздействие на разглеждания пазар имат възможността и стимула да осъществяват антикокурентно поведение, което може да окаже въздействие върху конкуренцията на пазарите по веригата надолу. Прехвърлянето на пазарна сила в свързаните пазари може да осъществи чрез информационната асиметрия, тактики на забавяне като продължителните преговори по отношение на предоставянето на взаимно свързване или налагане на необосновани условия на взаимното свързване. Възможностите и стимулите за такова поведение са най-силни за БТК, предвид

значителното въздействие на предприятието на редица свързани пазари. Въпреки това, по-малките или нови участници на съответния пазар също имат възможност да дискриминират предприятията, които имат подобен или по-малък размер и/или тези, с които те са в пряка конкуренция на пазара на дребно надолу по веригата.

Задължението за прозрачност е необходимо, тъй като позволява на КРС да осъществява мониторинг и контрол за гарантиране ефективността на всеки достъп, равнопоставеността и други задължения, като например контрол върху цените.

Предвид посоченото КРС е на мнение, че задължението за прозрачност следва да бъде наложено на всички предприятия със значително въздействие на пазара на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. Отчитайки различията в пазарната мощ на предприятията със значително въздействие на пазара, както и възможностите и стимулите за прилагане на антиконкурентно поведение от страна на тези предприятия, КРС предлага задължението да бъде наложено, както следва:

По отношение на БТК

Въз основа на горното и отчитайки, че БТК е определено за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа КРС счита, че наличието на задължения, които ще осигурят възможност за предвидимост и прозрачност на условията за взаимно свързване е пропорционална мярка, тъй като ползите от нейното прилагане се изразяват в осигуряване предоставянето на по-разнообразни и повече услуги за крайните потребители, което оправдава незначителното нарастване на разходите за публикуване и поддържане на актуална информация от страна на БТК.

С Решение № 1361/31.05.2012 г. беше продължено задължението на БТК за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване, с оглед осигуряване достъп на заинтересованите предприятия до информация и спецификации, необходими за осъществяване на взаимното свързване. Задължението за публикуване на Типово предложение гарантира достатъчна прозрачност на условията за взаимното свързване и предоставянето на услугата „терминиране на повиквания на едро", както и допълнителните условия свързани с това. С оглед на това, задължението за прозрачност следва да включи тези изисквания, които не са част от Типовото предложение на БТК и не подлежат на одобрение от КРС преди тяхното публикуване.

В тази връзка КРС счита, че задължението за прозрачност на БТК, изразяващо се в публикуването на определена информация, следва да бъде продължено и изменено както следва:

БТК се задължава да публикува и актуализира на страницата си в интернет и да уведомява КРС за това, информация за неценовите условия за терминиране на повиквания, за цените за терминиране на повиквания с произход държави извън Европейския съюз и Европейската икономическа зона (ЕС/ЕИЗ) по отделни дестинации, за цената за терминиране на повиквания без идентификация на линията на викащия (CLI), за цените за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави от ЕС/ЕИЗ и за осигуряване на необходимия за реализиране на взаимното свързване достъп, включително при осъществяване на взаимно свързване с мобилната си телефонна мрежа. По този начин ще бъдат избегнати възможностите за неценова дискриминация при предоставянето на услуги по взаимно свързване, предвид конвергенцията между мрежите.

Публикуването на горепосочената информация в интернет страницата на предприятието, следва да се извършва съобразно определените от КРС срокове и да се актуализира от него в срок от три работни дни от настъпване на промяна, относима към някое от условията, както и да се актуализира съобразно дадени от регулатора указания на основание чл. 167, ал. 2 от ЗЕС, в случай, че от регулатора са дадени указания относно степента на подробност на публикуваната информация.

В срок от 7 дни, считано от датата на публикацията или актуализацията на посочената информация предприятието уведомява писмено КРС за мястото в страницата си, на което е извършена публикацията.

Допълнителни задължения за прозрачност по отношение на условията за взаимно свързване (включително IP) не са необходими, тъй като същите са предмет на Типовото предложение на историческото предприятие.

КРС счита, че разходите, които биха възникнали за БТК във връзка с изпълнението на задължението за прозрачност са несъществени, вземайки предвид ползите от нарастване на доверието на участниците на пазара, свързано с равнопоставените условия за конкуренция. КРС смята, че налагането на задължение за прозрачност е съразмерно, тъй като ползите от налагането на задължение за прозрачност надвишават негативните последствия от увеличените административни разходи.

По отношение на конкурентните предприятия

Предвид идетифицираните конкурентни проблеми КРС счита, че е необходимо да наложи на конкурентните предприятия задължение за прозрачност, което ще гарантира, че за предстоящия период от три години тези предприятия няма да предприемат действия, които биха били във вреда на нормалното развитие на пазара. Прозрачността ще въведе предвидимост и сигурност в отношенията между всички участници на пазара.

С оглед посоченото, КРС счита, че наложеното, респективно продълженото по отношение на съответните предприятия задължение следва да включва осигуряване на прозрачност на условията, при които се предоставя взаимно свързване, в това число IP взаимно свързване, в съответствие с Решение № 355/06.08.2015 г. и необходимия за неговото реализиране достъп, включително и по отношение на терминирането на международни повиквания. В тази връзка, предприятията следва да публикуват и актуализират на официалната си интернет страница и да предоставят при поискване от заинтересовани предприятия информация, относно следното:

- описание на услугите по взаимно свързване, условия и срокове за предоставянето им;
- местоположение и брой на точките на взаимно свързване, както и капацитет на свързване;
- срокове за откриване, промяна и закриване на точки на взаимно свързване;
- технически изисквания, интерфейси за реализиране на достъп с цел реализиране на взаимно свързване, протоколи за сигнализация;
- условия за предоставяне на услугата „терминиране на трафик”;
- условия за предоставяне на необходимите технически и програмни средства за реализиране на взаимното свързване;

- условия за осигуряване на достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за осигуряване на достъп до мрежата с цел терминиране на трафик в нея;
- цени на предлаганите услуги по взаимно свързване, включително цени за терминиране на повиквания с произход държави извън ЕС/ЕИЗ по отделни дестинации, цена за терминиране на повиквания без CLI, цени за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави от ЕС/ЕИЗ и цени за осигуряване на достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за осигуряване на достъп до мрежата с цел терминиране на трафик в нея;
- условия и цени за предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, в случаите когато съответното предприятие предоставя съвместно ползване;
- изисквания за качество – стойности на параметри на качеството на услугите при взаимното свързване;
- изисквания за номериране, адресиране и за идентификация на линията на викащия.

В допълнение, КРС счита, че на конкурентните предприятия следва да се наложи, респективно да се продължи задължението за публикуване и актуализиране на страниците им в интернет на информация за всички съществени условия за ползване на съответните услуги. Това изисква задължително публикуване и на условията за изпълнение на акцесорни задължения, като например банкови гаранции, изисквани във връзка с основните задължения по договорите за взаимно свързване.

КРС счита, че предприятията следва да публикуват и актуализират на страницата си в интернет и да уведомяват регулатора за условията за осигуряване на необходимия за реализиране на взаимното свързване достъп, приложими към трети лица, свързани с всяко от горепосочените предприятия, включително при осъществяване на взаимно свързване със собствената мобилна телефонна мрежа, ако разполагат с такава. По този начин ще бъдат избегнати възможностите за крос-субсидиране, предвид конвергенцията между мрежите.

Публикуването на информация в интернет страницата на предприятията, съобразно посоченото по-горе, следва да се извършва в срок до 14 дни, съответно един месец за тези предприятия, на които задължението се налага за пръв път, от уведомяване за настоящото решение. Предприятията се задължават да актуализират информацията в срок от три работни дни от настъпване на промяна, относима към някое от условията, както и съобразно дадени от регулатора указания на основание чл. 167, ал. 2 от ЗЕС, в случай, че от регулатора са дадени указания относно степента на подробност на публикуваната информация.

В срок от 7 дни, считано от датата на публикацията или актуализацията на посочената информация предприятията уведомяват писмено КРС за мястото в страницата си, на което е извършена публикацията.

КРС счита, че разходите, които биха възникнали за конкурентните предприятия във връзка с изпълнението на задължението за прозрачност, са несъществени и вземайки предвид ползите, произтичащи от задължението, КРС е на мнение, че предложената мярка е справедлива и пропорционална.

5.3. Задължение за равнопоставеност

Както е посочено в преамбюла на Директивата за достъпа, задължението за равнопоставеност принципно е предназначено да гарантира, че предприятията със значително въздействие на съответния пазар не изкривяват конкуренцията и по-специално, когато те са вертикално интегрирани предприятия, които предоставят услуги на други участници на пазара, с които се конкурират на пазарите по веригата надолу.

Същността на задължението за равнопоставеност е регламентирана в разпоредбата на чл. 168 от ЗЕС, съгласно която задължението за осигуряване на равнопоставеност обхваща предоставяне на равностойни условия при сходни обстоятелства на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни услуги, както и предоставяне на услуги и информация при същите условия и качество като тези, при които предприятието предоставя собствени услуги и/или които предприятието предоставя на свързаните с него лица или търговски партньори. С други думи, всяко от предприятията със значително въздействие върху пазара, при липсата на регулаторни изисквания, би могло да дискриминира други съществуващи или нови предприятия, като предлага услуги с по-ниско качество, или предлага услуги на цена по-висока от тази, която прилага спрямо свое собствено поделение на дребно (за собствени нужди) или спрямо свързани с него предприятия.

Целта на налагането на задължение за равнопоставеност е да се осигури разглеждането на подобните ситуации на пазара по подобен начин от предприятията със значително въздействие на съответния пазар по отношение на цена, информация и други условия, без значение към кой от останалите участници на пазара се отнасят или се прилагат. Задължението за равнопоставеност не предвижда задължително предлагането на идентични или еднакви условия, а се отнася до това всяко едно различие в предложените условия на отделните предприятия да бъде базирано на обективни критерии.

Така например изпълнението на задължението за равнопоставеност към изискваните от предприятията банкови гаранции по договорите за взаимно свързване изисква да се различават две групи предприятия: коректни и редовни платци с добра кредитна оценка и съответно – длъжници, които са с повишен риск да не заплатят дължимите суми по договора. Прилагането на едни и същи условия спрямо двете групи длъжници без използването на какъвто и да е критерий за това представлява нарушение на задължението за равнопоставеност. „Равностойни условия при сходни обстоятелства” трябва да се разбира в смисъл, че условията спрямо двете групи длъжници, в които всяко предприятие е в сходна ситуация, са равностойни. Не е налице равнопоставеност, в случай че коректният длъжник е принуден да предостави банкова гаранция наравно с длъжника, за който е доказано, че е с повишен кредитен риск. Изискването за продължителен период на предоставяне на гаранцията води до дискриминация на редовните платци, които се третират като нередовни. Съответно допълнителните разходи за предоставяне на банкова гаранция са необосновани и утежняващи спрямо тези предприятия, които са доказали своята надеждност и коректност като платци.

В раздел VII по-горе КРС разгледа възможността и стимулите на предприятия със значително въздействие на пазара на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи да прилагат антиконкурентно поведение, с което да попречат на развитието на устойчива и ефективна конкуренция на пазара на дребно надолу по веригата. Например, предприятия със значително въздействие на разглеждания пазар биха могли да предложат различни цени за терминиране във фиксираната си мрежа, различни срокове, условия и качествено обслужване, на различните предприятия. Също така, тези предприятия биха могли да

влошат входящия в мрежите си трафик, генериран от други предприятия, в сравнение с техния собствен трафик за терминиране. С оглед на позицията си на предприятие със значително въздействие на множество свързани пазари възможностите и стимулите на БТК да се ангажира с подобно поведение са особено силни. Въпреки това, по-малките или нови участници на пазара също имат възможност да дискриминират предприятията, които имат подобен или по-малък размер и/или тези, с които те са в пряка конкуренция на пазара на дребно надолу по веригата.

В допълнение КРС отбелязва, че предвид възникването на нови форми на взаимно свързване (IP взаимно свързване) е важно информацията, която предприятието със значително въздействие върху съответния пазар, предлагащо IP взаимно свързване, предоставя на друго предприятие (включително на самото себе си, на собствените си филиали, клонове или партньори), по отношение на достъпа и свързаните с него съоръжения, да бъде третирана равнопоставено.

В съответствие с разпоредбите на чл. 166, ал. 2, т. 2 и във връзка с чл. 168 от ЗЕС КРС предлага задължението за равнопоставеност, наложено с Решение № 1361/31.05.2012 г. на предприятията със значително въздействие на индивидуални обществени телефонни мрежи, да бъде съответно наложено, продължено и изменено както следва:

- предоставяне на взаимно свързване (включително достъп до помещения и съоръжения, необходими за взаимното свързване) при равностойни условия, за сходни обстоятелства, при които вече е предоставено взаимно свързване на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни услуги, включително на своето собствено поделение на дребно и/или на свързани лица;

- предоставяне на услуги и информация на предприятие, искащо взаимно свързване, при същите условия и качество като тези, ползвани от предприятието със значително въздействие върху пазара при предоставяне на собствени услуги, както и предлагани от предприятието със значително въздействие на пазара на свързаните с него лица и на предприятията, с които вече има сключен договор.

КРС счита, че продължаването на действието на задължение за равнопоставеност е подходяща мярка, която гарантира прилагане на еднакви условия спрямо, което и да е от конкурентните предприятия при наличие на сходни обстоятелства. Мярката ефективно ще допринесе за премахване на пазарните недостатъци, намиращи израз във възможностите за прехвърляне на пазарна сила към свързани пазари и най-вече към хоризонтално свързаните пазари на едро, както и в неценовите проблеми, свързани с наличие на бариери за навлизане на пазара.

5.4. Задължение за публикуване на Типово предложение за взаимно свързване

Видно от данните в анализа, БТК продължава да е най-голямото предприятие, имащо най-голям брой абонатни постове и пазарен дял, поради което вероятността конкурентите на съответния пазар, в това число новонавлизащи предприятия да поискат взаимно свързване и достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения е значително по-голяма от тази БТК да поиска взаимно свързване и достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения от конкурентните си. Предвид посоченото КРС счита, че евентуален отказ на достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения от страна на БТК би нанесъл съществена вреда на конкуренцията на свързаните пазари на дребно. Предварителното одобряване на условията за взаимно свързване от страна на регулатора са гаранция за постигане на максимално добри условия за развитие на конкуренцията, както и за навременна оценка за коректността при изпълнението на задължението за равнопоставеност.

В съответствие с разпоредбите на чл. 167, ал. 3 от ЗЕС КРС счита, че ефектът от задълженията за прозрачност и равнопоставеност ще се изпълни в максимална степен с изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване от предприятието със значително въздействие на пазара. В тази връзка КРС счита за необходимо да бъде продължено и допълнено действащото към момента задължение на БТК за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване.

Съдържанието на Типовото предложение е неизчерпателно определено с чл. 167, ал. 3 от ЗЕС. Наред с това определени текстове в законовата разпоредба не са относими към предоставяне на услугите по взаимно свързване. По тази причина КРС счита, че е необходимо да определи следното минимално съдържание на Типовото предложение за взаимно свързване, което да включва и условията за предоставяне на IP взаимно свързване, определени с Решение № 355/06.08.2015г. на КРС:

1. описание на услугите по взаимно свързване, в това число за IP взаимно свързване, условия и срокове за предоставянето им;

2. описание на точки на взаимно свързване, в това число за IP взаимно свързване – местоположение, брой, капацитет на свързване, начини за маршрутизация и сигнализация;

3. изисквания за управление, маршрутизиране, отчитане на трафика и прогнози за трафик;

4. процедури за планиране, откриване, промяна и закриване на точките на свързване, в това число за IP взаимно свързване;

5. стандарти, технически изисквания, интерфейси и протоколи за сигнализация за взаимно свързване, в това число за IP взаимно свързване;

6. изисквания за качество, в това число за IP взаимно свързване – стойности на параметри на качеството на услугите, условия, начин и периодичност за тяхното измерване;

7. изисквания за номериране, адресиране и за идентификация на линията на викащия, в това число за IP взаимно свързване;

8. услуги по съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, когато тяхното предоставяне от БТК е необходимо за реализиране на взаимното свързване:

а) информация за местата за съвместно разполагане, планирани промени и процедура за предоставяне на тази информация на заинтересованите лица, като тази информация може да се предоставя само на заинтересованите лица, за да се гарантира сигурността на мрежата;

б) възможности за съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване;

в) условия за достъп до компютърни и софтуерни системи за поддръжка;

г) характеристики и технически ограничения за съоръженията, които могат да бъдат съвместно разполагани;

д) мерки за сигурност;

е) условия за допускане на служители на конкурентни предприятия;

ж) стандарти за безопасност;

з) правила за разпределяне на пространството, когато то е ограничено;

и) условия за проверка от конкурентни предприятия на местата, в които е възможно физическо съвместно разполагане или на местата, където съвместното разполагане е отказано поради липса на възможност;

9. срокове за отговор на заявките за предоставяне на всяка от услугите, процедури за отстраняване на повреди, процедури за възстановяване на услугата и нейното качество;

10. стандартни условия на договора, включително, когато е необходимо, обезщетения при неизпълнение на сроковете за предоставяне на услугите;

11. цени и механизъм за калкулиране на цените за всяка от услугите;

12. друга относима информация, необходима за осъществяване на взаимното свързване.

Включването на други условия, различни от определеното минимално съдържание, не трябва да ограничава условията за развитие на конкуренцията и да създава неравнопоставеност, както и неяснота при регламентиране на условията за реализиране на взаимно свързване.

С Решение № 75/13.02.2014 г. на КРС бе одобрено Типово предложение за взаимно свързване, в съответствие с Решения №№ 1361/2012 г. и 375/2011 г. КРС счита, че доколкото одобреното с Решение № 75/13.02.2014 г. Типово предложение отговаря напълно на наложените задължения за предоставяне на взаимно свързване, използвайки сигнализация CCS7, то не е необходимо БТК да внася изменение в тази част.

Съгласно Решение № 355/06.08.2015 г. БТК е внесла в срок до 01.03.2016 г. в КРС Типово предложение за взаимно свързване с включени условия за предоставяне на IP взаимно свързване, поради което не счита за необходимо повторно внасяне на същото. С решението са определени конкретните технически изисквания за предоставяне на IP взаимно свързване, които предприятието следва да включи в Типовото предложение за взаимно свързване. По тази причина КРС счита, че доколкото могат да съществуват административни и организационни тежести при изпълнение на задължението, те са пренебрежимо малки в сравнение с целта, която следва да бъде постигната, а именно наличие на предварително одобрени от регулатора условия за предоставяне на IP взаимно свързване.

КРС счита, че ползите от налагането на задължението за публикуване на Типово предложение за взаимно свързване надвишават негативите, тъй като се осигурява прозрачност и предвидимост по отношение на условията и цените за предоставяне на услугите на едро, както и техните промени. Тази прозрачност и предвидимост дава възможност за адекватен контрол от страна на регулатора, както и възможност на предприятията да предвиждат развитието на своята дейност, тъй като услугите на едро са пряко свързани с предоставянето на услуги на пазарите на дребно. Следва да се има предвид, че специфичното задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване на БТК е текущо по отношение на предприятието.

По отношение на конкурентните предприятия

Следвайки принципа на пропорционалност и отчитайки, че в хоризонт от следващите три години пазарната мощ на конкурентните предприятия, като цяло, не би могла да доведе до съществена промяна на конкурентните условия, КРС счита, че налагането на конкурентните предприятия на задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване се явява непропорционална и необоснована мярка.

5.5. Ценови ограничения

В съответствие с посоченото в Раздел VII от настоящия документ потенциалните конкурентни проблеми на съответния пазар са свързани преди всичко с възможностите за прилагане на прекомерно високи цени и/или ценова дискриминация. Позицията на КРС, че всяко от предприятията със значително въздействие върху съответния пазар има интерес да се възползва от монополната си позиция, произтичаща от контрола върху собствената му мрежа, изразена в предходните два кръга на анализа остава непроменена. Тази позиция се потвърждава от изводите в анализа относно наличието на високи и непреходни бариери за навлизане на конкурентите на съответния пазар. Тези бариери, съчетани с принципа „викащата страна заплаща повикването" водят до липса на пазарен стимул от страна на предприятията със значително въздействие, да предприемат действия за доброволно намаляване на цените за терминиране в определено местоположение на обществените телефонни мрежи или за кръстосано субсидиране, с оглед пренасяне на ценови предимства на вертикално свързаните пазари, при евентуално оттегляне на регулаторната намеса.

КРС отбелязва, че в последните години се наблюдава промяна в подхода на регулаторните органи на държавите-членки по отношение на регулирането на цените за терминиране на международни гласови повиквания. Тази промяна се изразява в прилагане на диференцирани цени за терминиране на международни гласови повиквания в зависимост от това дали те са генерирани от държави в или извън ЕС/ЕИЗ. Различното регулаторно третиране се обосновава с:

- липсата на задължение на телекомуникационните оператори извън ЕС/ЕИЗ да прилагат разходоориентирани цени за терминиране, определени въз основа на препоръчваните от ЕК pure BULRIC модели;
- по-високи и асиметрични цени за терминиране, прилагани от телекомуникационните оператори извън ЕС/ЕИЗ, които не винаги произтичат от по-високите разходи за предоставяне на услугата;
- по-високи цени на международни разговори на пазара на дребно, заплащани от потребителите на държавите-членки, за повиквания извън ЕС/ЕИЗ в сравнение с цените на дребно, заплащани от потребителите от държави извън ЕС/ЕИЗ за повиквания в рамките ЕС/ЕИЗ.

Отчитайки горепосочената практика и вземайки предвид негативния ефект от прилагането на разходоориентирани цени за разговорите, генерирани от абонати от държави извън ЕС/ЕИЗ, както и заключенията от анализа на пропорционалността КРС смята, че е обосновано и при този преглед на пазара да бъдат продължени задълженията за прилагане на разходоориентирани цени, определени в съответствие с Препоръка 2009/369 ЕО от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране във фиксирана и в мобилна връзка в ЕС по отношение на националните повиквания и повикванията с произход от държави в ЕС/ЕИЗ.

КРС е на мнение, че по отношение на трафика, който не съдържа информация за произхода на повикването (държавата, мрежата/платформата на произход на повикването) или произхода на повикването не може да бъде определено предприятията могат да прилагат цена за терминиране на трафик без CLI, публикувана в изпълнение на изискванията на задължението за прозрачност съгласно т. 5.2. от настоящия раздел.

В тази връзка КРС счита за необходимо да направи уточнение по отношение на използваното понятие „повиквания/трафик без CLI", което е валидно само за целите на разплащане при терминиране на международен трафик. КРС счита, че когато предприятията в съответствие с Препоръка ITU-T E.157 могат да определят произхода на повикването по: кода на държавата или по идентификационния код на мобилната мрежа или съответно по географския код при фиксираните мрежи или по конкретен национален номер, предоставен на клиента, предприятията следва да таксуват трафика по приложимата за съответното направление цена.

В допълнение, с оглед контрол за спазване на наложените задължения за ценови ограничения по отношение на международните повиквания, КРС изисква предоставянето на информация относно обема на приходите и трафика със следната степен на детайлност:

- Обем на приходите:
  - ⇒ от терминиране (в лв.) на всички повиквания – общо в лв. и в разбивка приходи от терминиране с и без CLI;
  - ⇒ от терминиране на повиквания в (в лв.), с произход мобилните мрежи на българските предприятия;
  - ⇒ от терминиране на повиквания (в лв.), с произход фиксираните мрежи на българските предприятия;
  - ⇒ от терминиране на международни повиквания (в лв.) – общо от всички държави и в следните разбивки: с произход държави от ЕС/ЕИЗ и държави извън ЕС/ЕИЗ.

- Обем на трафика:
  - ⇒ от терминиране на всички повиквания (в мин.), общо и в разбивка обем на трафика с и без CLI;
  - ⇒ от терминиране на повиквания (в мин.), с произход мобилните мрежи на българските предприятия;
  - ⇒ от терминиране на повиквания (в мин.), с произход фиксираните мрежи на българските предприятия – общо, в т.ч. и отделно обема на трафика, генериран от собствените мобилни номера към фиксираната мрежа на съответното предприятие;
  - ⇒ от терминиране на международни повиквания (в мин.) – общо от всички държави и в следните разбивки: общо от всички държави и в следните разбивки: с произход държави от ЕС/ЕИЗ и държави извън ЕС/ЕИЗ.

Предприятията се задължават да предоставят справките на всеки шест месеца. Първият шестмесечен период започва да тече, считано от 01.07.2016 г. Справките се предоставят в срок до 10 работни дни от изтичане на съответния период.

При поискване от страна на КРС предприятията представят разбивка на справките по месеци и по държави, където е приложимо.

5.5.1 Разделно счетоводство

В съответствие с разпоредбите на чл. 169 от ЗЕС във връзка с ал. 2 на чл. 166 КРС може да наложи на предприятията със значително въздействие на съответен пазар задължение за разделно счетоводство. То е необходимо с оглед гарантиране изпълнението на задължението за равнопоставеност и препятстване на възможностите за антиконкурентно кръстосано субсидиране. В тази връзка, вземайки предвид възможностите и стимулите на предприятията със значително въздействие на този пазар

за прилагане на антиконурентно поведение, както и в съответствие с посоченото в Раздел VIII от настоящия документ, КРС е на мнение, че текущото задължение за разделно счетоводство, наложено на БТК следва да бъде продължено. Текущото задължение за прилагане на разделно счетоводство обхваща цялостната дейност на задълженото предприятие, включително и на пазари, за които предприятието не е определено като притежаващо значително въздействие, съобразно посоченото в съображение 5 от преамбюла и т.4 на Препоръката за разделно счетоводство и разходни системи от 2005 г.[110]. При изпълнение на задължението за прилагане на разделно счетоводство БТК следва да спазва изискванията, посочени в документа „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство" (Методологията), приет с Решение на КРС № 1882/23.08.2012 г. (потвърдено с Решение № 1282/28.01.2013 г. на ВАС, VII отд., окончателно с Решение № 10764/15.07.2013 г. на ВАС, 5 чл. с-в). В Методологията, приложена с Анекс 2 към настоящото решение са определени общите принципи, начинът и сроковете за въвеждане и прилагане на задължението за разделно счетоводство. Мотивите за определяне на формата и методологията за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство са посочени в Решение № 1882/23.08.2012 г. на КРС, включително в резултатите от проведеното обществено обсъждане.

Следва да се отбележи, че в приетата с Решение на КРС № 1882/23.08.2012 г. Методология (Анекс 2 към настоящия проект на решение) не са правени изменения с изключение на указанията за попълване на формите на регулаторните отчети. В последните са отстранени технически грешки и пропуски, установени в хода на прилагането на задължението от предприятията със значително въздействие на съответните пазари. В допълнение с оглед на по-лесното попълване от страна на предприятията, както и по отношение на проверката от страна на КРС, във формите на регулаторните отчети се въвежда цветова индикация за входни данни, калкулационни клетки и резултати, която следва да бъде спазвана от задължените предприятия.

Отчитайки, че БТК е предприятие със значително въздействие на множество свързани пазари, то неговите възможности и стимули да се ангажира с подобно поведение са по-силни от тези на останалите конкурентни предприятия, осъществяващи дейност на съответния пазар. В тази връзка, КРС счита, че налагането на задължение за разделно счетоводство по отношение на останалите конкурентни предприятия, би било непропорционална мярка, тъй като би довело до ненужни административни тежести за тях.

5.5.2. Разходоориентирани цени

В предходния кръг на пазарния анализ КРС наложи на предприятията със значително въздействие задължение за разходоориениираност на цените за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, определени въз основа на разходите на ефективен оператор. С Решение № 134/14.02.2013 г. КРС одобри pure BULRIC модел, въз основа на който бяха определени цени за терминиране, отчитащи разходите на ефективен оператор. Въз основа на изводите от настоящия анализ КРС счита, че задължението за разходоориентираност на цените е подходяща мярка за решаване на конкурентния проблем, свързан с прилагането на прекалено високи цени, която следва да продължи своето действие по отношение на повикванията с произход държави от ЕС/ЕИЗ. Чрез

[110] *Commission Recommendation of 19 September 2005 on accounting separation and cost accounting systems under the regulatory framework for electronic communications (2005/698/EC)*

продължаване на задължението за прилагане на разходоориентирани цени регулаторът цели потребителите да извличат максимална полза, що се отнася до избора, цената и качеството на услугата, без застрашаване или ограничаване на конкуренцията в рамките на единния европейски пазар. КРС е на мнение, че мярката е пропорционална и е в синхрон с добрите практики на европейските регулатори.

Към настоящия момент КРС е сключила договор № 03-08-33/10.07.2015 г. за адаптиране на BULRIC модела, въз основа на който ще бъдат определени цените за терминиране за периода до 2020 г. В тази връзка КРС продължава задължението за разходоориентираност на цените за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи по отношение на повикванията с произход държави от ЕС/ЕИЗ, както следва:

а) прилагане на pure BULRIC цени за повикванията с произход ЕС/ЕИЗ в съответствие с адаптирания BULRIC модел на регулатора, считано от 01.07.2016 г.

б) до ефективното прилагане на разходоориентирани цени, посочени в б. „а" по-горе, за периода до 01.07.2016 г. прилагане на цените, определени с Решение на КРС № 134/14.02.2013 г., в сила от 01.01.2015 г.

Предвид факта, че изпълнението на задължението за прилагане на разходоориентирани цени не води до възникване на административни тежести за предприятията, и отчитайки, че мрежите на конкурентните на БТК предприятия са IP-базирани мрежи, изградени по съвременни технологии, КРС счита, че прилагането на цени за терминиране, определени въз основа на разходите на ефективен оператор и изчислени чрез адаптирания BULRIC модел на регулатора, не би затруднило конкурентните предприятия.

Във връзка с идентифицираните конкуренти проблеми в т.VII.1, КРС е на мнение, че БТК има по-големи стимули да откаже достъп до съоръжения, необходими за взаимното свързване или да приложи дискриминационни условия или прекомерни изисквания, в т.ч. и по отношение на цените при евентуално оттегляне на регулаторната намеса. Това виждане на регулатора се базира на конкурентното си предимство, произтичащо от големината на мрежата на БТК, даваща по-големи възможности да бъдат осъществявани повиквания от/към нея, в сравнение със повикванията от/към мрежите на конкурентите на предприятието. С оглед преодоляване последиците от пазарно поведение, характеризиращо се с прилагане на високи цени, КРС счита, че задължението за разходоориентираност на цените за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения следва да продължи своето действие. Доказателствената тежест за разходоориентираността на цените за посочените услуги е на БТК. КРС ще упражнява ценови контрол за спазване на наложеното задължение въз основа на резултати от системата за определяне на разходите, която обхваща всички услуги, предмет на задължението за прилагане на разделно счетоводство.

Отчитайки, различията в пазарната мощ на БТК и конкурентните предприятия КРС е на мнение, че останалите предприятия следва да прилагат цени на услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, в съответствие с изискванията за прозрачност и равнопоставеност.

6. Оценка на ефекта от задълженията

В тази част КРС обосновава както в качествено, така и в количествено отношение въздействието на задълженията, които налага. Въз основа на анализа на

пропорционалността, както и при конкретизирането на задълженията (съответно т. 4.3. и т. 5 от настоящия раздел), КРС посочи, че налагането на задължения за достъп, прозрачност, равнопоставеност и разходоориентирани цени, базирани на pure BULRIC модел, както и Типово предложение и разделно счетоводство по отношение на БТК, е подходящо и необходимо за постигането на целите, посочени в т. 4.1. от настоящия раздел. За да оцени ефикасността на посочените специфични регулаторни мерки, КРС сравнява ефектите на агрегирано ниво, изчислявайки ползите и разходите на всички пазарни участници, породени от задълженията, като за целта сравнява хипотетична ситуация, в която е налице регулация спрямо такава без налагане на горепосочените мерки. Основните групи разходи и ползи, които регулаторът отчита са (1) разходи за пряко регулиране, (2) ефекти върху пазара (статични и динамични) и (3) други (социални) ефекти. Същите са илюстрирани в таблица 12.

Таблица 12

Разходи	**Ползи**
Преки допълнителни разходи за регулатора, възникващи вследствие от наложените задължения (Разходи за вътрешно-организационни дейности, в т.ч. и за заетост на персонала; Разходи за външни услуги; Разходи за дълготрайни активи, в т.ч. разходни модели и други спомагателни средства за осъществяване на регулацията.)	
Преки допълнителни разходи за регулираното предприятие, възникващи вследствие от наложените задължения (Разходи за вътрешно-организационни дейности, в т.ч. и за заетост на персонала; Разходи за външни услуги; Разходи за дълготрайни активи, в т.ч. нематериални дълготрайни активи и други спомагателни средства за изпълнение на наложените задължения.)	
Икономически разходи (негативно пазарно влияние) (Алокативна неефективност; Производствена неефективност; Редуциране на конкуренцията и иновативността; Намаляване на качеството на услугите; Ограничения върху пазарното функциониране.)	Икономически ползи (положително пазарно влияние) (Алокативна ефективност; Производствена ефективност; Насърчаване конкуренцията и иновативността; Повишаване на качеството на услугите; Гарантиране на пазарното функциониране.)

Непреки регулаторни разходи (Регулаторна несигурност.)	Непреки регулаторни ползи (Регулаторна сигурност, Подобрено регулаторно качество.)
Социални разходи (Негативни ефекти върху потребителите с увреждания и ниски доходи; Несигурност на предлагането на услугата; Отрицателни външни ефекти върху обществото.)	Социални ползи (Положителни ефекти върху потребителите с увреждания и ниски доходи; Гарантиране сигурността на предлагането на услугата; Положителни външни ефекти върху обществото.)

Забележка: *В скоби „( )" са отбелязани примерни видове разходи и ползи за съответните категории.*

Подходящ инструмент за оценката на ефикасността на наложените задължения е анализът „Разходи-ползи" (cost-benefit analysis, CBA). CBA се отличава с това, че е икономическа рамка, която позволява измерването на ефекта чрез обща метрична единица – парична стойност (там, където е възможно), като се взема предвид хронологията на ефектите във времето. Анализът „Разходи-ползи" използва дисконтови фактори, за да представи паричната стойност на въздействията за даден период към обща базова година. Това става възможно посредством изчисляване на нетната настояща стойност (NPV), т.е. с помощта на CBA се отчита стойността на парите във времето. За осъществяването на анализа на въздействието от наложените специфични задължения КРС изчислява статичните и динамични пазарни ефекти, отчитайки преките регулаторни разходи, както следва:

6.1. Преки регулаторни разходи

Преките регулаторни разходи са разходите, осъществени от регулаторния орган за развитие, изпълнение и техническо обслужване на наложените на предприятията със значително въздействие на съответния пазар задължения. Тези разходи включват допълнителните (инкрементални) разходи за мониторинг и оценка, както и други свързани дейности, доколкото същите се диференцират от вече изпълняваните дейности на регулатора. Освен това, във връзка с изпълнението на предвидените задължения, в преките регулаторни разходи следва да се включат разходите на КРС за уреждане на евентуални съдебни спорове, обработване и предоставяне на информация за участниците на пазара, както и актуализиране на BU-LRIC модел за определяне на цените за терминиране на повиквания в определено местоположение с оглед конкретизиране на тяхната стойност. От друга страна към преките регулаторни разходи е необходимо да бъдат отчетени и тези разходи, извършени от задължените предприятия за привеждане в съответствие с наложените специфични задължения.

Отчитайки анализа на пропорционалността на специфичните мерки, КРС не счита, че са налице значителни допълнителни разходи за БТК, тъй като задълженията, посочени в т. 5.1. – 5.5. от настоящия раздел, са сходни с наложените на предприятието на други съответни пазари, а с оглед диференцираните мерки по отношение на алтернативните предприятия спрямо тези на историческото предприятие, същите допълнителни разходи също не биха били съществени. Междувременно, КРС отчита, че наложените задължения ще генерират както оперативни и капиталови разходи за задължените предприятия от гледна точка на изпълнение и техническо обслужване, така и осигуряване на правна сигурност, което в последна сметка би им спестило

транзакционни разходи. В тази връзка, очакваните от КРС общи преки разходи са в размер близък до 150 000 лв. годишно, като същите са формирани на база стойност за актуализация на BU-LRIC модел и предполагаемата изискуема заетост, измерена в отработени часове на база сравнителен анализ[111], и средната стойност на компенсацията на наетите за един отработен час съответно в секторите „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти, и далекосъобщения" и „Държавно управление" към края на 2014 г. по данни на НСИ.

6.2. Статичен пазарен ефект

Статичните ефекти са тези, които се осъществяват в резултат от краткосрочното поведение на ценообразуващите елементи по цялата верига на производство. От друга страна динамичните ефекти се считат за дългосрочни, като примери за такива са внедряване на иновации и по-висока ефективност по отношение на предоставянето на продукти и услуги. С други думи, статичният ефект отразява промяната на общественото благосъстояние при наличните вече технологии и пазарни условия, докато динамичният ефект се проявява на по-късен етап под формата на процес.

Терминирането на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи е градивен елемент в производствената верига при формиране на цените за крайните потребители. В тази връзка цените и обемите на този продукт на едро имат ефект върху цените и обемите на продуктите на дребно, като изхождайки от посоченото в Съображение 3 от Препоръка 2009/396/ЕО[112], КРС счита, че по-ниските разходи на предприятията за терминиране на гласови повиквания в мрежите на своите конкуренти се пренася в известна степен в по-ниски ценови условия за услугите на дребно за изходящ трафик. С промяната в цените и обема трафик на дребно се променят ползите и разходите за потребителите и предприятията на пазара на дребно. Сумата от регулаторния ефект върху производствения и потребителския излишък отразява промяната в общия ефект върху благосъстоянието на дребно без да се отчита възможното изместване на търсенето на абонаментни планове или промяна в структурата на ценообразуване предвид промените в приходите на едро. Последното е изобразено схематично[113] на фигура 28.

[111] *Решение на АСМ от май 2013 г. ACM/DTVP/2013/200840.*

[112] *„...Високите цени за терминиране проявяват тенденция да водят до високи цени на дребно за генериране на повиквания и съответно до по-ниска степен на използване, като по този начин се намалява благосъстоянието на потребителите."*

[113] *Изменение на общото благосъстояние (dWE) без да се отчита възможното изместване на търсенето или промяна в структурата на ценообразуване е:*
$\frac{1}{2} \times (Q_2 - Q_1) \times (P_1 - P_2) + (Q_2 - Q_1) \times (P_2 - MC_2) + (MC_1 - MC_2) \times Q_1$
Съответно изменението на потребителския излишък (dCS) е:
$\frac{1}{2} \times (Q_2 + Q_1) \times (P_1 - P_2) + (P_1 - P_2) \times Q_1$
Изменението на производствения излишък (dPS) е:
$(P_2 - MC_2) \times (Q_2 - Q_1) + (MC_1 - MC_2) \times Q_1 - (P_1 - P_2) \times Q_1$

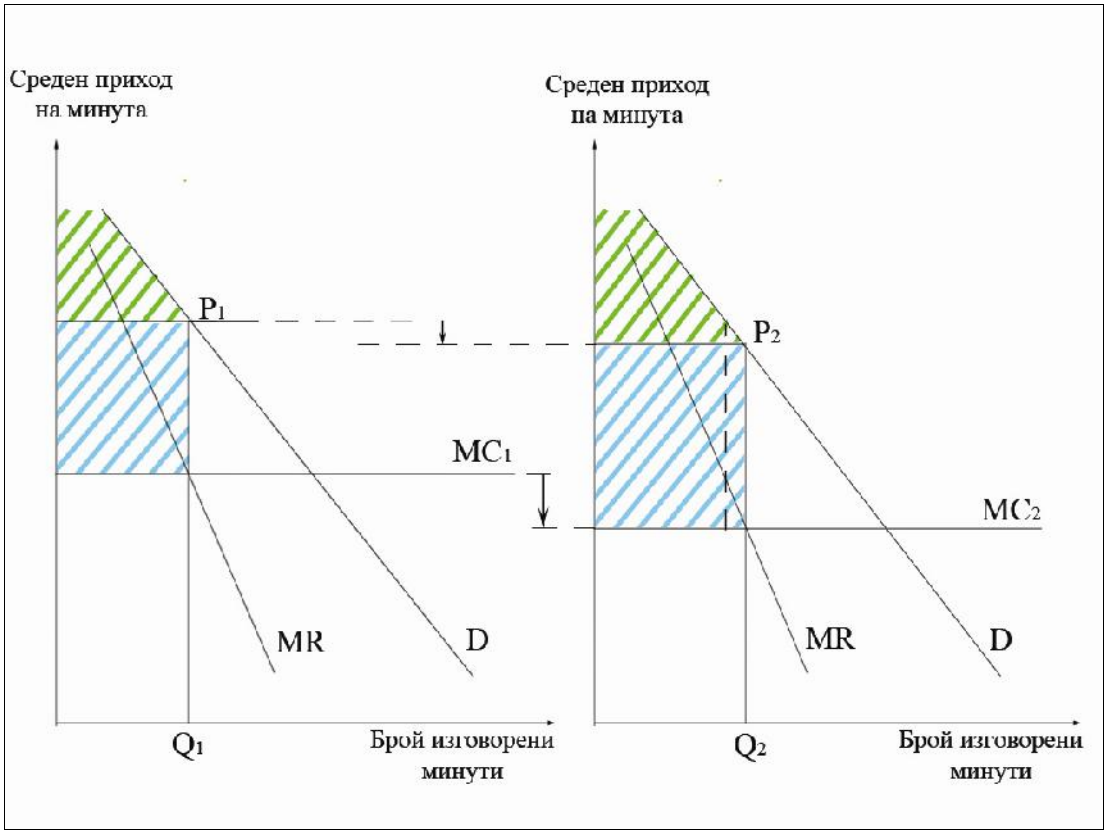

***Източник**: КРС*

Фигура 30

Легенда: MC_1 и MC_2 са съответните допълнителни разходи без да се прилага регулация на пазара на едро на терминиране на повиквания и при прилагане на наложените мерки; MR е пределният разход, D е кривата на търсенето, а P_1 и P_2, както и Q_1 и Q_2, са съответно цените и трафика, които отразяват нивото на MC_1 и MC_2

От друга страна, с оглед наличието на конкуренция на свързания пазар на дребно регулаторът отчита, че е възможно да се появи ефект, известен като "ефект на водното легло (waterbed effect)". Този ефект се получава при наличие на двукомпонентни пазари (two-side market), където при намаляване цената на една конкретна услуга, цените на други услуги могат да се повишат, така че операторът да постигне подобни приходи, за да възстанови напълно своите постоянни и променливи разходи в относително дългосрочен план (в дългосрочен план има само променливи разходи). При наличие на регулация на пазара на едро наред с възползването от по-ниските разходи за терминиране на изходящ трафик, предприятията губят надбавката, реализирана от входящ трафик, която те биха добавили над своите разходи при липса на регулация[114]. Същевременно, промяната в цените на дребно по отношение най-вече на тези за изходящи гласови повиквания към други мрежи води до изместване на търсенето на абонаментни планове предвид изменението в очакваната полезност от повишения трафик. Теоретично, тези два ефекта действат относително едновременно, като същите са илюстрирани на фигура 29.

[114] *При прилагане на pure LRIC те губят и възможността да разпределят общи разходи върху предоставяната услуга терминиране на повиквания.*

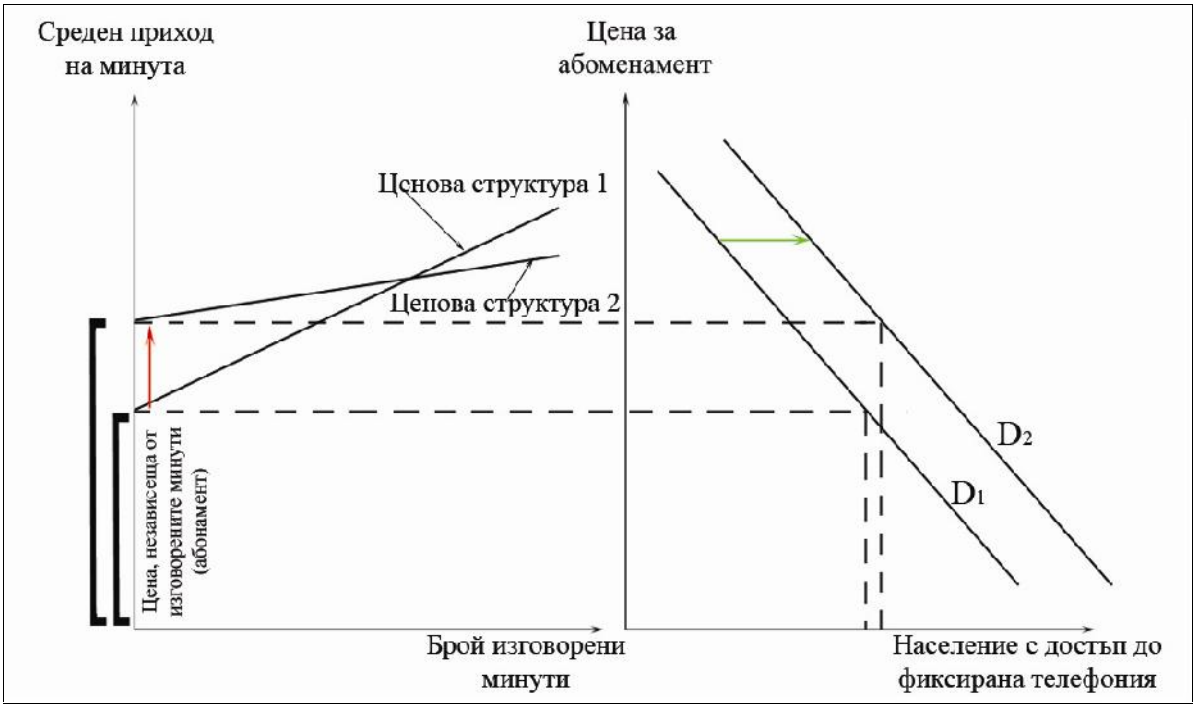

***Източник**: КРС*

Фигура 31

Видно от фигури 28 и 29 и в съответствие с очакваните от КРС ефекти, регулаторните мерки рефлектират верижно върху приходите на предприятията и предлаганата от тях ценова структура на услугите на пазарите на дребно, както и в повишаване на изговорения трафик от страна на потребителите и изместване на търсенето. Така, при хипотетичен сценарий, при който няма наложени специфични задължения, потребителският излишък, производственият излишък и общото благосъстояние се изменят на два етапа, които могат да бъдат количествено измерени посредством избора на подходящи параметри и стойности, както следва:

- *Пределни разходи*

Разглежданата крива на пределните разходи (Marginal cost curve, MC) отразява краткосрочното изменение на продуктовите пределни производствени разходи, поради което тя се нарича краткосрочна крива на пределните разходи. От друга страна, когато става дума за предоставянето на допълнителна услуга съществува известна прилика между теоретичната постановка на пределните разходи с тази на дългосрочните допълнителни (инкрементални) разходи, тъй като последните отчитат само разходите, които могат да се избегнат, макар да отчитат всички разходи като променливи. В тази връзка и с оглед характера на пазара, при който допълнителен разход за изходящия трафик в общия случай е регулираната от КРС цена за терминиране, то регулаторът използва данни за разходите, основаващи се на модел „отдолу-нагоре”.

- *Степен на пренасяне на разходи върху крайната цена (cost pass-through rate)*

В съответствие с фигура 28 за целите на количествената оценка е необходимо да бъде определена степента, в която намаляването на разходите на предприятията при наличие на регулация, ще повлияе на промяната на крайната цена на дребно. Теоретично, този параметър зависи изцяло от степента на конкуренция на пазара на дребно, като при

наличие на съвършена конкуренция кривата на търсене, пред която дадено предприятие е изправено и тази на пределните приходи са хоризонтални и съвпадат, поради което степента на пренасяне на разходи върху крайната цена е 1 (цялата промяна в пределните разходи се пренася върху цената). На практика наличието на съвършена конкуренция е почти невъзможно, поради което в анализа се отчита факта, че при несъвършена конкуренция в общия случай кривата на пределните разходи е с по-голям наклон от кривата на търсенето[115]. В свое изследване консултантската група Oxera[116] посочва, че трансформацията на разходите върху цената е в зависимост от броя участници. КРС е на мнение, че въпреки относително големия брой пазарни участници (спрямо пазара на мобилна телефония например) при свързания пазар на дребно се наблюдава все още преобладаващ пазарен дял на историческото предприятие, поради което за базова стойност на разглеждания параметър се приема 0,75 с възможно отклонение +/- 0,25.

- *Ефект на водното легло*

С оглед посоченото до тук, можем да заключим, че степента, в която предприятията правят промени в ценовата структура на предлаганите от тях услуги, е пряко свързана със степента на пренасяне на разходи върху крайната цена. Това е така, тъй като от последната степен зависи доколко е необходимо загубите от приходи на едро да се възстановят. В тази връзка и предвид очакваните стойности на степента на пренасяне на разходи върху крайната цена, КРС счита, че при базовия сценарий предприятията биха пренесли 75% от загубите на производствен излишък с цел да запазят приходите си постоянни. Това не означава непременно, че те могат да възстановят напълно тази желана сума, тъй като последното зависи и от други пазарни ефекти, като еластичност и фактори, изместващи търсенето на крайните потребители. КРС отчита, че изборът на този параметър също е чувствителен по отношение на резултатите и приема отклонение +/- 0,25 от базисния вариант, еквивалентно със степента на пренасяне на разходи върху крайната цена.

- *Крива на търсене, ценова еластичност и ценови ефект от наложените специфични задължения*

С цел прилагането на количествено приложим и опростен метод за анализ на разходите и ползите от регулацията на съответния пазар на едро за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи КРС счита, че е реалистично при малки ценови ефекти (изменения с 5-10%) да използва линейна крива на търсенето. В допълнение КРС отчита, че при осъществяване на гласови повиквания е налице външен ефект, при който ползи извлича освен повикващата и повикваната страна, поради което пазарната крива на търсене се измества от положителния социален ефект. Този ефект е оценен от КРС на 10%.

Статичните пазарни ефекти, следствие на наложените специфични задължения, са силно зависими от изменението на цените и реакцията по отношение на търсенето. Тъй като понижаването на цената води до повишаване на потребеното количество[117], то

---

[115] Ако приемем, че кривата на търсенето има вида: P = a + bQ, то общият приход би имал вида: aQ + bQ², а пределният приход: a + 2bQ. Т.е. при линейна крива на търсене и чист монопол се приема, че пределният приход е с два пъти по-голям наклон от кривата на търсене.

[116] Oxera, 2004, Cost-pass through: what constitutes a "fair share"?, Oxford economics review.

В съответствие с теорията при наличие на олигополна структура Cost-pass through rate следва принципа n/(n+1), където n е броят участници на пазара. Например при един участник коефициентът има стойност 0.5, при трима участници стойността му е 0.75, като с нарастване на бройката стойността клони към 1.

[117] С изключение на низши „Гифън" стоки.

параметърът, остойностяващ реакцията на търсенето по отношение на изменението в цената, а именно ценовата еластичност на търсенето[118] (Ed) е отрицателна величина. КРС отчита, че е много вероятно еластичността на търсенето на пазарите на обществено достъпни телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение да е по-ниска спрямо услугите, предоставяни посредством индивидуални мобилни мрежи. Като взема предвид последното, както и практическите трудности при измерването на стойността на ценовата еластичност, в настоящия анализ КРС използва стойности от сходни изследвания. Такива оценки са извършвани от ЕК за анализиране въздействието на Препоръка 2009/396/ЕО, като предполагаемата стойност е -0,3 и алтернативни стойности -0,5 и -0,8[119]. В други изследвания[120] очакваната стойност е оценена между -0,04 и -0,7, така че КРС използва базисен сценарий -0,3 и отклонение +/- 0,1.

- *Обществена дисконтова норма*

След като бъдат изчислени паричните потоци за прогнозния период на действие на регулаторното решение, те следва да се дисконтират по такъв начин, че да отразяват стойността на парите във времето. Както вече бе посочено, при използването на анализ „Разходи – ползи" се прилага не пазарна, а обществена дисконтова норма, която се базира на сравнения на полезността на икономическите агенти в различни точки във времето или различни поколения. Последните изследвания[121] в тази област определят, че дисконтирането с постоянна норма има ограничена обосновка при дълъг времеви хоризонт, докато за кратък период дисконтовият процент остава постоянна величина. С оглед посоченото, както и отчитайки относително краткия период на действие на настоящият пазарен анализ, в настоящото изследване КРС използва дисконтова норма, равна на 10%, съотносима с националните особености и несигурността на доходите в периода на възстановяване на икономиката. КРС обръща внимание, че с оглед изчисляването на нетните ползи под формата на дисконтиране на анюитетни годишни парични потоци, крайната оценка върху благосъстоянието не се влияе съществено от избора на дисконтова норма.

6.3. Динамични ефекти

Според КРС в последна сметка по-ниските цени на едро за терминиране в определено местоположение насърчават конкуренцията, като елиминират затварянето на трафик в собствената мрежа посредством улесняване на комуникацията между потребителите от типа „много-към-много". Наличието на иновации в предлагането на абонаментни планове, които подчертават привлекателността на разговорите към всички мрежи води до интензивното потребление от крайните потребители и повишава благосъстоянието както на повикващата, така и на търсената страна. Въпреки трудностите при количествената оценка на този динамичен ефект, КРС очаква по-нататъшното развитие

---

[118] Алгебрично, тази величина се изразява чрез съотношението между процентното изменение на цените спрямо процентното изменение в търсеното количество. Ако Ed е висока (>1), относително малко понижение на цените ще доведе до сравнително силно увеличение на търсене. Минималното понижение на цените ще има сравнително голям ефект върху създадения потребителски излишък и върху благосъстоянието. Ако Ed е ниска (<1), относително малко намаляване на цените ще доведе до относително по-слабо нарастване на търсенето, като ефектът върху благосъстоянието също ще бъде пропорционално по-малък.

[119] „COMMISSION RECOMMENDATION on the Regulatory Treatment of Fixed and Mobile Termination Rates in the EU - Implications for Industry, Competition and Consumers", SEC(2009) 600

[120] За повече подробности, моля вижте Приложение „D" към Решение на Холандския регулатор ACM от май 2013 г. ACM/DTVP/2013/200840.

[121] За повече подробности, моля, вижте: "A social time preference rate for use in long-term discounting", Oxera, 2002.

на конкуренцията да осигури по-широк избор от услуги на крайните потребители при цени, отразяващи ефективните разходи на предприятията в сектора. Сумарно, посочените ползи водят до повишаване стандарта на живот на населението и в тази връзка регулацията на пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение е от съществено значение за защитата на обществения интерес.

В допълнение към горепосоченото, КРС е на мнение, че наложените специфични задължения носят със себе си регулаторна сигурност за всички участници на пазара. По този начин всяко конкурентно предприятие може да се възползва от правната сигурност при определяне на цените на пазарите на дребно. По-стабилната пазарна среда дава възможност на инвеститорите да вземат по-добре обмислени решения за инвестиции особено що се отнася до новонавлизащите предприятия, тъй като при наличие на горепосочените мерки се гарантира възможността за всяко такова предприятие да се конкурира за по-голям брой абонати при равни пазарни условия поради намаляване на клубният ефект при крайните потребители. Това допринася за по-благоприятния инвестиционен климат, което е важно в един пазар, характеризиращ се с намаляване на общия трафик изговорени минути.

6.4. Резултати

При използване на посочената в началото на т. 6 Методология за оценка на влиянието на наложените специфични задължения върху заинтересованите страни се достига до необходимостта от прилагане на някои опростявания и задаване на стойности, което формира няколко логични сценария, описани в т. 6.2. В таблица 13 са представени получените стойности за базовия сценарий, като поради факта, че потребителите се влияят от крайните цени след данъци, а предприятията от цените без ДДС, то е отчетен и ефектът върху държавния бюджет от гледна точка на постъпленията от ДДС.

Таблица 13

година	Дисконтиран ефект върху CS за година, в лв.	Дисконтиран ефект върху PS за година, в лв.	Дисконтиран ефект върху VAT за година, в лв.	Нетен ефект, в лв.	Дисконтиран ефект за регулатора за година, в лв.	Дисконтиран ефект за предприятията за година, в лв.
/	(1)	(2)	(3)	(4)= (1)+(2)+(3)+(5)+(6)	(5)	(6)
1	5,865,404	580,642	(346,739)	5,963,820	(30,639)	(104,848)
2	5,332,186	527,856	(315,218)	5,421,654	(27,854)	(95,316)
3	4,847,442	479,869	(286,561)	4,928,777	(25,322)	(86,651)
общо	**16,045,032**	**1,588,367**	**(948,519)**	**16,314,250**	**(83,815)**	**(286,815)**

***Забележка**.: Числата в скоби, представят отрицателни стойности.*

CS – потребителски излишък; PS – производствен излишък; VAT- ефект върху приходите от ДДС за държавния бюджет

***Източник**: КРС*

Видно от таблицата, потребителският излишък нараства, при условие, че се прилагат наложените задължения. Този положителен ефект се оценява (с описаните по-горе допускания и приближения) на 5 865 404 лв. годишно, което за период от три години и отчитайки стойността на парите във времето е еквивалентно на сумата от 16 045 032лв. Все пак регулаторът е на мнение, че е вероятно крайните потребители, които имат относително по-малка необходимост от разговори от типа „всички-към-всички” да получат пропорционално по-малка част общите ползи. Въздействието върху производствения излишък има положителна обща прогнозна стойност за следващи три

години 1 588 367 лв., което главно се дължи на възможността на предприятията да преодолеят неблагоприятните ефекти от високите цени за терминиране на международни повиквания извън ЕС/ЕИЗ 1 588 367 лв., което главно се дължи на възможността на предприятията да преодолеят неблагоприятните ефекти от високите цени за терминиране на международни повиквания извън ЕС/ЕИЗ . Същевременно, КРС счита, че предприятията, които са нетни получатели на входящ трафик, е вероятно да имат пропорционално по-голяма част от загубите на производствен излишък. Ефектът върху държавния бюджет от повишаване на приходите от ДДС е малък и отрицателен, което се дължи на хипотетичната обратнопропорционална връзка между приходите на едро от терминиране на международни повиквания, генерирани извън ЕС/ЕИЗ и цените за достъп и повиквания на дребно в страната. Накратко може да се очаква, че с намаляване цените на дребно и при частично компенсиране с повишеното потребление, приходите от ДДС биха се намалили с около 350 000 на година.

След дисконтиране и при отчитане на преките регулаторни разходи, дефинирани по-горе, може да се заключи, че нетният ефект от налагането на специфичните задължения е положителен и е в общ размер близък до 16 млн. лв. за следващите три години, при условие, че КРС не измерва количествено отбелязаните социални и икономически ползи в дългосрочен план, както и мултиплициращия положителен ефект върху други сектори на икономиката.

С цел пълнота на оценката, КРС тества и някои от граничните предполагаеми стойности на параметрите при измерване на общия нетен ефект на годишна база. Това е представено в матрична форма на таблица 14:

Таблица 14

Еластичност на търсенето	**Степен на пренасяне на разходите върху крайните цени /**		
	0.5 / 0.5	0.75 / 0.75	1 / 1
-0.3	4,969,556	5,963,820	6,066,544
-0.2	4,653,324	5,446,629	6,814,702
-0.4	5,311,552	6,510,653	7,587,955

***Източник**: КРС*

Видно от горната таблица, дори при песимистичен вариант на обсъжданите чувствителни параметри, КРС отчита, че са налице нетни ползи в размер на 4 653 324лв. на година, докато при оптимистичен сценарий нетните ползи биха надхвърлили 7,5 млн. лв. годишно.

Предвид посоченото до тук, КРС счита, че въпреки факта, че основаните на регулацията промени ще засегнат различните пазарни участници по различни начини, представената оценка за пазара като цяло предоставя доказателства, подкрепящи налагането на посочените в т. 5 специфични задължения.

Въз основа на анализа, КРС счита, че са налице еднозначни доказателства в подкрепа на избраните специфични задължения, като тяхното прилагане би имало достатъчно благоприятен ефект върху крайните потребители, който надхвърля разходите на регулатора, задължените предприятия и негативните ефекти за пазарните участници.

IX. Приложения

Анекс 1

Изисквания към предприятията за изпълнение на задълженията за предоставяне на взаимно свързване, базирано на интернет протокол (IP взаимно свързване)[122]

1.1. Да предоставят IP взаимно свързване за услуги, както следва:

1.1.1. Основна мрежова услуга генериране с оглед предоставяне на фиксирани телефонни услуги и факсимилни съобщения при използване на номера от Националния номерационен план (ННП);

1.1.2. Основна мрежова услуга терминиране за национални и международни повиквания и факсимилни съобщения;

1.1.3. Мрежова услуга транзит с оглед осъществяване на преносимост на номерата;

1.1.4. Минимален набор от допълнителни услуги „идентификация на линията на викащия" (CLIP), „блокиране на идентификация на линията на викащия" (CLIR), пренасочване на повикванията (Call Forwarding) и тонално номеронабиране (DTMF) в съответствие с Правилата за условията и реда за предоставяне и ползване на функциите на мрежата „идентификация на линията на викащия", „идентификация на свързаната линия" и „тонално номеронабиране"[123];

1.1.5. Други допълнителни услуги в съответствие с договорения протокол за сигнализация по т. 1.5.1.

1.2. Да осъществяват IP взаимно свързване на базата на пакетна комутация и независимо от прилаганите технологии в отделните мрежи за абонатен достъп, като за основен носещ протокол на комуникацията да се използва Интернет протокол.

1.3. При реализацията на IP взаимното свързване да осигуряват сигурност и цялост на взаимно свързаните мрежи и оперативна съвместимост на услугите чрез:

1.3.1. еднозначно дефиниране на интерфейса мрежа-мрежа (NNI, Network-to-Network Interface) в договорите за взаимно свързване в съответствие с т. 1.5;

1.3.2. въвеждане на правила и/или системи за резервиране;

1.3.3. прилагане на посочените в таблица 1 стандарти и стандартизационни документи.

---

[122] *Одобрени с Решение № 355/06.08.2015 г. на КРС, в което са посочени мотивите за определените изисквания.*
[123] *Приети с Решение на КРС № 2221/28.10.2008 г.*

Таблица 1

Протоколи за сигнализация	SIP: IETF RFC 3261 – Session Initiation Protocol (SIP)
	SIP-I: ITU-T Q.1912.5 – Interworking between Session Initiation Protocol (SIP) and Bearer Independent Call Control (BICC) protocol or ISDN User Part (ISUP) – Profile C.
Вид на интерфейс в точката на взаимно свързване	Фамилия стандарти IEEE 802.3
Кодеци	ITU-T G.711 Pulse code modulation (PCM) of voice frequencies, A-Law (Uncompressed transport codec) – за кодиране на глас
	ITU-T T.38 Fax transport - за кодиране на факс
Допълнителни услуги	**CLIP /CLIR**: IETF RFC3323 Privacy Mechanism for SIP (CLIP/CLIR) и IETF RFC 3325 Private Extensions to the Session Initiation Protocol (SIP) for Asserted Identity within Trusted Networks
	DTMF: IETF RFC 2833 RTP Payload for DTMF Digits, Telephony Tones and Telephony Signals и IETF RFC 4733 RTP Payload for DTMF Digits, Telephony Tones, and Telephony Signals
	Call Forwarding: IETF RFC 5806 Diversion Indication in SIP

1.4. Да реализират физическата свързаност за IP взаимно свързване между мрежите си чрез:

1.4.1. отделна физическа линия „от точка до точка” с Ethernet интерфейс с технически характеристики, отговарящи на посочените стандарти и стандартизационни документи в т.1.3.3., която може да бъде наета и от трето лице;

1.4.2. определяне на брой точки на взаимно свързване при спазване на т. 1.3;

1.4.3. определяне на капацитета на точките на взаимно свързване, респективно на линиите за взаимно свързване към всяка от тях, в съответствие с прогнозите за броя на едновременно провежданите разговори, обменяни периодично между страните по индивидуалния договор за взаимно свързване, при използване на кодека по т. 1.5.2. с определена битова скорост за един разговор 105 kbit/s;

1.4.4. предвиждане на минимален капацитет на всяка точка на взаимно свързване от 10 Mbit/s.

1.5. Да осигуряват в интерфейса мрежа-мрежа (NNI, Network-to-Network Interface) поддържане на:

1.5.1. един от протоколите за сигнализация SIP или SIP-I, в съответствие със стандартите и стандартизационните документи, посочени в т.1.3.3.; при заявено използване на протокол за сигнализация SIP от една от страните, другата страна осигурява транслиране от SIP-I към SIP;

1.5.2. кодек за кодиране на гласовите сигнали в съответствие с препоръка ITU-T G.711 A-law;

1.5.3. кодек за кодиране на факс сигнали, определен в препоръка ITU-T T.38;

1.5.4. тонално номеронабиране (DTMF) в съответствие със стандартите и стандартизационните документи, посочени в т.1.3.3.;

1.5.5. резервиране на ресурси (resource reservation).

1.6. Да използват граничен сесиен контролер (SBC – Session Border Controler), конфигуриран като двупосочен потребителски агент (B2BUA – Back-to-Back User Agent), поддържащ минимален брой функции:

1.6.1. скриване на топологията на мрежата (Topology hiding);

1.6.2. транслиране на мрежови адреси (NAT traversal);

1.6.3. филтриране на обратно насочения трафик;

1.6.4. поддържане на списъци за контрол на автентификацията и оторизацията;

1.6.5. поддържане на медийни услуги – глас, факс, DTMF, Call Forwarding, CLIP, CLIR;

1.6.6. защита на мрежите (Security/Firewall);

1.6.7. конвертиране между различните протоколи (Interoperability).

1.7. Да спазват следните задължения, свързани с качеството на предоставяните услуги като:

1.7.1. поддържат, следят, измерват, и обменят информация за следните параметри за качество на преноса:

а) еднопосочно закъснение (one-way delay), определено като времето, необходимо за пренос на глас между двете крайни точки на маршрутизация на повикването на разстояние до 5000 км.

В съответствие с Приложение II на препоръка ITU-T G.114, стойността на този параметър се определя на максимум 150 ms.

б) вариране на закъснението на пакетите (packet delay variation), определено като разликата във времето на абсолютната стойност на еднопосочно закъснение на даден пакет и минималната отчетена стойност (референтна стойност) на закъснение на пакет в измерваната съвкупност (quantile) между две определени точки на измерване (в съответствие с ITU-T Y.1540, т. 6.2.4).

В съответствие с ITU-T Y.1541, тази разлика не трябва да надвишава 50 ms за 99,99% от измерваната съвкупност.

в) загуба на пакети (IP Packet Loss Ratio, IPLR), определена като съотношение на общия брой изгубени IP пакети към общия брой изпратени IP пакети за всички изпратени пакети от адреса на източника към адреса на дестинацията (в съответствие с ITU-T Y.1540, т. 6.4).

В съответствие с ITU-T Y.1541, загубата на пакети (IPLR) следва да бъде по-малка от 0,1%.

1.7.2. поддържат, следят, измерват и обменят информация за следните параметри за качество на услугите:

а) ефективност на повикването (Answer Seizure Ratio, ASR), определена като отношение между броя на направените опити за повикване, които са приключили успешно, към общия брой на направените опити за повикване (в съответствие с ITU-T E.425, т. 1.3).

Минималната стойност на ASR се определя на 50%.

б) коефициент на мрежова ефективност (Network Effectiveness Ratio, NER), определен като съотношението между сумата на направените опити за повикване, завършили със сигнал свободно или сигнал заето, без отговор от виканата страна, към общия брой на направените опити за повикване (в съответствие с ITU-T E.425, т. 1.5).

Минималната стойност на NER се определя на 95%.

в) фактор за оценка на преноса на глас (R-фактор), определен в съответствие с ITU-T G.107.

В съответствие с ITU-T G.109, R-факторът следва да бъде не по-малък от 70.

2. Да изпълняват внесените в Комисията за регулиране на съобщенията, в изпълнение на Решение № 355 от 06.08.2015г., условия за извършване на измервания на параметрите по т. 1.7.1 и т. 1.7.2 (писмо вх. № 12-01-4236/23.12.2015 г.), както следва:

2.1. Първоначални измервания при откриване на точка на взаимно свързване и/или линия за взаимно свързване;

2.2. Периодични измервания на постигнатите стойности на посочените параметри за качество;

2.3. По отношение на т. 2.2 в условията да бъде определено мястото (мрежови устройства или референтни точки) и начинът на извършване на измерванията, обменяната информация и периодичността на измерванията.

3. Предприятията, които не са адресати на Решение № 355 от 06.08.2015 г. се присъединяват към споразумението по т.2 в срок до 01.07.2016 г. Адресатите на Решение № 355 от 06.08.2015 г. – страни по споразумението по т. 2 – оказват необходимото съдействие на присъединяващите се предприятия.

4. Предприятията могат да изменят постигнатото споразумение по т. 2 и т. 3 в обективно оправдани случаи като представят копие на споразумението в КРС в срок от 7-дни от неговото сключване.

5. Изискванията по т.1 и т.2 се прилагат единствено за нови заявки за точки на взаимно свързване. Изградените точки на TDM взаимно свързване се променят само по искане на някоя от страните по индивидуалния договор за взаимно свързване, като до успешно приключване на тестовете по изградената IP свързаност TDM взаимното свързване не се прекратява

Анекс 2

КОМИСИЯ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

ФОРМА И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА РАЗДЕЛНО СЧЕТОВОДСТВО[124]

[124] *Одобрени с Решение на КРС № 1882/23.08.2012 г.*

Съдържание

Въведение
1. Обхват на документа
2. Документи на ниво Общност, свързани със задължението за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство
3. Пазарни анализи и връзката им с настоящия документ

Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство

I. Общи изисквания към финансовата информация и разделното счетоводство за целите на регулирането

1. Качествени характеристики на финансовата информация за нуждите на регулирането
2. Обхват на задължението за разделно счетоводство

II. Изисквания за разделяне (дезагрегиране) на счетоводната информация за разходите, приходите, активите и пасивите

1. Общи принципи за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство
2. Цели на въвеждането на разделно счетоводство
3. Задачи в процеса по въвеждане на разделно счетоводство

III. Идентифициране на пазарите, за които да се прилага разделно счетоводство и да се изготвят и предоставят индивидуални регулаторни отчети

1. Необходимост от разделяне на дейностите на предприятието
2. Необходимост от вертикално разделяне на дейностите на предприятието
3. Необходимост от представяне на регулаторни отчети за всеки от дефинираните продуктови пазари
4. Необходимост от включване в регулаторни отчети на продуктови пазари, които не са част от анализирани пазари

IV. Методология и принципи за разпределяне на разходите, активите, пасивите и приходите

1. Принцип на причинно-следствената връзка
2. Методология и принципи на процеса на разпределяне
2.1. Принципи за разпределение на разходите
3. Прилагане на основните принципи спрямо оперативните разходи и разходите за капитал, включително амортизационните отчисления
4. Разходи за капитал и зает капитал
4.1. Цена на капитала
4.2. Средно претеглена цена на капитала и стойност на капитала
4.3. Зает капитал. Идентифициране на мрежовите елементи и начин на отнасянето им към услугите
4.4. Необходимост от последователност при третирането на заетия капитал
5. Приходи
5.1. Примери за отнасяне на приходите към бизнес единиците

5.2. Приходи от инвестиции във фиксирани активи (дълготрайни материални активи)
5.3. Приходи от инвестиции в текущи активи (краткотрайни материални активи)
6. Методология и принципи за определяне и отнасяне на трансферните разходи и приходи

V. Подходи за определяне на разходите

1. Видове подходи за определяне на разходи за предоставяне на електронни съобщителни услуги
2. Разновидности на разходните бази за определяне на разходите

VI. Определяне на капитала на предприятието

VII. Изисквания към формата и съдържанието на регулаторните отчети

1. Общи изисквания
2. Изисквания при изготвяне на регулаторните отчети.
3. Предоставяне и публикуване на регулаторни счетоводни документи
4. Поддържане на счетоводни записи
5. Изменения на изискванията за „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство”

Заключение

Приложения:

Приложение 1 – Дефиниции на бизнес единиците
Приложение 2 – Списък на услугите, групирани според дефинираните бизнес единици, за които да се предоставят регулаторни отчети
Приложение 3 – Примерен списък на мрежовите елементи на фиксирана и мобилна мрежи
Приложение 4 – Форми и съдържание на регулаторните отчети
Приложение 5 – Указания за попълване на регулаторните отчети

Въведение

1. Обхват на документа

В този документ се определят:

1.1. Основните принципи, правила и методологии при въвеждането и прилагането на разделно счетоводство, наричано също регулаторно или управленско счетоводство.

1.2. Формата и съдържанието на отчетите, по които задължените предприятия следва да представят финансовата информация, получена в резултат от прилагането на разделното счетоводство, наричани по-нататък в този документ регулаторни или регулаторни счетоводни отчети.

2. Документи на ниво Общност, свързани със задължението за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство

Основните принципи, изисквания и методологии за прилагане на задължението за водене на разделното счетоводство съответстват на следните документи на ниво Общност:

⇒ Директива 2002/19/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно достъпа до и взаимното свързване на електронни съобщителни мрежи и прилежащи съоръжения (Директива за достъпа);

⇒ Директива 2002/22/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга);

⇒ Препоръка на Европейската комисия (ЕК) от 8 април 1998 г. относно взаимосвързаността на либерализирания далекосъобщителен пазар (част 2 – Отделна счетоводна отчетност и отчитане на себестойността (98/322/ЕО);

⇒ Препоръка на ЕК от 19 септември 2005 г. относно разделяне на отчетността и осчетоводяване на разходите съгласно регулаторната рамка за електронни съобщения (2005/698/ЕО);

⇒ Обща позиция на Групата на европейските регулатори: Ръководство за прилагане на Препоръка на ЕК (2005/698/ЕО) относно отделната счетоводна отчетност и системи за отчитане на разходите в съответствие с регулаторната рамка за електронни съобщения;

⇒ Препоръка на ЕК от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС (2009/396/ЕО).

3. Пазарни анализи и връзката им с настоящия документ

С Решение № 1362 от 31 май 2012 г. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) продължи действието на наложените с Решение № 236 от 17 март 2009 г. задължения за водене на разделно счетоводство на „Мобилтел” ЕАД (Мобилтел) и „Космо България Мобайл” ЕАД (сега „Теленор България” ЕАД/Теленор), определени за предприятия със значително въздействие на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. Задължението, съобразно посоченото в

съображение 5 от преамбюла и т. 4 на Препоръка 2005/698/ЕО[125], обхваща цялостната дейност на задължените предприятия, включително и на пазарите, на които те не са определени като предприятия със значително въздействие. Задължението се изпълнява от предприятията съобразно изискванията на регулатора към методологията за въвеждане на разделно счетоводство и формите за представяне на регулаторни счетоводни отчети, определени с решение на комисията след провеждане на консултации с Мобилтел и Теленор.

С Решение № 1361 от 31 май 2012 г. КРС продължи действието на наложените с Решение № 237 от 17 март 2009 г. задължения за водене на разделно счетоводство на „Българска телекомуникационна компания" АД (БТК), определено за предприятие със значително въздействие на пазара на генериране/терминиране на гласови повиквания от/в определено местоположение на обществени телефонни мрежи. Задължението, съобразно посоченото в съображение 5 от преамбюла и т. 4 на Препоръка 2005/698/ЕО, обхваща цялостната дейност на задълженото предприятие, включително и на пазарите, на които то не е определено като предприятие със значително въздействие. Задължението се изпълнява от предприятието съобразно изискванията на регулатора към методологията за въвеждане на разделно счетоводство и формите за представяне на регулаторни счетоводни отчети, определени с решение на комисията след провеждане на консултации с БТК.

[125] *Commission Recommendation of 19 September 2005 on accounting separation and cost accounting systems under the regulatory framework for electronic communications (2005/698/EC)*

Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство

I. Общи изисквания към финансовата информация и разделното счетоводство за целите на регулирането

1. Качествени характеристики на финансовата информация за нуждите на регулирането

Задължението за разделно счетоводство е инструмент от първостепенно значение за провеждането на коректна и адекватна политика на регулиране с цел подобряване на конкуренцията в сектора на електронните съобщения. Чрез неговото прилагане КРС ще подобри качествено контрола по изпълнението на специфичните задължения във връзка с ограничаване на възможностите за прилагане на антиконкурентни практики от предприятията със значително въздействие на съответните пазари.

Целта, с която КРС е наложила задължението за въвеждане и прилагане на разделното счетоводство е анализ на финансовата информация, получена въз основа на счетоводни данни за предоставяне на различните електронно съобщителни услуги от вертикално интегрирано предприятие. Тази информация следва да бъде представена от всяко задължено предприятие така, че да доказва:

- Изпълнението на наложени на съответните пазари специфични задължения за: прозрачност, равнопоставеност, както и липса на антиконкурентно крос-субсидиране;
- Изпълнението на изискванията във връзка с определяне на цени от предприятия със значително въздействие на съответни пазари, регламентирани в чл. 219, ал. 5 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), а именно:
  - да не съдържат елементи на ценообразуване, основаващи се единствено на значителното въздействие на предприятието върху съответния пазар;
  - да не съдържат отстъпки, които нарушават възможностите за конкуренция от страна на други предприятия, предоставящи съответната електронна съобщителна услуга;
  - да не създават предимства за отделни потребители на същата или сходна електронна съобщителна услуга;
  - да не са под нивото на разходите за предоставянето им.

Между историческото счетоводство и изготвянето на годишните финансови отчети (ГФО) и регулаторното счетоводство и изготвянето на регулаторни счетоводни отчети (РСО) има съществена разлика. Докато при изготвянето на ГФО се цели да се представи финансовото състояние към даден момент на определено предприятие като цяло, то при изготвянето на РСО се цели представянето финансовата информация за всяка една отделна дейност и/или услуга, така че да улеснява вземането на управленски решения. За тази цел е необходимо да се извърши разпределение на разходите, приходите, активите и пасивите към дейностите и услугите.

Двете основни разлики между историческото счетоводство, наричано още финансово счетоводство, и регулаторното счетоводство са:

- Регулаторното счетоводство осигурява информация за разходите, оценени въз основа на разходна база по т.нар. текущи цени (Current Cost Accounting – CCA). Според икономическата теория, разходите оценени по текущи цени дават по-адекватни

сигнали за вземането на инвестиционни решения при условията на променящи се цени. Историческото счетоводство осигурява информация за разходите, оценени въз основа на историческа разходна база (Historical Cost Accounting – HCA), при която се отчита стойността на фактически реализирани разходи през даден минал период (финансова година);

- Регулаторното счетоводство осигурява детайлизирана информация за дейностите по предоставяне на фиксирани услуги и за дейностите по предоставяне на мобилни услуги, така както би изглеждала финансовата информация за тях, ако дейностите се извършват от самостоятелни предприятия. Историческото счетоводство осигурява информация за финансовото състояние и резултатите от дейността на предприятието като цяло.

2. Обхват на задължението за разделно счетоводство

Разделното счетоводство е съвкупност от счетоводната политика, методологията и методите, които се прилагат при подготвянето на финансовата информация по начин, чрез който да се доказва изпълнението на задълженията за прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране.

Получените резултати от прилагането на разделното счетоводство трябва да бъдат представени във форма, която честно да представя трансферните разходи и приходи на вертикално интегрирано предприятие със значително въздействие на съответни пазари на едро и/или дребно.

Основна задача при въвеждане на разделно счетоводство е систематично разделяне (дезагрегиране) на разходи, приходи, активи и пасиви между дейностите и/или услугите и съставянето на регулаторни отчети на вертикално интегрирано предприятие. За тази цел е необходимо да се определят и изискванията (Методологията), по които разходите, приходите, активите и пасивите да се разпределят и отнесат към разделените (дезагрегираните) дейности и услуги.

Методологията е съвкупност от последователни действия за прилагане на принципи, правила и методи за разделяне на данните от историческото счетоводство, така че да се получат приходи и разходи за всеки един вид услуга, които съответно да бъдат представени в определена форма на регулаторни отчети.

Настоящият документ „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство” обхваща:

- изискванията за разделяне (дезагрегиране) на счетоводната информация за разходите, приходите, активите и пасивите;
- методологията за разпределяне на разходите, приходите, активите и пасивите;
- формата и съдържанието на отчетите, които представят резултатите от прилагането на задължението за разделно счетоводство.

II. Изисквания за разделяне (дезагрегиране) на счетоводната информация за разходите, приходите, активите и пасивите

1. Общи принципи за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство

При въвеждането и прилагането на разделно счетоводство задължените предприятия следва да спазват изискванията на Международните счетоводни стандарти (IAS) и Международните стандарти за финансови отчети (IFRS).

Същевременно, задължените предприятия следва да прилагат разделното счетоводство при спазването на следните регулаторни счетоводни принципи:

Приоритетност: доколкото е налице конфликт между изискванията на някои или всеки от тези регулаторни счетоводни принципи, същите следва да се прилагат в реда на приоритетност, в който са посочени в настоящия документ.

Дефиниции: Понятие или обяснение, употребени в счетоводните документи, следва да имат същото значение, каквото имат в разрешенията за предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, с изключение на случаите, когато контекста изисква друго.

Причинност: Приходите (вкл. трансферните приходи), разходите (вкл. трансферните разходи), активите и пасивите следва да бъдат разпределени по разходните компоненти, услуги и бизнес единици или дезагрегираните им дейности в съответствие с причинно-следствената връзка между съответната дейност/услуга, която води до генериране на приходите или пораждане на разходите, дейностите, заради които се придобиват активите и възникват задълженията.

Обективност: Процесът на разпределение следва да бъде обективен и да не предвижда ползи за предприятието със значително въздействие върху съответния пазар или друго предприятие, продукт, услуга, компонент, бизнес единица или дезагрегираните им дейности.

Последователност: Следва да има последователност в счетоводното третиране на информацията през годините. Когато има съществени промени в регулаторните счетоводни принципи и методите за разпределение и/или счетоводната политика, които оказват влияние върху информацията в регулаторните отчети за бизнес единиците, частите от регулаторните отчети за предишни години, засегнати от промяната, следва да бъдат преработени.

Прозрачност: Използваните методи за разпределение следва да бъдат прозрачни. Разходите и приходите, които се отнасят директно по услугите, бизнес единиците или дейностите, следва да бъдат изрично отличени от онези, които подлежат на разпределение. Прилаганите от задълженото предприятие бази за разпределение следва да бъдат подробно описани.

2. Цели на въвеждането на разделно счетоводство

За да бъде ефективно задължението за прилагане на разделно счетоводство КРС следва да определи еднакви принципи и методи, така че да се постигнат следните цели:

- Доказване на изпълнението на наложени специфични задължения за прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране от предприятия със значително въздействие на съответен пазар;
- Доказване, че предприятието със значително въздействие на съответен пазар не прилага прекалено високи цени, като по този начин възпрепятства навлизането на нови участници на пазара;
- Доказване, че предприятието със значително въздействие на съответен пазар не прилага прекалено ниски цени, като по този начин стимулира неефективното навлизане на пазара;
- Сигурност за конкурентните предприятия. Чрез информацията от регулаторните отчети за конкурентните предприятия ще се осигури гаранция, че в

съответствие с наложено задължение за разходоориентираност, цените на услугите съответстват на разходите за предоставянето им;

- Гарантиране на прозрачност при предоставянето на услуги на пазари, които подлежат на *ex-ante* регулиране и на които е определено предприятие със значително въздействие;
- Предоставяне на достатъчна счетоводна информация, детайлизирана по необходимия начин, която да осигурява възможност за установяване на наличие или липса на прекалено високи цени, хищническо ценообразуване, ценова преса или антиконкурентно крос-субсидиране при предоставяне на услуги от предприятие със значително въздействие на съответен пазар;
- Осигуряване на необходимите данни за установяване на ефективността при предоставянето на различните услуги на едро и дребно.

3. Задачи в процеса по въвеждане на разделно счетоводство

Основните задачи в процеса по въвеждане на разделно счетоводство са:

- Идентифициране на дейностите, пазарите и услугите, за които да се прилага разделно счетоводство и да се изготвят и предоставят регулаторни счетоводни отчети;
- Определяне на методологията и принципите за разпределяне и отнасяне на разходите (FAC/LRIC) и на разходната база или начинът, по който ще се определя стойността на активите за целите на разпределението (HCA и CCA);
- Идентифициране на мрежовите елементи и на начина на отнасянето им към услугите. Определяне на начина, по който ще се отнасят разходите, приходите, активите и пасивите към дейностите, мрежовите елементи, а след това и към разделените (дезагрегираните) бизнес единици и услуги (ABC метод).
- Дефиниране на трансферните разходи и приходи (транзакциите между разделените бизнес единици и предоставяните от тях услуги на вертикално интегрирано предприятие). Ясно дефинираните трансферни разходи и приходи са необходими за доказване на изпълнението на задълженията за прозрачност и равнопоставеност. Трансферните разходи и приходи трябва да се представени за единица продукт/услуга. Цената на услуга, предоставена от една бизнес единица на друга (вътрешнофирмено осигуряване на услугите на пазара на дребно от пазара на едро) се определя така, че да е еквивалентна на прихода, който предприятието би получило, ако я предостави на алтернативно предприятие. Начинът на определяне на трансферната стойност на услугата трябва да бъде последователен в годините. Ако се правят промени те трябва да бъдат обосновани пред КРС чрез представяне на анализ на ефекта, който ще настъпи от тях;
- Определяне на начин, по който ще се установява цената на заетия капитал[126];
- Определяне на форма на регулаторните счетоводни отчети и на придружаващите допълнителни счетоводни документи, както и на необходимите приложения с детайлна и допълнителна информация.

[126] *Подходите, които ще се използват за изчисляване на средно претеглена цена на капитала (WACC) съответно за дейностите по предоставяне на фиксирани и мобилни електронни съобщителни услуги са обект на отделна консултация*.

III. Идентифициране на пазарите, за които да се прилага разделно счетоводство и да се изготвят и предоставят индивидуални регулаторни отчети

КРС определя, анализира и оценява съответните пазари на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, подлежащи на *ex-ante* регулиране, съгласно Глава Девета на ЗЕС и Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара (Методиката), приета с ПМС № 40 от 28 февруари 2008 г. В съответствие с нормативните изисквания КРС определя съответните пазари, за които извършва анализ за наличието на ефективна конкуренция, съобразно списъка от пазари, посочени в актуалната към момента Препоръка на Комисията 2007/879/ЕО от 17 декември 2007 г. за съответните продуктови пазари в сектора на електронните съобщения, подлежащи на *ex-ante* регулиране (Препоръка за съответните пазари от 2007 г.).

В тази връзка, за да може да се доказва изпълнението на наложените задължения за прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно кръс-субсидиране от предприятия със значително въздействие на съответен пазар, разделното счетоводство следва да обхваща цялостната дейност на задължените предприятия.

Анализираните до момента пазари и дефинираните продуктови пазари[127] от Препоръката за съответните пазари от 2007 г., както и съответствието им с пазарите от Препоръката за съответните пазари от 2003 г., на които е определено предприятие със значително въздействие и са наложени задължения за разделно счетоводство и за които КРС има вече окончателни решения, са представени в таблици 1 и 2:

[127] КРС поддържа на официалната си страница в интернет актуална информация за предприятия със значително въздействие върху съответните пазари и наложените им специфични задължения

Таблица 1 – Пазари на дребно				
Пазари, подлежащи на ex-ante регулиране, съгласно Препоръката от 2014 г.	**Пазари, подлежащи на ex-ante регулиране, съгласно Препоръката от 2007 г.**	**Пазари, подлежащи на ex-ante регулиране, съгласно Препоръката от 2003 г.**	**Предприятие със значително въздействие**	**Продуктови пазари**
Не е включен	Достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение и обществено достъпни телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение (Пазар 1)	Достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение за домашни потребители като пазар (Пазар 1)	БТК	Достъп до обществени телефонни мрежи, чрез които се предоставят услуги в определено местоположение на домашни потребители: аналогов, ISDN, чрез кабелна мрежа за пренос и/или разпространение на радио-телевизионни програми, безжичен.
		Достъп до обществена телефонна мрежа в определено местоположение за бизнес потребители като пазар (Пазар 2)	БТК	Достъп до обществени телефонни мрежи, чрез които се предоставят услуги в определено местоположение на бизнес потребители: аналогов, ISDN, чрез кабелна мрежа за пренос и/или разпространение на радио-телевизионни програми, безжичен.
Не е включен	Не е включен	Обществено достъпни национални телефонни услуги, предоставяни на домашни потребители в определено местоположение (Пазар 3)	БТК	3.1.селищни повиквания от географски номер на домашни потребители към друг географски номер; 3.2. междуселищни повиквания от географски номер на домашни потребители към друг географски номер; 3.3. повиквания от географски номер на домашни потребители към негеографски номер (негеографски номер, използван за осъществяване на повиквания към мобилна мрежа, негеографски номер, използван за осъществяване на повиквания към мрежа от неподвижна радиослужба от

				вида „точка към много точки”, негеографски номер, определен от кодове за достъп до национални негеографски услуги „700”, „800”, „90” и кратки национални кодове с първа цифра „1”);
Не е включен	Не е включен	Обществено достъпни международни телефонни услуги, предоставяни на домашни потребители в определено местоположение (Пазар 4)	БТК	Повиквания от географски номер на домашни потребители към номера, принадлежащи към националните номерационни планове на други страни
Не е включен	Не е включен	Обществено достъпни национални телефонни услуги, предоставяни на бизнес потребители в определено местоположение (Пазар 5)	БТК	5.1. селищни повиквания от географски номер на бизнес потребители към друг географски номер; 5.2.междуселищни повиквания от географски номер на бизнес потребители към друг географски номер; 5.3. повиквания от географски номер на бизнес потребители към негеографски номер (негеографски номер, използван за осъществяване на повиквания към мобилна мрежа, негеографски номер, използван за осъществяване на повиквания към мрежа от неподвижна радиослужба от вида „точка към много точки”, негеографски номер, определен от кодове за достъп до национални негеографски услуги „700”, „800”, „90” и кратки национални кодове с първа цифра „1”).
Не е включен	Не е включен	Обществено достъпни международни телефонни услуги, предоставяни на	БТК	Повиквания от географски номер на бизнес потребители към номера, принадлежащи към националните

		бизнес потребители в определено местоположение (Пазар 6)		номерационни планове на други страни

Таблица 2 – Пазари на едро				
Пазари, подлежащи на ex-ante регулиране, съгласно Препоръката от 2014 г.	**Пазари, подлежащи на ex-ante регулиране, съгласно Препоръката от 2007 г.**	**Пазари, подлежащи на ex-ante регулиране, съгласно Препоръката от 2003 г.**	**Предприятие със значително въздействие**	**Продуктови пазари**
Не е включен	Генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи (Пазар 2)	Генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи (Пазар 8)	Няма	Генериране на повикване от определено местоположение
Терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (Пазар 1)	Терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (Пазар 3)	Терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (Пазар 9)	БТК и 21 конкурентни предприятия	Съответният пазар се състои от 22 самостоятелно обособени продуктови пазара
Не е включен	Не е включен	Национални транзитни услуги в обществени фиксирани телефонни мрежи (Пазар 10)	Няма	Национални транзитни услуги в обществени фиксирани телефонни мрежи

Предоставяне на локален достъп в определено местоположение (Пазар 3а)	Предоставяне на (физически) достъп на едро до мрежова инфраструктура (включително самостоятелен и съвместен необвързан достъп) в определено местоположение (Пазар 4)	11. Предоставяне на необвързан достъп (Пазар 11)	БТК	Предоставяне на (физически) достъп до мрежова инфраструктура (включително самостоятелен и съвместен необвързан достъп) в определено местоположение
Предоставяне на централен достъп в определено местоположение (Пазар 3б)	Предоставяне на широколентов достъп на едро (Пазар 5)	Широколентов (битстрийм/специфичен) достъп (Пазар 12)	Няма	Предоставянето на битстрийм достъп
Предоставяне на висококачествен достъп в определено местоположение (Пазар 4)	Сегменти от линии под наем за терминиране на трафик (Пазар 6)	Сегменти от линии под наем за терминиране на трафик (Пазар 13)	БТК	Предоставяне на терминиращи сегменти на линии под наем на едро със скорости до 8 Mbit/s
Терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи (Пазар 2)	Терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи като съответен пазар (Пазар 7)	Терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи като съответен пазар (Пазар 16)	БТК, Мобилтел, Теленор	Пазарът се състои от три самостоятелно обособени продуктови пазара: 1. Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа, работеща в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz на Мобилтел; 2. Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа, работеща в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz на Теленор; 3. Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа, работеща в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz на БТК.

1. Необходимост от разделяне на дейностите на предприятието

Поради навлизането на нови технологии за предоставяне на електронни съобщителни услуги, еволюцията на мрежите към опорни мрежи и мрежи за достъп от следващо поколение (NGN и NGA) и все по-активното предоставяне на пакетни услуги за крайни потребители от предприятията при въвеждането на разделното счетоводство на първо място е необходимо да бъдат разграничени дейностите по предоставяне на фиксирани услуги от дейностите по предоставяне на мобилни услуги и от другите дейности, които задълженото предприятие осъществява по смисъла на Търговския закон (ТЗ).

И трите предприятия (БТК, Теленор и Мобилтел), на които е наложено задължение за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство, притежават разрешения за ползване на ограничен ресурс за предоставяне на фиксирани и мобилни мрежи и/или услуги. В тази връзка е необходимо разделното счетоводство да дава детайлизирана информация за дейностите по предоставяне на фиксирани услуги и за дейностите по предоставяне на мобилни услуги, така както би изглеждала финансовата информация за тях, ако дейностите се извършват от самостоятелни предприятия. Това разделение се прави с оглед доказване изпълнението на задълженията за прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране между посочените дейности.

Разделянето на информацията ще даде възможност за:

- ограничаване на действията на прехвърляне на конкурентни предимства на предприятие със значително въздействие на даден пазар към друг, хоризонтално свързан пазар;
- спазване на задължението цените на предлаганите услуги да не са под нивото на разходите за предоставяне на съответните услуги;
- оценка за антиконкурентно обвързване на фиксирани и мобилни услуги и ограничаване на възможностите за конкуренция на предприятия, предоставящи подобни оферти.

В тази връзка предприятията следва първо да разграничат следните дейности:

А) Дейност по предоставяне на мобилни услуги;

Б) Дейност по предоставяне на фиксирани услуги; и

В) Други дейности по смисъла на ТЗ.

2. Необходимост от вертикално разделяне на дейностите на предприятието

В офертите на БТК, свързани с дейностите по предоставяне на услуги чрез фиксираната мрежа на предприятието, до момента могат да се разграничат два основни типа цени, породени от:

- разходите за услуги за комутация и пренос.Цените за този вид услуги се определят за дадена мерна единица потребление (секунда, минута, брой и др.); и
- разходите за услуги за достъп до мрежата. Цените за тези услуги са еднократни и се отнасят до свързване на потребителя към мрежата и месечна поддръжка на тази свързаност.

Тази структура на цените за предоставяните услуги е предопределена от инженерните особености на архитектурата на фиксираните електронни съобщителни мрежи и на функционалното различие на мрежовите им елементи.

В тази връзка, по отношение на фиксираните мрежи и/или услуги относимите документи на ЕК и най-добрите практики показват, че обичайно досега за целите на разделното счетоводство са се дефинирали следните бизнес единици:

- Бизнес единица „Опорна мрежа“;
- Бизнес единица „Мрежа за достъп“;
- Бизнес единица „Услуги на дребно“;
- Бизнес единица „Други дейности“.

За точка на разграничение между мрежата за достъп и опорната мрежа обикновено се дефинира линийната карта в централата. Инфраструктурата между абоната и линийната карта се разглежда като свързана с линията, а инфраструктурата от страната на опорната мрежа се разглежда като свързана с трафика. Трябва да се отбележи, обаче, че както беше споменато и по-горе в документа, еволюцията на мрежите към опорни мрежи и мрежи за достъп от следващо поколение (NGN и NGA) означава, че това разграничение става все по-малко ясно. Части от мрежата за достъп могат да станат свързани с трафика, а въвеждането на широколентовите услуги означава, че гласовият трафик може да се пренася независимо от традиционните комутационни вериги. Поради тази причина някои съвременни варианти на прилагане на разделно счетоводство избягват разграничението между бизнес единицата „Мрежа за достъп“ и бизнес единицата „Опорна мрежа“ в полза на бизнес единицата „Единна мрежа“.

По отношение на мобилните мрежи няма ясно дефиниране на мрежата за достъп и опорната мрежа. В тази връзка подходящите бизнес единици по отношение на мобилните мрежи, които се анализират, са:

- Бизнес единица „Мобилна мрежа“;
- Бизнес единица „Мобилни услуги на дребно“;
- Бизнес единица „Други мобилни дейности“.

Този подход би бил в унисон с подхода на държавите от ЕС, в които има утвърдени оператори с фиксирани и мобилни услуги.

Поради особеностите на структурата на електронните съобщителни мрежи от следващо поколение, при въвеждане и прилагане на разделното счетоводство задължените предприятия следва да разграничат така наречените бизнес единици за дейностите по предоставяне на мобилни и фиксирани мрежи и/или услуги, както следва:

<u>За дейността по предоставяне на мобилни услуги:</u>

1). Предоставяне на мобилни мрежови услуги на едро (Wholesale mobile network services);

2). Предоставяне на мобилни услуги на дребно (Retail mobile services);

3). Други, нерегулирани мобилни услуги, различни от тези по точки 1) и 2).

<u>За дейността по предоставяне на фиксирани услуги:</u>

1). Предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale fixed network services);

2). Предоставяне на фиксирани услуги на дребно (Retail fixed services);
3). Други, нерегулирани фиксирани услуги, различни от тези по точки 1) и

На Фигура 1 по-долу е представено схематично, съобразно регулаторните цели, разграничение на дейностите по предоставяне на фиксирани и мобилни услуги от цялостната дейност на предприятията и как след това да се дезагрегират на бизнес единици, предоставящи услуги на едро и дребно.

Фигура 1

Предприятие със значително въздействие, на което е наложено задължение за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство
Дейност по предоставяне на мобилни услуги
Дейност по предоставяне на фиксирани услуги
Други дейности по Търговския закон
Предоставяне на мобилни мрежови услуги на едро (Wholesale mobile network services)
Предоставяне на мобилни услуги на дребно (Retail mobile services)
Други, нерегулирани мобилни услуги (Other)
Предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale fixed network services)
Предоставяне на фиксирани услуги на дребно (Retail fixed services)
Други, нерегулирани фиксирани услуги (Other)

В Приложение 1 към настоящия документ са дадени подробни дефиниции на така разделените дейности по предоставяне на мобилни и фиксирани услуги и техните бизнес единици.

3. Необходимост от представяне на регулаторни отчети за всеки от дефинираните продуктови пазари

Точното определяне на нивото на детайлизиране на финансово-счетоводната информация има ключово значение за въвеждане и прилагане на задължението за разделно счетоводство и е основа за представянето й в регулаторните отчети.

В тази връзка е необходимо информацията в регулаторните отчети да бъде дезагрегирана до ниво услуги на дефинираните продуктови пазари в съответствие с извършените пазарни анализи, на които има предприятие със значително въздействие и на това предприятие са наложени задължения за разделно счетоводство.

По този начин ще се осигури достатъчна детайлност на информацията, за да се контролира изпълнението на наложените задължения и да се преустановяват възможностите за антиконкурентно ценообразуване.

В подкрепа на това, обръщаме внимание, че в доклад „Карта на регулаторните резултати 2009" (Regulatory Scorecard 2009) на Европейската асоциация за конкурентни телекомуникации – European Competitive Telecommunications Association (ECTA)[128] е направен извода, че най-добрите практики по отношение на задължението за разделно счетоводство са на английския регулаторен орган – OFCOM, на ирландския – ComReg и на белгийския – BIPT. КРС се запозна с консултативните документи за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство на OFCOM и ComReg, от които е видно, че представянето на финансово-счетоводната информация, дезагрегирана до ниво услуги на дефинираните продуктови пазари, има решаващо значение за ефективното изпълнение на задължението. Първоначално ирландският регулаторен орган е изискал регулаторни отчети само за бизнес единиците Опорна мрежа (Core) и Мрежа за достъп (Access) без да са детайлизирани по продуктови пазари (услуги). Практиката обаче показва, че по този начин детайлността на данните е недостатъчна за целите на регулирането, което налага ComReg да измени и допълни документа, с който се определят изискванията за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство[129].

4. Необходимост от включване в регулаторни отчети на продуктови пазари, които не са част от анализирани пазари

Отчитайки, че задължението за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство, наложено с решения на КРС № 1361 и № 1362 от 31.05.2012 г. *„обхваща цялостната дейност на задълженото предприятие, включително и на пазарите, на които то не е определено като предприятие със значително пазарно въздействие, в съответствие с § 5 от преамбюла и чл. 4 на Препоръката от 2005 г."*, както и поради възможностите за антиконкурентно крос-субсидиране, КРС запазва правото си да

[128] http://www.ectaportal.com/en/REPORTS/Regulatory-Scorecards/Regulatory-Scorecard-2009/
[129]http://www.comreg.ie/publications/response_to_consultation_document_no__09_75_and_final_direction_and_decision__accounting_separation_and_cost_accounting_review_of_eircom_limited.507.103728.p.html

изисква от БТК, Теленор и Мобилтел да предоставят и регулаторни отчети за услуги на свързани пазари, които не са анализирани.

Пълен списък на услугите, групирани според дефинираните в настоящия документ бизнес единици, за които да се предоставят регулаторни отчети е представен в Приложение 2 към настоящия документ. Той обхваща и услуги, предоставяни на пазарите на едро и дребно, които попадат във все още неанализирани пазари.

КРС счита, че включването на посочените по-горе услуги в регулаторните отчети е от съществено значение за доказване на спазването на задълженията за равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране.

IV. Методология и принципи за разпределяне на разходите, активите, пасивите и приходите

Както вече беше подчертано, задължението за разделно счетоводство е практически пряко обвързано с определянето на методология за разпределяне на разходите, приходите, активите и пасивите. Методологията обхваща стъпките, принципите и изискванията за разпределяне на разходите, приходите, активите и пасивите към т.нар. бизнес единици на предприятието и след това към продуктовите пазари/предоставяните услуги.

Резултатите от разпределението трябва да бъдат представени по начин, по който да се доказва изпълнението на специфичните задължения прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране.

1. Принцип на причинно-следствената връзка

Предоставената услуга е резултат от организирането на капиталов и човешки ресурс, използването на които поражда извършване на разходи и получаване на приходи. В това се изразява спазването на причинно-следствената връзка между услугите и ресурсите, необходими за тяхното предоставяне. Предоставянето на даден вид услуга е причината, а следствието е извършването на определени разходи и получаването на приходи.

Принципът на причинно-следствената връзка или т.нар. Activity Based Costing – ABC метод има ръководеща роля при дезагрегирането на разходите, приходите, активите и пасивите. Съгласно този принцип степента на дезагрегиране на финансовата информация се определя от вида и диференциацията на предоставяните услуги.

В тази връзка, разпределението на финансовата информация в разделното счетоводство трябва да бъде базирано на принципа на причинно-следствената връзка (метода ABC), което означава, че оперативните разходи, разходите за капитал и приходите следва да бъдат разпределени към тези услуги/продукти, които са причина тези разходи и приходи да възникват. Това изисква въвеждането на подходящи и детайлизирани методологии за разпределяне на разходите, активите, пасивите и приходите. На практика предприятията следва да:

- прегледат всеки оперативен разход, разход за капитал и приход;
- определят разходоопределящи фактори (драйвъри), според които разходите да бъдат разпределени към отделна дейност, бизнес единица и услуга;
- определят как да се отнасят приходите към отделна дейност, бизнес единица и услуга/и;
- да определят трансферните разходи и приходи и да ги остойностят.

Всеки разход и приход трябва да бъде разпределен към услуга/продукт по т.нар подход „Пълно разпределение на разходите" по дейности и услуги – Fully Allocated Cost (FAC) или Fully Distributed Cost (FDC).

По отношение на приходите се очаква, че повечето, ако не всички, могат да бъдат разпределени директно към отделна дейност, бизнес единица и услуга, с които те са свързани. Разпределението на разходите, обаче, е доста по-сложно и трудоемко, защото относително голяма част от разходите на предприятията са споделени между различни услуги/продукти.

2. Методология и принципи на процеса на разпределяне

Процесът на разпределяне на разходите следва да бъде извършен при спазване на следните изисквания:

Разходната информация, съдържаща се в Главната книга или други разходни и финансови системи, ползвани от предприятието, следва да се раздели/групира между следните категории (групи) разходи:

- Оперативни разходи;
- Разходи за капитал;
- Счетоводни записвания, такива като амортизации.

При подхода за пълно разпределение на разходите (FAC/FDC), според това по какъв начин могат да се отнесат към дадена услуга разходите се класифицират на:

Директни (Directly Attributable Costs) – директно относими разходи.

Това са разходите, които могат директно и недвусмислено да се отнесат към свързаните с тяхното възникване услуга/услуги. Ако услугата не се предоставя, разходът няма да възникне. Такива разходи са например разходите по предоставяне на достъпа до метални кабели и те са директно относими към прираста на достъпа и осигуряването на услуги за различен достъп (local loop). Международният шлюз (gateway switch) е директно относим към прираста на международните разговори (ако няма такива, този разход може да се избегне). Директно относимите разходи могат да бъдат фиксирани или променливи, в зависимост от това дали техният размер се изменя с изменение на обема на услугата.

Индиректни (Indirectly Attributable Costs) – индиректно относими разходи.

Това са разходите, които могат да се разпределят към повече от една услуга чрез определени драйвъри и имат връзка с директните разходи. Например разходите за екипа, който отстранява повреди по кабелите могат да бъдат разпределени между металните, оптичните и друг вид кабели примерно на база относителния дял на времето (човекодни/човекочасове), което е отнело поправката на един от видовете кабели от общото отработено време (човекодни/човекочасове) на дадения екип. След това се разпределят между услугите, които се предоставят чрез тези кабели.

Индиректно относимите разходи могат да бъдат фиксирани или променливи, в зависимост от това дали техният размер се изменя с изменение на обема на услугите.

Общи

Това са разходите по „Планиране”, „Човешки ресурси”, „Организация и управление” и „Счетоводство и Финанси” или т.нар. общи разходи за управление и администрация на предприятието като цяло. Те не могат да бъдат отнесени директно или индиректно към дадени услуги, но възникват в следствие на съществуването на предприятието като организация. Подходящ начин за разпределяне на общите разходи е т.нар. подход „equi-proportionate mark up – EPMU”, при който те се разпределят в пропорциите, по които са разпределени директно относимите разходи.

2.1. Принципи за разпределение на разходите

Директните разходи могат да бъдат отнесени директно към услугите. За индиректните разходи се определя връзката им с директните, след което се определя подходящият драйвър или база за тяхното разпределение към „разходни центрове” (cost pools), наречени: **мрежови елементи, свързани дейности и други дейности**. Тези „разходни центрове” (cost pools) са дефинирани както следва:

- Услуги – този център съдържа разходите, които могат бъдат директно идентифицирани с дадена услуга;
- Мрежови елементи – този център съдържа разходите, свързани с различните елементи за предаване, насочване (switching) и други мрежови съоръжения и системи. В този център ще се отнасят разходите за мрежовите елементи, които не могат да бъдат отнесени директно към дадена услуга;
- Свързани дейности – този център съдържа разходите за дейности, необходими за предоставяне на услуги до потребителите като фактуриране, поддръжка и обслужване на клиенти;
- Други дейности – този център съдържа дейности, които не са пряко свързани с предоставянето на услуги, но са важна част за съществуването на предприятието. Това са разходи като „Планиране”, „Човешки ресурси” и „Финанси” или т.нар. общи разходи за управление и администрация.

Методологията за разпределяне на разходите е серия от стъпки, като в началото разходите се разпределят към разходните центрове („Услуги”, „Мрежови елементи”, „Свързани дейности” и „Други дейности”), след което натрупаните разходи по разходните центрове се отнасят към услугите. Разпределението на всяка от стъпките се извършва чрез подходящи драйвъри. Последователността на основните стъпки на Методологията е представена на Фигура 2, като:

Стъпка 1 – разпределяне на разходен център „Други дейности” към „Свързани дейности”, „Мрежови елементи” и „Услуги”;

Стъпка 2 – разпределяне на „Свързани дейности” към „Мрежови елементи” и „Услуги”;

Стъпка 3 – разпределяне на „Мрежови елементи” към „Услуги”;

Стъпка 4 – групиране на „Услугите” по дейности, както са дефинирани за целите на разделното счетоводство.

Представената последователност на основните стъпки не изключва използването на подстъпки в процеса на разпределение, в случаите когато са мотивирано и обосновано предложени и от трите задължени предприятия, с цел постигане на по-достоверна финансова информация.

Фигура 2

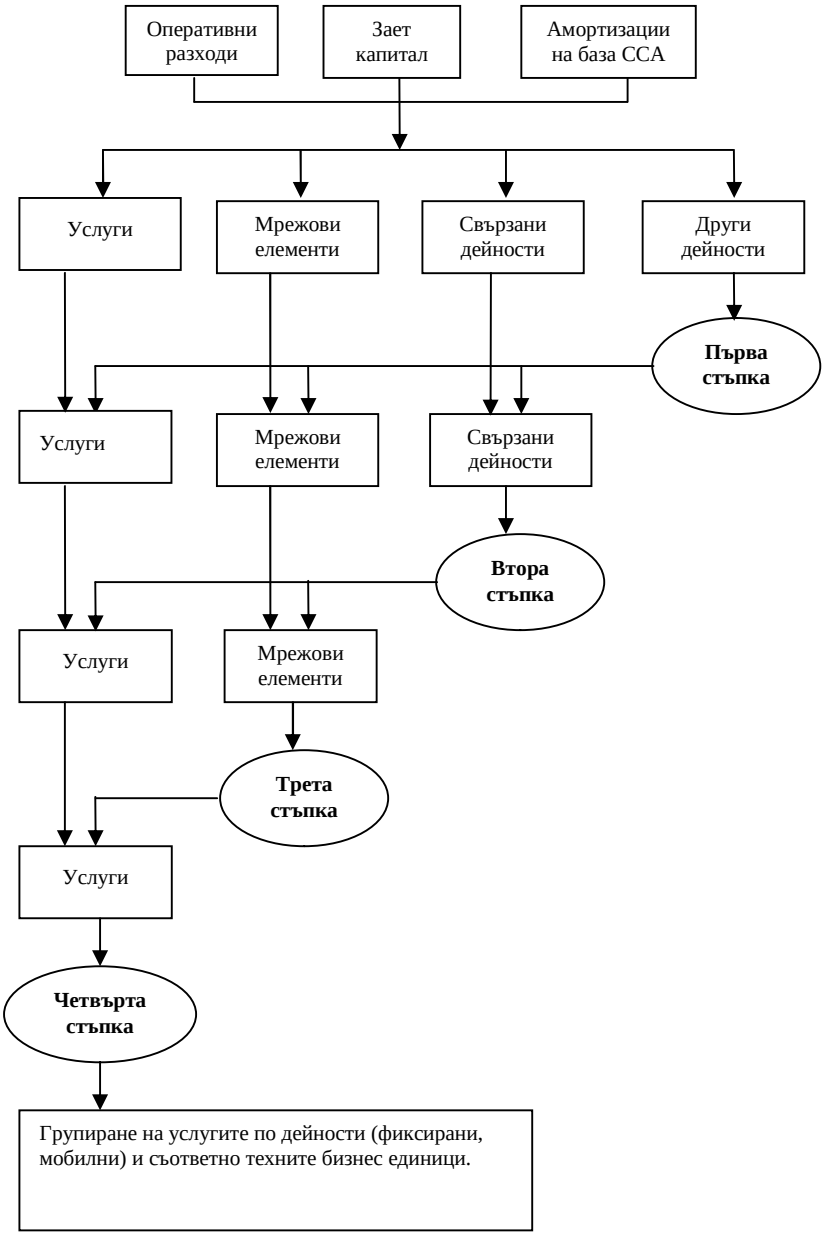

3. Прилагане на основните принципи спрямо оперативните разходи и разходите за капитал, включително амортизационните отчисления

Процесът на разпределяне на разходите, описан по-горе в т. 2.1, по принцип се прилага и за оперативните, и за капиталовите разходи, включително и за амортизационните отчисления. Като начало оперативните и капиталовите разходи се групират в разходни категории, които се определят според структурата на предприятието и дейностите свързани с функционирането и поддържането на мрежата и с предоставянето на услуги. Категориите са следните:

- Амортизации;
- Разходи за снабдяване/доставка, инсталиране и поддръжка;
- Разходи за планиране и развитие на мрежата;
- Разходи за управление на мрежата;

- Разходи за маркетинг и продажби;
- Разходи за фактуриране и събиране на вземания;
- Разходи за услуги, предоставяни чрез оператор;
- Разходи за справочни услуги;
- Плащания към други предприятия, и
- Разходи за администрация и управление (Общи разходи или т.нар. „Други дейности”).

Таблица 3, по-долу описва най-общо **примерни** възможни методи за разпределяне на оперативните разходи, **без претенции за изчерпателност**.

Таблица 4, по-долу описва най-общо **примерни** възможни методи за разпределяне на разходите за капитал, **без претенции за изчерпателност**.

Представените в Таблица 3 **примерни** възможни методи за разпределяне на оперативните разходи не изключват използването на други, в случаите когато са мотивирано и обосновано предложени от задължено или от задължените предприятия, с цел постигане на по-достоверна финансова информация.

Представените в Таблица 4 **примерни** възможни методи за разпределяне на разходите за капитал не изключват използването на други, в случаите когато са мотивирано и обосновано предложени от задължено или от задължените предприятия, с цел постигане на по-достоверна финансова информация.

Таблица 3 – Методи за разпределяне на оперативните разходи			
Категория оперативни разходи	**Описание**	**Метод за разпределение**	**Дейности към, които се разпределят**
Амортизации	Амортизации	Разпределението на амортизациите трябва да следва разпределянето на активите, с които са свързани.	Към всички дейности, като следват разпределението на активите
Доставка и инсталиране на оборудване	Общата сума в разплащателната ведомост за разходите по доставка	Разходите за доставка се разпределят директно към мрежовите елементи и други съоръжения, или на базата на използваното време за инсталационна работа.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile and/or fixed network services)".
	Инсталации/монтаж, договори и разходи за поддръжка	Инсталации/монтаж, договори и разходи за поддръжка директно към мрежовите елементи/други съоръжения на базата на инсталирани или поддържани съоръжения, ако е възможно.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Поддръжка и Ремонт	Общата сума в разплащателната ведомост за разходите	Разходите за Поддръжка и Ремонт се разпределят директно към мрежовите елементи и други съоръжения, или на базата на използваното време за работа по поддръжка и ремонт.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Други разходи	Другите разходи се разпределят директно към мрежовите елементи и други съоръжения, ако е възможно.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Разходи за планиране и развитие на мрежата	По разплащателната ведомост и ползвани външни услуги	Директно към мрежовите елементи/съоръжения, ако е възможно.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Разходи за управление на мрежата	По разплащателната ведомост	Разпределя се към мрежовите елементи/съоръжения на база използвано време от персонала за управление на всеки вид съоръжение.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)

	Други разходи	Разпределя се към мрежовите елементи/съоръжения на база управлявани съоръжения, ако е възможно.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Разходи за маркетинг и продажби	По разплащателната ведомост	Директно към продукти/услуги, ако е възможно или разпределени на база работно време.	Предоставяне на мобилни и/или фиксирани услуги на дребно
	Разходи за продажба на оборудване	Разпределено услуги по потребителско оборудване в „Други дейности”.	„Други дейности”
	Публикуване на реклама Промоции Пазарни проучвания Дистрибуционни такси Други разходи	Директно към продукти/услуги, ако е възможно, или разходи за няколко услуги, рекламирани и промотирани заедно трябва да се разпределят между така свързани услуги на подходяща база.	„Други дейности”
Разходи за фактуриране и събиране на вземания	По разплащателната ведомост	Директно към продукти/услуги, ако е възможно, или разпределени на база работно време.	„Други дейности” и част от тях към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Други разходи за фактуриране, включително лоши дългове.	Директно към продукти/услуги, ако е възможно, или разпределени на база използваемост (брой отпечатани сметки)	„Други дейности” и част от тях към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Разходи за услуги, предоставяни чрез оператор	По разплащателната ведомост	Директно към продукти/услуги, ако е възможно, разходите за персонал, който отговаря за няколко услуги трябва да се разпредели между тях на базата на използвано време за изпълнение на задачата.	Предоставяне на мобилни и/или фиксирани услуги на дребно
Разходи за справочни услуги	По разплащателната ведомост и други разходи	Директно към продукти/услуги	Предоставяне на мобилни и/или фиксирани услуги на дребно
Плащания към други	Плащания за изходящ	Директно към продукти/услуги	Предоставяне на мобилни и/или

предприятия	международен трафик		фиксирани услуги на дребно
	Плащания за договори по взаимно свързване	Директно към продукти/услуги	Предоставяне на мобилни и/или фиксирани услуги на дребно
Разходи за администрация и управление (Общи разходи)	Човешки ресурси	Разходите за функциониране на отдел ЧР трябва да се разпределят към персонала, за който отговаря отдела, използвайки базата, по която са разпределени и разходите по ведомост за заетия персонал в ЧР.	Към всички
	Финансов и административен отдел	Ако са свързани определено с продукт/услуга или дейност съответно	Към всички
	Разходи за сгради и наем	Разходите трябва да са разпределението същия начин, по който са разпределени земята и сградите	Към всички
	ИТ	Разпределени към поддържани приложения на базата на използвани компютри за поддържане на всяко едно приложение.Разпределените към приложенията разходи след това се отнасят към тези продукти услуги, които те поддържат.	Към всички

Таблица 4 – Методи за разпределение на заетия капитал (останалите неотносими разходи трябва специално да се идентифицират от предприятието и те ще се третират отделно от КРС)*			
Категория активи и задължения	**Описание**	**Метод за разпределение**	**Дейности към, които се разпределят**
А. Материални активи			
1. Мрежови –	Локални централи	Директно към „Достъп” или към „мрежови	Към Предоставяне на

основни: Комутационно оборудване		компоненти, където е възможно. В противен случай се разпределят към мрежа за достъп и към мрежови компоненти на базата на свързаните разходи за оборудване, необходимо за осигуряване на клиентските линии и частите за насочване на трафика, съответно.Локалните комутационни мрежови компоненти могат да се разпределят на базата на използвани секунди.	мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Тандемни централи	Директно към мрежовите компоненти. В противен случай на базата на използвани минути.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Международни централи	Директно към мрежовите компоненти. В противен случай на базата на използвани минути.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Комутационно оборудване за специални мрежови услуги	Директно към „Опорна мрежа”, ако е подходящо/изисквани от регулаторен режим или към специални услуги осигурявани от друга мрежа – например комутационното оборудване за пренос на данни трябва да се разпредели директно към услугите за пренос на данни.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services) и „Други дейности”
	Друго комутационно оборудване	Директно към мрежовите услуги, където е възможно. В противен случай към други комутационни мрежови компоненти на базата на използваемостта на оборудването.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
1. Мрежови – основни: Оборудване за пренос	Оборудване, необходимо за пренос на трафик	Директно към мрежови компоненти, където е възможно.В противен случай разпределено на базата на използваемостта на трасето.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Кабели и жици	Директно към мрежови компоненти, където е възможно.В противен случай разпределено на	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови

		базата на частта, използвана за предоставяне на различните услуги.	услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Оборудване за local loop	Директно към продукти, където е възможно (например идентифицирано ISDN оборудване). В противен случай разпределено между услугите за достъп на базата на използваемост на линиите.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Радио и сателитно оборудване	Директно към мрежовите компоненти, където е възможно. В противен случай разпределено на базата на използвани канали.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Преносно оборудване за специални мрежови услуги	Директно към специфични не-PSTN/не-ISDN услуги, предоставяни от мрежата – например оборудването за пренос на данни се отнася директно към услугите за пренос на данни.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Международни/подводни кабели	Директно отнесени към мрежовите компоненти, където е възможно. В противен случай разпределени на база на използваемостта им.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
1. Мрежови – основни: Други мрежови активи	Специални мрежови съоръжения	Съоръжения или оборудване, които се използват единствено за предоставяне на специална услуга трябва да се разпределят директно към нея. Примерно:интелигентно мрежово оборудване, оборудване за пренос на данни, ММ оборудване.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services) и към „Други дейности”.
	Оборудване в помещения на крайни потребители	Директно към продукти и услуги	Към „други дейности”
	Обществени телефони и свързано с тях оборудване	Директно към услугата	„Услуги на дребно”
2. Поддържащи мрежата съоръжения	Канали	Канализацията може да се разпредели към кабели и жици и да се разпределят както тях.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)

	Енергия	Разпределят се към мрежовите-основни активи на базата на енергията, която използва всяко едно от съоръженията – киловат на час.Активите следва да се разпределят към продуктите както свързаните мрежови основни активи.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Система за управление на мрежата	Разпределят се към мрежовите основни съоръжения а всяка мрежа на базата на използваемостта на системата от всяко съоръжение – изразходвано време за контрол на локални централи и т.н. Разходите трябва да се отнесат по същия начин както групите свързани мрежови основни активи.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
3. Немрежови активи	Земя и сгради	Разпределят се към продукти/услуги и мрежови компоненти на базата на заемана площ за поддръжка на продукти/услуги и мрежови компоненти.	Към всички
	Компютри	Разпределят се към приложенията управлявани от оператора на базата на използваемостта на компютри за поддържане на приложението. Разходите разпределени към приложенията могат тогава да се разпределят към тези продукти/услуги, които поддържат.	Към всички
	Моторни превозни средства	Разпределят се към продукти и мрежови компоненти на базата на използваемост.	Към всички
	Обзавеждане и офис оборудване	Разпределят се към продукти и мрежови компоненти на базата на използваемост	Към всички
Б. Нематериални активи			
	Нематериални фиксирани активи	Директно към продуктите, където е възможно. Тези, които не могат да се отнесат директно или са неотносими следва да се отнесат на избрана подходяща база, съгласувана с НРО.	Към всички
В. Работещ капитал			

Фиксирани инвестиции в активи:	а) инвестиции финансови активи	Директно към други дейности	Към други дейности
	б) инвестиции в несвързани дейности	Директно към други дейности	Към други дейности
	в) други инвестиции	Директно към услугата, с която е свързана инвестицията. В противен случай разпределена на базата на използваемост	Към всички
	г) краткосрочни инвестиции (вкл. Налични пари по банкови сметки и каса)	Директно към дейности, където е възможно. В противен случай на базата на оперативните нужди на всяка дейност.	Към всички
	д) Стоки	Директно към продукти/услуги	Към всички
	е) търговски дебитори	Търговските дебитори могат да се разпределят към продукти/услуги на база на информацията от билинг системата, където е възможно. Неотносимите сметки трябва да се отнесат на избрана база, съгласувана с НРО.	Към всички
	ж) други дебитори	другите дебитори могат да се разпределят към продукти/услуги на база на информацията от билинг системата, където е възможно. Неотносимите сметки трябва да се отнесат на избрана база, съгласувана с НРО.	Към всички
	з) Търговски кредитори	Търговските кредитори трябва да се отнесат директно към продукти и услуги, ако е възможно. Неотносимите сметки трябва да се отнесат на избрана база, съгласувана с НРО.	Към всички
	и) дългосрочни провизии	Директно към дейностите, които ги изискват	Към всички
	й) задължения за данъци и дивиденти	Не се изисква разпределение. „виж краткосрочни инвестиции”	Към всички

* Това са категориите активи и методи за разпределение съгласно Препоръка на Европейската комисия (ЕК) от 8 април 1998 г. относно взаимосвързаността на либерализирания далекосъобщителен пазар (част 2 – Отделна счетоводна отчетност и отчитане на себестойността (98/322/ЕО).

4. Разходи за капитал и зает капитал

Съгласно чл. 13.1. от Директива 2002/19 ЕО (директива за достъпа), когато регулаторният орган налага задължения за ценови контрол на цените по взаимно свързване и/или достъп трябва да се вземат под внимание направените от предприятието инвестиции, като се предвиди обоснована норма на възвращаемост на заетия капитал при отчитане и на поетия риск.

В тази връзка КРС счита, че при определянето на разходите за капитал на задължените предприятия следва да се отчита средно претеглената цена на заетия капитал.

4.1. Цена на капитала

Цената на капитала на предприятието следва да отразява алтернативната цена на инвестирания в мрежови елементи и други свързани активи капитал. Средно претеглената цена на капитала (Weighted average cost of capital - WACC) следва да се определя по формулата:

$WACC = r_e . E/(D+E) + r_d . D/(D+E)$

където:
r_e е цена на собствения капитал в проценти,
r_d е цената на заетия капитал в проценти,
E е общата стойност на собствения капитал,
D е общата стойност на привлечен капитал.

Среднопретеглената цена на капитала преди лихви и данъци се определя въз основа на следната формула:

$$WACC = \frac{r_e}{1-t_e} * \frac{E}{(D+E)} + r_d * \frac{D}{(D+E)};$$

като t_e е корпоративният данък върху печалбата по Закона за корпоративното подоходно облагане, в проценти.

Средно претеглената цена на капитала може да бъде диференцирана спрямо нивото на риска относимо към дезагрегираните дейности, бизнес единици или услуги. Като отчита, че към настоящия момент, не са налице публични данни за измерване на системния риск в българската икономика, КРС е на мнение, че диференцирането на средно претеглената цена на капитала следва да бъде ограничено до дейностите по предоставяне на: фиксирани телефонни услуги и на мобилни телефонни услуги, при отчитане на нивата на риска за тези дейности, прилагани в държавите-членки на Общността.

С оглед на съгласуваност и съпоставимост на финансовите резултатите получени от разделното счетоводство и моделите за определяне на дългосрочни допълнителни разходи (BULRIC) е необходимо използването на един и същ подход за изчисляване на средно претеглена цена на капитала (WACC). Определянето на средно претеглената цена на капитала е предмет на отделна обществената консултация.

4.2. Средно претеглена цена на капитала и стойност на капитала

Средно претеглената цена на капитала (WACC) следва да бъде приложена като цена на капитала за мрежовите елементи и други свързани активи за да се определи необходимата норма на възвращаемост. Докато определянето на стойността на заетия и собствения капитал на предприятието като цяло може да е лесно, то за отделните дейности не е така, тъй като решенията за дългово финансиране са предимно корпоративни решения, взети според различни фактори. Така че задлъжнялостта на предприятието може да не е съобразена с потребностите за финансиране на индивидуалните дейности. За това е необходим алтернативен подход за определяне на стойността на капитала за регулираните пазари.

Единият от подходите се получава от следното равенство на баланса:

Собствен капитал + Задължения (дългосрочни/нетекущи) = нетни активи[130]

От това следва, че стойността на капитала на регулираните дейности може да бъде определен чрез разпределяне на нетните активи или заетия капитал. Това разпределение трябва да се извърши на базата на причинно-следствената връзка и съгласно методологията за оценка на настоящата стойност (current valuation methodologies), използвайки CCA (Current Cost Accounting) разходна база.

4.3. Зает капитал. Идентифициране на мрежовите елементи и начин на отнасянето им към услугите

С решение № 1252 от 12.10.2009 г. КРС поиска от задължените предприятия БТК, Теленор и Мобилтел информация относно структурата на мрежите, мрежовите елементи включени в тях и предложения за критерии и подходи за отнасянето им към дефинираните бизнес единици. В отговор предприятията внесоха писма с вх. № № 04-04-658/26.11.2009 г. от БТК, 04-04-602/23.11.2009 г. от „Космо България Мобайл" ЕАД и 04-04-602/23.11.2009 г. от Мобилтел. Въпреки несъвършенствата на представената информация, КРС е отчела, доколкото това е възможно, внесените от предприятията данни при дефинирането на мрежовите елементи на фиксирана и мобилна мрежа.

Примерен списък на мрежовите елементи на фиксираната и мобилната мрежи е представен в Приложение 3 към настоящия документ. Предложеният списък е примерен и следва предприятията да го допълнят и променят в зависимост от спецификите на архитектурата, организацията и управлението на своите мрежи.

За целите на формиране на цените, КРС счита, че предприятията следва да вземат под внимание и средната стойност на заетия капитал през даден период вместо заетия капитал в определен момент от време към края на финансовата година, защото в определен момент от времето стойността може да не представя средното ниво на заетия капитал на предприятието. За това сметките следва да отразяват средният зает капитал, изчислен на база началото и края на периода (календарната година), вместо стойността в края на годината.

[130] Нетни активи = дългосрочни/нетекущи/фиксирани активи + краткотрайни/текущи активи – краткотрайни задължения.

4.4. Необходимост от последователност при третирането на заетия капитал

Представеното в таблица 4 разпределение на капитала е примерно и както вече беше посочено по-горе не изключва използването на други, в случаите когато са мотивирано и обосновано предложени от предприятията, с цел постигане на по-достоверна финансова информация. При изготвяне на предложения за разпределяне на капитала, предприятията следва да отчитат следното:

- Необходимостта от последователност между третирането на активите, разходите и приходите, свързани с тях;
- Включването или изключването на части от капитала трябва да се отразява в WACC. Тези два ефекта се компенсират взаимно от гледна точка на цялостния ефект върху възвращаемостта за предприятието.

5. Приходи

Някои приходи от предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services) могат директно да се отнесат към услугите, с които са свързани, на базата на счетоводната информация и информацията от системата за фактуриране. Тези приходи, които не могат да се отнесат директно, следва да се разпределят на базата на причинно-следствената връзка.

5.1. Примери за отнасяне на приходите към бизнес единиците

Приходите от плащания за изграждане на свързване към телефонна мрежа на крайни потребители (различни от тези за изграждане на точка за взаимно свързване) се отнасят към бизнес единицата „Мобилни и/или фиксирани услуги на дребно”.

Месечните приходи от абонамент на краен потребител за абонатна линия (абонаментни такси) също следва да се отнесат към бизнес единицата „Мобилни и/или фиксирани услуги на дребно”.

Приходите от отдадени под наем линии следва да се отнася към бизнес единицата „Мобилни и/или фиксирани услуги на дребно”, когато линиите са наети за собствени нужди на крайни потребители (включително и предприятия).

Приходите от линии под наем отдадени на други предприятия, за целите на предоставяне на електронни съобщителни услуги, съгласно договори за отдаване на абонатни линии под наем на едро и договори за необвързан достъп се отнасят към бизнес единицата „Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро” (Wholesales mobile and/or fixed network).

Приходите от предоставяне на достъп до фиксираната телефонна мрежа като част от универсалната услуга, от предприятие със задължение за предоставяне на универсална услуга, следва да се отнасят към бизнес единицата „Предоставяне на фиксирани услуги на дребно”.

Приходите от услуги по взаимно свързване**,** свързани с обема на трафика се разпределят към бизнес единицата „Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро” (Wholesale mobile/fixed network services).

Приходите от осъществени повиквания се разпределят към съответната услуга от бизнес единицата „Мобилни и/или фиксирани услуги на дребно”.

Приходите от наем и продажби на крайни телефонни или факс устройства се отнасят към „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

Приходите от реклами се отнасят към бизнес единица **„**Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

Приходите от инженерни консултантски услуги, несвързани с услугата взаимно свързване се отнасят към „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

Други приходи

Предприятията могат да реализират приходи и от не електронни съобщителни услуги, следователно следвайки принципите на причинно- следствена връзка те ще се отнасят към продуктите и услугите, с които са свързани.

Пример за такива приходи могат да са приходи от отдаване под наем на части от помещения, ползвани от бизнес единицата „Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services). Тези приходи могат да се отнесат към аналитична сметка „отдаване под наем на помещения” или направо към „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

5.2. Приходи от инвестиции във фиксирани активи (дълготрайни материални активи)

Ако инвестициите са във фиксирани активи, които се ползват при предоставянето на услуги от бизнес единиците „Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services) или „Мобилни/фиксирани услуги на дребно” съгласно принципите на причинно-следствената връзка, те следва да се разпределят към съответните услуги от тях. Но ако инвестициите са в активи, които не участват в предоставянето на електронни съобщителни услуги, те следва да се отнасят към бизнес единицата „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

5.3. Приходи от инвестиции в текущи активи (краткотрайни материални активи)

Приходи от инвестиции в текущи (краткотрайни материални активи) следва да се отнасят към бизнес единиците и дейностите по същите принципи, по които се отнасят и инвестициите в дълготрайните материални активи.

6. Методология и принципи за определяне и отнасяне на трансферните разходи и приходи

Задължението за равнопоставеност изисква от задължените предприятия да доказват, че предоставят мрежови услуги на други предприятия при условия и цени, които са еквивалентни на тези, при които тези услуги се ползват за предоставянето на услуги на дребно.

За да докажат изпълнението на задължението за равнопоставеност при предоставяне на услуги на едро, задължените предприятия следва да отчетат трансферните разходи и приходи във формите на регулаторните отчети.

Трансферните разходи и приходи са транзакциите между дезагрегираните бизнес единици и услуги на вертикално интегрирано предприятие. Те следва да бъдат определени за единица и да са еквивалентни на приходите, които биха били получени ако услугата се предоставя на друго предприятие.

За целите на разделното счетоводство се приема, че бизнес единицата „Мобилни/фиксирани услуги на дребно” (Retail) заплаща същата стойност за услуга на едро, каквато се заплаща от друго предприятие.

Информацията за трансферните разходи и приходи следва да бъде в съответствие със следните принципи:

а) трансферните приходи или разходи трябва да се разпределят по услуги и бизнес единици или дезагрегираните им дейности (услуги) в съответствие с причинно-следствената връзка между съответната дейност/услуга, която води до генериране на приходите или пораждане на разходите;

б) отнасянето на трансферните разходи или приходи следва да бъде обективно и да не показва намерение за облагодетелстване на някоя бизнес единица или дезагрегираните услуги;

в) трябва да има последователност в счетоводното третиране на трансферните разходи или приходи през различните години;

г) използваните методи за разпределяне на трансферни разходи или приходи следва да бъдат прозрачни. Всеки трансферен приход или разход следва да бъде ясно обоснован. Всички използвани бази за разпределение трябва да бъдат подробно обяснени;

д) трансферните разходи или приходи за предоставяне на услуги в рамките на предприятието се определят като употреба на услуга и плащане за единица;

е) трансферните разходи или приходи за предоставяне на услуги в рамките на предприятието трябва да бъдат еквивалентни на цените (тарифите), които биха били посочени за заплащане при ползване от друго предприятие на услугата;

ж) регулаторните отчети следва да показват трансферните разходи или приходи между отделните бизнес единици и дезагрегираните им услуги;

з) по отношение на услуги на дребно, при които няма пряк еквивалент на едро, трансферната цена следва да се основава на национална еквивалентна услуга на едро.

Цената следва да бъде определена на равнище, при което операторът на мрежата би таксувал други оператори за такава услуга, ако тя се предлагаше извън дружеството. В подкрепа на използваната цена следва да се представи анализ и доказателства.

Методологията за определяне на трансферните разходи се прилага последователно в годините.

V. Подходи за определяне на разходите

1. Видове подходи за определяне на разходи за предоставяне на електронни съобщителни услуги

В регулаторната практика най-често ползваните подходи за определяне на разходите по услуги са:

- разходът за предоставянето на допълнителната услуга се определя като се приема, че предприятието не предоставя други услуги и съответно всички общи разходи се отнасят към тази допълнителна услуга, т.нар. „Stand-alone cost (SAC);
- разходът за предоставянето на допълнителната услуга се определя като се разпределят абсолютно всички разходи на предприятието, включително общите разходи, т.нар. „Fully allocated cost (FAC)” или “Fully distributed cost (FDC)”;

- определяне на перспективните дългосрочни допълнителни разходи (ДДР) или Long Run Incremental Cost (LRIC) за допълнителната услуга.

От така посочените варианти, КРС счита, че за определяне на разходите за услуги, предоставяни на регулирани пазари на едро и дребно от предприятия с наложено

задължение за разделно счетоводство следва да се основава на подхода на „пълно разпределение на разходите" (FDC/FAC).

2. Разновидности на разходните бази за определяне на разходите

Във финансовото счетоводство разходите, активите, пасивите и приходите се представят по техните исторически стойности, т.нар. разходна база по исторически цени (Historical Cost Accounting - HCA), която понякога дава недостатъчна информация за целите на регулирането. За да бъде отчетен ефектът от промяната на цените, вследствие на инфлация и бързото технологично развитие в сектора, е необходимо стойностите на активите да бъдат оценени въз основа на разходна база по т.нар. текущи цени (Current Cost Accounting - CCA). Определянето на текущата (настояща) стойност на активите следва да се извършва при спазване на международните счетоводни стандарти и при ползване на следния метод:

- **Метод за оценка по брутни разходи за подмяна (Gross replacement cost – GRC)**

При този метод за преоценяването на активите могат да се използват пазарните цени, към които се добавят, ако са необходими, и разходите за монтаж и инсталиране на актива. Това са разходите за придобиване на идентичен или на модерен еквивалент на актива (MEA), като се има предвид, че в телекомуникационния сектор, поради бързото развитие на технологиите рядко един актив се подменя с идентичен, поради морално остаряване. Ефектът от оценката на активите намира отражение върху печалбата или загубата като увеличава или намалява печалбата изчислена на базата на историческите счетоводни данни (Положителна/Отрицателна репутация). За целите на регулаторните отчети получената положителна/отрицателна репутация се третира по същия начин като амортизационните отчисления, като с увеличението на стойността на актива се намаляват разходите, а с неговото намаление разходите се увеличават.

Брутните разходи за подмяна ще са равни на нетните разходи за подмяна и на историческите разходи само тогава, когато активът е закупен в същия отчетен период за който се изготвят регулаторните счетоводни сметки и затова е и в началото на своя полезен икономически живот.

В регулаторния отчет на заетия капитал активите следва да се отразяват по тяхната нетна текуща стойност за подмяна (Net Current Replacement Cost).

Амортизационните отчисления се изчисляват на базата на текущите стойности на активите като могат да се използват същите методи, които се ползват за целите на историческото финансово счетоводство. В общия случай активите с отчетна стойност равна на нула, т.е. напълно амортизираните, но които още се използват приемат нетна текуща стойност на подмяна нула за целите на регулаторните отчети. Тяхната текуща (настояща) стойност се променя и намира отражение в регулаторните отчети при доказано закупуване на модерен техен еквивалент.

Друга възможност за изключения от общия случай е, когато КРС е определила за целите на регулаторното счетоводство да се прилага продължителност на полезния живот на даден актив, различна от продължителността използвана при изчисление на амортизационните отчисления при изготвянето на годишните финансови отчети.

Методът за брутни разходи за подмяна (GRC) отразява разходите да закупуване на всеки актив на база текущи цени и следва да са изчислени с помощта на:

- абсолютна оценка (т.е. текуща цена по необходим обем);
- индексирана историческа стойност, когато в рамките на живота на актива се прилага ценови индекс;
- исторически стойности могат да бъдат използвани за неотдавна закупени активи.

Модерен еквивалент на актива (МЕА) е метод при който съществуващият актив е морално остарял и стойността му се заменя с модерен еквивалент на актива (МЕА) и се определя с помощта на наличен в момента актив, постигащ същата функционалност. Възможно е да са необходими удръжки, за да се отчетат разликите в равнището на функционалност или необходимите експлоатационни разходи между МЕА и първоначалния актив, каквито могат да бъдат:

- Изчисляване на амортизацията по метода за определяне на разходите на база текущи цени (ССА), и оттам корекция за допълнителна амортизация;
- Изчисляване на остатъчната амортизация;
- Изчисляване на нетните разходи за подмяна (NRC), за да се отрази капиталовата стойност на актива, която трябва да се използва при изчисляването на цената на капитала;
- Изчисляване на печалбите или загубите от държането и прилагането им към експлоатационните разходи (като се допуска, че се използва „поддръжка на финансовия капитал“);
- Корекции на полезния живот на актива.

Първоначалното прилагане на метода за определяне на разходите на база текущи цени (ССА) изисква осъществяването на две оценки на дълготрайните активи, тъй като стойностите по метода на брутните разходи за подмяна (GRC) са необходими както за началния, така и за крайния баланс за съответната финансова година.

КРС счита, че за въвеждането на разделното счетоводство предприятията следва да разработят „Методологии”, използвайки подход на „пълно разпределение на разходите” (FDC/FAC), като извършат оценка по настояща стойност на активите, по т.нар. информация за разходите, оценени въз основа на разходна база по т.нар. текущи цени (ССА). За тази цел предприятията следва да предложат групиране на активите си, с оглед използването на най-подходящ метод за оценка на настоящата им стойност. Получените резултати по метода FDC/FAC следва да бъдат представени, така че да може да се определи:

- **какъв е делът на общите разходи от съвкупните разходи на предприятието за отчетения период, по начин който позволява отчитане на тенденциите за увеличението им или намалението им;**
- **какъв е делът на общите разходи от съвкупните разходи за единица услуга.**

Във формите на регулаторните отчети предприятията следва да представят стойностите на активите, оценени по настояща стойност (ССА), като отделно се покаже и разликата между историческата стойност (НСА) и настоящата стойност (ССА).

VI. Определяне на капитала на предприятието

В случай, че бъде възприето разходите да се оценяват по текуща стойност, то възниква въпросът относно избора на най-подходящ подход при определяне на капитала на предприятието. В тази връзка са възможни два подхода:

- „поддръжка на оперативния капитал", при който се взема предвид поддържането на оперативния капацитет на компанията. Поддържането на капитала при този подход изисква компанията да притежава толкова оперативен или производствен капацитет в края на периода, колкото в началото на периода. При този подход печалбата се определя, след като се приспадне необходимата сума за поддържане на физическия капацитет на актива.
- „поддръжка на финансовия капитал", при който се взема предвид поддържането на финансовия капитал на компанията по текущи цени. Капиталът се поддържа така, че реалната стойност на акционерния капитал в края на периода да бъде на същото ниво както в началото на периода. Чрез този подход печалбата се определя след заделянето на необходимата сума за поддържане на финансовата стойност на актива или на бизнеса.

Използването на подхода „поддръжка на оперативния капитал" може да е свързан с недостатъчна или прекалена възвръщаемост (в зависимост от това дали специфичната за дадения актив инфлация е по-ниска или по-висока в сравнение с общата инфлация), докато при подхода „поддръжка на финансовия капитал" възвръщаемостта на капитала ще бъде равна на изискваната възвръщаемост (измервана чрез цената на капитала), независимо дали разходите за подмяна нарастват или намаляват в сравнение с общото ценово равнище. Ако за база се използва информацията от текущото разходно счетоводство, считаме че подходът „поддръжка на финансовия капитал" е по-подходящ.

Като отчита изложеното по-горе КРС счита, че следва да бъде използван подходът „поддръжка на финансовия капитал" и разходите да се оценяват по текуща стойност.

VII. Изисквания към формата и съдържанието на регулаторните отчети

А. Общи изисквания

1. Задължените предприятия следва да спазват настоящите изисквания при подготвянето и представянето на регулаторните си отчети.

2. КРС си запазва правото да прави промени и да дава насоки по изпълнението на настоящите изисквания, при спазване принципите на прозрачност и предвидимост.

3. Задължените предприятия са длъжни да спазват дадени от КРС насоки по изпълнението на настоящите изисквания.

4. Задължените предприятия следва да изготвят регулаторни отчети за въведените изисквания за разделяне на счетоводната информация за всяка финансова година, считано от 2012 г., при съблюдаване на т. 9 и т. 12. от настоящия документ.

Б. Изисквания при изготвяне на регулаторните отчети

5. Задължените предприятия следва да изготвят регулаторните отчети за всяка финансова година по образците на Приложение 4 от настоящия документ „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство".

6. Задължените предприятия следва да изготвят регулаторните отчети съобразно одобрената от КРС разходна база. Разходната база се определя по текущи (настоящи) стойности (ССА), като стойността на активите по ССА се определя за всяка отчетна година. Разликите между историческите и настоящите стойности на активите следва да са отразени в регулаторните отчети отделно.

7. Задължените предприятия следва да използват в методологията за разпределяне на разходите, активите, пасивите и приходите одобрения от КРС подход на разпределение на разходите за услугите на едро и дребно, спазвайки принципа на причинно-следствената връзка (АВС метод).

8. Задължените предприятия следва да осигурят последователното прилагане през годините на счетоводната политика, както и нейното спазване.

9. В регулаторните отчети следва да се представят и сравнителни данни за предходната година:

9.1. На текущата (настояща) стойност и на разликите между историческите и текущите стойности на активите, при условията на т. 6.

9.2. На средната цена на единица услуга, получена въз основа на одобрения от КРС подход за разпределение (Приложения от № 4.4.1. до № 4.4.10.)

10. Задължените предприятия следва да гарантират, че представените в регулаторните отчети данни са верни, проверени и съгласувани.

11. Задължените предприятия следва да съхраняват счетоводните записи към регулаторните отчети 5 години след предоставянето им на КРС.

В. Предоставяне и публикуване на регулаторни счетоводни документи

12. Задължените предприятия следва да предоставят на КРС на хартиен и електронен носител регулаторните отчети, по т. 5, както и придружаващите ги обяснения и документи, съобразно т. 13, след приключване на финансовата година, но не по-късно от 30 юни на годината следваща отчетния период.

13. В срока по т. 12 задължените предприятия следва да изготвят и предоставят на КРС към регулаторните отчети следните придружаващи отчетите обяснения и документи:

- Детайлизирани методи за разпределение (FDC/FAC и ABC), бази за разпределение на разходите, които не могат да бъдат директно отнесени по отделните бизнес единици и услуги, където е приложимо, начин на определяне на стойността на използваните бази за разпределение на разходите;
- Списък на мрежовите елементи в мрежата на предприятието, в съответствие с който се разпределят съответно оперативните и капиталовите разходи към включените в този списък, мрежови елементи, устройства, съоръжения и оборудване;
- Детайлизирана методология за преоценка на активите и определяне на настоящата им стойност и изчисляване на WACC;
- Прилагана счетоводна политика при изготвяне на регулаторните отчети;
- Матрица (форма), обобщаваща всички трансферни разходи/приходи между различните регулаторни отчети на бизнес единици;
- Отчети за среден разход на мрежови елемент;

- Изчерпателни дефиниции за дезагрегирани дейности/услуги на бизнес единиците, с оглед яснота по отношение на конкретното им съдържание;
- Описание на процеса на отразяване на трансферни разходи/приходи, който се прилага за целите на разделното счетоводство.

14. В срок до пет месеца, считано от датата на предоставяне на регулаторните отчети и придружаващите ги обяснения и документи, КРС се произнася относно съответствието на отчетите с изискванията, посочени в настоящия документ „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство".

15. Задължените предприятия следва да публикуват на интернет страниците си регулаторните отчети, при спазване на изискванията за опазване на търговската тайна, в срок до две седмици след уведомяване на предприятията за произнасянето на КРС, че регулаторните отчети съответстват на изискванията на регулатора.

Г. Поддържане на счетоводни записи

16. Задължените предприятия следва да водят счетоводни записи, така че да могат отделно да се идентифицират по пазари на едро и дребно, по дейности на едро и дребно и по услуги на едро и дребно.

17. Счетоводните записи следва да са в съответствие с условията, описани в придружаващите регулаторните отчети счетоводни документи.

18. Задължените предприятия следва да поддържат регулаторното си счетоводство така, че при поискване да могат да се предоставят месечни регулаторни отчети на хартиен и електронен носител.

Д. Изменения на изискванията за „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство"

19. Настоящите изисквания за изготвяне на регулаторни отчети и придружаващите ги счетоводни документи при необходимост могат да се променят и/или актуализират ежегодно:

- по предложение на задължените предприятия, внесено не по-късно 30 юни на съответната година и отнасящи се за следващия отчетен период след одобрение от страна на КРС;
- по инициатива на КРС, за което предприятията са уведомени не по-късно от 30 юни на съответната година и се отнасят за следващия отчетен период;
- по инициатива на КРС, без оглед на срока, в предходните два булета, в случаите, когато се налага изменение на настоящите изисквания за „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство" във връзка с решение на КРС по пазарен анализ и определяне на предприятие със значително въздействие на съответен пазар, когато задължението за разделно счетоводство е наложено, променено или отменено.

Заключение

Ползи от въвеждането и прилагането на разделното счетоводство има не само за целите на регулаторната дейност, но и за самото предприятие. Резултатите получени чрез прилагането му ще допринесат и за взимането на адекватни управленски решения от мениджърския екип на предприятието, тъй като ще позволяват извършването на

вътрешнофирмени анализи, както на рентабилността от предоставянето на различните услуги на пазари на едро и дребно, така и на ефективността на дейността.

Приложение 1 към Анекс 2

Дефиниции на бизнес единиците

1. Бизнес единици „Предоставяне на фиксирани/мобилни мрежови услуги на едро (Wholesale)”

Тези бизнес единици следва да включват фиксирани/мобилни мрежови услуги, предоставяни на пазара на едро на други предприятия и фиксирани/мобилни мрежови услуги, които се ползват при предоставяне на фиксирани/мобилни услуги на дребно. От една страна това са мрежовите услуги за комутиране и пренос, което позволява на краен потребител на едно предприятие да се свързва с крайни потребители на същото или друго предприятие, или да има достъп до услуги, предлагани от друго предприятие. От друга страна тези бизнес единици обхващат и услугите на едро, предоставяни на други предприятия за изграждане физическа свързаност към мрежата на предприятието с цел предоставяне фиксирани/мобилни услуги на дребно, както и поддържането и експлоатацията на тази свързаност.

Регулаторните отчети за бизнес единиците „Предоставяне на фиксирани/мобилни мрежови услуги на едро” включват разходите, приходите, активите и пасивите, свързани с предоставянето на услуги по комутация и пренос на повикване в мрежата на предприятието, на повикване към други мрежи и за осигуряване и експлоатация на физическа свързаност за реализиране на взаимно свързване с други мрежи. Към тези бизнес единици се отнасят всички оперативни разходи за експлоатация и поддръжка на мрежовите елементи (активите) от GSM и/или UMTS мрежа и от фиксираната мрежа, чрез които се осъществява комутацията и преноса на сигнали в мрежата и при реализиране и поддържане на взаимно свързване. Част от оперативните разходи и от активите отнесени към тези бизнес единици се отнасят, според подходящ критерий, към предоставяните трафични услуги и към услугите за достъп на едро, докато оставащата част следва да се отнася към „Фиксирани/мобилни услуги на дребно”, отразявайки разходите за предоставянето на услуги на свои абонати, както е показано на Фигура 1. **Част от приходите от бизнес единицата „Фиксирани/мобилни услуги на дребно” са трансферни приходи към „Фиксирани/мобилни мрежови услуги на едро” и се остойностяват по прилаганите от предприятието цени на едро.**

2. Бизнес единици „Фиксирани/мобилни услуги на дребно (Retail)”

Тя включва всички дейности за продажба на телефонни услуги на крайните потребители, в т.ч. абонатни линии, линии под наем, повиквания, обществени телефони, предоставяне на справочна информация и предоставяне на SIM карти.

Регулаторните отчети за бизнес единицата „Фиксирани/мобилни услуги на дребно” включват разходите, приходите, активите и пасивите, свързани с предоставянето на тези услуги на крайните потребители. Разходите отнесени в „Фиксирани/мобилни услуги на дребно” включват трансферните разходи, свързани с употребата на мрежовите ресурси и услугите, предоставяни от „Предоставяне на фиксирани/мобилни мрежови услуги на едро”, маркетинговите и билинг разходите, свързани с предоставяне на услугите на крайните потребители. Тук се отнасят всички разходи, приходи, активи и пасиви за дейностите по продажба на фиксирани/мобилни услуги на крайните потребители, в т.ч. абонатни линии, линии под наем, повиквания, предоставяне на справочна информация, SIM карти и др.

3. Бизнес единица „Други дейности по ТЗ”

Обикновено предприятията предоставят широка гама от други услуги, свързани с продажба на крайни устройства и аксесоари към тях, включително отдаване под наем, ремонт и поддръжка на оборудването на крайните потребители. В допълнение, те могат да имат интереси в дейности различни от телекомуникациите. За целите на разделното счетоводство, разходите, приходите, активите и пасивите, свързани с тези услуги се идентифицират отделно.

Забележка: В случаите, когато за предоставянето на фиксирани и мобилни услуги за комутация и пренос се използва един и същ мрежови елемент/и (актив) на мрежата следва разходите за експлоатация и поддръжка, както и активите да се разпределят по подходящ критерий и към фиксираните и към мобилните трафични услуги. КРС счита, че в такива случаи е най-подходящо да се използва като база за разпределение (драйвър) съотношението на реализирания трафик от осъществяването съответно на мобилната услуга и фиксираната услуга.

Приложение 2 към Анекс 2

Списък на услугите, групирани според дефинираните бизнес единици, за които да се предоставят регулаторни отчети

I. Списък на услугите, предоставяни чрез мобилна мрежа, за които задължените предприятия следва да предоставят регулаторни отчети

1. Бизнес единица „Предоставяне на мобилни мрежови услуги на едро”:

1.1. Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа на предприятието към мобилен абонат:

1.1.1. Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятието (M2M on-net);

1.1.2. Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на друго предприятие (M2M off-net);

1.1.3. Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятието (F2M on-net);

1.1.4. Терминиране на гласово повикване в мобилната мрежа, генерирано от фиксиран абонат на друга мрежа (F2M off-net).

1.2. Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат[131]:

1.2.1. Терминиране на гласови повиквания от мобилен абонат на мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат на същото предприятие (M2F on-net);

1.2.2. Терминиране на гласови повиквания от мобилен абонат на друго предприятие към фиксиран абонат на същото предприятие (M2F off-net);

1.2.3. Терминиране на гласови повиквания от фиксиран абонат на мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат на същото предприятие (F2F on-net);

1.2.4. Терминиране на гласови повиквания от фиксиран абонат на друго предприятие към фиксиран абонат на предприятието (F2F off-net).

1.3. Терминиране на международни повиквания към мобилен абонат на предприятието.

1.4.Терминиране на международни повиквания в мобилната мрежа към фиксиран абонат на предприятието.

1.5. Генериране на повикване от мобилна мрежа.

1.6. Изграждане на взаимно свързване:

[131] Това са фиксираните услуги, предоставяни от Мобилтел и Теленор чрез мобилна мрежа. Към тези услуги БТК следва да отнася активи, пасиви, приходи и разходи само ако има случаи, в които предоставя фиксирани услуги на абонати чрез своята мобилна мрежа.

1.6.1. с друга мобилна мрежа;
1.6.2. с фиксирана мрежа.

1.7. Поддръжка и експлоатация на изградено взаимно свързване:
1.7.1. с друга мобилна мрежа;
1.7.2. с фиксирана мрежа.

2. **Бизнес единица „Предоставяне на мобилни услуги на дребно”:**
2.1. Първоначално свързване (нетрафични услуги):
2.1.1. гласови услуги;
2.1.2. SMS, MMS;
2.1.3. мобилен интернет;
2.1.4. други услуги на дребно.

2.2. Месечен абонамент (нетрафични услуги):
2.2.1. гласови услуги;
2.2.2. SMS, MMS;
2.2.3. мобилен интернет;
2.2.4. други услуги на дребно.

2.3. Трафични услуги:
2.3.1. гласови услуги;
2.3.2. SMS, MMS;
2.3.3. мобилен интернет;
2.3.4. други услуги на дребно.

II. Списък на услугите, предоставяни чрез фиксирана мрежа, за които задължените предприятия следва да предоставя регулаторни отчети

1. Бизнес единица „Предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale)”:
1.1. Генериране на гласово повикване от фиксирана мрежа на предприятието:
1.1.1. Генериране на гласово повикване към фиксирана мрежа на предприятието (F2F on-net);
1.1.1.1. от локален сегмент;
1.1.1.2. от национален сегмент.
1.1.2. Генериране на гласово повикване към фиксирана мрежа на друго предприятие (F2F off-net);
1.1.2.1. от локален сегмент;
1.1.2.2. от национален.
1.1.3. Генериране на гласово повикване към мобилна мрежа на предприятието (F2M on-net);
1.1.3.1. от локален сегмент;
1.1.3.2. от национален.

1.1.4. Генериране на гласово повикване към мобилна мрежа на друго предприятие (F2M off-net);

1.1.4.1. от локален сегмент;
1.1.4.2. от национален.

1.1.5. Генериране на повиквания на едро (при ползване на услугата „избор на оператор”).

1.2. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа на предприятието;
1.2.1. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятието (F2F on-net);
1.2.1.1. в локален сегмент;
1.2.1.2. в национален.

1.2.2. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от фиксиран абонат на друго предприятие (F2F off-net);
1.2.2.1. в локален сегмент;
1.2.2.2. в национален.

1.2.3. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятието (M2F on-net);
1.2.3.1. в локален сегмент;
1.2.3.2. в национален.

1.2.4. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от мобилен абонат на друго предприятие (M2F off-net);
1.2.4.1. в локален сегмент;
1.2.4.2. в национален.

1.3. Терминиране на международни повиквания във фиксираната мрежа на предприятието.

1.4. Изграждане на взаимно свързване:
1.4.1. Точка на взаимно свързване;
1.4.2. 2048 kbit/s комутируем порт;
1.4.3. 2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие;
1.4.4. Изграждане на 19” шкафове в помещение за съвместно ползване;
1.4.5. Предоставяне на постоянно захранване с 48V и мощност в помещение за съвместно ползване, както следва:

A	20	40	60	80	100	320	540	760	980	200	420	640	860	080	300	520
шкаф																
шкаф																
шкаф																

1.4.6. Предоставяне на постоянно захранване с 60V и мощност в помещение за съвместно ползване, както следва:

A	20	40	60	80	100	320	540	760	980	200	420	640	860	080	300	520
шкаф																
шкаф																
шкаф																

1.5. Поддръжка и експлоатация на изградено взаимно свързване:
1.5.1. 2048 kbit/s комутируем порт;
1.5.2. 2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие;
1.5.3. Шкаф за съвместно ползване.

1.6. Необвързан достъп:
1.6.1. Изграждане на първоначално свързване:
1.6.1.1. Самостоятелно ползване на достъп до абонатна линия, включително до неактивна абонатна линия;
1.6.1.2. Съвместно ползване на достъп до абонатна линия;
1.6.1.3. Ползване на достъп до междинна точка от абонатна линия, включително самостоятелно ползване на достъп до междинна точка от неактивна абонатна линия;
1.6.1.4. Предоставяне на тъмно влакно;
1.6.1.5. Физическо съвместно разполагане;
1.6.1.6. Дистанционно съвместно разполагане;
1.6.1.7. Виртуално съвместно разполагане.
1.6.1.8. Пренос (backhaul) при необвързан достъп.
1.6.2. Поддръжка и експлоатация на изградено свързване :
1.6.2.1. Самостоятелно ползване на достъп до абонатна линия, включително до неактивна абонатна линия;
1.6.2.2. Съвместно ползване на достъп до абонатна линия;
1.6.2.3. Ползване на достъп до междинна точка от абонатна линия, включително самостоятелно ползване на достъп до междинна точка от неактивна абонатна линия;
1.6.2.4. Предоставено тъмно влакно;
1.6.2.5. Физическо съвместно разполагане;
1.6.2.6. Дистанционно съвместно разполагане;
1.6.2.7. Виртуално съвместно разполагане.
1.6.2.8. Пренос (backhaul) при необвързан достъп.

1.7. Достъп до подземна канална мрежа
1.7.1. Полагане на кабел/кабели в каналната мрежа:

1.7.1.1.Техническо проучване на подадено заявление с дължина на трасето до 1 км., включително;
1.7.1.2. Достъп и контрол при полагане на кабели за трасе с дължина до 1 км., включително;
1.7.1.3. Осигуряване на достъп до подземна канална мрежа с присъствие на служител на БТК за време до 1 цял час, в работно време;
1.7.1.4. Осигуряване на достъп до подземна канална мрежа с присъствие на служител на БТК за време до 1 цял час, в извънработно време.

1.7.2. Ползване на канална тръба (в случаи на вече положени кабели):
1.7.2.1. С положени от БТК защитни тръби;
1.7.2.2. Без положени от БТК защитни тръби.

1.7.3. Ползване на защитна тръба (в случаи на вече положени кабели):
1.7.3.1. Положена от БТК;
1.7.3.2. Положена от предприятие, ползващо достъп.

1.8. Широколентов достъп (bitstream):
1.8.1. Изграждане на първоначално свързване:
1.8.1.1. Достъп на ниво DSLAM;
1.8.1.2. Достъп на ниво обслужващ възел от мрежата (parent node);
1.8.1.3.Достъп на ниво отдалечен възел (distant node);
1.8.1.4. Достъп до IP ниво (BRAS или маршрутизатор).

1.8.2. Поддръжка и експлоатация на изградено свързване:
1.8.2.1.Достъп на ниво DSLAM;
1.8.2.2. Достъп на ниво обслужващ възел от мрежата (parent node);
1.8.2.3. Достъп на ниво отдалечен възел (distant node);
1.8.2.4. Достъп до IP ниво (BRAS или маршрутизатор).

1.9. Отдаване на абонатни линии под наем на едро:
1.9.1. Откриване на неактивни абонатни линии:
1.9.1.1. Предоставяне/откриване на PSTN линии;
1.9.1.2. Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) линии;
1.9.1.3.Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) линии.
1.9.2. Ползване на абонатни линии:
1.9.2.1.PSTN линии;
1.9.2.2.ISDN (2B+D) линии;
1.9.2.3. ISDN (30B+D) линии.

1.10. Линии под наем на едро.

2. Бизнес единица - „Фиксирани услуги на дребно (Retail)”.
2.1. Изграждане на абонатен достъп (Откриване на линии):
2.1.1. PSTN (тясна лента за гласови услуги);
2.1.2. ISDN 2B+D;
2.1.3. ISDN 30B+D;

2.1.4. xDSL (широколентов) интернет достъп;

2.1.5. Аналогови линии под наем.селищни;
2.1.6. Аналогови линии под наем междуселищни;
2.1.7. Цифрови линии под наем – селищни;
2.1.8. Цифрови линии под наем – междуселищни.

2.2. Поддръжка и експлоатация на изграден абонатен достъп:
2.2.1. PSTN (тясна лента за гласови услуги);
2.2.2. ISDN 2B+D;
2.2.3. ISDN 30B+D;2
2.2.4. xDSL (широколентов) интернет достъп;
2.2.5. Аналогови линии под наем.селищни;
2.2.6. Аналогови линии под наем междуселищни;
2.2.7. Цифрови линии под наем – селищни;
2.2.8. Цифрови линии под наем – междуселищни.

2.3. Трафични за:
2.3.1. Селищни повиквания от географски номер към друг географски номер;
2.3.2. Национални повиквания географски номера към друг географски номер;
2.3.3. Повиквания от географски номер към негеографски номер на мрежа от неподвижна радиослужба от вида „точка към много точки”;
2.3.4. Повиквания от географски номер към негеографски номер, определен от кодове за достъп до национални негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1;
2.3.5. Трафик при xDSL (широколентов) интернет достъп;
2.3.6. Повиквания от географски номера към мобилната мрежа;
2.3.7. Международни тел.услуги от географски номер към географски номер на друга държава.

2.4.Услуги от обхвата на универсалната услуга:
2.4.1. Социални планове по видове;
2.4.2. Планове за инвалиди;
2.4.3. Планове за Социални и здравни заведения;
2.4.4.Обществени телефони;
2.4.5. Телефонен указател;
2.4.6. Справочна услуга.

Приложение 3 към Анекс 2

Примерен списък на мрежовите елементи на фиксирана и мобилна мрежи

I. Примерен списък на мрежовите елементи на фиксирана мрежа

1. Централи

1.1. Аналогова селищна централа;
1.2. Цифрова селищна централа;
1.3. Цифрова комбинирана централа;
1.4. Цифрова междуселищна централа;
1.5. Цифрова международна;
1.6. Номератори;
1.7. Главен разпределител – MDF;
1.8. Цифров разпределител – DDF;
1.9. Оптичен разпределител – ODF;
1.10. Мултисервизни възли за абонатен достъп – MSAN;
1.11. Soft switch;
1.12. Signaling Gateway;
1.13. Trunk Gateway.

2. Кабели и канална мрежа

2.1. Канална мрежа за телефонни кабели;
2.2. Метални кабели – абонатна мрежа;
2.3. Метални кабели – селищна транспортна мрежа между централи;
2.4. Метални кабели – междуселищна транспортна мрежа между централи;
2.5. Метални кабели – станционни;
2.6. Коаксиални кабели – транспортна мрежа;
2.7. Оптични кабели – абонатна мрежа;
2.8. Оптични кабели – селищна транспортна мрежа между централи;
2.9. Оптични кабели – междуселищна транспортна мрежа между централи;
2.10. Оптични кабели – станционни.

3.Оборудване за мрежата

3.1. Преносни устройства – аналогови;
3.2. Уплътнителни системи в абонатната мрежа;
3.3. Преносно оборудване цифрово – xDSL;
3.4. Преносно оборудване цифрово – PDH;
3.5. Преносно оборудване цифрово – SPDH;
3.6. Преносно оборудване цифрово – SDH;
3.7. Преносно оборудване цифрово – WDM;
3.8. Преносно оборудване цифрово – IP Core network;
3.9. Преносно оборудване цифрово – аналогово радиорелейно;
3.10. Преносно оборудване – цифрово радиорелейно PDH;
3.11. Преносно оборудване – цифрово радиорелейно SDH;
3.12. Преносно оборудване – цифрово – LMDS;
3.13. Преносно оборудване - цифрово радиорелейно – други;

3.14. Оборудване за излъчване на радио и ТВ сигнали;
3.15. Оборудване за предаване на данни;
3.16. Оборудване за широколентов абонатен достъп;
3.17. Оборудване за АТМ мрежа;
3.18. Оборудване за МАН мрежа;
3.19. Кросконектори;
3.20. Гъвкави мултиплекси;
3.21. Аналогови/цифрови конвертори;
3.22. Оборудване за обществени телефонни мрежи;
3.23. Телеграфно оборудване;
3.24. Оборудване за радиофикация.

II. Примерен списък на мрежовите елементи на мобилна мрежа

1. GSM Базови станции BST;
2. UMTS Базови станции Node B;
3. Контролер на GSM-базови станции BSC;
4. Контролер на UMTS-базови станции RNC;
5. Транскодер TCU;
6. Репитер Repeater;
7. Мрежова инфраструктура NI:

– Радиорелейни линии;
– Оптична мрежа;

8. Център за управление на мрежата NOC;
9. Център за експлоатация и поддръжка – мрежа за достъп OMC-R (Radio OMC);
10. Мобилна централа MSC;
11. Фиксирана централа SSW;
12. Централа за кратки текстови съобщения SMSC;
13. Централа за пакетна комутация SGSN (GPRS оборудване);
14. Входно устройство към централа за пакетна комутация SGGSN (GPRS оборудване);
15. Точка за комутация на сигнални съобщения STP;
16. Център за управление на мрежата NOC:

– UMTS системи за оперативен контрол UMTS-OSS;

17. Център за техническо обслужване (експлоатация и поддръжка) – мобилна централа OMC-S (Switched OMC);
18. Система за гласова поща VMS;
19. Регистър/и (база данни) за мобилната мрежа (на „домашните” потребители на мрежата HLR, на „посетителите” потребители, регистрирани в съответната мрежа VLR, Регистър за идентификация на оборудването EIR, Център за установяване на автентичността AUC);
20. Платформа интелигентни мрежи IN Platforms;
21. Система за администриране на абонатите Provisioning system;
22. Система за таксуване Billing system;
23. Платформа за преобразуване на таксуващата информация (Mediation device);
24. Информационни технологии IT;
25. Други платформи Other Platforms.

Приложение 4 към Анекс 2

Форми и съдържание на регулаторните отчети

Списък на формите на регулаторните отчети по Приложение №4

4. Справка за предприятието

4.1. Консолидиран отчет на предприятието

1. Приложение 4.1.1. - Консолидиран отчет на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за 20xx в хил.лева

2. Приложение 4.1.2. - Консолидиран отчет на разпределението на оперативните разходи по текуща настояща стойност (ССА) по бизнес единици за 20xx , в хил.лева

3. Приложение 4.1.3. - Консолидиран отчет на разпределението на заетия капитал по текуща настояща стойност (ССА) по бизнес единици за 20xx , в хил.лева

4.2. Разпределение на оперативните разходи и на заетия капитал по бизнес единиците.

4. Приложение 4.2.1. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел II на Приложение №2 за 20xx г.

5. Приложение 4.2.2. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение №2 за 20xx г.

6. Приложение 4.2.3. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложение №2 за 20xx г.

7. Приложение 4.2.4. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение №2 за 20xx

8. Приложение 4.2.5. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложение №2 за 20xx г.

9. Приложение 4.2.6. - Разпределени на разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложение №2 за 20xx г.

10. Приложение 4.2.7. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение №2 за 20xx г.

11. Приложение 4.2.8. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение №2 за 20xx

4.3. Отчети на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за нетрафични и трафични услуги

12. Приложение 4.3.1. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx

13. Приложение 4.3.2. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx

14. Приложение 4.3.3. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx

15. Приложение 4.3.4. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx

16. Приложение 4.3.5. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx

17. Приложение 4.3.6. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx .

4.4. Средна цена и първоначален тест за равнопоставеност при предоставяне на фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро.

18. Приложение 4.4.1. - Средна цена на услуги за взаимно свързване и първоначален тест за равнопоставеност

19. Приложение 4.4.2. - Средна цена за услуги за съвместно ползване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx

20. Приложение 4.4.3. - Средна цена за услуги за подземна канална мрежа и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx

21. Приложение 4.4.4. - Средна цена на услуги за необвързан достъп на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx

22. Приложение 4.4.5. - Средна цена за услуги широколентов достъп на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx

23. Приложение 4.4.6. - Сравнение на средна цена на отдаване на абонатна линия под наем на едро и средна цена за достъп до абонатна линия за абонати на предприятието, както и изпълнението на "Retail minus" (решение № 650/25.06.2009 г. на КРС) по отношение на месечните цени за 20xx.

24. Приложение 4.4.7. - Средна цена на услугата генериране във фиксирана мрежа на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx

25. Приложение 4.4.8. – Средна цена на терминиране във фиксирана мрежа на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx

26. Приложение 4.4.9. - Средна цена за предоставяне терминиране в мобилна мрежа на едро за 20xx

27. Приложение 4.4.10. – Средна цена за услуги за взаимно свързване с мобилна мрежа за 20xx

4.5. Средна цена и първоначален тест за изпълнение на ценови задължения при предоставяне на фиксирани услуги на дребно.

28. Приложение № 4.5.1. - Първоначален тест за изпълнение на задълженията, наложени на фиксирани услуги на пазара на дребно за 20xx.

29. Приложение № 4.5.2. - Средна цена на мобилни услуги на дребно за 20xx

4.6. Трансферни приходи и разходи

30. Приложение 4.6.1. - Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx

31. Приложение 4.6.2. - Трансферни приходи от бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги" за 20xx

32. Приложение 4.6.3. - Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx

33. Приложение 4.6.4. - Трансферни приходи от бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" към "Мобилни мрежови услуги на едро" бизнес единица за 20xx

4.7. Отчет за съответствието между регулаторните счетоводни отчети и годишните финансови отчети

34. Приложение 4.7.1. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО ОПР

35. Приложение 4.7.2. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО Баланс

Приложение 5 към Анекс 2

Указания за попълване на регулаторните отчети

Общи указания

С цел улесненото попълване на отчетите от задължените предприятия, както и на последващата им проверка от страна на КРС, в регулаторните отчети са въведени цветови индикации на клетките от листовете във формат „Excel", които предприятията следва да спазват.

4.1. Консолидиран отчет на предприятието

Приложение 4.1.1 - Консолидиран отчет на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за 20xx година в хил.лева

Цел: Да се получат данни, необходими за изчисляването на показатели за извършване на финансов анализ отделно за фиксирана и мобилна дейност по предоставянето на услуги на едро (на други предприятия) и дребно (на крайни потребители).

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство, съгласно Приложение №2":

- В колона C - „Фиксирани мрежови услуги на едро" БТК попълва, като посочва общата сума на приходите от предоставените на други предприятия фиксирани мрежови услуги на едро, изброени по точка 1, раздел II, на Приложение №2 и трансферните приходи от предоставените услуги на дребно на свои абонати (от бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно"). Общата сума на разходите включва разходите, извършени във връзка с предоставянето на други предприятия на фиксирани мрежови услуги на едро, изброени по точка 1, раздел II, на Приложение №2 плюс трансферните разходи към предоставените услуги на дребно на свои абонати на фиксирана услуга (към бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно"). В тази колона Мобилтел и Теленор посочват като приходи сумите на трансферните приходи от бизнес единица „Фиксирани услуги на дребно", ако имат такива и добавят към сумата на прихода в тази колона и приходите от договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива.
- В колона D – „Мобилни мрежови услуги на едро" задължените предприятия попълват като посочват общата сума на приходите от предоставените на други предприятия мобилни мрежови услуги на едро, изброени по точка 1, раздел I. на Приложение №2, както и трансферните приходи от предоставените услуги на дребно на свои мобилни абонати (от бизнес единицата „Мобилни услуги на дребно"), а за Мобилтел и Теленор и от предоставените услуги на дребно на свои абонати на фиксирана услуга (от бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно"). Общата сума на разходите включва: разходите, извършени във връзка с предоставянето на други предприятия на мобилни мрежови услуги на едро, изброени по точка 1, раздел II, на Приложение №2, трансферните разходи към предоставените услуги на дребно на свои мобилни абонати (към бизнес единицата „Мобилни услуги на дребно"), а за Мобилтел и Теленор, и трансферните разходи към предоставените услуги на дребно на свои абонати на фиксирана услуга (към бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно").

- В колона „E – Фиксирани услуги на дребно” задължените предприятия попълват като посочват общата сума на приходите и разходите за предоставените фиксирани услуги на дребно, изброени по точка 2, раздел II на Приложение №2, като в тях не са включени трансферните приходи и разходи към и от бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро”.
- В колона „F – Мобилни услуги на дребно” задължените предприятия попълват като посочват общата сума на приходите и разходите, свързани с предоставянето на мобилни услуги на дребно, изброени по точка 2, раздел I. на Приложение №2, като в тях не са включени трансферните приходи и разходи към и от бизнес единиците „Фиксирани мрежови услуги на едро” и „Мобилни мрежови услуги на едро”.
- В колона „G” се посочва сумите от стойностите по колони „C”, „D”, „E” и „F”.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, извън обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)”:

- Колона „H” се попълва от БТК като се посочва общата сума на приходите и разходите за предоставените фиксирани мрежови услуги на едро, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2. Мобилтел и Теленор попълват в тази колона приходите и разходите, възникнали във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2, ако имат такива.
- Колона „I”, „J”и „K” се попълват от задължените предприятия като се посочва общата сума на приходите и разходите възникнали във връзка с предоставените фиксирани и мобилни услуги на едро и дребно, които **НЕ СА** изброени в Приложение №2.
- Колона „L” се посочва сумите на стойностите по колони „H”, „I”, „J” и „K”.
- Колона „M” се попълва от задължените предприятия като се посочва общата сума на приходите и разходите възникнали във връзка с извършването на всички други дейности по Търговския закон (различни от електронно съобщителните).
- Колона „N” се попълва от задължените предприятия като се посочва сумите от стойностите по колони „G”, „L” и „M”.

Приложение 4.1.2. - Консолидиран отчет на разпределението на оперативните разходи по текуща настояща стойност (ССА) по бизнес единици за 20xx година , в хил.лева

Цел: Да се получи информация за разпределението на оперативните разходи по съответните бизнес единици на едро и дребно за дейностите на предприятията по предоставяне на фиксирани и мобилни електронно съобщителни мрежи и/или услуги, отделени от другите дейности на предприятието по ТЗ, която да послужи за анализ на структурата на разходите на предприятието.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, от обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)”:

- Колона „C - Фиксирани мрежови услуги на едро”. БТК посочва сборът на сумата на разпределените оперативни разходи по видове към услугите на бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро”, изброени по т. 1, раздел II на Приложение №2, включително сумата на трансферните разходи, възникнали във

връзка с предоставянето на услуги на собствени фиксирани абонати на дребно. Мобилтел и Теленор попълват в тази колона оперативните разходи, възникнали във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива.

- Колона „D – Мобилни мрежови услуги на едро" се попълва от задължените предприятия като посочват сумата на разпределените оперативни разходи по видове към услугите на бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро", изброени по т. 1, раздел I на Приложение №2, включително сумата на трансферните разходи, възникнали във връзка с предоставянето на услуги на собствени фиксирани и мобилни абонати на дребно от бизнес единиците „Фиксирани услуги на дребно" и „Мобилни услуги на дребно".
- Колона „E – Фиксирани услуги на дребно" и колона „F – Мобилни услуги на дребно" се попълват от задължените предприятия като посочват сумите на разпределените оперативни разходи по видове към услугите съответно на бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно", изброени по т. 2, раздел II на Приложение №2 и бизнес единицата „Мобилни услуги на дребно", изброени по т. 2, раздел I на Приложение №2, като в тях не са включени трансферните приходи и разходи към и от бизнес единиците „Фиксирани мрежови услуги на едро" и „Мобилни мрежови услуги на едро".
- В колона „G" се посочват сумите от стойностите по "C", "D", "E" и "F".

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, извън обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)":

- Колона „H" се попълва от БТК като се посочват сумите на разпределените оперативни разходи по видове към услугите на бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро", които **НЕ СА** изброени в Приложение №2. Мобилтел и Теленор попълват в тази колона оперативните разходи възникнали във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2, ако имат такива.
- Колона „I", „J" и „K" се попълват от задължените предприятия като посочват сумата на разпределените оперативни разходи по видове към услуги, които **НЕ СА** изброени в Приложение №2, предоставяни от фиксираната и мобилната дейност.
- В колона „L" задължените предприятия посочват сумите от стойностите по колони „H", „I", „J" и „K".
- В колона „M" задължените предприятия посочват сумите на разпределените оперативни разходи за извършването на всички други дейности по Търговския закон (различни от електронно съобщителните).
- Колона „N" се попълва от задължените предприятия като се посочват сумите от стойностите по колони „G", „L" и „M".

Приложение 4.1.3. - Консолидиран отчет на разпределението на заетия капитал по текуща настояща стойност (ССА) по бизнес единици на (име на предприятието) за 20xx година, в хил.лева

Цел: Да се получи информация за разпределението на заетия капитал в по съответните бизнес единици на едро и дребно за дейностите на предприятията по предоставяне на фиксирани и мобилни електронно съобщителни мрежи и/или услуги, отделени от другите дейности на предприятието по ТЗ, която да послужи за анализ на структурата на капитала на предприятието.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, от обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)":

- Колона C – „Фиксирани мрежови услуги на едро" задължените предприятия посочват сумата на разпределения зает капитал по видове към услугите на бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро", изброени по т. 1, раздел II на Приложение №2.
- Колона D – „Мобилни мрежови услуги на едро" се попълва от задължените предприятия като посочват сумата на разпределения зает капитал по видове към услугите на бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро", изброени по т. 1, раздел I на Приложение №2.
- Колона E – „Фиксирани услуги на дребно" и колона F – „Мобилни услуги на дребно" се попълват от задължените предприятия като посочват сумите на разпределения зает капитал по видове към услугите съответно на бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно", изброени по т. 2, раздел II на Приложение №2 и бизнес единицата „Мобилни услуги на дребно", изброени по т. 2, раздел I на Приложение №2.
- В колона „G" се посочват сумите от стойностите по колони "C", "D", "E" и "F".

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, извън обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)":

- Колона „H" се попълва от задължените предприятия като се посочва сборът на сумата на разпределения зает капитал по видове към услугите на бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро", предоставени на други предприятия, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2. Мобилтел и Теленор попълват в тази колона заетия капитал във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2, ако имат такива.
- Колони „I", „J" и „K" се попълват от задължените предприятия като посочват сумата на разпределения зает капитал по видове към услуги, които **НЕ СА** изброени в Приложение №2, предоставяни от фиксираната и мобилната дейност.
- В колона „L" се попълва от задължените предприятия се посочват сумите от стойностите по колони „H", „I", „J" и „K".
- В колона „M" се попълва от задължените предприятия като се посочва сумата на разпределения зает капитал за извършването на всички други дейности по Търговския закон (различни от електронно съобщителните).

- Колона „N” се попълва от задължените предприятия като се посочват сумите от стойностите по колони „G”, „L” и „M”.

4.2. Разпределение на оперативните разходи и на заетия капитал по бизнес единиците.

Цел: Да се получи информация за разпределението на оперативните разходи по категории и заетия капитал към услугите, изброени в Приложение №2, която да послужи за анализ на разходите свързани с предоставянето на конкретна услуга на едро и дребно.

Приложение 4.2.1. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел II на Приложени №2 за 20xx г.

В този отчет БТК посочва само сумата на оперативните разходи (без трансферните разходи към бизнес единица „Фиксирани услуги на дребно) по категории, включително амортизационни отчисления, свързани с реализирането, поддръжката и предоставянето на всяка една от фиксираните мрежови услуги на едро, изброени в т.1 на Раздел II от Приложение №2, която се предоставя на други предприятия. Мобилтел и Теленор попълват в този отчет оперативните разходи във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива.

Приложение 4.2.2. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложени №2 за 20xx г.

В този отчет задължените предприятия посочват сумите на оперативните разходи по категории, включително амортизационни отчисления, свързани с реализирането, поддръжката и предоставянето на всяка една от фиксираните услуги на дребно (изброени в т.2 на Раздел II от Приложение №2) на свои фиксирани абонати. Разходите включват и трансферните разходи от бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро” за БТК (ред 1), а разходите на Мобилтел и Теленор включват трансферните разходи от бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро”, тъй като двете предприятия предоставят фиксирани услуги на дребно чрез мобилна мрежа.

Приложение 4.2.3. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложени №2 за 20xx г.

В този отчет задължените предприятия посочват само сумите на оперативните разходи (без трансферните разходи към бизнес единици „Мобилни услуги на дребно” и „Фиксирани услуги на дребно) по категории, включително амортизационни отчисления, свързани с реализирането, поддръжката и предоставянето на мобилни мрежови услуги на едро (изброени в т.1 на Раздел I от Приложение №2) на други предприятия.

Приложение 4.2.4. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I за 20xx

В този отчет задължените предприятия посочват сумите на оперативните разходи по категории, включително амортизационни отчисления, свързани с реализирането, поддръжката и предоставянето на мобилни услуги на дребно (изброени в т.2 на Раздел I от Приложение №2) на свои абонати. Разходите включват и трансферните разходи от бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро”.

Приложение 4.2.5. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложени №2 за 20xx г.

В този отчет БТК посочва разпределения зает капитал по мрежови елементи, необходим за реализирането, поддръжката и предоставянето на фиксирани мрежови услуги на едро (изброени в т.1 на Раздел II от Приложение №2) на алтернативни предприятия. Мобилтел и Теленор попълват в тази колона заетия капитал във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива.

Приложение 4.2.6. - Разпределени на разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложени №2 за 20xx г.

В този отчет задължените предприятия посочват разпределения зает капитал по мрежови елементи, необходим за реализирането, поддръжката и предоставянето на мобилни мрежови услуги на едро (изброени в т.1 на Раздел I от Приложение №2) на алтернативни предприятия.

Приложение 4.2.7. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложени №2 за 20xx г.

В този отчет задължените предприятия посочват разпределения зает капитал по мрежови елементи, необходим за реализирането, поддръжката и предоставянето на фиксирани услуги на дребно (изброени в т. 2 на Раздел II от Приложение №2) на свои абонати.

Приложение 4.2.8. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение №2 за 20xx

В този отчет задължените предприятия посочват разпределения зает капитал по мрежови елементи, необходим за реализирането, поддръжката и предоставянето на мобилни услуги на дребно (изброени в т. 2 на Раздел II от Приложение №2) на свои абонати.

4.3. Отчети на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за нетрафични и трафични услуги

Цел: Да се получи дезагрегирана финансова информация за всяка от електронно съобщителните услуги, изброени в Приложение №2, която да дава възможност за изчисляване на финансови показатели за анализ на възвращаемостта на разходите и заетия капитал от предоставянето на конкретна услуга, както и да доказва изпълнението на изискването услугите да не се предоставят на цена под разходи.

Приложение 4.3.1. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx година

В този отчет БТК посочва общите приходи от нетрафични фиксирани мрежови услуги като сбор от прихода получен от предоставянето на нетрафични фиксирани мрежови услуги на едро на други предприятия и трансферния приход от бизнес единица „Фиксирани услуги на дребно” свързан с предоставянето на нетрафични фиксирани услуги на дребно на свои абонати. Мобилтел и Теленор попълват в тази колона заетия капитал във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на нетрафични фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива. Разходите и заетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.2.1.и Приложение № 4.2.5.

Приложение 4.3.2. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx година

В този отчет БТК посочва общите приходи от трафични фиксирани мрежови услуги като сбор от прихода получен от предоставянето на трафични фиксирани мрежови услуги на едро на други предприятия и трансферния приход от бизнес единица „Фиксирани услуги на дребно" свързан с предоставянето на трафични фиксирани услуги на дребно на свои абонати. Мобилтел и Теленор попълват в тази колона заетия капитал във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на трафични фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива. Разходите и заетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.2.1.и Приложение № 4.2.5.

Приложение 4.3.3. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx година

В този отчет задължените предприятия посочват общите приходи от нетрафични мобилни услуги като сбор от прихода получен от предоставянето на нетрафични мобилни услуги на едро на други предприятия и трансферния приход от бизнес единица „Мобилни услуги на дребно" свързан с предоставянето на нетрафични мобилни услуги на дребно на свои абонати. Мобилтел и Теленор включват и трансферните приходи за нетрафични услуги от бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно", тъй като двете предприятия предоставят фиксирани услуги на дребно чрез мобилна мрежа. Разходите и заетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.2.3.и Приложение № 4.2.6.

Приложение 4.3.4. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx година

В този отчет задължените предприятия посочват общите приходи от трафични мобилни услуги като сбор от прихода получен от предоставянето на трафични мобилни услуги на едро на други предприятия и трансферния приход от бизнес единица „Мобилни услуги на дребно" свързан с предоставянето на трафични мобилни услуги на дребно на свои абонати. Мобилтел и Теленор включват и трансферните приходи за трафични услуги от бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно", тъй като двете предприятия предоставят фиксирани услуги на дребно чрез мобилна мрежа. Разходите и заетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.2.3.и Приложение № 4.2.6.

Приложение 4.3.5. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx година

В този отчет задължените предприятия посочват общите разходи, свързани с предоставянето на фиксирани нетрафични и трафични услуги на дребно, като сума от оперативните разходи от Приложение 4.2.2., включително трансферния разход от бизнес единица „Фиксирани мрежови услуги на едро" за БТК, а за Мобилтел и Теленор от „Мобилни мрежови услуги на едро", тъй като двете предприятия предоставят фиксирана услуга на дребно чрез мобилна мрежа. Приходите и заетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.5.1. и Приложение № 4.2.7.

Приложение 4.3.6. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx година.

В този отчет задължените предприятия посочват общите разходи свързани с предоставянето на мобилни нетрафични и трафични услуги на дребно като сбор от оперативните разходи от Приложение 4.2.4., включително трансферния разход от бизнес единица „Мобилни мрежови услуги на едро". Приходите и заетия капитал се посочват съответно от Приложение № 4.5.2.и Приложение № 4.2.8.

4.4. Средна цена и първоначален тест за равнопоставеност при предоставяне на фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро.

Цел: Да се докаже изпълнението на задължението за равнопоставеност и спазването на наложените ценови ограничения по отношение на регулирани услуги на едро. Средната цена получена от съотношението приходи/количество трябва да отговаря на цените в Типовите предложения на предприятията и/или на наложените ценови ограничения.

В Приложения 4.4.1. – 4.4.10. се посочват само приходите от продажби на фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро на алтернативни предприятия. Мерната единица за предоставеното количество трябва да съответства на мерната единица, за която е определена цената в Ценовата листа на предприятието за съответната услуга.

Приложение 4.4.1. - Средна цена за услуги за взаимно свързване в определено местоположение и първоначален тест за равнопоставеност – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.2. - Средна цена за услуги за съвместно ползване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.3. - Средна цена за услуги за подземна канална мрежа и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.4. - Средна цена за услуги за необвързан достъп на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.5. - Средна цена за услуги широколентов достъп на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.6. - Средна цена за отдаване на абонатна линия под наем на едро и изпълнението на "Retail minus" (решение № 650/25.06.2009 г. на КРС) по отношение на месечните цени за 20xx. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.7. - Средна цена на услугата генериране във фиксирана мрежа на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.8. – Средна цена на услугата терминиране във фиксирана мрежа на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.9. - Сравнение на средна цена за предоставяне терминиране в мобилна мрежа на едро за 20xx – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ МОБИЛНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.10. – Средна цена за предоставяне на взаимно свързване с мобилна мрежа за 20xx – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ МОБИЛНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

4.5. Средна цена и първоначален тест за изпълнение на ценови задължения при предоставяне на фиксирани услуги на дребно.

Приложение № 4.5.1. - Първоначален тест за изпълнение на задълженията, наложени на фиксирани услуги на пазара на дребно за 20xx година.

Цел: Да се осигури финансова информация, необходима за:

- Доказване на изпълнението на наложените ценови задължения на фиксираните услуги на дребно;
- Осигуряване на данни за контрол на изпълнението на наложените ценови прагове на цените за услугите предоставяне на абонатни линии на едро и широколентов достъп, определени като процентно намаление от цената на съответстващи услуги на дребно.
- Изчисляване на нетните разходи от предоставяне на Универсална услуга, съгласно Правилата за изчисляване на нетните разходи.

В този отчет задължените предприятия посочват само приходите от продажби на фиксирани услуги на дребно (включително предоставяните през мобилна мрежа) на свои абонати. Мерната единица за предоставеното количество трябва да съответства на мерната единица, за която е определена цената в Ценовата листа на предприятието за съответната услуга.

Задълженото предприятие следва да приложи в придружаващите отчетите документи, описание на използваните принципи и критерии, по които са разпределени приходите и разходите към услуги, които са част от пакет.

Приложение № 4.5.2. - Средна цена на мобилни услуги на дребно за 20xx година

Цел: Да се получат данни, необходими за доказване на изискването на ЗЕС цените на предоставяните електронно съобщителни услуги да не са под разходите за предоставянето им. Този отчет ще позволи и наблюдаване на влиянието на наложените ценови ограничения на услугата терминиране в мобилна мрежа върху цените на дребно и върху установеният в пазарния анализ конкурентен проблем „затваряне на трафик в мрежата”.

В този отчет задължените предприятия посочват само приходите от продажби на мобилни услуги на дребно на свои абонати. Мерната единица за предоставеното количество трябва да съответства на мерната единица, за която е определена цената в Ценовата листа на предприятието за съответната услуга.

Предприятията следва да приложат в придружаващите отчетите документи, описание на използваните принципи и критерии, по които са разпределени приходите и разходите към услуги, които са част от пакет.

4.6. Трансферни приходи и разходи

Приложение 4.6.1. Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx година

В този отчет задължените предприятия посочват трансферните разходи, разпределени от бизнес единици „Фиксирани мрежови услуги на едро” за БТК и от

„Мобилни мрежови услуги на едро” за Мобилтел и Теленор към фиксирани услуги на дребно.

Приложение 4.6.2. - Трансферни приходи от бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" за 20xx година

В този отчет задължените предприятия посочват трансферните приходи от фиксираните услуги на дребно към бизнес единица „Фиксирани мрежови услуги на едро” за БТК и към „Мобилни мрежови услуги на едро” за Мобилтел и Теленор.

Приложение 4.6.3. Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx година

В този отчет задължените предприятия посочват трансферните разходи, разпределени от бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро” към мобилни услуги на дребно.

Приложение 4.6.4. Трансферни приходи от бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" към "Мобилни мрежови услуги на едро" бизнес единица за 20xx година

В този отчет задължените предприятия посочват трансферните приходи от мобилните услуги на дребно към бизнес единица „Мобилни мрежови услуги на едро”.

4.7. Отчет за съответствието между регулаторните счетоводни отчети и годишните финансови отчети

Приложение 4.7.1. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО ОПР

В този отчет посочените от задължените предприятия приходи и разходи трябва да съответстват на посочените стойности за тях в Приложение 4.1.1. В колона „D – Допълнителна амортизация на база ССА се посочва разликата между историческата стойност на активите и тяхната настояща стойност.

Като от общите оперативни приходи/разходи се приспаднат трансферните приходи/разходи и се прибавят сумите за други приходи/разходи, приходи/разходи от бракувани ДМА, приходи/разходи от дялови участия и приходи/разходи от лихви следва да се получава приходът, отчетен в ГФО.

Приложение 4.7.2. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО Баланс

В този отчет стойностите на заетия капитал в началото и в края на отчетния период следва да съответстват на капитала в ГФО към 31.12. на предходната отчетна година и съответно към 31.12. на годината за която се изготвя отчета. За получаването на размера на заетия капитал за отчетния период по ССА първо се пресмята средно аритметичната стойност на заетия капитал по НСА, след което се коригира с размера на Положителната/отрицателната репутация. В случаите, когато репутацията е положителна като величина CAPEX по НСА> CAPEX по ССА. Стойностите на заетия капитал по ССА за отделните бизнес единици следва да съответства на представените негови стойности за същите бизнес единици в отчети 4.1.1. и 4.1.3.

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни

Приложение 4.1.1 - Консолидиран отчет на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за 20xx г. на ……..(име на предприятие)……., в хил. лв

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство, съгл. Приложение 2					Електронно съобщителни услуги на едро и дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство (не посочени в Приложение 2)					Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщител-ните)	Общо към 31 Декември 20xx г.
		Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни мрежови услуги на дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни мрежови услуги на дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро и дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		
		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1	Приходи от оперативна дейност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Оперативни разходи ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Разлика между оценените на база настояща стойност (ССА) оперативни разходи и историческите оперативни разходи (НСА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
4	Печалба преди лихви и данъци по настояща стойност (ССА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	n/a	n/a	n/a	n/a	**n/a**	n/a	n/a	n/a	n/a	**n/a**	**n/a**	**n/a**
6	Зает капитал ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
7	Разлика между заетия капитал по настояща стойност (ССА) и по историческа стойност (НСА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
8	Възвращаемост на база зает капитал ССА в %	n/a	n/a	n/a	n/a	**n/a**	n/a	n/a	n/a	n/a	**n/a**	**n/a**	**n/a**
9	Зает капитал ССА+WACC (….%)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Възвращаемост на база зает капитал ССА + WACC (……%)	n/a	n/a	n/a	n/a	**n/a**	n/a	n/a	n/a	n/a	**n/a**	**n/a**	**n/a**

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Общи стойности за съответния работен лист

Показатели за финансов анализ

Данни копирани от други работни листове

Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.1.2. - Консолидиран отчет на разпределението на оперативните разходи по текуща настояща стойност (ССА) на …….(име на предприятие)……...по бизнес единици за 20xx г., в хил.лева

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни услуги на дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни услуги на дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро извън обхвата на задължението за разделно счетоводство	Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)	Общо към 31 Декември 20xx г.
		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
	Разходи за дейността по ССА												
1	Разходи за национален интеркънект					-					-		-
2	Разходи за международен интеркънект					-					-		-
3	Разходи за материали					-					-		-
4	Разходи за външни услуги					-					-		-
5	Амортизации на база на историческа стойност на активите:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1	- земя и сгради, използвани за мрежови съоръжения и оборудване					-					-		-
5.2	-мрежови съоръжения и оборудване					-					-		-
5.3	-други материални активи					-					-		-
5.4	-нематериални активи					-					-		-
6	Разходи за персонал					-					-		-
7	Други разходи					-					-		-
8	Положителна/отрицателна репутация					-					-		-
9	Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)					-					-		-
10	**Общи оперативни разходи по ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	**Общи оперативни разходи по ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.1.3. - Консолидиран отчет на разпределението на заетия капитал по текуща настояща стойност (ССА) на …име на предприятието…….по бизнес единици за 20xx г., в хил.лева

Номер по ред	Бизнес единици / Зает капитал	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни услуги на дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни услуги на дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство	Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)	Общо към 31 Декември 20xx г.
		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
	Дълготрайни материални активи (ССА)												
1	Земя и сгради	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Мрежови компоненти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Други ДМА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Нематериални дълготрайни активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Инвестиции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	**Общо дълготрайни активи**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Краткотрайни (текущи) материални активи по ССА												
7	Стоки/материали	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Дебитори (вземания)												
9	- вътрешни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	- външни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	**Общо (текущи) активи**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Текущи пасиви												
12	Задължения с падеж до една година												
12.1	- вътрешни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.2	- външни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	**Общо текущи пасиви**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Нетни текущи активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Общо активи без задължения	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Обезпеч. на задължения и лихви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	**Зает капитал ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.1. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложение № 2 за 20xx г. на …….(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Взаимно свързване					Генериране				Терминиране				
		Точка на взаимно свързване	2048 kbit/s комутируем порт	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие	Избор на оператор на абонаментна основа	**Общо за взаимно свързване**	локален сегмент	национален сегмент	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	**Общо за генериране**	локален сегмент	национален сегмент	Терминиране на повикване от мрежи извън страната (международни разговори)	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	**Общо за терминиране**
A	**B**	**C**	**D**	**E**		**F**	**G**	**H**		**I**	J	K	L		**M**
	Преки разходи														
1	Разходи за инсталиране					-				-					-
2	Разходи за планиране, развитие и изграждане на мрежата					-				-					-
3	Разходи за управление, експлоатация, поддръжка и ремонт на мрежата					-				-					-
4	Информационни технологии					-				-					-
5	Амортизации на база на историческа стойност на активите:	-	-	-		-	-	-		-	-	-	-		-
5.1.	- земя и сгради, използвани за мрежови съоръжения и оборудване					-				-					-
5.2.	- мрежови съоръжения и оборудване					-				-					-
5.3.	- други материални активи					-				-					-
5.4.	- нематериални активи					-				-					-
6	Тарифиране и фактуриране					-				-					-
	Общи разходи					-				-					-
7	Продажба и маркетинг					-				-					-
8	Финанси и счетоводство					-				-					-
9	Човешки ресурси					-				-					-
10	Администрация и управление					-				-					-
11	**Преизчисляване по ССА**	-	-	-		-	-	-		-	-	-	-		-
11.1	-Положителна репутация (разликата ССА - НСА)					-				-					-
11.2	- допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)					-				-					-
12	**Общо оперативни разходи по ССА**	-	-	-		-	-	-		-	-	-	-		-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Общи стойности за съответния работен лист

Показатели за финансов анализ

Данни копирани от други работни листове

Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.1. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложение № 2 за 20xx г. на …….(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Съвместно ползване					Необвързан достъп			Широколентов достъп				Абонатни линии под наем на едро				Линии под наем, предоставени на други предприятия							
		Съвместно ползване на помещения	Съвместно ползване на шкафове	Съвместно ползване канали/шахти	Съвместно ползване кули и мачти	**Общо за съвместно ползване**	Пълен необвързан достъп	Съвместен необвързан достъп	**Общо за необвързан достъп**	В точка на присъствие при DSLAM, включително backhaul	В отдалечен комутатор, включително backhaul	На IP ниво, включително backhaulk	**Общо за широколентов достъп**	PSTN	ISDN (2B+D)	ISDN (30B+D)	**Общо за абонатни линии под наем на едро**	**Общо линии под наем, предоставени на други предприятия**	**Общо за регулирани фиксирани мрежови услуги на едро**	**Фиксирани мрежови услуги за трафик на данни**	**Фиксирани мрежови услуги за транзитен трафик**	**Други нерегулирани мрежови услуги на едро**	**Общо за нерегулирани фиксирани мрежови услуги на едро**	**Общо за бизнес единица фиксирани мрежови услуги на едро**
A	**B**	**N**	**O**	**P**	**Q**	**R**	**S**	**T**	**U**	**V**	**W**	**X**	**Y**	**Z**	**AA**	**AB**	**AC**	**AD**	**AE**	**AF**	**AG**	**AH**	**AI**	**AJ**
	Преки разходи																							
1	Разходи за инсталиране					-			-				-				-		-				-	-
2	Разходи за планиране, развитие и изграждане на мрежата					-			-				-				-		-				-	-
3	Разходи за управление, експлоатация, поддръжка и ремонт на мрежата					-			-				-				-		-				-	-
4	Информационни технологии					-			-				-				-		-				-	-
5	Амортизации на база на историческа стойност на активите:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1.	- земя и сгради, използвани за мрежови съоръжения и оборудване					-			-				-				-		-				-	-
5.2.	- мрежови съоръжения и оборудване					-			-				-				-		-				-	-
5.3.	- други материални активи					-			-				-				-		-				-	-
5.4.	- нематериални активи					-			-				-				-		-				-	-
6	Тарифиране и фактуриране					-			-				-				-		-				-	-
	Общи разходи					-			-				-				-		-				-	-
7	Продажба и маркетинг					-			-				-				-		-				-	-
8	Финанси и счетоводство					-			-				-				-		-				-	-
9	Човешки ресурси					-			-				-				-		-				-	-
10	Администрация и управление					-			-				-				-		-				-	-
11	**Преизчисляване по ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.1	-Положителна репутация (разликата ССА - НСА)					-			-				-				-		-				-	-
11.2	- допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)					-			-				-				-		-				-	-
12	**Общо оперативни разходи по ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.2. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение № 2 за 20xxг. на …(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Нетрафични фиксирани услуги, извън пакет								Трафични услуги на дребно, извън пакет									Нетрафични фиксирани услуги, които са част от пакет							
		PSTN	ISDN 2B+D	ISDN 30B+D	xDSL (широколентов) интернет достъп	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	**Общо за услуги за достъп на дребно, извън пакет**	Селищни повиквания от геогр.№ към друг географски №	Междуселищни повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	Повиквания от географ.№ към неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа	Повиквания от географ.№ към негеограф., определен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1	Международни тел.услуги от географ.№ към № от НМП на друга държава	Трафик при xDSL (широколентов) интернет достъп	Други трафични услуги на дребно	**Общо за трафични услуги на дребно, извън пакет**	PSTN	ISDN 2B+D	ISDN 30B+D	xDSL (широколентов) интернет достъп	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	**Общо за услуги за достъп на дребно, които са част от пакет**
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA
	Оперативни разходи																									
1	**Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро"**								-									-								-
2	**Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро"**								-									-								-
3	Плащания за услуги на едро, предоставени от други предприятия								-									-								-
4	Маркетинг и продажби								-									-								-
5	Фактуриране								-									-								-
6	Събиране на вземания								-									-								-
7	Информационни технологии								-									-								-
8	Обслужване на клиенти								-									-								-
9	Разходи за известия (по поща и SMS)								-									-								-
10	Отписани вземания								-									-								-
11	Други разходи								-									-								-
12	Амортизации на база на историческа стойност на активи, които не са мрежови елементи:																									
12.1	земя и сгради, използвани за администрация, центрове за обслужване на клиенти и др.								-									-								-
12.2	други материални активи								-									-								-
12.3	нематериални активи								-									-								-
13	**Общи разходи**																									
13.1	Финанси и счетоводство								-									-								-
13.2	Човешки ресурси								-									-								-
13.3	Администрация и управление								-									-								-
14	**Оперативни разходи по историческа стойност (НСА)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	**Преизчисляване по ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1.	Положителна репутация (разликата ССА - НСА)								-									-								-
15.2.	Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА амортизация на база НСА)								-									-								-
16	**Общо оперативни разходи по настояща стойност (ССА)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.2. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение № 2 за 20xxг. на …(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред.	Бизнес единици / Оперативни разходи	Трафични услуги на дребно, които са част от пакет								Общо за трафични услуги на дребно, които са част от пакет	Нетрафични услуги от обхвата на Универсалната услуга						Общо за нетрафични услуги от обхвата на Универсалната услуга	Трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга							Общо за трафични услуги на дребно, които са част от пакет	Други услуги на дребно	Общо за фиксирани услуги на дребно
		Селищни повиквания от геогр.№ към други геогр.№	Междуселищни повиквания от геогр.№ към други географски №	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа	Повиквания от географ.№ към негеограф., определен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	Международни телуслуги от географ.№ към № от НМП на друга държава	Трафик при xDSL (широколентов) интернет достъп	Други услуги за трафик, предоставени на дребно		Социални плановe	Планове за инвалиди	Планове за социални и здравни заведения	Обществени телефони апарати	Телефонен указател	Справочни услуги и безплатни справки с национален и единен европейски номер		Селищни повиквания от геогр.№ към други географски №	Междуселищни повиквания от геогр.№ към други географски №	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа	Повиквания от географ.№ към негеограф., определен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	Международни телуслуги от географ.№ към № от НМП на друга държава	Трафични услуги чрез обществени телефонни апарати			
A	B	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AJ	AK	AL	AM	AN	AO	AP	AQ	AR	AS	AT	AU	AV	AW	AX	AY	AZ	BA
	Оперативни разходи																										
1	**Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро"**									-							-								-		-
2	**Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро"**									-							-								-		-
3	Плащания за услуги на едро, предоставени от други предприятия									-							-								-		-
4	Маркетинг и продажби									-							-								-		-
5	Фактуриране									-							-								-		-
6	Събиране на вземания									-							-								-		-
7	Информационни технологии									-							-								-		-
8	Обслужване на клиенти									-							-								-		-
9	Разходи за известия (по поща и SMS)									-							-								-		-
10	Отписани вземания									-							-								-		-
11	Други разходи									-							-								-		-
12	Амортизации на база на историческа стойност на активи, които не са мрежови елементи:																										
12.1	земя и сгради, използвани за администрация, центрове за обслужване на клиенти и др.									-							-								-		-
12.2	други материални активи									-							-								-		-
12.3	нематериални активи									-							-								-		-
13	**Общи разходи**																										
13.1	Финанси и счетоводство									-							-								-		-
13.2	Човешки ресурси									-							-								-		-
13.3	Администрация и управление									-							-								-		-
14	**Оперативни разходи по историческа стойност (HCA)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	**Преизчисляване по ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1	Положителна репутация (разликата ССА - НСА)									-							-								-		-
15.2	Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА амортизация на база НСА)									-							-								-		-
16	**Общо оперативни разходи по настояща стойност (ССА)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.3. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложение № 2 за 20xx г. на……(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Нетрафични услуги		Общо нетрафични мобилни мрежови услуги на едро	Трафични услуги			Общо трафични мобилни мрежови услуги на едро	Други услуги на едро	Общо за мобилни мрежови услуги на едро
		Взаимно свързване	Други услуги		Терминиране	Генериране	Други трафични услуги			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
	Преки разходи									
1	Разходи за инсталиране			-				-		-
2	Разходи за планиране, развитие и изграждане на мрежата			-				-		-
3	Разходи за управление, експлоатация, поддръжка и ремонт на мрежата			-				-		-
4	Информационни технологии			-				-		-
5	Амортизации на база на историческа стойност на активите:									
5.1	- земя и сгради, използвани за мрежови съоръжения и оборудване			-				-		-
5.2	- мрежови съоръжения и оборудване			-				-		-
5.3	- други материални активи			-				-		-
5.4	- нематериални активи			-				-		-
6	Тарифиране и фактуриране			-				-		-
	Косвени общи разходи									
7	Продажба и маркетинг			-				-		-
8	Финанси и счетоводство			-				-		-
9	Човешки ресурси			-				-		-
10	Администрация и управление			-				-		-
11	**Преизчисляване по ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.1	Положителна репутация holding gain/loss (разликата ССА - НСА)			-				-		-
11.2	Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)			-				-		-
12	**Общо оперативни разходи по настояща стойност (ССА)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.4. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение № 2 за 20xx г. на……(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Нетрафични, извън пакет					Трафични, които не са част от пакет				
		Нетрафични гласови услуги на дребно	Нетрафични услуги на дребно за SMS,MMS	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет	Други нетрафични услуги на дребно	**Общо нетрафични мобилни услуги на дребно**	Трафик на глас	Трафик на SMS, MMS	Трафик на данни	Други трафични услуги	**Общо трафични мобилни услуги на дребно**
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Оперативни разходи										
1	**Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро"**					-					-
2	**Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро"**					-					-
3	Плащания за услуги на едро, предоставени от други предприятия					-					-
4	Маркетинг и продажби					-					-
5	Фактуриране					-					-
6	Събиране на вземания					-					-
7	Информационни технологии					-					-
8	Обслужване на клиенти					-					-
9	Разходи за известия (по поща и SMS; on-line справки, подържане на информация на интернет страницата)					-					-
10	Отписани вземания					-					-
11	Други разходи					-					-
12	Амортизации на база на историческа стойност на активи, които не са мрежови елементи:										
12.1	земя и сгради, използвани за администрация, центрове за обслужване на клиенти и др.					-					-
12.2	други материални активи					-					-
12.3	нематериални активи					-					-
13	**Общи разходи**										
13.1	Финанси и счетоводство					-					-
13.2	Човешки ресурси					-					-
13.3	Администрация и управление					-					-
14	**Оперативни разходи по историческа стойност (HCA)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Преизчисляване по ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1	Положителна репутация (разликата ССА - HCA)					-					-
15.2	Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база HCA)					-					-
16	**Общо оперативни разходи по настояща стойност (ССА)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Общи стойности за съответния работен лист

Показатели за финансов анализ

Данни копирани от други работни листове

Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.4. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение № 2 за 20xx г. на ……(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Нетрафични мобилни услуги, които са част от пакет				Общо нетрафични мобилни услуги, които са част от пакет	Трафични мобилни услуги, които са част от пакет				Общо трафични мобилни услуги, които са част от пакет	Други мобилни услуги на дребно	Общо мобилни услуги на дребно
		Нетрафични гласови услуги на дребно	Нетрафични услуги на дребно за SMS,MMS	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет	Други нетрафични услуги на дребно		Трафик на глас	Трафик на SMS, MMS	Трафик на данни	Други трафични услуги			
A	B	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X
	Оперативни разходи												
1	**Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро"**					-					-		-
2	**Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро"**					-					-		-
3	Плащания за услуги на едро, предоставени от други предприятия					-					-		-
4	Маркетинг и продажби					-					-		-
5	Фактуриране					-					-		-
6	Събиране на вземания					-					-		-
7	Информационни технологии					-					-		-
8	Обслужване на клиенти					-					-		-
9	Разходи за известия (по поща и SMS; on-line справки, подържане на информация на интернет страницата)					-					-		-
10	Отписани вземания					-					-		-
11	Други разходи					-					-		-
12	Амортизации на база на историческа стойност на активи, които не са мрежови елементи:												
12.1	земя и сгради, използвани за администрация, центрове за обслужване на клиенти и др.					-					-		-
12.2	други материални активи					-					-		-
12.3	нематериални активи					-					-		-
13	**Общи разходи**												
13.1	Финанси и счетоводство					-					-		-
13.2	Човешки ресурси					-					-		-
13.3	Администрация и управление					-					-		-
14	**Оперативни разходи по историческа стойност (HCA)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Преизчисляване по ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1	Положителна репутация (разликата ССА - НСА)					-					-		-
15.2	Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)					-					-		-
16	**Общо оперативни разходи по настояща стойност (ССА)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.5. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в за 20xx г. на ……(име предприятие)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Зает капитал	Взаимно свързване					Генериране				Терминиране					Съвместно ползване				
		Точка на взаимно свързване	2048 kbit/s комутируем порт	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие	Избор на оператор на абонаментна основа	**Общо за взаимно свързване**	Локален сегмент	Национален сегмент	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90, и с първа ц. 1	**Общо за генериране**	Локален сегмент	Национален сегмент	Терминиране на повикване от мрежи извън страната (международни разговори)	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90, и с първа ц. 1	**Общо за терминиране**	Съвместно ползване на помещения	Съвместно ползване на шкафове	Съвместно ползване канали/шахти	Съвместно ползване кули и мачти	**Общо за съвместно ползване**
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
	Дълготрайни активи (ССА)																			
1	Земя и сгради					-				-					-					-
2	Мрежови елементи																			
2.1	Централи					-				-					-					-
2.2	Комутатори, централи (switch)					-				-					-					-
2.3	Съоръжения за пренос (transmission)					-				-					-					-
2.4	Номератори					-				-					-					-
2.5	Главен разпределител – MDF					-				-					-					-
2.6	Цифров разпределител – DDF					-				-					-					-
2.7	Оптичен разпределител – ODF					-				-					-					-
2.8	Мултисервизни възли за абонатен достъп (MSAN)					-				-					-					-
2.9	Софтсуич					-				-					-					-
2.10	Сигнален гейтуей					-				-					-					-
2.11	Трънкинг гейтуей					-				-					-					-
3	Кабели и канална мрежа																			
3.1.	- медни кабели					-				-					-					-
3.2.	- оптични кабели					-				-					-					-
4	Канализация в мрежата за достъп					-				-					-					-
5	Други ДМА					-				-					-					-
6	Нематериални дълготрайни активи					-				-					-					-
7	Инвестиции					-				-					-					-
8	**Общо дълготрайни активи**	-	-	-		-	-	-		-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
	Краткотрайни (текущи) материални активи																			
9																				
10	Стоки/материали									-					-					-
11	Дебитори (вземания)					-				-					-					-
11.1.	- вътрешни					-				-					-					-
11.2.	- външни					-				-					-					-
12	**Общо (текущи) активи**	-	-	-		-	-	-		-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
	Текущи пасиви																			
13	Задължения с падеж до една година					-				-					-					-
13.1.	- вътрешни					-				-					-					-
13.2.	- външни					-				-					-					-
14	**Общо текущи пасиви**	-	-	-		-	-	-		-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
15	Нетни текущи активи	-	-	-		-	-	-		-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
16	**Общо активи без задължения**	-	-	-		-	-	-		-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
17	Обезпеч. на задължения и лихви					-				-					-					-
18	**Зает капитал ССА**	-	-	-		-	-	-		-					-	-	-	-	-	-
19	Зает капитал НСА					-				-					-					-
20	Разлика ССА - НСА	-	-	-		-	-	-		-	-	-	-		-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:…….. Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис) (име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Общи стойности за съответния работен лист

Показатели за финансов анализ

Данни копирани от други работни листове

Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.5. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложение № 2 за 20xx г. на ……(име предприятие)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Зает капитал	Необвързан достъп			Широколентов достъп				Абонатни линии под наем на едро				Линии под наем, предоставени на други предприятия	Общо за регулирани фиксирани мрежови услуги на едро	Фиксирани мрежови услуги за трафик на данни	Фиксирани мрежови услуги за транзитен трафик	Други нерегулирани мрежови услуги на едро	Общо за нерегулирани фиксирани мрежови услуги на едро	Общо за бизнес единица фиксирани мрежови услуги на едро
		Пълен необвързан достъп	Съвместен необвързан	**Общо за необвързан достъп**	В точка на присъствие при DSLAM, включително backhaul	В отдалечен комутатор, включително backhaul	На IP ниво, включително backhaul	**Общо за широколентов достъп**	PSTN	ISDN (2B+D)	ISDN (30B+D)	**Общо за абонатни линии под наем на едро**	**Общо линии под наем, предоставени на други предприятия**						
A	B	V	W	Z	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AJ	AK	AL	AM
	Дълготрайни активи (ССА)																		
1	Земя и сгради			-				-				-		-				-	-
2	Мрежови елементи																		
2.1	Централи			-				-				-		-				-	-
2.2	Комутатори, централи (switch)			-				-				-		-				-	-
2.3	Съоръжения за пренос (transmission)			-				-				-		-				-	-
2.4	Номератори			-				-				-		-				-	-
2.5	Главен разпределител – MDF			-				-				-		-				-	-
2.6	Цифров разпределител – DDF			-				-				-		-				-	-
2.7	Оптичен разпределител – ODF			-				-				-		-				-	-
2.8	Мултисервизни възли за абонатен достъп (MSAN)			-				-				-		-				-	-
2.9	Софтсуич			-				-				-		-				-	-
2.10	Сигнален гейтуей			-				-				-		-				-	-
2.11	Трънкинг гейтуей			-				-				-		-				-	-
3	Кабели и канална мрежа																		
3.1.	- медни кабели			-				-				-		-				-	-
3.2.	- оптични кабели			-				-				-		-				-	-
4	Канализация в мрежата за достъп			-				-				-		-				-	-
5	Други ДМА			-				-				-		-				-	-
6	Нематериални дълготрайни активи			-				-				-		-				-	-
7	Инвестиции			-				-				-		-				-	-
8	**Общо дълготрайни активи**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	**Краткотрайни (текущи) материални активи**																		
10	Стоки/материали			-				-				-		-				-	-
11	Дебитори (вземания)			-				-				-		-				-	-
11.1.	- вътрешни			-				-				-		-				-	-
11.2.	- външни			-				-				-		-				-	-
12	**Общо (текущи) активи**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Текущи пасиви																		
13	Задължения с падеж до една година			-				-				-		-				-	-
13.1.	- вътрешни			-				-				-		-				-	-
13.2.	- външни			-				-				-		-				-	-
14	**Общо текущи пасиви**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Нетни текущи активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	**Общо активи без задължения**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Обезпеч. на задължения и лихви			-				-				-		-				-	-
18	**Зает капитал ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Зает капитал НСА			-				-				-		-				-	-
20	Разлика ССА - НСА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:…….
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други

Приложение 4.2.6. - Разпределени на разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложение № 2 за 20xx г. на …….(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Зает капитал	Нетрафични услуги		Общо нетрафични мобилни мрежови услуги на едро	Трафични услуги			Общо трафични мобилни мрежови услуги на едро	Други услуги на едро	Общо за мобилни мрежови услуги на едро
		Взаимно свързване	Други услуги		Терминиране	Генериране	Други трафични услуги			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
	Дълготрайни активи (ССА)									
1	Земя и сгради			-				-		-
2	Мрежови елементи	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1	GSM Базови станции BST			-				-		-
2.2	UMTS Базови станции Node B			-				-		-
2.3	Контролер на GSM-базови станции BSC			-				-		-
2.4	Контролер на UMTS-базови станции RNC			-				-		-
2.5	Транскодер TCU			-				-		-
2.6	Репитер Repeater			-				-		-
2.7.	Мрежова инфраструктура IN									
2.7.1.	Радиорелейни линии			-				-		-
2.7.2.	Оптична мрежа			-				-		-
2.8.	Център за управление на мрежата NOC			-				-		-
2.9	Център за експлоатация и поддръжка - мрежа за достъп OMC-R (Radio OMC)			-				-		-
2.10	Мобилна централа MSC			-				-		-
2.11	Фиксирана централа SSW									
2.12	Централа за кратки текстови съобщения SMSC			-				-		-
2.13	Централа за пакетна комутация SGSN			-				-		-
2.14	Входно устройство към централа за пакетна комутация SGGSN			-				-		-
2.15	Точка за комутация на сигнални съобщения STP			-				-		-
2.16	Център за управление на мрежата NOC									
2.17	Център за техническо обслужване (експоатация и поддръжка) - мобилна централа OMC-S (Switched OMC)			-				-		-
2.18.	UMTS системи за оперативен контрол UMTS-OSS									
2.19	Система за гласова поща VMS			-				-		-
2.20	Регистър на (домашните) потребители HLR			-				-		-
2.21	Регистър на ("посетителите") потребители, регистрирани в съответната мрежа VLR			-				-		-
2.22.	Регистър за идентификация на оборудването EIR			-				-		-
2.23.	Център за установяване на автентичността AUC			-				-		-
2.24.	Платформа интелигентни мрежи IN Platforms			-				-		-
2.25.	Система за администриране на абонатите Provisioning system			-				-		-
2.26.	Система за таксуване Biling system			-				-		-
2.27.	Платформа за преобразуване на таксуващата информация Mediation device			-				-		-
2.28.	Информационни технологии IT			-				-		-
2.29.	Друго оборудване			-				-		-
2.30	Лицензии - UMTS; GSM/UMTS; Радиорелейни линии; Номера			-				-		-
3	Кабели и канална мрежа							-		
4	Други ДМА			-				-		-
5	Нематериални дълготрайни активи			-				-		
6	Инвестиции			-				-		-
7	**Общо дълготрайни активи**	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	**Краткотрайни (текущи) активи**									
9	Стоки/материали			-				-		-
10	Дебитори (вземания)			-				-		-
10.1.	- вътрешни			-				-		-
10.2.	- външни			-				-		-
11	**Общо (текущи) активи**	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Текущи пасиви									
12	Задължения с падеж до една година			-				-		-
12.1.	- вътрешни			-				-		-
12.2.	- външни			-				-		-
13	**Общо текущи пасиви**	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Нетни текущи активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	**Общо активи без задължения**	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Обезпеч. на задължения и лихви			-				-	-	-
17	**Зает капитал ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	**Зает капитал НСА**			-				-		-
19	**Разлика ССА - НСА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:…….
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:…….
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.7. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение № 2 за 20xx г. на …….(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Зает капитал	Нетрафични фиксирани услуги, извън пакет							Общо услуги за достъп на дребно, извън пакет	Трафични услуги на дребно, извън пакет								Общо трафични услуги на дребно, извън пакет	Нетрафични фиксирани услуги, част от пакет							Общо услуги за достъп на дребно, част от пакет
		PSTN	ISDN 2B+D	ISDN 30B+D	xDSL (широколентов) интернет достъп	Достъп до фикс.абонатен №, при предос. на услугата ч/з моб. мрежа	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	Други услуги за достъп, на дребно		Селищни повиква. от геогр.№ към др. геогр.№	Междуселищни повиква.от геогр.№ към др. геогр. №	Повикванията от географск.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	Повикванията от геогр.№ към мобилната мрежа	Повикв. от географ.№ към негеограф., определен от кодове за достъп до нац.негеогр. услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава	Трафик при xDSL (широколентов) интернет достъп	Други трафични услуги на дребно		PSTN	ISDN 2B+D	ISDN 30B+D	xDSL (широколентов) интернет достъп	Достъп до фикс.абонатен №, при предост. на услугата ч/з моб. мрежа	Линии под наем, предост. на крайни потреб.	Други услуги за достъп, предост. на дребно	
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA
	Дълготрайни активи (ССА)																									
1	Земя и сгради								-									-								-
2	Мрежови елементи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.	Оборудване и съоръжения								-									-								-
2.2.	Канализация за достъп								-									-								-
2.3.	Кабели								-									-								-
	- метална усукана двойка								-									-								-
	- оптични								-									-								-
	- въздушни								-									-								-
	- други								-									-								-
3	Транспортни средства								-									-								-
4	Информационни технологии								-									-								-
5	Други ДМА								-									-								-
6	Нематериални дълготрайни активи								-									-								-
7	Инвестиции								-									-								-
8	**Общо дълготрайни активи**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Краткотрайни (текущи) активи																									
9	Стоки								-									-								-
10	Вземания								-									-								-
	- вътрешни								-									-								-
	- външни								-									-								-
11	**Общо (текущи) активи**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Текущи пасиви																									
12	Задължения с падеж до една година								-									-								-
	- вътрешни								-									-								-
	- външни								-									-								-
13	**Общо текущи пасиви**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Нетни текущи активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	**Общо активи без текущи задължения**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Обезпеч. на задължения и лихви								-									-								-
17	**Зает капитал ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	**Зает капитал НСА**								-									-								-
19	**Разлика ССА - НСА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.7. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение № 2 за 20xx г. на …….(име на предприятието)..4.2.7. в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Зает капитал	Трафични услуги на дребно, които са част от пакет								Общо трафични услуги на дребно, част от пакет	Нетрафични услуги от обхвата на Универсалната услуга /УУ/						Общо нетрафични услуги от обхв. на УУ	Трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга /УУ/								Общо трафични услуги от обхв. на УУ	Други услуги на дребно	Общо за фиксирани услуги на дребно
		Селищни повик. от геогр.№ към др. геогр.№	Междуселищни повик.от геогр. № към др. геогр.№	Повик. от геогр.№ към негеогр. на мрежа от негеогр. радиослужба от вида "точка към много точки"	Повик. от геогр.№ към моб. мрежа	Повик.от геогр. № към негеогр.№, определен от кодове за достъп до нац. негеогр. услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	Междунар. тел. услуги от географ.№ към № от ННП на др. държава	Трафик при хDSL (широколентов) интернет достъп	Други трафични услуги на дребно		Социални планове	Планове за инвалиди	Планове за социални и здр. заведения	Обществени телеф. апарати	Телеф. указател	Справочни услуги и нощни повиквания до 112		Селищни повик. от геогр.№ към друг геогр. №	Междуселищни повик.от геогр. № към др. геогр.№	Повик. от геогр.№ към негеогр. на мрежа от негеогр. радиослужба от вида "точка към много точки"	Повик. от геогр.№ към моб.мрежа	Повик.от геогр. № към негеогр.№, определен от кодове за достъп до нац. негеогр. услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	Междунар. тел. услуги от географ.№ към № от ННП на др. държава	Трафични услуги чрез ОТА			
A	B	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AJ	AK	AL	AM	AN	AO	AP	AQ	AR	AS	AT	AU	AV	AV	AX	AW	AX	AY
	Дълготрайни активи (ССА)																										
1	Земя и сгради									-							-								-		-
2	Мрежови елементи	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.	Оборудване и съоръжения									-							-								-		-
2.2.	Канализация за достъп									-							-								-		-
2.3.	Кабели									-							-								-		-
	- метална усукана двойка									-							-								-		-
	- оптични									-							-								-		-
	- въздушни									-							-								-		-
	- други									-							-								-		-
3	Транспортни средства									-							-								-		-
4	Информационни технологии									-							-								-		-
5	Други ДМА									-							-								-		-
6	Нематериални дълготрайни активи									-							-								-		-
7	Инвестиции									-							-								-		-
8	**Общо дълготрайни активи**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Краткотрайни (текущи) активи																										
9	Стоки									-							-								-		-
10	Вземания									-							-								-		-
	- вътрешни									-							-								-		-
	- външни									-							-								-		-
11	**Общо (текущи) активи**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Текущи пасиви																										
12	Задължения с падеж до една година									-							-								-		-
	- вътрешни									-							-								-		-
	- външни									-							-								-		-
13	**Общо текущи пасиви**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Нетни текущи активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	**Общо активи без текущи задължения**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Обезпеч. на задължения и лихви									-							-								-		-
17	**Зает капитал ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	**Зает капитал НСА**									-							-								-		-
19	**Разлика ССА - НСА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:…….
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:…….
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Общи стойности за съответния работен лист

Показатели за финансов анализ

Данни копирани от други работни листове

Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.8. - Разпределени разходи за зает капитал къмбизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I за 20xx г. на …….(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Зает капитал	Нетрафични, извън пакет					Трафични, които не са част от пакет					Нетрафични мобилни услуги, част от пакет					Трафични мобилни услуги, част от пакет						
		Нетрафични гласови услуги на дребно	Нетрафични услуги на дребно за SMS,MMS	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет	Други нетрафични услуги на дребно	**Общо нетрафични мобилни услуги на дребно**	Трафик на глас	Трафик на SMS, MMS	Трафик на данни	Други трафични услуги	**Общо трафични мобилни услуги на дребно**	Нетрафични гласови услуги на дребно	Нетрафични услуги на дребно за SMS,MMS	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет	Други нетрафични услуги на дребно	**Общо нетрафични мобилни услуги, част от пакет**	Трафик на глас	Трафик на SMS, MMS	Трафик на данни	Други трафични услуги	**Общо трафични мобилни услуги, част от пакет**	**Други мобилни услуги на дребно**	**Общо мобилни услуги на дребно**
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X
	Дълготрайни активи (ССА)																						
1	Земя и сгради					-					-					-					-		-
2	Мрежови елементи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.	Оборудване и съоръжения					-					-					-					-		-
3	Транспортни средства					-					-					-					-		-
4	Информационни технологии					-					-					-					-		-
5	Други ДМА					-					-					-					-		-
6	Нематериални дълготрайни активи					-					-					-					-		-
7	Инвестиции					-					-					-					-		-
8	**Общо дълготрайни активи**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Краткотрайни (текущи) активи																						
9	Стоки					-					-					-					-		-
10	Вземания					-					-					-					-		-
	- вътрешни					-					-					-					-		-
	- външни					-					-					-					-		-
11	**Общо (текущи) активи КМА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Текущи пасиви/задължения																						
12	Задължения с падеж до една година					-					-					-					-		-
	- вътрешни					-					-					-					-		-
	- външни					-					-					-					-		-
13	**Общо текущи пасиви**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Нетни текущи активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	**Общо активи без текущи задължения**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Обезпеч. на задължения и лихви					-					-					-					-		-
17	**Зает капитал ССА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	**Зает капитал НСА**					-					-					-					-		-
19	**Разлика ССА - НСА**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.1. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г. на …….(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Трансферни приходи (от предоставени услуги на дребно)	Приходи от предоставени фиксирани услуги на едро	Общи приходи	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между Оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает Капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Взаимно свързване										
1	Точка на взаимно свързване	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
2	2048 kbit/s комутируем порт	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
3	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
4	Избор на оператор на банаментна основа	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Съвместно ползване										
5	Съвместно ползване на помещения	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
6	Съвместно ползване на шкафове	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
7	Съвместно ползване канали/шахти	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
8	Съвместно ползване кули и мачти	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Необвързан достъп										
9	Пълен необвързан достъп	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
10	Съвместен необвързан	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Широколентов достъп										
11	В точка на присъствие при DSLAM, включително backhaul	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
12	**В отдалечен комутатор, включително** backhaul	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
13	На IP ниво, включително backhaul	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Абонатни линии под наем на едро										
14	PSTN	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
15	ISDN (2B+D)	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
16	ISDN (30B+D)	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Линии под наем										
17	Общо линии под наем на едро	x		-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
18	**Общо за регулирани нетрафични фиксирани услуги на едро**	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
19	**Нетрафични фиксирани мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати / трансферни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно/**		x	-	-	x	-	n/a			n/a
20	**Други нерегулирани нетрафични услуги**			-	-	-	-	n/a	-	-	
21	**Общо за нерегулирани нетрафични фиксирани услуги на едро**	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
22	**Общо за нетрафични фиксирани услуги на едро**	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.2. - Отчет за приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г. на ……(име на предприятието)……, в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Трансферни приходи (от предоставени услуги на дребно)	Приходи от предоставени фиксирани услуги на едро	Общи приходи	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между Оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
A	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**	**I**	**J**	**K**	**L**
	Генериране										
1	Локален сегмент	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
2	Национален сегмент	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
3	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
4	**Общо за генериране**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	n/a	**-**	**-**	**n/a**
	Терминиране										
5	Локален сегмент	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
6	**Национален сегмент**	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
7	Международен сегмент	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
8	Към негеор.№, оперделен от кодове за достъп до нац. негеогр. услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
9	**Общо за терминиране**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	n/a	**-**	**-**	**n/a**
10	**Общо за регулирани трафични фиксирани мрежови услуги на едро**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**
11	**Трафични фиксирани мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно")**		x	-	-	X	-	**n/a**	x	x	**n/a**
12	Услуги за трафик на данни			-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
13	Услуги за транзитен трафик			-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
14	Други нерегулирани трафични услуги на едро			-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
15	**Общо за нерегулирани трафични фиксирани услуги на едро**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	n/a	**-**	**-**	**n/a**
16	**Общо за трафични фиксирани мрежови услуги на едро**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	n/a	**-**	**-**	**n/a**

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.3. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г. на .....(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Трансферни приходи (от предоставени услуги на дребно)	Приходи от предоставени мобилни услуги на едро	Общи приходи	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между Оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	**Взаимно свързване**	**x**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	-	-	**n/a**
1.1.	с друга мобилна мрежа	x	-	-			-	n/a			n/a
1.2.	с фиксирана мрежа	x	-	-			-	n/a			n/a
2	**Нетрафични мобилни мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно")**		X	-	-	x	-	n/a	x	x	**n/a**
3	**Нетрафични мобилни мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно")**		x	-	-	x	-	n/a	x	x	**n/a**
4	Други услуги за достъп	-		-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
5	**Общо нетрафични мобилни мрежови услуги на едро**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.4. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г. на ….(име на предприятието), в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Трансферни приходи (от предоставени услуги на дребно)	Приходи от предоставени мобилни услуги на едро	Общи приходи	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възращаемост на база зает капитал по ССА в %
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Терминиране	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
2	Генериране			-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
3	**Трафични мобилни мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно")**		**x**	**-**	**-**	**x**	**-**	**n/a**	x	x	**n/a**
4	**Трафични мобилни мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно")**		**x**	**-**	**-**	**x**	**-**	**n/a**	x	x	**n/a**
5	Други трафични услуги			-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
6	**Общо трафични мобилни мрежови услуги**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.5. - Отчет за приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г. …….(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Приходи от предоставени фиксирани услуги на дребно	Трансферни разходи (от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и/или "Мобилни мрежови услуги на едро") по ССА	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между Оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
A	B	C	E	F	G	H	I	K	L	M
Нетрафични фиксирани услуги, извън пакет	PSTN	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	ISDN 2B+D	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	ISDN 30B+D	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за услуги за достъп на дребно, извън пакет		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**
Трафични услуги на дребно, извън пакет	Селищни повиквания от геогр.№ към друг географски №	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Междуселищни повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Повиквания от геогр.№ към мобината мрежа	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Повиквания от географ.№ към негеограф., оперделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик при xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други трафични услуги на дребно	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за трафични услуги на дребно, извън пакет		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**
Нетрафични фиксирани услуги, които са част от пакет	PSTN	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	ISDN 2B+D	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	ISDN 30B+D	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за услуги за достъп на дребно, които са част от пакет		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**
Трафични услуги на дребно, които са част от пакет	Селищни повиквания от геогр.№ към друг географски №	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Междуселищни повиквания от геогр.№ към друг географски №	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Повиквания от геогр.№ към мобината мрежа	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Повиквания от географ.№ към негеограф., оперделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик при xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други трафични услуги на дребно	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за трафични услуги на дребно, които са част от пакет		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**
Нетрафични услуги от обхвата на Универсалната услуга	Социални планове	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Планове за инвалиди	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Планове за социални и здравни заведения	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Обществени телефонни апарати	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Телефонен указател	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Справочни услуги и безплатни спешни повиквания към ЕЕН - 112	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за нетрафични услуги от обхвата на Универсалната услуга		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**
Трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга	Селищни повиквания от геогр.№ към друг географски №	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Междуселищни повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Повиквания от геогр.№ към мобината мрежа	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Повиквания от географ.№ към негеограф., оперделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Обществени телефони	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**
Други услуги на дребно		-	-	-	-	-	n/a	-	-	**n/a**
Общо за фиксирани услуги на дребно		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	n/a	**-**	**-**	**n/a**

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:…….. (име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:…….. (име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:…….. (име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.6. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г. на ……(име на предприятие)….., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици / Оперативни разходи	Приходи от предоставени мобилни услуги на дребно	Трансферни разходи (от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и/или "Мобилни мрежови услуги на едро") по ССА	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между Оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Нетрафични, извън пакет	Нетрафични гласови услуги на дребно	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Нетрафичини услуги на дребно за SMS, MMS	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други нетрафични услуги на дребно	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо нетрафични мобилни услуги на дребно		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**
Трафични, които не са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик на SMS, MMS	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик на данни	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други трафични услуги	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо трафични мобилни услуги на дребно		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**
Нетрафични мобилни услуги, които са част от пакет	Нетрафични гласови услуги на дребно	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Нетрафичини услуги на дребно за SMS, MMS	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други нетрафични услуги на дребно	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо нетрафични мобилни услуги, които са част от пакет		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**
Трафични мобилни услуги, които са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик на SMS, MMS	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик на данни	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други трафични услуги	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо трафични мобилни услуги, които са част от пакет		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**
Други мобилни услуги на дребно		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**
Общо мобилни услуги на дребно		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**n/a**	**-**	**-**	**n/a**

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:…….
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:…….
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:…….
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Прилагани цени

Приложение 4.4.1. - Средна цена на услуги за взаимно свързване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на ……(име на предприятието)…**….., в хил.лв.**

Номер по ред	**Услуга**	**Равнопоставеност**		
		Приходи от продажби	Количество и мерна единица	Средна цена
A	B	C	D	E
Изграждане на точка за взаимно свързване (еднократни)				
1	Точка за взаимно свързване			#DIV/0!
2	2048 kbit/s комутируем порт			#DIV/0!
3	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие			#DIV/0!
4	Избор на оператор на абонаментна основа.			#DIV/0!
Месечни такси при точка на взаимно свързване				
5	Точка на взаимно свързване			#DIV/0!
6	2048 kbit/s комутируем порт, използван при предоставяне на услуги на едро			#DIV/0!
7	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Общи стойности за съответния работен лист

Прилагани цени

Приложение 4.4.2. - Средна цена за услуги за съвместно ползване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.* на ……(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби	Количество и мерна единица	Средна цена
A	B	I	J	K
Еднократни такси за съвместно ползване				
1	Съвместно ползване на помещения			#DIV/0!
2	Съвместно ползване на шкафове	-	-	#DIV/0!
2.1.	Изграждане на 19" шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
2.2.	Изграждане на 19" ½ шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
2.3.	Изграждане на 19" ¼ шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
2.4.	Предоставяне на постоянно захранване с 48V и мощност в помещение за съвместно ползване*			#DIV/0!
2.5.	Предоставяне на постоянно захранване с 60V и мощност в помещение за съвместно ползване**			#DIV/0!
3	Предоставяне на съвместно ползване канали/шахти****			#DIV/0!
4	Съвместно ползване кули и мачти			#DIV/0!
Месечни такси за съвместно ползване				
5	Предоставяне на съвместно ползване на помещения			#DIV/0!
6	Предоставяне на съвместно ползване на шкафове	-	-	#DIV/0!
6.1.	Цял шкаф в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
6.2.	½ шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
6.3.	¼ шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
7	Предоставяне на съвместно ползване канали/шахти****			#DIV/0!
8	Предоставяне на съвместно ползване кули и мачти			#DIV/0!
9	Съвместно разполагане, предоставено за целите на нерегулирани услуги на едро			#DIV/0!

*За точки 1-7 са относими за услугите съвместно разполагане, предоставяни за целите на регулирани услуги на едро, а в т. 8 се посочват общите приходи от еднократни и месечни такси от предоставено съвместно разполагане при предоставяне на нерегулирани услуги на едро

**

VA	220	440	660	880	1100	1320	1540	1760	1980	2200	2420	2640	3080	3300	3520
шкаф															
½ шкаф															
¼ шкаф															

***

VA	220	440	660	880	1100	1320	1540	1760	1980	2200	2420	2640	3080	3300	3520
шкаф															
½ шкаф															
¼ шкаф															

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Прилагани цени

Приложение 4.4.3. - Средна цена за услуги за подземна канална мрежа и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на ……(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби	Количество и мерна единица	Средна цена
A	B	C	D	E
Еднократни такси за достъп до подземна канална мрежа				
1	Техническо проучване на подадено заявление с дължина на трасето до 1 км.			#DIV/0!
2	Достъп и контрол при полагане на кабели за трасе с дължина до 1 км.			#DIV/0!
3	Осигуряване на достъп до подземна канална мрежа с присъствие на служител на БТК за време до 1 цял час, в работно време			#DIV/0!
4	Осигуряване на достъп до подземна канална мрежа с присъствие на служител на БТК за време до 1 цял час, в извънработно време			#DIV/0!
Месечни за ползване на канална тръба				
5	С положени от БТК защитни тръби			#DIV/0!
6	Без положени от БТК защитни тръби			#DIV/0!
Месечни за ползване на защитна тръба				
7	Положена от БТК			#DIV/0!
8	Положена от предприятие, ползващо достъп			#DIV/0!
Месечни други				
9	За положен кабел извън защитна тръба			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Прилагани цени

Приложение 4.4.4. - Средна цена на услуги за необвързан достъп на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на ……(име на предприятието)……., в хил.лв

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби	Количество и мерна единица	Средна цена
A	B	C	D	E
Еднократни такси за Необвързан достъп				
1	Самостоятелно ползване на достъп до абонатна линия, включително до неактивна абонатна линия;			#DIV/0!
2	Съвместно ползване на достъп до абонатна линия			#DIV/0!
3	Ползване на достъп до междинна точка от абонатна линия, включително самостоятелно ползване на достъп до междинна точка от неактивна абонатна линия			#DIV/0!
4	Предоставяне на тъмно влакно			#DIV/0!
5	Физическо съвместно разполагане			#DIV/0!
6	Дистанционно съвместно разполагане			#DIV/0!
7	Виртуално съвместно разполагане			#DIV/0!
Месечни такси при Необвързан достъп				
8	Самостоятелно ползване на достъп до абонатна линия, включително до неактивна абонатна линия			#DIV/0!
9	Съвместно ползване на достъп до абонатна линия			#DIV/0!
10	Ползване на достъп до междинна точка от абонатна линия, включително самостоятелно ползване на достъп до междинна точка от неактивна абонатна линия			#DIV/0!
11	Предоставяне на тъмно влакно			#DIV/0!
12	Физическо съвместно разполагане			#DIV/0!
13	Дистанционно съвместно разполагане			#DIV/0!
14	Виртуално съвместно разполагане			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Прилагани цени

Приложение 4.4.5. - Средна цена за услуги широколентов достъп на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на ……(име на предприятието)……, в хил.лв.

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби	Количество и мерна единица	Средна цена
A	B	C	D	E
Еднократни такси за широколентов достъп				
1	Достъп на ниво DSLAM			#DIV/0!
2	Достъп на ниво обслужващ възел от мрежата (parent node)			#DIV/0!
3	Достъп на ниво отдалечен възел (distant node)			#DIV/0!
4	Достъп до IP ниво (BRAS или маршрутизатор)			#DIV/0!
Месечни такси за широколентов достъп				
5	Достъп на ниво DSLAM			#DIV/0!
6	Достъп на ниво обслужващ възел от мрежата (parent node)			#DIV/0!
7	Достъп на ниво отдалечен възел (distant node)			#DIV/0!
8	Достъп до IP ниво (BRAS или маршрутизатор)			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
Прилагани цени
Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.6. - Средна цена на отдаване на абонатна линия под наем на едро и средна цена за достъп до абонатна линия за абонати на предприятието, както и изпълнението на "Retail minus" (решение № 195/14.03.2013 г. на КРС) по отношение на месечните цени за 20xx г. ……(име на предприятието)……, в хил.лв.

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност					
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет	Приходи от предоставени услуги на едро	Общо приходи от продажби	Количество и мерна единица	Средна цена
A	B	C	D	E	F	G	H
Еднократни такси за Абонатни линии под наем (за свързване) на едро							
1	Предоставяне/откриване на PSTN абонатна линия за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
2	Предоставяне/откриване на PSTN абонатна линия за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
3	Предоставяне/откриване на PSTN абонатна линия за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
4	Предоставяне/откриване на PSTN абонатна линия за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
5	Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) абонатна линия за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
6	Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) абонатна линия за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
7	Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) абонатна линия за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
8	Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) абонатна линия за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
9	Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) абонатни линии за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
10	Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) абонатни линии за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
11	Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) абонатни линии за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
12	Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) абонатни линии за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
Месечни такси за Абонатни линии на едро под наем							
13	Предоставяне на PSTN абонатна линия за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
14	Предоставяне на PSTN абонатна линия за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
15	Предоставяне на PSTN абонатна линия за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
16	Предоставяне на PSTN абонатна линия за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
17	Предоставяне на ISDN (2B+D) абонатна линия за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
18	Предоставяне на ISDN (2B+D) абонатна линия за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
19	Предоставяне на ISDN (2B+D) абонатна линия за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
20	Предоставяне на ISDN (2B+D) абонатна линия за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
21	Предоставяне на ISDN (30B+D) абонатни линии за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
22	Предоставяне на ISDN (30B+D) абонатни линии за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
23	Предоставяне на ISDN (30B+D) абонатни линии за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
24	Предоставяне на ISDN (30B+D) абонатни линии за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
Прилагани цени
Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.7. - Средна цена на услугата генериране във фиксирана мрежа на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на.....(име на предприятието)……**, в хил.лв.**

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност					
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет	Приходи от предоставени услуги на дребно, част от пакет	Приходи от предоставени услуги на едро	Общо приходи от продажби	Количество и мерна единица	Средна цена
A	B	C	D	E	F	G	H
1	**Генериране на гласово повикване от фиксираната мрежа на предприятието**						
1.1	**Генериране на гласово повикване от фиксирана мрежа (F2F on-net)**						
	Локален сегмент			x	-		#DIV/0!
	Национален сегмент			x	-		#DIV/0!
1.2.	**Генериране на гласово повикване от фиксирана мрежа на друго предприятие (F2F off-net);**						
	Локален сегмент			x	-		#DIV/0!
	Национален сегмент			x	-		#DIV/0!
1.3.	**Генериране на гласово повикване към мобилната мрежа на предприятието (F2M on-net);**						
	Локален сегмент			x	-		#DIV/0!
	Национален сегмент			x	-		#DIV/0!
1.4.	**Генериране на гласово повикване към мобилна мрежа на друго предприятие (F2M off-net);**						
	Локален сегмент			x	-		#DIV/0!
	Национален сегмент			x	-		#DIV/0!
2	**Генериране на селищни и междуселищни повиквания към други обществени телефонни мрежи, чрез които се предоставят услуги в определено местоположение (предоставяне на услугата генериране на пазара на едро при доставка на услугите избор на оператор на абонаментна основа и за всяко повикване и WLR).**						
	Локален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
	Национален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
2.1.	**Генериране на гласово повикване към мобилни наземни мрежи на друго предприятие**						
	Локален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
	Национален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
2.2.	**Генериране на гласово повикване към WIMAX мрежи**						
	Локален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
	Национален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
2.3.	**Генериране на повикване към негеографски номера от типа 700XYZZZ, 800XYZZZ, 90XYTZZZ, кратки номера и др**						
	Локален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
	Национален сегмент	x	x		-		#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печа

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
Прилагани цени
Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.8. - Средна цена на услугата терминиране във фиксирана мрежа на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на ……(име на предприятието)……, в хил.лв.

Номер по ред	Услуга	Трансферни приходи от предоставени услуги на дребно	Приходи от предоставени услуги на едро	Общо приходи от продажби	Количество и мерна единица	Средна цена
A	B	C	D	E	F	G
1	**Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа на предприятието (трансферен приход от Retail)**					
1.1	**Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятието (F2F on-net)**					
	Локален сегмент		x	-		#DIV/0!
	Национален сегмент		x	-		#DIV/0!
1.2.	**Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от фиксиран абонат на друго предприятие (F2F off-net);**					
	Локален сегмент	x		-		#DIV/0!
	Национален сегмент	x		-		#DIV/0!
	Терминиране на повикване от мрежи извън страната (международни разговори)	x		-		#DIV/0!
	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	x		-		#DIV/0!
1.3.	**Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятието (M2F on-net)**					
	Локален сегмент		x	-		#DIV/0!
	Национален сегмент		x	-		#DIV/0!
1.4.	**Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от мобилен абонат на друго предприятие (M2F off-net);**					
	Локален сегмент	x		-		#DIV/0!
	Национален сегмент	x		-		#DIV/0!
	Терминиране на повикване от мрежи извън страната (международни разговори)	x		-		#DIV/0!
	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	x		-		#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Прилагани цени

Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.9. - Средна цена за предоставяне терминиране в мобилна мрежа на едро за 20xx на ……(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Услуга	Трансферни приходи от предоставени услуги на дребно	Приходи от предоставени услуги на едро	Общо приходи от продажби	Количество и мерна единица	Средна цена
A	B	C	D	E	F	G
1	**Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа на предприятието към мобилен абонат**					
1.1.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятието (M2M on-net);		-	-		#DIV/0!
1.2.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на друго предприятие (M2M off-net);	-		-		#DIV/0!
1.3.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятието (F2M on-net);		-	-		#DIV/0!
1.4.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на друга мрежа (без мрежата на БТК – F2M off-net);	-		-		#DIV/0!
1.6.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятие извън страната (off-net)	-		-		#DIV/0!
1.7.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятие извън страната (off-net)	-		-		#DIV/0!
2	**Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат**					
2.1.	Терминиране на гласови повиквания от мобилен абонат на мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат на същото предприятие (on-net)		-	-		#DIV/0!
2.2.	Терминиране на гласови повиквания от мобилен абонат на друго предприятие към фиксиран абонат на същото предприятие (off-net)	-		-		#DIV/0!
2.3.	Терминиране на гласови повиквания от фиксиран абонат на мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат на същото предприятие (on-net)		-	-		#DIV/0!
2.4.	Терминиране на гласови повиквания от фиксиран абонат на друго предприятие (без БТК) към фиксиран абонат на същото предприятие (off-net);	-		-		#DIV/0!
2.5.	Терминиране на гласови повиквания от фиксиран абонат на БТК към фиксиран абонат на предприятието (off – net).	-		-		#DIV/0!
2.6.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятие извън страната (off-net)	-		-		#DIV/0!
2.7.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятие извън страната (off-net)	-		-		#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:…….
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Прилагани цени

Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.10. - Средна цена за услуги за взаимно свързване с мобилна мрежа 20xx г. на ……(име на предприятието)……., в хил.лв.

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби	Количество и мерна единица	Средна цена
A	B	C	D	E
1	**Изграждане на точка за взаимно свързване (еднократни)**			
1.1.	с друга мобилна мрежа			#DIV/0!
1.2.	с фиксирана мрежа			#DIV/0!
2	**Месечни такси при точка на взаимно свързване**			
2.1.	с друга мобилна мрежа			#DIV/0!
2.2.	с фиксирана мрежа			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите

Прилагани цени

Общи стойности за съответния работен лист

Приложение № 4.5.1. - Първоначален тест за изпълнение на задълженията, наложени на ……(име на предприятието)……. **за фиксирани услуги на пазара на дребно за 20xx г., в хил.лв.**

Тип услуга	Услуга	Равнопоставеност					Разходоориентираност
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет	Общо приходи от продажби	Количество и мерна единица	Средна цена	Цена определена на база пълно разпределение на разходи
A	B	C	D	E	F	G	H
Свързване план Стандартен**	**PSTN (тясна лента за гласови услуги)**	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 2B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 30B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Линии под наем предоставени на крайни потребители	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
Общо за свързване на дребно Стандартен план:		-	-	-	-	#DIV/0!	-
Свързване от обхвата на Универсална услуга	**Социални планове по видове:**	-	-	-		#DIV/0!	
	1. Ограничен			-		#DIV/0!	
	2……						
	Планове за инвалиди:	-	-	-		#DIV/0!	
	1. Инвалиди 160			-		#DIV/0!	
	2. Инвалиди 300			-		#DIV/0!	
	Планове за Социални и здравни заведения:	-	-	-		#DIV/0!	
	1. Социални и здравни заведения			-		#DIV/0!	
	2……			-		#DIV/0!	
	Обществени телефони			-		#DIV/0!	
	Справочни услуги и безплатни спешни повиквания към национален и ЕЕН - 112			-		#DIV/0!	
	Телефонен указател			-		#DIV/0!	
Общо за свързване от обхвата на Универсалната услуга:		-	-	-	-	#DIV/0!	-
Месечни услуги на дребно (абонамент) план Стандартен	**PSTN (тясна лента за гласови услуги)**	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 2B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 30B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Линии под наем предоставени на крайни потребители	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
Общо за месечни услуги на дребно (абонамент) Стандартен		-	-	-	-	#DIV/0!	-

4.5.1. 2

Месечни услуги за поддържане на достъп от обхвата на Универсална услуга	**Социални планове по видове:**	-	-	-		#DIV/0!	
	1. Ограничен			-		#DIV/0!	
	2……						
	Планове за инвалиди:	-	-	-		#DIV/0!	
	1. Инвалиди 160			-		#DIV/0!	
	2. Инвалиди 300			-		#DIV/0!	
	Планове за Социални и здравни заведения:	-	-	-		#DIV/0!	
	1. Социални и здравни заведения			-		#DIV/0!	
	2……			-		#DIV/0!	
	Обществени телефони			-		#DIV/0!	
	Справочни услуги и безплатни спешни повиквания към национален и ЕЕН - 112			-		#DIV/0!	
Общо за месечни услуги за свързване (достъп) от обхвата на Универсалната услуга:		-	-	-	-	#DIV/0!	-
Трафични услуги на дребно (домашни и бизнес*) Стандартен план	Селищни повиквания от геогр.№ към др. геогр. №			-		#DIV/0!	
	Национални повиквания от геогр.№ към др. геогр. №			-		#DIV/0!	
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"			-		#DIV/0!	
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа			-		#DIV/0!	
	Повиквания от географ.№ към негеограф., оперделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.			-		#DIV/0!	
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от НПП на друга държава			-		#DIV/0!	
	Трафик при xDSL (широколентов) интернет достъп			-		#DIV/0!	
Общо за трафични услуги на дребно (домашни и бизнес) Стандартен план:		-	-	-	-	#DIV/0!	-

Услуга		**Равнопоставеност**					**Разходоориентираност**
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет	Общо приходи от продажби	Количество и мерна единица	Средна цена	Цена определена на база пълно разпределение на разходи
A		B	C	D	E	F	G
Трафични услуги, които са част от Универсална услуга	**Социални планове по видове:**						
	1. Ограничен	-	-	-	-	#DIV/0!	
	Селищни повиквания от геогр.№ към друг географски №			-		#DIV/0!	
	Национални повиквания от геогр.№ към друг географски №			-		#DIV/0!	
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"			-		#DIV/0!	
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа			-		#DIV/0!	
	Повиквания от географ.№ към негеограф., оперделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.			-		#DIV/0!	
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от НПП на друга държава			-		#DIV/0!	
	2……..	-	-	-	-	#DIV/0!	-
	Планове за инвалиди:						
	1……	-	-	-		#DIV/0!	
	Селищни повиквания от геогр.№ към друг географски №			-		#DIV/0!	
	Национални повиквания от геогр.№ към друг географски №			-		#DIV/0!	
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"			-		#DIV/0!	
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа			-		#DIV/0!	
	Повиквания от географ.№ към негеограф., оперделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.			-		#DIV/0!	
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от НПП на друга държава			-		#DIV/0!	
	2……	-	-	-		#DIV/0!	-
	Планове за Социални и здлавни заведения:						
	1……	-	-	-		#DIV/0!	
	Селищни повиквания от геогр.№ към друг географски №			-		#DIV/0!	
	Национални повиквания от геогр.№ към друг географски №			-		#DIV/0!	
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"			-		#DIV/0!	
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа			-		#DIV/0!	
	Повиквания от географ.№ към негеограф., оперделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.			-		#DIV/0!	
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от НПП на друга държава			-		#DIV/0!	
	2……			-		#DIV/0!	
	Обществени телефони			-		#DIV/0!	
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга		-	-	-	-	#DIV/0!	-

Еднократни услуги за свързване (достъп), които са част от пакет	**PSTN (тясна лента за гласови услуги)**	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 2B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 30B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
Общо за еднократни услуги за свързване (достъп) на дребно, които са част от пакет		-	-	-	-	#DIV/0!	-

Услуга		**Равнопоставеност**					**Разходоориентираност**
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет	**Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет**	**Общо приходи от продажби**	**Количество и мерна единица**	**Средна цена**	**Цена определена на база пълно разпределение на разходи**
A		B	C	D	E	F	G
Месечни услуги за достъп (абонамент), които са част от пакет	**PSTN (тясна лента за гласови услуги)**	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 2B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 30B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни					#DIV/0!	
	бизнес					#DIV/0!	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни					#DIV/0!	
	бизнес					#DIV/0!	
	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
Общо за месечни услуги за достъп на дребно (абонамент), които са част от пакет		-	-	-	-	#DIV/0!	-

Трафични услуги на дребно (домашни и бизнес), които са част от пакет	Селищни повиквания от геогр.№ към друг географски №			-		#DIV/0!	
	Национални повиквания от геогр.№ към друг географски №			-		#DIV/0!	
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"			-		#DIV/0!	
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа			-		#DIV/0!	
	Повиквания от географ.№ към негеограф., оперделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.			-		#DIV/0!	
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава			-		#DIV/0!	
	Трафик при xDSL (широколентов) интернет достъп			-		#DIV/0!	
Общо за услуги за трафик на дребно (домашни и бизнес), които са част от пакет		-	-	-	-	#DIV/0!	

Други услуги на дребно				-		#DIV/0!	
Общо за услуги на дребно:		-	-	-	-	#DIV/0!	

** Данните за Стандартен план са необходими за изчисляване на нетните разходи за предоставяне на универсална услуга

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и
Прилагани цени
Общи стойности за съответния работен лист

Приложение № 4.5.2. - Средна цена на мобилни услуги на дребно за 20xx г. на …….(име на предприятието)……., в хил.лв.

Услуга		Равнопоставеност					
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет	Общо приходи от продажби	Количество	Мерна единица	Средна цена
A	B	C	D	E	F	G	H
Нетрафични услуги за свързване, които не са част от пакет	Гласови услуги		x	-			#DIV/0!
	За SMS,MMS		x	-			#DIV/0!
	Мобилен интернет		x	-			#DIV/0!
	Други услуги на дребно		x	-			#DIV/0!
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно, които не са част от пакет:		-	x	-	-		
Нетрафични услуги за свързване, които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	x		-			#DIV/0!
	Достъп на дребно за SMS,MMS	x		-			#DIV/0!
	Достъп на дребно до мобилен интернет	x		-			#DIV/0!
	Други услуги за достъп на дребно	x		-			#DIV/0!
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно:		x	-	-	-		
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които не са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги		x	-			#DIV/0!
	Достъп на дребно за SMS,MMS		x	-			#DIV/0!
	Достъп на дребно до мобилен интернет		x	-			#DIV/0!
	Други услуги за достъп на дребно		x	-			#DIV/0!
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, които не са част от абонамент:		-	x	-	-		
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	x		-			#DIV/0!
	Достъп на дребно за SMS,MMS	x		-			#DIV/0!
	Достъп на дребно до мобилен интернет	x		-			#DIV/0!
	Други услуги за достъп на дребно	x		-			#DIV/0!
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, които са част от пакет:		x	-	-	-		
Услуги за трафик, които не са част от пакет	Трафик на глас		x	-			#DIV/0!
	Трафик на SMS,MMS		x	-			#DIV/0!
	Трафик на данни		x	-			#DIV/0!
	Други трафични услуги		x	-			#DIV/0!
Общо услуги за трафик на дребно, които не са част от пакет:		-	x	-			
Услуги за трафик, които са част от пакет	Трафик на глас	x		-			#DIV/0!
	Трафик на SMS,MMS	x		-			#DIV/0!
	Трафик на данни	x		-			#DIV/0!
	Други трафични услуги	x		-			#DIV/0!
Общо трафични услуги на дребно, които са част от пакет:		x	-	-			
Други мобилни услуги на дребно				-			n/a
Общо мобилни услуги на дребно:		-	-	-			

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.6.1. Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г. на …….(име на предприятието)……., в хил.лв.

Услуга		Трансферни разходи от фиксирани мрежови услуги на едро	Трансферни разходи от мобилни мрежови услуги на едро	Общо трансферни разходи от фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро
B		C	D	E
Нетрафични фиксирани услуги на дребно, извън пакет	PSTN	-	-	-
	ISDN 2B+D	-	-	-
	ISDN 30B+D	-	-	-
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-
	Аналогови линии под наем - селищни			-
	Аналогови линии под наем - междуселищни			-
	Цифрови линии под наем – селищни			-
	Цифрови линии под наем – междуселищни			-
	Изграждане на фиксиран абонатен достъп, при предоставяне на услугата фиксиран номер чрез мобилна мрежа	-	-	-
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за нетрафични услуги на дребно, извън пакет :		-	-	-
Трафични фиксирани услуги на дребно, извън пакет	Селищни повиквания от геогр.№ към др. геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към др. геогр. №	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф., оперделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава	-	-	-
	Трафик при xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-
	Други трафични услуги на дребно	-	-	-
Общо за трафични фиксирани услуги на дребно извън пакет:		-	-	-
Нетрафични фиксирани услуги за достъп, които са част от пакет	PSTN	-	-	-
	ISDN 2B+D	-	-	-
	ISDN 30B+D	-	-	-
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-
	Аналогови линии под наем - селищни			-
	Аналогови линии под наем - междуселищни			-
	Цифрови линии под наем – селищни			-
	Цифрови линии под наем – междуселищни			-
	Изграждане на фиксиран абонатен достъп, при предоставяне на услугата фиксиран номер ч/з моб. мрежа	-	-	-
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за нетрафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет :		-	-	-
Трафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет	Селищни повиквания от геогр.№ към друг геог. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф., оперделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава	-	-	-
	Трафик при xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-
	Други трафични услуги на дребно	-	-	-
Общо за трафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга	Социални планове по видове:	-	-	-
	1…….			-
	Планове за инвалиди:	-	-	-
	1…….			-
	2…….			-
	Планове за Социални и здравни заведения:	-	-	-
	1…….			-
	2…….			-
	Обществени телефонни апарати	-	-	-
	Телефонен указател	-	-	-
	Справочни услуги и безплатни спешни повиквания към национален и ЕЕН-112	-	-	-
Общо за услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга:		-	-	-
Трафични услуги от обхвата на УУ, част от специалните ценови пакети	Селищни повиквания от геогр.№ към др. геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към др. геогр.и №	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф., оперделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава	-	-	-
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга, част от специални ценови пакети:		-	-	-
Трафични и УУ чрез ОТА	Селищни повиквания от геогр.№ към др. геогр. №			-
	Национални повиквания от геогр.№ към др. геогр.и №			-
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"			-
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа			-
	Повиквания от географ.№ към негеограф., оперделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.			-
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава			-
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга при ползване на ОТА:		-	-	-
Други (нерегулирани) фиксирани услуги на дребно		-	-	-
Общо за фиксирани услуги на дребно		-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите
Общи стойности за съответния работен лист
Показатели за финансов анализ
Данни копирани от други работни листове
Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.6.2 - Трансферни приходи от бизнес единица 'Фиксирани услуги на дребно' към бизнес единица 'Фиксирани мрежови услуги' за 20xx г. на …….(име на предприятието)……., в хил.лв.

Услуга		Трансферни приходи към фиксирани мрежови услуги	Трансферни приходи към мобилни мрежови услуги	Общо трансферни приходи
B		C	D	E
Нетрафични фиксирани услуги на дребно, извън пакет	PSTN	-	-	-
	ISDN 2B+D	-	-	-
	ISDN 30B+D	-	-	-
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-
	Аналогови линии под наем - селищни	-	-	-
	Аналогови линии под наем - междуселищни	-	-	-
	Цифрови линии под наем – селищни	-	-	-
	Цифрови линии под наем – междуселищни	-	-	-
	Изграждане на фиксиран абонатен достъп, при предоставяне на услугата фиксиран номер чрез мобилна мрежа	-	-	-
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за нетрафични услуги на дребно, извън пакет :		-	-	-
Трафични фиксирани услуги на дребно, извън пакет	Селищни повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф., определен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава	-	-	-
	Трафик при xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-
	Други трафични услуги на дребно	-	-	-
Общо за трафични фиксирани услуги на дребно извън пакет :		-	-	-
Нетрафични фиксирани услуги за достъп, които са част от пакет	PSTN	-	-	-
	ISDN 2B+D	-	-	-
	ISDN 30B+D	-	-	-
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-
	Аналогови линии под наем - селищни	-	-	-
	Аналогови линии под наем - междуселищни	-	-	-
	Цифрови линии под наем – селищни	-	-	-
	Цифрови линии под наем – междуселищни	-	-	-
	Изграждане на фиксиран абонатен достъп, при предоставяне на услугата фиксиран номер чрез мобилна мрежа	-	-	-
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за нетрафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Трафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет	Селищни повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към друг геог. №	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към мн. точки"	-	-	-
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф., определен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава	-	-	-
	Трафик при xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-
	Други услуги за трафик, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за трафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга	Социални планове по видове:	-	-	-
	1……			-
	Планове за инвалиди:	-	-	-
	1……			-
	2……			-
	Планове за Социални и здравни заведения:	-	-	-
	1……			-
	2……			-
	Обществени телефонни апарати	-	-	-
	Телефонен указател	-	-	-
	Справочни услуги и безплатни спешни повиквания към ЕЕН - 112	-	-	-
Общо за услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга:		-	-	-
Трафични услуги от обхвата на УУ, част от спец. ценови пакети	Селищни повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към друг геог. №	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към мн. точки"	-	-	-
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф., определен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава	-	-	-
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга, част от специални ценови пакети:		-	-	-
Трафични услуги от обхвата на УУ при ползване на ОТА	Селищни повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към друг геог. №	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към мн. точки"	-	-	-
	Повиквания от геогр.№ към мобилната мрежа	-	-	-
	Повиквания от географ.№ към негеограф., опрделен от кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от географ.№ към № от ННП на друга държава	-	-	-
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга при ползване на ОТА:		-	-	-
Други (нерегулирани) фиксирани услуги на дребно :		-	-	-
Общо за фиксирани услуги на дребно:		-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.6.3. Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г. на …..(име на предприятието)……., в хил.лв.

Услуга		Трансферни разходи от фиксирани мрежови услуги на едро	Трансферни разходи от мобилни мрежови услуги на едро	Общо трансферни разходи от фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро
B		C	D	E
Нетрафични услуги за свързване, които не са част от пакет	За гласови услуги	-	-	-
	За SMS,MMS	-	-	-
	Мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги на дребно	-	-	-
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно, извън пакет:		-	-	-
Нетрафични услуги за свързване , които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS,MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно, които са част от пакет :		-	-	-
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които не са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги			-
	Достъп на дребно за SMS,MMS			-
	Достъп на дребно до мобилен интернет			-
	Други услуги за достъп на дребно			-
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, извън пакет:		-	-	-
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги			-
	Достъп на дребно за SMS,MMS			-
	Достъп на дребно до мобилен интернет			-
	Други услуги за достъп на дребно			-
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Услуги за трафик, които не са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-
	Трафик на SMS,MMS	-	-	-
	Трафик на данни	-	-	-
	Други трафични услуги	-	-	-
Общо услуги за трафик на дребно, извън пакет:		-	-	-
Услуги за трафик, които са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-
	Трафик на SMS,MMS	-	-	-
	Трафик на данни	-	-	-
	Други трафични услуги	-	-	-
Общо трафични услуги на дребно, които са част от пакет		-	-	-
Други мобилни услуги на дребно		-	-	-
Общо мобилни услуги на дребно		-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.6.4 - Трансферни приходи от бизнес единица 'Мобилни услуги на дребно' къмбизнес единица 'Мобилни мрежови услуги на едро' за 20xx г. на ……име на предприятието……., в хил.лв.

Услуга		Трансферни приходи към фиксирани мрежови услуги на едро	Трансферни приходи към мобилни мрежови услуги на едро	Общо трансферни приходи към фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро
B		C	D	E
Нетрафични услуги за свързване, които не са част от пакет	За гласови услуги	-	-	-
	За SMS, MMS	-	-	-
	мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги на дребно	-	-	-
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно, извън пакет:		-	-	-
Нетрафични услуги за свързване , които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS, MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общонетрафични услуги за свързване на дребно част от пакет:		-	-	-
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които не са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS, MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, извън пакет :		-	-	-
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS, MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Услуги за трафик, които не са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-
	Трафик на SMS, MMS	-	-	-
	Трафик на данни	-	-	-
	Други трафични услуги	-	-	-
Общо услуги за трафик на дребно, извън пакет:		-	-	-
Услуги за трафик, които са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-
	Трафик на SMS, MMS	-	-	-
	Трафик на данни	-	-	-
	Други трафични услуги	-	-	-
Общо услуги за трафик на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Други мобилни услуги на дребно		-	-	-
Общо мобилни услуги на дребно:		-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.7.1. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО ОПР на …….име на предприятието…….. за 20xx г., в хил.лв.

Номер по ред	Към 31 Декември 20XX г.	Приходи	Оперативни разходи ССА	Допълнителна амортизация на база ССА	Печалба (ССА) преди лихви и данъци	
	B	C	D	E	F	
	Услуги от обхвата на задължението за разделно счетоводство					-
1	Фиксирани мрежови услуги на едро	-	-	-	-	-
2	Мобилни мрежови услуги на едро	-	-	-	-	-
3	Фиксирани услуги на дребно	-	-	-	-	-
4	Мобилни услуги на дребно	-	-	-	-	
	Общо за услуги от обхвата на задължението за разделно счетоводство	**-**	**-**	**-**	-	
	Електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство					
5	Нерегулирани фиксирани мрежови услуги на едро	-	-	-	-	
6	Нерегулирани мобилни мрежови услуги на едро	-	-	-	-	
7	Нерегулирани фиксирани услуги на дребно	-	-	-	-	
8	Нерегулирани мобилни услуги на дребно	-	-	-	-	
	Общо за електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство	**-**	**-**	**-**	-	
9	Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)	**-**	**-**	**-**	**-**	
10	**Общо оперативни разходи**	**-**	**-**	**-**	**-**	
11	Трансферни приходи и разходи	-	-	-	-	
12	Други оперативни разходи	-	-	-	-	
13	Приходи от бракувани ДМА	-	-	-	-	
14	Приходи от дялови участия след данъци	-	-	-	-	
15	Разходи за лихви	-	-	-	-	
16	**ГФО**	**-**	**-**	**-**	-	

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……..
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.7.2. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО Баланс на ……име на предприятието……. за 20хх г., в хил.лв.

Номер по ред	Към 31 Декември 20ХХ г.	Зает капитал в началото на отчетния период	Зает капитал в края на отчетния период	Средно зает капитал преди корекции	Положителна/ отрицателна репутация	Корекциите на разходите на база текущи цени (ССА)	Общо среден зает капитал текущи цени по текущи стойности ССА
	B	C	D	E	F	G	H
1	**Услуги от обхвата на задължението за разделно счетоводство**						
1.1	Фиксирани мрежови услуги на едро			#DIV/0!	-	-	-
1.2	Мобилни мрежовиуслуги на едро			#DIV/0!	-	-	-
1.3	Фиксирани услуги на дребно			#DIV/0!	-	-	-
1.4	Мобилни услуги на дребно			#DIV/0!	-	-	-
	Общо за услуги от обхвата на задължението за разделно счетоводство	**-**	**-**	**#DIV/0!**	**-**	**-**	**-**
2	**Електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство**						
2.1	Нерегулирани фиксирани мрежови услуги на едро			#DIV/0!	-	-	-
2.2	Нерегулирани мобилни мрежови услуги на едро			#DIV/0!	-	-	-
2.3	Нерегулирани фиксирани услуги на дребно			#DIV/0!	-	-	-
2.4	Нерегулирани мобилни услуги на дребно			#DIV/0!	-	-	-
	Общо за електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство	**-**	**-**	**#DIV/0!**	**-**	**-**	**-**
3	Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)			#DIV/0!	-	-	-
4	**Общо за др. дейности по ТЗ:**	**-**	**-**	**#DIV/0!**	**-**	**-**	**-**
5	**Всичко:**	**-**	**-**	**#DIV/0!**	**-**	**-**	**-**

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:……..
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:……...
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:……..
(име и фамилия, подпис)

Отчет за среден разход на мрежови елемент на мобилна мрежа на ……..за 20XX г. в хил. лв.

	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Мрежови	Немрежови	Немрежови	Немрежови					
	GSM Базови станции BST	UMTS Базови станции Node B	Контролер на GSM-базови станции BSC	Контролер на UMTS-базови станции RNC	Транскодер TCU	Репитер Repeater	Радиорелейни линии	Оптична мрежа	Кабели и канализация	Оптична мрежа - наети линии	Оптична мрежа - IPTV	Център за управление на мрежата NOC	Център за експлоатация и поддръжка - мрежа за достъп OMC-R (Radio OMC)	Мобилна централа MSC	Централа за кратки текстови съобщения SMSC	Централа за пакетна комутация SGSN	Входно устройство към централа за пакетна комутация SGGSN	Точка за комутация на сигнални съобщения STP	Център за техническо обслужване (експоатация и поддръжка) - мобилна централа OMC-S (Switched	Платформа за преобразуване на таксуващата информация Mediation device	Софтуер за мрежата Network Software	Информационни технологии IT	Софтуер	Лицензии - Фиксирана Мрежа	Мрежови елемент	Немрежови елемент	Общо годишен разход за мрежови елементи в хил.лева	Общ трафик в минути	Разход на единица
Общо за генериране																								-	-		-		#DIV/0!
Общо за терминиране																								-	-		-		#DIV/0!

Забележка: *Включените мрежови елементи в тази форма**са примерни и** следва да съответстват на мрежовите елементи отчетени в приложение 4.2.6. на РО.*
За целите на съставянето на регулаторните отчети се приема условното разделяне на приходите и разходите на дребно от повиквания в рамките на мрежата (on - net traffic) 50% за генериране и 50% за терминиране.

Указания за попълване:

1. За целта на попълването на тази форма е необходимо разходите за мрежови елементи за предоставянето на услугите генериране и терминиране на едро от приложение 4.2.3. на РО, ред "Общо оперативни разходи по ССА"
и разходите за мрежови елементи за предоставянето на услугите генериране и терминиране на дребно, представени в приложение 4.2.2. и 4.2.4. като трансферни разходи от бизнес единицата "Мобилни мрежови услуги на едро",
да бъдат разпределени по мрежовите елементи, следвайки разпределението на мрежовите активи, направено в 4.2.6. и 4.2.8.
2. В колона "Общо годишен разход за мрежови елементи в хил.лева" се сумират разпределените разходи по всеки мрежови елементи, като тази сума следва да се равнява на отчетените оперативни разходи в колоните на приложение 4.2.3. за посочените услуги, предоставени на едро (off-net traffic)
плюс трансферния разход от "Мобилни мрежови услуги на едро" отчетен в приложение 4.2.2. и приложение 4.2.4. за трафични услуги, които са част от пакет и извън пакет, включително и за трафични услуги от обхвата на универсалната услуга (ако предприятието предоставя такава) (on - net traffic) .
3. В колона "Общ трафик в минути" следва да се представи сумата от предоставени трафични услуги на едро чрез мобилна мрежа на други предприятия (off-net traffic) плюс предоставените трафични услуги на абонати на предприятието чрез мобилна мрежа (on - net traffic).
4. Колона "Среден разход на минута" се изчислява като сумата на общия годишен разход за мрежови елементи се раздели на количеството трафик в минути.

Отчет за среден разход на мрежови елемент на фиксирана мрежа на …….. за 20XX г. в хил. лв.

	Мрежови Оптична мрежа	Мрежови Кабели и канализация	Мрежови Фиксирана мрежа за достъп	Мрежови Оптична мрежа - IPTV	Мрежови Център за управление на мрежата NOC	Мрежови Мобилна централа MSC	Мрежови Точка за комутация на сигнални съобщения STP	Мрежови Център за техническо обслужване (експоатация и поддръжка) - мобилна централа OMC-S (Switched OMC)	Мрежови Регистър на (домашните) потребители HLR	Мрежови Платформа интелигентни мрежи IN Platforms	Мрежови Система за администриране на абонатите Provisioning system	Мрежови Система за таксуване Biling system	Мрежови Платформа за преобразуване на таксуващата информация Mediation device	Мрежови Фиксирана централа SSW	Мрежови Фиксирана мрежа: ITS equipment	Мрежови Софтуер за мрежата Network Software	Мрежови Фиксирана оптична мрежа	Мрежови Оборудване за достъп до фиксираната мрежа	Мрежови ИП Транспорт на мрежа	Мрежови Платформа за телевизия	Мрежови Транспондер за сателитна телевизия	Общо за Мрежови елементи	Немрежови елементи	Общо годишен разход за мрежови елементи в хил.лева	Общ трафик в минути	Разход на единица
2.1. Локален сегмент - Генериране																						-		-		#DIV/0!
2.2. Национален сегмент - Генериране																						-		-		#DIV/0!
3.3. Генериране на повикване към мрежи извън страната (международни разговори)																						-		-		#DIV/0!
Общо за генериране	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	#DIV/0!
3.1. Локален сегмент - Терминиране																						-		-		#DIV/0!
3.2. Национален сегмент - Терминиране																						-		-		#DIV/0!
3.3. Терминиране на повикване от мрежи извън страната (международни разговори)																						-		-		#DIV/0!
Общо за терминиране	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	#DIV/0!

Забележка: *Включените мрежови елементи в тази форма* ***са примерни*** *и следва да съответстват на мрежовите елементи отчетени в приложение 4.2.5. на РО.*
За целите на съставянето на регулаторните отчети се приема условното разделяне на приходите и разходите на дребно от повиквания в рамките на мрежата (on - net traffic) 50% за генериране и 50% за терминиране.

Указания за попълване:

1. За целта на попълването на тази форма е необходимо разходите за мрежови елементи за предоставянето на услугите генериране и терминиране на едро от приложение 4.2.1. на РО, ред "Общо оперативни разходи по ССА" и разходите за мрежови елементи за предоставянето на услугите генериране и терминиране на дребно, представени в приложение 4.2.2. и 4.2.4. като трансферни разходи от бизнес единицата "Фиксирани мрежови услуги на едро", да бъдат разпределени по мрежовите елементи, следвайки разпределението на мрежовите активи, направено в 4.2.5. и 4.2.7.
2. В колона "Общо годишен разход за мрежови елементи в хил.лева" се сумират разпределените разходи по всеки мрежови елементи, като тази сума следва да се равнява на отчетените оперативни разходи в колоните на приложение 4.2.1. за посочените услуги, предоставени на едро (off-net traffic) плюс трансферния разход от "Фиксирани мрежови услуги на едро" отчетен в приложение 4.2.2. и приложение 4.2.4. за трафични услуги, които са част от пакет и извън пакет, включително и за трафични услуги от обхвата на универсалната услуга (ако предприятието предоставя такава) (on - net traffic) .
3. В колона "Общ трафик в минути" следва да се представи сумата от предоставени трафични услуги на едро чрез фиксирана мрежа на други предприятия (off-net traffic) плюс предоставените трафични услуги на абонати на предприятието чрез фиксирана мрежа (on - net traffic).
4. Колона "Среден разход на минута" се изчислява като сумата на общия годишен разход за мрежови елементи се раздели на количеството трафик в минути.

Анекс 3

Становища към Решение 356/06.08.2015 г.

Анекс 4

Становища към Решение 41/28.01.2016 г.